Forslag til budsjett og økonomiplan 2025 — 2028
Karmøy

Kommunedirektørens forord

Sjelden har vår nye visjon «sammen om framtidens Karmøy» vært viktigere og riktigere enn nå. Det er et krevende handlingsprogram 2025-2028 med budsjett og økonomiplan som legges frem. Det vil berøre, engasjere og mobilisere. Vi har mange ønsker og mye vi vil gjøre mer av, men denne gangen handler det om å gjøre oppgavene og tjenestene vi tilbyr mindre sårbare og kanskje litt annerledes. Vi skal gå fra strategi til handling og vi må bygge bærekraftige tjenester og endre oss i takt med de samfunnsendringene vi står overfor. Derfor er «sammen om framtidens Karmøy» så viktig. Endring kan av og til oppleves smertefullt, men kan allikevel være nødvendig. Vi kan ikke fortsette som før.

Til tross for lave inntekter har Karmøy kommune hatt en forsvarlig og solid kommuneøkonomi. Solid kommuneøkonomi er imidlertid en form for ferskvare, og kommunedirektøren opplever nå den økonomiske situasjonen som alvorlig. Kommuneøkonomien er under press, både på grunn av behov i tjenestene, utfordringer knyttet til demografiske endringer, lønns- og prisvekst, økning i sosialhjelp, fallende skatteinngang og renteøkningene som begynner å få effekt. Dette gjør det krevende å opprettholde en sunn kommuneøkonomi og å holde kommunens ordinære drift innenfor de vedtatte rammer.

Måltallene, som er vedtatt i kommunestyret, legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid.

- Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter
- Måltall 2: Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter
- Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 7,5 prosent av sum driftsinntekter
- Måltall 4: Ubundet investeringsfond bør minst være 100 millioner kroner

I år legges det fram et handlingsprogram med budsjett- og økonomiplan som ikke er i tråd med anbefalinger til god økonomistyring og våre egne politisk vedtatte måltall. Vårt mål er å få til en bærekraftig økonomisk drift i løpet av økonomiplanperioden, sånn at vi i 2028 er tilbake på et netto driftsresultat på minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Dette krever felles innsats og samarbeid.

For å utvikle kommunen i en felles retning og for å nå mål er vi opptatt av å styrke tillit og samarbeid internt i organisasjonen, og vi har også et felles prosjekt mellom politikk og administrasjon som startet for ca et år siden. Jeg er glad for at vi ønsker å få til en modig, inkluderende og åpen dialog sammen. Derfor er ikke dagens fremleggelse av budsjett og økonomiplan helt nytt for våre folkevalgte. Vi har lagt vekt på åpenhet, vi har hatt flere samlinger hvor vi har diskutert utfordringer og dilemmaer. Vi har påpekt hvilke utfordringer kommunene står i og hvordan vi kan være proaktive og «tenke langt og handle nå». Det er krevende for både folkevalgte og ansatte å ha et stramt budsjett som speiler betydelige endringer. Da er det viktig at vi tror på hverandres gode intensjoner om å ville det beste for kommunen vår, og at vi har tillit til kunnskapsgrunnlagene som presenteres. Vi må forsøke å se endringer og tiltak i sammenheng, og mer helhetlig. Ikke bare som enkeltsaker. Det har vært en god opplevelse å arbeide med politikere, ledere og tillitsvalgte på denne måten. Jeg opplever politisk forståelse for endring, men det er selvfølgelig en stor politisk debatt som skal peke på hvor det skal endres og når, og det kan være krevende å stå i tøffe valg og prioriteringer.

Jeg har forståelse for at innbyggerne våre synes årets budsjett er krevende. Det er lett å bli oppgitt når vi endrer fra det ene året til det andre om både skoler, barnehager, kulturhus og sykehjem. Men vi gjør det ikke for å skape vanskelige hverdager, vi gjør det for å styrke våre felles tjenester og for å sikre kvalitet. Vi må være flinke til å formidle hvorfor vi endrer oss. Vi vil alle det beste for våre innbyggere – nå og inn i framtiden.

Endringene skyldes både årsaker som ligger utenfor og i Karmøy kommune. Norge har stadig lavere fødselstall og det er tid for at barnerike kull i etterkrigstiden skal ha gode helsetjenester i godt voksen alder. I dag føder kvinner i snitt 1,4 barn, samtidig er det en suksesshistorie at levealderen vår øker. Vi lever lengre, mye takket være en imponerende medisinsk utvikling. Vi blir altså langt flere eldre og færre barn i skoler og barnehager. Økonomisk betyr dette at vi får mindre penger til å bruke på barn og unge, samtidig som vi må bruke mer på omsorg. Det er en formidabel dreining av midler som må skje de neste årene for å håndtere hverdagen i kommunen og å kunne gi faglig gode tjenester innen både skole, barnehage og helse. Samtidig blir det en utfordring å sikre kompetanse og nok arbeidskraft. Det handler ikke bare om penger, men å ha nok lærere, sykepleiere, leger, ingeniører, it-personell og andre fagfolk for å sikre at innbyggerne våre får gode kommunale tjenester også i fremtiden. Det er tid for å endre oss i takt med samfunnet.

I de seneste 10-årene har kommune-Norge vært opptatt av å være servicekommuner. Vi har på mange måter båret innbyggerne gjennom livet ved å tilby tjenester i de ulike livsfasene. Kommunen er der. Det skal vi fortsatt være, men vi kan ikke fortsette på samme måte som før med tanke på at vi blir færre som er i arbeid. Vi må i langt større grad løse oppgavene i fellesskap. Kommunen skal være en aktiv part sammen med innbyggere, brukere, frivillighet og næringsliv, men vi kan ikke være alene om å løse utfordringene og utnytte mulighetene. For å opprettholde velferdsstaten må ansvaret deles. Den viktigste jobben vi kan gjøre nå er å rigge oss for fremtiden ved å se på hvordan oppgavene kan løses i fellesskap, ved å samskape. Ikke bare fordi vi vil, men også fordi vi må. Behovet for endring går sjelden over, men vi kan sammen finne nye og felles løsninger som på sikt vil være akseptable og kanskje til og med bedre enn i dag. Vi har alle vært skeptiske til endringer som vi i dag ikke ville vært foruten, enten det gjelder post, banktjenester, røykelov eller bruk av el-bil.

I planstrategien, som skal behandles i kommunestyret 11. november, planlegges det med en strategisk næringsplan og en plan for samskaping og samarbeid for å nå målene. Temaplanene skal konkretisere hvordan kommunen skal jobbe for å nå målsettingene fra samfunnsdelen og vil være viktige for å identifisere hvordan kommunen skal jobbe sammen med næringsliv og andre aktører for å nå mål og få til løsninger i fellesskap.

Karmøy kommune ønsker å være en næringsvennlig kommune og er opptatt av å ha et tett og godt samarbeid med næringslivet. Kommunen ønsker å bidra til verdiskaping og arbeidsplassvekst. For de arbeidsintensive næringene, som for eksempel reiseliv og butikkhandel blir investering i byutvikling viktig, for å styrke handel og turisme. Investeringer i infrastruktur som tilrettelegger for privat verdiskaping er også et svært viktig område. Kommunene gjør dette primært gjennom felles eide selskaper, som Karmsund Havn IKS, Haugaland Næringspark AS, Haugaland Kraft AS, og Norwegian Offshore Wind AS (tidligere Marin Energi Testsenter AS). Indirekte eierskap i Lufthavndrift AS er også viktig å nevne. Aktiv eierstyring står derfor sentralt for kommunen som samfunnsutvikler.

Å gå fra strategi til handling blir viktig i denne perioden. Vi har vår overordnede strategi – kommuneplanens samfunnsdel – som forteller oss hvor vi skal. Den tar opp i seg de viktige endringene vi står i, sier noe om hvordan vi kan møte utfordringene og utnytte mulighetene gjennom å jobbe strategisk og langsiktig. Våre 7 satsningsområder eier vi sammen og hver og en av oss har en viktig rolle og kan bidra til at vi når målene våre. Og så har vi verdiene våre som skal prege alt vi gjør – Modig – Inkluderende – Åpen. Dette er viktige ledestjerner, både i møte med kolleger, folkevalgte og omverdenen. Vår nylig vedtatte organisasjonsstrategi peker på hva som er viktig for oss som organisasjon for at vi skal lykkes med vårt oppdrag. Strategien understreker at samarbeid og tillit er avgjørende for å nå mål. Samtidig er kompetanse nøkkelen for å styrke dagens velferdstjenester og for å sikre at vi har evne og kapasitet til å utvikle tjenestene for framtidens behov. Vi skal samarbeide, utvikle, vi skal være regionens beste arbeidsplass, og vi skal inkludere de som står utenfor arbeidslivet.

Medarbeiderne er vår viktigste ressurs for å få nå mål og få til omstilling. Tusen takk for den innsatsen hver og en gjør i arbeidshverdagen.

Jeg er sikker på at vi får til nødvendig endring i fellesskap. Vi er sammen om framtidens Karmøy.

Krevende endringer til beste for innbyggerne

Karmøy kommune må endre tjenestetilbudene. Færre barn, flere eldre og mangel på arbeidskraft og kompetanse krever betydelige omstillinger i den kommunale driften.

Det handler om å opprettholde kvalitet og kompetanse i tjenestene, dernest på sikt klare å innfri økonomisk vedtatte måltall.

-Situasjonen krever at vi har en helhetlig tilnærming for å nå felles mål, sier kommunedirektøren.

Kunnskapsgrunnlag

Fakta og kunnskapsgrunnlaget er udiskutabelt. Vi blir betydelig færre barn og flere eldre i kommunen de neste tiårene. Med bakgrunn i mangel på kompetanse er det i høst foreslått å legge ned skoler, barnehager, bygge felles interkommunal legevakt, bygge interkommunalt produksjonskjøkken og samorganisere tjenester. Samtidig gir økt lønns- og prisvekst og renteøkninger utfordringer for kommende periode. Det er også usikkerhet om skatteinngangen.

- Det er svært viktig at vi tar inn over oss nødvendigheten av å endre oss. Den situasjonen vi står i nå går ikke over, sier kommunedirektør Vibeke Vikse Johnsen. I budsjettfremleggelsen presiserer hun at endringene er nødvendige for å sikre fremtidige kommunale tjenester. Det handler i hovedsak ikke om penger og økonomi, det handler om å sikre at legevakten er bemannet med dyktige leger, at kommunen har nok sykepleiere og at det er dyktige fagfolk til stede i klasserommene.

Struktur

Kommunedirektøren frykter at kommunen nå bygger, eller opprettholder bygg, hvor en i nærmeste fremtid ikke klarer å rekruttere inn tilstrekkelig med fagfolk. I Karmøyskolen arbeider det i dag 60 ufaglærte. Dersom skolene opprettholdes og lærerressurser skal brukes på klasser med 6-8 elever er dette uheldig for alle elevene i Karmøyskolen. Klassene må fylles opp, både for å sikre nødvendig kompetanse og økonomisk bærekraft, det er ikke lenger mulig å komme videre med generelle kutt for alle, påpeker kommunedirektøren.

Den økonomiske situasjonen krever at det må spares. Karmøy kommune har i 2024 et forventet merforbruk i tjenestene på 95 millioner kroner. Dette, i tillegg til en dreining av kostnader fra barn til eldre som følge av demografi, fører til et stort endringsbehov. Basert på demografi må utgiftene til skole og barnehage bli redusert med 106 millioner kroner i perioden 2025 til 2028. Dette er en konsekvens av færre barn i skole og barnehage. Disse pengene forventer staten at kommunen bruker på økte utgifter innen pleie og omsorg hvor eldre fører til at utgiftene vil øke.

Utfordringer

-Dersom vi får mer penger overført fra stat og regjering vil det selvsagt bidra økonomisk, men det løser dessverre ikke utfordringen med kompetanse. Vi får ikke utdannet flere lærere, fylt opp klasserommene eller rekruttert flere leger av den grunn. Tjenestetilbudene våre må endres for å sikre framtidig kvalitet, sier Vikse Johnsen.

I økonomi og handlingsplan 2025–2028 er det effektivisering og kutt innen alle områder. Likevel legges det ikke frem et budsjett som er i tråd med vedtatte måltall.

-Det er ikke mulig å legge frem et budsjett i tråd med måltallene. Først må det gjøres politiske vedtak om endringer i den strukturen vi har på tjenestene, sier kommunedirektøren. Hun har tillit til at politikerne tar nødvendige grep, tross en krevende prioritering som vil føre til at innbyggernes forventninger ikke kan innfris i økonomi- og handlingsplan for 2025-2028.

Investerer i helse, omsorg og skole

Det skal investeres i sykehjemsplasser på fastlands-Karmøy, i ny skole på Vea, ny interkommunal legevakt og boliger for vanskeligstilte i de neste årene.

En krevende kommuneøkonomi gjør at listen over investeringer er noe redusert. Kun det som defineres som strengt nødvendig er tatt med i neste fireårsperiode. Karmøy kommune har pr i dag ikke penger til å håndtere stor gjeldsvekst i tillegg til ordinær drift.

Det er satt av 472 millioner kroner i planperioden til å bygge 64 institusjonsplasser på Spanne. Dette er et prioritert prosjekt for å sikre tilbud i tråd med forventet behov. Videre skal det bygges eller kjøpes nye boliger for vanskeligstilte i kommunen og det skal bygges heldøgns omsorgsboliger for psykisk utviklingshemmede. I Skudeneshavn skal dagsenteret oppgraderes for 11,3 millioner kroner i 2025. Det er satt av 100 millioner kroner til ny interkommunal legevakt.

Oppvekst og kultur

Det er satt av 330 millioner kroner i perioden 2025-2028 for å bygge nye Veavågen skole. På Mykje skole skal ventilasjonsanlegget oppgraderes i 2025 og på Skudeneshavn barneskole skal utearealet oppgraderes og bli universelt utforma. Plan om ny utstilling på historiske Avaldsnes er forskjøvet frem i tid, men det er satt av midler til å kjøpe driftsbygningen som er på området. Innen idrett er det satt av 5,2 millioner kroner til kjøp av aktivitetssal på Åkra fra Åkra Idrettspark. Salen ligger i tilknytning til Åkrahallen og kan brukes til undervisning i kroppsøving. Det er ikke satt av investeringsmidler til ny skole i Åkrehamn eller kulturhus i Kopervik. Fra 2033 er det satt av midler til ny skole på Kolnes og oppgradering av skole i Skudeneshavn.

Byutvikling og samferdsel

Det skal de neste to årene brukes 35 millioner kroner på byutvikling. Torget i byene skal oppgraderes til moderne møteplasser. På Kolnes skal det brukes vel 100 millioner kroner til ny Eikjeveg med gang og sykkelstier. Strekningen er ca. 2,6 kilometer, hvorav 700 meter i Haugesund og 1,9 kilometer i Karmøy. Ny Eikjeveg er prioritert som ett av to hovedprosjekt i ny Bypakke (bompengepakke) for Haugesund og fastlands-Karmøy. Prosjektet samordnes med vann og avløp for hele Kolnesområdet.

Økte skatter og avgifter

Det legges opp til økte kommunale gebyrer og økt eiendomsskatt i Karmøy kommune fra 2025

Det skal investeres vel 1,5 milliarder kroner innen vann, avløp og renovasjon i perioden 2025 til 2028 for å sikre fortsatt rent drikkevann, reduserte utslipp, lavere forurensing og en moderne gjenvinningsstasjon i Borgaredalen.

Bygging av renseanlegg, pumpestasjoner og nødvendig rehabilitering av eksisterende vann- og avløpsnett betyr økte kostnader for innbyggerne. Økte kapitalkostnader og generell prisstigning gir økte gebyrer for innbyggerne, men det brukes av selvkostfond noe som holder gebyrene nede. Når fondene er brukt opp må gebyrene økes, dette betyr dyrere vannavgift fra 2028.

For en familie på fire, i et hus på 120 kvadratmeter og med et gjennomsnittlig forbruk vil prisen i 2025 være:

Avgifter 2025		
Avgifter enebolig 120 kvadratmeter	**uten mva**	**med mva**
Renovasjon grunngebyr	1 616	2 020
Renovasjon tømmegebyr 140l dunk (26 tømminger)	1 872	2 340
Abonnementsgebyr vann	1 644	2 055
Stipulert forbruk vann bolig	986	1 233
Abonnementsgebyr kloakk	3 264	4 080
Stipulert forbruk kloakk bolig	2 375	2 969
Sum	**11 757**	**14 697**

Gebyrene er 905 kroner dyrere enn i 2024, altså en økning på 75 kroner per måned. Prisen inkluderer tømming av restavfall hver 14. dag, dette blir 90 kroner rimeligere pr tømming av en 140 liters dunk om du står over.

Eiendomsskatt

Kommunen budsjetterer med 154 millioner kroner i inntekter fra eiendomsskatt. Dette er en økning på 24,7 millioner kroner som blir belastet innbyggere og næringsliv. Bunnfradraget er foreslått redusert fra 935 000 kroner til 600 000 kroner. Dette betyr i snitt en årlig økning i eiendomsskatten på 938 kroner og at flere må betale eiendomsskatt. 17,2 millioner kroner av de kommunale inntektene er knyttet til redusert bunnfradrag på bolig- og fritidseiendom, 3,1 millioner kroner er knyttet til anslag på økt formuesgrunnlag på bolig- og fritidseiendom. Nye takstobjekter, særlig knyttet til petroleumsanlegg, medfører en økning i inntektene til kommunen på om lag 9,4 millioner kroner.

Dyrere å byggesaksbehandle

Det legges videre opp til full selvkost innen områder hvor det tidligere har vært subsidier. Det betyr at gebyrer knyttet til private plansaker, byggesak/eierseksjonering, tilsyn med avløpsanlegg og kart og oppmåling vil øke i pris.

Budsjettvedtak

Kommunedirektørens forslag til budsjett- og gebyrvedtak

Generelle vedtak

1. Kommunestyret vedtar vedlagte handlingsprogram med budsjett og økonomiplan for årene 2025-2028.

2. Karmøy kommune vedtar følgende finansielle måltall:
    1. Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent brutto driftsinntekter
    2. Måltall 2: Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter
    3. Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 7,5 prosent av sum driftsinntekter, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk
    4. Måltallene legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid.

Drift vedtak

3. Driftsbudsjettet vedtas etter samme mal som budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 “Bevilgningsoversikt - drift". Det vedtas et skjema “Bevilgningsoversikt - drift” som omhandler sentrale inntekter og utgifter og et skjema “Sum bevilgninger drift - netto etter §5-4 andre ledd som fordeler driftsbevilgningene til en netto ramme per tjenesteområde.

4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å “fryse” budsjettposter og ledige stillingshjemler, dersom situasjonen skulle tilsi det.

5. Kommunedirektøren gis fullmakt til å korrigere budsjettposter der dette er nødvendig for å følge kontoplanen i Kostra. Dette skal ikke endre hensikten med budsjettposten.

6. Fordelt budsjett til hovedutvalgene følger kommunens til enhver tid gjeldende administrative etatsstruktur.

7. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere tilskudd og refusjoner utover det som er budsjettert, til det tiltenkte formål.

8. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere midler fra potten «prosjektmidler kommunedirektør», og budsjettregulere dette til tjenestefunksjonene etter behov.

9. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor rammen av budsjett for bosetting av flyktninger "bosettingsbudsjett", også når det går på tvers av tjenesteområder.

10. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor rammen av budsjett for lærlinger, også når det går på tvers av tjenesteområder.

11. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor rammen av budsjett for velferdsmidler, også når det går på tvers av tjenesteområder.

12. Formannskapet gis fullmakt til å disponere midler innenfor det som er avsatt til formannskapets disposisjonspost, og budsjettregulere dette til tjenestefunksjonene etter behov.

Lønn og pensjon vedtak

13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor det som er avsatt til lønnsvekst i forbindelse med lønnsoppgjøret. Dette gjelder fordeling av midlene til tjenesteområdene i etterkant av lønnsforhandlingene.

14. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor det som er avsatt til pensjon. Dette gjelder fordeling av pensjonskostnader, hvor forholdet mellom pensjonspremier på tjenestefunksjonene og premieavvik (funksjon 170) og bruk av premiefond (funksjon 173) kan endres betydelig gjennom året.

15. Kommunedirektøren gis fullmakt til å beslutte bruken av premiefond over flere år for å utjevne kommunens totale pensjonskostnader over tid. Fullmakten gis kommunedirektøren for å sikre en ansvarlig økonomiforvaltning ved å bruke tilførte midler til premiefond med tanke på å få en jevn utvikling i pensjonskostnadene.

Investeringsvedtak

16. Kommunestyret vedtar å videreføre nåværende økonomireglement - investering uten endringer.

17. Investeringsbudsjettet vedtas etter samme mal som budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-5 "Bevilgningsoversikter - investering". Det vedtas et skjema “Bevilgningsoversikter - investering etter §5-5 første ledd” og et skjema “bevilgningsoversikt etter §5-5 andre ledd”.

18. Investeringsbudsjettet vedtas med en utgiftsramme per prosjekt for 2025. For flerårige investeringsprosjekter som ikke er løpende, vedtas det også en sum ramme for prosjektet, og resterende del av bevilgningen skal da tas inn i påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Prosjektrammen er brutto utgifter inkludert merverdiavgift, fratrukket inntekter som hører til prosjektet.

19. Ved innkjøp under 500 000 kroner gis kommunedirektøren fullmakt til å finansiere disse gjennom overføring av driftsbudsjettet. Det er en forutsetning at innkjøpet er knyttet til samme Kostra-funksjon som det er bevilget til i driftsbudsjettet. Dette kan være aktuelt i tilfeller hvor det er hensiktsmessig å kjøpe større utstyr innenfor rammen av driftsbudsjettet, og hvor kostnad og levetid på utstyret tilsier at dette er en investeringsutgift i regnskapsmessig forstand.

20. Kommunedirektøren har fullmakter innenfor investeringsbudsjettet i tråd med til enhver tid gjeldende økonomireglement investering.
    1. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge uhensiktsmessige eller overflødige utleieboliger.
    2. Omdisponere midler innenfor rammen av investeringsramme for *“Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg* og *universell utforming av kommunale bygg”*.
    3. Inntekter fra salg av boligtomter tilføres ubundet investeringsfond.

4. Inntekter fra salg av industrifelt tilføres ubundet investeringsfond.

Skattevedtak

21. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2025: Eiendomsskatteloven § 3 a): "faste eigedomar i heile kommunen".
    1. Den generelle skattesatsen settes til 7 promille, jamfør eiendomsskatteloven § 11.
    2. Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidsboliger settes til 2,8 promille, jamfør eiendomsskatteloven § 12 a og 13.
    3. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 8 A-4 skal gjeldende lokale takster kontorjusteres med 2 prosent.
    4. For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet, jamfør eiendomsskatteloven § 8 C-1.
    5. Boliger og fritidsboliger tilordnes et bunnfradrag på 600 000 kroner per boenhet, jamfør eiendomsskatteloven § 11.
    6. Eiendomsskatten betales i 1, 4 eller 12 terminer, jamfør eiendomsskatteloven § 25.
    7. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatt skattevedtekter, jfr. eiendomsskatteloven § 10.
    8. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 bokstav a gis det fritak for eiendomsskatt for eiendom "*…åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten"*. Fritaket begrenses til eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet og som arbeider innenfor livssyn, helse, sosialt arbeid, oppvekst, arbeidstrening, idrett og kultur. Se vedlegg Fritak etter eiendomsskatteloven § 7 a.
    9. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 bokstav b gis det fritak for "*Bygning som har historisk verde"*. Fritaket begrenses til bygninger som Riksantikvaren har fredet etter Kulturminneloven. Se vedlegg Fritak etter eiendomsskatteloven § 7 b.

22. Det utlignes kommuneskatt på inntekt og formue etter høyeste sats. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Lånevedtak

23. Kommunestyret godkjenner låneopptak for 2025, som følger av kommunedirektørens forslag til investeringsbudsjett:

Til finansiering av startlån	110 000 000	kroner
Til finansiering av øvrige investeringer	540 973 000	kroner
herav til VAR-investeringer	279 493 000	kroner
herav til generelle investeringer	261 480 000	kroner
Sum låneopptak	**650 973 000**	**kroner**

24. Kommunestyret godkjenner også at det kan tas opp lån for å konvertere eldre lånegjeld (refinansiering av lån), jamfør Kommunelovens § 14-14 1. ledd. For 2025 gjelder dette per i dag to lån på henholdsvis 304 800 000 kroner og 200 000 000 kroner, samt eventuelle sertifikatlån.

25. Kommunestyret godkjenner at ekstraordinære innbetalinger fra låntakere av startlån i 2024 settes av på bundet fond i 2024 og lånes ut igjen til nye lånekunder i 2025.

26. Det settes av 2 200 000 kroner til tapsfond for startlån i 2025, tilsvarende 2 prosent av budsjettert låneopptak til startlån. Avsetningen finansieres av og beholdes på ubundet

investeringsfond, men på en egen konto for å holde det adskilt fra resterende ubundet investeringsfond. Samlet saldo på tapsfondet blir da på 15 590 000 kroner.

27. Karmøy kommune vedtar følgende om kommunale garantirammer:
    1. Karmøy kommunes rest garantiansvar skal ikke overstige 150 000 000 kroner ved utgangen av budsjettåret. Saldo per 31.12.2023 var 82 010 771 kroner.
    2. Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre saker om enkeltgarantier på inntil 500 000 kroner innenfor totalrammen. Garantier for lån over 500 000 kroner skal behandles av kommunestyret. Garantier gis som selvskyldnerkausjon (garanti for betalingsevne og -vilje). Slike garantier inngår som en del av garantirammen nevnt i punkt a.
    3. Garantier der maksimumsansvaret er over 7 000 000 kroner krever statlig godkjenning (av statsforvalter).
    4. I tillegg kommer Karmøys kommunes andel av kommunal garanti for de interkommunale selskaper Karmøy er en del av.

Gebyrvedtak 2025 (se også vedlegg med gebyrliste):

1. Gebyrliste vedtas. Gebyrlisten inkluderer gebyrer innen:
    1. Barnehage, SFO, Kulturskolen
    2. Svømmehall, Bibliotek
    3. Hjemmebaserte tjenester, Trygghetsalarm, Andre tjenester innen helse og omsorg, Institusjonsbaserte tjenester, Kortidshjelpemidler
    4. Vann, Avløp, Renovasjon, Feietjenester, Slamtømming og Tømming
    5. Byggesak og oppmåling, Bygge- og delesaksbehandling, Oppmåling, Eierseksjonering, Refusjon
    6. Husleie
    7. Vigsel
    8. Tilsynsavgift
    9. Festeavgift for graver

2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å indeksregulere leiepriser, eventuelt regulere priser etter selvkost, som gjelder idretts- og svømmehaller.

3. Gebyrer innen areal og byggesak endres i tråd med gebyrlisten/forslag til lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering, landbruk og behandling av gravesøknader i kommunal veg.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-1 414 190	-1 504 000	-1 562 000	-1 503 000	-1 509 000	-1 519 000
Inntekts- og formuesskatt	-1 386 214	-1 441 000	-1 563 000	-1 630 000	-1 632 000	-1 637 000
Eiendomsskatt	-121 754	-129 257	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Andre generelle driftsinntekter	-158 448	-164 509	-159 611	-116 597	-78 356	-48 416
Sum generelle driftsinntekter	**-3 080 607**	**-3 238 766**	**-3 438 611**	**-3 403 597**	**-3 373 356**	**-3 358 416**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**3 099 186**	**3 223 520**	**3 415 059**	**3 294 126**	**3 189 171**	**3 112 267**
Avskrivninger	138 038	143 740	170 453	170 453	170 453	170 453
Sum netto driftsutgifter	**3 237 224**	**3 367 260**	**3 585 512**	**3 464 579**	**3 359 624**	**3 282 720**
Brutto driftsresultat	**156 617**	**128 494**	**146 901**	**60 982**	**-13 732**	**-75 696**
Renteinntekter	-42 699	-56 500	-51 300	-48 200	-51 300	-55 300
Utbytter	-157 293	-175 000	-161 000	-122 000	-116 000	-126 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-49 936	-32 730	-33 400	-25 000	-17 900	-11 200
Renteutgifter	99 199	160 440	145 300	154 000	180 200	200 700
Avdrag på lån	108 700	109 400	120 800	135 700	147 300	159 600
Netto finansutgifter	**-42 029**	**5 610**	**20 400**	**94 500**	**142 300**	**167 800**
Motpost avskrivninger	-138 038	-143 740	-170 453	-170 453	-170 453	-170 453

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Netto driftsresultat	**-23 450**	**-9 636**	**-3 152**	**-14 971**	**-41 885**	**-78 349**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	108 499	70 200	57 326	71 626	69 983	101 226
Avsetninger til bundne driftsfond	33 783	797	4 015	4 015	4 015	4 015
Bruk av bundne driftsfond	-45 801	-26 215	-15 326	-14 127	-12 113	-892
Avsetninger til disposisjonsfond	21 602	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-94 634	-35 146	-42 863	-46 543	-20 000	-26 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**23 450**	**9 636**	**3 152**	**14 971**	**41 885**	**78 349**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Administrasjon	193 825	199 137	205 450	206 318	202 948	200 542
Barnehage	501 435	512 307	545 900	532 721	515 447	493 710
Skole	771 436	801 429	836 986	792 567	759 192	740 367
Kultur	66 998	64 653	64 129	64 129	64 254	64 254
Idrett	33 032	31 868	34 664	34 603	34 594	34 594
Livssyn	32 108	29 404	30 599	30 599	30 599	30 599
Helse	183 071	168 879	178 834	177 249	174 933	175 327
Omsorg	1 238 790	1 195 351	1 223 528	1 221 040	1 219 406	1 245 125
Sosial	185 999	196 422	220 543	192 924	164 741	141 903
Barnevern	132 996	126 051	134 886	125 586	120 186	117 686
Forvaltning	12 980	10 434	5 452	5 033	4 923	4 874
Nærmiljø	32 232	33 257	31 989	31 356	30 047	29 723
Bolig	9 424	11 713	10 866	3 257	1 478	845
Næring	20 123	16 386	17 183	16 795	15 843	15 843
Samferdsel	51 520	52 633	56 575	56 721	62 560	62 270
Brann og ulykkesvern	49 246	54 524	55 107	51 418	50 924	50 924
VAR	-46 893	-79 544	-66 673	-81 630	-95 912	-118 706
Økonomi	-388 731	-223 222	-181 370	-181 372	-181 190	-181 190
Sum bevilgninger drift, netto	**3 079 589**	**3 201 682**	**3 404 648**	**3 279 314**	**3 174 973**	**3 108 690**
Herav:						
Avskrivinger	138 038	143 740	170 453	170 453	170 453	170 453
Motpost avskrivninger	-138 038	-143 740	-170 453	-170 453	-170 453	-170 453
Netto renteutgifter og -inntekter	-1 919	3 580	900	-4 700	-6 100	-6 700
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	30 509	797	4 015	4 015	4 015	4 015
Bruk av bundne driftsfond	-45 801	-26 215	-15 326	-14 127	-12 113	-892

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Avsetninger til disposisjonsfond	21 577	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-23 963	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**3 099 186**	**3 223 520**	**3 415 059**	**3 294 126**	**3 189 171**	**3 112 267**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	452 408	798 117	779 513	904 989	974 462	773 934
Tilskudd til andres investeringer	-901	17 200	3 300	8 300	3 300	4 800
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	7 185	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Utlån av egne midler	7 937	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**466 628**	**823 317**	**790 813**	**921 289**	**985 762**	**786 734**
Kompensasjon for merverdiavgift	-33 747	-46 873	-52 111	-82 674	-100 881	-79 235
Tilskudd fra andre	-109 212	-34 650	-15 298	-22 272	-102 872	-1 927
Salg av varige driftsmidler	-7 674	-31 100	-11 825	-37 600	-82 600	-32 550
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-4 205	-7 890	-8 623	-8 683	-8 683	-8 683
Bruk av lån	-209 232	-593 703	-540 973	-689 742	-679 468	-403 229
Sum investeringsinntekter	**-364 069**	**-714 217**	**-628 830**	**-840 971**	**-974 504**	**-525 624**
Videreutlån	142 626	90 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Bruk av lån til videreutlån	-142 626	-90 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Avdrag på lån til videreutlån	11 137	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-26 703	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	**-15 566**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Overføring fra drift	-108 499	-70 200	-57 326	-71 626	-69 983	-101 226
Avsetninger til bundne investeringsfond	15 566	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	5 940	31 100	8 600	29 600	79 900	26 800
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-70 000	-113 257	-38 292	-21 175	-186 684
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-86 993**	**-109 100**	**-161 983**	**-80 318**	**-11 258**	**-261 110**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Administrasjon							
IKT-investeringer	3 632	5 075	6 885	1 750	1 750	1 750	12 135
Universell utforming (planprosjekt)	11	0	0	0	0	0	0
Digitalisering (planprosjekt)	2 447	4 000	3 151	0	0	0	3 151
MO-senter og administrasjonslokaler	45 915	0	1 000	0	0	0	1 000
Rådhuset, tekniske oppgraderinger og utbedring av inneklima	0	15 200	0	0	0	0	0
Kjøp av eiendom	8 013	0	0	0	0	0	0
Ladestasjoner el-biler	165	0	0	0	0	0	0
Investeringstilskudd til Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap	3 165	0	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	16	0	0	0	0	0	0
Sum Administrasjon	**63 363**	**24 275**	**11 036**	**1 750**	**1 750**	**1 750**	**16 286**

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Barnehage							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	136	0	0	0	0	0	0
Bygnes vitenbarnehage - universell utforming og oppgradering uteareal	89	0	0	0	0	0	0
Oppgradering uteareal kommunale barnehager	8 451	5 100	0	0	0	0	0
Sum Barnehage	**8 677**	**5 100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skole							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	0	0	769	0	769
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	8 734	0	0	0	0	0	0
Stangaland skole	5 074	0	0	0	0	0	0
Universell utforming (planprosjekt)	1 306	0	0	0	0	0	0
Nye Veavågen skole	2 195	28 999	9 899	29 487	90 002	125 676	255 064
Ventilasjonsanlegg Mykje skole	0	5 000	7 700	0	0	0	7 700
Skudenes ungdomsskole - midlertidige tiltak inneklima, fasade, m.m.	0	2 000	0	0	0	0	0
Bø ungdomsskole - midlertidige tiltak inneklima, fasade, m.m.	0	2 000	0	0	0	0	0
Nye Åkra skole	0	2 000	0	0	0	0	0
Vormedal ungdomsskole - universell utforming og oppgradering uteareal	656	0	0	0	0	0	0
Skudeneshavn skole - universell utforming og oppgradering uteareal	0	0	3 100	0	0	0	3 100
Sum Skole	**17 965**	**39 999**	**20 699**	**29 487**	**90 771**	**125 676**	**266 633**
Kultur							
Kulturhus	0	500	0	0	0	0	0
Sum Kultur	**0**	**500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Idrett							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	0	399	0	0	399
Kjøp av aktivitetssal, Åkra	0	0	5 200	0	0	0	5 200
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	215	0	0	0	0	0	0
Åkra - erverv/infrastruktur/idrettshaller	38	0	0	0	0	0	0
Idrettshall Vormedal	870	0	0	0	0	0	0
Nye Veavågen skole	0	1 001	864	3 250	9 998	13 000	27 112
Sum Idrett	**1 123**	**1 001**	**6 064**	**3 649**	**9 998**	**13 000**	**32 711**
Helse							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	203	0	0	0	0	0	0
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS	0	2 876	0	0	0	0	0
Interkommunal legevakt	0	0	9 000	90 900	0	0	99 900
Sum Helse	**203**	**2 876**	**9 000**	**90 900**	**0**	**0**	**99 900**
Omsorg							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	512	0	1 152	0	1 664
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	417	0	0	0	0	0	0
Universell utforming (planprosjekt)	679	0	0	0	0	0	0
Skudeneshavn sykehjem	17 539	0	0	0	0	0	0
Digitalisering / pasientsikringsanlegg	1 071	0	0	0	0	0	0
MO-senter og administrasjonslokaler	10 954	0	0	0	0	0	0
Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)	0	5 000	22 600	113 000	261 500	203 000	600 100
Kjøp av biler og maskiner	0	0	460	0	0	750	1 210
Takheiser beboerrom sykehjem	0	4 500	10 800	0	0	0	10 800
Sum Omsorg	**30 659**	**9 500**	**34 372**	**113 000**	**262 652**	**203 750**	**613 774**
Sosial							
MO-senter og administrasjonslokaler	11 630	0	0	0	0	0	0
Sum Sosial	**11 630**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Forvaltning							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	865	1 620	0	700	3 185
Oppmålingsmateriell	340	0	350	0	350	0	700
Byutvikling (planprosjekt)	73	0	0	0	0	0	0
Sum Forvaltning	**412**	**0**	**1 215**	**1 620**	**350**	**700**	**3 885**
Nærmiljø							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	0	0	1 212	0	1 212
Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene	0	0	1 838	0	0	0	1 838
Vedlikeholdsmaskiner, samferdsel og utemiljø	526	0	0	0	0	0	0
Historiske Avaldsnes - kjøp av driftsbygning	0	2 000	0	3 090	0	0	3 090
Turveier Vea - grunnerverv	0	1 145	411	0	0	0	411
Turveier Almannamyr - grunnerverv	14	1 156	210	0	0	0	210
Byutvikling (planprosjekt)	813	31 300	23 977	10 600	0	0	34 577
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	1 963	0	0	0	0	0	0
Innløsning av offentlig friområde	359	0	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	1	0	0	0	0	0	0
Sum Nærmiljø	**3 676**	**35 601**	**26 436**	**13 690**	**1 212**	**0**	**41 338**

Bolig							
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt)	0	0	41 500	15 000	0	0	56 500
Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser)	0	0	5 000	15 000	20 000	0	40 000
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	323	1 102	473	0	1 898
Modulboliger for midlertidige botilbud	0	0	14 100	0	0	0	14 100
Salg av boligtomter	1 089	0	0	0	0	0	0
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt 2018-2023)	2 192	24 400	13 670	0	0	0	13 670
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	369	0	0	0	0	0	0
Sandbakkene/Solhaugvegen (Åkrehamn) boligfelt	213	0	525	0	0	0	525
Planlegging, grunnerverv, teknisk infrastruktur mv., omsorgstun/ heldøgns omsorgsplasser	13 437	11 000	18 500	21 000	37 552	0	77 052
Solheimtunet omsorgsboliger	99	0	0	0	0	0	0
Skudeneshavn sykehjem	4 562	0	0	0	0	0	0
Kjøp av utleieboliger	0	5 000	0	0	0	0	0
Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser	0	5 000	11 500	0	0	0	11 500
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede	0	1 000	11 500	33 100	0	0	44 600
Kjøp av biler og maskiner	0	0	1 690	0	0	0	1 690
Kjøp av boliger til flyktninger	6 868	0	0	0	0	0	0
Kopervik (Rusnes) boligfelt	81	6 000	2 650	6 469	0	0	9 119
Skudeneshavn (Hålandshøgda) boligfelt	0	0	0	300	0	0	300
Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 4	95	5 000	5 300	5 205	0	0	10 505
Slettafeltet (Veavågen) boligfelt	0	1 000	500	1 000	10 400	0	11 900
Oppgradering dagsenter Skudeneshavn	323	5 900	11 277	0	0	0	11 277
Sum Bolig	**29 327**	**64 300**	**138 035**	**98 176**	**68 425**	**0**	**304 636**

Næring							
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	0	1 113	0	0	1 113
Vestheim industrifelt - etappe 3	0	0	10 000	1 500	0	0	11 500
Salg av industritomter	2 700	0	0	0	0	0	0
Overvannshåndtering Storamyr industrifelt og Skudenes barnehage	0	0	0	0	4 100	0	4 100
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	135	0	0	0	0	0	0
Vea industrifelt - etappe 2	0	5 000	4 500	6 800	0	0	11 300
Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon	510	12 169	0	0	0	0	0
Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes	0	2 151	0	0	7 715	0	7 715
Sum Næring	**3 345**	**19 320**	**14 500**	**9 413**	**11 815**	**0**	**35 728**

Samferdsel							
Hovedplan vei (planprosjekt 2025-2034)	0	0	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Trafikksikkerhetsplan (planprosjekt 2025-2032)	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	0	0	0	566	2 694	0	3 260
Trafikksikkerhetsplan (planprosjekt 2018-2021)	1 536	0	0	0	0	0	0
Vedlikeholdsmaskiner, samferdsel og utemiljø	3 346	3 500	3 500	3 500	4 000	4 000	15 000
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	75	0	0	0	0	0	0
Tostemveg, Åkrehamn	280	7 568	8 988	0	0	0	8 988
Hovedplan vei (planprosjekt)	4 732	5 000	0	0	0	0	0
Gang og sykkelvei, Eidsbakkane - Stølen	0	1 400	300	0	0	0	300
Parkeringsplass Skudeneshavn	0	2 000	1 000	0	0	0	1 000
Infrastruktur/utvikling Kolnes	673	4 876	30 000	30 000	21 000	20 800	101 800
Kopervik renseanlegg	614	0	0	0	0	0	0
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	181	0	0	0	0	0	0
Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon	245	0	0	0	0	0	0
Kommunal vei Åkra sentrum - Haugalandspakken	13 113	11 300	0	0	0	0	0
Parkeringshus Kopervik - rehabilitering	1 187	18 600	22 613	0	0	0	22 613
Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes	720	0	0	0	0	0	0
Overdragelse av anlegg fra andre	2 949	2 033	2 209	2 043	1 868	1 258	7 378
Sum Samferdsel	**29 651**	**56 277**	**75 610**	**43 109**	**36 562**	**33 058**	**188 339**
Brann og ulykkesvern							
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS	9 382	100 992	43 000	0	0	0	43 000
Brannstasjon Veavågen	258	82 500	81 553	19 000	0	0	100 553
Sum Brann og ulykkesvern	**9 641**	**183 492**	**124 553**	**19 000**	**0**	**0**	**143 553**

VAR							
Hovedplan avløp (planprosjekt 2028-2034)	0	0	0	0	0	20 000	20 000
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2028-2034)	0	0	0	0	0	15 000	15 000
Hovedplan avfall (planprosjekt 2026-2034)	0	0	0	3 000	3 000	3 000	9 000
Utskifting av renovasjonsbiler	0	0	0	0	0	16 500	16 500
Vann og avløpsutbygging Kolnes	0	2 250	2 500	0	16 400	5 900	24 800
Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen	5 198	40 000	33 003	0	0	0	33 003
Hovedplan avfall (planprosjekt)	12 069	7 385	0	0	0	0	0
Anleggsmaskiner - Borgaredalen	2 920	1 517	3 600	0	2 400	0	6 000
Reservevannsforsyning	243	7 300	5 000	151 000	170 000	150 000	476 000
Nødstrømsagregat Brekke vannbeh.	-21	0	0	0	0	0	0
Hovedplan avløp (planprosjekt 2016-2020)	19 659	3 650	0	0	0	0	0
Hovedplan avløp (planprosjekt 2021-2027)	114 011	131 414	92 600	89 295	40 200	95 938	318 033
Biler og maskiner, vann og avløp	0	4 245	0	2 000	600	600	3 200
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2021-2027)	48 391	98 507	68 430	101 400	184 227	69 562	423 619
Nye lokaler renovatørene	0	2 200	1 250	0	0	0	1 250
Renovasjonsbiler og tilbringerbil	14 908	0	0	0	0	0	0
Avfallsdunker	1 202	0	0	0	0	0	0
Rensing av sigevann fra deponi	14 967	0	0	0	0	0	0
Kopervik renseanlegg	559	21 817	60 000	100 000	39 600	0	199 600
Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp	333	13 750	13 110	0	0	0	13 110
Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon	105	0	0	0	0	0	0
Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes	570	0	0	0	0	0	0
Overdragelse av anlegg fra andre	3 138	0	0	0	0	0	0
Sum VAR	**238 252**	**334 035**	**279 493**	**446 695**	**456 427**	**376 500**	**1 559 115**

Økonomi							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	4 108	17 000	34 500	34 500	34 500	19 500	123 000
Universell utforming (planprosjekt)	0	2 841	0	0	0	0	0
Solcellepanel formålsbygg - pilot	376	0	0	0	0	0	0
Energibesparende tiltak i formålsbygg	0	2 000	4 000	0	0	0	4 000
Sum Økonomi	**4 484**	**21 841**	**38 500**	**34 500**	**34 500**	**19 500**	**127 000**
Investeringer i varige driftsmidler	**452 408**	**798 117**	**779 513**	**904 989**	**974 462**	**773 934**	**3 432 898**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Kirkegård/gravplass (planprosjekt 2022-2029)	0	14 000	0	5 000	0	1 500	6 500
Investeringstilskudd til Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap	0	3 200	3 300	3 300	3 300	3 300	13 200
Overdragelse av anlegg fra andre	-901	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	**-901**	**17 200**	**3 300**	**8 300**	**3 300**	**4 800**	**19 700**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Egenkapitalinnskudd klp	7 185	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	32 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**7 185**	**8 000**	**8 000**	**8 000**	**8 000**	**8 000**	**32 000**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Utlån	7 137	0	0	0	0	0	0
Utlån Ferkingstad sokn	800	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	**7 937**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum del 1-4	**466 628**	**823 317**	**790 813**	**921 289**	**985 762**	**786 734**	**3 484 598**

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-1 414 190	-1 504 000	-1 562 000	-1 503 000	-1 509 000	-1 519 000
Inntekts- og formuesskatt	-1 386 214	-1 441 000	-1 563 000	-1 630 000	-1 632 000	-1 637 000
Eiendomsskatt	-121 754	-129 257	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-158 883	-164 738	-159 611	-116 597	-78 356	-48 416
Overføringer og tilskudd fra andre	-452 912	-354 075	-377 523	-385 101	-384 492	-383 880
Brukerbetalinger	-111 986	-103 331	-93 228	-91 757	-91 757	-91 757
Salgs- og leieinntekter	-330 130	-367 204	-391 198	-409 969	-432 316	-466 331
Sum driftsinntekter	**-3 976 071**	**-4 063 605**	**-4 300 560**	**-4 290 424**	**-4 281 921**	**-4 300 384**
Lønnsutgifter	2 067 486	2 122 643	2 221 377	2 192 361	2 174 387	2 159 628
Sosiale utgifter	499 735	576 742	616 280	608 984	605 310	603 741
Kjøp av varer og tjenester	1 198 993	1 160 024	1 231 815	1 183 776	1 127 983	1 110 059
Overføringer og tilskudd til andre	228 436	188 950	207 536	195 832	190 056	180 807
Avskrivninger	138 038	143 740	170 453	170 453	170 453	170 453
Sum driftsutgifter	**4 132 688**	**4 192 099**	**4 447 461**	**4 351 406**	**4 268 189**	**4 224 688**
Brutto driftsresultat	**156 617**	**128 494**	**146 901**	**60 982**	**-13 732**	**-75 696**
Renteinntekter	-42 699	-56 500	-51 300	-48 200	-51 300	-55 300
Utbytte	-157 293	-175 000	-161 000	-122 000	-116 000	-126 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-49 936	-32 730	-33 400	-25 000	-17 900	-11 200
Renteutgifter	99 199	160 440	145 300	154 000	180 200	200 700
Avdrag på lån	108 700	109 400	120 800	135 700	147 300	159 600
Netto finansutgifter	**-42 029**	**5 610**	**20 400**	**94 500**	**142 300**	**167 800**
Motpost avskrivninger	-138 038	-143 740	-170 453	-170 453	-170 453	-170 453
Netto driftsresultat	**-23 450**	**-9 636**	**-3 152**	**-14 971**	**-41 885**	**-78 349**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Overføring til investering	108 499	70 200	57 326	71 626	69 983	101 226
Avsetninger til bundne driftsfond	33 783	797	4 015	4 015	4 015	4 015
Bruk av bundne driftsfond	-45 801	-26 215	-15 326	-14 127	-12 113	-892
Avsetninger til disposisjonsfond	21 602	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-94 634	-35 146	-42 863	-46 543	-20 000	-26 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**23 450**	**9 636**	**3 152**	**14 971**	**41 885**	**78 349**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kommunens overordnede mål og prioriteringer

Det kommunale plansystemet

Kommunens plansystem blir ofte illustrert slik det framgår av følgende figur:

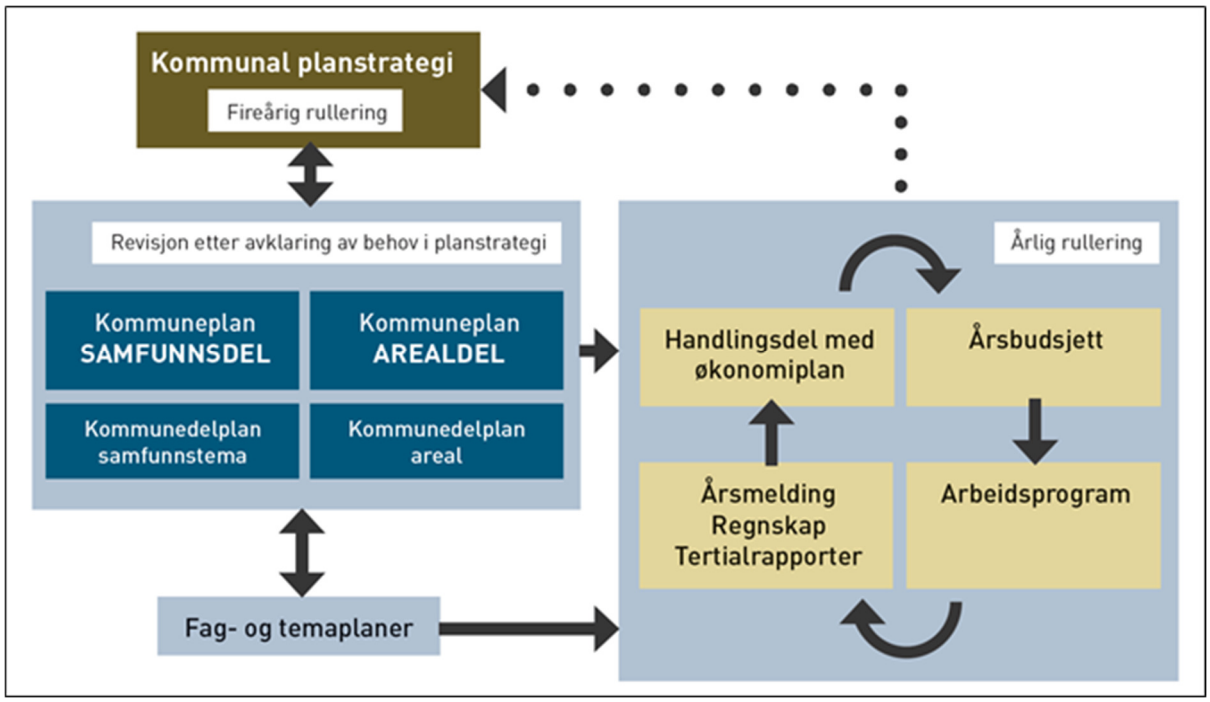

Kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede strategiske styringsverktøyet, mens planstrategien skal avklare hvilke planoppgaver som skal prioriteres i den enkelte kommunestyreperiode. Hensikten er at kommunestyre, gjennom prioritering av et utvalg planer, avklarer hva de anser som de viktigste planene for perioden.

For at det kommunale plansystemet skal fungere effektivt, må det være en god kobling mellom samfunnsdelen, handlingsdelen og økonomiplanen. Økonomiplan og årsbudsjett blir da sentrale dokumenter, som skal legge til rette for å realisere de prioriteringer som framgår av vedtatte overordnede planer. I Karmøy kommune er handlingsdelen integrert i økonomiplanen.

Karmøy kommunes hovedmål

Som det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer og sikre en bærekraftig utvikling av samfunnet, vedtok kommunestyret 13. juni 2022 Kommuneplanens samfunnsdel. Den har èn visjon: **Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune** og syv prioriterte satsningsområder. Samfunnsdelen bygger i sin helhet på FNs bærekraftsmål. For å sikre at prioriteringene tar i kast med de mest relevante utfordringene i Karmøy kommunen, ble syv tema særlig prioritert. Selv om kommunen prioriterer syv hovedmål, drar alle målene veksler på andre relevante målsettinger. Alt kommunen foretar seg etter vedtatt samfunnsdel, skal støtte opp om de overordne hovedmålene. Videre er det sånn at målene, og leveransen på dem, eies av hele kommunen. Det betyr at kommuneorganisasjonen skal innrette sitt arbeid slik at kommunen i sum bidrar til måloppnåelse.

Planer og målkart som styringsdokumenter

Samfunnsdelen skal legge overordnede mål for mer detaljerte planer, strategier, budsjetter og politiske enkeltsaker. I årets handlingsprogram er innrettingen strukturert rundt kommunens syv prioriterte hovedmål. Det er svært viktig at sammenhengen mellom målsettinger og ressursbruk blir stadig klarere. 2023 var første år hvor innrettingen av handlingsprogrammet struktureres rund de syv de prioriterte hovedmålene, på sikt er det en ambisjon at sammenhengen mellom delmål og ressursbruk også skal synliggjøres.

Fellestrekk ved kommunens omfattende gjennomføring av planoppgaver og arbeidet med mål har innslag av prosessorienterte arbeidsmetoder der mange aktører samhandler. I noen tilfeller handler det om samarbeid på tvers av etater, i andre ut mot private aktører. Dette gir en positiv tilleggseffekt i tillegg til de konkrete planproduktene som kommer som resultat av dette arbeidet.

Kommunen er tjenesteleverandør, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og arbeidsgiver. Innenfor alle disse rollene vil kommunen ha mulighet for å bruke de prioriterte satsningsområdene, når det legges planer og gjennomføres tiltak.

Sentrale planarbeider i økonomiplanperioden

Plan og bygningslovens § 10-1 omhandler Kommunal planstrategi der det blant annet framgår følgende:

"…Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi…"

En felles forståelse for utfordringsbildet, kan bidra til en felles forståelse for hva som må til for å ta i kast med utviklingen av et godt samfunn. Dette er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel, som er Karmøy kommune sitt overordnede styringsverktøy. På bakgrunn av en analyse av lokal kontekst vedtok kommunen syv prioriterte satsningsområder med tilhørende mål og delmål. For flere av satsningsområdene har kommunen konkrete planer, men det er identifisert at vi mangler planer for

likestilling og inkludering, stoppe klimaendringene og styrke naturmangfoldet (en plan som ser natur og klimakrisen i sammenheng), samt en plan for samskaping og samarbeid for å nå målene. Videre er det formålstjenlig og fremtidsrettet å utarbeide et overordnet strategisk dokument for folkehelse, hvor flere eksisterende temaplaner kan fases inn eller knyttes til. Dokumentet tar sikte på å definere en tydelig folkehelsepolitikk samt samordne og systematisere folkehelsearbeidet på tvers av kommunale sektorer. Sist, men ikke minst er det ønskelig å utarbeide en plan som tar sikte på å samordne forvaltningen og utviklingen av kommunens eiendomsportefølje. Tomter og bygg er ressurser som direkte kan støtte opp om kommunens målsettinger - og det er derfor viktig å få en helhetlig tilnærming til dette. En slik planstrategi har som formål å trekke opp sentrale utfordringsbilder og hvilke planer som skal gjennomføres i valgperioden for å ta fatt i disse utfordringene.

For å utvikle en planstrategi som er politisk eid, presenterte ikke administrasjonen en ferdig liste med foreslåtte planer. Administrasjonen jobbet sammen med en politisk nedsatt arbeidsgruppe, hvor det først ble etablert en enighet om at vi sammen jobber innenfor de satsningsområdene som er vedtatt i kommuneplanenes samfunnsdel, for så å jobbe frem et forslag til prioriterte planer som skal bidra til måloppnåelse og fungere som et politisk virkemiddel for å nå politiske ambisjoner. Ny **Planstrategi - en strategisk planprioritering 2023-2027** er offentliggjort og lagt til politisk behandling. Planstrategien fastsettes etter at budsjettet er framlagt.

På sitt beste kan planstrategien bidra til strategisk styring og prioritering av planarbeid. Den skal fungere som en kontrakt mellom politikk og administrasjon, hvor man avklarer kapasitet og ressursbruk. Ideelt bør alle vedtak i kommunestyret basere seg på, eller referere til langsiktige planer og felles mål – også når det oppstår akutte saker. Derfor er utvikling av langsiktige planer strukturerende for samfunnsutviklingen.

I forrige kommunestyreperiode, 2019-2023, vedtok et samlet kommunestyre en overordnet visjon for kommuneplanens samfunnsdel “Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune”. For å nå den visjon ble syv satsningsområder, med tilhørende mål og delmål vedtatt. I “Planstrategi - en strategisk planprioritering 2023-2027” fremkommer det at “(…) en av de aller viktigste planoppgavene i kommunestyreperioden 2023-27 står **rulleringen av kommuneplanens arealdel**. Planprogrammet for rullering av arealdelen ble fastsatt 12. februar 2024. Et sentralt mål for dette arbeidet er ambisjonen om å utvikle et samstemt plansystem hvor arealbruken støtter opp om målene fra samfunnsdelen. Per i dag er det store avvik mellom kommuneplanens arealdel og de mål som er satt for en bærekraftig samfunnsutvikling, og det er avgjørende for kommunens utvikling at den nye arealdelen blir en kartmessig speiling av målene i samfunnsdelen."

Videre er to andre planer prioritert først ut i valgperioden:

Temaplan, Samskaping og samarbeid for å nå målene - Når problemstillingene og målstrukturen er sammensatte, må kommunen utvikle nye arbeidsmetoder og samarbeidsrelasjoner. Temaplanen skal bidra til å konkretisere hvordan kommunen skal jobbe for å nå målet om at kommunen har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn.

Temaplan, Strategisk næringsplan - Karmøysamfunnet har et klart utfordringsbilde og ambisjon om at vi har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle. Temaplanen skal konkretisere hvordan kommunen skal jobbe for å nå målsettingene fra samfunnsdelen.

Bærekraftig samfunnsutvikling i kommune-Norge

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 ble vedtatt i kongelig resolusjon 20. juni 2023. Dette er et dokument som blir utarbeidet av regjeringen hvert fjerde år. Her framgår det at FNs 17 bærekraftsmål skal legges til grunn for samfunns- og arealplanleggingen: "Norge har sluttet seg til 2030-agendaen med 17 mål for å fremme en sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling. Som samfunnsutviklere, tjenesteytere og planmyndigheter, er fylkeskommunene og kommunene avgjørende for at vi skal lykkes med å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling i hele landet. De nasjonale klima- og miljømålene gir rammer for planleggingen og er sentrale for at bærekraftsmålene kan nås."

I samsvar med de nasjonale forventningene, som er omtalt innledningsvis, brukte Karmøy kommune FNs bærekraftmål som rammeverk for utarbeidelse av egen samfunnsdel. Det er likevel viktig å påpeke at hovedmål og delmål i samfunnsdelen er kontekstualiserte lokale mål for Karmøysamfunnet.

FNs bærekraftsmål

Oppdrag for å nå mål

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn	Aktiv bidragsyter i arbeidet for økt livskvalitet og god psykisk helse hos barn og unge	Forvaltning
	Kulturelle verksteder for unge	Kultur
	Arbeidsmiljøundersøkelse	Administrasjon
	Samskaping mellom kommune og private	Forvaltning
	Sykefravær Karmøymodellen BHT	Administrasjon
	Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig)	Forvaltning
	Styrke kommunens omdømme og bidra til økt tillit og samarbeid. Åpenhet og innbyggerundersøkelser legges til grunn i arbeidet.	Administrasjon
	Kommunen skal gjøre hverdagen enklere for ansatte og innbyggere ved å digitalisere og veilede. Kunstig intelligens tas i bruk for å redusere manuelle oppgaver og styrke innbyggerdialogen.	Administrasjon
	Styrke innbyggerdialogen i Karmøy kommune	Administrasjon

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet	0,6 % utskiftet avløpsledning	VAR
	0,6 % utskiftet vannledning	VAR
	29 % udokumentert vannforbruk	VAR
	55% materialgjenvinning	VAR
	5 % energireduksjon per ny pumpestasjon som ligger nedstrøms i ledningsanlegget	VAR
	5 % energireduksjon per nye pumpestasjon	VAR
	Installering av 2 stykk overløpsmålere	VAR
	Installering av minst 3 nye kommunale vannmålere	VAR

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøy kommune har stedsbevisste, levende byer og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.	Aktiv bidragsyter i arbeidet for økt livskvalitet og god psykisk helse hos barn og unge Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig) Strategisk eiendomsforvaltning	Forvaltning Forvaltning Forvaltning

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte.	Kommunens arbeid med kvalitetsutvikling Kulturelle verksteder for unge Trygt og godt skolemiljø Utviklingsområde 1 – Barnehagebasert kompetanseutvikling Utviklingsområde 2 – Inkluderende og trygt barnehagemiljø med tiltaket De utrolige årene Videreføring av tidligere igangsatte tiltak Karmøy kommune er en lærende organisasjon	Skole Kultur Skole Barnehage Barnehage Barnehage Administrasjon

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøy kommune har et helsefremmende samfunn som forebygger og utjevner sosial ulikhet. 	Aktiv bidragsyter i arbeidet for økt livskvalitet og god psykisk helse hos barn og unge Oversikt over planen – tjenesteområde helse Aktivitetskort Gratis utlån av kommunale idrettsanlegg Fysisk aktivitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	Forvaltning Helse Kultur Idrett Idrett

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøysamfunnet har oppnådd likestilling og en likestillingskultur hvor deltakelse i det politiske, økonomiske og sosiale liv gjenspeiler befolknings-sammensetningen 	Sikre likestilling og hindre diskriminering Design for likestilling	Administrasjon Forvaltning

Hovedmål	Oppdrag for å nå mål	Tjenesteområdet
Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeids-marked for alle.	«Liten og trygg» i de kommunale barnehagene	Barnehage
	Eierstyring	Næring
	Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig)	Forvaltning
	Anskaffelser	Administrasjon
	Sykefravær Karmøymodellen BHT	Administrasjon
	Ressursstyring innen skole	Skole
	Strategisk næringsplan	Næring
	Strategisk eiendomsutvikling	Næring
	Forutsigbare legetjenester	Helse
	Øke andel heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Omsorg

Økonomisk utvikling i planperioden

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Budsjett 2024	2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	-4 063 605	-4 300 560	-4 290 424	-4 281 921	-4 300 384
Sum utgifter	4 192 099	4 447 461	4 351 406	4 268 189	4 224 688
Brutto resultat	**128 494**	**146 901**	**60 982**	**-13 732**	**-75 696**
Netto finansutgifter og inntekter	5 610	20 400	94 500	142 300	167 800
Motpost avskrivinger	-143 740	-170 453	-170 453	-170 453	-170 453
Netto resultat	**-9 636**	**-3 152**	**-14 971**	**-41 885**	**-78 349**
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	9 636	3 152	14 971	41 885	78 349
Årsresultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,2 %	0,1 %	0,3 %	1,0 %	1,8 %

Finansielle måltall

Karmøy kommunestyre har vedtatt finansielle måltall som skal legges til grunn for kommunens budsjettarbeid.

I vedtaket fra 13. desember 2021 heter det:

Karmøy kommunene vedtar følgende finansielle måltall

- Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.
- Måltall 2: Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter.
- Måltall 3: Disposisjonsfondet, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk, bør utgjøre minimum 7,5 prosent av sum driftsinntekter.
- Måltallene legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid.

Og i vedtak fra 18. juni 2018 står det:

- Kommunestyret er innforstått med at økt lånegjeldsgrad de kommende årene må finansieres med en kombinasjon av kutt i tjenestetilbudet, økte inntekter og effektivisering av kommunal tjenesteproduksjon.

Ny kommunelov gir kommunene en plikt til å fastsette finansielle måltall for egen kommune, og intensjonen er at dette skal være et uttrykk for en lokal økonomisk politikk, der måltallene fungerer som lokale handlingsregler. I Karmøy kommune ble et sett av finansielle måltall vedtatt i juni 2018.

Saken om finansielle måltall bygget på utfordringsnotatet «*Valg for framtida – samfunnsplanlegging og økonomisk bærekraft*», hvor konklusjonen var at en videreføring av dagens utgiftsnivå og investeringsnivået som det var lagt opp til fremover, ikke var økonomisk bærekraftig.

Vedtaket fra juni 2018 med en endring av justert lånegjeldsgrad i vedtaket desember 2021, ligger til grunn for kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan. Måltallene er lagt til grunn for rammene i forslag til økonomiplan. Forslaget innebærer, som kommunestyret har vært innforstått med, at det i økonomiplanen har vært nødvendig å bruke kutt i tjenestetilbudene og effektivisering av kommunal tjenesteproduksjon for å kunne dekke økte behov og økt lånegjeldsgrad. I sak 42/20 om endringer av ubundet investeringsfond, ble det i tillegg vedtatt et mål om at ubundet investeringsfond bør være minst 100 millioner kroner.

Finansielt måltall 1: Økonomisk balanse

Karmøy kommunestyre har vedtatt følgende måltall

Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.

Supplerende indikatorer:

- **Regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk i egen tjenesteproduksjon i prosent av sum driftsinntekter.**
- **Rangeringstall på netto driftsresultat.**
- **Skatteinngang i prosent av landsgjennomsnittet**.

Bakgrunn
Netto driftsresultat viser hva kommunene har igjen til finansiering av investeringer eller til å bygge opp reserver. Netto driftsresultat er hovedindikatoren for den økonomiske balansen i kommunesektoren. Teknisk beregningsutvalg (TBU) for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at kommunene over tid har et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Enkelt sagt vil dette tilsvare økonomisk balanse. Et positivt netto driftsresultat ut over dette vil fungere som en sikkerhet mot uforutsette økte utgifter eller reduserte inntekter.

De supplerende indikatorene er valgt fordi

- regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk i tjenesteproduksjonen sier noe om kommunens evne til økonomistyring i tjenestene. Derfor er avvik i frie inntekter, finansposter og lignende holdt utenfor indikatoren.
- rangeringstall på netto driftsresultat setter kommunens netto driftsresultat inn i en kontekst der nasjonale forhold ofte påvirker resultatene til kommunesektoren. Indikatoren sier dermed noe om hvor sterkt resultat man har ikke bare relativt til *måltallet*, men også relativt til *de andre kommunene.*
- skatteinngangen i prosent av landsgjennomsnittet sier noe om Karmøy kommunes inntektsgrunnlag, og noe kommunen bør ha som langsiktig mål om å øke dersom Karmøy skal komme bort fra å være en lavinntektskommune.

Status Karmøy kommune i dag
Kommunen har frem til i fjor hatt gode år med netto driftsresultat over måltallet på 1,75 prosent. Regnskapsåret 2023 viser for første gang siden 2011 et måltall som er lavere enn opprinnelig budsjettert. Det var i 2023 budsjettert med et måltall på 0,72 prosent. Til tross for høyere skatteinngang, ble måltallet 0,59 prosent grunnet stort overforbruk på tjenesteområdene.

Karmøy er avhengig av store overføringer fra kommuner med bedre skatteinntekter, gjennom inntektssystemet for kommunene, for å kunne finansiere den kommunale driften. Dette skyldes at Karmøy har vesentlig lavere skatteinntekter per innbygger. Dette falt i første del av 2010-tallet. Selv om utviklingen de siste årene har vært i positiv retning, er kommunen langt unna det inntektsnivået kommunen hadde rundt 2010 (da hadde Karmøy skatteinntekter på 92 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger).

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Måltall 1: Netto driftsresultat I % av driftsinntektener (regnskap)	1,93	0,59	3,28	4,86	4,47	2,39	4,03	4,04	6,40	4,10	0,59
Budsjettavvik egen tjenesteproduksjon, eksl. var & avskrivnigner % av driftsinntektene	-0,12	-0,56	0,54	0,56	0,52	-0,33	-0,22	1,89	2,35	-2,47	-2,84
Netto driftresultat (rangering av alle kommuner, kommunekonsern)	235	261	152	122	110	179	45	105	76	98	155
Skatteinngang i % landsgjennomsnitt	89,4	90,4	88,5	85,1	83,3	84,0	85,4	84,8	83,8	83,0	84,3
Budsjettert netto driftsresultat I % av driftsinntekten (Budsjett)	0	0	1,5	2,0	1,6	1,4	1,7	1,7	0,9	1,6	0,7

Prognose 2025-2028

Karmøy kommunes budsjett for 2024 ble vedtatt med et netto driftsresultat på 0,24 prosent, eller 0,87 prosent om man holder bruk/avsetning selvkostfond utenfor. Det er krevende å gi et anslag på regnskapet for 2024, da det er usikkerhet rundt den nasjonale skatteinngangen. I budsjettoppfølgingen for 2. tertial er det oppgitt en prognose på -1,37 prosent i netto driftsresultat.

I 2025 er det lagt opp til overføringer fra drift til investeringer for å gi et netto driftsresultat på 0,34 prosent. Samlet netto driftsresultat påvirkes av bruk og avsetning av midler til/fra selvkostfond, og i 2025 er det lagt opp bruk av selvkostfondene. Lavere rentekostnad som følge av forsinkelser i investeringene i sektoren har gitt overskudd i selvkostregnskapet de siste årene. Disse midlene er satt av på egne selvkostfond, og skal tilbakeføres brukerne ved at kommunen i 2025 bruker disse midlene i stedet for å øke de kommunale gebyrene like mye som uten bruk av fondsmidlene. I vurderingen av kommunens økonomiske situasjon er det naturlig å se bort fra slike svingninger på selvkostområdene.

I budsjett 2025 er det lagt til grunn totale innsparinger på 70,6 millioner kroner for å nå et netto driftsresultat på 0,34 prosent. Videre i økonomiplanen er det ytterliggere stort omstillingsbehov for å nå måltallet på 1,75 prosent i 2028, for å lykkes med å flytte ressurser i takt med den demografiske endringen. I tillegg forventes bosetting av flyktninger å reduseres i økonomiplanperioden og utgifter til bosetting må derfor reduseres tilsvarende. Kommunedirektøren mener det ikke vil være realistisk å sikre konkrete og store nok økonomiske innsparinger uten å se på investeringsprosjekter og driftsstrukturer. Kommunedirektøren har høsten 2024 lagt fram flere saker som vil gi økonomiske innsparinger. Flere av disse sakene er ikke innarbeidet i tallgrunnlaget for handlingsprogrammet 2025-2028, og vil dermed kunne bedre netto driftsresultat ved vedtak.

Tjenesteområdene har per august 2024 et prognostisert merforbruk på 95,7 millioner kroner. Hovedbildet er altså at tjenesteproduksjonen har et betydelig kostnadspress på flere områder. Et netto driftsresultat på 0,34 prosent i 2025 forutsetter at det gjennomføres avvikstiltak for å redusere presset på tjenestene.

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 1 - Netto driftsresultat I % av driftsinntekten (budsjett 2024, økonomiplan 25-28)	0,24	0,07	0,35	0,98	1,82
PROGNOSE: Netto driftsresultat (eksl. selvkostfond) I % av driftsinntekten (budsjett 2024, økonomiplan 25-28)	0,87	0,34	0,58	1,17	1,75

Finansielt måltall 2: Gjeldsutviklingen

Karmøy kommunestyre har vedtatt følgende måltall

Måltall 2: Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter.

Supplerende indikatorer:

- **Langsiktig gjeld, fratrukket pensjonsforpliktelser og ubrukte lånemidler, i prosent av brutto driftsutgifter**. **Rangeringstall på netto driftsresultat.**
- **Bruk av lån (netto) i prosent av brutto investeringsutgifter**

Bakgrunn
Målet om justert lånegjeldsgrad er satt ut fra et ønske om å måle det som er relevant for å vurdere kommunens økonomiske belastning fra økt gjeldsopptak. Definisjonen av justert lånegjeldgrad korrigerer derfor for ulike forhold: Ubrukte lånemidler (som oppstår når vedtatte investeringsprosjekter ikke følger budsjettert fremdrift), lån til selvkostinvesteringer (belastes brukerne gjennom kommunale gebyrer), totale utlån startlån mv (som belastes låntakerne), og andre kommuners andel i investeringer Karmøy skal gjøre før interkommunale samarbeid (og som andre kommuner/IKS vil betale husleie for). Måltallet skal også være nøytralt i valg mellom å gjøre investeringer i egenregi eller ved bruk av private finansieringsløsninger som for eksempel OPS. Nøkkeltallet er derfor også korrigert for langsiktige leieavtaler. Sammenhengen her er vist under. Mer informasjon finnes i dokumentasjonen til sak om finansielle måltall.

Definisjon justert lånegjeld (tall i hele 1000)	**Per 31.12.2021**	**Per 31.12.2022**	**Per 31.12.2023**
Langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktelse)	**2 606 067**	**2 949 674**	**3 265 343**
- Ubrukte lånemidler	**-50 123**	**0**	**-116 624**
- Totale utlån (*ekskl. ansvarlige lån til Haugaland Kraft AS*)	**-327 458**	**-417 225**	**-521 931**
- Selvkostinvesteringer (kapitalgrunnlaget for selvkost)	**-953 844**	**-1 175 486**	**-1 372 091**
- Interkommunal andel	**-5 706**	**-7 403**	**-6 378**
+ Langsiktige leieavtaler	**4 500**	**12 250**	**11 200**
SUM JUSTERT LÅNEGJELD	**1 273 436**	**1 361 810**	**1 259 519**
Sum brutto driftsinntekter	***3 602 302***	**3 826 765**	**3 976 071**
I % av brutto driftsinntekter	***35,4 %***	**35,6 %**	**31,7 %**

Tabellen viser justert lånegjeld (tall i hele 1000) og justert lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

De supplerende indikatorene er valgt fordi

- Samlet langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser og ubrukte lånemidler er valgt fordi justert lånegjeldsgrad holdes utenfor en del typer gjeld. Det er derfor naturlig å supplere med en indikator for sum lånegjeld. For innbyggerne vil det for eksempel være relevant om også veksten i lånegjeld knyttes til selvkost investeringer, fordi dette vil de bli belastet over de kommunale gebyrene.
- Bruk av lån i prosent av investeringsutgiftene brukes fordi det bør være et mål å egenfinansiere deler av investeringene. Dette gjør det mulig å realisere nødvendige oppgraderinger og nyinvesteringer uten at gjelden vokser for raskt. Flere kommuner har satt som mål at lånefinansiering ikke bør utgjøre mer enn 50 prosent av finansieringsbehovet.

Status Karmøy kommune i dag
Karmøy har i kommunesammenheng i dag en lav lånegjeldsgrad. De senere årene har investeringsnivået i kommunen økt samtidig som prisveksten og rentehevinger har hatt en progressiv økning. Likevel har kommunen klart å holde gjeldsveksten stabil ved å ha store overføringer fra drift til investering og benyttet muligheten til å bruke fondsmidler til å finansiere investeringer. Justert lånegjeldsgrad gikk ned fra 36 prosent i 2022 til 31,7 prosent i 2023. Justert lånegjeldsgrad anslås ved utgangen av 2024 å bli 32,9 prosent. Dette er lavere enn anslått i opprinnelig budsjett, noe som i hovedsak skyldes lavere investeringsnivå enn planlagt i 2024. Det er redegjort for dette i tertialrapportene til kommunestyret. Dette har medført at behovet for bruk av lånemidler er lavere enn opprinnelig planlagt. Mye av lånemidlene blir dessuten brukt på investeringer i selvkostområdene. Siden det er abonnentene og ikke kommunekassen som har belastningen med tilbakebetalingen, er dette holdt utenfor i beregningen av justert lånegjeldsgrad. Det vises igjen ved at justert lånegjeldsgrad øker vesentlig mindre enn langsiktig lånegjeldsgrad.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Måltall 2: Justert lånegjeld, % av driftsinnt. Se egen definisjon.	34,0	33,0	31,4	34,9	34,1	35,3	36,4	35,4	36,0	31,7
Langsiktig lånegjeld , i % av driftsinntektene (fratrukket ubrukte lånemidler)	61,8	59,8	58,1	62,3	62,3	67,2	71,8	71,0	77,1	79,2
Lånefinansiering av investeringene	65,9	49,8	53,9	62,5	32,9	49,0	52,2	54,8	57,6	52,2

Prognose 2025-2028

I forslag til økonomiplan 2025-2028 er justert lånegjeldsgrad økende med en topp i 2027 på 41,9 prosent. I den tiårige investeringsplanen vil lånegjeldsgraden reduseres gradvis ned mot 33 prosent i 2034. Dette er ønskelig for å ha handlingsrom i framtidige rulleringer av handlingsprogrammet til å ta inn nye prosjekter i slutten av investeringsplanperioden. For å holde lånegjeldsveksten nede, er det lagt opp til å bruke 359 millioner kroner fra kommunens ubundet investeringsfond i perioden 2025-2028. I tillegg overføres det i samme periode fra drift 300 millioner kroner. 135 millioner kroner av overføring fra drift gjelder bruk av disposisjonsfond. Dette holder gjeldsveksten nede, men vil også innebære mindre finansinntekter. I henhold til måltall 2 skal justert lånegjeld ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter. Tross overføringer fra drift, samt betydelig bruk av disposisjonsfond og ubundet investeringsfond til finansiering av investeringene overstiges måltall 2 i 2027. Med bakgrunn i kommunens krevende økonomisk situasjon vurderer kommunedirektøren det hensiktsmessig ikke å bruke mer fondsmidler til finansiering av investering enn det som er foreslått slik at måltall for disposisjonsfond og investeringsfond overholdes. I tillegg er det erfaringsmessig knyttet usikkerhet til fremdriften til investeringsporteføljen.

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 2: Justert lånegjeld, % av driftsinnt. Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	32,9	35,0	38,4	41,9	40,5
PROGNOSE Langsiktig lånegjeld , i % av driftsinntektene (fratrukket ubrukte lånemidler)	88	96,2	111	126	133
PROGNOSE Lånefinansiering av investeringene i %	53,8	69,2	75,6	69,6	51,9

Det er fortsatt lagt opp til store investeringer i vann, avløp og renovasjon (VAR) i perioden fremover. Disse investeringene er lånefinansiert og den langsiktige lånegjelden vil derfor fortsatt holde et høyt nivå i økonomiplanperioden. Disse må finansieres gjennom de kommunale gebyrene. I økonomiplanperioden vil langsiktig lånegjeld få en bratt økning. I tillegg til økningen i investeringene knyttet til vann, avløp og renovasjon, skyldes dette store investeringsprosjekter som “Infrastruktur/utvikling Kolnes”, “Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)”, “Heldøgns omsorgsboliger for utviklingshemmede”, “Brannstasjon Veavågen”, “Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS” og “Nye Veavågen skole”.

Selv om justert lånegjeldsgrad øker jevnt i hele økonomiplanperioden, er det vann og avløp som bidrar mest til økningen i den totale og langsiktige lånegjeldsgraden. Kapitalgrunnlaget som inngår i beregningen av de kommunale gebyrene forventes å øke fra 1 372 millioner kroner per 2023 (34,5 prosent av sum driftsinntekter) til 2 855 millioner kroner i 2028 (66,4 prosent av sum driftsinntekter). Økende startlånsportefølje inngår også i den samlede lånegjeldsgraden, og forventes å øke fra 522 millioner kroner per 2023 til 1 021 millioner kroner per 2028.

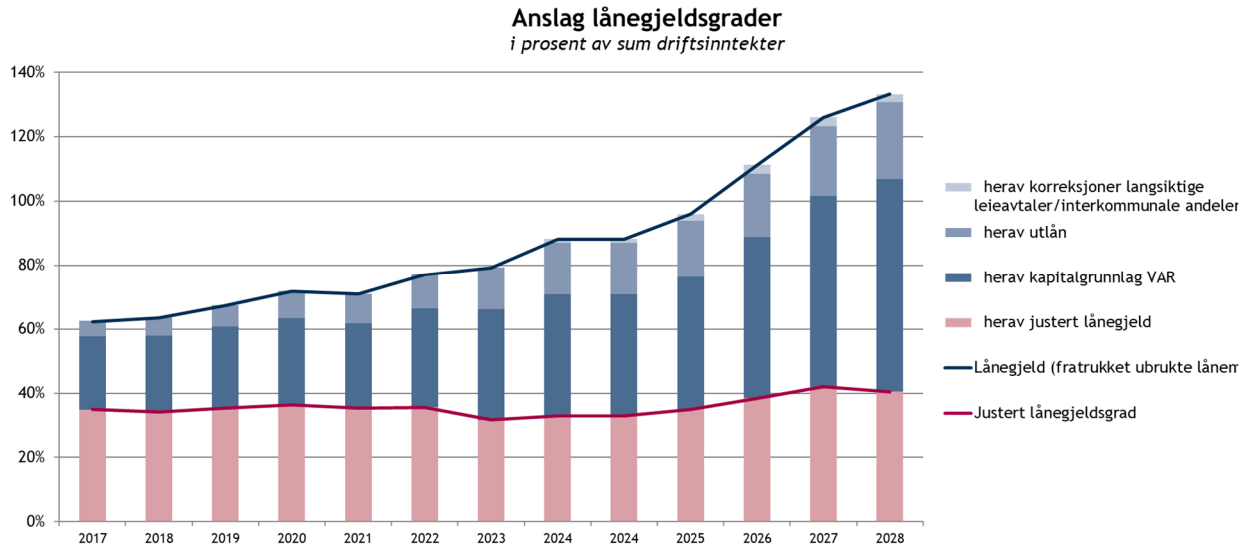

Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner med videre § 5-7, skal det gis en oversikt over den årlige utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i planperioden

Lånegjeld (tall i 1000 kroner)	Regnskap 2023	Prognose 2024	2025	2026	2027	2028
Langsiktig gjeld	3 265 343	3 617 447	4 127 620	4 771 662	5 393 831	5 727 460
Langsiktig gjeld (fratrukket ubrukte lånemidler)	*3 148 719*	*3 617 447*	*4 127 620*	4 771 662	*5 393 831*	*5 727 460*
herav						
Lån knyttet til Startlån	521 931	661 133	751 133	841 133	931 133	1 021 133
Lån til investeringer	2 626 788	2 956 314	3 376 487	3 930 529	4 462 698	4 706 327

Tabellen viser lånegjeld regnskap 2023, prognose 2024 og budsjett i perioden 2025 til 2028.

Andre vesentlige langsiktige forpliktelser

- Karmøy kommune hadde per 2023 en pensjonsforpliktelse på 3,87 milliarder kroner. Pensjonsforpliktelsen skal avspeile det økonomiske ansvaret kommunen har påtatt seg på beregningstidspunktet overfor hver enkelt ansatt som er tatt opp i pensjonsordningen. For 2024 anslås pensjonsforpliktelsen til 4,1 milliarder kroner. Forpliktelsen forventes å øke med ca. 200 millioner kroner per år. Pensjonsforpliktelsene må sees i sammenheng med kommunens pensjonsmidler, som begge øker i årene fremover.

- Karmøy kommune hadde per 31.12.2023 et garantiansvar for kommunens andel (38,46 prosent) av lånegjelden til Karmsund Havn IKS på 691,3 millioner kroner. Karmsund Havn IKS har siden 18.6.2018 hatt en låneramme på 800 millioner kroner, før samtykke til nye lån må innhentes fra eierkommunene.

  Øvrige garantiansvar utgjorde 82,0 millioner kroner per 31.12.2023.

- Langsiktige leieavtaler over 10 år inngår i beregningen av måltall justert lånegjeldsgrad i Karmøy kommune. Dette består av leieavtaler til Torvastad Arena og barnehager på til sammen 2 100 000 kroner per år. Kommunedirektøren foreslår i dette budsjettet å legge ned Storesund barnehage. Karmøy kommune langtidsleier lokalene til barnehagen. Ved en nedleggelse av barnehagen vil dermed langsiktige leieavtaler reduseres i løpet av planperioden.

Finansielle måltall 3 og 4: Økonomiske reserver

Karmøy kommunestyre har vedtatt følgende måltall

Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 7,5 prosent av sum driftsinntekter, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk.

Supplerende indikatorer:

- **Likviditetsgrad 2**
- **Rangeringstall på netto driftsresultat.**
- **Kommunebarometeret Økonomi**.

Måltall 4: Ubundet investeringsfond bør minst være 100 millioner kroner.

Bakgrunn
Måltallene er valgt fordi det har betydning at kommunen har tilstrekkelige økonomiske reserver, noe som vanligvis måles med størrelsen på kommunens disposisjonsfond. Målene er valgt som en «bør»-formulering, fordi det ikke er hensiktsmessig at man i enkelte år skal måtte gjøre store grep i driften for å fylle opp igjen disposisjonsfondet. Måltallene vil dermed mer fungere som en rettesnor over tid.

De supplerende indikatorene er valgt fordi

- Likviditetsgrad 2 sier noen om kommunens likviditet. Nøkkeltallet bør være større enn 1, noe som innebærer at tilgjengelige midler fullt ut kan dekke kortsiktige forpliktelser.
- Kommunal Rapports «Kommunebarometer» utarbeider en samleindikator for kommunens økonomiske stilling. Indikatoren tar for seg ulike indikatorer både for driftsbalanse, gjeldsvekst og økonomiske reserver – i tillegg til investeringsnivå og premieavvik med videre. I tillegg til siste års verdi, vil den også vekte resultatene over siste 4 år. Indikatoren kan dermed fungere som en slags oppsummering av den økonomiske tilstanden sammenlignet med andre kommuner.

Status Karmøy kommune i dag
Nøkkeltallene viser en lavere utvikling, men et positivt resultat for 2023. Regnskapsmessig mindreforbruk er blitt satt av til fond, noe som bidrar til at disposisjonsfondet har vært høyere enn anbefalt måltall siden 2017. Dette er en vesentlig sikkerhet for kommunens økonomiske soliditet, og gjør også at kommunen kan holde gjeldsveksten nede ved å bruke fondsmidler til å finansiere investeringer.

Kommunen har god likviditet. Til tross for at kommunebarometeret har vist et stabilt godt nivå de siste årene er trenden likevel synkende. I 2023-barometeret er det særlig korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter og brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter som drar ned Karmøys resultat.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Måltall 3: Disposisjonsfond, % av driftsinnt. Inkl. siste års regnskapsmessige mer-/ mindreforb.	3,4	3,6	4,8	7,4	9,7	10,4	12,5	13,3	16,9	14,9	12,5
Likviditetsgrad 2	1,4	1,4	1,9	2,3	2,2	2,0	1,8	2,7	1,9	1,7	1,6
Kommunebarometeret - Økonomi (rangering, kilde: Kommunal Rapport)	130	150	119	78	74	69	31	54	58	80	89

Prognose 2025-2028
Kommunen har i dag et disposisjonsfond som overstiger måltallet. I forslag til økonomiplan foreslås det å bruke 135 millioner kroner totalt i perioden 2025-2028 til å finansiere investeringer. Med dette anslås disposisjonsfondet å bli på om lag 7,5 prosent ved utgangen av økonomiplanperioden og 7,0 prosent ved utgangen av 10-årige investeringsplanen. Det er i budsjettoppfølgingen per 2. tertial 2024 meldt et prognostisert merforbruk i drift på 64,7 millioner kroner. KS har i tillegg anslått at skatteinngangen for 2024 blir lavere enn det som tidligere er lagt til grunn for beregning av frie inntekter. Konsekvensene av dette er foreløpig estimert til 30 millioner kroner for Karmøy kommune, basert på anslaget i statsbudsjettet 2025 om at realveksten i frie inntekter er 4 milliarder kroner lavere enn tidligere anslått. Mange kommuner og fylkeskommuner opplever nå den økonomiske situasjonen som krevende, og regjeringen har varslet at de vil komme tilbake til saken i nysaldert budsjett for 2024. Dersom det ikke gis inndekning i nysaldert budsjett vil et merforbruk i 2024 redusere gjenstående midler i disposisjonsfond utover det som er lagt til grunn ved beregning av måltallet.

I forslag til investeringsplan ligger det også bruk av kommunens ubundet investeringsfond med 359 millioner kroner i perioden 2025-2028. Samtidig budsjetteres det med salgsinntekter avsatt til ubundet investeringsfond. Kommunen står foran flere store investeringsprosjekter med relativt stor usikkerhet om kostnadene de nærmeste årene. Det er derfor hensiktsmessig å ha tilgjengelige midler for å sikre handlingsrom for å kunne håndtere uforutsette saker.

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 3: Disposisjonsfond, % av driftsinnt. Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	11,5	10,0	8,9	8,3	7,5
PROGNOSE: Ubundet investeringsfond, millioner kroner. Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	315	210	201	260	100

Sammenheng inntekter og ressursbruk

Ved hjelp av regnskapstall fra Kostra er det mulig å tegne et bilde av inntektsforutsetninger og ressursbruk i Karmøy kommune. KS har utarbeidet en modell som viser sammenhengene mellom kommunens frie disponible inntekter og kommunens prioriteringer, slik de fremkommer i regnskapet. I modellen tas det hensyn til hvordan inntektssystemet fungerer, det vil si at ressursbruk per innbygger korrigeres for såkalt «*beregnet utgiftsbehov*». Dette er en statistisk beregning som forsøker å korrigere kommunens utgifter ut fra at kommunene har ulik alderssammensetning i befolkningen, ulike bosettingsmønstre og ulike sosiodemografiske faktorer som er statistisk påvist på å påvirke utgiftsbehovet i kommunene. Rammetilskuddet til kommunene fordeles på bakgrunn av slike beregninger. Det er i modellen også tatt hensyn til ulikheter i pensjonskostnader, arbeidsgiveravgift og elever i ikke-kommunale skoler. Dette er også årsaken til at denne analysen gir litt andre tall enn om man bare ser på Kostra-tall alene.

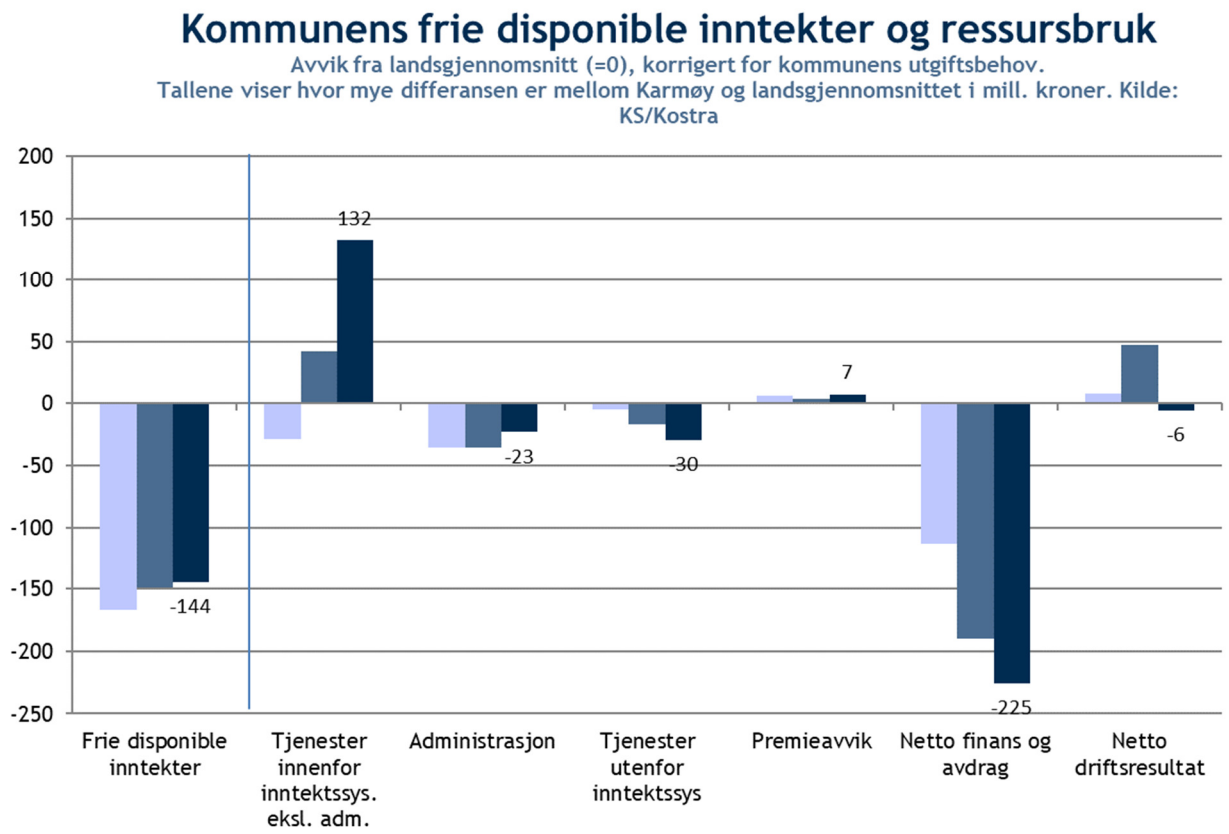

Figuren over viser sammenhengen med kommunens inntektsnivå på den ene siden, og hvordan dette henger sammen med utgifter til tjenesteproduksjon, administrasjon, finans- og avdrag og netto driftsresultat mv. på den andre siden:

- Karmøy har lavere frie disponible inntekter, og dette utgjorde 144 millioner kroner i 2023, og viser altså at Karmøy har et lavere inntektsnivå enn landsgjennomsnittet. Begrepet *frie disponible inntekter* omfatter både frie inntekter (skatt og rammetilskudd), andre statstilskudd og lokal eiendomsskatt.

- Frem til 2022 har kommunen hatt et lavere ressursbruk på tjenestesektorene. I 2022 og 2023 anvendte kommunen mer av sine korrigerte frie disponible inntekter på dette området. Høyt kostnadsnivå (på tjenestetilbudene) i 2023 gir et lavere netto driftsresultat. Til tross for høyere skatteinntekter og finansavkastning enn forventet, er ikke dette nok til å havne over

landsgjennomsnittet.

- De siste årene har Karmøy kommune hatt et resultat over landsgjennomsnittet, og det lavere inntektsgrunnlaget dekkes inn gjennom lavere utgifter til administrasjon og netto finansposter.

- Karmøy kommune brukte i 2023 mer ressurser på tjenesteproduksjon (unntatt administrasjon) enn landsgjennomsnittet. Karmøy har over lang tid brukt vesentlig mer ressurser på tjenestene enn hva inntektsnivået isolert sett skulle tilsi. Mens inntektsgrunnlaget var -144 millioner kroner lavere enn landsgjennomsnittet skulle tilsi, var kostnadene til tjenesteproduksjon 132 millioner kroner høyere enn landsgjennomsnittet, når man holder administrasjon utenom. Tjenester innenfor inntektssystemet omfatter pleie og omsorg, grunnskole, barnehage, sosialtjeneste, kommunehelsetjeneste og barnevern. Øvrig tjenesteproduksjon (som for eksempel kultur, samferdsel med videre) ligger i kategorien «tjenester utenfor inntektssystemet». For nærmere informasjon om dette, se neste figur.

- Det er særlig to forhold som har gjort at Karmøy kommune har kunne opprettholde en ressursbruk på tjenesteproduksjonen som er høyere enn inntektene skulle tilsi. For det første har Karmøy ifølge Kostra-tallene en klart lavere ressursbruk på administrasjon og øvrig tjenesteproduksjon. I KS sin analysemodell så hadde Karmøy kommune 23 millioner kroner i lavere administrasjonsutgifter enn om utgiftene her var lik landsgjennomsnittet. For det andre, og den største faktoren, er at Karmøy har lavere netto utgifter til finans og avdrag.

  Den viktigste faktoren bak dette er at Karmøy har lavere lånegjeld, og dermed lavere utgifter til renter og avdrag enn den gjennomsnittlige kommunen. Samtidig har kommunen også høye finansinntekter på grunn av god likviditet og utbytteinntekter fra Haugaland Kraft. På grunn av kommunens eksponering mot markedet, både gjennom plasseringer i markedet og gjennom eierskapet i Haugaland Kraft AS, vil dette svinge fra år til år.

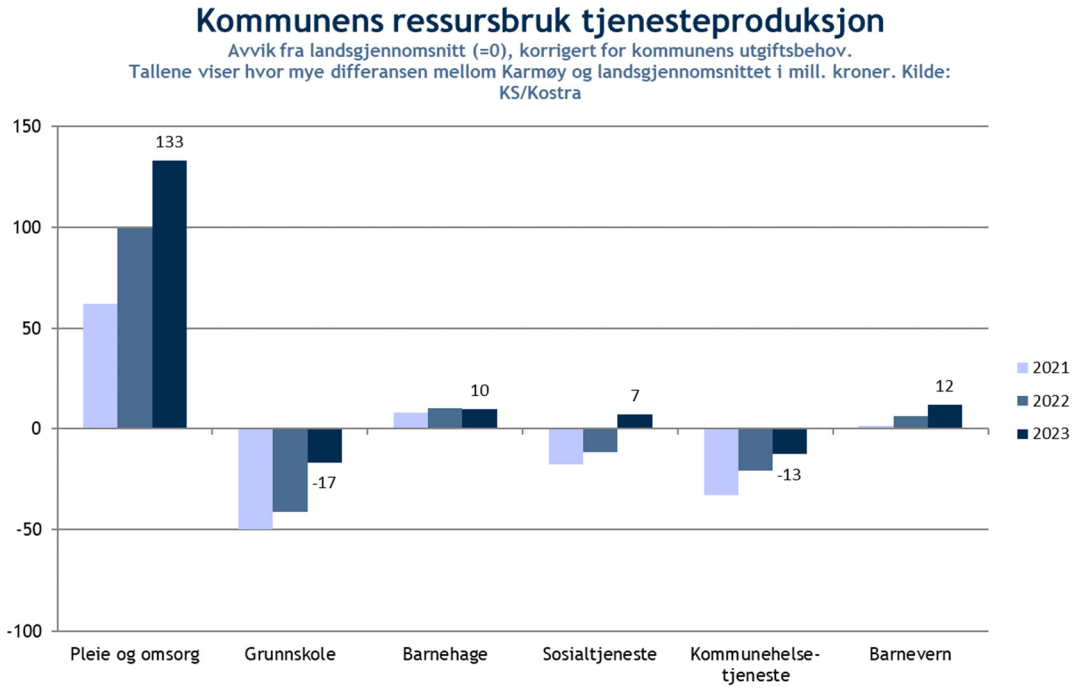

Figuren over viser forskjellene i ressursbruk per tjenesteområde, og er dermed en indikator på prioriteringene/ressursbruken i Karmøy kommune. Figuren viser at pleie og omsorg er det tjenesteområdet som skiller seg mest ut med høyere utgifter enn landsgjennomsnittet (justert for

beregnet utgiftsbehov). Figuren viser at utgiftsnivået på flere av tjenesteområdene har økt sammenlignet med landsgjenomsnittet fra 2021 til 2023.

Sammenlignet med landsgjennomsnittet ligger grunnskole og kommunehelsetjeneste under landsgjennomsnittet. Tjenesteområdene barnehage, sosialtjeneste og barnevern ligger litt over landsgjennomsnittet i 2023, men har før vært under eller på snittet.

Denne figuren viser bare tjenester innenfor inntektssystemet, det vil si der hvor staten gjør beregninger på kommunens utgiftsbehov og bruker det som bakgrunn for å omfordele statlige overføringer gjennom utgiftsutjevningen i kommunens inntektssystem. Ser man på de andre sektorene målt i kroner per innbygger hadde Karmøy i 2023 høye utgifter til næring. Dette skyldes utbetalinger av lokal strømstøtte til lokale bedrifter. I tillegg til høye utgifter til næring var det også relativt høyt ressursbruk på brann- og ulykkesvern, men relativt lave utgifter til kultur og VAR (vann, avløp og renovasjon).

Det er ulike metoder for å vurdere ressursbruk mellom kommunene. Hverken Kostra-tall eller beregnet utgiftsbehov forteller «hele sannheten» om ressursbruk i kommunene, en slik fasit finnes ikke, men det gir et utgangspunkt for å vurdere prioriteringer og ressursbruk i kommunen. Det er gitt litt nærmere omtale av ressursbruk og Kostra-tall under de ulike tjenesteområdene.

Økonomiske scenarioer

Økonomisk risiko

Nedenfor følger en vurdering av den økonomiske risikoen i budsjettet.

Inntektssiden til kommunene er basert på usikre størrelser. Veksten i **kommunenes skatteinngang** kan variere mye fra det som anslås i dag. Tidligere år har dette i hovedsak slått positivt ut for kommunen. For 2024 har den løpende skatteinngangen gjennom året vært god, men KS anslår at det for 2024 kan forventes redusert løpende skatteinngang samt marginoppgjør og korreksjonsoppgjør som er betydelig svakere enn i 2023. Redusert skatteinngang kan gi Karmøy estimerte mindreinntekter på om lag 30 millioner kroner, basert på anslaget i statsbudsjettet 2025 om at realveksten i frie inntekter er 4 milliarder kroner lavere enn tidligere anslått. Dette vil i så fall medføre at årets skatteinngang i 2024 ikke blir like god som de siste årene. Disse variasjonene i skatteinngangen både mellom årene og gjennom året, gjør den løpende økonomistyringen utfordrende for kommunen.

På andre områder har Karmøy større risiko i inntektsforutsetningene. Kommunen har store **utbytteinntekter fra Haugaland Kraft AS** som kommunen bruker til å finansiere løpende drift. Kommunen er her avhengig av resultatene selskapet oppnår i markedet. Utbyttet styres av resultatet i foregående 3 år. Det vil si at utbyttet i 2025 påvirkes av regnskapsresultatet for 2022-2024. Resultatet i 2022 var ekstraordinært godt grunnet historisk høye strømpriser. Kommunedirektøren budsjettere i 2025 med utbytte ut fra resultater i 2022 og 2023 og prognose for 2024. For å illustrere usikkerheten og risikoen i anslaget, kan en lage en beregning basert på at resultatene i 2024 til 2026 vil ligge på nivået med 2019, sist normal-året før korona. Dette vil i så fall redusere utbytteinntektene med rundt 60 mill. kroner i 2027 sammenlignet med 2024.

Karmøy har rundt 598 millioner kroner i likviditet som er plassert i markedet, med inntil 25 prosent i aksjefond. Dette gir kommunen en eksponering mot **utviklingen i finans- og aksjemarkedene**, som kan gi betydelige svingninger. Kommunen har et bufferfond for å kunne skjerme drift, om nødvendig, dersom avkastningen blir svak eller negativ. Betydningen av denne inntekten vil bli mindre utover i planperioden, da investeringsplanen vil kreve bruk av fondsmidler som delvis er plassert i markedet.

Det er avtalt **endringer i offentlig tjenestepensjon** hvor regelverket foreløpig ikke er helt på plass. Medlemmer som er født i 1963 og senere har fra 2025 mulighet for å ta ut AFP livsvarig. Innføringen vil gi en høyere pensjonskostnad , men kommunal- og distriksdepartementet har lagt til grunn at ny offentlig AFP inntil videre ikke skal inkluderes i kommunesektoren sine pensjonskostnader. Regjeringen vil komme tilbake til saken i revidert nasjonalbudsjett 2025.

Fremdriften i investeringsprosjektene er også en usikkerhet. Det har ofte blitt utsettelser i investeringsporteføljen og medført at låneopptaket er justert ned i løpet av året. Dette har gitt utslag i netto finansposter, og dermed ført til at økte rente- og avdragskostnader knyttet til vedtatte prosjekter har blitt skjøvet noe ut i tid.

I tillegg er det usikkerhet knyttet til **ulike forhold i driften/tjenesteproduksjonen**. Usikkerheten er trolig størst innen helse- og omsorgssektoren. I budsjett- og økonomiplan tas det høyde for at brukerbehovene vil vokse i takt med endring i innbyggertallene, men dette er en usikker forutsetning. I enkelte år har det vært en høy vekst i brukerbehov i yngre aldersgrupper, som ikke kan forklares med utvikling i innbyggertall. Kommunene får i begrenset grad kompensert for slike forhold. Budsjett- og økonomiplan forutsetter at kommunen klarer å redusere kostnader per bruker/vedtakstime i omsorgstjenestene, og ytterligere innsparingstiltak fremover. Med demografiutviklingen som kommer, vil det ikke være bærekraftig å drifte omsorgstjenestene slik det gjøres i dag. Tiltakene som settes inn må gi effekt i at antall vedtakstimer reduseres i forhold til hva demografiutviklingen tilsier. Dette er krevende, og er også en betydelig risikofaktor i 2025 og vil øke videre i økonomiplanperioden hvis tiltak ikke gjennomføres.

Et annet område med stor risiko er barnehageområdet, hvor det også har vært store utslag de siste årene. For det første er kommunen sårbar for endringer i tilskuddsregelverket til private barnehager, som utgjør en stor andel av kommunens barnehagetilbud. Tilbake i 2021 medførte endringer i måten tilskuddet skulle beregnes på, og nye statlige normer, store ekstrakostnader. For det andre er det usikkerhet knyttet til nedgang i barnetallene. Befolkningsprognosene er at det vil bli færre innbyggere aldersgruppen 1-5 år. Dette kan gi utfordringer med å opprettholde samme kostnadsnivå når etterspørselen faller og både private og kommunale barnehager vil få økende utfordringer med å håndtere en overkapasitet. For det tredje har det vært en utvikling mot at det etterspørres barnehageplass for en større andel av denne aldersgruppen, noe som også har bidratt til at kostnadene ikke har gått ned i like stor grad som befolkningsutviklingen kunne tilsi.

Også innenfor skole viser befolkningsprognosene at det vil bli færre brukere i økonomiplanperioden. Færre elever gir ikke nødvendigvis færre klasser. Hvis kommunen ikke klarer å ta ned kostnadene i samme grad som elevtallet tilsier, vil det kunne gå utover tjenestetilbudet i kommunen på andre områder.

Barnevernsreformen gir kommunen muligheter til mer samarbeid på tvers av tjenester, men også større økonomisk risiko gjennom økt økonomisk ansvar for barnevernet. Dersom synergier gjennom samarbeid på tvers uteblir og antallet brukere øker, vil reformen gi høyere utgifter enn det kommunen har fått gjennom økte rammer i statsbudsjettet.

Erfaringene fra de siste årene har vist at utgiften til rettighetsfestede ordninger generelt kan øke mer enn befolkningsveksten skulle tilsi. De siste årene har dette blant annet vært tilfelle innenfor sosialhjelp og særskilte tiltak for førskolebarn. Endringer i energiprisene er en ytterligere risiko, og prisene har variert mye de siste årene. Tiltak for å ta ned kostnadene fremover vil kunne kreve tydelige prioriteringer og endringer i måten kommunen organiserer tjenestetilbudet på.

De siste årene har det vært stor tilstrømming av flyktninger, i hovedsak fra Ukraina. Det har blitt bygget opp et betydelig kommunalt tjenesteapparat for å håndtere dette. Når flyktningetilstrømningen avtar vil inntektene som finansierer disse tjenestene bli raskt redusert. Dette vil gi kommunen en ekstra omstillingsutfordring for å kunne ta ned kostnader i tilsvarende tempo.

Til tross for lave inntekter har Karmøy kommune hatt en forsvarlig og solid kommuneøkonomi. Solid kommuneøkonomi er imidlertid en form for ferskvare, og kommunedirektøren opplever nå den økonomiske situasjonen som alvorlig. Kommuneøkonomien er under press, både på grunn av behov i tjenestene, utfordringer knyttet til demografiske endringer og økte rentesatser i lånemarkedet. Dette gjør det krevende å *opprettholde* en sunn kommuneøkonomi, og det vil være enda mer krevende dersom man må *gjenvinne* en sunn kommuneøkonomi. Selv om prognosen for 2024 viser et negativt netto driftsresultat og at budsjettforslaget for 2025 har et driftsresultatet under måltallet på 1,75 prosent, er det viktig for kommunedirektøren å jobbe for å nå kommunens vedtatte finansielle måltall i løpet av økonomiplanperioden og holde kommunens ordinære drift innenfor de vedtatte rammer.

Status og rammebetingelser

Statsbudsjettet og rammene for kommunenes frie inntekter

Kommunedirektøren legger som vanlig til grunn forslag til statsbudsjett. Det vil si forslag til statsbudsjett 2025 som ble lagt frem av regjeringen 7. oktober 2024. Alle budsjettinnstillingene på Stortinget skal være behandlet senest 15. desember.

Både i tilleggsproposisjoner og i Stortingets behandling vil det kunne være endringer som vil ha betydning for Karmøy kommune. Praksis i Karmøy kommune har vært at kommunedirektøren vil komme med egne tilleggsnotat når det skjer slike endringer, og eventuelt tilleggsinnstillinger til budsjetter der hvor det er behov for dette.

I regjeringens forslag til statsbudsjett 2025 er det lagt opp til en reell vekst i kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter på 6,8 milliarder kroner, hvorav 5,5 milliarder kroner til kommunene.

Dette tilsvarer om lag 1,3 prosent. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2024, slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2024.

Når de frie inntektene regnes på denne måten, altså som vekst ut fra anslåtte inntekter i revidert nasjonalbudsjett (RNB), innebærer det at nedjusteringen av anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 2024 på 2,5 milliarder kroner, som nå er varslet i forbindelse med statsbudsjettet, ikke påvirker nivået for kommunesektorens inntekter i 2025. Regjeringen har varslet at de vil komme tilbake til håndtering av dette i nysalderingen.

Merkostnader knyttet til befolkningsutviklingen og den demografiske utviklingen er anslått å gi kommunene 3,7 milliarder kroner i merutgifter som skal dekkes av de frie inntektene. Videre er 1,7 milliarder kroner av veksten begrunnet med omlegging av inntektssystemet som trer i kraft i 2025, 250 millioner kroner er begrunnet med bemanning i barnehage og 150 millioner kroner er begrunnet med opptrappingsplan for psykisk helse. For fylkeskommunene er 300 millioner kroner knyttet til opprusting og fornying av fylkesveinettet.

Regjeringen skriver i statsbudsjettet at de i september 2024 fikk indikasjoner om at effekten av ny offentlig AFP på pensjonskostnadene vil bli betydelig, og at dette kom for sent til å kunne bli innarbeidet i budsjettet, samtidig som det var usikkerhet knyttet til beregningsgrunnlaget. Det et derfor foreslått at ny offentlig AFP inntil videre ikke skal inkluderes i kommunenes pensjonskostnader, men vil vurdere

dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025.

Endring i kommunesektorens handlingsrom i 2025	**Millioner kroner**
Vekst i frie inntekter	6 800
- merkostnader demografi	-3 700
+ økte kostnader pensjon	-500
Økt handlingsrom i departementets oppsett	**3 600**

Tabell 1 viser endring i kommunesektorens handlingsrom i 2025 i henhold til departementets oppsett. Dette inkluderer fylkeskommunene.

Rammen er høyere enn det som har vært vanlig. Dette skyldes både at en innfører et nytt inntektssystem, som får til dels store omfordelingsvirkninger. Med en høy inntektsvekst sikres det at flere kommuner unngår negativ vekst på grunn av omfordelingseffekter. Samtidig skriver regjeringen at de også forventer svakere økonomisk resultat i kommunesektoren, og derfor har ønsket å gi sektoren et større handlingsrom.

Endringene inneholder en rekke endringer i inntektssystemet. Karmøy kommer isolert sett positiv ut av endringer som er knyttet til økt utjevning mellom kommunene, men kommer negativt ut av endringer i de såkalte kostnadsnøklene som styrer utgiftsutjevning mellom kommunene. Samlet kommer Karmøy dårligere ut enn nabokommunene, men for eksempel bedre ut enn typisk inntektssterke kommuner som Stavanger og Sola.

Stortinget vedtok i 2017 å endre reglene for eiendomsskatt for såkalte verk og bruk (typisk industrianlegg og lignende) med gradvis virkning med 1/7 per år fra 2019. Karmøy kommune var en av kommunene som tapte mye inntekter som følge av endringene. Ved Stortingets vedtak ble det forutsatt at kommunene skulle få kompensert disse tapene. Men i statsbudsjettet for 2021 ble det gjort en endring i kompensasjonsordningen, hvor mesteparten av kompensasjonen til kommunene ble tatt bort. Endringene i ordningene skulle fases inn over flere år, og denne innfasingen er ferdig i 2025. Omleggingen har gitt Karmøy kommune et inntektstap, etter kompensasjon på over 24 millioner kroner. Se nærmere omtale av dette i budsjett- og økonomiplan 2021-2024.

Budsjettforutsetninger

Pris og lønnsvekst. I budsjettet er det lagt til grunn en lønnsvekst i 2025 på 4,5 prosent og en samlet pris- og lønnsvekst (den såkalte kommunale «deflatoren») på 4,1 prosent.

Lønnsposter for fast lønn er basert på faktisk lønn på faktiske stillinger i kommunen, fremskrevet med forventet lønnsvekst. I beregningen av fast lønn er det også tatt hensyn til at lønnsveksten i 2024 ble på 5,2 prosent.

Driftsavtaler, tilskudd og inntekter er i utgangspunktet justert med en samlet pris- og lønnsvekst (deflatoren) på 4,1 prosent. Dette brukes også som utgangspunkt for endringer i kommunale betalingssatser, men her er det også andre endringer. Se egne oversikter over endringer i kommunale gebyrer.

Forventninger og anslag for den økonomiske utviklingen fremover vil alltid være forbundet med usikkerhet. I statsbudsjettet for 2024 ble det som eksempel lagt til grunn en lønnsvekst på 4,9 prosent, mens lønnsrammen i revidert nasjonalbudsjett ble satt til 5,2 prosent. I pengepolitisk rapport 3/24 publisert 19. september 2024 har Norges Bank anslått lønnsveksten i 2025 til 4,3 prosent og en prisvekst på 4,1 prosent, men også her pekes det på usikkerhet i anslagene. Risikoen med at deflatoren kan være for lav i statsbudsjettet, ligger hos kommunene.

Det budsjetteres med 2025-kroner i hele økonomiplanperioden.

Pensjon. Kommunens pensjonskostnader er budsjettert i henhold til prognoser fra kommunens leverandører KLP og Statens pensjonskasse. Pensjonskostnadene er i 2025 anslått å øke med om lag 24 millioner kroner sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Anslaget for pensjonskostnadene inneholder ikke effekten av ny offentlig AFP, som blir implementert fra 1. januar 2025. Regjeringen vil komme tilbake med oppdaterte anslag, inkludert effekten av ny offentlig AFP i revidert nasjonalbudsjett 2025.

Regnskapsreglene for kommunesektoren medfører at pensjonspremiene ikke bokføres direkte. I stedet bokføres det en netto pensjonskostnad etter et annet regelverk. Denne skal gi en jevnere fordeling av pensjonskostnadene over tid enn om man hadde bokført pensjonspremiene direkte. Differansen, det såkalte premieavviket, belastes i regnskapet de påfølgende år (gjennom såkalt amortisering av premieavvik). Premieavvikene amortiseres nå over de påfølgende 7 regnskapsårene.

Prognosen for 2025 fra pensjons-leverandørene viser totalt 97 millioner kroner i inntektsført premieavvik (inkl. arbeidsgiveravgift), og med 84 millioner kroner i utgifter til amortisering. Netto vil dermed et beløp forventes å komme til amortisering i 2026 og videre framover.

Renteutvikling. I økonomiplanen legges det til grunn følgende utvikling i rentenivået, målt ved 3 mnd nibor-rente. Anslagene for 2025-2028 er hentet fra prognosene hos Kommunalbanken per september 2024. Renten fremskrevet videre utfra markedsdata tilsier forventning om nedgang i 2026 før en forsiktig økning i 2028.

Anslag 3 mnd nibor	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Prognose i 2025-budsjettet	4,6 %	3,6 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %
Prognose i 2024-budsjettet	4,7 %	4,2 %	3,9 %	3,7%	

Tabell 2 viser anslag for 3 måneders nibor rente fra og med 2025 til og med 2028

Betalings- og avgiftssatser. Det er i utgangspunktet lagt opp til en vekst i kommunale betalingssatser på 4,1 prosent i 2025, tilsvarende anslag på kostnadsveksten i kommunal sektor.

En del betalingssatser styres gjennom statlige forskrifter. Blant annet videreføres redusert statlig fastsatte maksprisen for barnehage.

I teknisk sektor, og særlig innenfor vann, avløp og renovasjon, styres gebyrene av selvkost. Bygge- og delesaker, eierseksjonering, kart og oppmåling, tilsyn med avløpsanlegg og private planer er i hovedsak underlagt den nasjonale selvkostforskriften. Det har over flere år vært en målsetning at selvkostgebyrene skal dekke kommunens kostnader til å drive tjenestene. Fra og med budsjett 2025 foreslår kommunedirektøren at alle selvkostområder innenfor tjenesteområde Forvaltning skal drives med 100 prosent selvkostfinansiering. Dette innebærer gebyrøkning på områdene.

Det er orientert nærmere om de ulike tiltakene i de respektive tjenesteområdene. Se også gebyrlisten.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	17,3 %	14,4 %	9,7 %	9,9 %	13,8 %	11,0 %	12,6 %	13,3 %	13,4 %
Eiendomsskatt per innbygger (B)	3 022	2 812	3 276	2 220	1 256	974	3 176	3 176	3 225
Dekningsgrad									
Eiendomsskatt annen eiendom Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	2	2	1	1	1	0	2	2	2
Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	1	1	2	1	0	1	2	2	2
Økonomi									
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) **)	64 508	64 601	66 407	64 827	66 509	65 872	65 378	69 559	67 232
Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser Beløp per innbygger (kr)	75 262	81 839	97 193	125 025	87 990	110 708	124 713	120 195	121 982
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	4,5 %	0,7 %	-0,5 %	-0,3 %	1,3 %	1,7 %	1,0 %	0,8 %	1,0 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	61 441	63 449	74 324	100 611	71 926	91 954	100 977	95 635	98 206
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	66,8 %	67,1 %	74,3 %	105,9 %	78,1 %	95,6 %	101,8 %	88,8 %	92,5 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer (per 1000)	2,80	2,80	4,00	2,50					
Generell eiendomsskattesats (per 1000)	7,00	7,00	5,15	5,00	7,00	1,00			
Hva er størrelsen på bunnfradraget? (kr)	935 000	935 000	600 000	1 100 000		750 000			

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	2025	2026	2027	2028
Skatt på inntekt og formue	-1 386 214	-1 441 000	-1 563 000	-1 630 000	-1 632 000	-1 637 000
Ordinært rammetilskudd	-1 414 190	-1 504 000	-1 562 000	-1 503 000	-1 509 000	-1 519 000
Skatt på eiendom	-121 754	-129 257	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Andre generelle statstilskudd	-10 980	-13 700	-11 330	-9 500	-9 000	-8 120
Sum sentrale inntekter	**-2 933 139**	**-3 087 957**	**-3 290 330**	**-3 296 500**	**-3 304 000**	**-3 318 120**

Frie inntekter

Kommunens frie inntekter består av skatt på inntekt og formue, og rammetilskudd fra staten. Anslaget på frie inntekter fra statsbudsjettet er lagt til grunn. I kommunedirektørens budsjettforslag legges til grunn det nivået på frie inntekter som er foreslått i statsbudsjettet for 2025. Anslaget er usikkert. Dette er særlig knyttet til befolkningsutviklingen nasjonalt og lokalt, og usikkerhet om den faktiske utviklingen i skatteinntekter. Staten gir ikke anslag for vekst i de frie inntektene videre i økonomiplanperioden. For årene 2026-2028 legges det til grunn beregninger på anslått demografikostnader for kommunesektoren som helhet, etter modell fra KS. Varierer fra 2,5-3,5 milliarder kroner i disse årene. Oppå dette legges det til grunn et handlingsrom som er om lag likt erfaringstallene fra de siste årene.

Det er tatt høyde for befolkningsutvikling, jf. eget kapittel om befolkningsutvikling. Disse er basert på faktiske folketall per 1. juli 2024 og fremskrivninger basert på SSBs hovedprognose som ble oppdatert i 2024.

De frie inntektene (skatt på inntekt og formue, og ordinært rammetilskudd) i Karmøy er budsjettert til i vel 3,1 milliarder kroner i 2025. Dette er en økning på 180 millioner kroner fra opprinnelig vedtatt budsjett 2024. Den største delen av dette gjelder pris- og lønnsvekst og kompensasjon for endrede oppgaver. I tillegg er det i statsbudsjettet lagt inn en realvekst i de frie inntektene. Denne veksten er i 2025 høyere enn normalt for kommunesektoren som helhet, noe som må ses i sammenheng med et det er foreslått endringer i inntektssystemet.

Det gjøres oppmerksom på at hele økonomiplanen er i faste kroner (det vil si 2025-kroneverdi).

Tabellen under viser sammensetningen av de frie inntektene uten tilleggsbevilgninger til koronapandemien. Ordinær prisvekst kommer i tillegg. Mer informasjon om inntektssystemet finnes i Grønt hefte - inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner.

Frie inntekter (1000 kroner)	Forslag 25
	2025-kroner
Innbyggertilskudd	1 371 419
Utgiftsutjevning	-38 353
Skjønnsmidler	2 800
Andre forhold	46 821
Inntektsutjevning	179 659
SUM rammetilskudd (avrundet)	**1 562 000**
SUM skatt på formue og inntekter (avrundet)	**1 563 000**
SUM frie inntekter (avrundet)	3 125 000
Skatt som % av landsgjennomsnittet	85,3 %
Skatt og netto skatteutjevning, % av landet	95,7 %

Tabell 1 viser fordeling av kommunens frie inntekter (1000 kroner) - forslag 2025, basert på statsbudsjettet.

Innbyggertilskudd er i utgangspunktet fordelt med et likt beløp per innbygger. I 2024 er innbyggertilskuddet på 31 470 kroner per innbygger. Dette ganges med innbyggertall per 1. juli 2024 (43 579 personer).

Utgiftsutjevning er en omfordeling av innbyggertilskuddet basert på hvor stort beregnet utgiftsbehov den enkelte kommune har. Utgiftsbehovet blir beregnet blant annet på bakgrunn av alderssammensetning i kommunen, geografi og andre sosioøkonomiske forhold. Kommuner med høyt utgiftsbehov får deretter kompensert for det, mens kommuner med lavt utgiftsbehov blir trukket.

I 2025 er det anslått at Karmøy har et litt lavere utgiftsbehov per innbygger enn landsgjennomsnittet, med en kostnadsindeks på 99,59 prosent, og Karmøy får derfor en reduksjon i inntektssystemet for dette, som utgjør om lag 34 millioner kroner. Skatteinngangen i Karmøy for 2025 er estimert til 85,3 prosent av landsgjennomsnittet. Det betyr at Karmøy per 2025 anslås å være inntektssvak (tilføres nærmere 180 millioner kroner gjennom inntektsutjevningen fra kommuner med høyere skatteinntekter per innbygger),

Samlet utgiftsutjevning inkluderer også et trekk for elever som ikke går i kommunale skoler. Dette utgjør et netto trekk på 25,7 millioner kroner for Karmøy, jamfør tabell under.

Tabellen under viser de ulike kriteriene for utgiftsutjevningen. Kolonnen "Indeks Karmøy" viser i praksis hvorvidt Karmøy har høyere eller lavere frekvens av det bestemte kriteriet, mens den siste kolonnen viser hvordan dette slår ut i utgiftsutjevningen når denne forskjellen er ganget opp med vekten for det enkelte kriteriet. For eksempel utgjør innbyggere 1-5 år en større del av befolkningen i Karmøy enn på landsbasis. Derfor tilføres Karmøy 36,9 millioner kroner siden vi da antas å ha større utgiftsbehov til blant annet barnehage. Tilsvarende har Karmøy relativt sett færre eldre. Det reduserer vårt utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnittet, og dermed trekkes Karmøy. Basistillegget er i praksis et tilskudd per kommune, og et kriterium som i hovedsak slår positivt ut for ufrivillig små

kommuner. Andre kriterier er tatt med etter statistiske analyser av hva som påvirker utgiftsbehovet. For eksempel er færre innbyggere med høyere utdanning statistisk assosiert med lavere etterspørsel etter barnehageplasser, mens færre aleneboende over 67 år statistisk sett gir lavere behov for omsorgstjenester. Disse kostnadsnøklene er justert i forslag til statsbudsjettet, hvor særlig kriteriet psykisk utviklingshemmende (PU) over 16 år er vektet ned.

Utgiftsutjevning 2025 Karmøy	Indeks Karmøy	Effekt (1000 kr)
0 år	17,2 %	1 288
1-5 år	8,2 %	36 913
6-12 år	12,1 %	62 578
13-15 år	18,8 %	43 488
16-22 år	4,1 %	2 920
23-24 år	-10,7 %	-2 000
25-66 år	-3,8 %	-14 846
67-79 år	-2,5 %	-5 177
80-89 år	2,8 %	5 466
over 90 år	-4,3 %	-5 327
Basistillegg	-64,2 %	-43 504
Sone	-37,6 %	-12 108
Nabo	-21,6 %	-6 958
Landbrukskriterium	-29,4 %	-1 746
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	-26,1 %	-6 604
Flyktninger uten integreringstilskudd	-58,7 %	-27 144
Dødelighet	3,4 %	4 752
Lavinntekt	-29,6 %	-13 937
Personer med lav utdanning	0,1 %	47
Uføre 18-49 år	21,2 %	5 882
Opphopningsindeks	-56,3 %	-10 728
Aleneboende 30-66 år	-21,1 %	-13 447

PU over 16 år	21,0 %	13 893
Aleneboende 67 år og over	-11,6 %	-18 882
Sysselsatte 25-54 år heltid	-6,2 %	-4 916
Pasienter med diagnose innen rus og psykiatri	-5,6 %	-2 590
Sum kostnadsindeks	**-0,41 %**	**-12 686**
Netto virkning statlige/private skoler		-25 668
Sum utgiftsutjevning		**-38 353**

Tabell 2 viser indeks for utgiftsutjevning 2024 økonomisk effekt (1000 kroner)

Skjønnsmidler er midler som årlig fordeles av statsforvalteren, og brukes til å kompensere kommuner for lokale forhold som ikke blir fanget opp av utgiftsutjevningen. Rammen for Rogaland er i 2024 totalt 53,5 millioner kroner, hvorav 36,7 millioner kroner er fordelt nå. Det er fordelt 2,8 millioner kroner til Karmøy. Det er likt som i 2024. Dette er et årlig vedtak, og kan endre seg fra år til år. Karmøy får tildelt midler på grunn av tre ekstraklasser som følge av språkdeling, samt en vurdering av kommunens sitt utfordringsbilde. Kommunedirektør har lagt inn 2,8 millioner kroner som prognose for 2025-2027.

Andre forhold gjelder blant annet frie midler som fordeles etter særskilte kriterier i inntektssystemet, og ikke gjennom det ordinære innbyggertilskuddet. Her er det enkelte endringer i 2025:

1. Tilskudd per grunnskole ble innført som et nytt tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole i Prop. 1 S Tillegg 1 av Støre-regjeringen i 2021 for budsjett 2022. Dette videreføres i budsjettet for 2025. Tilskuddet gis med en særskilt fordeling basert på tall for skoleåret 2024/2025.
2. Kompensasjon eiendomsskatt reduseres med 1,4 millioner kroner fra 2024 til 2025. Dette er kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk (i blant kalt "maskinskatten"). Karmøy var en av kommunene som tapte mest på endringen. Kompensasjonsordningen var i stor grad en overgangsordning, og det meste av kompensasjonen er nå faset ut. Det gjenstår 4,7 millioner kroner i årlig kompensasjon.
3. Fra 2025 er det gjort endringer i vektingen av et kriteriene i utgiftsutjevningen som handler om personer med psykisk utviklingshemming. Endringer gir store omfordelingsvirkninger. For å dempe utslagene for den enkelte kommune er det korrigert for halvparten av denne effekten. Karmøy kommer dårlig ut av endringene, og blir med dette tillegget kompensert for halvparten av effekten.
4. I det nye inntektssystemet er det gitt 1,5 milliarder kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene, og fordelt dem med særskilt fordeling til kommunene med de laveste inntektene. Dette vil gjøre at lavinntektskommuner får en større del av realveksten. Fordelingen vil bli videreført frem til neste helhetlige revisjon av inntektssystemet.
5. I beløpet i tabellen inngår også inntektsgarantiordningen (INGAR). Dette er ordning som skal skjerme kommuner mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til et annet. Denne er en slags forsikringsordning som blir finansiert ved at det trekkes et likt beløp per innbygger i alle kommuner.

Andre forhold 2025 og saker med særskilt fordeling	Effekt (1000 kroner)
Tilskudd per grunnskole (1)	11 834
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	9 756
Kompensasjon eiendomsskatt (2)	4 671
Tilbakeført 1/2 av nedvekting PU (3)	9 495
Realvekst 2025 (4)	14 021
INGAR (5)	-2 956
SUM	**46 821**

Tabell 3 viser fordelinger av frie midler som fordeles etter særskilte kriterier i inntektssystemet, og ikke gjennom det ordinære innbyggertilskuddet

Inntektsutjevning (også kalt skatteutjevning) er en ordning for å delvis jevne ut forskjeller i kommunenes skatteinntekter. Karmøy er en lavinntektskommune med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Det budsjetteres derfor med 179,9 millioner kroner i inntektsutjevning, i praksis overføring fra mer skattesterke kommuner. Dette er høyere enn tidligere år. Inntektsutjevningen er endret i nytt forslag til statsbudsjett. Den generelle utjevningen er økt fra 60 til 62 prosent i 2025, og skal økes ytterligere til 64 prosent i 2026.

Ordningen er illustrert under:

Figur 1: Inntektsutjamninga for kommunane

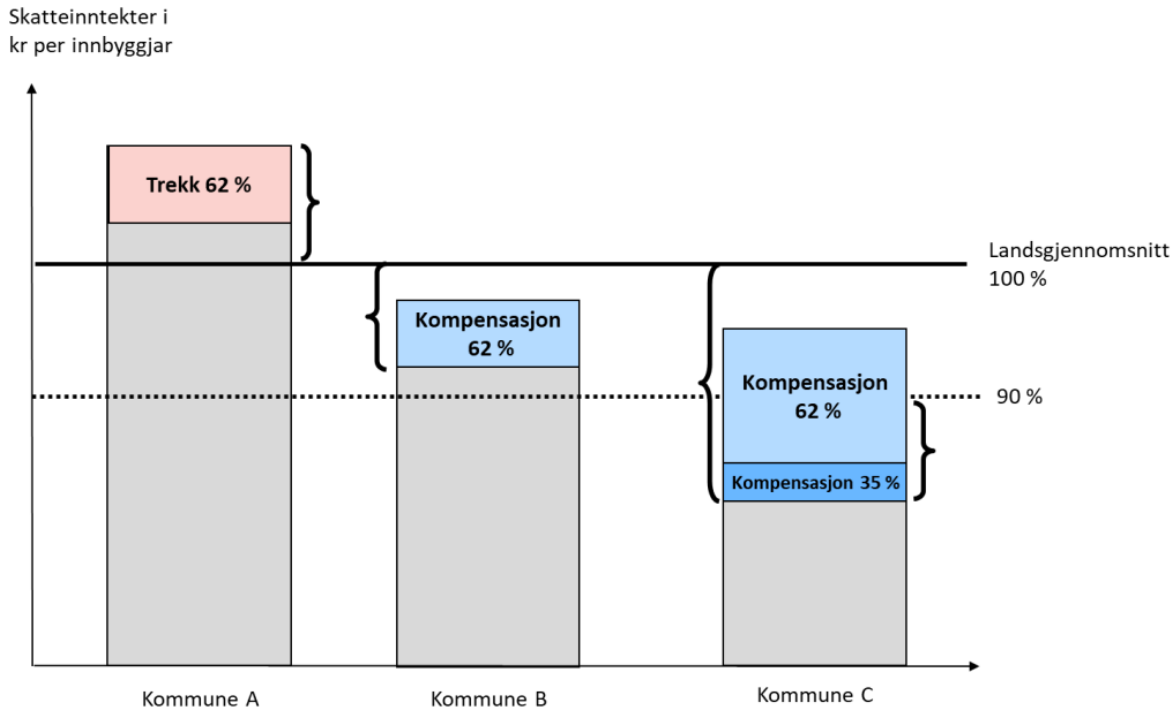

Inntektssystemet har flere andre ordninger, i hovedsak ulike distrikts- og regionalpolitiske tilskuddsordningen, men disse omfatter ikke Karmøy.

Eiendomsskatt

Det budsjetteres med følgende inntekter i økonomiplanperioden.

Eiendomsskatt (millioner kroner)	2024	2025	2026	2027	2028
Vindkraftverk	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Petroleumsanlegg	19,4	26,6	26,6	26,6	26,6
Næringseiendom inkl. kraftnett og havbruk	67,0	60,6	60,6	60,6	60,6
Boliger	41,9	65,8	65,8	65,8	65,8
Fritidseiendom	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
SUM	**129,3**	**154,0**	**154,0**	**154,0**	**154,0**

Tabell 4 viser budsjetterte inntekter på eiendomsskatt (millioner kroner)

Det budsjetteres med 154 millioner kroner i inntekter fra eiendomsskatt. Dette er en økning på 24,7 millioner kroner fra vedtatt budsjett 2025. Av økningen er 17,2 millioner kroner knyttet til redusert bunnfradrag på bolig- og fritidseiendom. Nye takstobjekter, særlig knyttet til petroleumsanlegg medfører en økning på om lag 9,4 millioner kroner. I tillegg er inntektsanslaget økt som følge av anslag på økt formuesgrunnlag på bolig- og fritidseiendom, samt kontorjustering av øvrige takstobjekter. Inntektene påvirkes negativt av utfasing av det særskilte skattegrunnlaget. Dette var en overgangsordning etter at regelverket for eiendomsskatt på verk og bruk ble endret, noe som medførte et betydelig bortfall av skatteinntekter for Karmøy kommune. Det var lagt opp til en nedtrappingsperiode på syv år, og disse er fra 2025 faset helt ut. Dette medfører 5,6 millioner kroner i lavere inntekter sammenlignet med 2024.

Kommunedirektøren foreslår at bunnfradraget for boenheter reduseres fra 935 000 kroner til 600 000 kroner, og dette forslaget er estimert til å gi en økt inntekt på 17,2 millioner kroner i 2025. Dessuten foreslår kommunedirektøren at lokalt vedtatte skattetakster blir kontorjustert årlig med 2 prosent i 2025 og 2026. Kommunedirektøren viser i denne sammenheng til kommunestyrets vedtak i KST 52/24 om kontorjustering i årene 2025 og 2026, samt ny alminnelig taksering i 2027.

Siden takstvedtak fattes i 2025, er det noe usikkerhet omkring beløpet på inntektsøkningen knyttet til nye takstobjekter. Når det gjelder eiendomsskatt på boliger, så vil disse inntektene årlig øke som konsekvens av årlig økning i formuesgrunnlaget fra Skatteetaten.

For 2025 må dert gjøres vedtak om kontorjustering av satsene, ref. sak KST 52/24. Det legges her opp til en prisjustering på 2 prosent. Takstgrunnlaget er ikke endret på 10 år. Det må gjennomføres en alminnelig takserings i 2027.

Andre generelle statstilskudd

Posten består av rentekompensasjonsordninger og inntekter fra havbruksfondet.

Rente- og avdragskompensasjoner

Rente- og avdragskompensasjoner utgjør 9,05 millioner kroner i 2025. Dette er en nedgang på 2,15 millioner kroner sammenlignet med budsjettet for 2024. Dette skyldes delvis et lavere rentenivå, men også at kompensasjonsgrunnlaget blir redusert. Ordningene fungerer sånn at man blir kompensert for rentekostnader på et tenkt serielån, som betyr at kompensasjonsgrunnlaget blir gradvis redusert.

Rente- og kompensasjonsordningen har egne renteforutsetninger. Disse er basert på Finanstilsynets basisrente fratrukket 1,25 prosentpoeng. Basisrenten er basert på rentebetingelser i boliglånsmarkedet. Deretter trekkes det fra 1,25 prosentpoeng som et anslag på kommunens finansieringskostnader. Som anslag på dette er det tatt utgangspunkt i prognosen for 3 mnd nibor, med en tidsforskyvning.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Prognose kompensasjonsrente	3,43 %	2,48 %	2,41 %	2,49 %

Tabell 5 viser prognose på kompensasjonsrente i år 2025, 2026, 2027 og 2028.

Inntektene i 2025 gjelder 2,6 millioner kroner i rentekompensasjon for skolebygg, og 5,0 millioner kroner i kompensasjonstilskudd (rente- og avdragskompensasjon) til omsorgsboliger og sykehjem. Sistnevnte gjelder omsorgsbolig- og sykehjemsprosjekter under Handlingsplan for eldreomsorger 1998-2003 og opptrappingsplan for psykisk helse 1999-2004. Disse ordningene er avsluttet, og det gis ikke tilsagn til nye investeringer. Til sist kommer rentekompensasjon for kirkebygg. Det er Karmøy kirkelig fellesråd som søker om tilskudd på vegne av kommunen. Det er lagt opp til at kommunen og fellesrådet deler mottatt rentekompensasjon fordelt etter andel av finansieringen på de aktuelle prosjektene.

Tall i 1000 kroner	**2024 prognose**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Skolebygg	3 570	2 510	1 470	1 150	920
Omsorgsbygg	5 360	4 990	4 600	4 490	3 860
Kirkebygg (kommunal andel)	1 600	1 330	930	860	840
SUM	**10 530**	**8 830**	**7 000**	**6 500**	**5 620**

Tabell 6 viser rentekompensasjon for skolebygg, omsorgsbygg og kirkebygg (kommunal andel) prognose 2024, 2025, 2026, 2027 og 2028

Havbruksfond

Havbrukskommuner får årlig tilført midler fra havbruksfondet. Dette fondet blir tilført midler gjennom produksjonsavgift og ved salg av ny kapasitet til opprett. Ny oppdrettskapasitet tildeles som hovedregel hvert annet år, noe som gjør at utbetalingene fra fondet historisk har variert mye fra år til år. Kommunedirektøren legger til grunn og budsjetterer med et anslag på den "jevne" inntektene fra havbruksfondet, og har lagt inn 2,5 millioner kroner. Til sammenligning ble det utbetalt 2,38 millioner kroner i 2023, som antas å være sammenlignbart.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	2025	2026	2027	2028
Renteinntekter	-42 664	-56 500	-51 300	-48 200	-51 300	-55 300
Utbytte	-157 293	-175 000	-161 000	-122 000	-116 000	-126 000
Gevinst finansielle instrumenter	-49 943	-32 730	-33 400	-25 000	-17 900	-11 200
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	99 167	160 440	145 300	154 000	180 200	200 700
Avdrag på lån	108 700	109 400	120 800	135 700	147 300	159 600
Netto finansinntekter/finansutgifter	**-42 033**	**5 610**	**20 400**	**94 500**	**142 300**	**167 800**
Finansutgifter i tjenesteområdene	3	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	**-42 029**	**5 610**	**20 400**	**94 500**	**142 300**	**167 800**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

I økonomiplanen legges det grunn følgende utvikling i rentenivået, målt ved 3 mnd nibor-rente. Anslagene for 2025-2028 er hentet fra markedsdata for forvente renteutvikling, hentet ut i august 2024. Tabellen under viser prognose for renteutviklingen i 2025-budsjettet, sammenlignet med prognosen som ble brukt i forbindelse med 2024-budsjettet. Som en ser av tabellen er det nå forventet at rentenivået skal bli noe lavere enn det som var anslått i forrige økonomiplan.

	2024	2025	2026	2027	2028
Prognose i 2025-budsjettet	4,7 %	3,6 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %
Prognose i 2024-budsjettet	4,7 %	4,2 %	3,9 %	3,7 %	

Tabell 1 viser prognose for renteutviklingen i 2025-budsjettet, sammenlignet med prognosen som ble brukt i forbindelse med 2024-budsjettet.

Finansinntekter

Karmøy kommunens finansinntekter kommer fra følgende kilder:

- Utbytteinntekter fra Haugaland Kraft AS
- Renteinntekter på ansvarlige lån til Haugaland Kraft AS og Holding Haugaland Næringspark AS
- Renteinntekter på løpende likviditet på kommunens bankkonti.
- Andre renteinntekter, i hovedsak renter på kommunens utlån (startlån).
- Avkastning på overskuddslikviditet som er plassert i finansmarkedet.

Det budsjetteres med totalt 245,7 millioner kroner i finansinntekter (renteinntekter, utbytte og gevinst finansielle instrumenter) i 2025. Dette er 18,5 millioner kroner mindre enn i opprinnelig budsjett for 2024. Reduksjonen skyldes til dels lavere rentenivå, samt et lavere anslag på utbytteinntekter fra Haugaland Kraft AS.

Renteinntekter

Det budsjetteres med 51,3 millioner kroner i renteinntekter, herav 9,1 millioner kroner i renter på ansvarlige lån til ulike selskaper. Disse omtales under.

De øvrige 42,2 millioner kroner i renteinntekter består av bankinnskudd, samt renteinntekter fra utlån, det vil si renteinntekter fra personer som har Startlån gjennom kommunen. Kommunens renteinntekter her må ses i sammenheng med kommunens renteutgifter på lån tatt opp fra Husbanken til videre utlån.

Anslåtte renteinntekter i 2025 er basert på følgende forutsetninger:

- Gjennomsnittlig banklikviditet på 400 millioner kroner og gjennomsnittlig rente på 3,88 prosent
- Gjennomsnittlig startlånsportefølje på 704 millioner kroner og gjennomsnittlig startlånsrente på 3,70 prosent
- I tillegg om lag om lag 0,6 millioner kroner i andre mindre renteposter, morarenter med videre

Dette er en reduksjon som først og fremst skyldes et lavere rentenivå sammenlignet med forutsetningene i budsjettet for 2024.

Likviditetsanslaget er noe lavere enn observert likviditet så langt i 2024. Dette må ses i sammenheng med at det i vedtatt budsjett 2024 og i dette budsjettforslaget er lagt opp til å bruke betydelig beløp fra fond til å finansiere drifts- og investeringsformål. Disse forholdene vil isolert sett trekke ned kommunens likviditet. For å sikre nok likviditet på bank, forventes det også å måtte redusere kommunens finansplasseringer gjennom økonomiplanperioden.

Startlånsporteføljen er raskt voksende. Renteinntekter her må ses i sammenheng med renteutgiftene kommunen har med å låne penger fra Husbanken til å gi startlån. En høy andel av låntakerne har fastrenteavtaler, slik at rentenivået i denne porteføljen er mer stabilt enn endringene i de flytende rentene.

Forutsetning renteinntekter	Budsjett	Forslag			
Tall i millioner kroner	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Gjennomsnitt banklikviditet	400	400	400	400	400
Gjennomsnitt startlånsportefølje	530	704	794	884	974

Tabell 2 viser renteinntekter forslag for 2025, 2026, 2027 og 2028 med forutsetning om gjennomsnittlig banklikviditet på 400 millioner kroner og gjennomsnittlig startlånsportefølje på 530 millioner kroner i budsjett i 2024.

Renteinntekter fra Haugaland Kraft og Haugaland Næringspark

Kommunen mottar renter på ansvarlige lån fra Haugaland Kraft, Haugaland Næringspark og Karmsund Lufthavn Invest. Rentene her er regulert i egne avtaler, men følger svingninger i markedsrentene. For 2025 er det budsjettert med en rente på 5,98 prosent. Utlånene utgjør i 2025 om lag 156,5 millioner kroner. Dette gir en forventet renteinntekt på 9,2 millioner kroner fra disse selskapene i 2025. Haugaland Kraft begynte i 2022 å betale ned på lånet. Haugaland Næringspark har i kontakt med eierne uttrykt behov for avdragsutsettelse til 2025. Avdragsutsettelse til 2025 er lagt til grunn i både budsjettet for drift (rente) og investering (avdrag).

Renteinntekter	Budsjett	Forslag			
Tall i 1000 kroner	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Haugaland Kraft AS	-4 800	-4 300	-3 200	-2 900	-2 700
Holding Haugaland Næringspark AS	-4 600	-4 400	-3 300	-3 000	-2 900
Karmsund Lufthavn Invest AS	-	-400	-300	-200	-200

Tabell 3 viser renteinntekter fra Haugaland Kraft, Haugaland Næringspark og Karmsund Lufthavn Invest i budsjett 2024, 2025 med budsjettert rente på 6,07 prosent og budsjetterte renteinntekter for 2026, 2027 og 2028.

Utbytteinntekter fra Haugaland Kraft

I 2024 mottok Karmøy kommune 175 millioner kroner i utbytte fra Haugaland Kraft, som var i samsvar med budsjettert beløp. For 2025 budsjetteres det med et utbytte på 161 millioner kroner, det vil si en reduksjon på 14 millioner kroner. Selskapet fikk et uvanlig høyt årsresultat i 2022, som følge av de særlig høye strømprisene. Dette resultatet har både gitt ekstraordinære utbytteinntekter i 2022, og med dagens utbyttemodell bidrar den til et høyere nivå på utbyttene som betales ut til eierne i 2023, 2024 og 2025. Når dette resultatet utgår av beregningsgrunnlaget, forventes utbytteinntektene å falle fra 2026.

Som eier forventer Karmøy et utbyttenivå som er 60 prosent av gjennomsnittlig resultat etter skatt siste 3 år. Med gjeldende utbyttemodell er det resultatene i 2022-2024 som er styrende for kommunens utbytteinntekter i 2025. Styret foreslår endelig utbytte til generalforsamlingen. Resultatet for 2024 forventes å bli svakere enn i 2023, basert på et lavere nivå på strømprisene. Budsjettprognosen er basert på at regnskapet for 2024 blir på nivå med selskapets halvårsresultat, men med 10 prosent lavere resultat i 2. halvår, for å reflektere at strømprisene er lavere. For regnskapene for 2025-2027, som

påvirker utbyttene videre i økonomiplanen, er det lagt til grunn et resultat likt gjennomsnittet av 2021, 2023 og anslått regnskap 2024. Resultatet for 2022 holdes utenfor i disse forutsetningene, da dette var et år med helt spesielle strømpriser. Markedet forventer ikke strømpriser i nærheten av det nivået i årene fremover.

Utbytte vil avhenge både av eiernes utbyttepolitikk og utviklingen av selskapets resultater. Selskapet har ambisjoner om videre vekst. Dette kan gi økte resultater i årene videre i økonomiplanperioden. Kommunedirektøren vil samtidig peke på risikoen kommunen har ved at en så stor del av kommunens løpende utgifter finansieres med utbytteinntekter som er avhengig av kraftpriser og resultatet i et enkelt selskap.

Gevinst finansielle instrumenter

Karmøy kommune har god likviditet. En god del av denne likviditeten er plassert i markedet, og er underlagt kommunens vedtatte finansreglement.

I budsjettet for 2025 er det lagt til grunn at porteføljen i snitt vil være på 525 millioner kroner (før verdiendring/avkastning i løpet av året), og det legges til grunn en forventet avkastning på 34 millioner kroner (ca 6,56 prosent).

Porteføljen er på 598 millioner kroner per august 2024, men det forventes at det i løpet av det neste året vil være nødvendig å ta ut midler fra disse plasseringene for å sikre forsvarlig likviditet i bank. Dette skyldes at det er lagt opp til å finansiere drifts- og investeringsformål i 2024 og fremover fra fond, noe som isolert sett trekker ned kommunens likviditet. Dette vil også fortsette i årene fremover, slik at det forventes lavere inntekt fra kommunens markedsplasseringer. I 2028 er det lagt til grunn en forvaltningskapital på 261 mill. kroner med en forventet avkastning på 16 millioner kroner.

Det forventes en høyere avkastning enn det løpende rentenivået som følge av at en del av porteføljen er plassert i fond med høyere risiko og høyere forventet avkastning. Karmøy kommune har vedtatt et mål om at finansporteføljen skal oppnå en avkastning på 2,5 prosentpoeng over innskuddsrente i bank. Dette samsvarer rimelig med meravkastningen de siste 10 årene, og legges til grunn for budsjettet. Det er stor usikkerhet knyttet til tallene. Særlig vil kommunens eksponering mot aksjemarkedet medføre en risiko for svingninger i inntektene. Karmøy kommune etablerte i 2012 et bufferfond for å håndtere slike svingninger. Bufferfondet er en del av kommunens disposisjonsfond. Bufferfondet er tenkt brukt til å skjerme den løpende driften fra moderate svingninger i finansmarkedet, ved at lavere avkastning enn budsjettert fra finansporteføljen ved behov kan dekkes av bufferfondet. Fondet utgjør per i dag 35 millioner kroner, eller om lag 5,85 prosent av forvaltningskapitalen. Fondet er tenkt at skulle kunne dekke opp det finansielle budsjettavviket ved negativ avkastning, og på den måten skjerme den løpende driften fra moderate svingninger i finansmarkedet.

Finansutgifter

Karmøy kommune er inne i en periode hvor det er lagt opp til store investeringer som finansieres både gjennom økende lånegjeld og ved bruk av fondsmidler. Økte kostnader til betjening av renter og avdrag finansieres på kommunens driftsbudsjett og reduserer handlingsrommet til å finansiere driftsformål.

Kommunens lånegjeld ved utgangen av 2025 anslås til å bli om lag 4,16 milliarder kroner. Låneopptaket for 2024 er redusert sammenlignet med opprinnelig vedtatt budsjett, men dette er likevel en økning fra 3,26 milliarder kroner ved utgangen av 2023. Det budsjetteres med et netto låneopptak til investeringer (dvs. låneopptak fratrukket budsjetterte avdrag) på 420,2 millioner kroner i 2025. I tillegg kommer lån til videre utlån (startlånsordningen), som er budsjettert med 110 millioner kroner. Ved utgangen av

økonomiplanperioden, 2028, forventes lånegjelden å komme opp i over 5,7 milliarder kroner. En del av veksten skjer innenfor selvkostområdene vann, avløp og renovasjon, og finansieres gjennom økte gebyrer. For mer informasjon om dette se omtale av tjenesteområde 17 VAR og gjennomgangen av de finansielle måltallene, hvor utviklingen i justert lånegjeld er vist.

Renteutgifter

Tabellen under viser prognose for lånegjeld ved utgangen av årene i økonomiplanperioden, samt prognose for gjennomsnittlig lånerente i låneporteføljen og samlede renteutgifter inklusive omkostninger i perioden. Gjennomsnittlig rente 2025 er regnet i prosent av gjennomsnittet av forventet lånegjeld gjennom 2025. Det er i beregningene lagt til grunn at årets låneopptak har halvårseffekt, bortsett fra lån til vider utlån som forutsettes tatt opp ved inngangen til året.

Rentenivået er gått noe ned i forhold til det som var anslått i forrige økonomiplan. Det var i budsjettet for 2024 anslått en gjennomsnittsrente på 4,54 prosent (inkl. omkostninger). Per august i 2024 var den faktiske gjennomsnittsrenten i porteføljen 4,08 prosent. Samlet for hele 2024 tilsier prognosene at gjennomsnittsrenten for hele låneporteføljen gjennom 2024 vil bli 4,09 prosent. For 2025 forventes de flytende rentene å bli ytterligere noe lavere. Kommunen har fastrente på om lav halve låneporteføljen per i dag, noe som gjør at gjennomsnittsrenten i låneporteføljen vil svinge mindre enn svingningene i pengemarkedsrenten ellers.

Lånegjeld per 31.12	Anslag lånegjeld	Gjennomsnitt rente	Renteutgifter
2023 Regnskap	3 264 565 333	3,32 %	104 900 000
2024 Prognose	3 632 117 000	4,09 %	145 600 000
2025 Forslag	4 142 290 000	3,92 %	145 300 000
2026 Forslag	4 786 332 000	3,60 %	154 000 000
2027 Forslag	5 408 501 000	3,67 %	180 200 000
2028 Forslag	5 742 130 000	3,72 %	200 700 000

Tabell 4 viser lånegjeld pr 31.12, anslag lånegjeld, gjennomsnittsrente og renteutgifter for 2023 regnskap, 2024 prognose og forslag for 2025-2028

Den foreslåtte økningen i lånegjelden fremover vil gi en økning i kommunens renteutgifter videre i økonomiplanperioden, til tross for at rentenivået går noe ned. Fra 2024 (prognose) til 2028 budsjetteres det med at renteutgiftene vil øke med 55,1 millioner kroner. Økningen må delvis ses i sammenheng med økte renteinntekter (innbetaling av renter fra personer med startlån) og økte inntekter fra kommunale avgifter (for å finansiere investeringer på selvkostområdene vann, avløp og renovasjon) - men vil også innebære mindre handlingsrom til å opprettholde driftsutgifter.

Avdrag på lån

Avdrag på lån (ekskl. startlån) er beregnet ut fra avskrivninger på anleggsmidler innen tjenesteområdet VAR og en nedbetalingstid på 25 år av lånet eksklusiv VAR investeringer. Basert på disse forutsetningene er det for 2025 foreslått et avdrag på 120,8 millioner kroner. Dette er en økning på 11,4 millioner kroner fra budsjett 2024.

Investeringsplanen legger opp til økte investeringer i årene fremover, og dette medfører økte kostnader til betjening av rente- og avdragsutgifter på driftsbudsjettet. For mer om dette, se investeringsplanen.

Finansiering av investeringer i økonomiplanen 2025-2028

Finansiering 2025-2028	Tall i 1000 kroner
Sum finansieringsbehov	**3 484 598**
Bruk av lån	2 313 412
Salg av varige driftsmidler (bygg, bolig- og industrifelter)	164 575
Kompensasjon for merverdiavgift	314 901
Tilskudd og mottatte avdrag på utlån	177 041
Overføringer fra driftsbudsjettet	164 755
Netto bruk av ubundet investeringsfond	214 508
Bruk av disposisjonsfond	135 406
Sum finansiering	**3 484 598**

Tabell 5 viser sum finansieringsbehov i perioden 2025-2028 (tall 1000 kroner)

Renter og avdrag må ses i sammenheng med gebyrøkninger innen vann, avløp og renovasjon (VAR)
Av låneopptaket i 2025-2028 er ca. 67 prosent knyttet opp til investeringer innenfor vann, avløp og renovasjon (VAR). Disse investeringene blir finansiert av brukerne gjennom de kommunale gebyrene. Økte utgifter til renter og avdrag må derfor ses i sammenheng med økte inntekter fra tjenesteområde VAR. For øvrige investeringer er det lagt inn 350 millioner kroner i netto bruk av fondsmidler til finansiering. Se omtale av dette i kapittelet om økonomisk utvikling i planperioden.

I sum øker renter- og avdrag med 94,2 millioner kroner fra 2025 til 2028. Bruk av fond til finansiering av investeringer vil isolert sett redusere kommunens renteinntekter.

Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	2025	2026	2027	2028
Overføring til investering	108 499	70 200	57 326	71 626	69 983	101 226
Bruk av disposisjonsfond	-70 671	-35 146	-42 863	-46 543	-20 000	-26 000
Netto avsetninger	**37 828**	**35 054**	**14 463**	**25 083**	**49 983**	**75 226**
Netto avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i tjenesteområdene	-17 566	-25 418	-11 311	-10 112	-8 098	3 123
Totale avsetninger	**23 450**	**9 636**	**3 152**	**14 971**	**41 885**	**78 349**

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - endring i disponible midler og anvendelse

Beløp i mill. kr

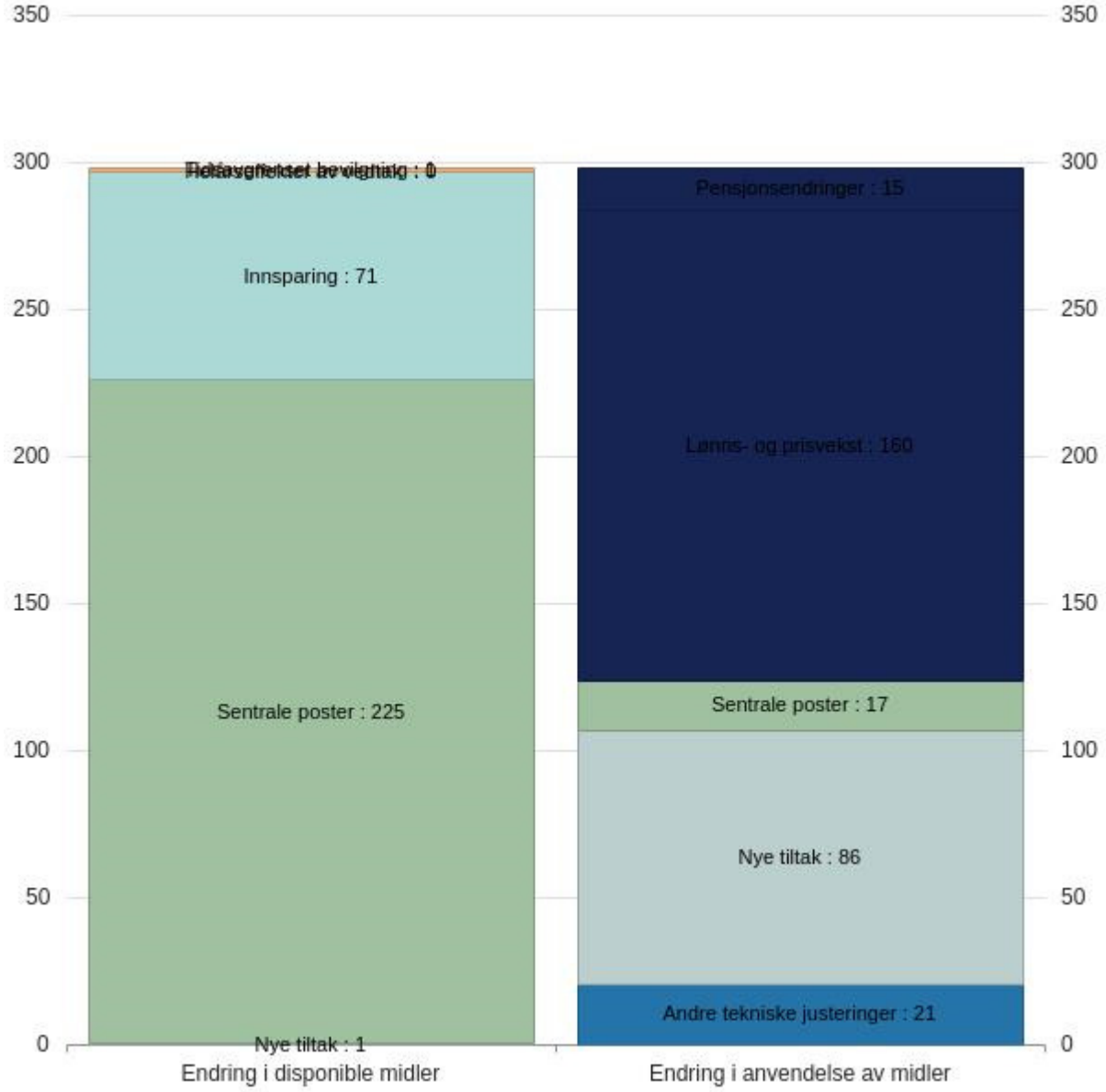

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**3 047 293**	**3 047 293**	**3 047 293**	**3 047 293**
Lønns- og prisvekst	160 025	160 025	160 025	160 025
Pensjonsendringer	14 508	14 406	14 488	14 488
Helårseffekter av vedtak	-494	-988	-1 482	-1 482
Tidsavgrenset bevilgning	-1 336	-2 275	5 120	3 850
Andre tekniske justeringer	20 800	20 800	20 800	20 800
Tekniske justeringer	**193 503**	**191 968**	**198 951**	**197 681**
Konsekvensjustert ramme	**3 240 796**	**3 239 261**	**3 246 244**	**3 244 974**
Nye tiltak	85 329	113 098	154 402	188 081
Innsparing	-70 658	-175 442	-288 929	-357 961
Nye tiltak	**14 671**	**-62 344**	**-134 527**	**-169 880**
Ramme 2025-2028	**3 255 467**	**3 176 917**	**3 111 717**	**3 075 094**

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen de siste årene

Etter at befolkningen vokste jevnt og trutt, fra kommunen passerte 40 000 innbyggere i 2010, til den passerte 42 200 innbyggere i 2016, stagnerte veksten fram til 2020. De siste årene har befolkningen igjen steget. Per 1. januar 2024 hadde kommunen 43 306 innbyggere, en økning på 403 innbyggere fra 1. januar 2023 og til sammen 961 innbyggere de siste tre årene. Økt innvandring de siste par årene har bidratt til veksten, og blant annet bidratt til et mindre fall i barnetallet og en større vekst i befolkningen i yrkesaktiv alder.

I liket med mange kommuner er det et pågående demografisk skifte i Karmøy. Fødselstallene er relativt lave, mens det er en voksende eldre befolkning. Tabellen under viser at en relativt stor del av befolkningsveksten de siste årene skjer i innbygger over 67 år. Dette er noe som har stor betydning for innretningen av kommunale tjenester. Behovet for antall barnehageplasser og elevplasser blir relativt sett mindre, mens behovet for helse- og omsorgstjenester øker.

Befolkning etter aldersgruppe	**1.1.2021**	**1.1.2024**	**Endring**
0-15 år	8 695	8 608	-87
16-66 år	27 035	27 639	+604
67+ år	6 615	7 059	+444
SUM	**42 345**	**43 306**	**+961**

Tabellen viser befolkningsutviklingen etter aldergruppe per 1. januar 2021 og 1. januar 2024

Per 1. juli 2024 hadde befolkningen i Karmøy økt til 43 576 personer, en økning på 270 personer siden 1. januar. Det har særlig vært netto innenlandsflytting som har bidratt til høyere befolkningstall.

Fødselstallene er på et lavere nivå enn tidligere

Karmøy kommune hadde i perioden 2008-2015 mellom 504 og 565 fødte barn per år. Siden 2015 har antallet vært klart lavere, mellom 415 og 477. Dette samsvarer også med en nasjonal trend om at det fødes færre barn. I 2023 var det 448 fødte i Karmøy kommune, noe som er om lag lik gjennomsnittet for årene 2016-2023. I første halvår 2024 ble det født 242 barn. Dette er flere enn de siste par årene.

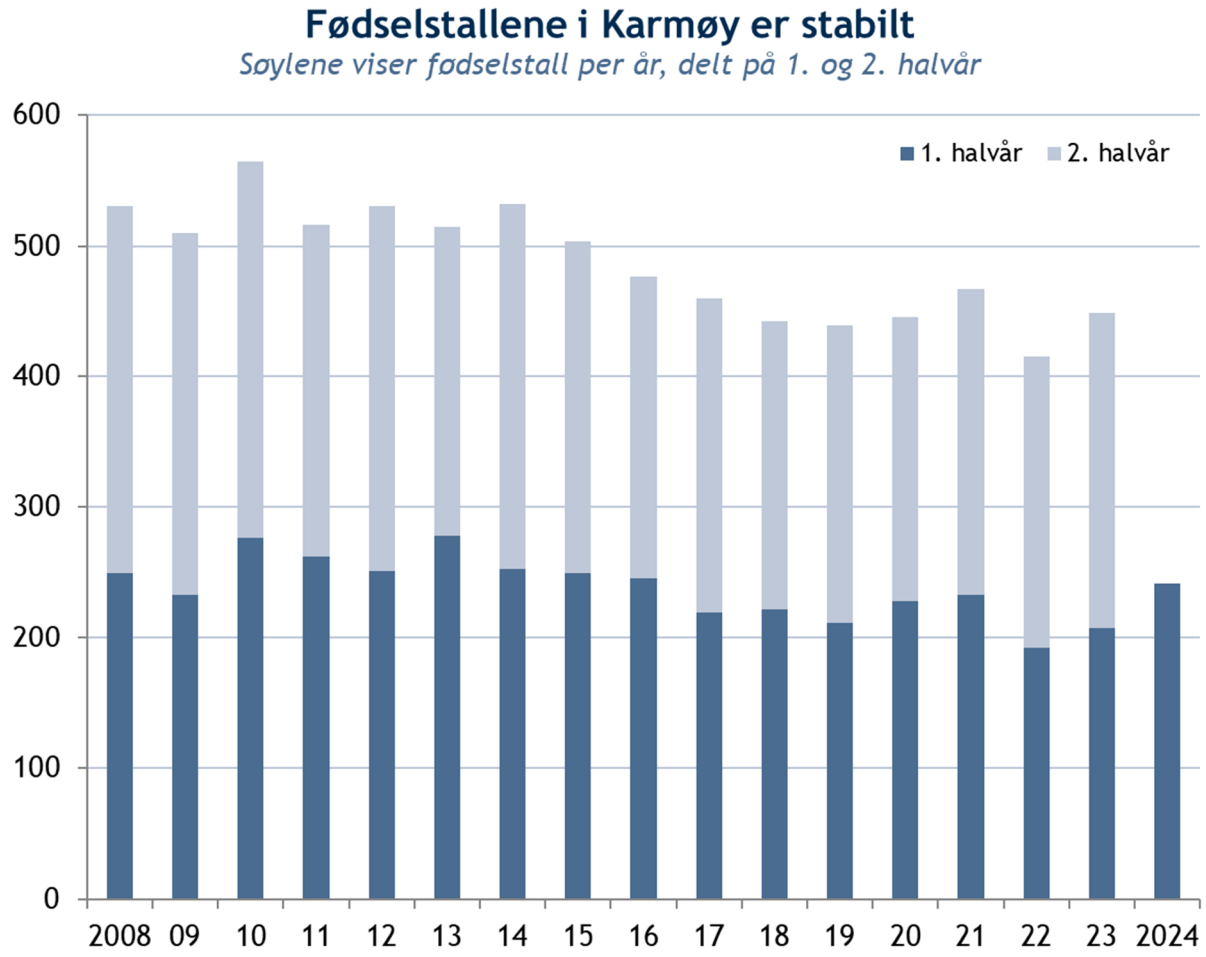

F*iguren viser fødselstall i Karmøy per år, delt på 1. og 2. halvår*

Om befolkningsprognosen i årene fremover

I arbeidet med budsjett- og økonomiplan er det tatt utgangspunkt i folketall per 1. januar 2024, og deretter justert med forventet årlig endring per årskull i SSBs hovedalternativ "middels nasjonal vekst" lagt til grunn (det såkalte “mmmm-alternativet”). SSB oppdaterer sine fremskrivninger hvert tredje år, og de siste ble publisert i juni 2024. Disse er lagt til grunn her. Slike prognoser er usikre, og man kan lage ulike scenarier for blant annet utvikling i fødselstall, forventet levealder og innvandring. I hovedalternativet legges det blant annet til grunn at forventet levealder vil fortsette å øke noe og fødselstallene forventes å øke noe fra dagens historisk lave nivå. I tillegg forventes det fortsatt en historisk sett høy innvandring, men lavere enn i 2022 og 2023, og gradvis lavere frem mot 2030.

I oversiktene under er det også vist utviklingen i to andre fremskrivningsalternativer. Dette er henholdsvis høy og lav nasjonal vekst. I disse alternativene har SSB lagt til grunn henholdsvis høyere og lavere antakelser om fødselstall, levealder og innvandring.

Befolkningsprognoser er usikre. Figuren under viser hva SSB sine befolkningsprognoser har anslått at folketallet i Karmøy ville bli per 1. januar 2024, sammenlignet med hva det faktiske folketallet ble 1. januar 2024. Framskrivningen viser at det frem til og med 2014-prognosen var forventet en høyere befolkningsvekst enn hva det i realiteten ble. Dette faller sammen i tid med oljeprisfallet som påvirket sørvest-landet negativt. I de siste årene har det vært forventet en lavere befolkningsvekst enn hva som ble realitet. Dette kan ses i sammenheng med stor innstrømming av flyktninger i forbindelse med krigen i Ukraina.

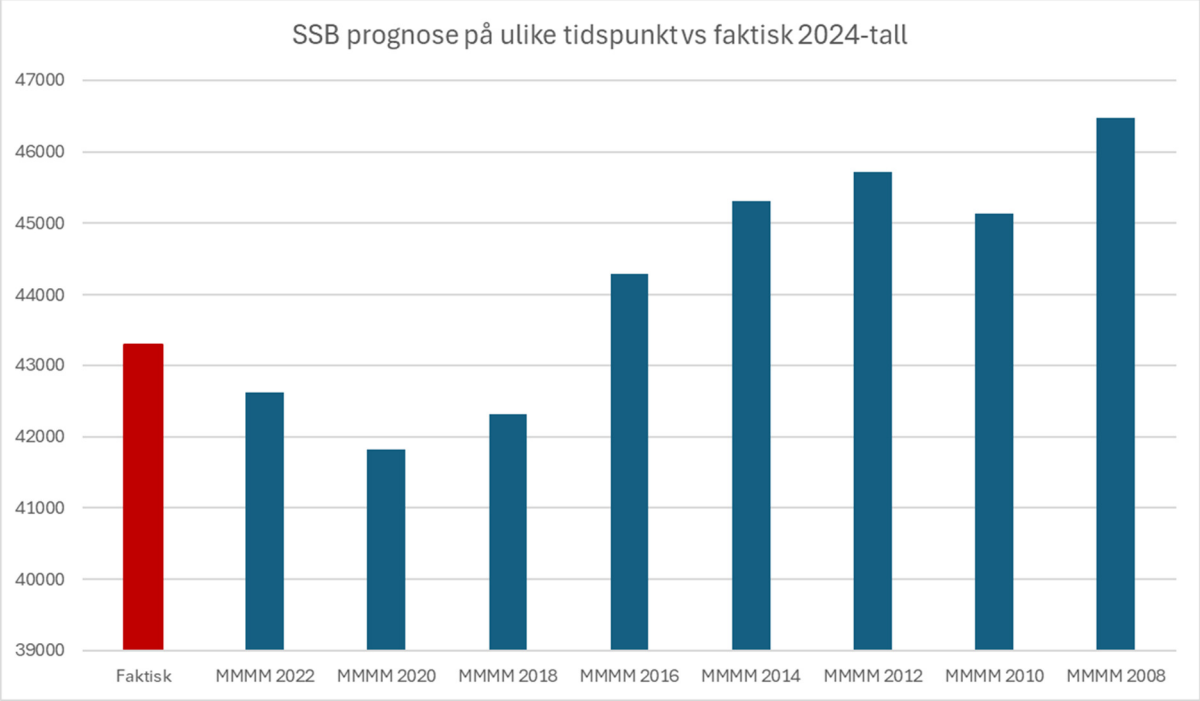

Figuren viser hva SSB sine befolkningsprognoser har anslått at folketallet i Karmøy ville bli per 1. januar 2024, sammenlignet med hva det faktiske folketallet ble 1. januar 2024.

Hva viser oversiktene under?

Oversiktene under viser forventet utvikling i folketallet, fordelt på aldersgrupper, ut fra hovedscenariet til SSB. Det er også tatt hensyn til bosetting. Tallene er status per 1. januar i de respektive år (kolonnen 2024 viser tallene per 1. januar 2024). Tallene viser:

1. Antall personer per 1. januar i de respektive år.

2. Indeks for de ulike aldersgruppene, hvor forventet tall for 1. januar 2024 er satt til 100. Når det for 2028 står 96,6 prosent for aldersgruppen 1-5 år, betyr det at prognosen forventer en reduksjon på 3,4 prosent (100-96,6) i denne aldersgruppen fra 1. januar 2024 til 1. januar 2028.

3. Teoretisk kostnadseffekt. Metoden teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi brukes til å beregne kostnadseffekten av flere eller færre innbyggere. Det er da gjort en teoretisk beregning av hva dette tilsier at kostnadene vil økes eller reduseres med i Karmøy kommune. For eksempel viser tallene at forventes å bli færre barn i skolealder 6-5 år fra 1. januar 2024 til 1. januar 2025. I den teoretiske gjennomsnittsberegningen som legges til grunn for inntektssystemet for kommunene, skulle dette tilsi at kostnadene skulle gå ned med 20,6 millioner kroner. Samtidig viser tallene at flere eldre teoretisk sett gir høyere utgifter for tjenester til denne aldersgruppen. Kommunens utfordring er når inntektssystemet kompenserer kommunene for endringer i

befolkningen - for eksempel flere eldre - så trekkes kommunene samtidig for at det blir færre barn i skolealder. Inntektssystemet for kommunene forutsetter kort sagt at kommunene må tilpasse sitt tilbud og sin kapasitet når brukergrupper øker eller reduseres i omfang.

Dette er teoretiske beregninger som ikke tar hensyn til lokale forhold, terskelkostnader og utvikling i lokalt behov/etterspørsel. I budsjettforslaget for 2025 er det forsøkt å ta høyde for befolkningsutviklingen gjennom konkrete tiltak. Videre i økonomiplanen er det lagt inn nedtrekk/oppjustering av rammene i samsvar med en modell fra KS på beregning av demografiutgifter. Befolkningstallene i den modellen er basert på samme folketall, men det er noen mindre forskjeller i hvordan modellene beregner økonomisk effekt.

I figurene kan du klikke på ulike forklaringene, for å skjule/vise de enkelte elementer i figuren.

Demografi

Befolkningsprognose

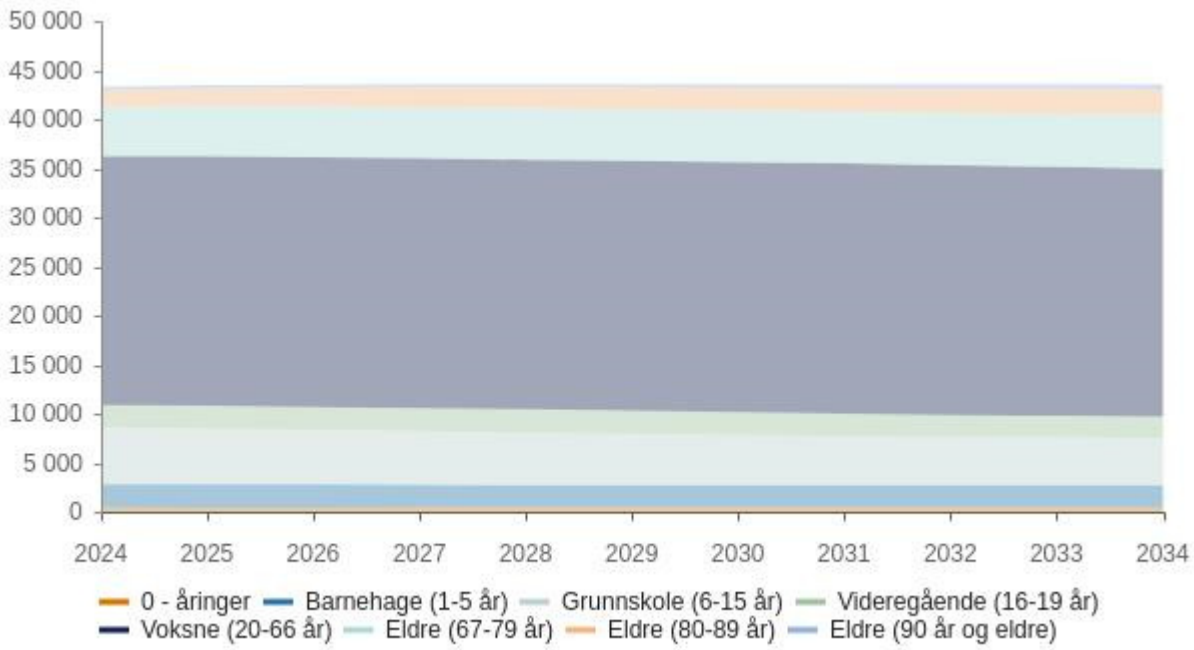

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 - åringer	465	430	432	434	434	436	436	438	442	445	449
Barnehage (1-5 år)	2 365	2 393	2 374	2 346	2 285	2 280	2 249	2 252	2 259	2 268	2 278
Grunnskole (6-15 år)	5 778	5 671	5 536	5 414	5 329	5 246	5 157	5 038	4 946	4 883	4 833
Videregående (16-19 år)	2 259	2 313	2 346	2 347	2 388	2 334	2 287	2 253	2 212	2 180	2 119
Voksne (20-66 år)	25 380	25 414	25 457	25 475	25 435	25 463	25 504	25 511	25 450	25 382	25 283
Eldre (67-79 år)	5 039	5 122	5 173	5 210	5 277	5 259	5 277	5 297	5 364	5 433	5 527
Eldre (80-89 år)	1 684	1 771	1 888	1 986	2 057	2 181	2 264	2 349	2 448	2 497	2 558
Eldre (90 år og eldre)	336	335	323	337	355	365	386	418	432	461	502
Total	43 306	43 449	43 529	43 549	43 560	43 564	43 560	43 556	43 553	43 549	43 549

Prognose type : Middels nasjonal vekst
Prognose periode : 10

Prognose vekst

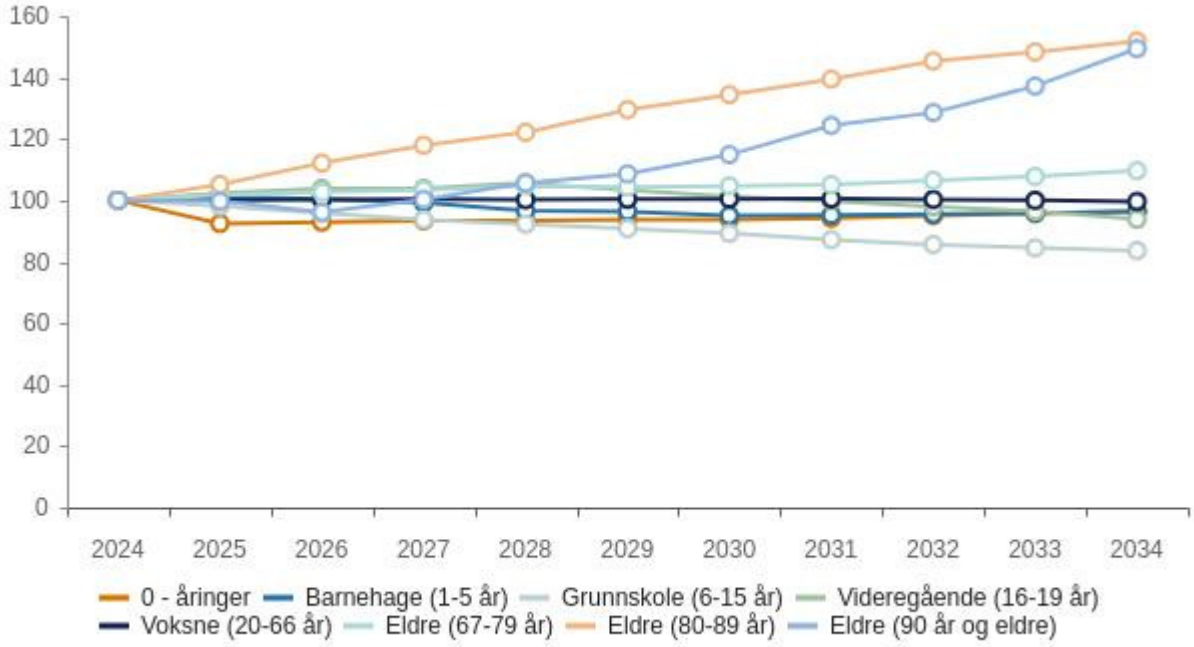

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 - åringer	100,0 %	92,5 %	92,9 %	93,3 %	93,3 %	93,8 %	93,8 %	94,2 %	95,1 %	95,7 %	96,6 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	101,2 %	100,4 %	99,2 %	96,6 %	96,4 %	95,1 %	95,2 %	95,5 %	95,9 %	96,3 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	98,1 %	95,8 %	93,7 %	92,2 %	90,8 %	89,3 %	87,2 %	85,6 %	84,5 %	83,6 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	102,4 %	103,9 %	103,9 %	105,7 %	103,3 %	101,2 %	99,7 %	97,9 %	96,5 %	93,8 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	100,1 %	100,3 %	100,4 %	100,2 %	100,3 %	100,5 %	100,5 %	100,3 %	100,0 %	99,6 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	101,6 %	102,7 %	103,4 %	104,7 %	104,4 %	104,7 %	105,1 %	106,4 %	107,8 %	109,7 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	105,2 %	112,1 %	117,9 %	122,1 %	129,5 %	134,4 %	139,5 %	145,4 %	148,3 %	151,9 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	99,7 %	96,1 %	100,3 %	105,7 %	108,6 %	114,9 %	124,4 %	128,6 %	137,2 %	149,4 %
Total	100,0 %	100,3 %	100,5 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,6 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst
Prognose periode : 10

Demografiutgifter

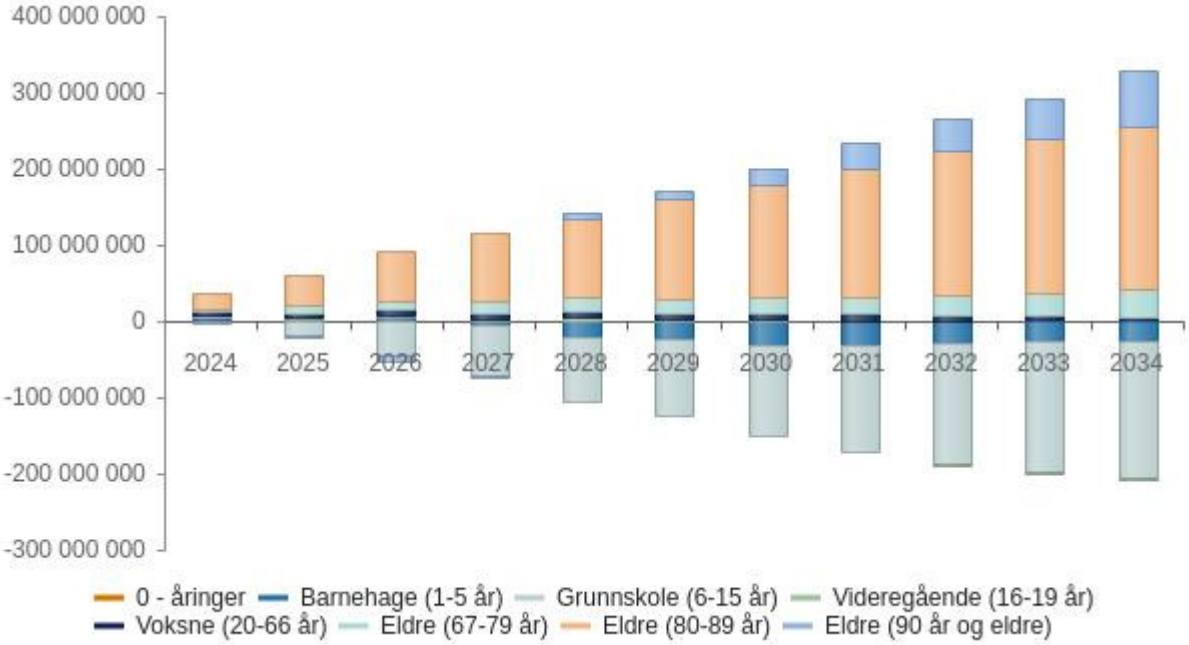

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Totalt
0 - åringer	3 390 940	-3 390 940	193 768	193 768	0	193 768	0	193 768	387 536	290 652	387 536	1 840 796
Barnehage (1-5 år)	999 772	1 808 842	1 051 716	-8 136 212	-17 118 408	-1 388 330	-8 607 646	471 434	1 582 098	1 775 866	2 234 314	-25 326 554
Grunnskole (6-15 år)	2 314 836	-20 640 621	-26 041 905	-23 534 166	-16 396 755	-16 010 949	-17 168 367	-22 955 457	-17 747 076	-12 152 889	-9 645 150	-179 978 499
Videregående (16-19 år)	288 848	1 538 032	907 074	-77 192	1 184 220	-1 397 410	-1 289 670	-927 706	-1 182 182	-815 112	-1 639 658	-3 410 756
Voksne (20-66 år)	5 362 173	665 868	1 668 320	800 325	-870 696	652 665	1 026 562	282 355	-1 589 299	-2 310 043	-2 644 967	3 043 263
Eldre (67-79 år)	3 738 952	5 541 661	3 405 117	2 470 379	4 473 389	-1 201 806	1 201 806	1 335 340	4 473 389	4 606 923	6 276 098	36 321 248
Eldre (80-89 år)	21 036 040	19 264 584	25 907 544	21 700 336	15 721 672	27 457 568	18 378 856	18 821 720	21 921 768	10 850 168	13 507 352	214 567 608
Eldre (90 år og eldre)	-2 767 578	-461 263	-5 535 156	6 457 682	8 302 734	4 612 630	9 686 523	14 760 416	6 457 682	13 376 627	18 911 783	73 802 080
Total	34 363 983	4 326 163	1 556 478	-125 080	-4 703 844	12 918 136	3 228 064	11 981 870	14 303 916	15 622 192	27 387 308	120 859 186

Barnehage (1-5 år)

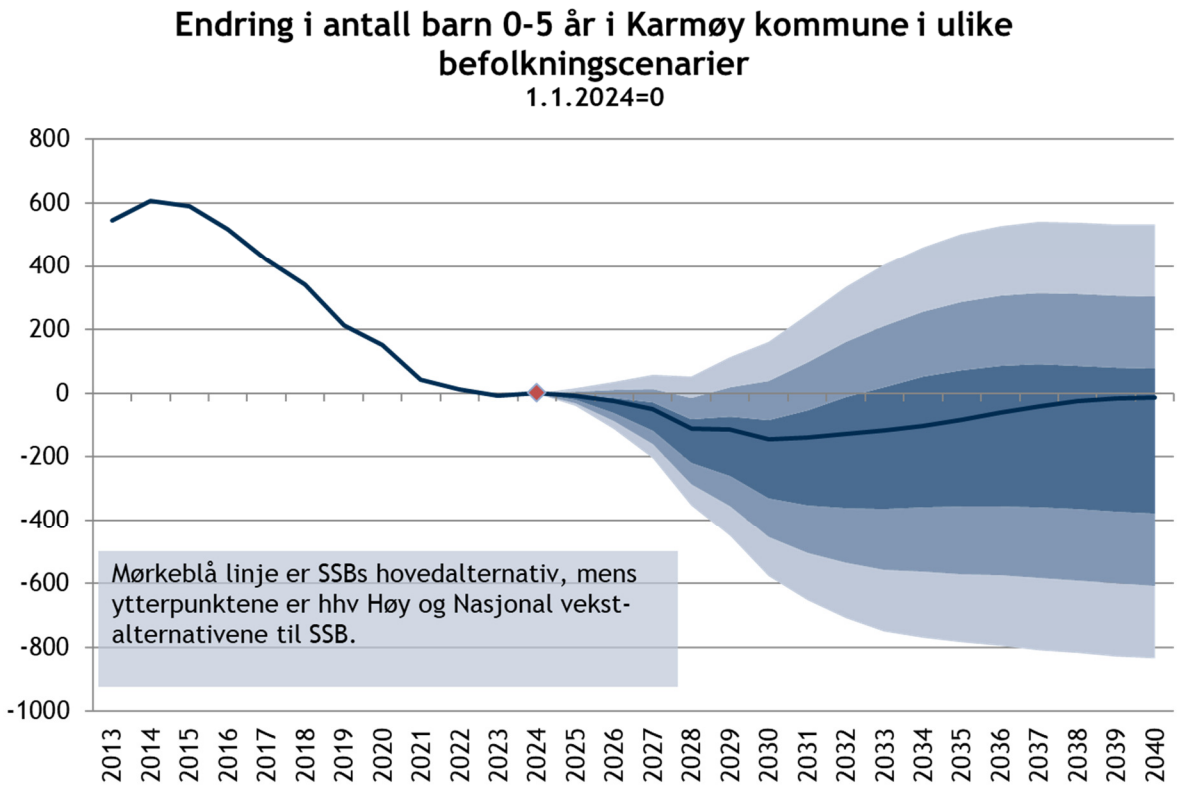

Endring folketall 0-5 år, prognose

Figuren viser utviklingen i befolkningstall for aldergruppen, sammenlignet med antall innbyggere 1.1.2021. Dersom linjen før 2024 ligger høyere enn 0, betyr det at det antall innbyggere i aldersgruppen var høyere før, og at det har vært en reduksjon frem mot 2024. Kurvene etter 2023 viser en eventuell forventet økning eller reduksjon i aldersgruppen i årene fremover.

Fødselstallene synker, både i Karmøy og nasjonalt. Fra 2009 til 2023 gikk "Samlet fruktbarhetstall" ned fra 1,98 barn per kvinne til 1,40 barn per kvinne, noe som er det laveste som var blitt målt noen gang i Norge.

Per 1.1.2024 var det i Karmøy 2830 barn i alderen 0-5 år, en nedgang på 607 personer fra den siste toppen i 2014. De siste par årene har tallene vært mer stabile, noe som kan ha sammenheng med høyere innvandring og folketallsvekst de siste årene der tilflytting og innvandring har gitt flere personer i målgruppen enn fødselstallene alene ville gitt.

Hovedalternativet i SSB sine befolkningsfremskrivninger viser en fortsatt reduksjon i aldersgruppen frem mot 2030. Prognosen gir en reduksjon på 111 barn de neste fire årene, og til sammen 145 barn frem mot 2030. Befolkningsprognosene er mest usikre i de yngste alderskategoriene, noe som gjenspeiler seg i stor variasjon der lav vekst-scenariet viser en svært stor reduksjon på rundt 800 barn de nest 15 årene, mens scenariet med høy vekst viser en økning på over 500 barn i disse årene.

93,7 prosent av innbyggere 1-5 år har barnehageplass, noe som er om lag likt landsgjennomsnittet på 93,8 prosent. I Karmøy har det vært en stor økning i antall innbyggere under 1 år som har

barnehageplass, som økte fra 10,7 prosent per 15.12.2022 til 14,6 prosent per 15.12.2023. Landsgjennomsnittet her er 4,8 prosent.

Dersom nedgangen i aldersgruppen fortsetter som anslått i prognosen, vil det bli behov for betydelig færre barnehageplasser i årene fremover. Dersom dekningsgraden holder seg på 93,7 prosent av antall barn i alderen 1-5 år går i barnehage, og hovedalternativet i prognosen er at denne aldersgruppen vil bli redusert med rundt 80 barn fra 2024 til 2028, noe som kan indikere at det vil være en reduksjon på 75 barnehageplasser i økonomiplanperioden. Dersom antall 0-åringer med barnehageplass hadde vært likt som i landsgjennomsnittet, ville det bety 46 færre barnehageplasser.

Både dekningsgrad og befolkningstall er usikre.

For kommunens økonomi vil det være en utfordring dersom kostnadene til barnehageplasser ikke faller i takt med at det blir færre barn i aldersgruppen. I inntektssystemet til kommunene vurderes den årlige inntektsveksten ut fra kommunens demografiske utgifter (om kommunen får færre eller flere innbyggere i ulike aldersgrupper). Forventet høyere utgifter til antall eldre motsvares delvis av forventet lavere utgifter som følge av at det blir færre barn.

I tillegg til at kommunen må redusere antall barnehageplasser kommunen betaler for, så vil det også være en utfordring å opprettholde samme kostnadsnivå dersom kommunen opprettholder samme antall barnehageplasser, da det bety mer ledig kapasitet. Se mer under tjenesteområde barnehage.

I økonomiplanen er det for 2025 lagt inn økte utgifter knyttet til at det per 2024 er et høyere forbruk av barnehageplasser enn lagt til grunn i budsjettet. For årene 2026-2028 er det lagt til grunn nedtrekk i rammen for barnehage i takt med befolkningsprognosene.

Om usikkerhet i anslagene:
SSB har flere alternative scenarier, de kan ikke regnes som ytterpunkter for mulig utvikling, men kan gi en ide om spredningen på ulike prognoser. I tallene under er det tatt utgangspunkt i faktisk folketall per 1.1.2024 og SSBs befolkningsanslag fra 1.1.2024 til 1.1.2028 i tre scenarier.

Aldersgruppen 1-5 år	**01.01.2024**	**01.01.2028**	**endring**
Hovedalternativ	2 365	2 285	-80
"lav nasjonal vekst"	2 365	2 130	-235
"høy nasjonal vekst"	2 365	2 392	+27

Kilde: SSB/Framsikt

Grunnskole (6-15 år)

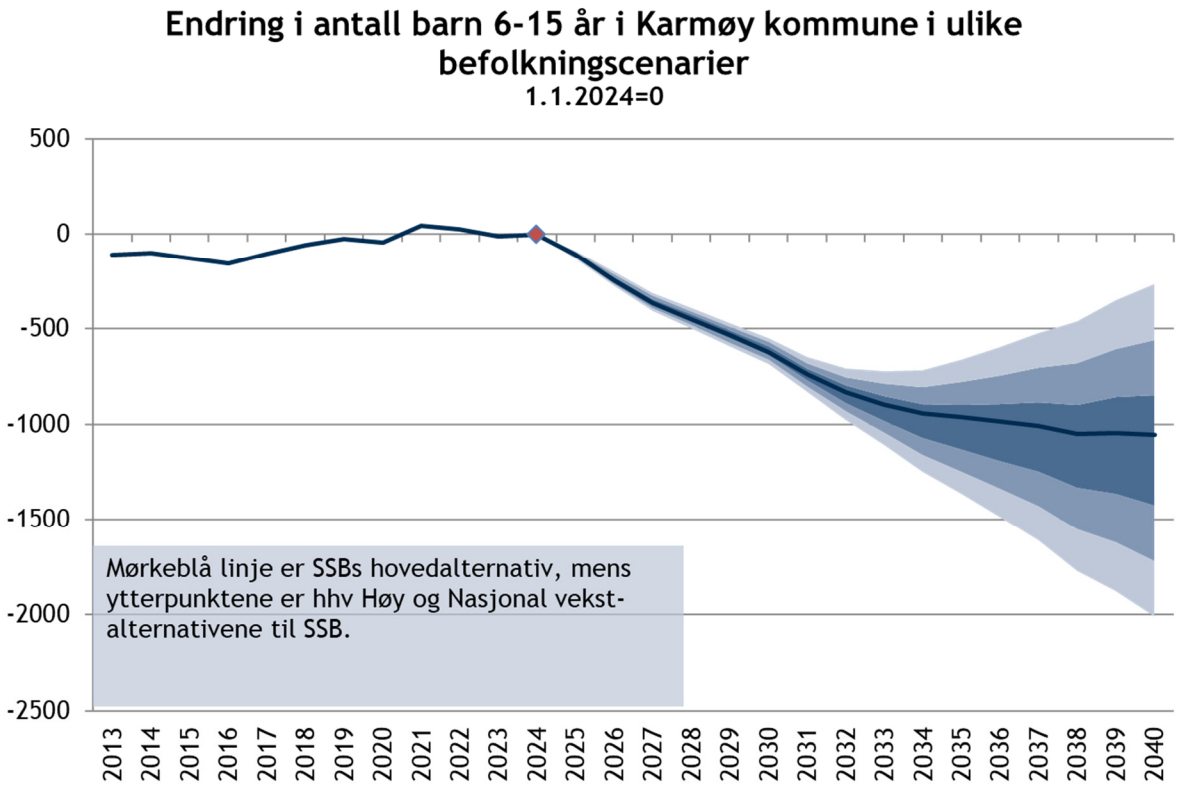

Endring folketall 6-15 år, prognose

Figuren viser utviklingen i befolkningstall for aldergruppen, sammenlignet med antall innbyggere 1.1.2024. Dersom linjen før 2024 ligger høyere enn 0, betyr det at det antall innbyggere i aldersgruppen var høyere før, og at det har vært en reduksjon frem mot 2024. Kurvene etter 2024 viser en eventuell forventet økning eller reduksjon i aldersgruppen i årene fremover.

For aldersgruppen 6-15 år har folketallet vært ganske stabilt de siste årene. Befolkningsprognosene viser imidlertid at det forventes en reduksjon i årene fremover, i takt med at årskullene som kommer inn i skolen antas å være mindre enn årskullene som nå går ut. I figuren under viser antall innbyggere per 1.1.2024 fordelt på årskull, og som viser et årskullene som nå går i barnehage er mindre har færre innbyggere i dag enn årskullene som nå går i skolen.

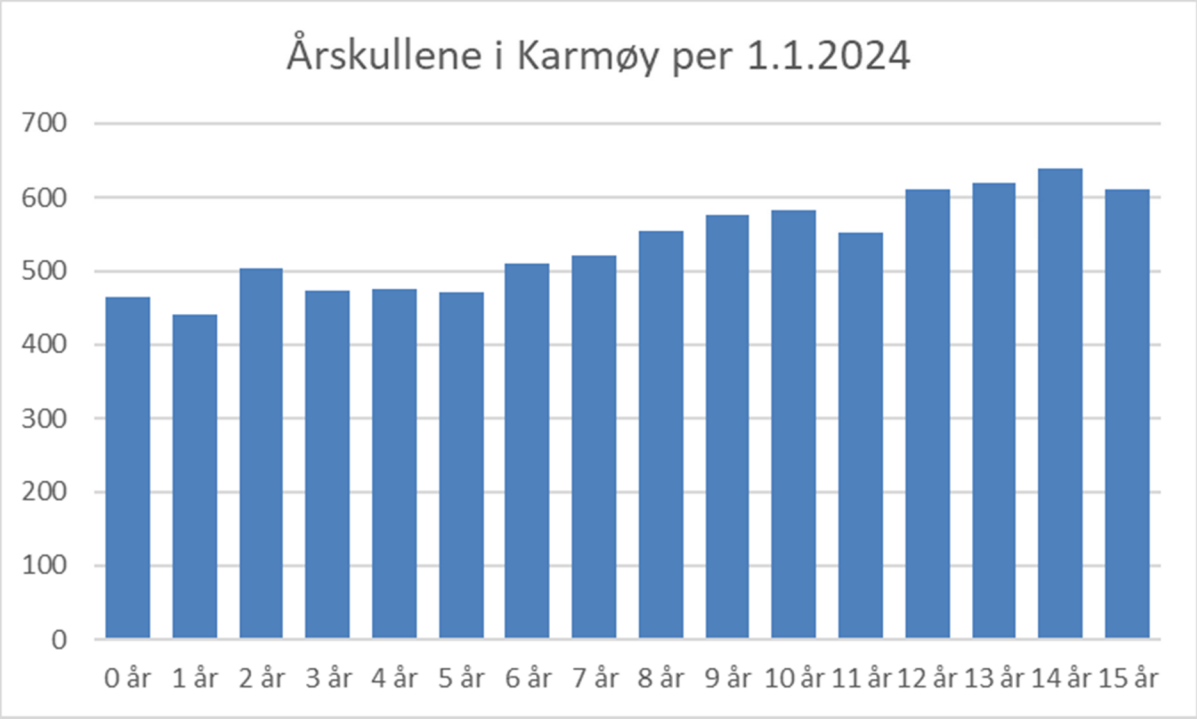

Tilflytting/innvandring kan påvirke disse tallene. Men i SSBs hovedalternativ vil barnetallet i aldersgruppen falle med 449 barn fra 1.1.24 til 1.1.28, og med totalt sett rundt 1000 barn om man ser på prognosene 15 år frem i tid. Nedgangen forventes å bli størst i barneskolene de nærmeste årene.

Dersom kostnadene til grunnskole ikke går ned i takt med forventet nedgang i antall elever, har dette negativ innvirkning på kommunens økonomiske handlingsrom. Det er i økonomiplanen lagt til grunn et nedtrekk i rammen for skole, i takt med befolkningsprognosene og beregninger på hvordan en slik nedgang slår ut i kommunens inntekter gjennom inntektssystemet for kommunene.

Om usikkerhet i anslagene:
Befolkningsprognosen for barn i skolealder er mindre usikre enn for barnehage, da det i økonomiplanperioden er snakk om barnekull som allerede er fødte. Samtidig kan endringer i netto tilflytting gjøre utslag som ikke fanges opp av de nasjonale scenariene.

SSB har flere alternative scenarier, de kan ikke regnes som ytterpunkter for mulig utvikling, men kan gi en ide om spredningen på ulike prognoser. I tallene under er det tatt utgangspunkt i faktisk folketall per 1.1.2024 og SSBs befolkningsfremskrivninger fra 1.1.2024 til 1.1.2028 i tre scenarier.

Aldersgruppe 6-15 år	**01.01.2024**	**01.01.2028**	**endring**
Hovedalternativ	5 778	5 329	-449
"lav nasjonal vekst"	5 778	5 279	-499
"høy nasjonal vekst"	5 778	5 389	-389

Kilde: SSB/Framsikt

Befolkningsprognoser er usikre. I forbindelse med skolestruktur-saken er det laget befolkningsprognoser for den enkelte skolekrets av Norconsult. Disse prognosene har en annen og noe mer positiv i elevtallet sammenlignet med SSB, særlig litt lengre frem i tid. De foreslåtte strukturtiltakene er gjennomførbare i begge de alternative prognosene. Sak om strukturendringer er nå på høring, og ligger ikke inne i forslag til økonomiplan.

Eldre (80-89 år)

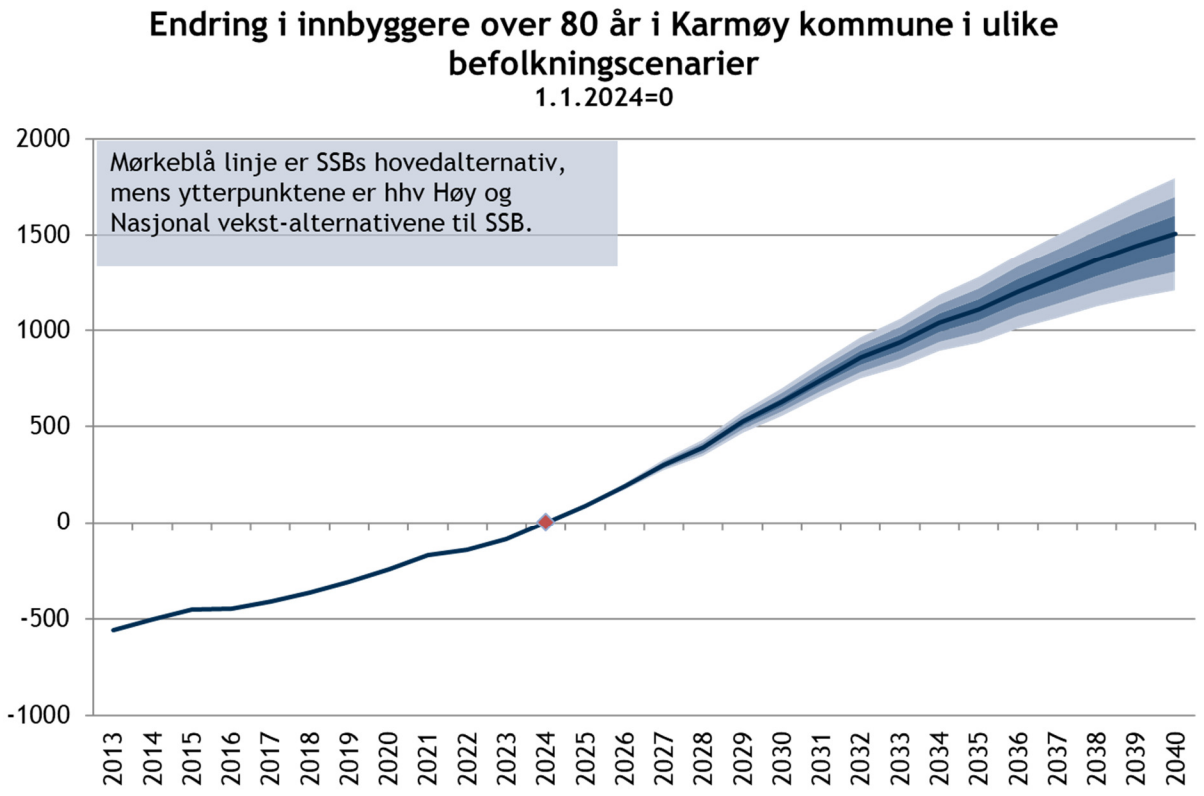

Endring folketall 80+ år, prognose

Figuren viser utviklingen i befolkningstall for aldergruppen, sammenlignet med antall innbyggere 1.1.2024. Dersom linjen før 2024 ligger høyere enn 0, betyr det at det antall innbyggere i aldersgruppen var høyere før, og at det har vært en reduksjon frem mot 2024. Kurvene etter 2023 viser en eventuell forventet økning eller reduksjon i aldersgruppen i årene fremover.

Antall eldre vil øke fremover. I økonomiplanperioden er det særlig aldersgruppen 80-89 år som forventes å vokse mye, mens i de påfølgende årene vil en begynne å se en sterk vekst også i personer over 90 år.

Utvikling i aldersgrupper, indeks (1.1.2024 = 100)	**2024**	**2028**	**2032**
67-79 år	100	105	106
80-89 år	100	122	145
90+ år	100	106	129

Kilde: SSB/Framsikt

I Karmøy bodde 10,9 prosent av innbyggerne over 80 år i institusjon eller bolig med heldøgnsbemanning, per 2023 (kilde: SSB/Framsikt). Våren 2023 stod nye Skudeneshavn sykehjem ferdig, med totalt 32 sykehjemsplasser og 8 omsorgsplasser. I investeringsplanen for 2025-2034 ligger det inne nye institusjonspasser i to byggetrinn på Spanne.

Innbyggertall	**01.01.2024**	**01.01.2028**	**01.01.2032**
80+ år	2 020	2 412	2 880
Endring fra 2023		392	860

Kilde: SSB/Framsikt
Om usikkerhet i anslagene:
Forskjellen mellom ulike befolkningsscenarioer på nasjonalt nivå gir små utslag i tallene for antall eldre i Karmøy. Usikkerheten vil trolig mest ligge i intern flytting mv.

SSB har flere alternative scenarier, de kan ikke regnes som ytterpunkter for mulig utvikling, men kan gi en ide om spredningen på ulike prognoser. I tallene under er det tatt utgangspunkt i faktisk folketall per 1.1.2024 og befolkningsfremskrivninger fra SSB fra 1.1.2024 til 1.1.2028 i tre scenarier. Forhold som arbeidsinnvandring og netto innflytting vil kunne ha større betydning også på relativt kort sikt.

Aldersgruppe 67-79 år	**01.01.2024**	**01.01.2028**	**endring**
Hovedalternativ	5 039	5 277	+238
"lav nasjonal vekst"	5 039	5 250	+211
"høy nasjonal vekst"	5 039	5 297	+258

Kilde: SSB/Framsikt

Aldersgruppe over 80 år	**01.01.2024**	**01.01.2028**	**endring**
Hovedalternativ	2 020	2 412	+392
"lav nasjonal vekst"	2 020	2 371	+351
"høy nasjonal vekst"	2 020	2 452	+432

Kilde: SSB/Framsikt

Investeringer i økonomiplanen

Karmøy kommune har et vedtatt måltall om at justert lånegjeld ikke skal overstige 41 prosent av sum driftsinntekter. Justert lånegjeld er den gjelden som belaster kommunekassen. Det vil si at lånegjeld som dekkes av de kommunale gebyrene (vann, avløp og renovasjon) og lån til videreutlån (startlån) som dekkes av låntakerne – er tatt ut av denne beregningen. Karmøy har i kommunesammenheng i dag en lav lånegjeld. Justert lånegjeld var 31,7 prosent i 2023 mot 36,0 prosent i 2022. En økning i justert lånegjeld medfører økte kapitalkostnader som belastes kommunekassen. Finansielle måltall skal sikre at Karmøy kommune ivaretar en langsiktig økonomisk balanse. Økte kapitalkostnader til lån vil redusere handlingsrommet i driftsbudsjettet. Kapitalkostnadene påvirkes både av nivå på lånegjeld og rentenivå, som begge er stigende. Det må derfor gjøres en avveining mellom økte kapitalkostnader og behovet for økte inntekter eller reduserte utgifter i tjenestene.

Kommunedirektøren sitt forslag til investeringsbudsjett de neste 10 årene legger opp til en økning av justert lånegjeld, med en topp på 41,9 prosent i 2028. I 2034, siste år i tiårsplanen, er lånegjeldsgraden beregnet til 33 prosent. Når det planlegges så langt frem i tid er det hensiktsmessig at lånegjeldsgraden er synkende siste halvdel av perioden. En synkende lånegjeldsgrad gir kommunen mer handlingsrom til oppdukkende behov. Allerede nå kan vi med ganske stor sikkerhet si at det vil dukke opp investeringsbehov fremover i planperioden som ikke er kjent for oss i dag. Slik investeringsplanen ligger nå er handlingsrommet i stor grad allerede brukt opp. For ikke å ramme handlingsrommet i drift ytterligere med økte kapitalutgifter, må investeringer utsettes eller tas ut av planen dersom nye skal inn.

Nye investeringsprosjekt som er foreslått prioritert inn i investeringsplanen

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Prosjektet gjelder overgang fra å lease biler til å kjøpe og eie biler innenfor teknisk etat i kommunen. Det er foretatt en kostnadsanalyse som viser at det for kommunen vil koste mindre å eie bilene fremfor å lease dem. Utskiftingen vil skje gradvis de neste fire årene. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse i drift på 2,3 millioner kroner.

Aktivitetssal, Åkra
Investeringsprosjektet gjelder kjøp av aktivitetssal på Åkra fra Åkra Idrettspark AS (eid av Åkra idrettslag). Aktivitetssalen ligger i tilknytning til den kommunalt eide Åkrahallen med felles inngangsparti og direkte tilgang til garderobefasiliteter. Bakgrunnen for forslaget er å styrke tilgangen på areal til bruk for kroppsøvingsundervisning i Åkraområdet. Aktivitetssalen har samme type sportsdekke som i idrettshallen, god takhøyde på 7 meter og en velegnet størrelse for undervisningsformål. Aktivitetssalen kan tilbys frivillige lag og organisasjoner på kveldstid.

Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene
Investeringsprosjektet gjelder utskifting av gammelt og utslitt lysarmatur i Liarlund og Bjørgene turveier. Eksisterende lys er ustabilt og krever mye vedlikehold. Det er viktig at gatelys er stabilt og forutsigbart for å opprettholde følelsen av trygghet når man bruker turveiene. Det legges til grunn at prosjektet får tilskudd i form av spillemidler på 50 prosent av investeringsutgiften. I tillegg vil prosjektet gi en positiv driftskonsekvens i form av redusert energiforbruk og vedlikehold på 128 000 kroner per år.

Utskifting av renovasjonbiler
Investeringsprosjektet gjelder jevnlig og planlagt utskifting av kommunens renovasjonsbiler. Fra 2025 legges det opp til å starte ettermiddagskjøring med de fem gassbilene fra 2023. Bilene vil rullere på kjøring av ettermiddag/kveldsrutene, og årlig kilometerstand og slitasje per bil vil øke. Driftsproblemer med bilparken er kostbart og gir økt fare for nedetid i tjenesten. Det legges derfor opp til å ha en moderne, velfungerende bilpark. Det betyr blant annet å eie bilene innenfor garantiperioden på fem år. For å oppnå bedre priser og effektive anbudsprosesser, byttes samtlige fem biler på biogass i 2028. Deretter legges det opp til en ny utskifting av bilene i 2033. De brukte bilene selges når de nye er tatt i bruk. Vekst i kundemasse og behov for reservebil kan påvirke hvor mange av de gamle bilene som legges ut for salg.

Tidligere vedtatte investeringsprosjekt som er foreslått tatt ut av investeringsplanen

Nye Åkra skole
Investeringsprosjektet er tatt ut av investeringsplanen med bakgrunn i kommunedirektøren sin anbefaling om å benytte ledig kapasitet i Åkra i stedet for bygging av ny skole. Det vises til sak 81/24 Skolestruktur i Karmøy kommune, behandlet i kommunestyre 14. oktober 2024.

Kulturhus
Med bakgrunn i krevende økonomiske tider i Karmøy kommune er kulturhus tatt ut av investeringsplanen.

Oppgradering uteareal kommunale barnehager
Resterende budsjett på 2 millioner kroner avsatt til oppgradering av uteareal ved Storesund barnehage er tatt ut av investeringsplanen. Dette i henhold til forslag om å legge ned Storesund barnehage fra og med 15. august 2025.

Prisjustering av investeringsbudsjettet

Utgangspunktet for dette investeringsbudsjettet er vedtatt investeringsbudsjett for perioden 2024-2033. Hvert enkelt prosjekt er så vurdert med tanke på prisjustering. Noen prosjekt er enda så umodne i forhold til innhold at det er vurdert hensiktsmessig å vente med prisjustering til innhold er mer avklart. Andre prosjekt er valgt å ikke prisjustere, med den konsekvens at handlingsrommet svekkes og prosjektet må nedskaleres. Dette gjelder blant annet noen av planprosjektene. Likevel utgjør innarbeidet prisjustering en samlet økning av investeringsbudsjettet.

Ved beregning av prisjustering tas det utgangspunkt i byggekostnadsindeksene fra SSB og kommunal deflator.

Investeringstabell for kommunen samlet

Generelle investeringer.

Beløp i mill. kr

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan						Sum øvrige år				Investeringsfase
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Administrasjon														
Digitalisering (planprosjekt)	2025	0,0	17,5	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
IKT-investeringer	Årsbevilgning			6,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	
Investeringstilskudd til Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap	Årsbevilgning			3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	
MO-senter og administrasjonslokaler	2025	0,0	74,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Sum Administrasjon		**0,0**	**91,5**	**14,3**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	
Skole														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nye Kolnes skole	2035	-10,0	456,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	30,0	160,0	Konseptutvikling
Nye Veavågen skole	2029	0,0	330,7	9,9	29,5	90,0	125,7	42,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Skudeneshavn skole	2034	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	5,0	70,0	124,0	Konseptutvikling
Skudeneshavn skole - universell utforming og oppgradering uteareal	2025	0,0	3,1	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Ventilasjonsanlegg Mykje skole	2025	-1,8	6,5	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Sum Skole		**-11,8**	**996,4**	**20,7**	**29,5**	**90,8**	**125,7**	**42,6**	**0,0**	**1,0**	**7,0**	**100,0**	**284,0**	

Kultur														
Historiske Avaldsnes - ny utstilling	2030	0,0	15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum Kultur		**0,0**	**15,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**5,0**	**10,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Idrett														
Kjøp av aktivitetssal, Åkra	2025	0,0	5,2	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nye Veavågen skole	2029	-6,0	33,2	0,9	3,2	10,0	13,0	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Sum Idrett		**-6,0**	**38,4**	**6,1**	**3,6**	**10,0**	**13,0**	**8,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Livssyn														
Kirkegård/gravplass (planprosjekt)	2035	0,0	71,5	0,0	5,0	0,0	1,5	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	
Sum Livssyn		**0,0**	**71,5**	**0,0**	**5,0**	**0,0**	**1,5**	**19,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**5,0**	
Helse														
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS	2025	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Interkommunal legevakt	2026	0,0	100,5	9,0	90,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum Helse		**0,0**	**101,9**	**9,0**	**90,9**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	

Omsorg														
Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)	2029	-169,6	472,0	22,6	113,0	261,5	203,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Kjøp av biler og maskiner	Årsbevilgning			0,5	0,0	0,0	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,5	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
MO-senter og administrasjonslokaler	2025	0,0	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Takheiser beboerrom sykehjem	2025	0,0	14,3	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Sum Omsorg		**-169,6**	**503,8**	**34,4**	**113,0**	**262,7**	**203,8**	**40,6**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Sosial														
MO-senter og administrasjonslokaler	2025	-5,3	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Forvaltning														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,9	1,6	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Oppmålingsmateriell	Årsbevilgning			0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	
Sum Forvaltning		**0,0**	**0,0**	**1,2**	**1,6**	**0,3**	**0,7**	**0,3**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	
Nærmiljø														
Byutvikling (planprosjekt)	2026	-0,6	48,1	24,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Historiske Avaldsnes - kjøp av driftsbygning	2026	0,0	4,1	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Turveier Almannamyr - grunnerverv	2025	-0,1	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Turveier Vea - grunnerverv	2025	-0,3	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring

Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene	2025	-0,9	0,9	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Sum Nærmiljø		**-1,9**	**54,1**	**26,4**	**13,7**	**1,2**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Bolig														
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt)	2029	0,0	66,5	41,5	15,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt 2018-2023)	2025	-10,6	33,5	13,7	-0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede	2026	-14,1	31,0	11,5	33,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser)	2033	-112,9	296,3	5,0	15,0	20,0	0,0	0,0	20,0	159,7	159,0	30,5	0,0	Konseptutvikling
Kjøp av biler og maskiner	Årsbevilgning			1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,3	1,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Modulboliger for midlertidige botilbud	2025	0,0	14,6	14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser	2025	0,0	11,8	11,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Oppgradering dagsenter Skudeneshavn	2025	-4,1	8,7	11,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Planlegging, grunnerverv, teknisk infrastruktur mv., omsorgstun/ heldøgns omsorgsplasser	2027	0,0	106,0	18,5	21,0	37,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum Bolig		**-141,8**	**568,3**	**129,1**	**85,2**	**58,0**	**0,0**	**10,0**	**20,0**	**159,7**	**159,0**	**30,5**	**0,0**	

Næring														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sum Næring		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**1,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Samferdsel														
Gang og sykkelvei, Eidsbakkane - Stølen	2025	0,0	1,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Hovedplan vei (planprosjekt 2025-2034)	2034	0,0	60,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
Infrastruktur/utvikling Kolnes	2028	0,0	107,8	30,0	30,0	21,0	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0,0	0,6	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Overdragelse av anlegg fra andre	Årsbevilgning			2,2	2,0	1,9	1,3	0,6	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	
Parkeringshus Kopervik - rehabilitering	2025	0,0	24,3	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Parkeringsplass Skudeneshavn	2025	-1,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Tostemveg, Åkrehamn	2025	-3,2	9,5	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Trafikksikkerhetsplan (planprosjekt 2025-2032)	2032	0,0	8,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0	
Vedlikeholdsmaskiner, samferdsel og utemiljø	Årsbevilgning			3,5	3,5	4,0	4,0	6,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Sum Samferdsel		**-4,2**	**212,4**	**75,6**	**43,1**	**36,6**	**33,1**	**13,6**	**12,3**	**12,2**	**12,2**	**11,2**	**11,2**	

Brann og ulykkesvern														
Brannstasjon Veavågen	2026	0,0	120,0	81,6	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS	2025	0,0	187,1	43,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Sum Brann og ulykkesvern		**0,0**	**307,1**	**124,6**	**19,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Økonomi														
Egenkapitalinnskudd KLP	Årsbevilgning			8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	
Energibesparende tiltak i formålsbygg	2025	-0,6	5,4	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	Årsbevilgning			34,5	34,5	34,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	
Sum Økonomi		**-0,6**	**5,4**	**46,5**	**42,5**	**42,5**	**27,5**	**27,5**	**27,5**	**27,5**	**27,5**	**27,5**	**27,5**	
Sum		**-335,9**	**2 947,3**	**487,8**	**453,3**	**507,1**	**410,2**	**173,0**	**75,4**	**205,8**	**210,7**	**174,6**	**332,7**	

Selvkostinvesteringer

Beløp i mill. kr

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					Investeringsfase
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
VAR														
Anleggsmaskiner - Borgaredalen	Årsbevilgning			3,6	0,0	2,4	0,0	2,6	0,0	2,2	0,0	0,8	0,0	
Biler og maskiner, vann og avløp	Årsbevilgning			0,0	2,0	0,6	0,6	0,6	0,0	1,0	1,2	0,0	0,6	
Hovedplan avfall (planprosjekt 2026-2034)	2034	0,0	22,0	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Hovedplan avløp (planprosjekt 2021-2027)	2028	0,0	647,9	92,6	89,3	40,2	95,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hovedplan avløp (planprosjekt 2028-2034)	2034	0,0	700,0	0,0	0,0	0,0	20,0	110,0	110,0	110,0	110,0	120,0	120,0	

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					Investeringsfase
Investeringsprosjekter	Ferdig år	Ørem. fin.	Netto prosjektutgift	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2021-2027)	2028	0,0	678,1	68,4	101,4	184,2	69,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2028-2034)	2034	0,0	525,0	0,0	0,0	0,0	15,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	
Kopervik renseanlegg	2027	0,0	206,9	60,0	100,0	39,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen	2025	0,0	88,0	33,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Nye lokaler renovatørene	2025	0,0	2,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp	2025	0,0	14,7	13,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Reservevannsforsyning	2031	0,0	777,0	5,0	151,0	170,0	150,0	150,0	100,0	49,5	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Utskifting av renovasjonsbiler	Årsbevilgning			0,0	0,0	0,0	16,5	0,0	0,0	0,0	0,0	16,5	0,0	
Vann og avløpsutbygging Kolnes	2028	0,0	25,9	2,5	0,0	16,4	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum VAR		**0,0**	**3 687,8**	**279,5**	**446,7**	**456,4**	**376,5**	**351,2**	**297,0**	**249,7**	**198,2**	**224,2**	**207,6**	
Sum		**0,0**	**3 687,8**	**279,5**	**446,7**	**456,4**	**376,5**	**351,2**	**297,0**	**249,7**	**198,2**	**224,2**	**207,6**	

Bolig- og industrifelt

Beløp i mill. kr

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					Investeringsfase
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Bolig														
Kopervik (Rusnes) boligfelt	2026	0,0	9,6	2,6	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sandbakkene/Solhaugvegen (Åkrehamn) boligfelt	2025	0,0	1,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Gjennomføring
Skudeneshavn (Hålandshøgda) boligfelt	2026	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Slettafeltet (Veavågen) boligfelt	2027	0,0	11,9	0,5	1,0	10,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 4	2026	0,0	11,0	5,3	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum Bolig		**0,0**	**33,8**	**9,0**	**13,0**	**10,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Næring														
Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes	2027	0,0	11,9	0,0	0,0	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Prosjektering
Overvannshåndtering Storamyr industrifelt og Skudenes barnehage	2027	0,0	5,0	0,0	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Vea industrifelt - etappe 2	2026	0,0	12,8	4,5	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Vestheim industrifelt - etappe 3	2026	0,0	11,5	10,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Konseptutvikling
Sum Næring		**0,0**	**41,2**	**14,5**	**8,3**	**11,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Sum		**0,0**	**74,9**	**23,5**	**21,3**	**22,2**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	

Generelle investeringer.

Administrasjon

Digitalisering (planprosjekt)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Investeringsprosjektet er knyttet opp mot digital strategi som ble vedtatt i juni 2023. Digitalisering skal skape gode og sammenhengende tjenester med brukeren i sentrum.

Investeringer styrker den digitale grunnmuren i Karmøy kommune og bidrar til en bedre og mer effektiv tjenesteproduksjon. Ansatte får moderne arbeidsverktøy i fag- og saksbehandlingssystemer og de benytter seg av smarte løsninger i arbeidshverdagen. Ved å ta i bruk nasjonale fellesløsninger bidrar kommunen til at innbyggere har lik tilgang til digitale tjenester på tvers av kommunegrenser og forvaltningsnivå. Innbyggere, næringsliv og frivillighet vil i stadig større grad kunne betjene seg selv og den enkelte skal ha tilgang til relevant informasjon og digitale tjenester på sikre kanaler.

IKT-investeringer
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjett 2025 er økt med 1,8 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Økningen skyldes behov for å skifte ut gamle tynnklienter som er gått over sin levetid. Budsjettet er i tillegg prisjustert og økt med 50 000 kroner per år fra 2026.

Investeringsprosjektet gjelder utskifting av nettverksutstyr. Dette vil i hovedsak gjelde utstyr som:

- er gått ut på dato
- ikke støtter sikkerhetsoppdateringer lenger
- ikke støtter nyere versjon av styringssystemer og annet utstyr

Dette inngår ikke i Haugaland IKT oppgavefellesskapets ansvarsområde og må derfor håndteres i den enkelte kommune i IKT samarbeidet.

Investeringstilskudd til Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettet er prisjustert og økt med 0,1 millioner kroner per år.

Kommunestyret vedtok i kommunestyresak 57/22 - Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap at Karmøy kommune deltar i kommunalt oppgavefellesskap om IKT for Tysvær og Karmøy kommune.

Investeringen gjelder årlig investeringstilskudd til oppgavefellesskapet. Den valgte løsningen er basert på kommunelovens § 14-16 om adgang til å ta opp lån for å finansiere tilskudd til investeringer i varige driftsmidler som eies av en annen kommune (1. ledd) eller eventuelt som eies av et selskap hvor kommunen har en eierandel i selskapet (2. ledd) og hvor kommunen har bestemmende innflytelse. Forutsetningen for dette er at dette er områder hvor kommunen har et lovpålagt ansvar. Investeringene gjelder kommunens sentrale infrastruktur som er kritisk nødvendig for å kunne levere kommunens lovpålagte tjenester, og det vurderes derfor at investeringene som foretas av enheten vil være innenfor

kommunens lovpålagte ansvar. Investeringskostnader til utskifting av nettverksutstyr ute i kommunene kommer i tillegg og budsjetteres på eget investeringsprosjekt.

MO-senter og administrasjonslokaler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Prosjektet gjelder kjøp og rehabilitering av Kopparen for å dekke behov for samlokalisering av flere av tjenestene innen ROP (rus og psykiatri) og økt behov for administrative kontorlokaler i nær tilknytning til rådhuset.

Karmøy kommune gjennomførte kjøp av Kopparen i 2022. Bygget er bygget om innvendig og samtlige fasader og tak er oppgradert, det er i tillegg bygges en gangbro over til rådhuset. Det er også etablert nye tekniske anlegg. Arbeidet ble utført som en totalentreprise med Berg Eiendom Entreprenør som totalentreprenør. Bygget er overtatt og tatt i bruk av kommunen.

Prosjektet har mottatt investeringstilskudd fra Husbanken på 5,3 millioner kroner, som var vesentlig høyere enn opprinnelig budsjettert tilskudd. Dette muliggjør at ny EL-tavle, som opprinnelig var en opsjon i hovedprosjektet kan skiftes ut innenfor budsjettrammen til prosjektet. EL-tavlen er fra byggeåret, og dens forventede levetid er nå utløpt. Bygget huser flere samfunnskritiske funksjoner, som Politi og legesenter. En oppgradering av EL-tavlen vil øke driftssikkerheten betydelig og oppnå tilfredsstillende driftssikkerhet. Innkjøp og installasjon vil pågå i 2025.

Skole

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår

kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Nye Kolnes skole
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 12 millioner kroner

Total budsjettramme netto: 456,0 millioner kroner
Total budsjettramme brutto: 466,0 millioner kroner

Investeringsprosjektet gjelder bygging av ny skole og tilhørende idrettsfunksjon på Kolnes. Budsjettrammen er derfor fordelt på tjenesteområdene skole og idrett i investeringstabellen.

Det forventes økning i boligbyggingen i Kolnes skolekrets mot slutten av budsjettperioden. Det vil derfor bli behov for en skole med kapasitet og areal betydelig høyere enn dagens Kolnes skole.

Prosjektet omfatter oppføring av ny barneskole for 500 elever, med et bruttoareal på 5 700m2. Prosjektet omfatter også oppføring av en fullskala flerbrukshall med et beregnet bruttoareal på 2100m2. Det er beregnet tilskudd i form av spillemidler på 10 millioner kroner knyttet til idrettsdelen. Budsjettrammen er inkludert grunnerverv av areal regulert som boligfelt/næring. Eventuelle rekkefølgekrav er ikke medberegnet i estimatet.

Tid og kostnad for gjennomføring anses som høyst foreløpige estimater med meget stor usikkerhet. Vedtak av budsjett anses som en intensjon, men budsjettrammen er ikke fastsatt.

Nye Veavågen skole
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Fremdriften i prosjektet er usikker, og ferdigstillelse er derfor utsatt fra 2027 til 2029. Forsinkelsen skyldes innsigelse på reguleringsplan. Budsjettrammen er prisjustert.

Total budsjettramme netto: 363,9 millioner kroner
Total budsjettramme brutto: 369,9 millioner kroner

Investeringsprosjektet gjelder bygging av ny skole, samt tilhørende idrettsfunksjon på Vea. Ny skole vil erstatte eksisterende barneskole. Budsjettrammen er fordelt på tjenesteområdene skole og idrett i investeringstabellen.

Skolen skal dimensjoneres for 400 elever og vil derav være på ca. 5 600 m2. Bygget tilrettelegges for en fremtidig utvidelse på 20 %. Arealet inkluderer en egen idrettsfunksjon på ca. 900 m2. Idrettsfunksjonen skal følge krav til volleyballanlegg med en aktivitetsflate på 16 x 24 m med etterfølgende krav til lager, takhøyde og garderober. Idrettshallen skal oppfylle krav til investeringstilskudd i form av spillemidler på 4 millioner kroner. I tillegg vil etablering av uteområdene utløse spillemidler på 2 millioner kroner. Dette i henhold til “Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022”.

Budsjettrammen inkluderer blant annet følgende:

- Prosjektering og oppføring av skole og idrettshall
- Opparbeidelse av utomhusområdet for skolen
- Grunnerverv
- Rekkefølgekrav som angitt i detaljregulering for Nye Veavågen barneskole, gnr. 4/12 mfl.
- Løst- og fast inventar

Det er ønskelig å benytte skoletomten som er vedtatt i reguleringsplan 2127 – «Detaljregulering for nye Veavågen barneskole – gnr. 4/12 mfl». Statsforvalteren har gitt innsigelse på tredjegangsbehandling av reguleringsplanen. Innsigelsen må besvares og det må foretas kartlegging av konsekvenser for fremdrift og kostnader for prosjektet. Parallelt vil det gjennomføres en vurdering av alternative tomter til ny skole i tilfelle utpekt tomt ikke kan benyttes.

Skudeneshavn skole
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Investeringsprosjektet gjelder rehabilitering av skole i Skudeneshavn.

Skudeneshavn barneskole vil være rundt 50 år i slutten av budsjettperioden, og har dermed behov for en rehabilitering med hensyn til den byggetekniske tilstanden.

Prosjektet er i konseptfasen. Estimert kostnad bygger ikke på et bearbeidet estimat. Vedtak av budsjett anses som en intensjon, men budsjettrammen er ikke fastsatt.

Skudeneshavn skole - universell utforming og oppgradering uteareal
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 0,1 millioner kroner

Det er behov for å oppgradere store deler av skolens uteområde. Med grunnlag i nasjonale strategier om et barrierefritt Norge vil det også være fokus på universell utforming.

Skudenes barneskole prioriteres på grunn av godt brukt utstyr og fordi skolen allerede har brukere med nedsatt funksjonsevne som krever ekstra tilrettelegging. Mye av skolens uteområde trenger oppgradering, dette gjelder blant annet lekeapparater, gjerder, trapper og ballbaner. I tillegg vil utearealet til skolen tilrettelegges bruk for mennesker med nedsatt syn. Det vil bli etablert arenaer som muliggjør felles aktivitet for funksjonsfriske elever og elever med nedsatt funksjonsevne. Det er ønskelig å beholde mye av terrengforskjellene, noe som gjør arbeidet mer kostnadskrevende.

Ventilasjonsanlegg Mykje skole
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er rekalkulert og prisjustert. Brutto budsjettramme er økt med 3,3 millioner kroner. I tillegg er prosjektet innvilget Enovatilskudd på 1,8 millioner kroner. Netto gir dette en budsjettmessig økning på 1,5 millioner kroner.

Investeringsprosjektet gjelder ventilasjonsanlegg ved Mykje skole.

Mykje skole ble bygget med naturlig ventilasjon. Ventilasjonen har over lang tid ikke vært god nok. Det er forsøkt utbedret i flere omganger uten gode resultater. I tillegg er det utfordringer med radon som følge av for dårlig ventilasjon. Anlegget trenger nå en større oppgradering og det vurderes hensiktsmessig å investere i et helt nytt ventilasjonsanlegg med aggregater og kanalnett.

Resultat av gjennomført prosjektering viste nye estimater som oversteg vedtatt budsjett med 3,3 millioner kroner. Samtidig ble det søkt og innvilget støtte for energioptimalisering hos Enova på 1,8 millioner kroner. Siden prosjektet viste seg mer omfattende og dyrere enn først antatt er gjennomføring utsatt til sommeren 2025.

Kultur

Historiske Avaldsnes - ny utstilling
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 0,5 millioner kroner. Ferdigstillelse er utsatt fra 2026 til 2030.

Utstillingen i Nordvegen Historiesenter er i dag ikke oppdatert på de siste funn og deler av utstillingen har stått uendret siden oppstart i 2005. Det foreslås derfor å fornye hele utstillingen, i samsvar med de siste funn og den siste forskningen.

Universitetet i Oslo jobber for fullt med forskning og dokumentering av alle relevante funn på Karmøy som kan knyttes til kirke- og kongemaktsenteret på Avaldsnes. I 2022 ble det vedtatt en plan for ivaretakelse av skipsgravene ved Karmsundet. Det er igangsatt et forprosjekt gjennom Maktens Havn i henhold til denne planen, hvor man blant annet fant enda en skipsgrav. Ny kunnskap om skipsgravene kan også formidles ved historiesenteret. Den nye utstillingen vil styrke den regionale attraktiviteten betydelig og skape nyhetens interesse. Utstillingen skal fortelle norsk historie for nye generasjoner som har annerledes forventninger og krav til god formidling. Herunder kommer også de nye digitale og virtuelle muligheter som kommunen bør utvikle videre i sin satsing på reiseliv og turisme gjennom å gi gode opplevelser. Ny stedsutstilling i senteret og visuelle tiltak ("augmented reality") rundt på området krever en sammensatt og kreativ kompetanse, men blir nødvendig for å møte dagens og framtidens forventninger. Foreslått budsjettramme bygger på tidlige estimater og vurderes derfor som svært usikker.

Idrett

Kjøp av aktivitetssal, Åkra
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Investeringsprosjektet gjelder kjøp av aktivitetssal på Åkra fra Åkra Idrettspark AS (eid av Åkra idrettslag). Aktivitetssalen ligger i tilknytning til den kommunalt eide Åkrahallen med felles inngangsparti og direkte tilgang til garderobefasiliteter.

Bakgrunn for forslaget er å styrke tilgangen på areal til bruk for kroppsøvingsundervisning i Åkraområdet. Aktivitetssalen har samme type sportsdekke som i idrettshallen, god takhøyde på 7 meter og en velegnet størrelse for undervisningsformål. Aktivitetssalen kan tilbys frivillige lag og organisasjoner på kveldstid.

Investeringen er med forbehold om enighet om avtale med Åkra IL, at skriftlig forhåndssamtykke må hentes inn fra departementet ift. spillemidler, og at pant og kausjonsansvar er oppklart med bank før kjøp.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Nye Veavågen skole
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Fremdriften i prosjektet er usikker, og ferdigstillelse er derfor utsatt fra 2027 til 2029. Forsinkelsen skyldes innsigelse på reguleringsplan. Budsjettrammen er prisjustert.

Total budsjettramme netto: 363,9 millioner kroner
Total budsjettramme brutto: 369,9 millioner kroner

Investeringsprosjektet gjelder bygging av ny skole, samt tilhørende idrettsfunksjon på Vea. Ny skole vil erstatte eksisterende barneskole. Budsjettrammen er fordelt på tjenesteområdene skole og idrett i investeringstabellen.

Skolen skal dimensjoneres for 400 elever og vil derav være på ca. 5 600 m2. Bygget tilrettelegges for en fremtidig utvidelse på 20 %. Arealet inkluderer en egen idrettsfunksjon på ca. 900 m2. Idrettsfunksjonen skal følge krav til volleyballanlegg med en aktivitetsflate på 16 x 24 m med etterfølgende krav til lager, takhøyde og garderober. Idrettshallen skal oppfylle krav til investeringstilskudd i form av spillemidler på 4 millioner kroner. I tillegg vil etablering av uteområdene utløse spillemidler på 2 millioner kroner. Dette i henhold til "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022".

Budsjettrammen inkluderer blant annet følgende:

- Prosjektering og oppføring av skole og idrettshall
- Opparbeidelse av utomhusområdet for skolen
- Grunnerverv
- Rekkefølgekrav som angitt i detaljregulering for Nye Veavågen barneskole, gnr. 4/12 mfl.
- Løst- og fast inventar

Det er ønskelig å benytte skoletomten som er vedtatt i reguleringsplan 2127 – «Detaljregulering for nye Veavågen barneskole – gnr. 4/12 mfl». Statsforvalteren har gitt innsigelse på tredjegangsbehandling av reguleringsplanen. Innsigelsen må besvares og det må foretas kartlegging av konsekvenser for fremdrift og kostnader for prosjektet. Parallelt vil det gjennomføres en vurdering av alternative tomter til ny skole i tilfelle utpekt tomt ikke kan benyttes.

Livssyn

Kirkegård/gravplass (planprosjekt)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 35,5 millioner kroner. Økningen gjelder tiltak ved Norheim kirkegård i 2026 og "Sevland kirkegård" i 2034-2035.

Investeringsprosjektet gjelder investeringstilskudd til Karmøy kirkelig fellesråd (KKF) til gravplasser. Bevilgningen bygger på fellesrådets vedtatte langsiktige strategi for gravplasser i Karmøy.

Langsiktig strategi for gravplasser i Karmøy er basert på vurdering av behov for gravarealer, oppdatert av Karmøy kommune i mai 2020. De siste årene har forutsetningene for vurdering av behov for gravarelaer endret seg, og det forventes at de endrer seg ytterligere.

Endringene i forutsetningene for vurdering av behov for gravarealer påvirker ikke nevneverdig den langsiktige strategien for gravplasser i Karmøy. 10-års planen som ble lagt med utgangspunkt i strategien endres imidlertid betydelig. Generelt kan det se ut til at behovet for mer gravplass øker saktere enn tidligere antatt, samt at det er overveiende sannsynlig at behovet for areal på et tidspunkt vil reduseres. Dette betyr at det vil være samfunnsøkonomisk gunstig å utsette utvidelse av gravplasser så lenge som mulig.

Det er mulig å foreta noen endringer og justeringer på flere kirkegårder og gravplasser som vil føre til at man kan utsette opparbeidelse av Falnes kirkegård og «Sevland gravplass». "Sevland gravplasser innarbeidet i budsjettrammen med en samlet bevilgning på 30,5 millioner kroner, og er en økning i forhold til vedtatt budsjett. Ved å utsette disse har man også mulighet til å vurdere hvorvidt det oppstår faktisk behov for slik utvidelse. Dette gjelder spesielt Falnes kirkegård og Sevland gravplass.

Det er i 2014 utbetalt 14 millioner til diverse gravplassopparbeidelser. Disse midler brukes på Stangeland gravplass, Kopervik kirkegård og Veavågen kirkegård. Underveis i arbeidet med bruk av midler tildelt budsjett i 2024 har KKF vurdert navnet minnelund på Norheim kirkegård. Kirkegården er bynær og en regner med at dette tiltaket vil gjøre at en bremser på behovet for å ta i bruk nye arealer i noen år til. Men man ser samtidig at antall kistegraver som er bruket her er økende. Nå er det snart bare et felt igjen før det er fullt her. Derfor ser vi at det er behov for å tilrettelegge to nye felt her snarest. Det gjelder både for kistegraver, urnegraver og navnet minnelund. Med bakgrunn i dette ber KKF om økt budsjettramme på 5 millioner kroner til dette. På Åkra har vi søkt fylkeskommunen om bruk av Åkra gamle kirkegård til minnelund på et avgrenset område. Her virker det som Riksantikvaren motsetter seg en slik løsning.

Kirkevergen skal i høst arbeide med arealbehov for gravplasser i kommunen i sammenheng med revidering av arealplanen i Karmøy kommune. I den sammenhengen vil en måtte ta en gjennomgang av behov for gravplassarealer i Kopervik og Åkra sokn. I investeringsbudsjettforslaget fremkommer det under arbeidsnavn Sevland* gravplass. Dette da det har vært brukt som benevnelse tidligere. I denne sammenhengen vil en foreta en gjennomgang av kirkegårdsplan fra 2020.

Gravplass, planlagt fremdrift:

- Diverse tiltak ved Norheim kirkegård 2026
- Falnes kirkegård, planarbeid 2028
- Falnes kirkegård, opparbeidelse 2029
- “Sevland gravplass”, planarbeid 2034
- “Sevland gravplass”, opparbeidelse 2035

Helse

Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Vedtatt netto budsjettramme: 188,5 millioner kroner.
Budsjettrammen inkluderer 1,4 millioner bokførte utgifter knyttet til legevakt. Dette skyldes at tidligere investeringsprosjekt “Beredskapssenter, lege og brann” ble delt opp i egne prosjekt, ett for legevakt og ett for brann i forbindelse med budsjettoppfølging per 1. tertial 2024.

Dette prosjektet gjelder bygging av hovedbrannstasjon for Haugaland Brann og Redning IKS (HBR).

Hovedbrannstasjonen skal dekke HBR sitt behov for administrativt og operasjonell personale. Brannstasjonen er planlagt for å serve flere mindre brannstasjoner i HBR sitt nedslagsfelt, en såkalt logistikkstasjon. Dette gjør at øvrige brannstasjoner kan bygges uten mulighet for vask av utstyr, og dermed er det besparelser i disse stasjonene. I tillegg skal brannstasjonen huse feiervesenet for hele HBR sitt virkeområde. Bygget plasseres slik på tomt at det kan etableres en interkommunal legevakt og ambulansestasjon ved et senere tidspunkt.

Brannstasjonen er under bygging og er forventet ferdig i løpet av 2 kvartal 2025.

Interkommunal legevakt
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 48,4 millioner kroner. Økningen er basert på en tidlig rekalkulering av prosjektet og en prisjustering av budsjettrammen.

Investeringsprosjektet gjelder bygging av interkommunal legevakt i Karmøy kommune.

Tidligere prosjekt "Beredskapssenter lege og brann" ble i forbindelse med rapportering per 1. tertial 2024 splittet opp i to prosjekt; "Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS" og "Ny legevakt". Hovedbrannstasjon og interkommunal legevakt var opprinnelig planlagt å bygges samtidig i ett beredskapssenter. Bygging av brannstasjon er godt i gang, mens det fremdeles pågår avklaring knyttet til organisering og plassering av ny legevakt. Det ble derfor vurdert som hensiktsmessig å dele prosjektet opp.

Budsjett og handlingsplan for Karmøy kommune 2024 – 2027:

Verbalpunkt Legevakt på Veasletta og Interkommunal legevakt på Raglamyr.
"Administrasjonen fremmer sak om legevakt på Veasletta samlokalisert med den nye brannstasjon som er vedtatt bygget. Saksfremlegget skal i tillegg vurdere samlokalisering av Veavågen legesenter, KAD senger (kommunale akutte døgnplasser), ambulanse og politi. Det bes også om saksfremlegg for interkommunal legevakt på Raglamyr samlokalisert med den nye hovedbrannstasjonen som er vedtatt bygget. I saksfremlegget skal det fremgå hvilke kommuner som ønsker å inngå i legevaktsamarbeidet og eventuell samlokalisering av aktuelle etater. "

Sak om framtidig interkommunal legevakt fremmes for politisk behandling parallelt med handlingsprogram 2025-2028 med budsjett og økonomiplan.

Omsorg

Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Netto budsjettramme er økt med 161,6 millioner kroner. Økningen skyldes rekalkulering og prisjustering. Estimert ferdigstillelse er utsatt fra 2028 til 2029.

Budsjettramme brutto: 641,6 millioner kroner
Budsjettramme netto: 472,0 millioner kroner

Prosjektet gjelder oppføring av 64 nye institusjonsplasser og dagsenter for eldre på Spanne. Sykehjemmet planlegges med kjøkkenløsning for mottak og oppvarming av mat.

Karmøy kommune har som mål å etablere minimum 100 nye plasser for heldøgnsomsorg i Karmøy kommune innen 2027. Disse skal bestå både av institusjonsplasser og heldøgns omsorgsboliger. Kommunen har ferdigstilt de første 40 nye plassene ved Skudeneshavn sykehjem i 2023. Resterende nye plasser er planlagt oppført på Spanne.

Kommunestyret fastholder 21. september 2020 i kommunestyresak 109/20 Bærekraftig utbygging av kommunale helse- og omsorgstjenester den tidligere satsning på en omfattende og langsiktig utvikling av området Spanne seniorlandsby, med sikte på å utvikle et framtidsrettet tjenestetilbud innenfor kommunens samlede helse- og omsorgstjenester. 20. mars 2023 vedtok kommunestyret å gi kommunedirektøren fullmakt til å tiltre skjønnet for eiendommene på Spanne, kommunestyresak 26/23 Spanne seniorlandsby - tiltredelse av skjønn. Erverv og infrastruktur frem til eiendommene finansieres i prosjektet "Planlegging, grunnerverv, teknisk infrastruktur med videre, omsorgstun/heldøgns omsorgsplasser.

Det er gjennomført tidligfase studier på tomten og det er flere risikomomenter som må kartlegges nærmere før utbygging av området. Det er blant annet myr på området, ømfintlige høyspentkabler og store høydeforskjeller på tomten. Det er i volumstudiet vist at det er mulig å gjennomføre de planlagte byggeprosjektene på tomten, men det vil være mer krevende og dyrere enn først forutsatt.

Rom- og funksjonsprogram for første byggetrinn er ferdigstilt. Det legges opp til at byggetrinn 1, sykehjem med 64 institusjonsplasser, skal bygges først og at byggetrinn for sykehjem, ytterliggere 64 plasser bygges rett etter t byggetrinn 1 ferdigstilles. Det vil være behov for noe større areal i første byggetrinn enn byggetrinn 2, dette for å oppnå stordriftsfordeler, som for eksempel felles lager, varetransport inn og ut, bårerom, kontorplasser med mer.

Kalkylene for opparbeidelse av tomt og uteområder er også oppdatert basert på geotekniske undersøkelser. Det vil være behov for vesentlige park- og utearealer på Spanne for å trekke sammen boligområdet i nord og omsorgstunet. Økning i samlet areal for byggetrinn 1 (innendørs og utendørs), økte kostnader knyttet til grunnarbeid samt prisstigninger i markedet er grunnen for behovet for økt budsjettramme.

Budsjettrammen legger til grunn investeringstilskudd fra Husbanken knyttet til bygging av institusjonsplasser og etablering av dagsenter på til sammen 169,6 millioner kroner.

Kjøp av biler og maskiner
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Bevilgningen er økt med 1,1 millioner kroner. Den største delen av økningen gjelder liftene som viste seg å være svært underbudsjettert.

Budsjettmidlene er fordelt på tjenesteområdene Bolig og Omsorg i investeringstabellen.

Det er i 2025 satt av midler til innkjøp to lifter til kommunenes forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) avdeling. Avsatt budsjett i 2028 gjelder innkjøp av el-varebil på samme avdeling. I 2029 er det satt av midler til innkjøp av ny robotvaskemaskin.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

MO-senter og administrasjonslokaler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Prosjektet gjelder kjøp og rehabilitering av Kopparen for å dekke behov for samlokalisering av flere av tjenestene innen ROP (rus og psykiatri) og økt behov for administrative kontorlokaler i nær tilknytning til rådhuset.

Karmøy kommune gjennomførte kjøp av Kopparen i 2022. Bygget er bygget om innvendig og samtlige fasader og tak er oppgradert, det er i tillegg bygges en gangbro over til rådhuset. Det er også etablert nye tekniske anlegg. Arbeidet ble utført som en totalentreprise med Berg Eiendom Entreprenør som totalentreprenør. Bygget er overtatt og tatt i bruk av kommunen.

Prosjektet har mottatt investeringstilskudd fra Husbanken på 5,3 millioner kroner, som var vesentlig høyere enn opprinnelig budsjettert tilskudd. Dette muliggjør at ny EL-tavle, som opprinnelig var en opsjon i hovedprosjektet kan skiftes ut innenfor budsjettrammen til prosjektet. EL-tavlen er fra byggeåret, og dens forventede levetid er nå utløpt. Bygget huser flere samfunnskritiske funksjoner, som Politi og legesenter. En oppgradering av EL-tavlen vil øke driftssikkerheten betydelig og oppnå tilfredsstillende driftssikkerhet. Innkjøp og installasjon vil pågå i 2025.

Takheiser beboerrom sykehjem
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjettramme er prisjustert og økt med 0,3 millioner kroner

Prosjektet legger opp til at alle beboerrom ved kommunens eksisterende sykehjem utstyres med takheis.

Kommunen har en økning i pasienter som har nedsatt funksjonsevne, og det generelle omsorgsbehovet i Karmøy kommune viser en økende trend. I den forbindelse ser kommunen en synergi ved å legge til rette for takheiser på alle sykehjemmene i kommunen. Takheiser er den mest ideelle og effektive metoden for å løfte og forflytte personer som har nedsatt funksjonsevne. Utstyret vil også påvirke den ergonomiske arbeidssituasjonen til driftspersonell, og dermed kunne redusere potensielle arm og ryggskader, som igjen vil kunne gi en positiv effekt på sykefraværet for driftspersonell. Takheis på alle beboerrom er standard ved bygging av nye sykehjemsplasser.

Det er i 2024 etablert takheiser ved Storasund- og Norheim sykehjem. Prosjektet fortsetter i 2025 på øvrige sykehjem.

Sosial

MO-senter og administrasjonslokaler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Prosjektet gjelder kjøp og rehabilitering av Kopparen for å dekke behov for samlokalisering av flere av tjenestene innen ROP (rus og psykiatri) og økt behov for administrative kontorlokaler i nær tilknytning til rådhuset.

Karmøy kommune gjennomførte kjøp av Kopparen i 2022. Bygget er bygget om innvendig og samtlige fasader og tak er oppgradert, det er i tillegg bygges en gangbro over til rådhuset. Det er også etablert nye tekniske anlegg. Arbeidet ble utført som en totalentreprise med Berg Eiendom Entreprenør som totalentreprenør. Bygget er overtatt og tatt i bruk av kommunen.

Prosjektet har mottatt investeringstilskudd fra Husbanken på 5,3 millioner kroner, som var vesentlig høyere enn opprinnelig budsjettert tilskudd. Dette muliggjør at ny EL-tavle, som opprinnelig var en opsjon i hovedprosjektet kan skiftes ut innenfor budsjettrammen til prosjektet. EL-tavlen er fra byggeåret, og dens forventede levetid er nå utløpt. Bygget huser flere samfunnskritiske funksjoner, som Politi og legesenter. En oppgradering av EL-tavlen vil øke driftssikkerheten betydelig og oppnå tilfredsstillende driftssikkerhet. Innkjøp og installasjon vil pågå i 2025.

Forvaltning

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Oppmålingsmateriell
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Bevilgningen gjelder innkjøp av oppmålingsinstrumenter. Karmøy kommune benytter i all hovedsak GPS - landmålingsinstrumenter i forbindelse med oppmåling av eiendommer. For at vi til enhver tid skal ha optimalt utstyr, må disse fornyes regelmessig.

Nærmiljø

Byutvikling (planprosjekt)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og justert med 0,6 millioner kroner. Forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2026.

Investeringsprosjektet gjelder tiltak ved torget i Skudeneshavn, torget i Åkrahamn og parken i Kopervik.

I planstrategien for 2020-2023 er det oppført flere konkrete plan- og utbyggingsoppgaver i kommunens tre byer. I forbindelse med rullering av samfunnsdelen ble det utarbeidet tre mulighetsstudier som pekte på flere byrom som har potensial til å bidra til ønsket byliv. Som en oppfølging av både planstrategi og mulighetsstudier er det igangsatt planlegging av torget i Skudeneshavn og Åkrehamn, samt parken i Kopervik. Prosjektene skal utvikles gjennom en høy grad av medvirkning, bidra til ønsket byutvikling og støtte opp om FNs bærekraftsmål.

Kort om hvert prosjekt:

Torget i Skudeneshavn: Arbeidet med dette ble påbegynt allerede i 2020. Norconsult har utarbeidet en mulighetsstudie som ligger til grunn for prosjekteringen. Kommunen har hatt dialog med diverse sentrale aktører som naboer, båtforeningen, Skudefestivalen og næringsforeningen. Det har vært avholdt folkemøte, samt at administrasjonen har tilbrakt en lørdag på torget for å høre på innbyggernes innspill. Lokale initiativ tok til orde for konseptet i mulighetsstudien, noe som resulterte i et stort og positivt engasjement på sosiale medier. Som et resultat av dialogen med ulike aktører har mulighetsstudien blitt justert før endelig prosjektering. Nå hensyntar prosjektet bedre behovene til

båtforeningen, samtidig som det foreslåtte grepet med nedtrapping mot sjø og integrering av lek i området er godt ivaretatt. Torget ligger i dag på en fylling og det er forbundet forholdsvis store kostnader knyttet til grunnarbeider. I tillegg er det særdeles viktig at prosjektet, på et godt vis, føyer seg inn i det historiske miljøet og må opparbeides med høy materialkvalitet. Kommunen inngikk en kontrakt med entreprenør, og prosjektet skulle startet opp i sepember 2022, men på grunn av en klage på byggesaken samt at entreprenør gikk konkurs ble oppstart utsatt. I mellomtiden har det vært en optimalisering av prosjektert løsning, særlig for kai-konstruksjonen. Prosjektet ble utlyst 11. juli 2024 og hadde en anbudsfrist 30. august 2024. Videre er det planlagt oppstart fysiske arbeider i løpet av 2024.

Torget i Åkrehamn: Som en oppfølging av planstrategien ble det utlyst et oppdrag som Bjørbekk & Lindheim AS vant (de som har formgitt biblioteksparken i Haugesund). For å bli en samskapende kommune, har administrasjonen invitert med alle de berørte naboene til torget til et tett samarbeid. Private eiendomsaktører, beboere og næringsforeningen har deltatt på møter og befaring, samt at de har fått skisser og løsningsforslag tilsendt i det kommunen har mottatt forslag fra arkitekten. På den måten er det skapt et sterkt eierskap til det grepet som foreslås. Et grep som ikke ville vært mulig hvis ikke de private så verdien av det, fordi det innebærer at også de må avgi tomt til prosjektet. Slik løsningsforslaget nå foreligger, er det et resultat av tett dialog og samskaping med de private aktørene. Det er ikke utarbeidet en konkret kostnadskalkyle for dette prosjektet, men erfaringstall fra prosjekterende lark tilsier at det kan lande på rundt 10 millioner kroner. For å sikre gjennomføring er det likevel blitt prosjektert to alternative løsninger. Når prisene fra entreprenør kommer inn vil kommunen som oppdragsgiver kunne vurdere om budsjettene tillater den foretrukne løsningen, eller om det vil bli behov for å velge en rimeligere alternativ.

Parken i Kopervik: Arbeidet med konseptutvikling og prosjektering er igangsatt og tildelt Bjørbekk & Lindheim AS. For å sikre en god sammenheng mellom innspillene fra medvirkning og prosjektering, skal prosjekterende lark gjennomføre medvirkning sammen med kommunen. I tillegg til et medvirkningsopplegg for næringslivet, organisasjoner og innbyggere, skal det gjennomføres en egen medvirkningsprosess med tanke på å involvere unge jenter for å skape kjønnsbevisste, attraktive og trygge byrom. Parken ligger midt i hjertet av Kopervik, og har et mye større potensiale enn det som er tatt ut i dag. Ved å involvere næringsforening, barn og unge, private eiendomsbesittere med flere, kan en oppgradert park både stimulere til økt næringslivsattraktivitet og bruk av innbyggerne.

Historiske Avaldsnes - kjøp av driftsbygning
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er redusert med 20,9 millioner kroner, og forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2026. Prosjektet gjelder nå kun kjøp av driftsbygningen. Tidligere omfattet det også ombygging av driftsbygningen og utvidelse/forbedring av parkeringskapasiteten i området.

Prosjektet gjelder kjøp av driftsbygningen ved Avaldsnes kirke.

Kommunen har inngått avtale med eieren, Opplysningsvesenets fond (OVF), om kjøp av eiendommen. Landbrukskontoret krever i midlertidig at det blir utarbeidet en reguleringsplan for området før transaksjonen kan gjennomføres. Arbeidet med reguleringsplan er igangsatt, og det er mål om å rekke ny offentlig runde med reguleringsplanen i løpet av 2024.

Det foregår en gjennomgang av status for arbeidet, som er meget tidkrevende (formingsveileder, oppmålinger og ulike løsningsalternativ). Kommunen får ikke overta låven/arealet før reguleringsplan er vedtatt og formålet for området er endret.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Turveier Almannamyr - grunnerverv
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: -gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammene er redusert med netto 8,7 millioner kroner. Prosjektet er redusert i omfang og gjelder nå kun grunnerverv til turvei. Ved at kommunen erverver nødvendige arealer står man fritt til å etablere turveiene senere.

Prosjektet gjelder grunnerverv til turvei på Almannamyr i Skudeneshavn. Omfanget i prosjektet er redusert i forhold til tidligere da det også inkluderte etablering av turveien. Kommunedirektøren har nå kommet til enighet med alle grunneierne om kjøp av areal.

Budsjettrammen legger til grunn 150 000 kroner i tilskudd fra miljødirektoratet i forbindelse med grunnervervet.

Turveier Vea - grunnerverv
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammene er redusert med netto 8,7 millioner kroner. Prosjektet er redusert i omfang og gjelder nå kun grunnerverv til turvei. Ved at kommunen erverver nødvendige arealer står man fritt til å etablere turveiene senere.

Prosjektet gjelder grunnerverv til turvei på Vea. Omfanget i prosjektet er redusert i forhold til tidligere da det også inkluderte etablering av turveien. I prosessen med grunnerverv står det bare en eiendom

igjen. Kommunestyret vedtok ekspropriasjon av den gjenstående eiendommen 19 juni 2023, kommunestyresak 78/23 "Turvei Veavågen - Vedtak om ekspropriasjon".

Budsjettrammen legger til grunn 150 000 kroner i tilskudd fra miljødirektoratet i forbindelse med grunnervervet.

Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: – prosjektering
Status: Nytt investeringsprosjekt

Investeringsprosjektet gjelder utskifting av gammelt og utslitt lysarmatur i Liarlund og Bjørgene turveier. Eksisterende lys er ustabilt og krever mye vedlikehold. Det er viktig at gatelys er stabilt og forutsigbart for å opprettholde følelsen av trygghet når man bruker turveiene.

Det legges til grunn at prosjektet får tilskudd i form av spillemidler på 50 prosent av investeringsutgiften. I tillegg vil prosjektet gi en positiv driftskonsekvens i form av redusert energiforbruk og vedlikehold.

Bolig

Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt prosjekt: Budsjettrammen er økt med 41,5 millioner kroner. Ferdigstillelse er trukket fram fra 2031 til 2029.

Prosjektet gjelder anskaffelse av boliger til vanskeligstilte. Anskaffelsen kan være i form av kjøp eller bygging. Det er et økende behov for å bosette vanskeligstilte. Denne gruppen har vanskelig for å få leie i det private markedet, det er således viktig at kommunen øker antall boenheter som er egnet for målgruppen. Noen av boligene vil ha behov for spesiell tilrettelegging og utforming.

Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt 2018-2023)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 2,7 millioner kroner. Økningen skyldes en rekalkulering av resterende underprosjekt og prisjustering.

Prosjektet gjelder oppføring av 10 nye boenheter tilrettelagt for vanskeligstilte med rus-/psykiatriutfordringer i løpet av planperioden. Dette i tråd med gjeldende Boligsosial handlingsplan 2018-2023. I tillegg skal nedbrent utleiebolig på Skrestien gjenoppbygges. Denne boligen vil bli oppført som hardførbolig.

Et kommunalt boligtilbud er svært viktig siden denne målgruppen har vanskelig for å få leie i det private markedet. Ut fra at flere i denne målgruppen har nedsatt boevne vil det være viktig for kommunen å føre opp små boenheter som tåler hard bruk. Arbeidet med disse boenhetene gjennomføres som underprosjekter til planprosjektet. Det er så langt bygget fire boenheter i Torfæusgate i Kopervik, som ble ferdigstilt i 2020.

I 2024 ferdigstilles to boenheter i Bøheivegen på Avaldsnes og en boenhet i Kopervik. Dette er boliger som blir ført opp i samarbeid med Snøhetta, NORCE og Karmøy kommune i form av et forskningsprosjekt med tett brukerinvolvering. I tillegg planlegges det å bygge tre boenheter nær

Østremtunet på Bygnes i 2025. Gjenoppbygging av bolig i Skrestien planlegges også å gjennomføres i 2025.

Budsjettrammen er økt med 2,7 millioner. Økning utover prisjustering skyldes at gjenoppbygging av Skrestien og bygging av boligene ved Østremtunet ser ut til å bli dyrere enn tidligere estimert. Tiltak i forbindelse med støyskjerming og tilkomst blir dyrere enn estimert for begge lokasjonene. For boligene ved Østremtunet er det i tillegg fordyrende elementer ved grunnarbeidene.

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 0,6 millioner kroner

Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede.

Prinsippene om normalisering og integrering er viktig ved etablering av botilbud for personer med utviklingshemming, spesielt viktig for de som fungerer relativt godt. Dette er som oftest varige bosituasjoner hvor man bor over lang tid. Boliger for denne målgruppen skal lokaliseres i og omkring ordinære boligområder og gjerne med god tilgang til offentlig transport og servicefunksjoner.

Det er i Karmøy kommune et stort behov for bygging av nye tilrettelagte HDO boliger for utviklingshemmede de neste 10 årene. Flere av HDO boligene som kommunen tilbyr i dag er av eldre dato og ivaretar ikke behovet for beboer og arbeidsmiljø til ansatte. Det vil dermed også være nødvendig med avhending eller omdisponering av en del av disse boligene.

Dette byggeprosjektet gjelder åtte heldøgns omsorgsboliger for utviklingshemmede, fellesarealer og personalbase, som er maks antall boliger per byggeprosjekt basert på føringer fra Husbanken. Plassering er enda ikke avklart. Tomtevaluering pågår i 2024. Det legges også opp til at boligene eies av kommunen. Estimatet er basert på erfaringstall fra Solheimtunet i Skudeneshavn og normtall fra Norsk prisbok. Det tas høyde for at prosjektet innvilges investeringstilskudd fra Husbanken.

Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser)
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Netto budsjettramme er økt med 47,1 millioner kroner. Økningen skyldes rekalkulering og prisjustering.

Budsjettramme brutto: 409,2 millioner kroner
Budsjettramme netto: 296,3 millioner kroner

Prosjektet gjelder oppføring av 64 nye heldøgns omsorgsplasser på Spanne. Dette er en utvidelse og videreføring av fase 1, som består av 64 institusjonsplasser.

Estimert kostnadsramme er basert på erfaringstall fra Skudeneshavn sykehjem og normtall fra Norsk prisbok. Det budsjetteres med 40 millioner kroner allerede i perioden 2025-2027. Dette gjelder fase 2 sin andel av opparbeidelse av tomt som bør gjøres samtidig med fase 1.

Den planlagte utbyggingen på Spanne er i konseptutviklingsfasen, så både omfang av prosjektet, fremdriftsplan og kostnad for oppføring av et slikt tjenestetilbud på Spanne har for tiden en meget stor usikkerhet. Vedtak av budsjett skal derfor anses som en intensjon, men budsjettrammen skal ikke tolkes som fastsatt på nåværende tidspunkt.

Budsjettrammen legger til grunn investeringstilskudd fra Husbanken knyttet til bygging av omsorgsplassene på til sammen 112,9 millioner kroner.

Kjøp av biler og maskiner
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Bevilgningen er økt med 1,1 millioner kroner. Den største delen av økningen gjelder liftene som viste seg å være svært underbudsjettert.

Budsjettmidlene er fordelt på tjenesteområdene Bolig og Omsorg i investeringstabellen.

Det er i 2025 satt av midler til innkjøp to lifter til kommunenes forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) avdeling. Avsatt budsjett i 2028 gjelder innkjøp av el-varebil på samme avdeling. I 2029 er det satt av midler til innkjøp av ny robotvaskemaskin.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Modulboliger for midlertidige botilbud
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Prosjektet gjelder bygging av modulboliger for midlertidig botilbud (akuttboliger). Tiltaket vil bidra til å redusere utgifter til kjøp av midlertidig botilbud hos private aktører.

Kommunedirektøren viser til kommunestyresak 68/24 "Ekstrabevilgning til framskaffelse av boliger i 2024" behandlet 17 juni 2024, hvor prosjektet ble vedtatt.

Estimert kostnadsramme er basert på erfaringstall og priser fra markedet. Prosjektet er fremdeles i konseptutvikling og estimatet anses å være ganske usikkert enda. Det pågår en vurdering av egnet lokalisering. Oppføring av boligene planlegges gjennomført i løpet av 2025.

Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 0,3 millioner kroner

Prosjektet gjelder tilpasning av 38 boliger til heldøgns omsorgsboliger. Boligene er fordelt på lokasjonene Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59), Kopervik (Torfæusgata 27-37) og Torvastad (Bjørgevegen).

Kommunestyret behandlet 129/22 Heldøgns omsorgsboliger 12. desember 2022 med følgende vedtak:

Kommunestyret slutter seg til at det i løpet av økonomiplanperiode 2023 – 2026 vurderes å etablere HDO-boliger i: Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59), Kopervik (Torfæusgata 27-37) og Torvastad (Bjørgevegen). Boligene skal bemannes av fast tilknyttet personell fra hjemmetjenesten. Dersom etableringene medfører investeringsutgifter og/eller økte driftsutgifter skal det fremmes nye saker før etablering.

Bakgrunn for saken i desember 2022 var en drifts- og ressursanalyse for pleie- og omsorgstjenestene i Karmøy kommune, utført på bestilling fra kommunen av Rune Devold AS. I arbeidet sammenlignet Devold Karmøy kommune opp mot 70 andre kommuner. I rapporten konstateres det at med den befolkningsutviklingen Karmøy kommune har så krever det handling fra Karmøy kommune for å kunne være bærekraftig når det gjelder pleie- og omsorgstjenester. Per i dag står kommunen nesten uten et viktig trinn i omsorgstrappen, heldøgns omsorgsboliger (HDO-boliger), som er et godt tilbud for folk i startfasen på å eldes eller for de som er godt i gang med aldringen. Det rapporteres blant annet at kommunen har behov for å etablere flere heldøgns omsorgsboliger fram til 2030 for å holde tritt med befolkningsveksten hos de eldre. Rapporten ble behandlet i kommunestyret 17. Oktober 2022 i sak 090/22 og følgende ble vedtatt: "Kommunestyret tar drifts- og ressursanalysen til orientering. Forslag til tiltak fremmes i egen sak til kommunestyret".

Det er krav om at heldøgns omsorgsboliger tilfredsstiller brannrisikoklasse 6, det vil si den høyeste risikoklasse med hensyn til brann. For å få godkjent planlagt bruksendring av de aktuelle boligene må det derfor gjøres tiltak med hensyn til brannsikkerhet. Dette inkluderer blant annet automatisk brannslukkingsanlegg, oppdatert ledesystem, og oppgradering av branndører.

Tiltak i Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59) vil gjennomføres samtidig som utførelse av prosjektet "Oppgradering av dagsenter Skudeneshavn". Tiltak i Kopervik og Torvastad vil gjennomføres så fort som mulig.

Estimatet er basert på reelle priser i markedet, beregnet arbeidstid og erfaringstall fra liknende tiltak. Prosjektet er i prosjekteringsfasen. Rådgivere er engasjert, og kartlegging av tiltak pågår. Det knyttes enda noe usikkerhet til estimatet. Erfaringsmessig kan det dukke opp uforutsette problemstillinger underveis når det gjøres tiltak i eksisterende bygg.

Oppgradering dagsenter Skudeneshavn
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammene er prisjustert og økt med 0,3 millioner kroner

Prosjektet gjelder oppgradering og utvidelse av dagsenteret i Skudeneshavn. I forbindelse med utvidelsen bygges det også to nye heldøgns omsorgsboliger i samme bygg. Prosjektet har mottatt tilsagn på investeringstilskudd fra Husbanken på 4,12 millioner kroner.

Prosjektering og utlysning ferdigstilles i løpet av 2024, og planlagt bygging i 2025.

Planlegging, grunnerverv, teknisk infrastruktur mv., omsorgstun/ heldøgns omsorgsplasser
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 28,6 millioner kroner. Økningen skyldes rekalkulering og prisjustering. Estimert ferdigstillelse er utsatt fra 2026 til 2027.

Prosjektet gjelder grunnerverv og detaljplanlegging med et innledende byggetrinn på teknisk infrastruktur knyttet til institusjon- og heldøgns omsorgsplasser på Spanne. I hovedsak består teknisk infrastruktur av interne kjøreveger, gang og sykkelveger samt vann- og avløpsanlegg.

Innledende planlegging av infrastruktur er gjennomført og tidlige estimater for kostnadene knyttet til utbygging er utarbeidet. Prosjektet er fremdeles i konseptutviklingsfasen og tidligfase kartlegginger er gjennomført. Det er gjennomført blant annet skisse til teknisk plan, miljøkartlegginger, prosjektering på veg med mer. Det viser seg at det er dyrere og mer krevende enn først forutsatt å bygge ut området på Spanne. Dette grunnes at det er myr på området, høyspentkabler som krysser tomten samt store høydeforskjeller på området.

På bakgrunn av innsigelser fra statsforvalter på Veavågen skole er det besluttet å få en prinsippavklaring fra Statsforvalter også på dette prosjektet da det er myr og store naturverdier på området.

Næring

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Samferdsel

Gang og sykkelvei, Eidsbakkane - Stølen
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Gang og sykkelvei mellom Eidsbakkane og Stølen vil bli en viktig trase mellom de ulike boligfeltene, sentrum og idrettsanleggene i Kopervik. Det vil ikke være noe byggevirksomhet i området som vil utløse rekkefølgekrav til å etablere denne gang og sykkelveien. Derfor vil den ikke bli bygget dersom kommunen ikke gjør det.

Prosjektet er under utførelse og gjennomføres samtidig med et sammenfallende vann og avløp (VA) - prosjekt. Prosjektet er planlagt ferdigstilt 2. kvartal 2025.

Hovedplan vei (planprosjekt 2025-2034)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Prosjektet gjelder prioriterte investeringstiltak knyttet til Hovedplan vei. Ny Hovedplan vei for perioden 2025-2034 vil fremmes for politisk behandling i løpet av 2024.

Infrastruktur/utvikling Kolnes
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 1,8 millioner kroner

Prosjektet gjelder ny Eikjeveg med tilhørende gang og sykkelstier. Prosjektet samordnes med oppgradering av vann og avløp (VA) for hele Kolnesområdet.

Ny Eikjeveg er prioritert som ett av to hovedprosjekt i ny Bypakke (bompengepakke) for Haugesund og fastlands-Karmøy. Ny Bypakke ble endelig vedtatt i Stortinget 30. mai 2024. Budsjettrammen legger til

grunn 80 prosent bompengefinansiering. Bypakken er porteføljestyrt, slik at gjennomføring av prosjekter tilpasses inntektene i pakken underveis.

Reguleringsplanen for ny Eikjeveg ble vedtatt i 2018. Strekningen er ca. 2,6 kilometer, hvorav 700 meter i Haugesund og 1,9 kilometer i Karmøy. Det er sett på mulige innsparinger i forhold til regulert løsning, deriblant å avvente tilkobling til Dølevegen og/eller bruk av gang- og sykkelveg og kryssinger i plan for myke trafikanter.

Prosjektet er inne i en kostnadseffektiviseringsfase der man vurderer veistandard, optimalise løsninger og omfanget av reguleringen som skal inkluderes i dette prosjektet. Målet med prosjektet er å imøtekomme dagens behov og å legge til rette for fremtidig utbygging.

Prosjektet har engasjert veiplanlegger og miljørådgiver som bistår med prosjektering i forprosjektfasen. Oppstart av arbeidet ble påbegynt høsten 2024.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Nytt investeringsprosjekt

Kommunedirektøren har i forberedelsene til framlegg av investeringsbudsjett 2025-2034 sett på muligheten for å erstatte leasingbiler med eide biler innen Teknisk etat.

De dyreste leasingavtalene per bil koster i dag på årsbasis over 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. På grunn av høyere rentenivå, har leasing de siste tre årene blitt vesentlig dyrere. Ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå har bilutleieindeksen steget med over 25 % fra 1. kvartal 2021 til og med 1. kvartal 2024.

Standard leasingperiode med dagens rammeavtale er fire år. Som regel kan kommunen bruke tjenestebiler i langt mer enn fire år. For helt nye biler legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på 10 år. Mens for leasingbiler som blir utkjøpt etter endt leasingperiode, legger kommunedirektøren til grunn en brukstid på seks år. Økt brukstid for bilparken vil gi kommunen en økonomisk gevinst.

Å erstatte leasede biler med kjøpte biler, gir gjennom bruk av nåverdianalyser store positive nåverdier. Nåverdianalysene som er foretatt for de ulike bilkjøpene som erstatning for leasing viser at interrenten, avkastningen, ligger i intervallet 9-25 %.

For kommende fireårsperiode, 2025-2028, går kommunedirektøren inn for å anskaffe i alt 27 biler som erstatning for leasingbiler innen Teknisk etat. Planen for 2025 er at det skal kjøpes tre biler som erstatning for leasingbiler som har opphør av leasingperiode. Totalt for investeringsperioden foreslår kommunedirektøren å sette av 13,5 millioner kroner over investeringsbudsjettet for kjøp av biler som erstatning for leasingbiler.

Overdragelse av anlegg fra andre
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjett er oppdatert basert på inngåtte refusjonsavtaler i 2024

Prosjektet er knyttet opp mot justeringsmodellen og kommunens andel av justeringsbeløpet. Budsjetterte inntekter er knyttet til kjente og inngåtte avtaler. Beløpene vil derfor kunne endre seg årlig ved inngåelse av nye avtaler.

Justeringsmodellen medfører at det er privat utbygger som er byggherre for infrastruktur. Kommunen vil vederlagsfritt overta infrastrukturen ved ferdigstillelse. En privat utbygger vil ikke ha rett på momskompensasjon ved bygging av infrastruktur som skal overtas av kommunen, og normalt vil en privat utbygger i en slik situasjon heller ikke ha fradragsrett for inngående merverdiavgift. I forbindelse med at infrastrukturen overføres til kommunen, finner det juridisk sted en endring av bruken av infrastrukturen. Når en slik endring finner sted, utløses samtidig en rett til å foreta justering av merverdiavgift etter lov om merverdiavgift § 9-3, 2. ledd. Kommunen vil kunne oppnå fradrag for inngående merverdiavgift eller momskompensasjon gjennom justeringsretten. For fast eiendom vil justeringsperioden være ti år etter fullføringen, jfr. lov om merverdiavgift § 9- 4, 2. ledd, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. § 6, 2. ledd. Årlig justeringsbeløp vil være en tidel av inngående merverdiavgift eller momskompensasjonen knyttet til investeringen, jfr. lov om merverdiavgift § 9-5, 1. ledd, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner § 6, 3. ledd.

Kommunen tilbyr basert på dette en avtale med utbyggeren at 75 % av årlig justeringsbeløp tilbakebetales til utbygger. Resterende 25 % beholdes av kommunen.

Parkeringshus Kopervik - rehabilitering
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere bevilget
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 4,8 millioner kroner. Økningen skyldes rekalkulering og prisjustering.

Prosjektet gjelder rehabilitering av parkeringshuset i Kopervik. Det ble i 2015 utarbeidet en rapport over lasteevnen til "lokket" ved parkeringshuset i Kopervik. Parkeringshusets tilstand tilsa da at det var knyttet usikkerhet til om parkeringshuset kunne holdes åpent til 2024. Det er i løpet av 2023 gjennomført nye målinger på bæreevne og det ble satt inn midlertidige tiltak for å ivareta sikkerheten. I påvente av rehabilitering er det bestilt jevnlige kontroller/inspeksjoner av anlegget.

Det er i 2024 ferdigstilt forprosjekt knyttet til rehabiliteringen. Basert på forprosjektet er det også utarbeidet en oppdatert kalkyle, som overstiger vedtatt budsjettramme. Det er blant annet behov for nye betongvegger, fundamenter, stålsøyler og dragere. Armeringen i dekkene må realkaliseres (armering strømsettes for å bekjempe armeringskorrosjon) og ødelagt betong må rehabiliteres. Alle dekker, betongsøyler- og dragere må overflatebehandles. En del av tiltakene er også å rive og bygge opp igjen konstruksjonsdeler som det ikke vil være økonomisk fornuftig eller praktisk å rehabilitere. Delene som er anbefalt å rive er: betongvegg over inngangsparti, rampe fra dekke P1 og opp til dekke ved Rotaryscenen, trapp opp til dekke ved MM, tak på trappesjakt og rekkverk.

Det er fremdeles usikkerhet knyttet til tallene i kalkylen, spesielt gjelder dette for realkaliseringen og tidsbruk på vannmeisling av betongdekkene, som er spesielle prosedyre som har få leverandører.

Parkeringsplass Skudeneshavn
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering
Status: Tidligere bevilget
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Ved oppgradering av torget i Skudeneshavn vil det gå bort noen parkeringsplasser. Behovet vil fortsatt eksistere, og det er dermed en mulighet til å etablere nye parkeringsplasser i nærheten av sentrumskjernen.

Karmøy kommune har gjennomført oppkjøp av tomten ovenfor Ebenezer fra Rogaland Fylkeskommune. Denne vil i første omgang fungere som riggplass i forbindelse med oppgraderingen av torget i Skudeneshavn, deretter vil den bli opparbeidet som en parkeringsplass.

Tostemveg, Åkrehamn
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering
Status: Tidligere bevilget
Endring fra vedtatt budsjett: Brutto budsjettramme er økt med 3,2 millioner kroner og tilsvarende beregnet refusjon fra Rogaland fylkeskommune og Fagne er innarbeidet i budsjettet. Netto budsjettramme holdes uendret på 9,5 millioner kroner.

Prosjektet gjelder oppgradering av deler av Tostemveg, Åkrehamn. Det aktuelle strekket som skal oppgraderes er fra rundkjøringen ved Amfi opp til innkjørsel til ny vei "Åkra sentrum" i regi av Rogaland fylkeskommune.

Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Rogaland fylkeskommune (RFK) og Fagne. For deler av prosjektet vil kommunen viderefakturere netto utlegg til samarbeidspartnerne. RFK og Fagne sin andel i prosjektet er beregnet til å være på til sammen 3,2 millioner kroner. Brutto budsjettrammen økes dermed til 12,7 millioner kroner og netto budsjettramme forblir 9,5 millioner kroner. Kostnadene som belastes kommunen holdes altså uendret.

Prosjektet omfatter gang og sykkelvei og nytt asfaltdekke på eksisterende vei. Det skal også etableres sykkelparkering, nye avkjørsler til private eiendommer, kabelgrøfter, lysmaster og overvannsanlegg på veistrekket. Det skal også etableres støyskjerm i forbindelse med krav som utløses ved økt trafikkbelastning dette er en kostnad som skal dekkes av Rogaland fylkeskommune. Prosjektet har en forventet oppstart første kvartal 2025 og forventes ferdigstilt innen fjerde kvartal 2025.

Trafikksikkerhetsplan (planprosjekt 2025-2032)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er redusert med 36 millioner kroner

Det er fremdeles uløste trafikksikkerhetsprosjekter i Karmøy kommune. Kommunedelplan for trafikksikkerhet er samordnet med Haugalandspakken og er retningsgivende for arbeidet med trafikksikkerhet. Forslag til ny trafikksikkerhetsplan vil legges frem for politisk behandling i løpet av 2025.

Vedlikeholdsmaskiner, samferdsel og utemiljø
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Budsjettmidlene er avsatt til fornying av bil- og maskinparken i sektor Samferdsel og utemiljø. Sektoren har lastebiler, pickup/varebiler, traktorer, beltegravemaskiner, traktorgravere og baneklippere. I tillegg kommer en betydelig mengde brøyteutstyr, strøapparater, kantklippere og spesialmaskiner for skogsdrift. En bil- og maskinpark som har minst mulig driftsstans, er nødvendig for å sikre effektiv drift av sektoren. Økt bevilgning i 2029 er en følge av forventet behov for å erstatte den kommunale sopebilen. Det må beregnes en del elektrifisering av maskinparken, som også medfører økte investeringsutgifter.

Brann og ulykkesvern

Brannstasjon Veavågen
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 4 millioner kroner. Forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2026.

Prosjektet omfatter kjøp av tomt og oppføring av ny brannstasjon på Vea. Den nye brannstasjonen på Vea skal erstatte dagens brannstasjoner i Kopervik og Åkrahamn. Disse to stasjonene dekker i dag til sammen 20 315 innbyggere, noe som tilser at det vil være et behov for kasernering (døgnbemanning) på den nye brannstasjonen. Løsningen med en brannstasjon på Vea vil være en realisering av den brannordningen som er fastsatt i selskapsavtalen til Haugaland brann og redning IKS, og en av de forutsetningene som selskapet er basert på.

Kommunestyret vedtok valg av tomt 28. august 2023 – sak 85/23 Ny brannstasjon i Veakrossen. Tomten ble kjøpt tidligere i 2024.

Estimatet for brannstasjon Veavågen er basert på norm hentet fra Norsk prisbok og erfaringer fra innhentede priser til hovedbrannstasjonen på Raglamyr. Det er inngått en samspillskontrakt med Veidekke og prosjekteringsarbeidet pågår ut 2024. Forventet byggestart er første kvartal 2025. Forventet byggetid er ca 12 måneder.

Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Vedtatt netto budsjettramme: 188,5 millioner kroner.
Budsjettrammen inkluderer 1,4 millioner bokførte utgifter knyttet til legevakt. Dette skyldes at tidligere investeringsprosjekt "Beredskapssenter, lege og brann" ble delt opp i egne prosjekt, ett for legevakt og ett for brann i forbindelse med budsjettoppfølging per 1. tertial 2024.

Dette prosjektet gjelder bygging av hovedbrannstasjon for Haugaland Brann og Redning IKS (HBR).

Hovedbrannstasjonen skal dekke HBR sitt behov for administrativt og operasjonell personale. Brannstasjonen er planlagt for å serve flere mindre brannstasjoner i HBR sitt nedslagsfelt, en såkalt logistikkstasjon. Dette gjør at øvrige brannstasjoner kan bygges uten mulighet for vask av utstyr, og dermed er det besparelser i disse stasjonene. I tillegg skal brannstasjonen huse feiervesenet for hele HBR sitt virkeområde. Bygget plasseres slik på tomt at det kan etableres en interkommunal legevakt og ambulansestasjon ved et senere tidspunkt.

Brannstasjonen er under bygging og er forventet ferdig i løpet av 2 kvartal 2025.

Økonomi

Egenkapitalinnskudd KLP
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Videreført til 2034

KLP er et kundeeid selskap, noe som betyr at Karmøy kommune er med på eiersiden og er med på å stille egenkapital i selskapet. Forsikringsselskaper som KLP er underlagt krav til kapitaldekning, det vil si at egenkapitalen i selskapet skal stå i et visst forhold til kundekapitalen (selskapets eiendeler/aktiva). Fordi KLPs forsikringsfond vokser, vokser også kravet til egenkapital. KLP har derfor jevnlig behov for tilførsel av egenkapital. Dette er ikke en kostnad, men en form for sparing/investering, og blir derfor ført i investeringsregnskapet.

Energibesparende tiltak i formålsbygg
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Tilskudd fra Husbanken på 0,6 millioner kroner er innarbeidet. Netto budsjettramme er dermed redusert med 0,6 millioner kroner.

Tiltaket gjelder etablering av luft/væske varmepumper på tre store kommunale bygg. Byggene som er valg ut er Karmøyhallen, Kopervik sykehjem og Norheim sykehjem. Utplukket er basert på hvilke bygg som vil gi mest energibesparelse etter tiltak. Samlet for alle tre byggene er det estimert en årlig energibesparelse på opp mot 1 100 000 kWh.

Det er innvilget ENØK tilskudd fra Husbanken på 0,6 millioner kroner. Anlegget ved Kopervik sykehjem ble satt i drift september 2024. Prosjektene ved Karmøyhallen og Norheim sykehjem gjennomføres etter planen første halvdel i 2025.

Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Den årlige bevilgningen er økt med 17,5 millioner kroner per år i 2025-2027. Fra 2028 er den årlige økningen på 2,5 millioner per år. Økningen er knyttet til prisjustering og økt behov.

Prosjektet omfatter jevnlig investeringsbehov innen utstyr, inneklima, brannsikring, ENØK, ombygging/tilpassing og andre bygningsmessige oppgraderinger som er nødvendige for å ivareta brukernes behov og opprettholde lovmessig standard i kommunens bygg.

Årsbevilgningen er foreslått økt med til sammen 70 millioner kroner de neste 10 årene.

Deler av økningen knyttes til nødvendig utskifting av lyskilder til LED belysning i kommunale formålsbygg. I 2022 reviderte EU-Kommisjonen RoHS-direktivet 2011/65/EU, noe som medførte at kvikksølv i lyskilder ble forbudt fra midten av 2023. På grunn av dette ble all produksjon og import av lysstoffrør og halogenstifter i EU/EØS-landene forbudt fra september 2023. Tilgangen til nye lysstoffrør er derfor begrenset og vil forsvinne etter hvert som lagrene tømmes. Det finnes ulike led-varianter av de vanligste lysrør standardene i markedet, men disse lysrørene kan ikke benyttes i alle typer armaturer. Man mister også garanti/godkjenning med å benytte led-lysrør i armaturer som er beregnet for ordinære lysstoffrør, noe som gjør at installatør må garantere for den nye kombinasjonen. Det har også vist seg at led-lysrør brukt i feil armatur har ført til økt brannfare. Dette er derfor en lite egnet løsning.

Som en konsekvens av dette må alle lyskilder i de kommunale formålsbyggene som benytter lysstoffrør etter hvert byttes til LED-lyskilder. Det er ikke kartlagt nøyaktig antall lyskilder som må skiftes ut, men ut fra en grovtelling ser det ut til at ca 15 000 armaturer bør byttes. Da er ikke bygg som skal fases ut i løpet av de neste 5-6 årene tatt med.

I tillegg har man de siste årene sett et økt behov for generell oppgradering av kommunens bygg og anlegg. Flere av kommunens bygg har behov for oppgradering av blant annet ventilasjonsanlegg, teknisk anlegg, SD anlegg og elanlegg. Behov for oppgradering av fasade og klimaskall er også økende.

Mindre ombygginger og tilpasninger av kommunens bygg er nødvendig for å utnytte den bygningsmassen kommunen allerede har på en best mulig måte.

Selvkostinvesteringer

VAR

Anleggsmaskiner - Borgaredalen
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Netto budsjettrammen er økt med 2,6 millioner kroner

Prosjektet gjelder kjøp og salg av utstyr og anleggsmaskiner til bruk i Borgaredalen miljøpark. Det er utarbeidet en utskiftingsplan for anleggsmaskiner, for å kunne planlegge bedre behovet som kommer. Nye investeringer skal delfinansieres av salg av gamle anleggsmaskiner.

Biler og maskiner, vann og avløp
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Årsbevilgningen er videreført og periodisering av budsjettmidlene er litt endret

Årsbevilgningen gjelder utskifting og nyinnkjøp av biler og maskiner knyttet til vann og avløp. Den enkelte bil/maskin er beregnet med en levetid på inntil 10 år, og dette vil være styrende for utskiftingstakten. I 2022 ble utskiftingsplan revidert med tanke på etterslep og utfordringer med levering av enkelte kjøretøy.

Hovedplan avfall (planprosjekt 2026-2034)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 2 millioner kroner. I tillegg er planperioden utsatt med ett år.

Planprosjektet gjelder tiltak forankret i hovedplan avfall. Ny hovedplan avfall skal etter planen legges frem for politisk behandling i løpet av 2025, og gjelde fra 2026-2034. Planen vil både inneholde strategiske tiltak og mindre operasjonelle endringer, og bygger videre på de gode resultatene fra dagens avfallsstrategi. Operasjonell forbedring vil stå i hovedfokus, men nye nasjonale krav og bransjeendringer vil kunne medføre større endringer av tjenesten.

Hovedplan avløp (planprosjekt 2021-2027)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Ferdigstillelse er utsatt fra 2027 til 2028

Planprosjektet gjelder tiltak forankret i revidert hovedplan avløp vedtatt i kommunestyresak 107/20 Hovedplan for avløp - revisjon september 2020.

I 2024 har det blitt oppstart og gjennomføring av mange store prosjekter, dette aktivitetsnivået vil fortsette i 2025. Nytt måltall (0,6 %) er redusert noe på grunn av høy aktivitet med bygging av Kopervik renseanlegg. Måltall for energieffektivisering fortsetter i 2025.

Utdrag av prosjekter pågående og oppstartet i 2024 med ferdigstillelse i 2025:

- Engvegen/Åkrehamn sentrum – Samarbeidsprosjekt med Rogaland fylkeskommune.
- Tjøsvollvegen 7 – Rehabilitering av pumpestasjon og tilhørende ledningsanlegg.
- Skårfeltet del. 2 - VA-rehabilitering.
- Oasen/Norheim – Rehabilitering og separering, og utbedring av flomsituasjon.
- Stølen i Kopervik – Rehabilitering og separering.

Utdrag av prosjekter satt opp i 2025:

- Husøyvegen 280 pumpestasjon.
- Tveitholmvegen - Overføring av utslipp Sevelandsvik til nytt renseanlegg.
- Tjøsvoll vest – Rehabilitering og separering. Opprydding ved Tjøsvollsvannet.
- Vågen/Stangeland del 2.2 – Siste del av overføring av utslipp Kopervik, Treborg og kaien.
- Vik - Rehabilitering og separering.
- Kolnes - Rehabilitering og separering av kommunalt ledningsnett.
- Østrembruvegen 44 – kloakkpumpestasjon.

Det er valgt å ikke prisjustere budsjettrammene i hovedplanene. Når hvert enkelt underprosjekt blir dyrere enn lagt til grunn i hovedplanene og budsjettrammen ikke prisjusteres tilsvarende vil det bety at noen underprosjekt må utsettes og skyves ut av gitt planperiode og inn i neste planperiode. Dette innebærer redusert handlingsrom.

Vedtatt total budsjettramme for planprosjektet er på 665,2 millioner kroner og ikke 647,9 millioner kroner som fremkommer som netto prosjektutgift i investeringstabellen. Differansen skyldes en feil i budsjettgrunnlaget tilbake i tid som har vist seg vanskelig å rette opp i. Det jobbes med Framsikt for å rette opp feilen. Dessverre klarte vi ikke løse dette før fremleggelse av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 med budsjett og økonomiplan. Feilen rettes opp så fort det lar seg gjøre.

Hovedplan avløp (planprosjekt 2028-2034)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt/nytt prosjekt
Endring fra vedtatt budsjett: Endret periodisering mellom årene. Budsjettrammen er uendret.

Planprosjektet gjelder tiltak knyttet til fremtidig hovedplan avløp som overtar etter hovedplan avløp 2021-2027. Det vil utarbeides en ny felles hovedplan for vann og avløp gjeldene fra 2028. Periodisering og budsjettramme er å anse som foreløpig.

Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2021-2027)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Endret periodisering mellom årene. Budsjettrammen er uendret.

Planprosjektet gjelder tiltak forankret i Hovedplan drikkevann 2020-2027.
Vedtatt hovedplan, kommunestyresak 106/20 Hovedplan drikkevann, angir det framtidige investeringsbehovet og de driftskonsekvenser som følger med.

Det er gjennomført mange gode prosjekter i 2024, men noen har fått endret oppstart og vil derfor strekke seg ut i 2025.

Utdrag av prosjekter påstartet i 2024 som kommer til ferdigstillelse i 2025:

- Tveitholmvegen - Overføring av utslipp Sevelandsvik til nytt renseanlegg.
- Stølen til Stangeland – Vannledning.
- Stangeland til høydebasseng – Vannledning.
- Veiteborvegen til Klubben – Rørfornying.
- Oasen Norheim.

Utdrag av prosjekter med oppstart i 2025:

- Rådhusgata - Vannledning.
- Brekke til Kopervik.
- Innstallering av nye vannmålere på ledningsnettet for å styrke arbeidet med kontroll og reduksjon på vannlekkasjer.
- Vågen Stangeland – vannledning ut til Treborg kaien.
- Kolnes – Vannledning.

Det er valgt å ikke prisjustere budsjettrammene i hovedplanene. Når hvert enkelt underprosjekt blir dyrere enn lagt til grunn i hovedplanene og budsjettrammen ikke prisjusteres tilsvarende vil det bety at noen underprosjekt må utsettes og skyves ut av gitt planperiode og inn i neste planperiode. Dette innebærer redusert handlingsrom.

Vedtatt total budsjettramme for planprosjektet er på 660,4 millioner kroner og ikke 678,1 millioner kroner som fremkommer som netto prosjektutgift i investeringstabellen. Differansen skyldes en feil i budsjettgrunnlaget tilbake i tid som har vist seg vanskelig å rette opp i. Det jobbes med Framsikt for å rette opp feilen. Dessverre klarte vi ikke løse dette før fremleggelse av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 med budsjett og økonomiplan. Feilen rettes opp så fort det lar seg gjøre.

Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2028-2034)
Bevilgningstype: Planprosjekt
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Investeringsprosjektet gjelder tiltak knyttet til fremtidig hovedplan avløp som overtar etter hovedplan avløp 2021-2027. Det vil utarbeides en ny felles hovedplan for vann og avløp gjeldene fra 2028. Periodisering og budsjettramme er å anse som foreløpig.

Kopervik renseanlegg
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30%)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjettramme er prisjustert og økt med 6,9 millioner kroner. Forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2026 til tidlig 2027.

Investeringsprosjektet gjelder bygging av nytt avløpsrenseanlegg i Kopervik. Prosjektet er definert i gjeldene hovedplan for avløp, men investeringskostnader er trukket ut av hovedplanens budsjettramme grunnet budsjettmessig størrelse og prosjektets kompleksitet. Ulike plasseringer er vurdert, og det er funnet en egnet tomt på Bygnes, som er kjøpt inn.

I august 2024 ga Statsforvalter i Rogaland Karmøy kommune tillatelse til utslipp med unntak fra krav om sekundærrensing for Kopervik renseanlegg. Undersøkelsen av sjøen rundt Karmøy viser gode resultater. Sjøen har et fungerende økosystem som gir renseeffekt tilsvarende et renseanlegg på land. Tilstand og tåleevne til vannforekomstene, som mottar avløpsvannet, har vært avgjørende for hvilke rensekrav som er satt og det har ført til enklere renseanordninger. Det er bærekraftig å kombinere tilpasset renseanlegg på land med naturlig rensing av organisk stoff i sjøen, der forholdene ligger til rette for denne type naturbasert rensing. Utslippene skal ikke føre til skade for helse og miljø, og jevnlig overvåkning med resipientundersøkelser skal kontrollere at tilstand og tåleevne opprettholdes.

Dette vedtaket har stor betydning for Karmøy, men også for andre kystkommuner med samme naturgoder. Statsforvalter sier i sitt svar at de har vektlagt at Karmøy i søknaden har fastholdt at det er vanskelig å øke kostnader for å bygge et sekundæranlegg når det fører til økt ressursbruk som reduserer miljøgevinsten.

EUs reviderte avløpsdirektiv har sekundærrensing som minimumskrav. Direktivet er enda ikke vedtatt, men Norge har varslet at direktivet skal implementeres.

Nasjonale mål har allerede implementert minimumskravet slik:

Større tettbebyggelse skal ha avløpsanlegg som minst oppfyller EU krav til sekundærrensing. Kommunalt avløpsvann skal ha kjemisk og/eller biologisk rensing.

Karmøy kommune har i flere sammenhenger gitt uttrykk for at vi må være sikre på at sekundærrensing gir en miljøgevinst da sjøen rundt Karmøy har gode forhold for å ta imot avløpsvann. Det planlegges for at Kopervik renseanlegg vil bygges som flotasjonsanlegg, likt som Åkrehamn renseanlegg.

Artikkel i NRK

https://www.nrk.no/norge/eu-krav-til-reinsing-kan-gi-gebyr-eksplosjon-1.16333699

Artikkel i Norsk Vann fagblad

https://norskvann.no/wp-content/uploads/Vannspeilet-2-2024.pdf

Prosjektet er fremdeles i konseptutviklingsfasen, budsjettrammen er derfor enda ganske usikker.

Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: Gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Investeringsprosjektet gjelder bygging av ny gjenvinningsstasjon i Borgaredalen miljøpark. Stasjonen skal gi en bedre kundeopplevelse, og svare på renovasjonsstrategiens tre hovedmål om kraftig forbedring av miljøaspektet, det skal være enkelt å sortere rett, og kostnadseffektive løsninger. Prosjektet vil i tillegg redusere risiko relatert til HMS (helse, miljø og sikkerhet) på grunn av bedre fysisk skille mellom driftspersonell og kunder, og logistikken for kundene vil få en bedre flyt.

Det har vært mye arbeid med kostnadsreduserende tiltak underveis i prosjektet. Basert på innhentet tilbud og tilpasninger av prosjektet ble oppdatert budsjettrammen vedtatt av kommunestyret 28. august 2023, sak 80/23 Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen - konseptvalg. Konkurransen ble deretter lyst ut på ny og kontraktsignering ble gjennomført med vinnende entreprenør våren 2024.

Bygging av gjenvinningsstasjon startet sommer 2024 og forventes ferdigstilt i september 2025.

Nye lokaler renovatørene
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjettramme er prisjustert og økt med 50 000 kroner

Prosjektet gjelder nye lokaler til renovatørene i Borgaredalen til erstatning for dagens lokalisering i leide lokaler på Bygnes. Prosjektets fremdrift avhenger av ferdigstillelse av ny Borgaredalen miljøpark. Det legges opp til å samlokalisere renovatørene i dagens servicebygg i miljøparken ved å bygge om garderobe- og kontorfasiliteter innenfor dagens bygg. Prosessen skal foregå parallelt med bygging av ny gjenvinningsstasjon og vil gi en kostnadseffektiv og god løsning på prosjektet.

Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - prosjektering (usikkerhetsgrad +/- 20 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjett er prisjustert og økt med 0,9 millioner kroner

Prosjektet gjelder ombygging av eksisterende lagerhall, samt oppføring av ny lagerhall. Etter ombygging vil eksisterende hall bestå av garderober, spisested og kontorfasiliteter. Utstyr og maskiner vil bli flyttet, både på grunn av økt arealbruk til garderober og av HMS-hensyn for ansatte. Det er ikke ønskelig med truck-kjøring og på/avlessing av tyngre utstyr i samme område som garderober, spisested og kontorfasiliteter.

Sektor vann og avløp har garderober, lager og kontorer i en gammel ombygd lagerhall i Fotvegen 35. Garderobene er ikke i henhold til dagens krav om ren og skitten sone, og det finnes heller ikke damegarderobe. Dette medfører at garderobene må bygges om og utvides.

Med bakgrunn i store satsinger i vedtatte hovedplaner for vann og avløp, har det blitt økt bemanning og økt aktivitet i alle ledd. Dette gjelder også vann og avløp-drift som hver dag sørger for trygg og profesjonell transport av vann og avløp. Dagens krav og flere ansatte krever utvidelse av nødvendige

fasiliteter som garderober, spisested og kontorfasiliteter. Garderoben vil også benyttes av andre ansatte utenom vann og avløp som har krav til avdelt ren og skittensone.

Det er mål om at prosjekteringsfasen ferdigstilles i løpet av høsten 2024. Oppdatert kostnadsestimat vil følge etter at prosjektering er ferdigstilt. Det knyttes fremdeles noe usikkerhet til budsjettrammen slik den foreligger nå.

Reservevannsforsyning
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (veldig usikkert estimat)
Status: Tidligere vedtatt
Endring i forhold til vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 27 millioner kroner

Drikkevannsforskriften stiller krav til kommunene om tilfredsstillende reservevanns-forsyning.

Haugesund, Sveio, Tysvær, Vindafjord, Bokn og Karmøy har sammen sett på ulike alternativ for å forsyne regionen med reservevann. Det er nå kommet til en felles beslutning fra arbeidsgruppen om at Karmøy og Haugesund bygger egen reservevannsløsning for sine innbyggere. Dette innebærer at begge kommunen bruker kilde i egen kommune som reservevannskilde og bygger tilhørende nytt vannbehandlingsanlegg. Karmøy deler Holmavatnvassdraget og Brekkevassdraget.

Det er anbefalt å gå videre med alternativet der kommunene bruker egne kilder til reservevann, men med mulig noe samhandling med de nærmeste nabokommunene. Det vil legges fremmes en politisk sak med resultat og anbefaling videre. Anbefalt løsning innebærer forprosjekt i 2025 for kartlegging av aktuelle traseer og plassering av vannbehandlingsanlegg.

I forkant av anbefalt løsning har det vært møter om et samarbeid mellom seks kommuner på Haugalandet: Haugesund, Sveio, Tysvær, Vindafjord, Bokn og Karmøy. Formålet med samarbeidet er definert slik: «Å se nærmere på om det i regionen kan finnes en – eventuelt flere – vannkilder som kan bygges ut med nødvendige klausuleringer, reguleringer, vannbehandling, overføringssystemer og tilknytning til ledningsnett i de enkelte kommuner og som gjennom dette kan dekke forsyningsbehovet for de nevnte kommunene».

Utskifting av renovasjonsbiler
Bevilgningstype: Årsbevilgning
Status: Nytt investeringsprosjekt

Investeringsprosjektet gjelder jevnlig og planlagt utskifting av kommunens renovasjonsbiler.

Karmøy kommune driver en effektiv innsamling av husholdningsavfall med en liten bilpark. Renovasjonen kjører i dag med fem gassbiler fra 2023 og en dieselbil fra 2016. Bilen fra 2016 er i dårlig stand og trenger mye vedlikehold. Fra 2025 legges det opp til å ta ut den gamle dieselbilen og løse behov for erstatningsbil med å heller starte ettermiddagskjøring med de fem gassbilene fra 2023. Bilene vil rullere på kjøring av ettermiddag/kveldsrutene, og årlig kilometerstand og slitasje per bil vil øke. Driftsproblemer med bilparken er kostbart og gir økt fare for nedetid i tjenesten. Det legges derfor opp til å ha en moderne, velfungerende bilpark. Det betyr blant annet å eie bilene innenfor garantiperioden på fem år. For å oppnå bedre priser og effektive anbudsprosesser, byttes samtlige fem biler på biogass i 2028. Deretter legges det opp til en ny utskifting av bilene i 2033. De brukte bilene selges når de nye er tatt i bruk. Vekst i kundemasse og behov for reservebil kan påvirke hvor mange av de gamle bilene som legges ut for salg.

Avsatt budsjett gjelder kjøp av nye biler, salg av de gamle bilene og tilskudd fra Enova.

Vann og avløpsutbygging Kolnes
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er prisjustert og økt med 0,9 millioner kroner

Prosjektet gjelder sanering av eksisterende kloakkutslipp i Førresfjorden. Kloakken vil overføres til sentralrenseanlegget i Haugesund.

Kloakken fra området Kolnes/Skre går i dag via kommunale slamavskillere i Pedersbakken på Kolnes og på Hest. Disse er så overbelastet at renseeffekten ansees som redusert. Det anbefales derfor sanering av eksisterende kloakkutslipp i Førresfjorden. Løsningen vil være å heller overføre kloakken til sentralrenseanlegget i Haugesund.

Det vil være hensiktsmessig å se prosjektet i sammenheng med tiltak og bygging av ny Eikjeveg. Å sammenfatte ny vei og vann og avløps-anlegg vil være kostnadsbesparende.

Parallelt med dette prosjektet er det satt av budsjettmidler i hovedplan vann/avløp til overføring av utslipp i Førresfjorden, utskifting av ledningsanlegg, rehab. og separering Kolnes og overføring Hest, Bakkane og Kolnes. Overføringsanlegg må bygges før interne overføringer blir ferdigstilt.

Det arbeides med prosjektering. Prosjektering av vann- og avløpsledninger i vei med tilhørende anlegg gjennomføres samtidig som prosjektering av ny Eikjeveg, som er en del av prosjektet "Infrastruktur/utvikling Kolnes.

Bolig- og industrifelt

Bolig

Kopervik (Rusnes) boligfelt
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 2,65 millioner kroner. Økningen skyldes en rekalkulering i tillegg til prisjustering. Forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2026.

Investeringsprosjektet gjelder utbygging av teknisk infrastruktur knyttet til boligfelt i Kopervik. Ved ferdigstillelse selges boligtomtene til takst. Prosjektet gjelder kun utgiftene ved utbyggingen. Salgsinntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Det er nedlagt midlertidig bygge- og deleforbud i området for å få en helhetlig utvikling av området. Det arbeides med kartlegging av behov og hensiktsmessig regulering. Det foreligger krav fra Rogaland fylkeskommune knyttet til arkeologisk utgraving. Deler av feltet kan bli konsentrert bebyggelse for å ivareta utnyttelsesgrad.

Basert på mulighetsstudie utarbeidet av rådgiver har det blitt identifisert utfordringer knyttet til universell utforming, naturverdier, kulturminner, krav til fortetning/regulering for eneboligtomter, massebalanse og vann- og avløpsanlegg som har vist seg å være mer krevende enn først antatt når det gjelder utbygging av tomtene.

Oppdatert kostnadsestimat er basert på erfaringstall og kjent informasjon. Grunnet stor usikkerhet knyttet til flere faktorer i prosjektet anses estimert kostnad fremdeles svært usikker.

Sandbakkene/Solhaugvegen (Åkrehamn) boligfelt
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - gjennomføring
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Investeringsprosjektet gjelder klargjøring av boligtomter for salg på Sandbakkane/Solhaugvegen (Åkrehamn). Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene ved klargjøringen, inntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Tomtene som legges ut for salg er i to kategorier. Fire tomter til privatpersoner (merket med blått kryss på vedlagt kart), samt 1,7 mål til utbygger (merket med rødt kryss på vedlagt kart). Deler av arealet er regulert til bolig-konsentrert og skal derfor selges til utbygger, for å oppnå krav til tetthet.

Det pågår nå justering av grenser i forhold til formålsgrense for intern tilkomstveg. Det utarbeides i tillegg praksis i forhold til konseptvalg for salg til utbygger. Nevnte justeringer og praksis knyttet til salg til utbygger har tatt lengre tid enn tidligere antatt. Det jobbes for at tomtene som skal selges til privatpersoner legges ut for salg 4. kvartal 2024 og at tomtene som skal selges til utbygger legges ut for salg i løpet av 2025.

Skudeneshavn (Hålandshøgda) boligfelt
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Uendret

Avsatt budsjett er knyttet til fradelingsgebyr i forbindelse med salg av boligfelt. Tomten har en meget sentral og fin beliggenhet med havutsikt. Grunnet tomtens utforming er det vurdert hensiktsmessig å selge tomten til en utbygger uten at kommunen bygger ut teknisk infrastruktur i forkant. Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene knyttet til nødvendig fradeling. Inntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Hålandshøgda er et område utenfor sentrumskjernen i Skudeneshavn. Området har en størrelse på 5.2 mål og tilsvarer 8 tomter med en gjennomsnittlig størrelse på 650m2 pr tomt. Modell og konsept for salg til utbygger er en ny retning som ikke er benyttet tidligere. Det jobbes derfor med å vurdere premissene i en slik modell.

Slettafeltet (Veavågen) boligfelt
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutredning (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 1,4 millioner kroner. Økningen skyldes rekalkulering og prisjustering. Forventet ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2027.

Investeringsprosjektet gjelder utbygging av teknisk infrastruktur knyttet til boligfelt på Vea. Ved ferdigstillelse selges boligtomtene til takst. Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene knyttet til teknisk infrastruktur, inntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Slettafeltet er et område litt utenfor sentrumskjernen på Vea, nærliggende Vea Storhall. Området har en størrelse på 25 mål der Karmøy kommune eier 11.7 mål 47 prosent av totalareal) og privat utbygger eier 13.3 mål (53 prosent av totalareal). Karmøy kommune vil stå som utbygger også på vegne av privat utbygger. Kommunens eiendommer på Slettafeltet tilsvarer 19 tomter med en gjennomsnittlig størrelse på 615 kvadratmeter pr tomt.

Ferdigstillelse av prosjektet utsettes til fra 2025 til 2027 grunnet interne kapasitetsutfordringer.

Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 4
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: -konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjett er prisjustert og økt med 0,2 millioner kroner. Estimert ferdigstillelse er utsatt fra 2025 til 2026.

Investeringsprosjektet gjelder utbygging av teknisk infrastruktur knyttet til boligfelt på Spanne. Ved ferdigstillelse selges boligtomtene til takst. Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene knyttet til teknisk infrastruktur, inntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Stemmemyr er et område på Spannatoppen på fastlandskarmøy et lite stykke sør for ferdigstilt utbygging av Stemmemyr etappe 3. Området har en størrelse på rundt 10,2 mål og tilsvarer 17 tomter med en gjennomsnittlig størrelse på 600 kvadratmeter pr tomt. Derav er det planlagt å sette av to tomter til omsorgsboliger, som ikke vil selges som kommunal tomt.

Det er blitt gjort undersøkelser av eksisterende terreng som har avdekket behov for optimalisering av veilinjeføring grunnet vesentlige fjellskjæringer inn mot regulert vei. Dette blir håndtert gjennom en omregulering som tar sikte på optimal veilinjeføring og tomteinndeling. Prosjektet er blitt rekalkulert basert på nyvunnet kunnskap. Økte kostnader tilknyttet massebalanse og rekkefølgekrav gjør at utgiftene i prosjektet overstiger realistiske salgsinntekter. Det jobbes nå med å se på hvilke løsningsalternativer som foreligger. Kommunedirektøren kommer tilbake til saken når mer informasjon foreligger.

Budsjettrammen er ikke oppjustert basert på ny rekalkulering. Alternative løsninger må utforskes før et eventuelt innspill om endret budsjettramme.

Næring

Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjett er prisjustert og økt med 0,15 millioner kroner

Prosjektet gjelder fradeling og opparbeidelse av næringstomt på Bygnes. Prosjektet ble vedtatt av kommunestyret 19. juni 2023, sak 64/23 Biogass fyllestasjon - Økning av bevilget ramme.

Den aktuelle tomten er på ca. 8 mål og ble ervervet i forbindelse med etablering av Biogass fyllestasjon på Bygnes. Fyllestasjonen trenger bare deler av tomten så de resterende 8 målene kan fradeles, opparbeides og selges til næringsvirksomhet. Salgsinntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Estimatet er basert på erfaringstall. Prosjektet er fremdeles i en tidlig fase så estimatet vurderes fremdeles ganske usikkert.

Overvannshåndtering Storamyr industrifelt og Skudenes barnehage
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - Konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Resterende budsjettramme er prisjustert og økt med 0,1 millioner kroner. Gjennomføring er utsatt fra 2026 til 2027.

Prosjektet gjelder overvannshåndtering for Storamyr industrifelt etappe 2 og Skudenes barnehage.

Det foreligger krav til barnehagen om håndtering av overvann. I den forbindelse vil det være hensiktsmessig å løse overvann for Storamyr industrifelt samtidig. Det vil være fordyrende å utføre dette som to separate prosjekt. Kommunedirektøren tar sikte på å gjennomføre rekkefølgekravene for Storamyr industriområde i løpet av 2027.

Estimatet er basert på erfaringstall og estimerte mengder og arbeid. Det vurderes fremdeles ulike alternative løsninger. Foreslått budsjettramme vurderes derfor svært usikker.

Vea industrifelt - etappe 2
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: Konseptutvikling
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er redusert med 19,9 millioner kroner

Prosjektet gjelder byggemodning av næringstomter som en utvidelse av dagens industrifelt på Vea. Ved ferdigstillelse selges industritomtene til takst. Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene ved byggemodning. Salgsinntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Karmøy kommune eier et større næringsområde nordøst for dagens etablerte industriområde på Vea. Det aktuelle området er på ca. 33,5 mål. Det eksisterende næringsfeltet er allerede solgt til næringsdrivende, og det er dermed formålstjenlig å legge til rette for en utvidelse. Dette for å tilrettelegge og tiltrekke seg nye og eksisterende næringsdrivende som trenger tomter. Nå som rundkjøringen på Vea er opparbeidet, vil tilkomst være betydelig bedret.

Kommunedirektøren viser til sak vedrørende valg av utbyggingsmodell for næringsareal behandlet i kommunestyret 16. september 2024, sak 74/24 “Valg av modell - næringsareal”. I denne saken ble kommunedirektøren gitt fullmakt til å velge modell for byggemodning av næringsareal på tomteområder.

Etablert modell for byggemodning av næringsareal har frem til nå vært å bygge vei, vann og avløp fram til den enkelte tomt, samt å foreta masseutskiftning og planering. Når næringsarealer byggemodnes, består majoriteten av arbeidet i masseutskifting og oppbygging av store tomter. Uegnede masser fjernes og erstattes med drenerende og bærende masser som planeres til en gitt kotehøyde. Alt dette arbeidet blir ikke gjenstand for momskompensasjon og blir i praksis 25 prosent dyrere enn for eksempel masseutskiftning for vei. En annen utfordring med dette er at grunnarbeidene som utføres på tomtene har en standardisert utforming. Dette innebærer at grunnarbeidene ikke er tilpasset et spesifikt prosjekt eller formål, men er generelle og passer for alle interessenter. Dersom tomtene selges “jomfruelige” til private aktører, gir det dem muligheten til å tilpasse byggemodningen etter deres spesifikke behov på

en mer kostnadseffektiv måte. En privat aktør kan tilpasse masseutskiftningen basert på hva som faktisk skal bygges og hvordan tomten skal brukes.

Basert på undersøkelser i markedet er det vurdert hensiktsmessig å ikke foreta masseutskifting og planering av tomtene på Vea, men bare bygge vei, vann og avløp frem til de enkelte tomtene. Dette gir en lavere investeringskostnad for kommunen, og en lavere takst/salgspris. Budsjettrammen i dette prosjektet er derfor redusert med 19,9 millioner kroner. Budsjettrammen er utarbeidet basert på erfaringstall.

Vestheim industrifelt - etappe 3
Bevilgningstype: Ordinært investeringsprosjekt
Fase: - konseptutvikling (usikkerhetsgrad +/- 30 %)
Status: Tidligere vedtatt
Endring fra vedtatt budsjett: Budsjettrammen er økt med 1,5 millioner kroner

Prosjektet gjelder byggemodning av næringstomter ved Vestheim industrifelt i Kopervik. Ved ferdigstillelse selges industritomtene til takst. Dette prosjektet tar kun for seg utgiftene ved byggemodning. Salgsinntektene budsjetteres under salg av varige driftsmidler.

Vestheim næringsområde er strategisk plassert nord på Bygnes, i umiddelbar nærhet til Gassco-krysset. Dette området består av omtrent 64 mål med regulerte næringsarealer, hvorav 44 mål er eid av kommunen og 20 mål er privat eiendom. Kommunen er eier av gårdsnummer 102, bruksnummer 143 og 144 som er på henholdsvis 36,8 og 30,8 mål. Grunneier av gårdsnummer 102, bruksnummer 152 sin eiendom er på 20 mål. Totalt utgjør arealet avsatt til næring i reguleringsplan for området totalt 63,9 mål.

Privat grunneier har til hensikt å byggemodne et område, motivert av en potensiell kjøper som ønsker rask etablering her. Kommunens eiendom og privat eiendom deler felles tilkomstvei og teknisk infrastruktur. Ved opparbeidelse av den regulerte tilkomstveien, blir både den private tomten og kommunens arealer byggemodnet og klare for salg. På den kommunale tomten må det foretas noe mer klargjøring før tomtene er salgsklare.

Kommunedirektøren viser til behandling av sak i kommunestyret 14. Oktober 2024, sak 84/24 Vestheim industrifelt – refusjonsavtale. I denne saken fikk kommunedirektøren fullmakt til å inngå refusjonsavtale angående opparbeidelse av vei og teknisk infrastruktur knyttet til Karmøy kommune sine eierdommer gårdsnummer 102, bruksnummer 143 og 144. Kommunens andel av kostnadene er begrenset oppad til 10 millioner kroner.

I tillegg til 10 millioner som gjelder refusjonsavtalen er det lagt til 1,5 millioner kroner til mindre tiltak som må gjøres før kommunens tomter er salgsklare etter at felles tilkomstvei og teknisk infrastruktur er opparbeidet. Det legges til grunn at det ikke blir foretatt masseutskifting og planering av tomtene før salg, men at tomtene selges som de er.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	779 513	904 989	974 462	773 934
Tilskudd til andres investeringer	3 300	8 300	3 300	4 800
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	8 000	8 000	8 000	8 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	790 813	921 289	985 762	786 734
Kompensasjon for merverdiavgift	-52 111	-82 674	-100 881	-79 235
Tilskudd fra andre	-15 298	-22 272	-102 872	-1 927
Salg av varige driftsmidler	-11 825	-37 600	-82 600	-32 550
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-8 623	-8 683	-8 683	-8 683
Bruk av lån	-540 973	-689 742	-679 468	-403 229
Videreutlån	110 000	110 000	110 000	110 000
Bruk av lån til videreutlån	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Overføring fra drift	-57 326	-71 626	-69 983	-101 226
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	8 600	29 600	79 900	26 800
Bruk av ubundet investeringsfond	-113 257	-38 292	-21 175	-186 684
Sum finansiering	-790 813	-921 289	-985 762	-786 734
Sum finansieringsbehov	**790 813**	**921 289**	**985 762**	**786 734**
Sum finansiering	**-790 813**	**-921 289**	**-985 762**	**-786 734**
Udekket finansiering	0	0	0	0

Spesifisering av poster i oversikt investering og finansiering

Tilskudd fra andre
Beløp i 1000

Investeringsprosjekt	Type tilskudd	2025	2026	2027	2028
Ventilasjonsanlegg Mykje skole	Enovatilskudd		-1 750		
Ny idrettshall Vormedal	Spillemidler	-3 533	-3 534		
Oppgradering dagsenter Skudeneshavn	Investeringstilskudd fra Husbanken	-4 120			
Turveier Almannamyr - grunnerverv	Tilskudd fra Miljødirektoratet	-150			
Turveier Vea - grunnerverv	Tilskudd fra Miljødirektoratet		-150		
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt 2018-2023)	Forsikringsoppgjør	-750			
Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)	Investeringstilskudd fra Husbanken			-55 216	
Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser)	Investeringstilskudd fra Husbanken			-45 166	
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede	Investeringstilskudd fra Husbanken		-14 114		
Tostemveg, Åkrehamn	Refusjon fra Fagne og RFK	-3 200			
Energibesparende tiltak i formålsbygg	Enovatilskudd	-600			
Utskifting av renovasjonsbiler	Enovatilskudd				-250
Overdragelse av anlegg fra andre	Refusjon fra staten	-2 945	-2 724	-2 490	-1 677

Sum tilskudd fra andre		**-15 298**	**-22 272**	**-102 872**	**-1 927**

Salg av varige driftsmidler
Beløp i 1000

Investeringsprosjekt	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Parkeringsplass Skudeneshavn		-1 000		
Salg av kommunale bygg	-2 925	-7 000	-2 500	-2 000
Anleggsmaskiner Borgaredalen	-300		-200	
Utskifting av renovasjonsbiler				-3 750
Salg av boligtomter	-7 100	-2 200	-26 800	-12 000
Salg av industritomter	-1 500	-27 400	-53 100	-14 800
Sum salg av varige driftsmidler	**-11 825**	**-37 600**	**-82 600**	**-32 550**

Begrepsforklaring

Bevilgningstyper og investeringsfaser defineres her i henhold til vedtatt økonomireglement investering. Hele økonomireglement investering følger Handlingsprogram 2025-2028 som et vedlegg.

Bevilgningstyper

Investeringsplanen består av tre typer bevilgninger:

- Ordinære investeringsprosjekt. Dette er prosjekt med en tydelig start og slutt. Investeringen kan være ettårig eller strekke seg over flere år. Kommunestyret vedtar en total netto budsjettramme for hele prosjektets levetid.

- Årsbevilgning. Denne type bevilgning brukes til jevnlig oppdukkende investeringsbehov innenfor et avgrenset område. Budsjettet er årsavhengig og prosjektet har ikke en total budsjettramme eller en tydelig start og slutt. Ubrukte budsjettmidler det enkelte år trekkes inn ved årsslutt. Nye budsjettmidler bevilges påløpende år uavhengig av regnskap foregående år.

- Planprosjekt. Dette er prosjekt som er direkte knyttet til en konkret plan. Eksempelvis hovedplan avløp, boligsosial handlingsplan med mer. Planprosjekt består av flere underprosjekt definert i plandokumentet. Underprosjektene skal være tallfestet før planen vedtas. Prosjektet har en tydelig start og slutt som skal gjenspeile perioden den aktuelle planen er gjeldende. Kommunestyret vedtar en total

netto budsjettramme for hele planen. Denne budsjettrammen kan være gjenstand for omprioritering i løpet av planperioden. Det må tas høyde for at igangsatte underprosjekt kan være flerårige ved denne omprioriteringen. Dette må komme frem i omtale av prosjektet i årsbudsjettet.

Investeringsfase

Investeringsbudsjettet skal til enhver tid gjenspeile et mest mulig realistisk investeringsnivå i perioden. Forpliktelser og prioriteringer i investeringsplanen legger føringer for kommunens gjeldsutvikling og økonomiske handlingsrom. For å kunne legge frem en investeringsplan som inkluderer alle prioriterte investeringsbehov i perioden vil ikke alle budsjettrammer kunne være endelige, og det må regnes med endringer i forventet totalramme etter hvert som prosjektet blir klarere definert. Usikkerhetsgraden til budsjettrammens størrelse og periodisering vil avhengige av hvilken fase prosjektet er i ved budsjetteringstidspunktet. For å synliggjøre denne usikkerheten brukes en fargekoding/faseinndeling i budsjettsammenheng som skal gjenspeile hvilken fase prosjektet er i med tanke på fastsettelse av budsjettramme. Fargekodingen/faseinndelingen benyttes til alle ordinære investeringsprosjekt. Definert usikkerhetsgrad er knyttet til budsjettrammen i investeringsbudsjettet. Utarbeidet budsjettramme inkluderer i tillegg en standard erfaringsbasert margin til uforutsette utgifter på 8-10 prosent for nybygg og 15 prosent for rehabiliteringer.

Rød - Konseptutvikling

Kalkyle 0. Usikkerhetsgrad +/- 30 %

Konseptvurderinger av løsningsvalg utarbeides i denne fasen. Tid og kostnad for gjennomføring anses som høyst foreløpige estimater med meget stor usikkerhet. Prosjektet synliggjøres i budsjett og økonomiplan. Vedtak av budsjett anses som en intensjon, men budsjettrammen er ikke fastsatt. Konseptvalg og andre praktiske hensyn må besluttes før prosjektet kan overføres til gul fase - prosjektering.

Gul - Prosjektering

Kalkyle 1. Usikkerhetsgrad +/- 20 %

Konseptet er valgt og planleggingsfase er besluttet igangsatt. Estimater for tid og kostnader er frem til gjennomført anskaffelse noe usikre. Prosjektet går over i grønn fase - gjennomføring først når prisene foreligger og er innenfor vedtatt budsjettramme.

Grønn - Gjennomføring

Kalkyle 2. Vedtatt budsjettramme

Kostnadsramme er vedtatt og prosjekt er klar til gjennomføring etter endt planleggingsfase og anskaffelse. Tid og kostnadsrammer er ganske sikre.

Miljø og klima

Klimabudsjett - innledning

For å løse klimakrisen kreves det innsats fra både befolkningen, næringslivet og styresmaktene. I Parisavtalen har Norge, sammen med nesten 200 land, forpliktet seg til å holde den globale

temperaturøkningen under 2 grader celsius, samtidig som det arbeides for å begrense økningen til over 1,5 grader celsius.

To grader global oppvarming er forventet å gi en betydelig økt risiko for alvorlige konsekvenser for økosystemer, mennesker og det globale samfunnet sammenlignet med en økning på 1,5 grader. Den globale temperaturøkningen har allerede nådd 1,25 grader, og det haster å redusere utslippene samtidig som vi tilpasser oss et samfunn med mer ekstreme værhendelser. Den globale gjennomsnittstemperaturen kommer til å stabilisere seg når utslippene rekker netto null, som vil si at vi slipper ut like mye CO2 som vi klare å fjerne fra atmosfæren. Norge har forpliktet seg til å redusere sitt klimagassutslipp gjennom Klimaloven. Klimaloven sier at Norge skal redusere utslippene i 2030 med minst 55 prosent sammenlignet med utslippene vi hadde i 1990. I 1990 var utslippene 51,4 millioner tonn CO2-ekvivalenter, og foreløpige tall fra SSB anslår at Norge til nå har redusert utslippene med 9,1 prosent. Innen 2030 skal utslippene reduseres til 50-55 prosent av 1990-nivå. I tillegg har Norge en langsiktig målsetning om å bli klimanøytralt innen 2050.

Det er nødvendig med raske og omfattende endringer i de fleste sektorer om vi skal nå dette målet og Karmøy kommune må derfor være en aktiv bidragsyter. Frem mot 2030 forventes strengere krav til utslippsreduksjon som også vil omfatte kommunen, direkte og indirekte.

Karmøy kommunes bærekraftsmål

Karmøy kommune har FNS bærekraftsmål som grunnlag for kommuneplanens samfunnsdel. Målene 7, 11, 12, 13 og 17 har blitt valgt som mest viktig i et klima og miljøperspektiv, og det er disse kommunen skal jobbe videre med framover. Bærekraftsmålet 13 – stoppe klimaendringene er et av målene kommunen skal arbeide med for å nå målet om et lavutslippssamfunn i 2050. For å oppnå dette målet, må kommunen gjøre store omveltninger i hvordan vi utvikler og planlegger arealforvaltning, og hvordan vi drifter og investerer i Karmøy kommune som virksomhet.

Kommunedelplan for klima og energi og klimaregnskap

I Karmøy kommune sin siste vedtatte kommunedelplan for klima og energi 2017-2020, er det satt mål om å årlig redusere klimagassutslippene. Ny plan er under utarbeidelse. I kommunens siste vedtatte kommunedelplan for klima og energi er det ikke gitt et konkret mål for mengde redusert klimagassutslipp. I forbindelse med utarbeidelse av klimaregnskap for kommunen ble det gjort en vurdering av reduksjonspotensialet, både for Karmøy som geografisk enhet og for Karmøy kommune som virksomhet. For kommunen som virksomhet er det mulig å oppnå tilsvarende prosentvis reduksjon som Norge har meldt inn til Parisavtalen, altså 50 prosent reduksjon innen 2030, men da med omfattende tiltak. I og med at det innenfor det geografiske Karmøy er mye tyngre industri, sjøfart og flyplass, vil et slikt mål for Karmøy være krevende å nå.

I kommuneplanens samfunnsdel belyses også noen av klimamålene, blant annet ambisjonen om å være et lavutslippssamfunn hvor klimagassutslippene i 2050 er redusert med 90 til 95 prosent fra referanseåret 1990. Innen 2030 vil derfor Karmøy kommune måtte sikte mot å redusere klimagassutslippene fra referanseåret 1990, i tråd med nasjonale målsettinger. Med lavutslippssamfunn menes et samfunn hvor klimagassutslippene, ut fra beste vitenskapelige grunnlag, utslippsutviklingen globalt og nasjonale omstendigheter, er redusert for å motvirke skadelige virkninger av global oppvarming som beskrevet i Parisavtalen 12. desember 2015 artikkel 2 nr. 1 bokstav a.

Målet om et lavutslippssamfunn er også i tråd med statlige planretningslinjer som setter forventninger om at kommunen har ambisiøse mål for utslippsreduksjon, effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.

For å oppnå dette målet, må kommunen gjøre store omveltninger i hvordan vi utvikler og planlegger arealforvaltning, og hvordan vi drifter og investerer i Karmøy kommune som virksomhet.

Kommunestyret har vedtatt i KST 113/23 at kommunen skal miljøfyrtårnsertifiseres. Dette arbeidet startet i september måned 2024. I den forbindelse vil det bli satt opp årlige klimagassregnskap på scope 1 og 2. Det vil si på kommunens utslipp i forbindelse med egne kjøretøy og bygging samt energi til oppvarming og drift av kommunens bygg og anlegg. Etter hvert vil kommunen også rapportere delvis på scope 3, det vil si på utslipp knyttet til produksjon av varer kommunen kjøper.

Karmøy kommune skal i løpet av 2026 vedta en oppdatert kommunedelplan for energi, klima, miljø og natur, med tilhørende handlingsplan for å redusere utslipp.

Metode og datagrunnlag

Klimabudsjettet er et styringsverktøy som belyser klimatiltakene som kommunen jobber med, og det forsøker å belyse hele kommunens utgifter knyttet til disse. Mens et vanlig budsjett viser hvor mye midler man har og hvordan de skal brukes, viser et klimabudsjett hvor mye klimagassutslipp som skal kuttes og hvilke tiltak som må gjennomføres for å kutte disse.

Internasjonalt er 1990 satt som referanseår for klimagassreduksjon. Det finnes derimot begrenset data om klimagassutslippet i Karmøy kommune fra 1990. Miljødirektoratet har utarbeidet en oversikt over klimagassutslipp fordelt på ulike sektorer i hver enkelt kommune. Utslippet gjelder direkte utslipp i kommunen som geografisk enhet fra 2009-2022.

I tidligere handlingsprogrammer for kommunen har det vært utarbeidet klimabudsjett med kvantifiserte utslippsreduksjoner. For handlingsprogram 2025-2028 blir det ikke presentert et like omfattende budsjett. Bakgrunnen for dette er stor utskiftning av ansatte som har jobbet med klima og miljø. Kommunen er derfor avhengig av å bygge opp tilstrekkelig kompetanse på nytt før en igjen kan presentere et detaljert klimabudsjett. For handlingsprogram 2025-2028 blir det kun presentert en tabell for klimatiltak med estimat for årlige utslippsreduksjoner målt i CO2 ekvivalenter. Tall som presenteres bygger på arbeid utført i 2023.

Karmøy kommune har tidligere fått utarbeidet et klimaregnskap av AsplanViak. Klimaregnskapet ble basert på forbrukstall av drivstoff og strøm, samt KOSTRA-tall for øvrige innkjøp. Nyeste tilgjengelige klimaregnskap for kommunen som virksomhet er for pandemiåret 2020.

Ord og uttrekk i klimabudsjett

Med CO_2-ekvivalenter menes mengde CO_2, eller andre gasser etter mengden CO_2 som gir en tilsvarende klimapåvirkning. For eksempel er lystgass (N_2O) en omkring 298 ganger så sterk drivhusgass som CO_2. Ett tonn utsluppet N_2O er dermed 298 tonn CO_2-ekvivalenter. (kilde: https://www.ssb.no/natur-og-miljo/faktaside/miljo).

Direkte utslipp for kommunen er definert som de utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grenser.

Indirekte utslipp er definert som utslipp som skjer utenfor kommunegrensen, men som er en direkte konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor kommunegrensen.

Et klimabudsjett har to hovedfunksjoner

1. Det skal vise om klimamålene som er satt blir fulgt opp med tiltak som gir tilstrekkelige utslippskutt.
2. Klimabudsjettet gir alle kommunale virksomheter plikt til jevnlig rapportering på status i gjennomføringen av klimatiltak som de har ansvaret for.

I utgangspunktet medfører alle aktiviteter og handlinger et klimagassutslipp, enten direkte eller indirekte. Direkte utslipp er utslipp som kan knyttes direkte til en aktivitet. Dette til forskjell fra indirekte utslipp som kommer fra produksjon av en vare eller tjeneste. Et godt eksempel er personbilen. Bilens direkte utslipp kan tilbakeføres til dens bruk, mens de indirekte utslipp stammer fra dens produksjon, som igjen inkluderer ressursuttak, produksjon av materialene og selve fabrikasjonen. Direkte utslipp er generelt enkelt å måle, mens indirekte utslipp er krevende å måle og det kan være nyttig å heller benytte seg av indikatorer for å se om man oppnår fremgang med å nå et eventuelt tiltak eller virkemiddel.

I et klimabudsjett skilles det også mellom geografisk utslipp og virksomhetens utslipp. Det er generelt lettere å oppnå et høyt prosentmessig kutt i kommunens egen virksomhet enn innenfor den geografiske kommunen. Dette som følge av at man har mer virkemidler og kontroll i egen virksomhet, mens man i stor grad er avhengig av statlige reguleringer og krav for å redusere utslippene geografisk.

Geografisk utslipp

Karmøy kommune har et høyt geografisk utslipp, sammenlignet med gjennomsnittet i Rogaland og Norge. Dette kommer av at det er flere store industrivirksomheter i kommunen, i tillegg til sjøfart og flyplass. Industrien har siden 2009 økt sin drift, ergo utslippet har økt bestandig.

Det er vanskelig for kommunen å gjøre de store tiltakene som trengs for å redusere de store utslippene, da dette er innen en kvotepliktig sektor. Selv om det for kommunen er vanskelig å gjøre store endringer i utslipp, så er det flere områder som vi kan være med på å redusere utslippene av. Dette gjelder blant annet innen transport, jordbruk, avfall og avløp.

Miljødirektoratet har utarbeidet statistikk for geografisk klimagassutslipp. Statistikken publiseres et år på etterskudd. Nyeste tilgjengelig data er derfor fra 2022. Året 2022 var preget av en liten oppgang i utslipp sett i forhold til 2021 (+1,1prosent). De fleste sektorer opplevde uansett en nedgang i utslipp, med unntak av sektor jordbruk, industri, olje og gass, luftfart og oppvarming.

Nedgangen er i hovedsak knyttet til utslipp i sektoren sjøfart og deretter annen mobil forbrenning. Dette omfatter utslipp fra avgiftsfri diesel i motorredskaper i blant annet jordbruk, skogbruk og bygg og anlegg. Det er generelt utslipp fra traktorer og anleggsmaskiner som utgjør den største utslippskilden. For sjøfart er det mindre utslipp innenfor grunnlinja (tonn CO2-ekv) for offshore supply skip, kjemikalietankere og andre offshore service skip.

Tabellen nedenfor viser geografisk utslipp på Karmøy.

Sektor	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Annen mobil forbrenning	13 387,2	13 387,2	28 671,8	23 955,4	29 884,0	29 884,0
Avfall og avløp	17 948,5	18 419,1	18 419,1	16 496,3	16 496,3	14 920,7
Energiforsyning	-	-	-	-	-	-
Industri, olje og gass	347 607,3	416 126,7	428 252,7	458 818,2	458 436,0	473 883,9
Jordbruk	28 581,1	27 522,9	27 318,8	28 393,2	28 964,1	29 170,3
Luftfart	5 614,8	5 517,6	5 589,1	3 160,0	3 276,3	4 906,8
Oppvarming	6 838,2	4 953,9	4 345,0	3 610,8	3 285,1	4 075,2
Sjøfart	129 898,5	131 938,0	133 426,8	118 644,3	96 316,1	87 291,5
Veitrafikk	38 096,7	38 618,0	36 516,2	34 930,0	34 837,5	34 657,2
Totalsum	**587 972,3**	**655 552,3**	**681 314,1**	**688 008,2**	**670 534,1**	**678 203,0**

Klimatiltak med i økonomiplanen

Fra tidligere er det kartlagt klimatiltak som skapet reduksjoner i kommunens egne direkte utslipp av CO2. Tabellen under viser de konkrete klimatiltakene med angitt estimat for årlig reduksjon i CO2 ekvivalenter.

Klimatiltak	Estimat for årlig reduksjon i CO2 ekvivalenter
Sykle til jobb	2 160,0
Redusere arbeidsreiser	150,0
Renovasjonsbiler som kjøper biogass som drivstoff	109,0
Grønne materiell anskaffelser	100,0
Miljøkrav i bygg og anlegg	40,0
Etablering av biogass fyllingsstasjon	34,0
Energieffektivisering, oppvarming og belysning i kommunale bygg	20,9
Kjøp av el-biler for omsorg	10,0
Beintøft! Skolene arrangerer gå og sykle til skolen kampanje	7,0
Leasing av elsykler for ansatte	6,4
Kjøp av el-biler for renhold	3,7
Gjenbruk av PC og mobil	3,0
Kutt i strømforbruk, VAR	2,1
Pilot solcelle og solfanger	1,6
Bærekraftsuke	1,0
Sum	**2 648,7**

Tiltak som gir en miljøgevinst

Tiltakene i tabellen nedenfor gir en miljøgevinst og er hovedsakelig rettet mot vann, avløp og renovasjon.

Tabellen viser ikke-tallfestede tiltak som ikke gir utslippsreduksjon, men som gir en miljøgevinst.

Nr	Sektor og tiltak	Finansiering	Tiltaksbeskrivelse og virkemidler
1.1	Renseanlegg	Investeringsbudsjett	Nye anlegg på Kopervik og Åkra
1.2	Rensing av sigevann fra deponi	Investeringsbudsjett	Rensing av sigevann fra deponi
1.3	Hovedplan Avløp	Driftsbudsjett	Hovedplan for avløp (kloakk)

Beskrivelse av tiltakene som skaper en miljøgevinst

Nytt renseanlegg for avløpsvann

Karmøy kommune skal bygge et nytt avløpsrenseanlegg i Kopervik, basert på samme teknologi som anlegget på Åkra. Dette vil samtidig føre til at flere små utslipp av urenset avløpsvann til Karmsundet blir overført til det nye renseanlegget, noe som vil redusere forurensning i området.

Avløpsvannet gjennomgår først forbehandling i rister og sand- og fettfang, der grove partikler, sand, fett og fremmedlegemer fjernes. Vannet pumpes deretter til et kjemisk rensetrinn, et flotasjonsanlegg.

I flotasjonsanlegget tilføres luft i bunn av bassenget, som bringer forurensninger opp til overflaten sammen med luftboblene. Slammet skrapes deretter av og fjernes. For å forbedre prosessen tilsettes polymer, som danner større partikler (fnokker) og gjør rensingen mer effektiv. Slammet kan brukes til produksjon av biogass, som vil gi ytterligere miljøgevinster.

Rensing av sigevann fra deponi

I løpet av 2024 skal Karmøy kommune etablere et renseanlegg for sigevann, etter krav fra Statsforvalteren i Rogaland. Anlegget vil bestå av to luftetanker og to parallelle sedimenteringsbasseng.

Sigevannet, som er oksygenfattig, pumpes først opp i en tank hvor det tilsettes luft. Tilførsel av oksygen gjør at metaller, som for eksempel jern, oksiderer og overgår til fast form. Deretter ledes vannet videre til sedimenteringsbassengene, hvor jern og andre partikler sedimenteres og holdes tilbake. Jern fungerer også som et effektivt fellingskjemikalium, som bidrar til å fjerne andre typer forurensning.

Sedimentene suges regelmessig opp og returneres til deponiet, eller alternativt sendes til et eksternt deponi. Anlegget bygges med to parallelle linjer, og dersom det er ledig kapasitet, vil også annet forurenset vann fra Borgaredalen kunne renses i anlegget.

Nytt renseanlegg for avløpsvann

Karmøy kommune skal bygge et nytt avløpsrenseanlegg i Kopervik, basert på samme teknologi som anlegget på Åkra. Dette vil samtidig føre til at flere små utslipp av urenset avløpsvann til Karmsundet blir overført til det nye renseanlegget, noe som vil redusere forurensning i området.

Avløpsvannet gjennomgår først forbehandling i rister og sand- og fettfang, der grove partikler, sand, fett og fremmedlegemer fjernes. Vannet pumpes deretter til et kjemisk rensetrinn, et flotasjonsanlegg.

I flotasjonsanlegget tilføres luft i bunn av bassenget, som bringer forurensninger opp til overflaten sammen med luftboblene. Slammet skrapes deretter av og fjernes. For å forbedre prosessen tilsettes polymer, som danner større partikler (fnokker) og gjør rensingen mer effektiv. Slammet kan brukes til produksjon av biogass, som vil gi ytterligere miljøgevinster.

Rensing av sigevann fra deponi

I løpet av 2024 skal Karmøy kommune etablere et renseanlegg for sigevann, etter krav fra Statsforvalteren i Rogaland. Anlegget vil bestå av to luftetanker og to parallelle sedimenteringsbasseng.

Sigevannet, som er oksygenfattig, pumpes først opp i en tank hvor det tilsettes luft. Tilførsel av oksygen gjør at metaller, som for eksempel jern, oksiderer og overgår til fast form. Deretter ledes vannet videre til sedimenteringsbassengene, hvor jern og andre partikler sedimenteres og holdes tilbake. Jern fungerer også som et effektivt fellingskjemikalium, som bidrar til å fjerne andre typer forurensning.

Sedimentene suges regelmessig opp og returneres til deponiet, eller alternativt sendes til et eksternt deponi. Anlegget bygges med to parallelle linjer, og dersom det er ledig kapasitet, vil også annet forurenset vann fra Borgaredalen kunne renses i anlegget.

Klimastatistikk

Utslipp av klimagasser per kommune

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

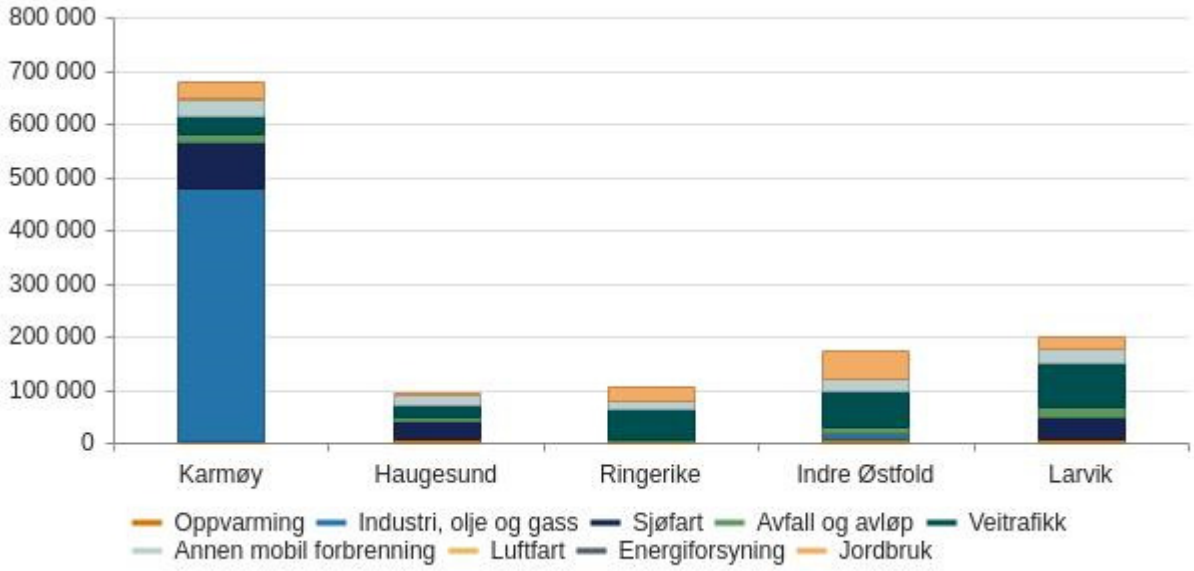

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	Karmøy	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik
Industri, olje og gass	473 883,8	0,0	1 092,2	12 643,8	2 332,3
Luftfart	4 906,8	0,0	1,7	0,0	0,0
Oppvarming	4 075,3	6 604,0	2 480,7	6 119,2	6 687,8
Sjøfart	87 291,7	34 262,2	0,0	0,0	41 209,2
Veitrafikk	34 657,2	21 315,1	58 366,7	67 656,2	82 675,1
Avfall og avløp	14 920,7	9 263,2	2 207,9	12 905,2	18 210,2
Annen mobil forbrenning	29 297,4	20 072,1	16 259,7	20 598,8	26 852,5
Jordbruk	29 170,2	3 635,0	23 741,6	52 228,5	23 379,8
Energiforsyning	0,0	0,0	700,0	187,9	0,0
Sum	**678 203,1**	**95 151,7**	**104 850,4**	**172 339,5**	**201 347,0**

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn N2O (lystgass)

	Karmøy	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik
Industri, olje og gass	29,1	0,0	6,1	6,1	157,1
Sjøfart	653,6	391,6	0,0	0,0	317,3
Veitrafikk	383,0	242,9	674,2	700,6	878,6
Avfall og avløp	848,2	658,6	353,1	583,5	1 718,9
Energiforsyning	0,0	0,0	541,1	34,6	0,0
Jordbruk	10 848,2	1 135,5	9 940,9	30 105,7	13 774,5
Annen mobil forbrenning	333,4	228,9	182,3	228,5	303,2
Luftfart	35,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppvarming	61,2	38,5	57,6	99,5	98,9
Sum	**13 191,6**	**2 696,0**	**11 755,3**	**31 758,5**	**17 248,6**

Utslipp av klimagasser per år

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

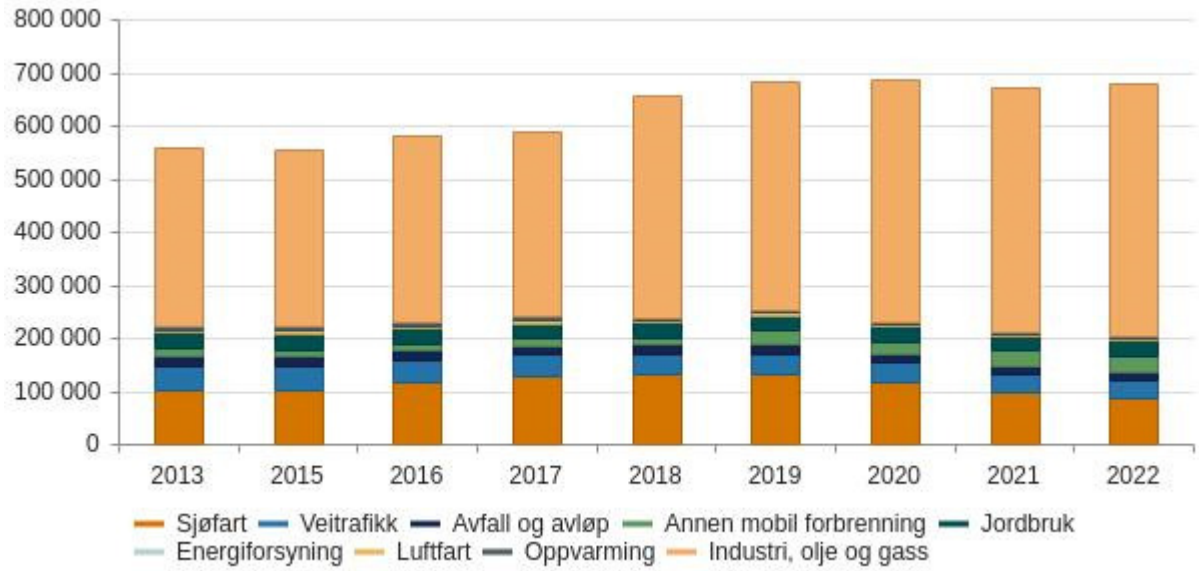

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Industri, olje og gass	335 785,4	335 389,3	350 851,6	347 607,3	416 126,7	428 252,7	458 818,2	458 436,1	473 883,8
Sjøfart	101 286,2	101 286,2	116 686,6	129 898,8	131 937,7	133 426,5	118 644,1	96 316,1	87 291,7
Veitrafikk	45 171,5	44 350,5	41 520,0	38 096,9	38 618,0	36 516,1	34 930,2	34 837,5	34 657,2
Avfall og avløp	21 135,7	19 436,6	19 366,4	17 948,5	18 419,0	17 193,6	16 496,3	15 534,9	14 920,7
Annen mobil forbrenning	13 452,1	13 431,1	11 583,9	13 387,0	12 456,0	28 671,7	23 955,3	29 884,0	29 297,4
Luftfart	6 767,2	6 144,2	5 807,5	5 614,8	5 517,5	5 589,2	3 160,0	3 276,3	4 906,8
Oppvarming	7 834,2	6 532,7	6 573,1	6 838,1	4 954,1	4 344,9	3 611,0	3 284,9	4 075,3
Jordbruk	28 700,2	29 795,9	29 557,7	28 581,1	27 522,9	27 318,9	28 393,2	28 964,1	29 170,2
Energiforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	**560 132,4**	**556 366,5**	**581 946,8**	**587 972,5**	**655 552,0**	**681 313,6**	**688 008,5**	**670 533,9**	**678 203,1**

Utslipp av klimagasser per gass

Grafen viser sum utslipp fordelt per sektor og utslippstype

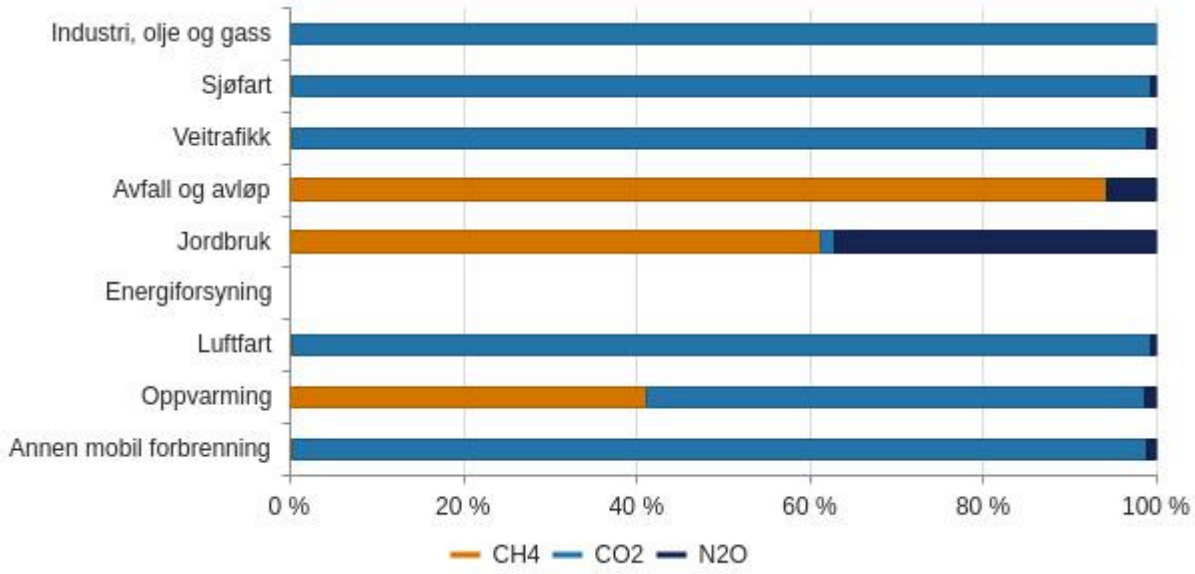

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	2022
Oppvarming	4 075,3
Annen mobil forbrenning	29 297,4
Jordbruk	29 170,2
Energiforsyning	0,0
Industri, olje og gass	473 883,8
Sjøfart	87 291,7
Veitrafikk	34 657,2
Avfall og avløp	14 920,7
Luftfart	4 906,8
Sum	**678 203,1**

Klimagassutslipp (graf)

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter. Historiske utslipp er hentet fra Miljødirektoratet. Du ser kommunens referansebane og i tillegg effekten av klimatiltakene i den stiplede linjen.

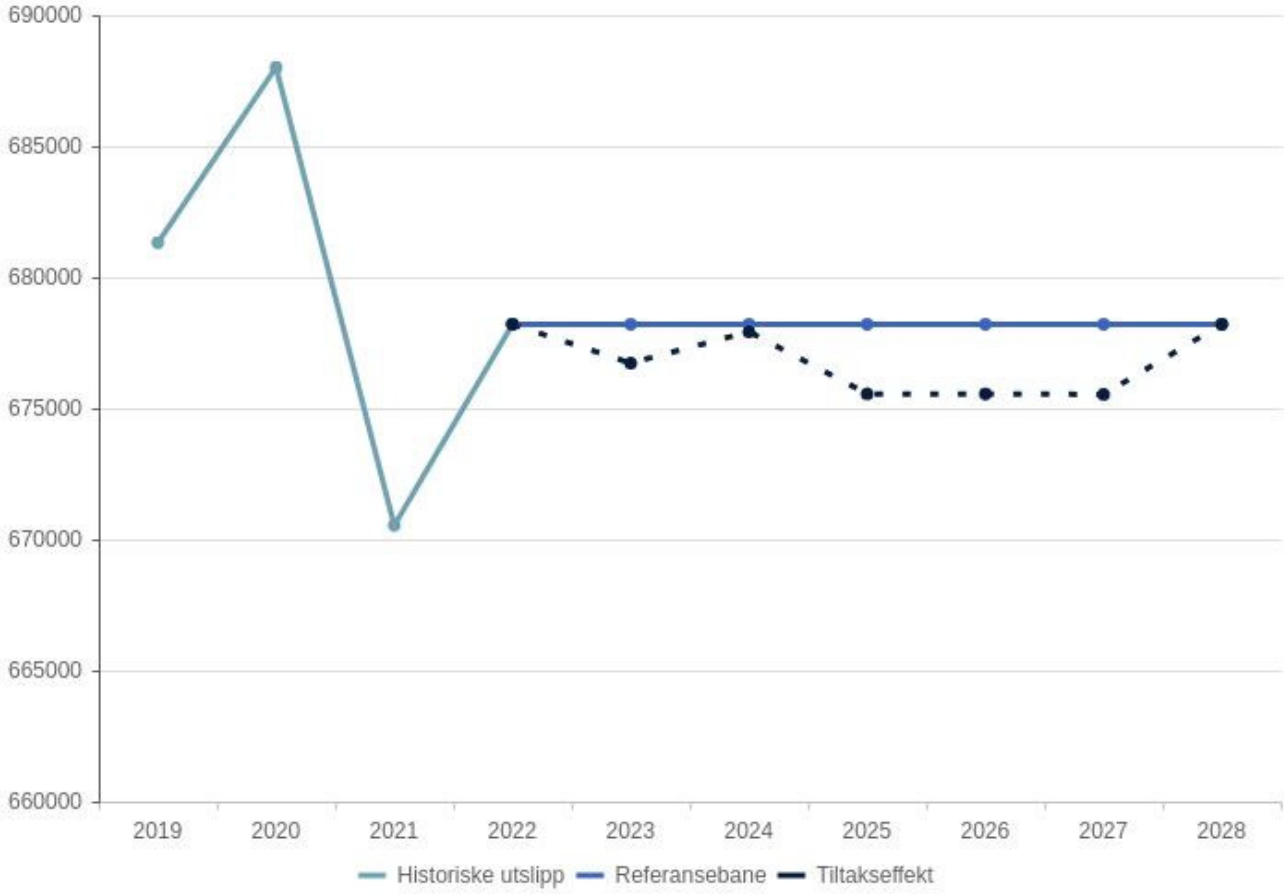

Indikatorer

Å måle effekten av tiltakene vil være krevende og krever etablering av gode indikatorer. Noe kan måles ved å utarbeide klimaregnskap jevnlig, mens andre tiltak krever andre indikatorer.

Kommunen har tidligere brukt ulike indikatorer for å overvåke utviklingen i klimagassutslipp. Det skal i perioden 2025-2028 jobbes med å videreutvikle listen over indikatorer i arbeidet med miljø og klima.

Indikator	Kilde	Sektor
Overordnet utslippsstatisikk	Miljødirektoratet	Direkte utslipp, geografisk: • Sjøfart • Veitrafikk • Forbrenning • Avfall og avløp
Utslippsstatistikk	Miljøfyrtårn	Utslipp fra kommunen som virksomhet
Antall sanerte avløpsutslipp	VA prosjekt	Avløp
Km bygget sykkel- og gangsti	Samferdsel/VAR	
Energiforbruk i kommunale bygg (kWh)	None Energy	Energi
Kommunens kjøretøyflåte underdelt i ulike drivstofftyper	Anskaffelser	Veitrafikk
Antall leverandører med miljøledelsessystem	Anskaffelser	Anskaffelser
Mengde biogass brukt	Renovasjon og andre næringsdrivende	Renovasjon
Antall reiser gjort med sykkel til jobb, til og fra per uke	Hele kommunen	Hele kommunen
Antall leasing sykler	Spinn og ansatte	Hele kommunen
Antall el-motorredskaper	Anskaffelser	Drift

Tabellen viser ulike indikatorer kommunen bruker for å overvåke utviklingen i klimagassutslipp og skal rapporteres der data er tilgjengelig.

Gebyrliste

Barnehageplass, per måned

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Full plass, inntil 9 timers dag	2 000	2 000	0	0%

Satsene for barnehage følger statlig fastsatt makspris. Deltidsplasser faktureres ut fra prosentvis størrelse, i tillegg til et administrasjonsgebyr på kr 100. Familier med lav inntekt har mulighet til å søke redusert foreldrebetaling (nasjonal ordning)

SFO-plass per måned

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) *	0	0	0	0%
1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 07:00 til 07:45 *	604	629	25	4%
1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 07:00 til 07:45 og 15:00 til 16:30 *	1 810	1 884	74	4%
1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 15:00 til 16:30 *	1 207	1 256	49	4%
Plass etter skoletid til kl. 15:00 *	1 885	1 962	77	4%
Plass etter skoletid til kl. 16.30 *	2 772	2 886	114	4%
Plass morgen og etter skoletid til kl. 15:00 *	2 636	2 744	108	4%
Plass morgen og etter skoletid til kl. 16:30 *	3 541	3 686	145	4%

1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 07:00 til 07:45 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 07:00 til 07:45 og 15:00 til 16:30 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

1. til 3. klasse gratis kjernetid (07.45 - 15:00) med tillegg 15:00 til 16:30 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Plass etter skoletid til kl. 15:00 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Plass etter skoletid til kl. 16.30 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Plass morgen og etter skoletid til kl. 15:00 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Plass morgen og etter skoletid til kl. 16:30 *

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

*Satsene for SFO økes generelt med 4,1 prosent med virkning fra og med oppstart skoleåret 2025/ 2026.

Kulturskolen, per år

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gruppeundervisning elevplass	3 315	3 451	136	4%
Individuell elevplass	4 654	4 845	191	4%
Instrumentleie	1 309	1 363	54	4%
Materiellutgifter Drama, Teater og Kulturfag	877	913	36	4%

Gruppeundervisning elevplass

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Individuell elevplass

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Instrumentleie

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

Materiellutgifter Drama, Teater og Kulturfag

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26

2024 gjelder skoleåret 24/25, 2025 gjelder skoleåret 25/26. Hovedutvalg oppvekst og kultur gis fullmakt til å foreta endringer knyttet til søskenmoderasjon innenfor vedtatte budsjettrammer.

Svømmehall

Karmøyhallen

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Enkeltbillett, barn	40	45	5	13%
Enkeltbillett, voksne	55	60	5	9%
Klippekort, 10 klipp barn	350	400	50	14%
Klippekort, 10 klipp voksne	500	550	50	10%

Forrige endring ble gjort år 2023.

Bibliotek

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Hovedutvalg oppvekst og kultur får fullmakt til å fastsette gebyrer og betalingssatser				

Egenandeler for hjemmebaserte tjenester - Hjemmehjelp

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Egenbetaling for dagtilbud for eldre	1)	1)		
Transport til eller fra arbeids-/aktivitetstilbud og dagsenter	44,0	46,0	2,0	4,5%

Egenbetaling for dagtilbud for eldre

Reguleres i henhold til forskrift om egenbetaling.

Timepris

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Inntektsgruppe 2-3 G	506	527	21	4%
Inntektsgruppe 3-4 G	522	543	21	4%
Inntektsgruppe 4-5 G	522	543	21	4%
Inntektsgruppe under 2 G	1)	1)		
Inntektsgrupper over 5 G	624	650	26	4%

Månedstak

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Inntektsgruppe 2-3 G	1 577	1 642	65	4%
Inntektsgruppe 3-4 G	3 155	3 284	129	4%
Inntektsgruppe 4-5 G	4 291	4 467	176	4%
Inntektsgruppe over 5 G	5 301	5 518	217	4%
Inntektsgruppe under 2 G	1)	1)		

1) Reguleres i henhold til maks sats av statlige forskrifter.

Egenandel trygghetsalarm

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Inntektsgruppe 2-3 G	348	362	14	4%
Inntektsgruppe 3-4 G	348	362	14	4%
Inntektsgruppe 4-5 G	348	362	14	4%
Inntektsgruppe Over 5 G	348	362	14	4%
Inntektsgruppe Under 2 G	348	362	14	4%
Installering/flytting av alarm	512	533	21	4%

Månedsleie, inngår ikke i månedlig maksimalbeløp.

Andre tjenester helse og omsorg

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
a) Full kost, tilsvarende som i sykehjem, per måned	3 401	3 540	139	4%
b) Kun middager, inkl. dessert/suppe, per måned	1 941	2 021	80	4%
c) Husholdningsart, såpe, vaskemidler, toalettpapir mv per måned	225	234	9	4%
d) Vask og leie av tøy, sengetøy, håndklær og kultur per måned	325	338	13	4%
e) Mat dagtilbud, matservering dagtilbud/institusjon	92	96	4	4%

Institusjonsbaserte tjenester

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Vederlag for dag / nattopphold 1)	1)	1)		
Vederlag for korttidsopphold 1)	1)	1)		
Vederlag for langtidsopphold	1)	1)		

1) Uavhengig av inntekt, regulert i egen forskrift

Gjeldende egenandelssatser tilsvarer maksimalnivået slik det er beskrevet i forskriften og vil være på det nivået inntil dette endres fra sentrale myndigheters side. Framtidige egenandelssatsene vil bli justert ved endring i vederlagsforskriften, og vil være identiske med maksimalsatsene.

Egenbetaling/Håndteringsgebyr korttidshjelpemidler

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Egenandel pr utlån 3 mnd	351	365	14	4%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Egenandel pr utlån 6 mnd	705	734	29	4%
Tilkjøring, montering og henting av korttidshjelpemiddel	351	365	14	4%

- Etter 6 måneder vil pasienten ved behov få innvilget varige hjelpemidler som er gratis.
- Distribusjonen inkluderer montering, regulering, vask, ettersyn og reparasjon.

Vann, avløp og renovasjon

Beløp er eksklusiv merverdiavgift

For boliger uten vannmåler beregnes vannforbruket basert på bruksarealet for din bolig. Boligens bruksareal (m²) omregnes til kubikkmeter (m³) vannforbruk basert på omregningsmodellen beskrevet her.

Kommunen henter bruksarealet for boligen din fra det offentlige registeret for bygg og eiendom, som heter Matrikkelen.

- **For boliger med bruksareal opptil 186 kvadratmeter**, mulitpliseres bruksarealet med 0,9 for å beregne vann- og kloakkforbruket. Eksempelvis 175 x 0,9 = 157,5 m³.
- **Boliger mellom 186 og 300 kvadratmeter** bruksareal betaler alle på grunnlag av 186 kvadratmeter: Eksempelvis 186 x 0,9 = 167,4 m³
- **Boliger over 300 kvadratmeter** får først et fratrekk på 114 kvadratmeter, før arealet multipliseres med 0,9: Eksempelvis (350 kvadrat – 114) x 0,9 = 212,4 m³

For å finne forbruksgebyret ditt, multipliserer du antall kubikk med enhetsprisen for stipulert vann og kloakk.

Tidligere vedtatt omregningsfaktor:
For boliger er omregningsfaktoren 0,9
For fritidsboliger er omregningsfaktoren 0,3
For utleiehytter er omregningsfaktoren 0,45

Vann

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Abonnementsgebyr	1 649	1 649	0	0%
Enhetspris pr. m3	9,16	9,16	0,00	0,00%
Kategori 1 (0-300)m3	1 649	1 649	0	0%
Kategori 2 (301-1.000)m3	4 947	4 947	0	0%
Kategori 3 (1.001-3.000)m3	9 895	9 894	-1	0%
Kategori 4 (3.001-6.000)m3	19 790	19 788	-2	0%
Kategori 5 (6.001-20.000)m3	39 580	39 576	-4	0%
Kategori 6 (20.001-50.000)m3	82 458	82 450	-8	0%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Kategori 7 (50.001-150.000)m3	164 916	164 900	-16	0%
Kategori 8 (150.001-315.000)m3	247 375	247 350	-25	0%

Kategori 1 (0-300)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 2 (301-1.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 3 (1.001-3.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 4 (3.001-6.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 5 (6.001-20.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 6 (20.001-50.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 7 (50.001-150.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kategori 8 (150.001-315.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for drikkevann

Kloakk

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Abonnementsgebyr	3 094	3 264	170	5%
Enhetspris pr. m3	20,84	21,99	1,15	5,52%
Kategori 1 (0-300)m3	3 094	3 264	170	5%
Kategori 2 (301-1.000)m3	9 281	9 792	511	6%
Kategori 3 (1.001-3.000)m3	18 561	19 584	1 023	6%
Kategori 4 (3.001-6.000)m3	37 122	39 168	2 046	6%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Kategori 5 (6.001-20.000)m3	74 244	78 336	4 092	6%
Kategori 6 (20.001-50.000)m3	154 675	163 200	8 525	6%
Kategori 7 (50.001-150.000)m3	309 350	326 400	17 050	6%
Kategori 8 (150.001-315.000)m3	464 025	489 600	25 575	6%

Kategori 1 (0-300)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 2 (301-1.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 3 (1.001-3.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 4 (3.001-6.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 5 (6.001-20.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 6 (20.001-50.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 7 (50.001-150.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Kategori 8 (150.001-315.000)m3

Abonnementgebyr for næring basert på siste to års forbruk for avløpsvann

Septiktømming

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Administrasjon og slambehandlingsgebyr for øyer/holmer	462	462	0	0%
Bomtur, tank ikke klargjort	465	837	372	80%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Ekstratømming helg (lør. 07:00 - man. 07:00)	3 692	6 092	2 400	65%
Ekstratømming inkl. 4m3 (07:00-21:00)	2 651	4 374	1 723	65%
Ekstratømming natt (21:00 - 07:00)	3 692	6 092	2 400	65%
Enhetspris pr. m3	526	658	132	25%
Enhetspris pr. m3 utover 4 m4 - ekstratømming		850		
Forskjøvet tømming inkl. 4m3	526	658	132	25%
Manglende septiktømming hvert 2. år	2 535	3 672	1 137	45%
Manglende septiktømming hvert 4. år		1836		
Septiktanktømming hvert 4.år	634	918	284	45%
Timepris øvrig båt v/tømming av øyer		3600		
Timepris øvrig lekter v/tømming av øyer		2600		
Timepris øvrig traktorarbeid		2100		
Tømmepris rutinetømming	1 267	1 836	569	45%
Tømming av forurenset septikktank				

Tilknytningsgebyr

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Tilknytningsgebyr kloakk	11 473	12 104	631	5%
Tilknytningsgebyr vann	8 761	8 761	0	0%

Leie av vannmåler

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
100 millimeter	2 284	2 382	98	4%
15 millimeter	300	313	13	4%
20 millimeter	308	321	13	4%
25 millimeter	454	474	20	4%
40 millimeter	856	893	37	4%
50 millimeter	1 372	1 431	59	4%
80 millimeter	2 170	2 263	93	4%

Diverse gebyrer

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Avlesning vannmålere	1 013	1 013	0	0%
Stenge-/åpnegebyr per gang	1 013	1 013	0	0%

Renovasjonsgebyr (priser ekskl. mva)

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Byttegebyr, endring av størrelse på husholdningsdunker	360	400	40	11%
Ekstrasekk	67	67	0	0%
Emballasje av glass og metall, 140 liter næring	990	1 200	210	21%
Emballasje av glass og metall, 240 liter næring	1 140	1 500	360	32%
Emballasje av glass og metall, 660 liter næring	1 985	2 600	615	31%
Gebyr for alvorlig feilsortering husholdning				
Gebyr for grov feilsortering husholdning		200		
Grunngebyr	1 443	1 616	173	12%
Grunngebyr bolig felles beholderløsning	2 553	2 912	359	14%
Grunngebyr hytte felles beholderløsning	1 940	2 192	252	13%
Kildesortert avfall, fellesnæring	3 500	3 900	400	11%
Matavfall næring	2 860	3 200	340	12%
Papiravfall næring etter gammel avtale	1 400	1 900	500	36%
Papp/papir 240 liter næring	1 200	1 600	400	33%
Papp/papir 370 liter næring	1 700	2 200	500	29%
Papp/papir 660 liter næring	2 000	3 200	1 200	60%
Plastemballasje, årlig fast gebyr for innhenting, næring med 660 l pappdunk		1200		
Plastemballasje, årlig fast gebyr for innhenting, næring med opptil 370 l pappdunk		800		
Renovasjon tømmegebyr 80 l dunk	44	52	8	18%
Restavfall 140 liter næring	3 050	3 980	930	30%
Restavfall 240 liter næring	4 430	5 980	1 550	35%
Restavfall 370 liter næring	6 100	7 980	1 880	31%
Restavfall 660 liter næring	8 800	11 980	3 180	36%
Restavfall næring etter gammel avtale	4 058	5 200	1 142	28%
Rull, plastretursekker, næring	80	80	0	0%
Utkjøring/innhenting av dunker ved oppstart, endring og avslutting, næring	550	700	150	27%
Variabelt gebyr 140 liter	62	72	10	16%
Variabelt gebyr 240 liter	105	124	19	18%
Variabelt gebyr 370 liter	165	192	27	16%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Variabelt gebyr 660 liter	294	340	46	16%

Gebyr for alvorlig feilsortering husholdning

Medgått kostnad i den enkelte sak.

Grunngebyr

Dette er et grunngebyr for renovasjon. Variabelt gebyr for antall tømminger og størrelse på beholder, kommer i tillegg.

Grunngebyr bolig felles beholderløsning

Rabatt for fellesbeholder: 26 tømminger, betaler for 18.

Grunngebyr hytte felles beholderløsning

Rabatt for fellesbeholder: 26 tømminger, betaler for 8.

Variabelt gebyr 140 liter

Tømmegebyr på restavfall, pr. tømming. Det er flere forskjellige størrelser å velge mellom, 140 liter er standard størrelse. Dette er avfallsmengden en har mulighet til å kaste i dunken. Prisen gjenspeiler størrelse i liter på dunken, en mindre dunk er rimeligere enn en større dunk. Dersom det ikke er behov for tømming av restavfall, kan man sette dunken vekk og det vil da ikke generere tømmegebyr.

Variabelt gebyr 240 liter

Tømmegebyr på restavfall, pr. tømming. Det er flere forskjellige størrelser å velge mellom, 140 liter er standard størrelse. Dette er avfallsmengden en har mulighet til å kaste i dunken. Prisen gjenspeiler størrelse i liter på dunken, en mindre dunk er rimeligere enn en større dunk. Dersom det ikke er behov for tømming av restavfall, kan man sette dunken vekk og det vil da ikke generere tømmegebyr.

Variabelt gebyr 370 liter

Tømmegebyr på restavfall, pr. tømming. Det er flere forskjellige størrelser å velge mellom, 140 liter er standard størrelse. Dette er avfallsmengden en har mulighet til å kaste i dunken. Prisen gjenspeiler størrelse i liter på dunken, en mindre dunk er rimeligere enn en større dunk. Dersom det ikke er behov for tømming av restavfall, kan man sette dunken vekk og det vil da ikke generere tømmegebyr.

Variabelt gebyr 660 liter

Tømmegebyr på restavfall, pr. tømming. Det er flere forskjellige størrelser å velge mellom, 140 liter er standard størrelse. Dette er avfallsmengden en har mulighet til å kaste i dunken. Prisen gjenspeiler størrelse i liter på dunken, en mindre dunk er rimeligere enn en større dunk. Dersom det ikke er behov for tømming av restavfall, kan man sette dunken vekk og det vil da ikke generere tømmegebyr.

Tømmegebyr Borgaredalen

Privat (priser inkl. mva)

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Feilbruk av plastretursekk til annet avfall enn plastemballasje		125		
Forurensede dekk, dekk brukt til diverse, pr dekk		65		
Gebyr for alvorlig feilsortering				
Gebyr for grov feilsortering		200		
Hageavfall liten mengde	65	65	0	0%
Hageavfall privat pr. tonn	650	650	0	0%
Hageavfall stor mengde	130	130	0	0%
Liten varebil/liten henger	240	270	30	13%
Personbil/Stasjonsvogn	117	130	13	11%
Stor varebil/stor henger	440	490	50	11%
Tonnpris privat (store lass og ved tvil)	1 235	1 400	165	13%

Gebyr for alvorlig feilsortering

Medgått kostnad

Liten varebil/liten henger

Opptil 2,5 meter lengde og 1 meter høyt.

Stor varebil/stor henger

Over 2,5 meter opptil 4 meter lengde og 1 meter høyt.

Næring (priser ekskl. mva)

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Asbest pr. tonn, maks 500 kg	2 700	2 900	200	7%
Avfall til deponi pr. tonn	1 715	2 300	585	34%
Blandet avfall til sortering pr. tonn	1 715	2 250	535	31%
CCA trykkimpregnert pr. tonn	2 300	2 500	200	9%
Fakturagebyr	100	100	0	0%
Feilbruk av plastretursekk til annet avfall enn plastemballasje		200		
Gebyr for alvorlig feilsortering				
Gebyr for grov feilsortering		400		

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Hageavfall pr. tonn	650	750	100	15%
Kommunedirektøren kan justere næringsprisene ved endring i markedet.				
Minstepris ved levering av avfall	275	300	25	9%
Sand fra sandfang, andre kommuner	800	900	100	13%
Sand fra sandfang, Karmøy kommune	400	450	50	13%
Septikslam ferdig avvannet pr. tonn	1 950	2 100	150	8%
Septikslam til avvanning pr. tonn	2 025	2 300	275	14%
Trevirke pr. tonn	1 400	1 550	150	11%
Vinduer kg	6	8	2	33%
Vinduer over 1,5 m2 pr. stk	330	410	80	24%
Vinduer under 1,5 m2 pr. stk	200	250	50	25%

Gebyr for alvorlig feilsortering

Medgått kostnad

Husleie

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Alle leieforhold som har hatt en varighet på mer enn ett år blir indeksregulert med virkning fra og med 1. september 2025. *				

* Nye leieforhold, og leieforhold hvor det er gått 3 år siden forrige regulering utover indeks, reguleres ut fra "gjengs leie/markedsleie"

Feie- og tilsynsgebyrer

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Feiing hvert 2. år	239	299	60	25%
Feiing hvert 3. år	159	199	40	25%
Feiing hvert 4. år	118	148	30	25%
Feiing hvert 5. år	93	116	23	25%
Feiing hvert 6. år	78	98	20	26%
Feiing hvert år	477	597	120	25%
Tilsyn gass	374	468	94	25%
Tilsyn ovn	374	468	94	25%
Utført feiing, fritidsbolig	737	922	185	25%
Utført tilsyn, fritidsbolig	737	922	185	25%

Gebyr for vigsel

Bosatte i Karmøy kommune

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Vigsel i vigselsrom i kontortiden	0	0	0	0%
Vigsel i vigselsrom utenfor kontortiden*	1 760	1 832	72	4%
Vigsel utenfor vigselsrom i kontortiden*	1 180	1 228	48	4%
Vigsel utenfor vigselsrom og utenfor kontortiden*	2 930	3 050	120	4%

Bosatte i andre kommuner

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Vigsel i vigselsrom i kontortiden	1 180	1 228	48	4%
Vigsel i vigselsrom utenfor kontortiden*	2 930	3 050	120	4%
Vigsel utenfor vigselsrom i kontortiden*	2 350	2 446	96	4%
Vigsel utenfor vigselsrom og utenfor kontortiden*	4 110	4 279	169	4%

* Gjelder unntaksvis og kun etter særskilt avtale med vigsler

Gebyrregulativ byggesak og oppmåling kapittel 1 og 2

Kapittel 1 - Generelle bestemmelser

1.1 Betalingsplikt
Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Gebyret ilegges tiltakshaver. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr og forsinkelsesrenter.
Det beregnes ikke merverdiavgift på gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven eller eierseksjonsloven.

1.2 Fakturerings- og betalingstidspunkt
Gebyr etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonering beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunktet fullstendig søknad er mottatt av kommunen.
Med mindre annet er spesifisert, faktureres saken når vedtak fattes eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken. Kommunen kan kreve inn gebyr på forhånd.

1.3 Gebyrene i regulativet
Gebyrene reflekterer kommunens arbeid med de enkelte sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Gebyrregulativet vedtas årlig av kommunestyret.

1.4 Medgått tid
Arbeid som foretas ut over de angitt satsene og som medfører merarbeid faktureres etter medgått tid pr påbegynte time.

1.5 Tilbaketrekking av søknad
Dersom søknad trekkes tilbake, skal søker betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen

har kommet i behandlingen av søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

1.6 Avslag
Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr.

Avslagsgebyr godskrives ikke ved innsending av ny revidert søknad.

1.7 Klage
Det er ikke anledning til å klage på gebyrer som er vedtatt av kommunestyret, med unntak av de tilfeller hvor kommunen etter eget skjønn har tatt i bruk § 1-8 om åpenbart urimelig gebyr. Kommunens vedtak om reduksjon av gebyr kan påklages til Fylkesmannen i Rogaland etter reglene i forvaltningsloven.

1.8 Urimelig gebyr
Kommunen kan i helt særlige tilfeller redusere gebyret, hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen antas å ha med saken. Særlige tilfeller vil ikke gjelde enkeltpriser i regulativet, som eksempelvis større garasjer, men større gebyrer som er utregnet ved hjelp av en eller flere komponenter som pris per m2 eller per boenhet.

1.9 Definisjoner og forklaringer
I denne forskriften menes med:
a. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, og har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
b. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
c. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
d. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
e. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
f. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til eierseksjonsloven regnes som selvstendig eiendom.
g. Fritidsbolig: Bygg som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. Bygningstype 161 – 163 etter NS-3457.
h. Kombinasjonseiendom: Eiendom med en eller flere boenheter, samt en eller flere bruksenheter som ikke er bolig. Eiendom med en eller flere boenheter samt en eller flere bygninger for fiskeri eller landbruk klassifiseres som kombinasjonseiendom.
i. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste- og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
j. Næringseiendom: Eiendom som ikke er bolig- eller kombinasjonseiendom. Bygg for offentlige formål klassifiseres som næringseiendom.
k. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
l. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
m. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4.
n. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)

o. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.

Kapittel 2 - Privat reguleringsplan

2.1 Generelt
Forskrift med hjemmel i plan- og bygningslovens (pbl) § 33-1. Forskriften gjelder saker som omfattes av pbl. kapittel 12. Gebyret er delt i gebyr for oppstartsmøte, behandlingsgebyr og arealgebyr. Behandling av planforslag belastes med gebyr, minimum 10 000 kroner og maksimum 500 000 kroner.

2.2 Faktureringstidspunkt
Oppstartsmøter faktureres når det avholdt. Gebyr for avklaring av reguleringsspørsmål eller pbl. § 12-8 faktureres når regulant anmoder om en slik sak. Innsending og behandlingsgebyr av planforslag blir fakturert i to omganger. Første gang når regulanten innsender forslag til detaljreguleringsplan og neste fakturering med endelig fastsatt plangebyr skjer når saken er 1. gangsbehandlet. Kommunen kan avslutte saker hvor det er mer enn 1 år siden siste kontakt mellom kommunen og regulant.

2.3 Timepris
For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet kan det tas gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten. Timesatsen er 1130 kroner per påbegynt time.

2.4 Private reguleringsplaner

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.1 For tjenester som skal faktureres etter medgått tid	1 210	1 800	590	49%

Oppstart, jf. pbl § 12-8

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.2 Veiledningsmøte i forkant av oppstartsmøte, pr møte	1 210	1 800	590	49%
2.4.3 Oppstartsmøte forenklet planprosess - kun endringer i enten kart eller bestemmelser	3 100	5 000	1 900	61%
2.4.4 Oppstartsmøte forenklet planprosess - endringer i både kart og bestemmelser	5 150	8 310	3 160	61%
2.4.5 Oppstartsmøte full planprosess	16 700	31 300	14 600	87%
2.4.6 Tillegg der politisk utvalg tar stilling til reguleringsspørsmål, jf. pbl § 12-8 første og annet ledd.	14 400	25 900	11 500	80%

Behandlingsgebyr for behandling av planforslag, jf. pbl §§ 12-10, 12-11

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.10 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 5 000m2 og inntil 10 000m2	55 400	125 600	70 200	127%
2.4.11 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 10 000m2 og inntil 20 000m2	77 400	186 700	109 300	141%
2.4.12 For areal over 20000m2 et tillegg på påbegynt 1000m2	770	1 200	430	56%
2.4.13 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan med konsekvensutredning	25% tillegg	25% tillegg		
2.4.13.1 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan med både planprogram og konsekvensutredning	50% tillegg	50% tillegg		
2.4.14 For hver ny m2 bruksareal (BRA) inntil 100.000 m2 som planen muliggjør	32	33	1	3%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.15 Mindre endring og utfylling av detaljplan	10 000	15 000	5 000	50%
2.4.16 Mindre endring og utfylling av detaljplan som i tillegg må behandles i politisk utvalg (gebyrpkt 2.4.15 kommer i tillegg).	15 100	30 000	14 900	99%
2.4.17 Vesentlige endringer som er å betrakte som ny sak etter §12-14 første ledd, gebyrlegges som om det er en ny sak.				
2.4.18 Ved trekk av planforslag eller manglende oppfølging fra regulant skal regulanten betale en skjønnsmessig andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.				
2.4.7 Førstegangs innsending av forslag til detaljreguleringsplan	28 000	42 400	14 400	51%
2.4.8 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan inntil 2000m2	11 200	20 200	9 000	80%
2.4.9 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 20 00m2 og inntil 5 000m2	33 300	78 100	44 800	135%
2.5.1 Behandling av utbyggingsavtaler inngått i henhold til pbl kap 17.	17 300	22 250	4 950	29%

Kapittel 3 - Bygge- og delesaksbehandling

3.1 Generelt

Forskrift med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl) § 33-1.

Gebyrregulativet tar utgangspunkt i to hovedtyper av bygg, nemlig rene boligbygg og alle andre bygg. Regulativet gjenspeiler det faktiske saksbehandlingsarbeidet de forskjellige sakstypene medfører. For boligbygg er ofte kompleksiteten et resultat av antall boenheter, og dette gjenspeiles i regulativet. For andre bygg er det mer den generelle størrelsen som er avgjørende for saksbehandling. I tillegg kommer gebyr for godkjenning av ansvarlige, gebyr for behandling av eventuelle dispensasjoner, samt gebyr for kart i henhold til gjeldende regulativ.

3.2 Gebyrberegning
Samlet gebyr skal dekke saksbehandling, godkjenning av ansvarlige, dokumentkontroll samt kommunens veiledning- og tilsynsvirksomhet.
Alle gebyrer utstedes til tiltakshaver. Det tas gebyr pr. bygning/ byggesak.

Det tas ikke gebyr for nødvendige tekniske hjelpemidler som rampe, trappeheis og lignende. For kombinasjonseiendom beregnes gebyret etter de enkelte delene.

3.3 Tilsyn
Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. Inntil 30% av byggesaksgebyrene er beregnet til å dekke kostnadene med kommunens tilsynsvirksomhet.

3.4 Ulovlig byggearbeid
For uaktsomme eller forsettlige overtredelser av plan- og bygningsloven som omfattes av pbl § 32-8, kan kommunen ilegge overtredelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i byggesaksforskrifta § 16-1. Det vises til plan- og bygningslovens § 32-8 og til kapittel 16 i forskrift om byggesak m/veiledning, om utmåling av overtredelsesgebyr. Det vises til plan- og bygningslovens § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.

3.5 Timepris
For de tjenester som ikke er omtalt i regulativet, men som krever behandling etter pbl, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn. Følgende timesats gjelder for byggesak og søknader etter pbl kapittel 18.

3.6 Refusjoner vedr. søknader som trekkes eller returneres
For søknader som trekkes før behandling betales et gebyr på 1010 kroner. Når en sak trekkes etter at igangsettingstillatelse er gitt ved bortfall av tillatelse i hht pbl § 21- 9 første ledd, refunderes ikke noe gebyr. Gebyr for godkjenning av foretak/ ansvarsretter/ dispensasjoner refunderes ikke. For søknader som returneres ubehandlet som følge av manglende dokumentasjon, beregnes et gebyr på 2000 kroner.

3.7 Søknader som vurderes etter pbl §20-5
Dette er søknader som etter en vurdering kommer inn under pbl § 20-5 generelt og punkt f: andre mindre tiltak som kommunen finner grunn til å frita fra søknadsplikten. I tillegg gjelder det saker som avsluttes uten realitetsvedtak.

3.8 Forhåndskonferanse

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.8.1 § 21-1 Forhåndskonferanse (gebyret trekkes fra endelig byggesaksgebyr)	3 060	3 370	310	10%

3.9 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver - pbl § 20-4

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.9.1 § 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 a.) tilbygg og rivning 0 - 50 m2	4 100	4 500	400	10%
3.9.2 § 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 b.) frittliggende og rivning av bygg 0 - 50 m2	4 100	4 500	400	10%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.9.3 § 20-4 a. Mindre tiltak på bebygd eiendom, (SAK10 § 3-1 b.) frittliggende og rivning av bygg 51 - 70 m2	5 700	6 300	600	11%
3.9.4 § 20-4 b. Alminnelige driftsbygninger i landbruket (SAK10 § 3-2)	8 400	9 200	800	10%
3.9.5 § 20-4 c. Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg - max 2 år	10 100	11 100	1 000	10%
3.9.6 § 20-4 e. Andre mindre tiltak	4 100	4 500	400	10%

3.10 Tiltak som krever søknad og tillatelse etter pbl § 20-3. Boligbygg (inkl. fritidshus)

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.10.1 For bygg med én boenhet	18 500	23 100	4 600	25%
3.10.2 Tillegg pr. boenhet	6 800	8 500	1 700	25%
3.10.3 Til- og påbygg/ombygging nye boenheter per enhet	8 700	10 900	2 200	25%
3.10.4 Til- og påbygg/ombygging/annet <50kvm	5 800	6 000	200	3%
3.10.5 Til- og påbygg/ ombygging annet > 50kvm	8 100	10 100	2 000	25%

3.10 Alle andre tiltak på boligeiendom/fritidseiendom/nausteiendom

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.10.6 Større garasjer etc. > 50 m2	8 100	10 100	2 000	25%
3.10.7 Naust	6 500	8 100	1 600	25%
3.10.8 Murer/levegger/brygger/basseng etc.	5 400	6 800	1 400	26%
3.10.9 Rehabilitering av pipe	1 600	1 700	100	6%

3.10 Alle andre bygg, til- og påbygg, min.gebyr kr 7.500,-, maks. gebyr kr 500.000,-

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.10.10 For de første 0 - 100 m2 per m2 BRA	170	180	10	6%
3.10.11 For de neste m2 per m2 BRA	40	42	2	5%
3.10.12 50% reduksjon for parkeringskjeller, drivhus, stativhaller o.l. Bygningstype: 231-249;421-439				
3.10.13 50% reduksjon for ombygging				

3.10 Ramme og IG

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.10.14 For hver igangsettingstillatelse (IG)	4 200	4 400	200	5%
3.10.15 %-tillegg for rammetillatelse (lovendring gir anledning til å velge ett-trinn. Flere trinn gir merarbeid for kommunen)	20%	20%		

3.11 Diverse tiltak

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.11.1 Bygn. tekn. Installasjoner og VA-anlegg, (pbl. § 20-1 a og f)	7 000	8 800	1 800	26%
3.11.2 Vesentlige terrenginngrep, støttemurer, støyskjerm etc. (pbl. § 20-1 k)	7 000	8 800	1 800	26%
3.11.3 Trafikk-/samf.anlegg (VA,veg, parkeringsplass, kaianlegg etc.) (pbl. § 20-1 l)	8 100	10 100	2 000	25%
3.11.4 Skilt/reklame	3 400	4 300	900	26%

3.12 Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.12.1 Dispensasjon fra §18-1 i plan og bygningsloven	25 500	26 600	1 100	4%
3.12.2 Dispensasjon fra andre forhold, lov, forskrift, plan, avstandskrav, etc. som innebærer ekstern uttalelse/samtykke	16 700	17 400	700	4%
3.12.3 Dispensasjon fra andre forhold, lov, forskrift, plan, avstandskrav, etc. som innebærer kommunal behandling	8 300	8 700	400	5%
3.12.4 Dispensasjon fra byggegrense mot veg eller sjø på bebygd eiendom som er regulert til bebyggelse og som ikke krever uttalelse fra andre myndigheter	6 200	6 500	300	5%
3.12.5 Fravik fra teknisk forskrift	3 500	3 700	200	6%

3.13 Bruksendring, pbl § 20-1 d.

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.13.1 Bruksendringer av mindre del av bolig med ansvarsrett	5 210	5 430	220	4%
3.13.2 Bruksendring hel boenhet, større bygg/ næringsbygg – gjelder ikke ved totalombygging. Da benyttes punktene som for nybygg § 20-3	10 500	11 000	500	5%
Gebyr for ombygging kommer i tillegg				

3.14 Søknad om endring av tillatelse

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.14.1 Bolig / fritidsbygg / deling	5 200	6 500	1 300	25%
3.14.2 Andre bygg og anlegg	6 800	8 500	1 700	25%
Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad				

3.15 Riving, pbl § 20-1 e

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.15.1 Alle bygg	8 400	10 500	2 100	25%

3.16 Ansvarsretter og ferdigattest - Søknad om ansvar

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.16.1 Selvbygger	3 000	3 800	800	27%

3.16 Ansvarsretter og ferdigattest - Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.16.2 Midlertidig brukstillatelse	6 600	6 900	300	5%
3.16.3 Ferdigattest	2 740	2 860	120	4%
3.16.4 Melding om tiltak unntatt søknadsplikt. Tilsyn og matrikkelføring	600	630	30	5%

3.17 Delingsaker - pbl § 20-1 m.

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.17.1 Fradeling av tomt	7 200	7 900	700	10%
3.17.2 Tilleggsareal/Arealoverføring	4 100	4 500	400	10%
3.17.3 Delingssaker utover en parsell faktureres med 50% per enhet.				

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gebyr for evnt. dispensasjon kommer i tillegg.				

3.18 Alle andre søknadspliktige tiltak og mangelbrev

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.18.1 Medgått tid - pr påbegynt time	1 170	1 800	630	54%
3.18.2 Mangelbrev	1 150	1 800	650	57%

3.19 Tilleggsgebyr og rabatter

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.19.2 Fratrekk av gebyr for forhåndskonferanse hvis byggesak ila 1 år	2 960	3 370	410	14%
3.19.3 Ikke komplett søknad ved innsending (mangelbrev utsendt)	1 050	1 100	50	5%

Kapittel 4 - Oppmålingsforretning

4.1 Generelt
Kommunestyret i Karmøy kommune har vedtatt at det skal være 100 prosent selvkostfinansiering av tjenester på matrikkel og oppmålingsområdet. Selvkost er den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste. Merkostnader er i denne sammenheng kostnader knyttet til den samlede produksjon av den aktuelle tjeneste

Alle oppmålingsforretninger etter matrikkelloven skal betale gebyr. Forskrift med hjemmel i matrikkelloven § 32. Sammenslåing av matrikkelenheter er gratis. Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyrkravet.

4.2 Timepris
For de tjenester som ikke er omtalt eller passer inn i regulativet, men som krever behandling etter matrikkeloven, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn.

For kompliserte og tidkrevende saker der arbeidet til kommunen vil klart overstige hva som dekkes inn gjennom de enkelte gebyrene kan kommunen på forhånd velge at det skal faktureres etter medgått tid. Timepris gjelder også for registrering av private grenseavtaler og registrering av eksisterende jordsameie.

4.3 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises, eller saken ikke kan matrikkelføres på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter bestemmelsene i gebyrregulativet vedrørende etablering av matrikkelenhet.

4.4 Generelt - Timepris etter matrikkelloven

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.4.1 Selvkost timepris for arbeid etter	1 250	1 800	550	44%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
matrikkelloven. For tjenester som skal faktureres etter medgått tid, se § 4-2.				
4.4.2 Matrikkelbrev inntil 10 sider (fastsatt av Kartverket)	175	175	0	0%
4.4.3 Matrikkelbrev over 10 sider (fastsatt av Kartverket)	350	350	0	0%
4.4.4 Kopi av målebrev, per stykk	175	230	55	31%
4.4.5 Målebrev i PDF-format, per stykk	175	230	55	31%
4.4.6 Seksjoneringstegninger (etter 1.1.1998) - inntil 10 sider:	190	255	65	34%
4.4.7 Seksjoneringstegninger - over 10 sider:	380	509	129	34%
4.4.8 Elektronisk innsending tinglysningsgebyr (fastsatt av staten)	500	500	0	0%
4.4.9 Papirbasert innsending tinglysningsgebyr (fastsatt av staten)	500	500	0	0%

4.5 Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring (ikke til regulert offentlig veg)

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.5.1 Per matrikkelenhet som etableres eller ved arealoverføring, per overføring	24 300	32 600	8 300	34%
4.5.2 Tillegg per usikre grensepunkt som må klarlegges i saken	2 500	2 800	300	12%
4.5.3 Tillegg per nye grensepunkt som opprettes i saken/ Nymerking av eksisterende grensepunkt	1 200	1 600	400	33%
4.5.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)				
4.5.6 Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales 50 % av satsen for grensejustering, V.nr. 4.9.1	2 700	3 600	900	33%

4.5.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)

Reduksjonssats gjelder ved oppretting av flere tilgrensende matrikkeleneheter samtidig. Det betales 80 % av satsene fra og med 2. tomt/parsell til og med 5. tomt/parsell. Fra og med 6. tomt/parsell betales 70 % av satsene.

4.5 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn/registrering av uregistrert jordsameie

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.5.7 Ved behov for oppmålingsforretning: Fakturers etter punkt 4.5. Ikke behov for oppmålingsforretning: Faktureres etter punkt 4.4.1.				

4.6 Etablering og oppmåling av uteareal på eierseksjon

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.6.1 Halvt gebyr i forhold til etablering av matrikkelenhet. Halvt gebyr i forhold til klarlegging/nyetablering av grensepunkter. Se under etablering av grunneiendom m.v.				

4.7 Etablering av anleggseiendom

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.7.1 Pris som for etablering av matrikkelenhet				

4.8 Etablering av matrikkelenhet uten fullført opmålingsforretning

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.8.1 Per matrikkelenhet som etableres	25 700	34 500	8 800	34%
4.8.2 Tillegg per usikre grensepunkt som må klarlegges i saken	2 500	2 800	300	12%
4.8.3 Tillegg per nye grensepunkt som opprettes i saken, også foreløpige grensepunkt	1 200	1 600	400	33%
4.8.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)				
4.8.5 Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales 50	2 700	3 600	900	33%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
% av satsen for grensejustering.				

4.8.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)

Reduksjonssats gjelder ved oppretting av flere tilgrensende matrikkeleneheter samtidig. Det betales 80 % av satsene fra og med 2. tomt/parsell til og med 5. tomt/parsell. Fra og med 6. tomt/parsell betales 70 % av satsene.

4.9 Grensejustering

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.9.1 Grunnpris	10 800	14 500	3 700	34%
4.9.2 Tillegg per usikre grensepunkt som må klarlegges i saken	2 500	2 800	300	12%
4.9.3 Tillegg per nye grensepunkt som opprettes i saken/Nymerking av eksisterende grensepunkt	1 200	1 600	400	33%
4.9.4 Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar.				
Ved grensejustering samtidig med klarlegging av eksisterende grenser betales 50 % av satsen for grensejustering, V.nr. 4.9.1	0	3 600	3 600	0%

4.9.4 Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar.

I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering.

4.9 Anleggseiendom

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.9.5 Grunnpris	10 400	13 900	3 500	34%
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggs-eiendommens volum, men den maksimale grensen er 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i				

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
anleggseiendommens grunnflate.				

4.10 Arealoverføring for anleggseiendom

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.10.1 Arealoverføring til anleggseiendom - Over bakken	24 900	33 400	8 500	34%
4.10.2 Arealoverføring til anleggseiendom - Under bakken	17 000	22 800	5 800	34%
4.10.3 Kvantumsrabatt ved flere arealoverføringer i samme sak.				

4.10.3 Kvantumsrabatt ved flere arealoverføringer i samme sak.

- 2-5 parseller gir 20% rabatt - >5 parseller gir 30% rabatt

4.11 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatfestet, klarlegging av rettigheter og innmåling av utfylte arealer

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.11.1 For inntil 3 punkt	13 400	18 000	4 600	34%
4.11.2 For overskytende grensepunkt	2 500	2 800	300	12%
4.11.3 Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.				

4.12 Påvisning/merking av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning eller kartforretning

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.12.1 For inntil 2 punkt	7 150	9 590	2 440	34%
4.12.2 For overskytende grensepunkt	1 200	1 600	400	33%

4.13 Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring til regulert offentlig veg

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4.13.1 Per matrikkelenhet som avgir grunn	5 200	7 000	1 800	35%
4.13.2 Tillegg per usikre grensepunkt som må klarlegges i saken	2 500	2 800	300	12%
4.13.3 Tillegg per nye grensepunkt som opprettes i saken/ Nymerking av	1 200	1 600	400	33%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
eksisterende grensepunkt				
4.13.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)	4 130	5 540	1 410	34%
4.13.5 Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales 50 % av satsen for grensejustering.	2 700	3 600	900	33%

4.13.4 Pris per overskytende tomt/parsell (reduksjonssats medregnet)

Reduksjonssats gjelder ved oppretting av flere tilgrensende matrikkeleneheter samtidig. Det betales 80 % av satsene fra og med 2. tomt/parsell.

4.1 Generelt - oppmålingsforretning

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført	0	10 870	10 870	0%

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises, eller saken ikke kan matrikkelføres på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter bestemmelsene i gebyrregulativet vedrørende etablering av matrikkelenhet.

Kapittel 5 - Eierseksjonering

5.1 Generelt

Alle søknadspliktige tiltak etter eierseksjonsloven § 15 skal betale gebyr etter matrisen under.

5.2 Gebyr etter eierseksjonsloven § 15

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
5.2.1 1-8 seksjoner	8 000	9 000	1 000	13%
5.2.2 Fra 9 seksjoner og mer, tillegg per ny seksjon	730	760	30	4%
5.2.3 Oppheve seksjoner	4 680	4 880	200	4%
5.2.4 Befaring	2 490	2 600	110	4%

Kapittel 6 - Refusjon

6.1 §6.1 Refusjonssaker etter plan- og bygningsloven

Grunnlaget for beregning av gebyret er godkjent regnskap etter plan- og bygningslovens §18-9.

6.2 Refusjonssaker etter plan og bygningslovens § 18-9.

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
6.2.1 1. Gruppe I: Gebyrgrunnlag <5,0 mill. kr. 3,5 % av godkjent regnskap (dvs. etter godkjent kostnadsoverslag) Minimumsgebyr: kr. 52.000	57 500	60 000	2 500	4%
6.2.2 2. Gruppe II: Gebyrgrunnlag > 5 mill. kr. Gruppe I + 1,0 % av godkjent regnskap over 5,0 mill	Variabel	Variabel		

Kapittel 7 - Jordloven

7.1 Generelt

For konsesjonsbehandling og behandling av delingssaker etter jordloven § 12 (deling av driftsenhet) er gebyrene fastsatt i «Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker» § 2. For tiden er de fastsatte gebyrene følgende:

7.2 Gebyr etter jordloven

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
7.2.1 Konsesjonsbehandling	5 000	5 000	0	0%
7.2.2 Deling etter jordlovens § 12	2 000	2 000	0	0%

Kapittel 8 - Forurensningsloven/forurensningforskriften

8.1 Generelt

Alle som eier og drifter private avløpsanlegg etter kap 12 i forurensningsforskriften skal betale et årlig fast gebyr i henhold til punkt 8.3.1 som skal dekke kommunens arbeid med tilsyn av slike anlegg. Hvis ikke annet er spesifisert, faktureres dette første kvartal i hvert år.

8.2 Medgått tid

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Arbeid som foretas ut over de angitt satsene og som medfører merarbeid faktureres etter medgått tid pr påbegynte time.	1 160	1 800	640	55%

8.3 Gebyr avløpsanlegg

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
8.3.1 Tilsyn med private avløpsanlegg etter kapittel 12	430	580	150	35%

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
8.3.2 Tilsyn med avløpsanlegg etter kap 13 etter medgått tid - timepris	1 300	1 800	500	38%
8.3.4 Tilsyn med avløpsanlegg etter kap 15 og kap 15A etter medgått tid - timepris	1 300	1 800	500	38%

8.4 Utslippstillatelser fra separate avløpsanlegg

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
8.4.1 Pr tillatelse	6 100	6 400	300	5%

8.5 Gebyr for behandling av tiltaktsplaner i forurenset grunn eller mistanke om forurenset grunn, jf. forurensningsforskriften kapittel 2

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Ved bygge- og gravearbeider på en eiendom der det er grunn til å tro at grunnet er forurenset, må omfanget og betydningen av en eventuell forurensning kartlegges.				

Ved bygge- og gravearbeider på en eiendom der det er grunn til å tro at grunnet er forurenset, må omfanget og betydningen av en eventuell forurensning kartlegges.

Viser undersøkelsen at det er forurenset grunn, må en tiltaksplan i tråd med forurensningsforskriftens kapittel 2 godkjennes av kommunen før tiltaket kan settes i gang.

8.6 Godkjenning av tiltaksplaner etter kapittel 2 i forurensningsforskriften

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
8.6.1 Godkjenning av tiltaksplan, enkel sak	7 700	8 000	300	4%
8.6.2 Godkjenning av tiltaksplan, middels sak	15 500	16 200	700	5%
8.6.3 Godkjenning av tiltaksplan, komplisert sak	27 500	28 700	1 200	4%
8.6.4 Godkjenning av tiltaksplan, svært komplisert sak	31 000	32 300	1 300	4%

Kapittel 9 - Graving i kommunal veg

9.1 Generelt

Alle gravetiltak i offentlig veg er søknadspliktige tiltak etter vegloven §§ 32 og 57 og skal betale gebyr etter matrisen under. Søknader behandles etter kommunens retningslinjer for framføring av kabler,

ledninger og graving i kommunal veg.
Gebyret dekker eventuell befaring, verifisering og behandling av dokumentasjon.

9.2 Gebyr etter veglova §§ 32 og 57

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
9.2.1 Gravesøknad	3 610	3 770	160	4%
9.2.2 Kontroll av arbeid i forbindelse med gravearbeid	0	1 570	1 570	0%

Kapittel 10 - Utleie av offentlig areal

10.1 Generelt

Karmøy kommune har innført plikt til å søke før man bruker kommunale vegarealer, friområder og parker og lignende.

10.2 Priser etter Karmøy kommunes generelle regler ved utleie av offentlig grunn

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
10.2.1. Utleie av offentlig grunn.				

10.2.1. Utleie av offentlig grunn.

Priser i henhold til kommunalt utleiereglement.

Tilsynsavgift

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Tilsynsavgift for midlertidige tobakksalgssteder	1450	1450		
Tilsynsavgift for tobakksalgssteder	5420	5420		

Tilsynsavgift for midlertidige tobakksalgssteder

Denne tilsynsavgiften følger satsen oppgitt i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33. Prisjustering vil i henhold til KST 73/24 justeres årlig til den til enhver tids fastsatte sats i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33, Tilsynsavgift for salgssteder.

Tilsynsavgift for tobakksalgssteder

Denne tilsynsavgiften følger satsen oppgitt i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33. Prisjustering vil i henhold til KST 73/24 justeres årlig til den til enhver tids fastsatte sats i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33, Tilsynsavgift for salgssteder.

Tilsynsavgift knyttet til tobakksalgssteder følger satsen oppgitt i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer med videre § 33. Prisjustering vil i henhold til KST 73/24 justeres årlig til den til enhver tids fastsatte sats i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33, Tilsynsavgift for salgssteder.

Festeavgift for graver

Gebyr	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Festeavgift for graver	250	250	0	0%
Minnelund	0	0	0	0%
Navneplate i minnelund etter fredningstid	50	50		

Navneplate i minnelund etter fredningstid

Avgift for navneplate i minnelund etter at fredningstiden er ute (20 år)

Minnelundgebyr inngikk tidligere i festeavgift.

Vedlegg

Tilskuddsliste

Ordforklaring

- "**Årlig bevilgning"**: Faste tilskuddsposter som utbetales årlig uten ny politisk eller administrativ behandling.
- "**Søknadsbasert politisk**": Tilskuddsordningen hvor den årlige fordelingen av tilskuddsrammen behandles av politisk organ i Karmøy kommune.
- "**Søknadsbasert adm**". Tilskuddsordning hvor kommunedirektøren har fullmakt til å fordele midler gjennom året etter fullmakt, egne retningslinjer eller andre føringer.

Budsjettområde	Tilskuddsordning	Budsjett 2024	Vedtak 2025	Type	Beskrivelse
Tjenesteområde 1 Administrasjon					
100 Politisk styring	Partistøtte	262 800	269 200	Årlig bevilgning	Årlig bevilgning, fordeles i tråd med kommunalt vedtatt reglement.
120 Administrasjon	Nærmiljøutvalgene	299 000	311 000	Søknadsbasert / administrasjon	Tildeles administrativt etter årlige søknader.
Tjenesteområde 4 Kultur					
231 Aktivitetstilbud barn og unge	Skolekorps	500 000	500 000	Årlig bevilgning	Årlig bevilgning som tildeles skolekorps etter en egen fordelingsnøkkel.

231 Aktivitetstilbud barn og unge	Frivillige lag utenom idrett	2 043 000	1 189 000	Søknadsbasert / politisk	Tilskuddsordning for frivillige lag og foreninger utenom idrettsorganisasjoner. Tildeles etter sak i hovedutvalg oppvekst og kultur. KST økte tilskuddet i 2024 med 900 000 i forhold til budsjettforslag. Økningen er ikke lagt inn i økonomiplan 2025.
231 Aktivitetstilbud barn og unge	Aktivitetskortet	784 000	784 000	Søknadsbasert / administrasjon	Dekning av kontingenter, egenandeler, cuper ol. Tildeles administrativt etter egne retningslinjer.
231 Aktivitetstilbud barn og unge	Frilager Haugalandet	150 000	150 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til Frilager Haugalandet.
231 Aktivitetstilbud barn og unge	Ung i jobb	156 000	156 000	Søknadsbasert/ administrasjon og politisk	Tilskudd til samarbeidstiltak mellom barnevernstjenesten, politiet, og SLT-koordinator hvor de hjelper ungdommer å finne jobber og støtte dem i disse.
231 Aktivitetstilbud barn og unge	Oppstartsmidler ungdomsklubber	150 000	150 000		KST-vedtak 59/24. Inntil 150 000 kroner øremerkes fra 2025 oppstart og drift av ungdomsklubber i frivillig regi.
373 Kino	Karmøy kino	1 354 000	854 000	Årlig bevilgning	Driftstilskudd til Karmøy Kino, samt gratis kino for barn søndager.
375 Museer	Private museer og fartøy	1 346 000	1 401 000	Årlig bevilgning	Faste driftstilskudd til private museer/fartøy.
375 Museer	Prosjektmidler museumssektor	210 000	219 000	Årlig bevilgning	Prosjekter innen museumssektoren.

377 Kunstformidling	Kunst- og formidlingsprosjekter	139 000	145 000	Søknadsbasert/ administrasjon og politisk	Kunst- og formidlingsprosjekter i regi av kunstnere og organisasjoner.
377 Kunstformidling	Festivaltilskudd	340 000	354 000	Årlig bevilgning	Festivaltilskudd.
385 Andre kulturaktiviteter	Frivilligsentraler	1 474 000	1 534 000	Årlig bevilgning	Driftstilskudd til frivilligsentraler.
385 Andre kulturaktiviteter	Kulturtiltak til eldre	194 000	202 000	Søknadsbasert / politisk	Tilskudd til frivillige organisasjoner med kulturtiltak overfor eldre. Årlig søknad. Fordeles av eldrerådet.
385 Andre kulturaktiviteter	Prosjektilskudd utenfor ordinære tilskuddsordninger	66 000	69 000	Søknadsbasert / politisk	Tiltak/prosjekter som faller utenfor gjeldende tilskuddsordninger i kultursektoren.
385 Andre kulturaktiviteter	17.mai - tilskudd	70 000	73 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til 17. mai etter egen fordelingsnøkkel.
Tjenesteområde 5 Idrett					
380 Idrett	Driftstilskudd idrett	1 316 000	1 370 000	Søknadsbasert / politisk	Ordinært driftstilskudd til idrettsorganisasjoner. Årlig søknad. Tildeles etter sak i hovedutvalg oppvekst og kultur.
380 Idrett	Reparasjon vedlikehold	550 000	573 000	Søknadsbasert / politisk	Ordinært driftstilskudd til idrettsorganisasjoner. Årlig søknad. Tildeles etter sak i hovedutvalg oppvekst og kultur.

380 Idrett	Idrettsanlegg	3 295 000	3 430 000	Søknadsbasert / politisk	Kommunale tilskudd til idrettsanlegg. Bevilges etter behandling i hovedutvalg oppvekst og kultur.
380 Idrett	Nærmiljøanlegg	590 000	614 000	Søknadsbasert / politisk	Tilskudd til nærmiljøanlegg. Bevilges etter behandling i hovedutvalg oppvekst og kultur.
380 Idrett	Aktivitetstilskudd idrett	50 000	50 000	Søknadsbasert / politisk	Aktivitetstilskudd idrett. Bevilges etter behandling i hovedutvalg oppvekst og kultur.
380 Idrett	Tilrettelagte tiltak idrett	52 000	54 000	Årlig bevilgning	Midler til inkludering.
380 Idrett	Prosjekttilskudd idrett	41 000	43 000	Søknadsbasert / politisk	Prosjekt tilskudd idrett. Bevilges etter behandling i hovedutvalg oppvekst og kultur.
380 Idrett	Offentlig bading	57 000	59 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til offentlig bading i Vormedal.
380 Idrett	Tilskudd daglig leder	1 980 000	2 061 000	Årlig tilskudd/fordelingsnøkkel	Tilskudd daglig leder idrettslag.
380 Idrett	Helganes Motorsportanlegg	200 000	208 000	Årlig bevilgning	Driftstilskudd Helganes Motorsportanlegg.
380 Idrett	Tilskudd drift foreningsdrevne idrettsanlegg	1 272 000	1 324 000	Årstilskudd/fordelingsnøkkel	Tilskudd drift foreningsdrevne idrettsanlegg.
381 Kommunale idrettsanlegg	Øvrige idrettstilskudd	17 000	18 000	Søknadsbasert / administrasjon	Tilskudd til tiltak som faller utenfor andre tilskuddsordninger innen idrett.
Tjenesteområde 6 Livssyn					

390 Den norske kirke	Driftstilskudd Den Norske kirke	23 581 000	24 548 000	Årlig bevilgning	Driftstilskudd etter kirkeloven § 15.
393 Gravplasser	Tilskudd til kirkegårdsformål	4 715 000	4 908 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til Karmøy kirkelig fellesråd for å ivareta forvaltning og drift av gravplasser.
393 Gravplasser	Tilskudd til kremasjon	500 000	521 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til Karmøy kirkelig fellesråd: kremasjonskostnader.
Tjenesteområde 7 Helse					
233 Forebyggende helsearbeid	Ung Arena	1 444 000	1 503 000	Årlig bevilgning	Tilskudd til Ung Arena Karmøy, tidligere Møteplassen.
233 Forebyggende helsearbeid	Kirkens SOS	59 000	63 000	Årlig bevilgning	
233 Forebyggende helsearbeid	Matsentralen Rogaland	227 000	236 000	Årlig bevilgning	
233 Forebyggende helsearbeid	Kreftomsorgen Rogaland	108 000	112 000	Årlig bevilgning	
Tjenesteområde 8 Omsorg					
234 Aktiviseringstjenester	Tilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne	304 000	316 000	Søknadsbasert / politisk	Tilskudd til frivillige organisasjoner som har tilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Tildeles etter sak i hovedutvalg oppvekst og kultur.

234 Aktiviseringstjenester	Feriefond	50 000	52 000	Søknadsbasert / administrasjon	Feriefond for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Tildeles administrativt etter egne retningslinjer.
Tjenesteområde 9 Sosial					
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid-	Prostdiakon	216 000	-	Årlig bevilgning	Fra og med 2025 har kommunedirektøren foreslått kutt i tilskudd til prostdiakon.
Tjenesteområde 12 Nærmiljø					
360 Naturforvaltning	Friluftsanlegg	115 000	119 000	Søknadsbasert / Politisk	Tilskudd til friluftsanlegg i regi av lag og foreninger.
360 Naturforvaltning	Mink- og sjøfuglprosjektet	22 000	23 000	Annet	Skuddpremie på mink. Dette prosjektet får også midler fra statsforvalteren.
360 Naturforvaltning	Naturforvaltningstiltak	43 000	44 000	Annet	Midler som brukes i samarbeid mellom naturforvaltning og privatpersoner. I hovedsak bønder som mottar midler for å ivareta naturmangfold i kommunen. Dette gjelder for å ivareta hubro, vipe, storspove, krykkje, åkerrikse med mer, samt å hindre gjengroing.
365 Kulturminnevern	Foreningen Gamle Skudeneshavn	100 000	104 000	Årlig bevilgning	
365 Kulturminnevern	Private restaureringstiltak	288 000	300 000	Søknadsbasert / administrasjon	Tilskudd til private restaureringstiltak.

Tjenesteområde 13 Bolig					
283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig.	Etablerings- og tilpasningstilskudd	3 609 000	3 757 000	Søknadsbasert / administrasjon	Tilskuddet tildeles etter egne retningslinjer. Tilskudd er til personer som trenger bistand til å kjøpe eller beholde bolig, eller som har behov for tilpasning av boligen.
Tjenesteområde 14 Næring					
325 Næring	Tilskudd til næringslivet	1 082 000	1 351 000	Søknadsbasert / administrasjon	Tilskudd til næringsorganisasjoner. Årlig søknad, behandles administrativt. Nytt tiltak 2025 med økning på 225 000 kroner.
325 Næring	Medlemskap	224 000	231 000	Årlig bevilgning	Medlemskap energirike, industrikommunene, nettverk for kommunale vannkrafteiere, NFKK, Norwegian Tunnel Safety Cluster, Norwegian Smart Care Cluster.
329 Landbruk	Tilskudd til Norsk landbruksrådgivning Rogaland	132 000	137 000	Årlig bevilgning	Tilskuddet er medlemskontingent hos Norsk landbruksrådgivning Rogaland. Norsk landbruksrådgivning Rogaland bistår bønder med gjødselsplaner i forbindelse med tilsagn fra staten om produksjonstilskudd. Kommunen samarbeider med Norsk landbruksrådgivning Rog.
Tjenesteområde 18 Økonomi					

285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	Kommunal kontantstøtte	262 000	Utgår	Søknadsbasert / administrasjon	Kommunal kontantstøtte. Søknader behandles administrativt etter egne retningslinjer.
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	Støtte til Dyrebeskyttelsen Haugaland	50 000	Utgår		
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	Støtte til En hjelpende hånd Haugaland	50 000	Utgår		

Tabellen viser en oversikt over tilskuddsordninger som utbetales av kommunen. Budsjett 2024 og vedtak 2025.

Det er ikke tatt med ordninger av typen økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsstønad, tilskudd til foreldre/fosterforeldre i barnevernet, selv om dette også føres som tilskudd i kommunens regnskap.

Selvkostskjema

Vannavgift

Vann (inkludert Hydro)	Utgifter	Inntekter
Driftsutgifter (KOSTRA funksjon 340/345) VAR-ansvar	58 430	
Driftsutgifter utenfor VAR-ansvar	1 834	
Indirekte driftsutgifter	240	
Kapitalkostnader	36 324	
Inntekter (vannavgift mv. på KOSTRA funksjon 340/345)		-88 583
SUM	**96 828**	**-88 583**
Netto utgift (+) eller inntekt (-) før fondsposter	8 245	
Fond sjøaure/biotopforbedring	35	
Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-1 082	
Overførsel til (+) / fra (-) selvkostfond	-7 198	
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	**0**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 1 viser selvkost på vannavgift

Kloakkavgift

Kloakk	Utgifter	Inntekter
Driftsutgifter (Kostrafunksjon 350/353) VAR-ansvar	48 184	
Driftsutgifter utenfor VAR-ansvar	1 614	
Indirekte driftsutgifter	151	
Kapitalkostnader	68 035	
Inntekter (kloakkavgift mv. på KOSTRA funksjon 350/353)		-108 985
SUM	**117 984**	**-108 985**
Netto utgift (+) eller inntekt (-) før fondsposter	8 999	
Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-340	
Overførsel til (+) / fra (-) selvkostfond	-8 659	
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	**0**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 2 viser selvkost på kloakkavgift

Renovasjonsavgifter

Renovasjon	Utgifter	Inntekter
Driftsutgifter (KOSTRA funksjon 355) VAR-ansvar	53 222	
Driftsutgifter utenfor VAR-ansvar	2 931	
Indirekte driftsutgifter	283	
Kapitalkostnader	19 476	
Inntekter (renovasjonsavgift mv. på KOSTRA funksjon 355)		-68 762
SUM	**75 912**	**-68 762**
Netto utgift (+) eller inntekt (-) før fondsposter	7 150	
Etterdriftsfond Borgaredalen	207	
Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-290	
Overførsel til (+) / fra (-) selvkostfond	-7 067	
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	**0**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 3 viser selvkost på renovasjonsavgift

Slamavgifter

Slam	Utgifter	Inntekter
Driftsutgifter (KOSTRA funksjon 354) VAR-ansvar	4 740	
Driftsutgifter utenfor VAR-ansvar	474	
Indirekte driftsutgifter	23	
Kapitalkostnader	307	
Inntekter (slamavgift mv. på KOSTRA funksjon 354)		-4 054
SUM	**5 544**	**-4 054**
Netto utgift (+) eller inntekt (-) før fondsposter	1 490	
Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-74	
Overførsel til (+) / fra (-) selvkostfond	-1 416	
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	**0**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 4 viser selvkost på slamavgift

Byggesak og eierseksjonering

Byggesak og eierseksjonering	Utgifter	Inntekter
Direkte driftsutgifter	15 201	
Indirekte driftsutgifter	1 638	
Direkte driftsinntekter		-16 839
SUM	**16 839**	**-16 839**
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	0	
Selvkostgrad	**100 %**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 5 viser selvkost på byggesak og eierseksjonering

Tilsyn med avløpsanlegg

Tilsyn med avløpsanlegg	Utgifter	Inntekter
Direkte driftsutgifter	2 013	
Indirekte driftsutgifter	95	
Direkte driftsinntekter		-2 005
SUM	**2 108**	**-2 005**
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	103	
Selvkostgrad	**95 %**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 6 viser selvkost på tilsyn med avløpsanlegg

Kart og oppmåling

Kart og oppmåling	Utgifter	Inntekter
Direkte driftsutgifter	10 401	
Indirekte driftsutgifter	741	
Direkte driftsinntekter		-7 909
SUM	**11 142**	**-7 909**
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	3 233	
Selvkostgrad	**71 %**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 7 viser selvkost på kart og oppmåling

Private planer

Private planer	Utgifter	Inntekter
Direkte driftsutgifter	2 083	
Indirekte driftsutgifter	122	
Direkte driftsinntekter		-1 838
SUM	**2 205**	**-1 838**
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	367	
Selvkostgrad	**83 %**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 8 viser samlet selvkostgrad private planer på 83 prosent.

Samlet selvkostgrad for byggesak og eierseksjonering, tilsyn med avløpsanlegg, kart og oppmåling, og private planer er i forslag til budsjett for 2024 på 89 prosent.

Feiegebyr

Feiegebyr	Utgifter	Inntekter
Tilskudd til Haugaland brann og redning IKS	8 170	
Gebyrinntekter feiing og tilsyn fyringsanlegg		-8 078
SUM	**8 170**	**-8 078**
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	92	
Overførsel til (+) / fra (-) selvkostfond	-92	
Netto utgift (+) eller inntekt (-)	0	
Selvkostgrad	**100 %**	
Alle tall i 1000 kroner		

Tabell 9 viser selvkost på feiegebyr.

Økonomireglement investering

Kommunedirektøren foreslår å videreføre nåværende økonomireglement - investering uten endringer.

Med bakgrunn i departementets veileder for budsjettering av investering og avslutning av investeringsregnskapet, samt et behov for enhetlige og forankrede økonomiske retningslinjer for kommunens investeringer innføres økonomireglement for investeringer.

1. Reglementets omfang og formål

Økonomireglementet skal gi retningslinjer for enhetlig behandling og økonomisk styring av investeringer samt regulere myndighet og ansvar.
Reglementet gjelder for all kommunal virksomhet, hvor ikke annet er bestemt ved lov, forskrift eller annet reglement, og for alle investeringsprosjekter i Karmøy kommune.

1.1 Definisjon av investering
Investeringsprosjekt er anskaffelse av varige driftsmidler som fast eiendom, bygninger, anlegg, inventar, utstyr, transportmidler, maskiner mv. Driftsmiddelet må ha en anskaffelseskostnad og levetid i henhold til Kommunal regnskapsstandard nr 1, Klassifisering av anleggsmidler, langsiktig og kortsiktig gjeld. Kommunal regnskapsstandard nr. 4 (KRS nr. 4), Avgrensingen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet angir skillet mellom påkostning som er investering og vedlikehold som er driftsutgift.

2. Budsjett og økonomiplan

Kommunens styringsdokumenter er førende for kommunens planlegging, også i forhold til økonomi. Med utgangspunkt i styringsdokumenter og gjeldende budsjett og økonomiplan utarbeides kommunens helhetlige investeringsplan i et 10 års perspektiv. Investeringsplanen rulleres årlig. Det første året av investeringsplanen er bindende årsbudsjett.

Investeringsbudsjettet vedtas med en utgiftsramme inkl. mva. og prisstigning, fratrukket prosjektspesifikke inntekter per prosjekt. For flerårige investeringsprosjekter som ikke er årsbevilgninger vedtas det også totalramme for prosjektet, som består av investeringsutgifter inkl. mva., fratrukket eventuelle øremerkede tilskudd eller andre prosjektspesifikke inntekter. Resterende del av bevilgningen skal da tas inn i påfølgende års budsjett i takt med prosjektets fremdrift. Budsjettramme inkludert mva., fratrukket prosjektspesifikke inntekter omtales som netto budsjettramme. Brutto budsjettramme er i denne sammenheng budsjettramme inkludert mva. før prosjektspesifikke inntekter er trukket fra.

2.1 Bevilgninger
Investeringsplanen består av tre typer bevilgninger;

Ordinære investeringsprosjekt. Dette er prosjekt med en tydelig start og slutt. Investeringen kan være ettårig eller strekke seg over flere år. Kommunestyret vedtar en total netto budsjettramme for hele prosjektets levetid.

Årsbevilgning. Denne type bevilgning brukes til jevnlig oppdukkende investeringsbehov innenfor et avgrenset område. Budsjettet er årsavhengig og prosjektet har ikke en total budsjettramme eller en tydelig start og slutt. Ubrukte budsjettmidler det enkelte år trekkes inn ved årsslutt. Nye budsjettmidler bevilges påløpende år uavhengig av regnskap foregående år.

Planprosjekt. Dette er prosjekt som er direkte knyttet til en konkret plan. Eksempelvis hovedplan avløp, boligsosial handlingsplan med mer. Planprosjekt består av flere underprosjekt definert i plandokumentet. Underprosjektene skal være tallfestet før planen vedtas. Prosjektet har en tydelig start og slutt som skal gjenspeile perioden den aktuelle planen er gjeldende. Kommunestyret vedtar en total netto budsjettramme for hele planen. Denne budsjettrammen kan være gjenstand for omprioritering i løpet av planperioden. Det må tas høyde for at igangsatte underprosjekt kan være flerårige ved denne omprioriteringen. Dette må fremkomme i omtale av prosjektet i årsbudsjettet.

2.2 Fastsettelse og vedtak av budsjettramme i prosjektets ulike faser
Et investeringsprosjekt styres etter prosjektets fastsatte mål om kvalitet, økonomi og fremdrift. De store investeringsprosjektene kan ofte strekke seg over flere år. De fleste investeringsprosjektene følger ikke kalenderåret og anslagene for forventet kostnadsramme vil kunne endres over tid, avhengig av prosjektets utvikling og av hvilken fase prosjektet er i.

Investeringsbudsjettet skal til en hver tid gjenspeile et mest mulig realistisk investeringsnivå i perioden. Forpliktelser og prioriteringer i investeringsplanen legger føringer for kommunens gjeldsutvikling og økonomiske handlingsrom. For å kunne legge frem en investeringsplan som inkluderer alle prioriterte investeringsbehov i perioden vil ikke alle budsjettrammer kunne være endelige, og det må påregnes endringer i forventet totalramme etter hvert som prosjektet blir klarere definert. Usikkerhetsgraden til budsjettrammens størrelse og periodisering vil avhengige av hvilken fase prosjektet er i ved budsjetteringstidspunktet. For å synliggjøre denne usikkerheten benyttes det en fargekoding/faseinndeling i budsjettsammenheng som skal gjenspeile hvilken fase prosjektet er i med tanke på fastsettelse av budsjettramme. Det benyttes også to faste beslutningspunkt som skal sikre grunnlag for økonomi og gjennomføring. Endringer i budsjettrammen underveis skal godkjennes av kommunestyret.

- Beslutningspunkt
Beslutningspunktene gjelder for ordinære investeringsprosjekt og for planprosjekt. For planprosjekt skal hvert enkelt underprosjekt behandles separat med tanke på beslutningspunkt. Hovedplan vann og hovedplan avløp er unntatt ordning med beslutningspunkt. Disse planprosjektene følges opp tertialvis og ellers ved behov i form av rapportering.

- Beslutningspunkt 1 er ved valg av konsept og andre praktiske hensyn.
- Beslutningspunkt 2 er etter at prosjekteringen er ferdig, før utlysning/innhenting av priser.
- For prosjekt med brutto totalramme <u>opp til kroner 10 millioner</u> skal begge beslutningspunktene godkjennes av den aktuelle kommunalsjef. Kommunalsjef har mulighet til å delegere denne fullmakten til sektorsjef der det er hensiktsmessig.
- For prosjekt med brutto totalramme fra kroner 10 millioner opp til kroner 50 millioner skal begge beslutningspunktene godkjennes av kommunedirektør eller kommunedirektørens utvalgte representant.
- For prosjekt med en totalramme på kroner 50 millioner eller mer skal beslutningspunkt 1 og 2 godkjennes av kommunedirektøren. Ved igangsettelse, overgang til grønn fase, legges det frem en orienteringssak til kommunestyret.

- Fargekoding/faseinndeling av budsjett
Fargekodingen/faseinndelingen skal benyttes til alle ordinære investeringsprosjekt. Prosjekter av mindre kompleksitet kan være aktuelle å spille inn i budsjett første gang med gul (prosjektering) eller grønn(gjennomføring) kode. Det skal alltid tilstrebes en mest mulig nøyaktig budsjettramme etter forutsetningene som foreligger ved budsjetteringstidspunktet. Definert usikkerhetsgrad er knyttet til budsjettrammen i investeringsbudsjettet. Utarbeidet budsjettramme inkluderer i tillegg en standard erfaringsbasert margin til uforutsette utgifter på 8-10 % for nybygg og 15 % for rehabiliteringer.

Rød – Konseptutvikling
Kalkyle 0. Usikkerhetsgrad +/- 30 %
Konseptvurderinger av løsningsvalg utarbeides i denne fasen. Kartlegging av tilhørende driftskonsekvenser innarbeides som en del av konseptvurderingen. Tid og kostnad for gjennomføring anses som høyst foreløpige estimater med meget stor usikkerhet. Prosjektet synliggjøres i budsjett og økonomiplan. Vedtak av budsjett anses som en intensjon, men budsjettrammen er ikke fastsatt. Beslutningspunkt 1. må godkjennes før prosjektet kan overføres til gul fase – prosjektering.

Gul – Prosjektering
Kalkyle 1. Usikkerhetsgrad +/- 20 %
Konseptet er valgt og prosjekteringsfase er besluttet igangsatt. Estimater for tid og kostnader er frem til gjennomført anskaffelse noe usikre. Prosjektleder skal etter prosjektering, før innhenting av priser vurdere om foreløpig budsjettramme er realistisk. Dersom foreløpig budsjettramme vurderes urealistisk basert på gjennomført prosjektering skal dette legges frem for kommunestyret før prisinnhenting. Når prosjekteringen er ferdig og driftskonsekvensene er kartlagt skal dette godkjennes i beslutningspunkt 2, før utlysing/innhenting av priser. Prosjektet går over i grønn fase (gjennomføring) først når prisene foreligger og er innenfor vedtatt budsjettramme.

Grønn – Gjennomføringsfase
Kalkyle 2. Vedtatt budsjettramme

Kostnadsramme er vedtatt og prosjekt er klar til gjennomføring etter endt planleggingsfase og anskaffelse. Tid og kostnadsrammer er ganske sikre.

Prosessen beskrevet over med fargekoding/faseinndeling i budsjett og tilhørende beslutningspunkt illustreres her:

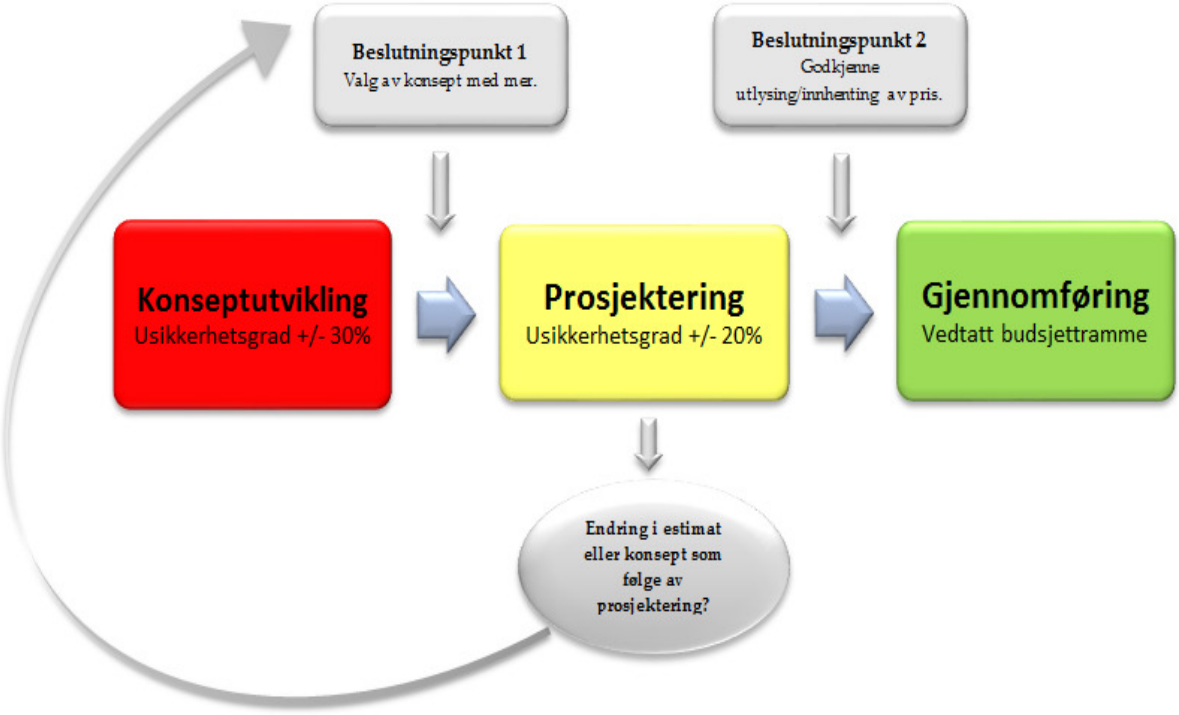

3. Rapportering

Det rapporteres på investeringene til kommunestyret i forbindelse med 1. tertial, 2. tertial og 3. tertial (årsavslutning). Ved behov kan det også rapporteres særskilt til politiske organ gjennom året.

Rapporteringen skal fokusere på vesentlig styringsinformasjon som fremdrift, økonomi, kvalitet og risiko.

I tertialrapportene foreslår kommunedirektøren eventuelle endringer i forhold til årets budsjett eller i forhold til prosjektets totale budsjettramme. Vedtatte endringer innarbeides videre i rullerende budsjett- og økonomiplan. Det skilles mellom årsavhengig budsjettjustering og budsjettendringer knyttet til prosjektets vedtatte totalramme. Årsavhengige budsjettjusteringer er i hovedsak en teknisk øvelse for å ivareta krav til et realistisk årsbudsjett. Årsavhengig budsjettjustering er endringer knyttet til periodisering av budsjett innenfor prosjektets vedtatte totale budsjettramme.

Komplett oversikt over status på hvert enkelt investeringsprosjekt er en del av rapporteringen (status investeringer). I denne oversikten skal det opplyses om status knyttet til økonomi, fremdrift og eventuelt annen relevant styringsinformasjon. Vesentlige endringer knyttet til disse punktene skal omtales mer inngående i saksutredningen.

En oversikt over ubrukte budsjettmidler som skal rebudsjetteres påfølgende år legges frem til politisk behandling i første kommunestyre etter foregående års årsavslutning. Endringene innarbeides i vedtatt budsjett påfølgende år etter politisk behandling. Dette gjelder som hovedregel ordinære investeringsprosjekt og planprosjekt, og rebudsjetteringen skal være innenfor vedtatt budsjettramme for det enkelte prosjekt.

I forbindelse med rapportering ved årsslutt utarbeides en oversikt som viser økonomisk status per prosjekt. Vesentlige avvik mellom påløpte utgifter og årets budsjett skal redegjøres for. Det skal spesifiseres om årets avvik skyldes tidsforskyvning, overskridelser eller besparelser, eller andre avvik fra forutsetningene i årsbudsjettet.

4. Finansiering av investeringsregnskapet

Finansiering av investeringene legges frem i bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A) i budsjett og økonomiplan.

Investeringsbudsjett/-regnskap har ulike finansieringskilder. For noen av disse kan kommunene selv bestemme i hvilken rekkefølge de skal benyttes, og det er anbefalt at kommunestyret tar stilling til dette. Prinsippene under vil være styrende for valg av finansiering i avslutning av regnskapet. De vil også være et utgangpunkt for endringer i finansiering i tertialrapportene, men her vil det gjøres en konkret vurdering i de enkelte vedtakene.

Karmøy kommunes investeringsbudsjett er delt inn i fire investeringsporteføljer; selvkostinvesteringer, investeringer knyttet til erverv og opparbeidelse av bolig- og industrifelt, startlån og generelle investeringer. Ved endringer i årets finansieringsbehov, i budsjettreguleringer og i årsavslutningen, skal følgende prinsipper for finansiering legges til grunn:

- Inntekter fra salg av bolig- og industrifelter skal budsjettreguleres og tilføres ubundet investeringsfond. Investeringsprosjekter til **erverv og opparbeidelse av bolig- eller**

industrifelt finansieres som ordinære prosjekter.

- **Startlån** lånefinansieres av øremerkede lån til videre utlån fra Husbanken. Lån fra Husbanken som ikke er videretildelt per 31.12. kan ikke benyttes til å finansiere andre investeringer, og vil bli stående som ubrukte lånemidler i balanse. Ordinære og ekstraordinære avdrag kommunen mottar fra låntaker skal utgjøre årets nedbetaling av lån til videre utlån til Husbanken.

- **Selvkostinvesteringe**r finansieres av lånemidler.

- Endringer knyttet til **generelle investeringer** skal finansieres i henhold til følgende rekkefølge:

1. Årets investeringsinntekter som ikke er budsjettert til andre formål, for eksempel salgsinntekter, tilskudd mv.
2. Øremerkede midler / bruk av bundet investeringsfond i henhold til avtale.
3. MVA-kompensasjon.
4. Overføring fra drift til investeringsregnskapet
5. Bruk av resterende lånemidler utover det som benyttet til å dekke ovennevnte investeringsporteføljer.
6. Bruk av ubundet investeringsfond, som kommunestyret ikke har avsatt til andre spesifikke formål.

Punkt 4-6 er fri finansiering, og kan først komme til anvendelse etter at tilgjengelige midler fra punkt 1-3 er anvendt til å finansiere årets utgifter. Det bør sikres at kommunen har tilgjengelige midler udisponert på ubundet investeringsfond til å kunne håndtere mindre uforutsette finansieringsbehov der det ikke er hensiktsmessig å endre årets låneopptak. Kommunestyret har vedtatt et mål om at ubundet investeringsfond bør være minst 100 mill. kroner.

5. Fullmakter

Kommunedirektøren har følgende fullmakter gjeldende kommunens investeringer:

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge uhensiktsmessige eller overflødige utleieboliger.
2. Omdisponere midler innenfor rammen av investeringsramme for mindre oppgraderinger av bygg og anlegg og universell utforming av kommunale bygg.
3. Inntekter fra salg av boligtomter tilføres ubundet investeringsfond.
4. Inntekter fra salg av industrifelt tilføres ubundet investeringsfond.
5. Ved innkjøp under 500 000 kroner gis kommunedirektøren fullmakt til å finansiere disse gjennom overføring av driftsbudsjettet. Det er en forutsetning at innkjøpet er knyttet til samme Kostrafunksjon som det er bevilget til i driftsbudsjettet. Dette kan være aktuelt i tilfeller hvor det er hensiktsmessig å kjøpe større utstyr innenfor rammen av driftsbudsjettet, og hvor kostnad og levetid på utstyret tilsier at dette er en investeringsutgift i regnskapsmessig forstand.

Fullmaktene nevnt her innarbeides i de årlige budsjettvedtakene.

Fritak etter eiendomsskatteloven § 7 a

Eiendomsskatteloven § 5 bestemmer hvilke eiendommer som SKAL fritas for eiendomsskatt. Dette er eiendommer som automatisk blir fritatt uten vedtak i kommunestyre. Det gjelder i hovedsak statlige og kommunale eiendommer, jernbane, kirker, eiendom til helseforetak og eiendom som blir drevet som gardsbruk eller skogbruk.

Eiendomsskatteloven § 7 bestemmer hvilke eiendommer som KAN fritas for eiendomsskatt. Fritaket gjelder for ett år om gangen og må vedtas av kommunestyret hvert år. Listen under er oppdatert per 9. september 2024.

Fritak etter eiendomsskatteloven § 7 a *Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.*

Fritak	Eiendom	Adresse	Eier
§ 7 a	1/13/0/0	Ospøyvegen 2	Ospøy Grendahus A/L
§ 7 a	1/59/0/0	Vedøen 59	Vedavåg Sjøspeidergr.
§ 7 a	3/33/0/0	Stølshaugvegen 1	Vea Bedehus Betel
§ 7 a	3/34/0/0	Bethel 34	Veabygdens Bedehus
§ 7 a	3/127/0/0	Borgtun 127	Veabygdens Bedehus
§ 7 a	4/142/0/0	Hakon Aasbøs Veg 23	Veabygdens Sanitetsforening
§ 7 a	4/200/0/0	Munkejord 200	Veabygdens Sanitetsforening
§ 7 a	4/287/0/0	Båshusvegen 1	D.f.e.f. Klippen
§ 7 a	4/467/0/0	Sørbøvegen 1	Vea Bedehus Betel
§ 7 a	5/29/0/0	Vea 29	Vea Idrettslag
§ 7 a	5/157/0/0	Slettavegen 126	Egill Danielsen Stiftelse
§ 7 a	5/537/0/0	Bleikmyrvegen 43	Solstein Holding As
§ 7 a	5/609/0/0	Slettavegen 130	Storhall Karmøy As
§ 7 a	5/609/0/0	Slettavegen 130	Storhall Karmøy As
§ 7 a	5/695/0/0	Ingen adresse	Egill Danielsen Stiftelse
§ 7 a	7/44/0/0	Arareil 44	Sevland Fjellag
§ 7 a	10/39/0/0	Skogheim 39	Sevland Fjellag
§ 7 a	11/438/0/0	Ingen adresse	Mannes Velforening

§ 7 a	12/63/0/0	Sevlandvegen 1	Ljosheim Bedehus
§ 7 a	12/191/0/0	Sævland 191	Sevland Fjellag
§ 7 a	12/398/0/0	Gjert Breidfjords Veg 5	Sevland Bygde- Og Fjellag
§ 7 a	13/538/0/0	Tjøsvoll 538	Stift Fiskerim Grunnviken
§ 7 a	15/223/0/0	Boktavegen 17	Stiftelsen Åkrehamn Kystmuseum
§ 7 a	15/312/0/0	Sildestad	Stiftelsen Åkrehamn Kystmuseum
§ 7 a	15/410/0/0	Klæhaugvegen 20	Solstein Holding As
§ 7 a	15/440/0/0	Åkra Idretsplass 440	Åkra Idrettslag
§ 7 a	15/444/0/0	Sollund 444	Åkra Idrettslag
§ 7 a	15/471/0/0	Sollund Ii 471	Åkra Idrettslag
§ 7 a	15/767/0/0	Rabbne 767	Åkra Fjellag
§ 7 a	15/1225/1/0	Ingen adresse	Åkra Idrettspark As
§ 7 a	15/1480/0/0	Skulevegen 11	Rogaland Fylkeskommune
§ 7 a	15/1611/0/0	Skulevegen 4	Kirketunet Barnehage As
§ 7 a	15/1616/0/0	Engvegen 13	Åkra Sanitetslag
§ 7 a	15/1739/0/0	Holmavegen 1	Karmøy Radio Cl.
§ 7 a	15/1983/0/0	Sjøenvegen 56	Stiftelsen Åkra Blå Kors
§ 7 a	15/2040/0/0	Skulevegen 10	Ryvingen Barnehage Ba
§ 7 a	15/2080/0/4	Sjøenvegen 54D	Vest Karmøy Sjømannsforening
§ 7 a	15/2088/0/0	Myrdalvegen 340	Åkra Fjellag
§ 7 a	15/2160/0/0	Åkra idrettslag Klubbhus	Åkra Idrettslag
§ 7 a	16/52/0/0	Vestre Karmøyveg 375	Åkra Speidergruppe
§ 7 a	18/15/0/0	Søre Ådlandsveg 7	Ådland bedehus
§ 7 a	19/77/0/0	Ingen adresse	Friluftsrådet Vest
§ 7 a	22/266/0/0	Burmavegen 90	Karmøy Rideklubb
§ 7 a	22/281/0/0	Ingen adresse	Karmøy Rideklubb

§ 7 a	25/80/0/0	Vestre Karmøyveg 542	Betania Langåker
§ 7 a	38/67/0/0	Syrevegen 149	Syre Velforening
§ 7 a	38/126/0/0	Ingen adresse	Syre Velforening
§ 7 a	42/245/0/0	Syrevegen 30	Sørhåland Barneskole As
§ 7 a	43/207/0/0	Vektarvegen 5	Skudenes Historielag
§ 7 a	43/553/0/0	Øygardshaugen 47	Slågstemmen Barnehage Sa
§ 7 a	44/43/0/0	Dr. Jensens Veg 4	Karmøy Røde Kors
§ 7 a	47/121/0/0	Røyningsbu 200	Skudenes Fjellag
§ 7 a	47/137/0/0	Vik 137	Round Table Nr. 81 (rt-81) Skudeneshavn
§ 7 a	47/655/0/0	Ingen adresse	Vikevågen Båtforening
§ 7 a	47/656/0/0	Vikevågen 49C	Vikevågen Båtforening
§ 7 a	50/40/0/0	Austre Karmøyveg 820	Ferkingstad Sokn
§ 7 a	53/8/0/0	Krosshammarvegen 55	Skud.H.Speid.Tropp
§ 7 a	53/43/0/0	Austre Karmøyveg 625	Blikshavn Sentralskytteranlegg
§ 7 a	54/13/0/0	Burmavegen 630	Karmøy Jeger Fisker Og Naturvernforening
§ 7 a	57/551/0/0	Vikholmen Fyr 1	Skudenes Sjømannsforening
§ 7 a	57/643/0/0	Korneliusholmen 6	Skudenes Sjømannsforening
§ 7 a	58/67/0/0	Havnegata 9	Arken Karmøy
§ 7 a	58/100/0/0	Hovedgaten 15	Arken Karmøy
§ 7 a	58/335/0/0	Torfæusgaten 11	Kopervik Sanitetsforening
§ 7 a	58/338/0/0	Torfæusgaten 13	Kopervik Sanitetsforening
§ 7 a	58/494/0/0	Sveinsvolljordet 1	Kopervik Sokn
§ 7 a	59/98/0/0	Avaldsnesvegen 9	Kopervik Rotary Klubb
§ 7 a	61/43/0/0	Austre Karmøyveg 344	Stokkastrand Bedehus
§ 7 a	61/95/0/0	Stokke Midtre 95	Stokkastrand Bedehus
§ 7 a	64/85/0/0	Sibirien 85	Kopervik Fjellag

§ 7 a	64/86/0/0	Sibirien 86	Kopervik Fjellag
§ 7 a	64/87/0/0	Skriverevarden 87	Kopervik Fjellag
§ 7 a	64/105/0/0	Furulund 105	Kopervik Fjellag
§ 7 a	64/107/0/0	Solstrandvegen 31	Stiftelsen Crux
§ 7 a	64/201/0/0	Storesaadlio 201	Kopervik Fjellag
§ 7 a	64/208/0/0	Sibirien 208	Kopervik Fjellag
§ 7 a	64/344/0/0	Austre Karmøyveg 182	Karmøy Røde Kors
§ 7 a	64/452/0/0	Askehagen 17B	Odd Fellow Huset Kopervik As
§ 7 a	64/606/0/0	Solstrandvegen 27	Stiftelsen Crux
§ 7 a	64/1046/0/0	Ingen adresse	Åsebøgrend Velforening
§ 7 a	66/38/0/0	Gofarnesvegen 44	Karmøy Seilforening
§ 7 a	66/426/0/0	Fotvegen 13	Aski As
§ 7 a	68/16/0/0	Austre Karmøyveg 37	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/88/0/0	Rogde 88	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/106/0/0	Austre Karmøyveg 23	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/106/0/0	Austre Karmøyveg 29	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/106/0/0	Eidevegen 1	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/176/0/0	Austre Karmøyveg 21	Rogaland Fylkeskommune
§ 7 a	68/177/0/0	Eide Indre 177	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/260/0/0	Eidsbakkane 14	Jehovas Vitner - Kopervik Menighet
§ 7 a	68/261/0/0	Ingen adresse	Stiftelsen Karmøy Folkehøgskule
§ 7 a	68/262/0/0	Eidsbakkane 45	Aski As
§ 7 a	69/41/0/0	Eide Midtre 41	Eide Bedehus
§ 7 a	75/31/0/0	Kalstøvegen 23	Kvalavåg Bedehus
§ 7 a	81/31/0/0	Lande 31	Arkeologisk Museum I Stavanger
§ 7 a	81/32/0/0	Landenes 32	Stavanger Museum

§ 7 a	85/135/0/0	Re - Minne 135	Arkeologisk Museum I Stavanger
§ 7 a	85/160/0/0	Utvik 160	Arkeologisk Museum I Stavanger
§ 7 a	85/206/0/0	Ingen adresse	Hetlandfeltet Velforening
§ 7 a	85/243/0/0	Ingen adresse	Avaldsnes Idrettslag
§ 7 a	85/256/0/0	Uvikstrand 4	Stiftelsen Karmsund Abr-senter
§ 7 a	85/329/0/0	Uvikstrand 31	Stiftelsen Karmsund Abr-senter
§ 7 a	86/72/0/0	Kong Augvalds Veg 33	Avaldsnes Sanitetsforening
§ 7 a	87/6/0/0	Markvegen 10	Veldetun båtlag SA
§ 7 a	87/208/0/0	Ingen adresse	Veldetun båtlag SA
§ 7 a	96/39/0/0	Håvikvegen 60	Stiftelsen KF Ansattes barnehage
§ 7 a	107/1/0/0	Fosnavegen 145	Røyksund Båtforening
§ 7 a	107/49/0/0	Storevikvegen 3	Haugesund Seilforening
§ 7 a	111/5/0/0	Høvringøy 30	Haugesund Motorbåtfor.
§ 7 a	115/105/0/0	Stølane 2	Kolnes Grendahus SA
§ 7 a	115/130/0/0	Ingen adresse	Kolnes Grendahus A/L
§ 7 a	115/131/0/0	Ingen adresse	Kolnes Grendahus A/L
§ 7 a	115/237/0/0	Ingen adresse	Kolnes Grendahus Sa
§ 7 a	117/43/0/0	Aksnesvegen 45	Haugesund Kommune
§ 7 a	118/10/0/0	Spannavegen 682B	Haugesund Mållag
§ 7 a	119/260/0/0	Mykje 260	Trevarden Velforening
§ 7 a	119/429/0/0	Myklandvegen 60	Hakkebakkeskogen Barnehage Vormedal Sa
§ 7 a	119/453/0/0	Vormedalsvegen 330	Vormedal Grendahus
§ 7 a	120/73/0/0	Spannavegen 895	Tuastad Bedehus Saron
§ 7 a	126/29/0/0	Vikshåland 29	Arkeologisk Museum I Stavanger
§ 7 a	127/40/0/0	Haugo Nedre 40	Arkeologisk Museum I Stavanger
§ 7 a	127/41/0/0	Haugo Nedre 41	Arkeologisk Museum I Stavanger

§ 7 a	128/6/0/0	Haugevegen 44	Hauge Videregående Skole As
§ 7 a	131/22/0/0	Torvastadvegen 293	Torvastad Kfuk Kfum
§ 7 a	133/2/0/0	Vestrehamnvegen 2	Mathiassen Magnar
§ 7 a	133/50/0/0	Vestrehamnvegen 30	Feøy Velforening
§ 7 a	138/27/0/0	Hålandvegen 160	Torvastad Idrettslag
§ 7 a	138/48/0/0	Hålandvegen 175	Haugesund International School
§ 7 a	139/8/0/0	Ingen adresse	Nordvegen Golfklubb
§ 7 a	142/540/0/0	Bjørgevegen 38	Torvastad Helselag
§ 7 a	147/485/0/0	Røysvegen 50	Haugaland Tråvlag
§ 7 a	147/542/0/0	Ingen adresse	Haugaland Tråvlag
§ 7 a	148/156/0/0	Kjellsvikvegen 3	Norheim sanitetsforening
§ 7 a	148/846/0/0	Ingen adresse	Sportsklubben Nord
§ 7 a	148/1040/0/0	Norheimsmarka 15	Norheimsmarka 15 As
§ 7 a	149/347/0/0	Stemmemyr 71	Stiftelsen Norheim Barnehage
§ 7 a	149/485/0/0	Ingen adresse	Spannatoppen Velforening
§ 7 a	149/495/0/0	Ingen adresse	Spannatoppen Velforening

Tabellen viser fritak etter eiendomsskatteloven § 7 a

Fritak etter eiendomsskatteloven § 7 b

Bygning som har historisk verde - begrenset til bygninger som Riksantikvaren har fredet etter Kulturminneloven v/forskrift fastsatt 30. november 2018.

Listen under er oppdatert per 9. september 2024.

Fritak	Eiendom	Adresse	Eiendomstype
§ 7 b	42/38/0/0	Geitungen Fyr 1	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	51/12/0/0	Skudenes Fyr 2	Fritid
§ 7 b	51/12/0/0	Skudenes Fyr 1	Fritid
§ 7 b	57/26/0/0	Kaigata 105	Næring

§ 7 b	57/27/0/0	Skudeneshavn 27	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/29/0/0	Gauden 29	Tomt - LNF
§ 7 b	57/30/0/0	Søragadå 75	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/31/0/1	Søragadå 73A	Bolig
§ 7 b	57/31/0/2	Søragadå 73B	Bolig
§ 7 b	57/31/0/3	Søragadå 73C	Bolig
§ 7 b	57/32/0/0	Søragadå 71	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/33/0/0	Søragadå 70	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/34/0/0	Skudeneshavn 34	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/35/0/0	Søragadå 68	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/36/0/0	Søragadå 65	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/37/0/0	Søragadå 59	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/38/0/0	Søragadå 64	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/39/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/40/0/0	Søragadå 58	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/42/0/0	Søragadå 57	Bolig
§ 7 b	57/43/0/0	Søragadå 47	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/44/0/0	Søragadå 48	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/45/0/0	Søragadå 46	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/46/0/0	Søragadå 44	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/47/0/0	Søragadå 42	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/48/0/0	Søragadå 39	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/49/0/0	Søragadå 45	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/50/0/0	Søragadå 41	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/51/0/0	Søragadå 35	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/52/0/0	Søragadå 49	Landbruk - næring
§ 7 b	57/53/0/0	Søragadå 50	Formuesgrunnlag Bolig

§ 7 b	57/54/0/0	Bram Saling 17	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/55/0/0	Bram Saling 15	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/56/0/0	Søragadå 31	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/57/0/0	Søragadå 29	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/59/0/0	Søragadå 37	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/60/0/0	Søragadå 40	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/61/0/0	Søragadå 32	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/62/0/0	Søragadå 30	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/63/0/0	Søragadå 27	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/64/0/0	Søragadå 28	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/65/0/0	Skudeneshavn 65	Tomt - bolig
§ 7 b	57/66/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/67/0/0	Søragadå 26	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/68/0/0	Halvorsbakken 18	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/69/0/0	Halvorsbakken 16	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/70/0/0	Søragadå 24	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/71/0/0	Søragadå 23	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/72/0/0	Holmen 23	Landbruk - næring
§ 7 b	57/73/0/0	Holmen 21	Landbruk - næring
§ 7 b	57/74/0/0	Holmen 19	Landbruk - næring
§ 7 b	57/75/0/0	Holmen 15	Landbruk - næring
§ 7 b	57/76/0/0	Holmen 15	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/77/0/0	Holmen 14	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/78/0/0	Søragadå 22	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/79/0/0	Holmen 9	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/80/0/0	Holmen 5	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/81/0/0	Ingen adresse	Garasje/annekseiendom

§ 7 b	57/82/0/0	Søragadå 18	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/83/0/0	Halvorsbakken 11	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/84/0/0	Halvorsbakken 12	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/85/0/0	Halvorsbakken 14	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/86/0/0	Skudeneshavn 86	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/87/0/0	Søragadå 16	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/88/0/0	Søragadå 17	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/89/0/0	Søragadå 15	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/90/0/0	Søragadå 13	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/90/0/0	Søragadå 13	Næring
§ 7 b	57/91/0/0	Nordnes 12	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/92/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/93/0/0	Søragadå 11	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/94/0/0	Nordnes 7	Næring
§ 7 b	57/95/0/0	Søragadå 7	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/96/0/0	Nordnes 3	Fritid
§ 7 b	57/97/0/0	Søragadå 5	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/98/0/0	Ingen adresse	Nausteiendom
§ 7 b	57/99/0/0	Halvorsbakken 10	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/100/0/0	Halvorsbakken 8	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/101/0/0	Halvorsbakken 2	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/102/0/0	Halvorsbakken 9	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/103/0/0	Bådebakken 1	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/104/0/0	Halvorsbakken 3	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/105/0/0	Veibellsbakken 5	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/106/0/0	Halvorsbakken 1	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/107/0/0	Gunnarsbakken 6	Formuesgrunnlag Bolig

§ 7 b	57/108/0/0	Gunnarsbakken 5	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/109/0/0	Nessabakken 3	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/110/0/0	Kirkevegen 3	Næring
§ 7 b	57/110/0/0	Kirkevegen 3	Bolig
§ 7 b	57/111/0/0	Gunnarsbakken 3	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/112/0/0	Skudeneshavn 112	Tomt - bolig
§ 7 b	57/113/0/0	Kaigata 19	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/114/0/0	Worregadå 4	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/115/0/0	Worregadå 3	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/116/0/0	Torget 1	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/116/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/117/0/0	Kaigata 15	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/117/0/0	Kaigata 15	Næring
§ 7 b	57/118/0/0	Kaigata 13	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/118/0/0	Kaigata 13	Næring
§ 7 b	57/119/0/0	Kirkevegen 7	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/122/0/0	Skudeneshavn 122	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/123/0/0	Kaigata 16	Næring
§ 7 b	57/124/0/0	Kirkevegen 11	Bolig
§ 7 b	57/124/0/0	Kirkevegen 11	Næring
§ 7 b	57/126/0/0	Kirkevegen 12	Næring
§ 7 b	57/127/0/0	Kaigata 12	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/128/0/0	Kaigata 8	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/129/0/0	Kaigata 6	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/130/0/0	Kirkevegen 10	Næring
§ 7 b	57/131/0/0	Kaigata 11	Blanda bruk - bolig
§ 7 b	57/132/0/0	Kaigata 7	Formuesgrunnlag Bolig

§ 7 b	57/133/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/154/0/1	Selvåg 2B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/154/0/2	Selvåg 2B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/154/0/3	Selvåg 2B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/154/0/4	Selvåg 2B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/154/0/5	Selvåg 2B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/154/0/6	Selvåg 2A	Næring
§ 7 b	57/155/0/0	Kanalvegen 6	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/160/0/0	Kanalvegen 8	Næring
§ 7 b	57/161/0/0	Kanalvegen 10	Næring
§ 7 b	57/234/0/0	Torget 5	Næring
§ 7 b	57/238/0/0	Søragadå 74	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/243/0/0	Kaigata 18	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/243/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/250/0/0	Kaigata 20	Næring
§ 7 b	57/251/0/0	Postvegen 24	Næring
§ 7 b	57/257/0/0	Skudeneshavn 257	Næring
§ 7 b	57/258/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/258/0/0	Søragadå 8	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/259/0/1	Selvåg 4B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/259/0/2	Selvåg 4B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/259/0/3	Selvåg 4A	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/259/0/4	Selvåg 4B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/266/0/0	Kaigata 5	Næring
§ 7 b	57/266/0/0	Kaigata 5	Bolig
§ 7 b	57/267/0/0	Kirkevegen 2	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/279/0/1	Kirkevegen 18	Næring

§ 7 b	57/279/0/2	Kirkevegen 18	Bolig
§ 7 b	57/284/0/0	Kirkevegen 4	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/284/0/0	Kirkevegen 4	Næring
§ 7 b	57/285/0/0	Kanalvegen 2	Bolig
§ 7 b	57/285/0/0	Kanalvegen 2	Næring
§ 7 b	57/293/0/0	Søragadå 14	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/298/0/0	Søragadå 1	Næring
§ 7 b	57/301/0/0	Søragadå 4	Næring
§ 7 b	57/301/0/0	Søragadå 4	Bolig
§ 7 b	57/307/0/0	Kanalvegen 4	Næring
§ 7 b	57/313/0/0	Kirkevegen 16	Næring
§ 7 b	57/313/0/0	Kirkevegen 16	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/314/0/0	Kaigata 14	Næring
§ 7 b	57/322/0/0	Kirkevegen 6	Tomt - bolig
§ 7 b	57/323/0/0	Søragadå 3	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/325/0/0	Skudeneshavn 325	Tomt - næring
§ 7 b	57/331/0/0	Kirkevegen 15	Næring
§ 7 b	57/332/0/0	Havnafjellet 332	Tomt - næring
§ 7 b	57/367/0/0	Søragadå 21	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/369/0/0	Skudeneshavn 369	Tomt - næring
§ 7 b	57/373/0/0	Ingen adresse	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/399/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/406/0/0	Postvegen 19	Næring
§ 7 b	57/416/0/0	Skudeneshavn 416	Tomt - bolig
§ 7 b	57/422/0/0	Torget 7	Næring
§ 7 b	57/428/0/0	Nordnes 5	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/436/0/0	Skudeneshavn 436	Næring

§ 7 b	57/437/0/0	Veibellsbakken 1	Næring
§ 7 b	57/441/0/0	Halvorsbakken 4	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/446/0/0	Bram Saling 7	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/489/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/514/0/0	Veibellsbakken 8	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/522/0/0	Søragadå 19	Næring
§ 7 b	57/523/0/0	Holmen 1A	Landbruk - næring
§ 7 b	57/530/0/0	Skudeneshavn 530	Sjøhus
§ 7 b	57/534/0/0	Veibellsbakken 2	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/544/0/1	Torget 6	Næring
§ 7 b	57/544/0/2	Torget 4C	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/544/0/3	Torget 4D	Bolig
§ 7 b	57/544/0/4	Torget 4A	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/544/0/5	Torget 4B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/577/0/0	Skudeneshavn	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/580/0/0	Nordnes 8	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/581/0/0	Skudeneshavn 581	Tomt - bolig
§ 7 b	57/582/0/0	Andersbryggå	Næring
§ 7 b	57/588/0/0	Skudeneshavn 588	Tomt - kommunikasjon
§ 7 b	57/589/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/596/0/0	Skudeneshavn 596	Næring
§ 7 b	57/600/0/0	Ingen adresse	Tomt - kommunikasjon
§ 7 b	57/605/0/0	Ingen adresse	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/611/0/0	Ingen adresse	Tomt - kommunikasjon
§ 7 b	57/614/0/0	Søragadå 77	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/615/0/0	Nordnes 1	Sjøhus
§ 7 b	57/621/0/0	Holmen 18	Sjøhus

§ 7 b	57/623/0/1	Selvåg 6B	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/623/0/2	Selvåg 6A	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/626/0/0	Dr. Jensens Veg 2A	Næring
§ 7 b	57/627/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/629/0/0	Ingen adresse	Tomt - kommunikasjon
§ 7 b	57/633/0/0	Ingen adresse	Næring
§ 7 b	57/634/0/0	Skudeneshavn 634	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/635/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/636/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	57/637/0/0	Ingen adresse	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/649/0/1	Søragadå 67	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/649/0/2	Søragadå 67	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/650/0/0	Ingen adresse	Garasje/annekseiendom
§ 7 b	57/654/0/0	Ingen adresse	Tomt - kommunikasjon
§ 7 b	57/666/0/0	Søragadå 60	Fritid
§ 7 b	57/667/0/0	Skudeneshavn 667	Nausteiendom
§ 7 b	57/701/0/0	Kaigata 10	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/703/0/0	Ingen adresse	Sjøhus
§ 7 b	57/705/0/0	Søragadå 63	Sjøhus
§ 7 b	57/713/0/0	Holmen 13	Sjøhus
§ 7 b	57/715/0/0	Torget 2	Formuesgrunnlag Bolig
§ 7 b	57/717/0/0	Ingen adresse	Tomt - næring
§ 7 b	57/718/0/0	Ingen adresse	Tomt - næring
§ 7 b	57/719/0/0	Ingen adresse	Tomt - bolig
§ 7 b	86/242/0/0	Kong Augvalds Veg 110	Næring
§ 7 b	96/1/0/0	Hydrovegen 330	Næring
§ 7 b	132/3/0/0	Kyrkjevegen 70	Næring

Tabellen viser fritak etter eiendomsskatteloven § 7 b

Kommunens tjenesteområder

Administrasjon

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

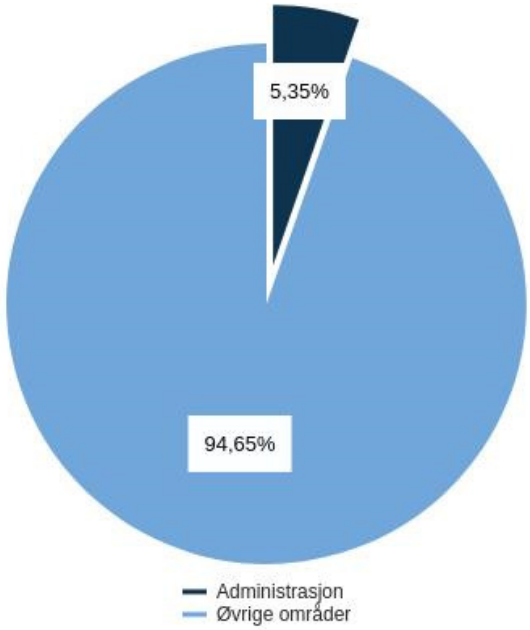

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**199 137**	**199 137**	**199 137**	**199 137**
Sum Kostra-korrigeringer	**-7 725**	**-7 725**	**-7 725**	**-7 725**
Sum Lønns- og prisvekst	**8 611**	**8 611**	**8 611**	**8 611**
Sum Avskrivninger	**1 296**	**1 296**	**1 296**	**1 296**
Sum Pensjonsendringer	**-3 253**	**-3 253**	**-3 253**	**-3 253**
Tidsavgrenset bevilgning				
KST 113/23 Studietur formannskap og hovedutvalgene	-500	-500	-500	-500
KST 113/23 Valg	1 270	0	1 270	0
Sum Tidsavgrenset bevilgning	**770**	**-500**	**770**	**-500**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	3 943	3 943	3 943	3 943
Sum Andre tekniske justeringer	**3 943**	**3 943**	**3 943**	**3 943**
Tekniske justeringer	**3 642**	**2 372**	**3 642**	**2 372**
Konsekvensjustert ramme	**202 779**	**201 509**	**202 779**	**201 509**
Nye tiltak				
Avfallssortering	180	180	180	180
Bosettingsbudsjett	-506	-506	-506	-506
Endring formannskapets disposisjonspost - Medlemskap Norske kjernekraftkommuner	-20	-20	-20	-20
FSK 047/24 Medlemskap Norske kjernekraftkommuner	20	20	20	20
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering	0	0	36	36

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Helhetlig eiendomsforvaltning	974	1 300	1 300	1 300
Hyllemeter papirarkiv	108	108	108	108
KST 038/24 Godtgjørelse og velferdsgoder folkevalgte	2 537	2 537	2 537	2 537
Omtaksering av eiendomsskatt	0	3 400	600	0
Valg	180	0	180	0
Vedlikehold bygg	500	500	500	500
Økte kostnader kontrollutvalg	27	27	27	27
Sum Nye tiltak	**4 000**	**7 546**	**4 962**	**4 182**
Innsparing				
Brannstasjon Veavågen - Driftskonsekvens av investering	0	22	22	22
Gevinstrealisering Haugaland IKT	-256	-512	-768	-1 024
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS - Driftskonsekvens av investering	53	79	79	79
Innsparingskrav	0	-1 200	-3 000	-3 100
MO-senter og administrasjonslokaler - Driftskonsekvens av investering	305	305	305	305
Reduksjon av energipriser	-165	-165	-165	-165
Stillingskutt/ nedtrekk administrasjon	-1 266	-1 266	-1 266	-1 266
Sum Innsparing	**-1 329**	**-2 737**	**-4 793**	**-5 149**
Nye tiltak	**2 671**	**4 809**	**169**	**-967**
Ramme 2025-2028	**205 450**	**206 318**	**202 948**	**200 542**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Strømforbruk eiendomsforvaltning (GWH)	26,0	24,3	25,6	25,6	25,6	25,6	Aktivitetsnøkkeltallet viser strømforbruk innen kommunens eiendomsforvaltning målt i GWH. 1 GWH er lik 1 000 000 kWh.
Strømpris inkl. nettleie (kr.)	1,44	1,35	1,41	1,41	1,41	1,41	
Sykefravær for renhold i %	8,5 %	7,5 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	

Sammendrag budsjett

Tjenesteområde administrasjon omhandler blant annet kostnader til politisk styring, kontroll og revisjon, administrasjon og administrasjonslokaler, og oppgaver knyttet til eiendomsforvaltning. En del felles problemstillinger knyttet til forvaltning og drift av ulike lokaler og eiendommer er derfor omtalt her, selv om de gjelder for alle typer bygg i kommunen.

Karmøy vedtok i juni 2022 ny samfunnsdel med nye hovedmål og delmål for kommunen. Samfunnsdelen skal være førende for arbeidet med handlingsprogrammet og utvikling av kommunen videre. Den nye samfunnsdelen følges opp gjennom ulike prosesser.

Arbeidet med ny arealdel pågår, ny prioritering av planbehovet for denne perioden ble behandlet høsten 2024, og ny organisasjonsstrategi ble vedtatt i juni 2024.

Organisasjonsutvikling
Organisasjonsstrategien "Tillit, samarbeid og kompetanse" ble vedtatt i juni 2024. Strategien er bygget på kommunens overordnede samfunnsplan og fokuserer på hvordan vi kan organisere oss for å bli en bærekraftig og inkluderende kommune. Den understreker at samarbeid og tillit står sentralt for å nå mål, og kompetanse er nøkkelen til å styrke nåværende velferdstjenester og utvikle fremtidige tjenester. I strategien presenteres fire mål for organisasjonen:

1. Vi samarbeider for å oppnå mål
2. Vi utvikler fremtidsrettede tjenester sammen
3. Vi er regionens beste arbeidsplass
4. Vi fremmer inkludering og likestilling

For å sikre vellykket implementering må hver arbeidsplass konkretisere betydningen av de fire målene i sin arbeidshverdag. I 2025 vil det bli utarbeidet handlingsplaner og verktøy for å støtte denne prosessen. Gjennom praktisk arbeid skal målene i organisasjonsstrategien bli levende og oppnåelige.

Sammen med ny organisasjonsstrategi ble ny visjon vedtatt. Den nye visjonen "Sammen om framtidens Karmøy" omfavner samfunnsplanens mål om en bærekraftig og inkluderende kommune. Visjonen er resultatet av brede involveringsprosesser med ansatte, ledere, tillitsvalgte og folkevalgte. I 2025 må vi jobbe videre med å skape en felles forståelse for utfordingsbilde og mobilisere organisasjonen mot mål som støtter visjonen.

Med den nye strategien vil følgende verdivalg gjelde:

Visjon: Sammen om framtidens Karmøy

Verdier: Modig, inkluderende og åpen

Innbyggerkontakt, dokumentsenter og digitalisering
Innen kommunikasjon er dokumentsenter og digitalisering slått sammen til en avdeling. Dette er gjort for å nå mål om å forenkle, fornye og forbedre arbeidsprosesser som følge av ny teknologi og fremtidig bruk av kunstig intelligens. Dette er i tråd ved vedtatt digitaliseringsstrategi. Omorganiseringen har redusert en stilling på ledernivå, og den digitale operative kompetansen er økt. Det skal i 2025 innføres nødvendige og krevende oppdateringer på tunge fagsystem, dette som en grunnmur for videre utvikling og bruk av kunstig intelligens. Servicetorget har endret navn til Innbyggerkontakt. Kontinuerlig digitalisering og utvikling har ført til at det daglig utføres flere arbeidsoppgaver, samtidig som ressursene er redusert.

Kommunale oppgavefellesskap
Karmøy kommune har i samarbeid med nabokommuner etablert to kommunale oppgavefellesskap de siste årene, med mål om å sikre sterke fagmiljø og samdrift.

Infigura Arbeidshelse ble i 2021 etablert som en felles BHT for Haugesund, Tysvær og Karmøy kommune. Infigura Arbeidshelse tilbyr faglig rådgivning innen helsefremmende og forebyggende helse, miljø- og sikkerhetsarbeid. Målet er å skape helsefremmende arbeidsplasser for de 7 500 medarbeiderne i de tre kommunene. I 2024 flyttet Infigura kontoret fra Kopervik til nye lokaler i Rennesøygata, Norheim Næringspark. De nye lokalene reduserer reisebehovet for ansatte og gjør det lettere å ta imot medarbeidere fra de tre kommunene.

Infigura blir kompensert for pris- og lønnsvekst på 4,1 prosent fra 2024 til 2025 i tråd med anslag i statsbudsjettet.

Det budsjetteres med følgende tilskudd til Infigura i 2025:
Tilskudd andel Karmøy kommune: 2 693 876 kroner

Haugaland IKT ble etablert i 2023, og har nå gjennomført to fulle driftsår der fokus har vært på etablering, samlokalisering og samkjøring av tekniske systemer med videre. Fra 2025 vil selskapet være over i en mer normal drift. Målene for selskapet er blant annet knyttet til å skape et større fagmiljø i møte med krav til spesialisering, stadig økende krav til datasikkerhet, større knapphet på arbeidskraft med videre.

Haugaland IKT blir kompensert for pris- og lønnsvekst på 4,1 prosent fra 2024 til 2025 i tråd med anslag i statsbudsjettet. Kostnadene øker, som må ses i sammenheng med økende bruk og kompleksitet i IT-teknisk drift og utvikling i kommunen. De økte merkostnadene i 2025 dekkes inn gjennom nedtrekk på andre områder i administrasjonen. Tiltaket må ses i sammenheng med at det også er vedtatt et mål for gevinstrealisering gjennom Haugaland IKT.

Det budsjetteres med følgende tilskudd til Haugaland IKT i 2025:
Tilskudd andel Karmøy kommune: 18 014 496 kroner

Lærlinger
Karmøy kommune har en ramme for inntak av 42-43 lærlinger per år, med 3-4 plasser for særskilt tilrettelagt opplæring, noe som gir opptil 86 lærlinger til enhver tid. I 2024 deltok kommunen i prosjektet "Helhetlig Fag- og Yrkesutdanning" for å legge til rette for gode overganger mellom skole og arbeidsliv, dette i samarbeid med videregående skoler. I 2025 vil det være viktig å gjøre videre tilpasninger til ny opplæringslov og fullføringsreform. Endringer som er gjort er utvidet rett til videregående opplæring, utvidet rett til omvalg og rett til yrkesfaglig rekvalifisering.

Kontrollutvalget
Det er budsjettert med 3 228 000 kroner til kontroll og revisjon. Dette er budsjettert på bakgrunn av vedtak i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg. Budsjettet dekker utgifter til kontroll- og kvalitetsutvalget (275 000 kroner), kjøp av sekretærtjenester fra Haugaland kontrollutvalgssekretariat (553 000 kroner) og kjøp av revisjonstjenester (2 400 000 kroner). Det vises for øvrig til vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget her.

Formannskapets disposisjonspost
Formannskapets disposisjonspost har i 2025 et budsjett på 0,48 millioner kroner.

Eiendomsskatt
Eiendomsskatt blir skrevet ut til vindkraft, anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, næringseiendom og boliger.

Kommunen gjennomførte forrige alminnelige taksering i 2015 for eiendommer med lokalt takstvedtak. Det medfører at kommunen i 2025 må foreta enten en ny alminnelig taksering eller en kontorjustering. Kommunestyret har vedtatt, KST 52/24, at det skal foretas kontorjustering i 2025 og 2026, mens ny alminnelig taksering skal skje med virkning fra og med 2027.

Kommunedirektøren har innhentet bistand som inkluderer prisstatistikk fra Meglerhuset Rele for å vurdere prisendringene for ulike eiendomsgrupper fra 2015 og frem til i dag. Eiendomsskattetakstene skal gjenspeile de enkelte eiendommers antatte omsetningsverdi. Sett på bakgrunn av tallmaterialet som Meglerhuset Rele har formidlet, bør ikke samlet kontorjustering for de to kommende årene overstige 5 prosent. Kommunedirektøren vil anbefale at det vedtas en kontorjustering på 2 prosent for 2025.

På grunn av at kommunen er kommet i en langt mer krevende økonomisk situasjon, har kommunedirektøren sett på muligheten for å øke kommunens inntekter fra eiendomsskatt gjennom å endre satser eller regler i kommunestyrets vedtak om utskrivning av eiendomsskatt for budsjett 2025. Innenfor utskrivningskategoriene vindkraft, anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum og næringseiendom har kommunen fra før av maksimal skattesats på 7,0 promille. Dermed er det ikke grunnlag for å øke inntektene for disse kategoriene gjennom å endre skattesatsen.

Når det gjelder eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom, har kommunen en skattesats på 2,8 promille og et bunnfradrag på 935 000 kroner. Til sammenligning har Haugesund kommune for bolig- og fritidseiendom en skattesats på 4,0 promille og et bunnfradrag på 600 000 kroner. Kommunedirektøren vil anbefale at kommunen fra og med 2025 senker bunnfradraget for eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom til 600 000 kroner. En boligeiendom som per 2024 får utskrevet eiendomsskatt, vil med dette forslaget få en økt årlig eiendomsskatt på 938 kroner. Dessuten vil flere boligeiendommer bli gjenstand for eiendomsskatt. Kommunedirektøren har beregnet at forslaget om redusert bunnfradrag til 600 000 kroner vil gi kommunen 17,2 millioner kroner i merinntekter for 2025.

Eiendomsforvaltning
Karmøy kommune kjøper inn strøm basert på sikringshandel. Dette medfører at 70 prosent av forventet årsforbruk til strøm kjøpes inn inntil 2 år i forkant. På denne måten får kommunen en mer stabil strømprissituasjon over tid, og her ligger formålet med denne innkjøpsmodellen.

De siste årene har kommunen opplevd store variasjoner i strømpriser og andre energipriser, men etter toppåret 2022 har det vært et fallende prisnivå. Ifølge kommunes strømleverandør, Fjordkraft, vil markedet fremover være værdrevet. Etter anbefaling fra Fjordkraft, vil kommunedirektøren gå inn for for at kommunen budsjetterer med en strømpris på 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie for 2025. Den anbefalte prisen for 2025 ligger rundt 4 prosent høyere enn forventet strømpris for 2024.

Innenfor kommunal eiendomsforvaltning er strømforbruk for 2025 forventet å ligge på 24,3 millioner kWh. Energistyringen i eiendomsforvaltningen vurderes som effektiv. Bruk av energioppfølgningssystemet Greentracker gjør at kommunen kan ha en aktiv løpende oppfølging av energibruken i kommunale bygg. Videre effektivisering av energibruken i kommunale bygg vil primært avhenge av nye investeringstiltak.

De siste årene har vedlikeholdsetterslepet på kommunens formålsbygg økt. Hovedårsaken til dette er høy prisvekst, kombinert med at vedlikeholdsbudsjettet ikke har blitt justert i samme takt som prisveksten.

Dette har blant annet ført til at kommunen har måtte stenge Ferkingstad skole på grunn av inneklimautfordringer, blant annet forårsaket av fuktinntrenging. Kommunen er i gang med å vurdere tilstanden på formålsbyggene og vedlikeholdsetterslepet nærmere På bakgrunn av dette, foreslår kommunedirektøren å øke vedlikeholdsbudsjettet for perioden 2025-2028 med 3,0 millioner kroner per år.

Målet er at Karmøy kommune skal ha friske og funksjonelle formålsbygg som er gode å bruke for både innbyggere og ansatte. Kommunedirektøren har derfor et sterkt fokus på vedlikeholdstiltak som ivaretar personsikkerhet og inneklima, og arbeider systematisk for å identifisere og prioritere nødvendige tiltak. Samtidig jobbes det aktivt med å gjøre driften av byggene så bærekraftig og energieffektiv som mulig. Tiltak som innføring av energioppfølgingssystem for å optimalisere driftstider på tekniske anlegg, pilotprosjekter med solceller og solfangere, samt energikartlegging av kommunens formålsbygg er eksempler på initiativer som er gjennomført for å øke kunnskapen og legge grunnlaget for bærekraftige investeringer og drift i fremtiden.

Gjeldende planer og planstatus

Karmøy kommune vedtok ny **organisasjonsstrategi** i juni 2024, som omtalt over. I handlingsprogramperioden 2025-2028 vil denne stå sentralt for videre arbeid med organisasjonsutvikling.

Ny **kommunikasjonsstrategi** ble vedtatt i Karmøy kommunestyre høsten 2021, og skal implementeres i den enkelte etat og avdeling for å bygge struktur for god kommunikasjon internt og i møte med innbyggerne. Planen skal revideres i denne kommunestyreperioden.

Digitaliseringsstrategien ble vedtatt i juni 2023 og er retningsgivende for den digitale utviklingen i kommunen. Fremtidens digitalisering skal: Forenkle, understøtte og utvikle effektive arbeidsprosesser, styrke innbyggerdialog med økt åpenhet, tilgjengelighet og økt medvirkning og øke den digitale kompetansen internt og eksternt. Strategien bygger på nasjonale og regionale føringer og vedtatte overordnet kommunikasjonsstrategi. Det er ikke lagt opp til at planen skal revideres i denne kommunestyreperioden.

Karmøy vedtok i 2021 en ny **anskaffelsesstrategi** som skal ivareta blant annet Stortingsmelding 22 (2018-2019) Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser. Planen skal rulleres i denne kommunestyreperioden.

Kommunens **temaplan for frivillighet** ble sist revidert i 2023, og skal revideres i løpet av denne kommunestyreperioden. Gjeldende plan har fire overordnede mål:

1. Forenkle kommunikasjonen mellom frivilligheten og kommunen
2. Samordne og systematisere arbeidet rettet mot frivillige organisasjoner
3. Skape forutsigbarhet for kommune og frivillige organisasjoner
4. Legge til rette for økt frivillighet i kommunen

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	140 250	137 727	141 608	139 730	139 506	140 056	139 506
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	57 452	53 670	61 813	55 487	56 835	53 171	51 571
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	28 939	26 073	26 106	27 834	27 578	27 322	27 066
Overføringsutgifter	12 636	4 532	6 158	4 882	4 687	4 882	4 687
Finansutgifter	15 307	8 870	9 421	10 166	10 166	10 166	10 166
Sum Driftsutgifter	**254 584**	**230 872**	**245 106**	**238 099**	**238 772**	**235 597**	**232 996**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-2 948	-2 959	-2 964	-3 081	-3 081	-3 081	-3 081
Refusjoner	-44 724	-28 776	-30 861	-29 568	-29 373	-29 568	-29 373
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-13 086	0	-5 789	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-60 759**	**-31 735**	**-39 614**	**-32 649**	**-32 454**	**-32 649**	**-32 454**
Sum	**193 825**	**199 137**	**205 492**	**205 450**	**206 318**	**202 948**	**200 542**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) **)	4 357	4 912	6 676	5 135	4 055	4 357	5 177	5 804	5 938
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	7,0 %	6,8 %	7,0 %	10,7 %	7,8 %	8,8 %	9,1 %	9,6 %	9,4 %
Produktivitet									
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	215	174	189	191	209	264	193	163	161
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	199	203	139	197	217	210	201	183	185
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	696	696	631	962	788	924	781	773	740
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	98	103	129	112	95	113	98	166	111

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde også i 2023 lavere utgifter til administrasjon og styring enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10) og landsgjennomsnittet.

Eiendomsforvaltning: Kostra gir noen indikasjoner på utgifter til eiendomsforvaltning. Det er grunn til å tolke disse med en viss varsomhet, da ulik praksis kommunene imellom kan gjøre sammenligninger vanskelig. For 2023 hadde Karmøy lavere kostnader til drift og energi per kvadratmeter bygg, i forhold til sammenlignbare kommuner. For renhold og vedlikehold var kostnadene om lag lik sammenlignbare kommuner. Målt per innbygger har Karmøy lavere kostnader, noe som skyldes at Karmøy har færre kvadratmeter formålsbygg per innbygger, enn sammenlignbare kommuner.

Kommuneindeksen 2023 - Norges best styrte kommuner: Agenda Kaupang lager på oppdrag fra Storebrand Livsforsikring AS en årlig rapport som kalles "Norges best styrte kommuner". Rapporten er basert på en kommuneindeks som sammenligner behovkorrigerte netto driftsutgifter på 15 ulike tjenesteområder i kommunen, og kopler dette med 86 indikatorer for kvalitet. I tillegg legges det vekst på finansielle nøkkeltall. Karmøy kommune kommer på 34. plass av 356 kommuner i denne undersøkelsen.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Anskaffelser	Offentlige anskaffelser skal brukes som et strategisk verktøy for å utløse innovasjon, skape nye produkter, tjenester og bærekraftige løsninger. Karmøy kommune anskaffer årlig varer og tjenester for ca 700 millioner kroner. Verdien av investeringer i bygg og anlegg kommer i tillegg. Karmøy kommune har, gjennom sin markedsmakt og ved aktiv bruk av bestillingskompetanse i anskaffelsene, en stor mulighet for å nå egne mål og påvirke sine omgivelser. Dette skjer ved å sette krav som bidrar til utvikling av et bærekraftig næringsliv, gunstig miljøpåvirkning og gode sosiale samfunnsforhold. Stor markedsmakt innebærer også et stort ansvar, og stiller krav til hvordan kommunen innretter anskaffelsene. Karmøy kommune skal ved alle anskaffelser ha fokus på hvordan anskaffelsen kan gjøres mest mulig miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig. Karmøy kommune vil i 2025 styrke arbeidet og forsterke fokuset på kontraktstyring. Det skal blant annet arbeides med å ytterligere styrke opplæring, rutiner, gevinstrealisering og verktøy. Ansvaret til kontraktseier skal tydeliggjøres for å sikre at oppfølgingen av kontrakter ivaretar Karmøy kommunes interesser. Dokumenterte avtaler gir virksomheten styring på pris og kontraktsbetingelser, og det er et mål at kommunen har 100 prosent avtaledekning for løpende driftsbehov.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle
Arbeidsmiljøundersøkelse	I oktober 2024 ble en arbeidsmiljøundersøkelse (HMS-undersøkelse) gjennomført i hele organisasjonen. Arbeidsmiljøundersøkelsen er et verktøy for å kartlegge faktorer som kan påvirke helse, sikkerhet og trivsel, inkludert: Fysiske arbeidsforholds som inneklima, belysning, temperatur og støy og psykososiale forhold som vold og trusler, trakassering og diskriminering. Hensikten med undersøkelsen er å bidra til et trygt og godt arbeidsmiljø for alle ansatte. I 2025 vil en følge opp undersøkelsen gjennom lederlinjen og i arbeidsmiljøgruppene, for å sikre at nødvendige tiltak blir implementert og evaluert.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Karmøy kommune er en lærende organisasjon	Karmøy kommune er en lærende organisasjon og bruker forbedringssystemet Compilo til forbedring og avvikshåndtering. Det ble i 2023 meldt inn i overkant av 7 000 avvik og rundt 200 forbedringsforslag. Det pågår et kontinuerlig arbeid i etater og	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	avdelinger med oppfølging av avvik og opplæring i hvordan melde avvik og forbedring. Dette vil fortsette 2025. I et eget prosjekt kalt «plunder og heft» vil forbedringsinnspill registreres som grunnlag for videre arbeid. For å videreutvikle Karmøy kommune skal det registreres 8 000 avvik og 500 forbedringsinnspill i 2025. Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn.				kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte
Kommunen skal gjøre hverdagen enklere for ansatte og innbyggere ved å digitalisere og veilede. Kunstig intelligens tas i bruk for å redusere manuelle oppgaver og styrke innbyggerdialogen	Det skal gjennomføres betydelig systematisering, tilrettelegging, innføring og opplæring i bruk av Microsoft 365 for ansatte. Dette vil redusere plunder og heft og bidra til å forenkle arbeidsprosesser. I tråd med vedtatte digitaliseringsstrategi skal vi forenkle, fornye og forbedre tjenester, prosesser og arbeidsmåter. Karmøy kommune skal ta i bruk kunstig intelligens for å understøtte målene i digitaliseringsstrategien og styrke kommunens kommunikasjonskanaler i møte med innbyggerne. Kommunen forenkler, fornyer og forbedrer ved å digitalisere og ta i bruk kunstig intelligens. Det samarbeides for å nå målene. Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Sikre likestilling og hindre diskriminering	Et av hovedmålene i samfunnsdelen av kommuneplanen fokuserer på likestilling, med særlig vekt på å fremme et inkluderende arbeidsliv preget av høy sysselsettingsgrad og en kultur for heltidsarbeid. I tillegg er inkludering og likestilling definert som prioriterte mål i organisasjonsstrategien. Det skal arbeides kontinuerlig for å styrke inkludering og likestilling, noe som blant annet innebærer å engasjere flere som opplever utenforskap gjennom samarbeid med eksterne aktører. I 2025 vil en partssammensatt arbeidsgruppe ha spesielt fokus på resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen. Denne undersøkelsen vil gi innsikt i medarbeidernes helse, sikkerhet og trivsel på arbeidsplassen, samt belyse viktige temaer som vold, trusler, trakassering og diskriminering.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har oppnådd likestilling og en likestillingskultur hvor deltakelse i det politiske, økonomiske og sosiale liv gjenspeiler befolkningssammensetningen
Styrke innbyggerdialogen i Karmøy kommune	Det vil foregå en kontinuerlig digitalisering slik at innbyggerne enklere kan finne frem den informasjonen de er i behov av digitalt. Nettsidene er	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	kommunens hovedkanal med årlig vel 1,6 millioner besøkende. Ved å ta i bruk kunstig intelligens skal det bli enklere for flere å finne svar på nettsidene. Videre fortsetter den omfattende digitalisering av skjema som et ledd i bedre innbyggerdialog og reduksjon av manuelle arbeidsprosesser for kommunens saksbehandlere. Dokumentsenteret innfører oppgradert sak- og arkivsystem som et grunnlag for videre bruk av kunstig intelligens. Det skal tas i bruk kunstig intelligens i håndtering av henvendelser på epost og dagens sentralbord skal oppdateres til en mobil løsning for å redusere plunder og heft. Innbyggerkontakt skal veilede innbyggerne og ha særlig vekt på å hjelpe de som ikke har digital kompetanse. Det skal gjennomføres kontinuerlige veildertilbud for innbyggere som ønsker å lære å bruke digitale tjenester i regi av biblioteket, Innbyggerkontakt og frivilligheten. Innbyggerdialogen styrkes ved å strukturere kommunikasjonsflyten i ulike kanaler og arbeider for å redusere antall telefonhenvendelser ved å tilby riktig og tilrettelagt informasjon i digitale kanaler. Det tas i bruk kunstig intelligens og samarbeider for å nå målene. Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn.				nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Styrke kommunens omdømme og bidra til økt tillit og samarbeid. Åpenhet og innbyggerundersøkelser legges til grunn i arbeidet	Det er viktig videreutvikle tillit og samarbeid mellom de ulike målgruppene i kommunen. Åpenhet er en vesentlig faktor i dette arbeidet. Tillit og samarbeid skal være tema i kommunens interne møter og jevnlig i møter med politikere og innbyggere. Ved å svare på spørsmål, være åpen og legge til rette for medvirkning skal innbyggerdialogen styrkes. Å formidle arenaer for demokratiske prosesser er vesentlig i innbyggerdialogen. Politiske møter skal publiseres og forslag til vedtak skal formidles åpent og i sanntid. Innbyggerne i større grad blir gjort kjent med når møtene er. Det arbeides med klart språk i kommunens saksdokumenter. Kommunen skal være proaktiv i sin kommunikasjon internt og eksternt. Det gjennomføres årlig spørreundersøkelse for å kartlegge tillit og samarbeid. Ved å være åpne skal tillit og samarbeid mellom kommunen og innbyggerne, ansatte, politikere og media videreutvikles. Vi samarbeider for å nå målene. Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Sykefravær Karmøymodellen BHT	Arbeidsmiljøutvalget vedtar handlingsplan for arbeidsmiljø. Her inngår helsefremmende innsats for å øke bevissthet rundt faktorer som fremmer helse. Videre er det fokus på forebyggende innsats for å redusere risiko for helsefare på arbeidsplassene. Her bistår bedriftshelsetjenesten med tiltak på den enkelte arbeidsplass, blant annet i kartlegging og utarbeiding av handlingsplaner. Karmøy kommune har lavere sykefravær enn gjennomsnittet av kommuner. Gode rutiner for oppfølging og nærværskultur er viktige innsatsfaktorer i dette arbeidet. Det gjennomføres jevnlig opplæring i Karmøymodellen for nærværsarbeid for ledere og ansatte.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn

Tidsavgrenset bevilgning

KST 113/23 Studietur formannskap og hovedutvalgene
KST 113/23 Studietur formannskap og hovedutvalgene

KST 113/23 Valg
KST 113/23 Valg

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

Bosettingsbudsjett

Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og deflator her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

Endring formannskapets disposisjonspost - Medlemskap Norske kjernekraftkommuner
Viser til FSK 047/24 Medlemskap Norske kjernekraftkommuner. Det er ikke anvist inndekning i drift. Midlene omdisponeres fra formannskapets disposisjonspost.

FSK 047/24 Medlemskap Norske kjernekraftkommuner
Viser til FSK 047/24 Medlemskap Norske kjernekraftkommuner. Det er ikke anvist inndekning i drift. Midlene omdisponeres fra formannskapets disposisjonspost.

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede. Boligene skal etter planen ferdigstilles og tas i bruk fra 2027.

Driftskonsekvensene fra 2027 er beregnet til en netto økning på 107 000 kroner i årlige driftsutgifter. Det er lagt til grunn en besparelse i bemanning for tjenesteområdet omsorg. I tillegg er det beregnet økte leieinntekter for tjenesteområde bolig. Boligene medfører samtidig økte kostnader i drift og vedlikehold. Dette innebærer drift vedlikehold av bygg og uteområde.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tjenesteområder (tall i hele kroner)	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	0	36 000	36 000
Omsorg	0	0	-115 000	-115 000
Bolig	0	0	-75 000	-75 000
Samferdsel	0	0	52 000	52 000
Nærmiljø	0	0	209 000	209 000
Sum	**0**	**0**	**107 000**	**107 000**

Helhetlig eiendomsforvaltning
I planstrategien for inneværende kommunestyreperiode, er det gjort en strategisk prioritering av kommunens planbehov. En av planene som det pekes på er en temaplan for kommunen som strategisk eiendomsaktør og samfunnsutvikler. Dette er et område hvor kommunedirektøren peker på at kommunen har et forbedringspotensial og hvor det er behov for økt kapasitet. En slik økt kapasitet skal

bidra til en bedre, mer fremtidsrettet og mer rasjonell forvaltning av kommunens eiendommer og bygningsmasse, og vil være en ressursperson inn i det kommende planarbeidet.

Hyllemeter papirarkiv
Grunnet økt behov for hylleplass for avlevering av papirarkiv må kommunen leie ekstra hyllemeter i Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS. Det gir økt kostnad på ca. 0,1 millioner kroner.

KST 038/24 Godtgjørelse og velferdsgoder folkevalgte
Karmøy kommune vedtok i 13. mai 2024 i sak 038/24 en ny forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Karmøy kommune. Vedtaket innebar økt godtgjørelse på flere områder, og innebar økte kostnader på årsbasis med vel 2 millioner kroner. Dette kommer i tillegg til vedtak 18. mars 2024 i sak 012/24, hvor det ble vedtatt at posisjonen for kommunestyreperioden 2023-2027 kan peke ut en kommunestyrerepresentant som godtgjøres inntil 38 prosent av ordførers godtgjørelse. Dette hadde isolert sett en økt kostnad på 650 000 kroner. Samlet konsekvens av endringene i godtgjørelsesforskriften anslås til 2,75 millioner kroner.

Omtaksering av eiendomsskatt
Karmøy kommune innførte eiendomsskatt i 1973, og har siden den tid skrevet ut eiendomsskatt. Siste alminnelige taksering i kommunen var i 2015.

Etter eiendomsskatteloven § 8 A-3 skal det foretas en alminnelig taksering hvert tiende år, og det skal i utgangspunktet gjennomføres en full omtaksering i 2025. Eiendomsskatteloven § 8 A-4 åpner imidlertid opp for at det i stedet for en ny alminnelig taksering kan gjøres vedtak om en prosentvis økning i vedtatte takster (kontorjustering). Denne prosentvise økningen kan ikke være mer enn 10 prosent av det opprinnelige skattegrunnlaget for hvert år etter 10 årsfristen for den alminnelige takseringen, jf. eiendomsskatteloven § 8 A-4.

Kommunestyret har vedtatt, KST 52/24, at det skal foretas kontorjustering i 2025 og 2026, mens ny alminnelig taksering skal skje med virkning fra og med 2027.

Ved Eiendomsskattekontoret har det funnet sted en stor utskiftning av personell i løpet av det siste året, og det er derfor behov for kompetansebygging i forkant av en ny alminnelig taksering. For å sikre budsjettmessig dekning av merutgiftene som vil påløpe i forbindelse med engasjement av takseringsfirma til utarbeidelse av takstforslag til ny alminnelig taksering i 2027, vil det være nødvending å sette av 3,4 mill. kroner i 2026 og 0,6 mill. kroner i 2027, dvs. totalt 4,0 mill. kroner.

Valg
Gjennomføring av valg er en sentral oppgave for kommunen. Kravene til gjennomføring av valg øker, og det er utfordringer knyttet til å ha oppdatert materiell og sikre nok folk til gjennomføringen. Erfaringene fra de siste valgene tilsier at det er behov for å øke rammene for gjennomføring av valg noe. Det foreslås derfor en økt bevilgning for de årene hvor det gjennomføres valg.

Vedlikehold bygg
Kommunen har over flere år hatt utfordringer med begrensede rammer til bygningsmessig vedlikehold. Denne situasjonen har ledet til et vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen blir stadig eldre, og det er behov for å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare byggene. I 2023 og 2024 har kommunen hatt en økning i uforutsette utgifter til vedlikehold. Årsaken til dette er hærverk og havari, hvor havari er en konsekvens av etterslep og aldrende formålsbygg.

Sett på bakgrunn av ovennevnte, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettet for vedlikehold av formålsbygg med 3,0 millioner kroner fra og med 2025.

Økte kostnader kontrollutvalg
Det er budsjettert med 3 228 000 kroner til kontroll og revisjon. Dette er budsjettert på bakgrunn av vedtak i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg. Budsjettet dekker utgifter til kontroll- og kvalitetsutvalget (275 000 kroner), kjøp av sekretærtjenester fra Haugaland kontrollutvalgssekretariat (553 000 kroner) og kjøp av revisjonstjenester (2 400 000 kroner). Beløpet innebærer en liten vekst utover ordinær pris- og lønnsvekst (med kommunal deflator). Det vises for øvrig til vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget her.

Innsparing

Brannstasjon Veavågen - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvensen (inntekten) gjelder ny brannstasjon på Vea og viser leieinntekter Karmøy kommune vil motta fra Haugaland brann og redning IKS (HBR). I henhold til selskapsavtalen skal Karmøy bygge ny brannstasjon på Vea til erstatning for brannstasjonene på Åkra og i Kopervik. HBR leier så brannstasjonen av kommunen.

Tekniske driftskostnader for den nye brannstasjonen på Vea inkluderer renhold, energiforbruk, forsikring, vaktmester og forvaltning. Videre er det beregnet er leiesum basert på kapitalutgifter for bygg. Premissene som er lagt til grunn er nedbetaling over 50 år, med en kalkylerente på 4,28 prosent. Renten vil bli fastsatt gjennom leieavtalen mellom HBR og Karmøy kommune. Etablert avtalepraksis for utleie av brannstasjoner er at renten endres årlig etter kommunalbankens kalkylerente. Den delen av leieprisen som gjelder refusjon for driftsutgifter vil avregnes årlig, slik at de gjenspeiler faktiske regnskapsførte utgifter. Dette kan føre til variasjoner fra år til år.

Beregning av driftskonsekvens tar også høyde for at brannstasjonene på Åkra og Kopervik legges ned.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområde:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	22 000	22 000	22 000
Brann og ulykkesvern	0	-5 342 000	-5 342 000	-5 342 000
Sum	**0**	**-5 320 000**	**-5 320 000**	**-5 320 000**

Gevinstrealisering Haugaland IKT
Selskapet har nå vært i en oppstartsfase, hvor det blant annet har vært arbeidet med å etablere felles infrastruktur for datakommunikasjon, samlokalisering med videre. Selskapet går nå inn i ordinær drift. Ved etablering av selskapet er det satt mål for selskapet og det arbeides for å realisere disse. En del av gevinstrealisering vil også være økonomisk. Det er satt mål om å realisere økonomiske gevinster på 1,4 millioner kroner i selskapet (fordelt på de to eierkommunene Tysvær og Karmøy) over 4 år, fra og med selskapets 3. driftsår, som er i 2025. For Karmøy utgjør dette i 2025 0,256 millioner kroner.

Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvensen (inntekten) gjelder ny hovedbrannstasjon på Raglamyr og viser leieinntekter Karmøy kommune vil motta fra Haugaland brann og redning IKS (HBR). Ny brannstasjon vil erstatte eksisterende stasjoner på Vormedal og Bø.

Teknisk driftskostnader for hovedbrannstasjon på Raglamyr inkluderer renhold, energiforbruk, forsikring, vaktmester og forvaltning. Videre er det beregnet er leiesum basert på kapitalutgifter for bygg og tomt. Premissene som er lagt til grunn er nedbetaling over 50 år, med en rente på 4,28 prosent.

Renten vil bli fastsatt gjennom leieavtalen mellom HBR og Karmøy kommune. Etablert avtalepraksis for utleie av brannstasjoner er at renten endres årlig etter kommunalbankens kalkylerente. Den delen av leieprisen som gjelder refusjon for driftsutgifter vil avregnes årlig, slik at de gjenspeiler faktiske regnskapsførte utgifter. Dette kan føre til variasjon fra år til år.

Beregning av driftskonsekvens tar også høyde for at brannstasjonene på Vormedal og Bø legges ned.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	53 000	79 000	79 000	79 000
Brann og ulykkesvern	-6 907 000	-10 360 000	-10 360 000	-10 360 000
Sum	**-6 854 000**	**-10 281 000**	**-10 281 000**	**-10 281 000**

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

MO-senter og administrasjonslokaler - Driftskonsekvens av investering
Ombygging av Kopparen til MO- senter og kontorplasser er ferdigstilt. Samlet besparelse i drift for 2024 er beregnet til 902 000 kroner. Fra 2024 til 2025 reduseres årlig besparelse i drift til 772 000 kroner. Endringen fra 2024 til 2025 gjelder at kommunen fra 2025 skal betale leie for parkeringsareal til Kopparen, som fremdeles eies av berg Eiendom AS. I tillegg er det bortfall av leieutgifter for avdeling Vann, Avløp og Renovasjon (VAR) som nå er flyttet inn i Kopparen. Netto gir dette en redusert årlig besparelse på 130 000 kroner.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	1 483 000	1 483 000	1 788 000	1 788 000	1 788 000	1 788 000
Helse	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000
Omsorg	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000
Sosial	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000
Næring	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Vann, avløp og renovasjon (VAR)		-525 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Sum	**-377 000**	**-902 000**	**-772 000**	**-772 000**	**-772 000**	**-772 000**

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Stillingskutt/ nedtrekk administrasjon
Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen foreslås det å redusere rammene til administrasjon med rundt 1,3 millioner kroner. Kommunedirektør mener det finnes et potensiale for å ta ut effekter av digitalisering og optimalisering av arbeidsprosesser, og foreslår et nedtrekk i rammen for administrasjon. Nedtrekket innebærer at stillinger i stabsavdelingene vil bli redusert ved at vakante stillinger trekkes inn, eller andre tiltak for å redusere kostnadene. Det anses som nødvendig å ta ned kostnadene tilsvarende 3-4 årsverk i løpet av 2025 for å kunne gi tilstrekkelig effekt i 2025. Det vises til ytterligere innsparingskrav for påfølgende år. Tiltaket vil gi lavere kostnad, men samtidig en redusert administrativ kapasitet. Dette innebærer en risiko for at tiltaket kan ha negative konsekvenser for fremdrift, utvikling og støtte til både virksomheter, folkevalgte og eksterne samarbeidspartnere.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Administrasjon														
Digitalisering (planprosjekt)	2025	0	17 525	3 151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
IKT-investeringer	Årsbevilgning			6 885	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	
Investeringstilskudd til Haugaland IKT kommunalt oppgavefellesskap	Årsbevilgning			3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	
MO-senter og administrasjonslokaler	2025	0	73 978	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Sum Administrasjon		**0**	**91 503**	**14 336**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	**5 050**	

Barnehage

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

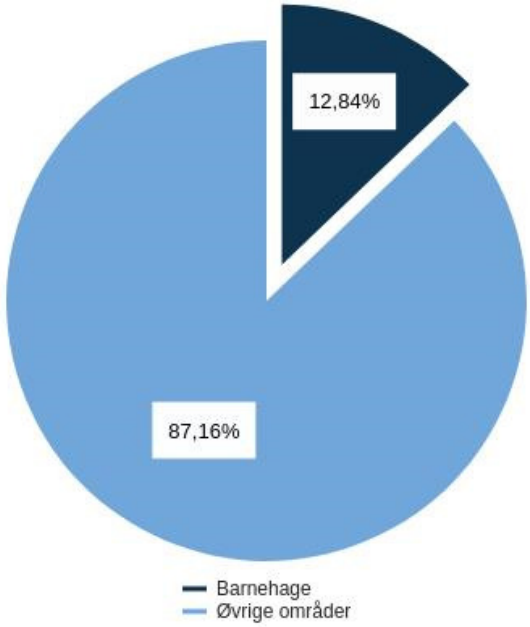

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**512 307**	**512 307**	**512 307**	**512 307**
Sum Kostra-korrigeringer	**62**	**62**	**62**	**62**
Sum Lønns- og prisvekst	**23 253**	**23 253**	**23 253**	**23 253**
Sum Avskrivninger	**251**	**251**	**251**	**251**
Sum Pensjonsendringer	**-4 016**	**-4 016**	**-4 016**	**-4 016**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-7	-7	-7	-7
KST 113/23 Redusert makssats barnehage, kommunale barnehager	3 500	3 500	3 500	3 500
KST 113/23 Redusert makssats barnehage, private barnehager	4 100	4 100	4 100	4 100
Sum Andre tekniske justeringer	**7 593**	**7 593**	**7 593**	**7 593**
Tekniske justeringer	**27 143**	**27 143**	**27 143**	**27 143**
Konsekvensjustert ramme	**539 450**	**539 450**	**539 450**	**539 450**
Nye tiltak				
Antall barn høyere enn prognoser	10 472	10 472	10 472	10 472
Demografi	0	1 800	0	0
KST 041/24 Deling av Vormedal barnehage	600	600	3 200	3 200
Prop 1 S 2025: Nominell vidareføring av maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2025	307	307	307	307
Sum Nye tiltak	**11 379**	**13 179**	**13 979**	**13 979**
Innsparing				
Bortfall av barnehagetilbud til 0- åringer	-4 500	-12 000	-12 000	-12 000
Demografi	0	0	-6 000	-22 800
Innsparingskrav	0	-7 100	-16 600	-17 700
KST 113/23 Reduksjon kjøkkenressurs Bygnes vitenbarnehage	-99	-335	-699	-699

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Nedleggelse Kolnes barnehage	-25	-38	-1 578	-3 302
Nedleggelse Storesund barnehage	-111	-241	-911	-3 024
Reduksjon av energipriser	-140	-140	-140	-140
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-54	-54	-54	-54
Sum Innsparing	**-4 929**	**-19 908**	**-37 982**	**-59 719**
Nye tiltak	**6 450**	**-6 729**	**-24 003**	**-45 740**
Ramme 2025-2028	**545 900**	**532 721**	**515 447**	**493 710**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
0-6 år barn i barnehage (antall)	2 283	2 282	2 209	2 183	2 156	2 100	Antall barn alderen 0-6 år er forventet redusert de neste årene, ref. SSB. I tillegg foreslår kommunen å endre praksis for inntak av barn, da 0-åringer ikke lenger skal tilbys plass i karmøybarnehagene. Det vil føre til at barnetallet i barnehagene reduseres ytterligere fra og med 2025.
0-6 år Kommune Alle oppholdskategorier Barn i barnehage (antall)	493	436	431	426	442	440	Antall barn i kommunale barnehager reduseres fremover. Det forventes en nedgang i førskolebarn generelt. For de kommunale barnehagene vil det være en ytterligere reduksjon fra og med 01.01.25, grunnet forslag om nedleggelse av to kommunale barnehager.
0-6 år Privat Alle oppholdskategorier Barn i barnehage (antall)	1 773	1 774	1 773	1 752	1 730	1 658	
Antall vedtakstimer per uke for barn med særskilte behov - v/utgangen av barnehageåret	2 110	1 943	1 900	1 880	1 860	1 840	
Arealutnyttelse i kommunale barnehager pr 15.12.	87,0 %	89,5 %	95,0 %	95,0 %	95,0 %	95,0 %	Arealutnyttelse i de kommunale barnehagene pr 15.12. Kommunedirektøren forventer at arealutnyttelsen for de kommunale

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
							barnehagene øker fra og med 2025, grunnet forslag om nedleggelse av to kommunale barnehager. Øvrige kommunale barnehager, med unntak av Skudenes barnehage, opplever press på barnehageplassene.

Sammendrag budsjett

Karmøy kommune har totalt 31 barnehager. Det gikk 2283 barn i karmøybarnehagene ved utgangen av 2023, fordelt mellom 8 kommunale og 23 private barnehager. Det var en økning på 1 barn fra samme tid året før. Basert på tall fra folkeregisteret per 1. januar 2024 forventes det ikke vesentlige endringer i barnetallet for karmøybarnehagene i 2025, men indikasjoner på høye fødselstall i 2024 kan føre til en underbudsjettering av antall barn i barnehage 2025.

En stadig høyere andel av barn under tre år benytter seg av barnehageplass, uten at kommunen kompenseres fullt ut for dette. I de statlige overføringene til kommunen, trekkes kommunen en god del for at andel heltidsstillinger i kommunen er lavere enn gjennomsnittlig andel heltidsstillinger nasjonalt. Likevel er det slik at det ikke synes å være en sammenheng mellom andel heltidsstillinger og bruk av barnehageplass, da Karmøy har tilsvarende andel barn i barnehage som sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Andelen barn i alderen 0-6 år som har barnehageplass var i Karmøy 68,4 prosent per desember 2023. Det var 0,6 prosent mer enn landsgjennomsnittet.

For barn som har bostedsadresse i annen kommune enn der barnet har barnehageplass, er det slik at kommunen mottar refusjonskrav for barn som bor i Karmøy, men har barnehageplass i annen kommune. På samme måte sender Karmøy kommune krav til andre kommuner for barn som har barnehageplass i Karmøy, men bostedsadresse i annen kommune. Det varierer hvorvidt inntektene overstiger kostnadene for disse barna, men de senere årene har kommunen mottatt refusjonskrav for flere barn enn kommunen har sendt krav for, og kostnadene har med det vært større enn inntektene. Kommunen opplever press på barnehageplasser i sone 5 (unntatt Kolnes), og foresatte takker av den grunn ja til barnehageplass i andre kommuner, hovedsakelig Haugesund.

Enheten “Tett på” har ansvar for planlegging og gjennomføring av styrket tilbud til førskolebarn (inkludert spesialpedagogisk hjelp) i alle karmøybarnehagene. Avdelingen forvalter ca. 45 faste årsverk, i tillegg til flere vikariater som trengs for å følge opp enkeltvedtak. Årsverkene er fordelt på to team (nord og sør). De ansatte har god faglig kompetanse, og avdelingslederne for team nord og sør sørger for å fordele ressursene på best mulig måte for å ivareta hvert enkelt barns behov. “Tett på” bidrar på denne måten til å sikre at kommunen som barnehagemyndighet ivaretar barnehagelovens krav om god kvalitet og likeverdig behandling i tjenestetilbudet.

“Tett på” opplever stor pågang av barn som har behov for styrket tilbud, og barnas behov er ofte komplekse og sammensatte. De nærmeste forutgående årene har tanken vært at vedtaksmengden knyttet til barn med særskilte behov skulle reduseres, ettersom også barnetallet i kommunen totalt sett skulle reduseres. Pågangen og vedtaksmengden er imidlertid relativt stabil, reduksjonen har så langt

uteblitt. Det gir budsjettmessige utfordringer som enheten kontinuerlig søker å løse ved å benytte tildelte ressurser mest mulig effektivt og jobbe aktivt med å opprettholde god dialog med barnehagene.

Høsten 2022 startet arbeidet med oppgradering av utearealene i de kommunale barnehagene, i tråd med politisk vedtatt investeringsprosjekt. Først ut var Avaldsnes barnehage, som tilfeldigvis også hadde 50 års jubileum i 2022. Deretter var det Vormedal, Kolnes og Skudenes barnehager sin tur i 2023. Utearealet i Sevland barnehage oppgraderes høsten 2024. Prosjektet innebærer blant annet at barnehagenes utearealer får universell utforming, slik at alle barn vil ha muligheten til å inkluderes og delta i lek. Det er usikkert hvorvidt de resterende tre kommunale barnehagene, Storesund, Vea og Bygnes vitenbarnehage, får oppgradert sine utearealer. Prosjektet er foreløpig stanset, grunnet kommunens utfordrende økonomi.

Det er en nasjonal trend at antall barn i barnehagealder går ned. Denne trenden må vi anta på sikt, også vil være med på å påvirke etterspørsel etter barnehageplasser i Karmøy. Det vil være uheldig hvis det fører til at mange barnehager i kommunen vil preges av halvtomme avdelinger og lite effektiv barnehagedrift. Vi må derfor forvente at det skjer en konsolidering av tilbudet, der både private og kommunale barnehager legger ned. Kommunen kan ikke styre den private delen av barnehagetilbudet, og kan derfor kun ta stilling til videre drift av den kommunale delen av barnehagetilbudet. Det foreslås av den grunn å legge ned driften av barnehagene Kolnes og Storesund. Nedleggelse av to små kommunale barnehager vil effektivisere den kommunale delen av barnehagetilbudet, og sender samtidig et signal til private aktører om at de på sikt også må vurdere forutsetninger og grunnlag for videre drift.

Videre foreslås det reduksjon i tjenestetilbudet tilknyttet barnehageområdet ved at 0-åringer ikke lenger skal tilbys barnehageplass. Retten til barnehageplass inntrer når barn fyller ett år i løpet av september, oktober eller november. Barna har da rett på barnehageplass innen utgangen av den måneden de fyller ett år, og kommunen vil fremover tilby tjenester i tråd med det som er lovpålagt.

Gjeldende planer og planstatus

Barnehageloven har fått endringer i barnehagens innhold og styring av sektoren. **Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver** (2017) inneholder overordnede sentrale føringer som kommunen er forpliktet til å følge innen barnehageområdet.

Kommunedirektøren har utarbeidet **Kvalitetsplan for utdanningsløpet i Karmøy kommune 2022-2026**, med ambisjonen «Trygg, aktiv og nysgjerrig!». Planen danner en forpliktende ramme og retning for utviklingsarbeidet tilknyttet skoler, barnehager og kulturskolen. Videre bygger den på kommuneplanens samfunnsdel, kommunens overordnede verdier og lederprinsipper. Planen består av to utviklingsområder: Utviklingsområde 1 er «Barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling», og Utviklingsområde 2 er «Et inkluderende barnehage- og skoletilbud for alle. Helhetlige og koordinerte tjenester – et samkjørt lag».

Barnehagene jobber videre i tråd med planen **Kompetanseutvikling i karmøybarnehagene mot 2030**, som ble utarbeidet i 2023, sammen med styrere i kommunale og private barnehager. Planen har som mål å sikre et kvalitetsmessig godt og likeverdig tilbud til alle kommunens barn og familier. Gjennom arbeidet med planen skal barnehagene få gode vurderingsgrunnlag for kollektive drøftinger og valg av forbedringstiltak i sine lokale utviklingsarbeid. Kompetanseplanen er også utviklet som en digital ståstedsanalyse, for å støtte styrerne i å danne oversikt over barnehagens samlede kompetanseutviklingsbehov. Videre gir planen en oversikt over de ulike tiltakene kommunen tilbyr for kompetanseutvikling.

Overordnet plan for Karmøy kommune som lokal barnehagemyndighet 2023-2026 ble vedtatt av HOK 25. januar 2023. Planen beskriver hvordan kommunen som lokal barnehagemyndighet skal gi barnehagene veiledning og påse at kommunale og private barnehager i Karmøy drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	177 663	163 424	177 454	162 518	154 113	154 113	154 113
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 070	11 310	11 944	10 895	4 534	-12 766	-30 666
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	349 236	362 018	364 210	393 222	393 338	393 364	389 527
Overføringsutgifter	1 594	1 238	1 238	1 282	1 232	1 232	1 232
Finansutgifter	3 301	2 710	2 744	2 961	2 961	2 961	2 961
Sum Driftsutgifter	**543 864**	**540 700**	**557 590**	**570 878**	**556 178**	**538 904**	**517 167**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-17 053	-16 465	-16 470	-12 447	-10 976	-10 976	-10 976
Refusjoner	-24 901	-11 928	-26 730	-12 531	-12 481	-12 481	-12 481
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-474	0	-773	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-42 429**	**-28 393**	**-43 973**	**-24 978**	**-23 457**	**-23 457**	**-23 457**
Sum	**501 435**	**512 307**	**513 617**	**545 900**	**532 721**	**515 447**	**493 710**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) **)	8 685	9 840	9 888	9 791	8 591	8 485	9 117	9 213	9 173
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) **)	1 245	1 402	1 397	996	1 235	871	1 047	961	971
Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B) **)	183	214	169	797	537	925	509	833	700
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr)	218 992	246 012	115 185	89 748	94 347	85 086	86 243	89 406	94 689
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	56	64	67	74	61	64	67	67	67
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager (B)	12 794	12 906	12 658	12 128	12 369	12 544	12 409	12 143	12 076
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, private barnehager (B)	12 675	12 418	12 675	12 265	12 611	12 630	12 479	12 419	12 411
Dekningsgrad									
0-6 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	68,6 %	68,4 %	71,8 %	68,3 %	65,8 %	68,1 %	68,4 %	67,8 %	68,1 %
0-6 år barn i barnehage (antall)	2 282	2 283	1 854	1 341	2 144	2 138	23 847	266 842	231 659
0-6 år Innbyggere (antall)	3 328	3 339	2 582	1 962	3 256	3 139	34 859	393 296	340 318
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	10,7 %	14,6 %	17,2 %	5,0 %	4,8 %	11,5 %	7,9 %	4,8 %	5,1 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	87,9 %	89,1 %	92,9 %	86,6 %	83,5 %	87,9 %	88,0 %	88,6 %	88,8 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	93,4 %	93,7 %	98,5 %	93,1 %	90,7 %	92,8 %	93,9 %	93,8 %	94,0 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,1 %	96,7 %	102,4 %	97,3 %	95,0 %	95,8 %	97,7 %	97,2 %	97,3 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	22,0 %	22,3 %	13,8 %	44,2 %	53,9 %	56,4 %	40,8 %	51,7 %	50,7 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	10,6 %	11,7 %	25,4 %	25,7 %	28,7 %	22,2 %	26,8 %	24,0 %	22,6 %

Kvalitet									
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	43,3 %	43,6 %	44,1 %	40,2 %	39,6 %	44,5 %	41,4 %	40,8 %	41,3 %
Andre nøkkeltall									
Andel barn, eks. minoritetsspråkl, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i komm. bhg	4,8 %	4,9 %	8,9 %	3,5 %	3,8 %	3,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy kommune har høyere utgifter til barnehagesektoren enn sammenlignbare kommuner. Det er særlig høyere kostnader til styrket tilbud til førskolebarn (tilbud til barn med særskilte behov) som trekker opp kostnadene. Karmøy har i tillegg vesentlig flere 0-åringer med barnehageplass enn landsgjennomsnittet, som også bidrar til høyere kostnader. Det er her særlig høye kostnader per barn som får ekstra ressurser som trekker opp. Lavere barnetall i de senere år har også medført større grad av ledig kapasitet i barnehagesektoren i kommunen.

Dekningsgrad: Karmøy har om lag like høy andel 1-5 åringer med barnehageplass som sammenlignbare kommuner. Tallene for 2023 viser en noe lavere andel for barn 3-5 år, mens andelen for barn 1-2 år er litt høyere enn sammenlignbare kommuner. Forskjellene er små og kan variere litt fra år til år. Karmøy skiller seg derimot klart ut med at 14,6 prosent av barn under ett år hadde barnehageplass ved telletidspunktet 15. desember 2023. Dette er mye høyere enn landsgjennomsnittet på 4,8 prosent. På denne indikatoren ligger Karmøy blant de høyeste i landet. Karmøy har også en veldig lav andel barnehager i kommunal drift med rundt 22 prosent.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
"Liten og trygg i de kommunale barnehagene"	Omdømmeprosjektet «Liten og trygg» er etablert av og for de kommunale barnehagene. De kommunale barnehagene har nå fått en felles grafisk profil og en egen sang og dans. Ansatte i alle barnehager har fra høsten 2021 jobbet med å gi «Liten og trygg» mening og hatt faglige refleksjoner rundt hva de legger i begrep og konsept i prosjektet. Hittil har prosjektet bidratt til å gi barn og ansatte økt samhold og følelse av fellesskap, både innad i hver enkelt barnehage og mellom de kommunale barnehagene. Det er også et mål at prosjektet «Liten og trygg» skal føre til høyere søkertall for de kommunale barnehagene, slik at barnehagene i størst mulig grad kan fylles opp og på best mulig måte få til effektiv og god drift. Arbeidet med omdømmeprosjektet videreføres og videreutvikles i 2025.	2025	2021	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Utviklingsområde 1 - Barnehagebasert kompetanseutvikling	Det er utarbeidet en lokal strategiplan for å gi en felles forståelse og fremdriftsplan for utviklingsarbeidet med barnehagebasert vurdering. Karmøy samarbeider med Bokn kommune, og til sammen er 28 barnehager, i partnerskap med HVL, i gang med å forbedre sin vurderingspraksis. Dette er en del av regional ordning for kompetanseutvikling (Rekomp), som har som formål å utvikle kvaliteten på barnehagelærerstudiet, og utjevne kvalitetsforskjeller mellom barnehagene for et likeverdig godt barnehagetilbud. Ordningen krever barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak. Gjennom deltakelse i lærende nettverk og læringsdialoger lokalt, skal ledelsen videreutvikle kompetansen om hvordan vurdere innsamlet data i kollektive refleksjons- og læreprosesser. Barns medvirkning vil være en sentral faktor i arbeidet, der barnehagene må jobbe systematisk for at alle barn får medvirke i vurderingsarbeidet. Målet er at barnehagene får økt innsikt i praksis og hvordan den påvirker barns trivsel og utvikling. På denne måten kan de sette treffsikre mål og virkningsfulle tiltak som løser barnehagens behov etter lov og rammeplan. Langsiktige kompetanseutviklingsplaner for personalet vil være viktige element i dette arbeidet, og påvirke hvilke tiltak sektoren skal prioritere i fortsettelsen.	2025	2023	2030	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte
Utviklingsområde 2 - Inkluderende og trygt barnehagemiljø	Det er utarbeidet en strategiplan som synliggjør hvordan sektoren jobber for å styrke arbeidet med inkludering og et trygt psykososialt barnehagemiljø, i tråd med gjeldende lovverk. Det er en av barnehagens viktigste oppgaver å sørge for at alle barn føler seg inkludert i fellesskapet, trives og utvikler god psykisk helse. Kommunens hovedtiltak i det forebyggende arbeidet er, i samarbeid med UiT/RKBU, å tilby de universalforebyggende programmene til De utrolige årene (DUÅ). Kommunen tilbyr både opplæring og deltagelse i lærende nettverk i Skole- og barnehageprogrammet for personalet, opplæring i Dinosaurskolen for barn, samt Foreldreprogrammet for foresatte. Kommunen er forpliktet til å iverksette og følge opp kommunale og private barnehager i arbeidet med barnehageloven kap. VIII om godt psykososialt barnehagemiljø. Dette innebærer samlinger for barnehagenes innsatsteam, samt deltagelse i læringsdialoger ute i barnehagene. Tverrfaglig samarbeid mellom barnehagesektoren, PPT, barnevern og helsestasjon om konsultasjon til barnehagene gjennom tiltaket «Tid Til», og foreldreprogrammet Cos-P skal også bidra til å sikre et inkluderende og trygt barnehagemiljø.	2025	2022	2025	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	Kommunen har fått midler for å delta i tilskuddsordningen "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis», og har inngått partnerskap med HVL. Ordningen har som mål at alle barn opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud. Et viktig fokusområde i arbeidet vil være samarbeidet mellom barnehage, skole og hjem. I forbindelse med Kompetanseløftet er det også fra og med høsten 2024 opprettet et eget autismeteam. Autismeteamet skal være et utadrettet veiledningsteam som skal veilede tett på praksisfeltet i forhold til barn med autisme, samt drive kompetansebyggende nettverk for ansatte i barnehager og skoler som arbeider med barn som har en autismediagnose.				
Videreføring av tidligere igangsatte tiltak	For å ivareta viktige funksjoner og videre positiv utvikling, vil kommunen fortsette å prioritere følgende oppgaver: • Samarbeide med omkringliggende kommuner og universitets- og høyskolesektoren om tilskuddsordningene for kompetanseutvikling • Følge opp arbeidet med å skape gode overganger i barns liv, som foreldreaktiv tilvenning og plan for overgang til skole/skolefritidsordning. Arbeidet med å innføre trygge overgansobjekter for barna vil opprettholdes. • Tilby ekstern veiledning for nyutdannede barnehagelærere, i samarbeid med tverrfaglige instanser. Kommunen har også inngått samarbeid med Høgskulen på Vestlandet om å utvikle veilderkompetansen i barnehagen, og styrke at den nyutdannede for god individuell veiledning på egen arbeidsplass. Dette er en del av arbeidet for å rekruttere og beholde barnehagelærere. • Ledersamlinger for kommunale og private barnehager, rådgivere og tverrfaglige instanser etter behov. • Tilby støtte for bruk av digitale verktøy, som blant annet Salaby og Polylino • Kompetanseheving rundt mangfold og flerspråklige barn • Kompetanseheving om barns medvirkning og inkludering • Kompetanse om foreldresamarbeid/veiledning rundt barns trivsel og utvikling for å utjevne sosiale forskjeller	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

KST 113/23 Redusert makssats barnehage, kommunale barnehager
KST 113/23 Redusert makssats barnehage, kommunale barnehager

KST 113/23 Redusert makssats barnehage, private barnehager
KST 113/23 Redusert makssats barnehage, private barnehager

Nye tiltak

Antall barn høyere enn prognoser
Innbyggertallet i alderen 0-6 år økte fra 2755 per 1. januar 2023 til 2825 per 1. januar 2024, grunnet blant annet økt innvandring og økt innenlands tilflytting til kommunen. I 2024 har det vært flere barn i karmøybarnehagene enn det som var forutsatt i budsjettet for 2024. Det legges til grunn et noe høyere barnetall i barnehagene for 2025 enn det ble gjort for 2024, og forventet barnetall er da på nivå med det faktiske barnetallet i barnehagene for 2024.

Forventet barnetall for 2025 er beregnet ut fra oppdatert antall innbyggere i førskolealder og andelen innbyggere som benytter seg av kommunens totale barnehagetilbud (referanse Kostra). Av tildelingen er 2,0 millioner kroner knyttet til omtalen i statsbudsjettet 2025 om å styrke bemanningen i barnehager.

Samtidig som forventet antall barn i barnehagene øker fra 2024, går de kommunale tilskuddssatsene ned fra 2024 til 2025, når en ser bort fra lønns- og prisveksten. Det skyldes at de kommunale barnehagene har hatt et lavere kostnadsnivå ved at de for eksempel har hatt lavere kostnader til vikar. Dette bidrar til å redusere kostnadene til utbetaling av tilskudd til private barnehager.

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

KST 041/24 Deling av Vormedal barnehage
Deling av Vormedal barnehage i to separate barnehager ble vedtatt i egen sak til kommunestyret våren 2024 (KST 13.05.2024, sak 041/24). Der ble det vedtatt at kostnaden med tiltaket skulle innarbeides ved rullering av handlingsprogram med budsjett 2025-2028 på tjenesteområde barnehage.

Prop 1 S 2025: Nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2025
Makssats for foreldrebetaling videreføres, jamfør statsbudsjettet 2025. Om lag 20 prosent av alle barnehagebarn i Karmøy har plass i en kommunal barnehage. 20 prosent av tildelte midler for videreføring av makssats tildeles av den grunn kommunal barnehageaktivitet.

Innsparing

Bortfall av barnehagetilbud til 0- åringer
Alle barn har rett til å få plass i barnehage etter søknad det året de fyller ett år, etter barnehageloven § 16. Dette gjelder så lenge de er født fra og med januar til og med november. Barn som fyller år innen utgangen av august, skal ha plass fra august. De barna som fyller år i en av de tre påfølgende månedene, skal ha barnehageplass innen utgangen av bursdagsmåneden. Barn som er født i desember har krav på barnehageplass først i august i det påfølgende året.

I Karmøy har det lenge vært praksis å tildele barnehageplass også til barn som enda ikke har rett til barnehageplass, barn som er 0 år eller fyller 1 år etter november det året det søkes om barnehageplass. Dette innebærer kostnader til bemanning for de kommunale barnehagene og utbetaling av tilskudd til de private barnehagene, utover det som er lovpålagt.

Andelen små barn som benytter seg av kommunens barnehagetilbud har økt de siste årene. Per 15.12.23 (våren 2024) var andelen barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 14,6 prosent. På samme tid var landsgjennomsnittet 4,8 prosent andel 0 åringer i barnehage. Våren 2024 var det i Karmøy tildelt plass til 90 barn som ikke hadde rett på barnehageplass, og kostnaden er beregnet til å utgjøre om lag 14,0 millioner kroner for 2024.

Grunnet kommunens utfordrende økonomiske situasjon foreslås det å ta bort tilbud om barnehageplass for 0 åringer og kun tildele plass til barn som har rett til barnehageplass etter barnehagelovens § 16. Private barnehager kan fortsatt tildele plass til 0 åringer, men vil ikke lenger motta tilskudd for kostnader tilknyttet barn som ikke har rett til plass etter barnehageloven. For flyktningebarn og/eller barn som har behov for barnehageplass etter lov om barnevern vil det fortsatt kunne tilbys plass for 0-åringer.

Det foreslås at endringen av praksis som beskrevet over skal gjelde fra og med nytt barnehageår 15.08.25

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

KST 113/23 Reduksjon kjøkkenressurs Bygnes vitenbarnehage
KST 113/23 Reduksjon kjøkkenressurs Bygnes vitenbarnehage

Nedleggelse Kolnes barnehage
Det er fra og med 15.12.24 registrert 28 barn med barnehageplass i Kolnes barnehage. De to private barnehagene på Kolnes, Espira Århaug og Steinhaugane Fus, har per i dag ledige arealer til å ta inn barna fra Kolnes barnehage dersom denne legges ned. En nedleggelse av Kolnes barnehage vil dermed ikke innebære en reduksjon i kommunens totale tjenestetilbud knyttet til barnehageplasser. Kolnes er et område som de siste årene ikke har opplevd press på barnehageplassene. I sone 5 for øvrig (utenom Kolnes) er kapasiteten sprengt.

Å legge ned Kolnes vil kunne gi en innsparing i den kommunale driften på sikt, slik driften er på nåværende tidspunkt. Det forutsettes at barna tar imot barnehageplass i nærheten, og det medfører utbetaling av tilskudd til private barnehager slik at kostnadene for kommunen faktisk øker noe de to første årene. Det skyldes at tilskudd til private barnehager gis på bakgrunn av kommunale barnehagers regnskap to år tilbake i tid. Beregninger viser at nedleggelse av barnehagen gir reduserte tilskuddssatser fra og med 2027, og det gir da innsparing for kommunen.

Våren 2023 fikk barnehagen imidlertid oppgradert utearealet, slik at det nå fremstår nytt og innbydende. Dette gir et håp og en forventning om at det i fremtiden vil bli økte søkertall til barnehagen. Hittil har det ikke gitt stor endring i søkermasse. Dersom barnehagens drift opphører, vil kommunedirektøren fortsatt legge til rette for at utearealet skal fungere som et nærmiljøanlegg og være tilgjengelig for innbyggerne.

Det har også lenge vært en forventning knyttet til utbygging av boligfelter på Kolnes. Dette har latt vente på seg. Nå er en områdeplan for Kolnes på trappene, og dersom utbygging skjer snarlig ser kommunedirektøren at det kan være mulighet å starte opp igjen driften av barnehagen. I påvente av det vil det vurderes alternativer for etterbruk og utleie av bygget.

Kommunedirektøren vurderer kommunens økonomiske situasjon som utfordrende og ser behovet for å finne frem til mulige innsparingstiltak uten at tjenestene ut mot innbyggerne svekkes vesentlig. Av den grunn foreslås nedleggelse av Kolnes barnehage.

Nedleggelse Storesund barnehage
Fra og med 15.12.24 er det registrert 35 barn med barnehageplass i Storesund barnehage. I sone 4 er det flere private barnehager som for tiden har ledige arealer til å ta inn barna fra Storesund barnehage dersom denne legges ned. En nedleggelse av Storesund barnehage vil dermed ikke innebære en reduksjon i kommunens totale tjenestetilbud knyttet til barnehageplasser.

Å legge ned Storesund barnehage vil kunne gi en innsparing i den kommunale driften på sikt, slik driften er på nåværende tidspunkt.

De siste årene har flere kommunale barnehager fått oppgradert sine uteområder. Uteområdet i Storesund barnehage har også et stort behov for oppgradering. Prosjektet er imidlertid satt på vent grunnet kommunens utfordrende økonomi. Det er også grunnet kommunens utfordrende økonomiske situasjon kommunedirektøren nå foreslår nedleggelse av Storesund barnehage.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den

prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Skole

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

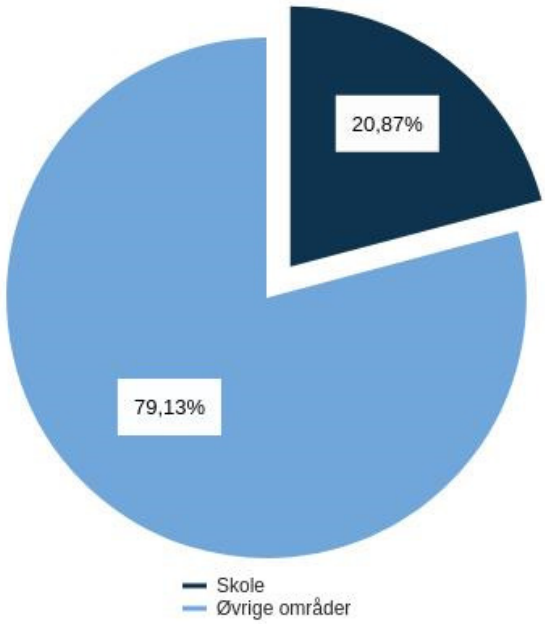

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**801 429**	**801 429**	**801 429**	**801 429**
Sum Lønns- og prisvekst	**35 381**	**35 381**	**35 381**	**35 381**
Sum Avskrivninger	**8 907**	**8 907**	**8 907**	**8 907**
Sum Pensjonsendringer	**-6 583**	**-6 583**	**-6 583**	**-6 583**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-2 062	-2 062	-2 062	-2 062
KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Gratis halvdagsplass på SFO for 3. trinn fra 1. aug. 2024	9 100	9 100	9 100	9 100
Sum Andre tekniske justeringer	**7 038**	**7 038**	**7 038**	**7 038**
Tekniske justeringer	**44 743**	**44 743**	**44 743**	**44 743**
Konsekvensjustert ramme	**846 172**	**846 172**	**846 172**	**846 172**
Nye tiltak				
Bosettingsbudsjett	-7 823	-18 026	-27 206	-30 263
KST 113/23 Miljøterapeuter i skolen og SFO, 2 nye stillinger	700	700	700	700
Utbedring av Åkra ungdomsskole	7 440	0	0	0
Vedlikehold bygg	1 000	1 000	1 000	1 000
Økt kostnad skoleskyss	625	625	625	625
Sum Nye tiltak	**1 942**	**-15 701**	**-24 881**	**-27 938**
Innsparing				
Demografi	0	-24 500	-46 700	-62 200
Forsøksprosjekt vinterleirskole videreføres ikke	-600	-600	-600	-600
Innsparingskrav	0	-1 500	-3 400	-3 600

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	0	0	-95	-163
Kutt 1 stilling stab oppvekst og kultur	-354	-850	-850	-850
Kutt 2 stillinger Spes. ped. KVOS	-1 706	-1 706	-1 706	-1 706
Nedgang i elevtall	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Reduksjon av energipriser	-1 558	-1 558	-1 558	-1 558
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-910	-910	-910	-910
Ventilasjonsanlegg Mykje skole - Driftskonsekvens av investering	0	-280	-280	-280
Sum Innsparing	**-11 128**	**-37 904**	**-62 099**	**-77 867**
Nye tiltak	**-9 186**	**-53 605**	**-86 980**	**-105 805**
Ramme 2025-2028	**836 986**	**792 567**	**759 192**	**740 367**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Andel elever som mottar spesialpedagogisk hjelp	6,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	
Antall elever i kommunale grunnskoler	5 306	5 270	5 149	5 014	4 888	4 809	

Sammendrag budsjett

Et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø der alle elever får tilpasset opplæring er viktig for å utvikle sosial kompetanse, gi høyt læringsutbytte, vekst og mestringsfølelse. I Karmøyskolen er det et løpende fokus på å utvikle og ivareta barn og unges evne til å bygge gode relasjoner. I tråd med gjeldende læreplan (LK20) skal elevene blant annet arbeide med de tverrfaglige temaene demokrati- og medborgerskap, bærekraftig utvikling samt folkehelse og livsmestring.

Elevene skal rustes for et samfunn i dag og for fremtiden preget av raskere skifter, faglig og teknologisk utvikling, hvor kravet til sosial kompetanse er grunnleggende. Elever og lærere er utstyrt med både "analoge" og digitale læremidler, hvor det også gis økt fokus på praktisk undervisning. Kommunen arbeider kontinuerlig og systematisk med «Trygt og godt»-skolemiljø for den enkeltes opplevelse av et godt opplevd skolemiljø.

I Karmøyskolen arbeides det systematisk og helhetlig med å videreutvikle kvaliteten på tilbudet som gis i skolen. Dette innebærer etablering og videreutvikling av systemer både på overordnet skoleeiernivå og på den enkelte skole. Ledelsen og de ansatte på skolene jobber hver dag tett og godt for å ruste den enkelte elev til å bli en aktiv deltaker i samfunnet.

Kommunen ser nå flere søkere til lærerstillinger som har gjennomført det «nye» 5-årige utdanningsløpet som pedagog. Krav i forhold til formell undervisningskompetanse i skolen er større, samtidig som den enkeltes formelle kompetanse er noe smalere. Dette gir utfordringer i forhold til fleksibilitet. Særlig ved mindre skoler er det vanskeligere å få kabalen til å gå opp i forholdet mellom den enkeltes kompetanse og antall timer undervisning som skal dekkes inn.

Større skoler tiltrekker seg generelt flere søkere, samtidig som skoler i mindre sentrale deler av kommunen er vanskeligere å rekruttere til. Det kan virke som om det er mer attraktivt å søke jobb på en skole hvor det er et større kollegium og fagmiljø innen de enkelte fag. Samtidig fortsetter kommunen sin systematiske videreutdanning av lærere gjennom ordningen «Kompetanse for kvalitet».

Det er utfordringer knyttet til rekruttering av pedagoger både i dag og fremover i tid. Dette synes å være en nasjonal trend hvor en ser færre søkere til landets lærerutdanninger, og at kvalifiserte lærere velger bort læreryrket til fordel for andre yrker. Arbeidsmarkedet for pedagoger er meget godt. I Karmøy og tilgrensende kommuner er det nå i stor grad en kamp om pedagogene snarere enn en kamp om de utlyste stillingene. Totalt sett har en i Karmøy ikke fullt ut tilgang på undervisningspersonell med godkjent utdanning.

Karmøy kommune leverer skolefritidstilbud (SFO) til elever på 1. - 4. trinn. Fra høsten 2022 ble det gjennom statlige føringer innført gratis kjernetid i SFO for elevene på 1. trinn. Fra høsten 2023 ble dette gjort gjeldende også for elevene på 2. trinn, og fra høsten 2024 for 3. trinn. Det finnes i tillegg støtteordninger for lavinntektsfamilier, hvor enkelte vil kunne få dekket SFO- tilbudet i sin helhet (07:00 – 16:30) uten kostnad. Dette i tillegg til allerede eksisterende nasjonal moderasjonsordning. I Karmøy ser en at et økende antall barn tar del i SFO- tilbudet. Dette sammen med også økt krav til innhold og tilbud, medfører at en i Karmøy har økt fokus på utviklingsarbeid i forhold til struktur og organisering for å heve kvaliteten på tilbudet.

Kommunen har en desentralisert skolestruktur, med mange og flere små skoler. Dette motvirker mulighet for fleksibilitet innen ressursstyring. Dette gjelder både økonomi og som tidligere nevnt tilgjengelig undervisningskompetanse. Med en forventet nedgang i elevtallet i årene fremover vil denne situasjonen ikke bli enklere å håndtere. Mange ansatte opplever ressurssituasjonen i Karmøyskolen som krevende. I lys av lovpålagte oppgaver og rettighetskrav, og dagens situasjonsbilde i forhold til demografiske og økonomiske fremtidsutsikter, er det vanskelig å se for seg en Karmøyskole som ikke underlegges strukturelle endringer i nær fremtid. Det må tas valg for fremtiden som medfører at nødvendige oppgaver kan løses innen de økonomiske rammene på en slik måte at kvaliteten opprettholdes samtidig som det gis rom for utvikling.

Gjeldende planer og planstatus

I 2023 ble vedtatt **Plan for trygt og godt skolemiljø** i Karmøy kommune rullert og oppdatert. Denne er nå gjeldende for perioden 2023-2028. Skolene har utarbeidet egne planer for trygt og godt skolemiljø, og jobber kontinuerlig med disse planene.

Kvalitetsplanen for utdanningsløpet i Karmøy er forankret i nasjonale styringsdokumenter og bygger også på kommunale føringer. Prosessen med å utarbeide planen har hatt bred involvering ut i virksomhetene. Planen er behandlet politisk i desember 2022.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Karmøy kommune har fått tildelt midler til dette systematiske arbeidet. Organisering av dette arbeidet er under utvikling, og enkelte deler av arbeidet er allerede igangsatt høsten 2024.

Gjennom desentralisert ordning for kompetanseutvikling får Karmøy kommune midler til å gjennomføre kompetansetiltak i samarbeid med universitet og høgskoler. I samarbeid med kommunene i kompetanseregion nord (NordR) er det ansatt en regional kompetanse- og utviklingsveileder. Karmøy kommune har arbeidsgiveransvar for denne veilederen.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	709 820	750 856	759 210	770 415	760 516	752 056	749 239
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	99 796	73 247	75 941	73 416	39 696	15 501	-267
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	26 607	25 746	25 746	26 800	26 800	26 800	26 800
Overføringsutgifter	19 773	15 772	20 154	18 076	15 416	14 671	14 415
Finansutgifter	37 933	30 680	36 683	39 587	39 587	39 587	39 587
Sum Driftsutgifter	**893 929**	**896 301**	**917 734**	**928 294**	**882 015**	**848 615**	**829 774**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-17 107	-9 939	-9 939	-854	-854	-854	-854
Refusjoner	-90 238	-84 933	-84 312	-90 454	-88 594	-88 569	-88 553
Overføringsinntekter	-643	0	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-14 505	0	-10 726	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-122 492**	**-94 872**	**-104 977**	**-91 308**	**-89 448**	**-89 423**	**-89 407**
Sum	**771 436**	**801 429**	**812 757**	**836 986**	**792 567**	**759 192**	**740 367**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger korrigert for elever i pri **)	15 101	16 708	16 576	17 531	17 762	16 434	17 405	18 025	17 683
Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B) **)	279	541	694	467	492	606	542	695	602
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger korrigert for elever i private skoler **)	12 515	13 780	14 072	13 124	13 900	13 077	13 866	14 020	13 953
Produktivitet									
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	1 415,9	725,7	660,2	737,8	840,6	293,4	736,4	1 055,4	1 002,9
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)	3 017	4 855	2 127	2 264	1 868	2 692	2 372	2 152	2 169
Elever per kommunal skole (B)	252,5	251,5	311,7	258,1	228,5	276,5	270,3	249,7	236,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn (B)	12,1	11,9	11,7	13,0	12,0	12,5	11,9	11,6	11,4
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn (B)	12,8	13,3	12,7	14,8	13,0	12,5	13,5	12,6	12,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn (B)	14,6	14,6	15,0	15,3	16,4	14,5	14,8	13,9	13,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	32 813	36 420	37 784	34 585	39 924	40 248	36 266	39 709	38 758
Dekningsgrad									
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,6 %	7,0 %	6,8 %	9,3 %	10,0 %	6,8 %	8,2 %	8,0 %	8,1 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn (B)	3,4 %	3,2 %	4,6 %	7,1 %	6,5 %	2,9 %	5,2 %	5,2 %	5,2 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn (B)	8,6 %	9,0 %	9,0 %	10,3 %	11,4 %	7,6 %	9,5 %	9,4 %	9,5 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn (B)	8,6 %	9,5 %	7,2 %	10,7 %	12,9 %	10,5 %	10,6 %	10,2 %	10,3 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	47,7 %	56,9 %	68,1 %	70,0 %	62,1 %	64,0 %	67,0 %	69,7 %	66,6 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	17,1 %	17,1 %	18,5 %	15,3 %	18,8 %	19,6 %	17,9 %	18,5 %	18,6 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	71,5 %	56,9 %	66,4 %	69,2 %	54,8 %	60,0 %	62,7 %	65,5 %	64,3 %

Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	70,0 %	58,0 %	65,8 %	66,7 %	56,8 %	56,8 %	61,9 %	65,9 %	64,9 %
Kvalitet									
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	17,5	17,1	21,2	25,5	20,7	21,4		19,4	
Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen (prosent)	5,7 %	8,0 %	10,0 %	11,7 %	15,7 %	8,7 %		10,9 %	
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,1	4,0	4,1	4,1	3,9	4,0		4,0	
Nasjonale prøver 5. trinn: Regning	50,0	49,0	50,0	48,0	48,0	48,0		50,0	
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Lærere grunnskole, antall	642	662	479	340	603	657	6 711	78 762	69 904
Lærere grunnskole, kvinner	502	514	365	271	486	495	5 090	58 311	52 102
Lærere grunnskole, menn	140	148	114	69	117	162	1 621	20 451	17 802

***) Justert for utgiftsbehov*

Læringsresultater og skolemiljø
Kvalitets- og utviklingsmelding for Karmøyskolen legges frem for politisk behandling i november hvert år. Den kan leses på kommunens nettsider. Dette er en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. Meldingen omhandler både undersøkelser rundt skolemiljø og læringsresultater. Det vises til meldingen for mer utdypende informasjon. Se også målkart og indikatorer for tjenesteområde skole.

Elever og undervisningspersonale
Skoleåret 2024/25 er det 5 282 elever i Karmøyskolen. Elevtallsprognose basert på tall fra SSB beregner at elevtallet i Karmøy kommune vil synke gradvis de neste årene, og at det i 2032 vil være i underkant av 4 800 elever i Karmøyskolen.

Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
Flest mulig elever skal få opplæringen sin i det ordinære opplæringstilbudet. Retten til tilpasset opplæring er en rettighet som gjelder alle elever. I den nye opplæringsloven som trådte i kraft 1. august 2024 er rettigheten hjemlet i kapittel 11 og er delt inn i følgende:

- Intensiv opplæring på 1. til 4. trinn
- Personlig assistanse
- Fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel

Andelen elever som har mottatt spesialundervisning skoleåret 2023/24 ligger på 6,9 prosent. Nasjonalt ligger andelen på ca. 7,7 prosent ifølge Utdanningsspeilet 2022 (Utdanningsdirektoratet). Andelen elever som får spesialundervisning ved privatskolene i Karmøy kommune ligger rundt 11 prosent , noe som er rundt et prosentpoeng over tallene på nasjonalt nivå for privatskoler.

Bruk av miljøarbeider i spesialundervisningen er redusert de siste årene. Mange elever har sammensatte vansker og komplekse utfordringer som gjør at de trenger tett veiledning av voksne gjennom skoledagen. Dette knyttes nå i større grad til arbeidet med inkludering i klassemiljøet.

Skolemiljø
Et trygt og godt skolemiljø er en forutsetning for trivsel og læring i skolen. Karmøyskolen har nulltoleranse for mobbing, diskriminering, vold og rasisme. Alle elever skal oppleve identitet og selvrespekt, mening i livet, mestring, tilhørighet, trygghet, deltagelse og fellesskap. Elevundersøkelsen gjennomført høsten 2023 viser at det er 7,6 prosent av elevene på 7. trinn som sier at de har blitt utsatt for mobbing blant elever de siste månedene. På 10. trinn viser den samme elevundersøkelsen at 5,1prosent av elevene er blitt mobbet på skolen de siste månedene. De nasjonale tallene viser 9,8 prosent på 7. trinn og 7,4 prosent på 10. trinn.

For den eleven som opplever mobbing er det dramatisk og kan få alvorlige konsekvenser dersom de voksne ikke undersøker grundig og setter inn egnede tiltak.

Læringsresultater
<u>Kartleggingsprøver og nasjonale prøver</u>

Høy kvalitet i leseopplæringen er en forutsetning for å øke elevenes leseferdighet, og er direkte koblet til lesing som grunnleggende ferdighet. Resultater på nasjonale kartleggingsprøver og nasjonale prøver i lesing varierer fra kull til kull. Skolene følger opp kull med negativ utvikling, eventuelt med støtte fra skoleeier.

Høy kvalitet i regneopplæringen er en forutsetning for å utvikle gode regneferdigheter hos den enkelte elev. Kartleggingsprøver og nasjonale prøver i regning skal brukes i klasserommet og på skolen slik at enkeltelever med ekstra utfordringer blir oppdaget tidlig, og oppfølging iverksatt.

Nasjonale prøver i engelsk skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemålene i læreplanen, og skal brukes som grunnlag for tilpasning og utvikling.

Sluttvurdering

Standpunktkarakterer og karakterer fra sentralt og lokalt gitt eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget i forhold til de gitte kompetansemålene i læreplanverket ved avslutningen av opplæringen i faget. Elevenes sluttvurderingsresultater i grunnskolen i Karmøy ligger generelt under det nasjonale gjennomsnittet, både når man ser på standpunktkarakterer og eksamensresultater.

De samlede karakterene inklusive eksamenskarakterer, for elevene i grunnskolen kalles grunnskolepoeng. Grunnskolepoeng for elevene i Karmøy har holdt seg relativt stabile de siste årene. Grunnskolepoengene har betydning for hvor sannsynlig det er at elevene gjennomfører og består videregående opplæring.

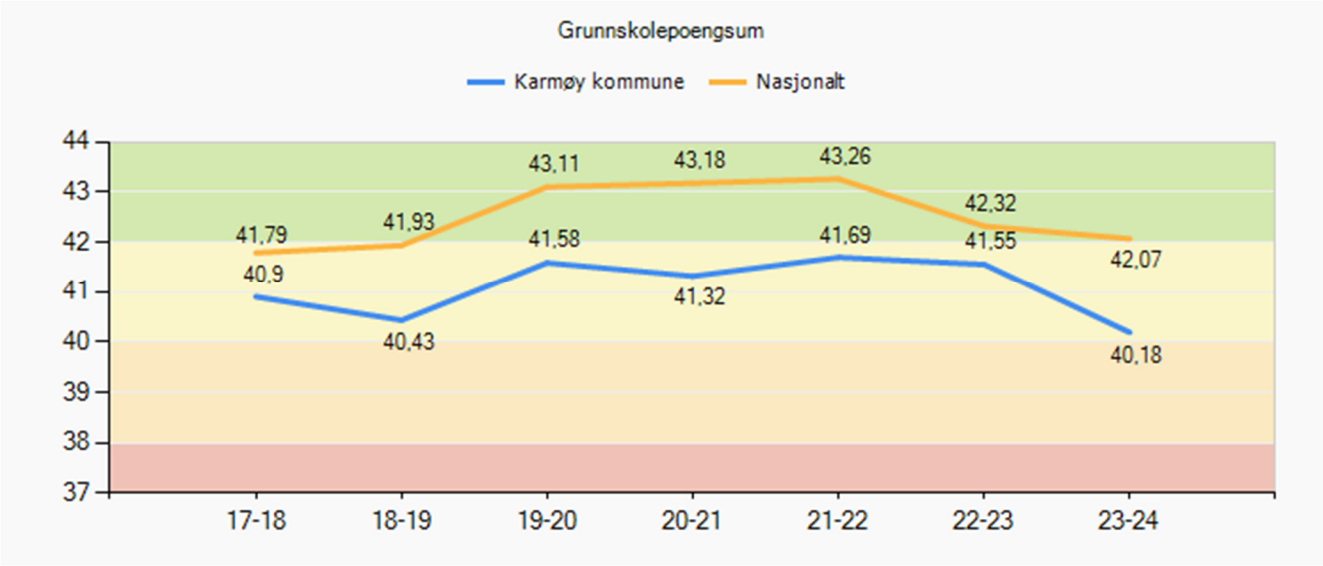

Figuren viser grunnskolepoeng i Karmøy kommune sammenlignet med nasjonalt. Oppdatert per 16. oktober 2024.

Gjennomføring i videregående opplæring

Foreldrenes utdanningsnivå har betydning både for elevenes grunnskolepoeng og for sannsynligheten for å fullføre videregående opplæring. Karmøy har relativt sett færre personer med høyere utdanning enn landsgjennomsnittet. Når en korrigerer for de foresattes utdanningsnivå og ressursbruk, ligger Karmøy på snittet eller litt over forventet resultat.

Statistisk sentralbyrå utarbeider hvert år statistikk for hvor mange elever som har gjennomført videregående opplæring. Frem til og med 2019 ble denne utarbeidet fem år etter at elevene begynte på videregående. Fra 2020 blir denne utarbeidet seks år etter at elevene begynner på videregående. For de karmøyelevene som begynte i videregående skole høsten 2018 er gjennomføringsgraden 78 prosent, noe som er noe under landsgjennomsnittet.

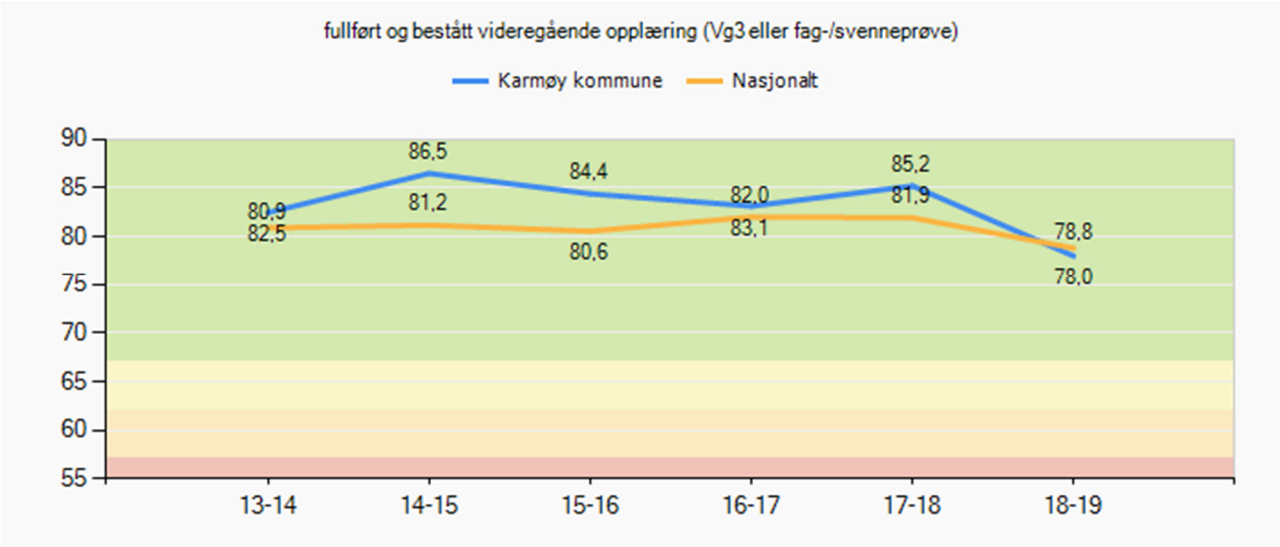

Figuren viser fullført og bestått videregående opplæring i Karmøy kommune sammenligne med nasjonalt. Oppdatert per 16. oktober 2024.

Oppdrag for å nå mål

"-" benyttes der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Kommunens arbeid med kvalitetsutvikling	Med hjemmel i opplæringslova § 17-12 har kommunen en plikt til å følge opp resultatene fra nasjonale kvalitetsvurderinger. Karmøy kommune arbeider systematisk for å sikre denne oppfølgingen. Samtidig jobber både skolene og skoleeier med å videreutvikle en systematikk i arbeidet med å følge med på om opplæringen medvirker til å nå de målene som er satt i læreplanverket.	2025	2025	2025	-
Ressursstyring innen skole	Karmøy kommune utnytter tildelte rammer til skolene på best mulig måte og sikrer rettferdig fordeling av ressursene. Det bærende elementet i tildelingen vil være å oppfylle lovpålagte krav, og her er lærernorm og spesialpedagogisk undervisning de to største enkeltpostene. De siste årene har elevtallet i Karmøy ligget relativt jevnt på tross av at prognoser fra SSB legger opp til en reduksjon.	2025	2025	2025	-
Trygt og godt skolemiljø	Karmøy kommune har gjennom mange år arbeidet systematisk og helhetlig for å sikre elevenes rett til et trygt og godt læringsmiljø, jamfør opplæringslova § 12-4. Gjennom etablering av planer, rutiner og innsatsteam på den enkelte skole har man sikret fokus og kompetansebygging. Praksis rundt § 12-4 er dermed godt forankret i skolene, men for at man skal sikre arbeidet videre må skoleeier fortsette det systematiske arbeidet. Dette gjøres blant annet ved at skolene har utarbeidet egne planer ut i fra kommunens plan for trygt og godt skolemiljø. I tillegg opprettholdes praksis der skoleeier er tett på skolene og tilbyr bistand til skoler som trenger og ønsker det.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Gratis halvdagsplass på SFO for 3. trinn fra 1. aug. 2024
KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Gratis halvdagsplass på SFO for 3. trinn fra 1. aug. 2024

Nye tiltak

Bosettingsbudsjett
Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og deflator her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

KST 113/23 Miljøterapeuter i skolen og SFO, 2 nye stillinger
KST 113/23 Miljøterapeuter i skolen og SFO, 2 nye stillinger

Utbedring av Åkra ungdomsskole
Åkra ungdomsskole har de siste årene hatt utfordringer med vinduer og fasade. Kommunen har avdekket produksjonsfeil på vinduer, som har ført til følgeskader. Den nye fløyen på skolen har derfor vært stengt i 2024 med bakgrunn i at det ble identifisert muggsopp i aktuelle arealer.

Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for vedlikehold av Åkra ungdomsskole med 7 440 000 kroner i 2025.

Vedlikehold bygg
Kommunen har over flere år hatt utfordringer med begrensede rammer til bygningsmessig vedlikehold. Denne situasjonen har ledet til et vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen blir stadig eldre, og det er behov for å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare byggene. I 2023 og 2024 har kommunen hatt en økning i uforutsette utgifter til vedlikehold. Årsaken til dette er hærverk og havari, hvor havari er en konsekvens av etterslep og aldrende formålsbygg.

Sett på bakgrunn av ovennevnte, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettet for vedlikehold av formålsbygg med 3,0 millioner kroner fra og med 2025.

Økt kostnad skoleskyss
Kommunen opplever generelt høyere kostnadsnivå i tilknytning til skyss av skolebarn. Med bakgrunn i dette, foreslås det at budsjettet styrkes med 0,625 millioner kroner utover generell prisstigning.

Innsparing

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Forsøksprosjekt vinterleirskole videreføres ikke
Det foreslås et kutt på 0,6 millioner kroner i tilknytning til ikke-lovpålagt aktivitet innen tjenesteområde skole. Dette innebærer at forsøksordning med gjennomføring av vinterleirskole avvikles og at en ikke går videre med utvidelse av et slikt tilbud.

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Kutt 1 stilling stab oppvekst og kultur
Innen tjenesteområde Skole/ innen kommunalsjefens stab oppvekst og kultur legges det opp til reduksjon av én stillingshjemmel fra og med august 2025. Helårseffekt fra og med 2026. Denne reduksjonen antas å ville medføre redusert tilbud innen stab/ støttefunksjon i hovedsak ut mot virksomheter innen oppvekst og kulturetaten.

Kutt 2 stillinger Spes. ped. KVOS
Det foreslås en reduksjon av to stillinger innen tjenesteområde Skole, spesialpedagogisk voksenopplæring. Reduksjonen medfører at det totale tilbudet må organiseres annerledes (effektiviseres) for å dekke lovpålagt tjenestetilbud.

Nedgang i elevtall
Det er forventet en nedgang fra 2024 til 2025 i befolkningsgruppen 6-15 år. Dette gir rom for å redusere ressursbruk innen tjenesteområde Skole med seks millioner kroner.Det legges til grunn at dette ikke går ut over tjenestetilbudet kommunen leverer.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Ventilasjonsanlegg Mykje skole - Driftskonsekvens av investering
Investering i nytt ventilasjonsanlegg ved Mykje skole gir en estimert energibesparelse beregnet til 280 000 kroner årlig.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan						Sum øvrige år				
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Skole														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0	0	769	0	0	0	0	0	0	0	
Nye Kolnes skole	2035	-10 000	456 000	0	0	0	0	0	0	0	2 000	30 000	160 000	Konseptutvikling
Nye Veavågen skole	2029	0	330 721	9 899	29 487	90 002	125 676	42 571	0	0	0	0	0	Prosjektering
Skudeneshavn skole	2034	0	200 000	0	0	0	0	0	0	1 000	5 000	70 000	124 000	Konseptutvikling
Skudeneshavn skole - universell utforming og oppgradering uteareal	2025	0	3 100	3 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Ventilasjonsanlegg Mykje skole	2025	-1 750	6 550	7 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Sum Skole		**-11 750**	**996 371**	**20 699**	**29 487**	**90 771**	**125 676**	**42 571**	**0**	**1 000**	**7 000**	**100 000**	**284 000**	

Kultur

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

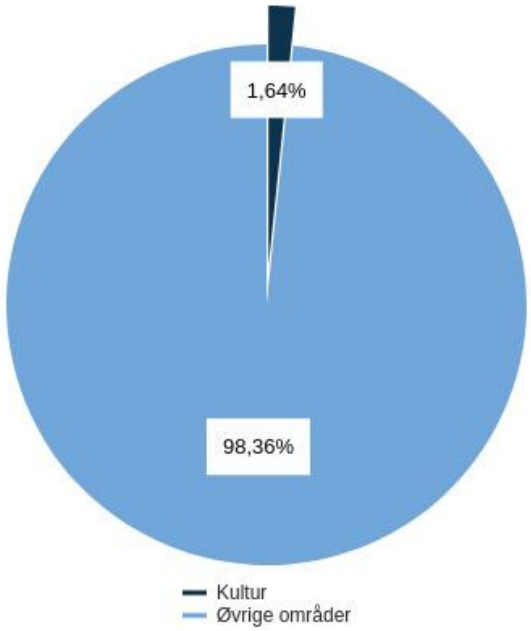

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**64 653**	**64 653**	**64 653**	**64 653**
Sum Kostra-korrigeringer	**309**	**309**	**309**	**309**
Sum Lønns- og prisvekst	**2 496**	**2 496**	**2 496**	**2 496**
Sum Avskrivninger	**52**	**52**	**52**	**52**
Sum Pensjonsendringer	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Tidsavgrenset bevilgning				
Avdrag Karmøy Kino AS	-125	-125	0	0
KST 113/23 Gratis kino for barn søndager i 2024	-250	-250	-250	-250
KST 113/23 Lån Karmøy kino	-250	-250	-250	-250
KST 113/23 Oppstartsmidler ungdomsklubber	-150	-150	-150	-150
KST 113/23 Tilskudd frivillige lag og foreninger økes	-900	-900	-900	-900
Sum Tidsavgrenset bevilgning	**-1 675**	**-1 675**	**-1 550**	**-1 550**
Tekniske justeringer	**25**	**25**	**150**	**150**
Konsekvensjustert ramme	**64 678**	**64 678**	**64 803**	**64 803**
Nye tiltak				
KST 054/24 Veteranhuset - tilskudd til drift	43	43	43	43
KST 59/24 Fritidstilbud for ungdom - helger	150	150	150	150
Vedlikehold bygg	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	**693**	**693**	**693**	**693**
Innsparing				
Kutt i individuelle tilbud kulturskolen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon av energipriser	-182	-182	-182	-182
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-60	-60	-60	-60
Sum Innsparing	**-1 242**	**-1 242**	**-1 242**	**-1 242**
Nye tiltak	**-549**	**-549**	**-549**	**-549**
Ramme 2025-2028	**64 129**	**64 129**	**64 254**	**64 254**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Antall utlån av medier ved Karmøy folkebibliotek	0	0	193 000	195 000	198 000	200 000	

Sammendrag budsjett

Visjonen for kommunens kulturarbeid er et rikt og grenseløst kulturliv med rom for utvikling i åpne og levende arenaer. Gjennom kommunedelplan for kultur sin handlingsplan ønsker kommunen å utvikle og gi fremtidsrettede tjenester. Tjenesteområde kultur omfatter: bibliotek, kulturskole, kulturformidling, allment kulturarbeid, kulturhus, tilskudd til Karmøy kommunale kino AS, Munor AS og museumsdrift.

Vedtatt egen kulturlov § 1 sier noe om formålet med loven og er gjeldende både for statlige, fylkeskommuner og kommuner: *Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.* § 4 omhandler fylkeskommunens og kommunens oppgåver: *Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.*

For barn og unge i lavinntektsfamilier bidrar ordningen med aktivitetskort til økt deltakelse på kultur og fritidstilbud. Det er nå rundt 500 barn og unge, som benytter seg av tilbudet. Ordningen omfatter gratis inngang på Karmøy kino, Karmøyhallen, Tysværtunet, museer, attraksjoner og kommunale arrangement, dekning av medlemskap/lisenser i frivillige organisasjoner på inntil 2 000 kroner, tilskudd til dekning av cuper/leirer og så videre og friplasser på kulturskolen. Mange frivillige organisasjoner kjenner nå til ordningen og informerer også sine medlemmer om denne muligheten. De senere år har det vært en økning i dekning av kontingenter. Det ses på en omlegging av aktivitetskortet, hvor man ønsker å gå over til en digital løsning (app) ved tildeling av billetter.

I henhold til kulturplanen er det utarbeidet en kommunikasjonsstrategi for kultur. Formålet med strategien er å gi en retning på hvordan en skal kommunisere de ulike kulturtilbudene i forhold til de ulike målgruppene. Samlet sett er ulike digitale medier den kanalen som når flest brukere, men det vil bli satset videre også på informasjonsskjermer på de ulike kulturinstitusjonene, skoler og idrettshaller. Sektor kultur har grunnet omdisponeringer av ansatte hatt mindre oppfølging enn under pandemien, denne ressursen ble kuttet i budsjett 2024. Det arbeides videre med egne nettsider for kultur i henhold til kommunens nye nettsider. Det er noen utfordringer med integrering av ulike funksjoner fra eksterne leverandører.

Kulturhusene og bibliotekene legger til rette for gode og trygge møteplasser og sikre barn og ungdom plass og rom for lek, utfoldelse og samvær med jevnaldrende og andre generasjoner. Både kulturhusene og biblioteket har økt sitt tilbud med å ha flere arrangementer og er på samme nivå som før pandemien. Innen biblioteksektoren er det flere ulike sentrale tilskuddsordninger og Karmøy Folkebibliotek er flink til å søke om eksterne midler til å utvikle nye publikumstilbud.

For å kunne gi muligheter for den enkelte er ett av målene i kommunedelplan for kultur å gi barn og unge med en dyp interesse innen kunst og kultur, gode muligheter for videreutvikling. Kulturskolen er en viktig arena for dette, men kulturhusene skal også ha kulturverksteder som gir rom for utprøving av ulike kulturuttrykk og lavterskel studio med fokus på musikk og film/foto. Karmøy kulturskole viderefører og videreutvikler sine tilbud innen mange kulturuttrykk. Det er et mål med tettere

samarbeid mellom kulturhusene og kulturskolen for videreutvikling av UKM (kulturell møteplass for unge). Kommunen er også med i Nye Bølger som er et interkommunalt prosjekt med fokus på utvikling av unge talenter innen rytmisk musikk.

1. mars er søknadsfristen for de fleste tilskuddsordningene for frivillige organisasjoner innen kultursektoren. Tilskuddsordningene omfatter driftstilskudd, festivaltilskudd, reparasjon/vedlikehold av bygg/anlegg og nærmiljøanlegg. Det er utarbeidet egne retningslinjer for de ulike tilskuddsordningene. Det vil bli foretatt en revisjon av gjeldende retningslinjer høsten 2024.

Det økonomiske handlingsrommet i kommunen er blitt og forventes å bli mindre i årene fremover. I dette utfordringsbildet er det vanskelig å opprettholde dagens tilbud/tjenestenivå og det er blitt en større avstand mellom de forventninger frivillige organisasjoner og innbyggerne har og de tilbud kommunen kan gi.

Det foreslås derfor en reduksjon i tilbud ved tjenesteområde Kultur, Karmøy kulturskole innen individuelle aktiviteter. Kuttet som foreslås er på totalt 1,0 millioner kroner og utgjør ca. 1,2 stilling i omfang. En slik reduksjon i tjenestetilbudet kan medføre lenger ventetid på individuell plass eller at flere elever velger gruppeaktiviteter hvor kostnadsnivået med hensyn til drift er lavere.

Gjeldende planer og planstatus

Kommunedelplanen for kultur 2016 – 25 er gjeldende handlingsplan hvor tiltakene skal bidra til å utvikle og gi fremtidsrettede tjenester. Mer åpne bibliotek, digital formidling, digital billettering ved kulturarrangementer og digital telling av kulturhistoriske områder, er noe som er prioritert og iverksettes. Kulturverksteder på kulturhusene gir rom for utprøving og eksperimentering av ulike kulturelle ytringer. Det er iverksatt flere tiltak for å nå målene. Arbeid med ny kulturplan har startet og forventes klar til behandling 2025.

Kommunestyret vedtok høsten 2020 ny **bibliotekplan**. Planen har følgende satsingsområder: Samarbeid mellom folkebibliotek og skolebibliotek, digitale tjenester, arrangementer og brukermedvirkning.

Kommunestyret vedtok i februar 2022 ny **plan for Karmøy kulturskole**. Planen belyser innhold, drift og historie med hovedvekt på hva kulturskolen kan være fram mot 2032, og danner et godt grunnlag for Karmøy kulturskoles strategi fremover.

Arbeidet med ny **museumsplan** har startet, men er blitt forsinket. Den vil bli lagt frem til politisk behandling i 2024. Gjeldende museumsplan er såpass gammel at den er mindre relevant på grunn av endringene innen museumsområdet.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	48 428	46 741	46 840	46 643	46 643	46 643	46 643
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	15 044	11 308	11 674	12 215	12 215	12 215	12 215
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 076	857	857	891	891	891	891
Overføringsutgifter	11 543	11 628	11 128	10 624	10 624	10 624	10 624
Finansutgifter	2 856	2 450	2 569	2 502	2 502	2 502	2 502
Sum Driftsutgifter	**78 947**	**72 984**	**73 068**	**72 875**	**72 875**	**72 875**	**72 875**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-5 351	-4 952	-4 952	-5 149	-5 149	-5 149	-5 149
Refusjoner	-5 885	-3 379	-3 379	-3 472	-3 472	-3 472	-3 472
Overføringsinntekter	-135	0	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-578	0	-547	-125	-125	0	0
Sum Driftsinntekter	**-11 949**	**-8 331**	**-8 878**	**-8 746**	**-8 746**	**-8 621**	**-8 621**
Sum	**66 998**	**64 653**	**64 190**	**64 129**	**64 129**	**64 254**	**64 254**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 217	2 311	3 338	2 339	2 131	3 051	2 874	3 308	3 116
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)	299	317	357	274	379	338	320	362	344
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) **)	263	283	413	192	332	454	327	409	366
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B)	2 701	2 946	2 282	2 599	2 379	2 327	2 729	3 147	3 323
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	24 083	24 353	25 254	29 252	34 045	11 220	25 559	26 286	26 863
Dekningsgrad									
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	1,2 %	0,8 %	3,3 %	0,4 %	1,1 %	3,7 %	2,0 %	3,2 %	3,3 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	12,9 %	13,7 %	9,8 %	9,6 %	8,1 %	9,9 %	10,8 %	12,6 %	13,0 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	2,8	2,9	7,3	3,0	5,4	4,4	4,1	4,7	4,3
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	2,7	2,7	3,5	1,8	2,5	2,7	2,3	2,5	2,5
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	3 300	3 331	2 923	4 023	1 655	2 989	3 071	2 978	3 025

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 lavere utgifter til kultursektoren enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10). Innenfor kulturområdet hadde Karmøy høyere utgifter til kommunale musikk og kulturskole, og til kino. Utgiftene til bibliotek var om lag på nivå med sammenlignbare kommuner, mens kommunen hadde lavere utgifter til andre kulturformål og kommunale kulturbygg.

Utgiftene til **folkebibliotek** var om lag på samme nivå som K10. Samlede utlån per innbygger var høyere i Karmøy, mens registrerte besøkende var lavere. Karmøy har noe flere innbyggere per årsverk.

I **kulturskolen** hadde Karmøy i 2023 en høyere dekningsgrad. I Karmøy var 13,7 prosent av alle barn i alderen 6-15 år elever i kulturskolen, mens tilsvarende andel i K10 var 10,8 prosent. På landsbasis er andelen 12,6 prosent. Det var imidlertid fortsatt barn på venteliste, tilsvarende 0,8 prosent av alle barn i alderen 6-15 år. Andelen på venteliste er lavere enn i sammenlignbare kommuner og på landsbasis. Kostnadene til kulturskolen er høyere i Karmøy enn i sammenlignbare kommuner, men lavere enn landsgjennomsnittet.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Aktivitetskort	Formålet med aktivitetskortet er å redusere de økonomiske barrierene for deltakelse i kultur- og fritidslivet i kommunen. Kortet gir barn og unge, i alderspennet 0 – 18 år i lavinntektsfamilier, gratis adgang til kultur- og fritidsaktiviteter. Ordningen gir også flere friplasser ved kulturskolen, dekning av kontingenter/aktivitetsavgift inntil 2 000 kroner i frivillige organisasjoner og dekning av noen av kostnader i forbindelse med cuper/leirer. Det planlegges å gjøre tjenesten mer digital med egen app for kjøp av billetter.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et helsefremmende samfunn som forebygger og utjevner sosial ulikhet
Kulturelle verksteder for unge	Kulturhusene har ulike kulturverksteder som gir rom for utprøving og eksperimentering innen ulike kulturuttrykk. Det er et mål å utvikle flere slik verksteder i samarbeid mellom flere kultur aktører, noe som kan gi økt deltakelse og mangfold i UKM (Ung kultur møtes)	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Kulturelle verksteder for unge	Kulturhusene har ulike kulturverksteder som gir rom for utprøving og eksperimentering innen ulike kulturuttrykk. Det er et mål å utvikle flere slik verksteder i samarbeid mellom flere kultur aktører, noe som kan gi økt deltakelse og mangfold i UKM (Ung kultur møtes)	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et bærekraftig utdanningsløp med gode pedagogiske arenaer som bygger kompetanse, utjevner sosial ulikhet, skaper fellesskap, livsmestring og ivaretar den enkelte

Tidsavgrenset bevilgning

Avdrag Karmøy Kino AS
Avdrag Karmøy Kino AS;

Lån til Karmøy Kino AS ble i KST 113/23 lagt inn i driftsbudsjettet som en engangsutbetaling i 2024, og reverseres dermed i økonomiplanen for 2025-2028.

Betingelser for lånet etc. ble vedtatt av Karmøy kommunestyre 18. mars 2024 i sak KST 017/24:

- Rentebetingelsene på lånet fra Karmøy kommune til Karmøy Kino AS på 250.000 kroner, settes lik kalkylerenten. Renter for 2024 betales innen 31. januar 2025, basert på den endelige kalkylerenten for 2024 som blir satt i starten av januar 2025. Rentene betales inn etterskuddsvis 31. januar påfølgende år hhv 31. januar 2026 og 31. januar 2027.
- Lånet gis avdragsfritt første året. Første avdrag på 125.000 kroner betales inn 31. desember 2025 og siste avdrag på 125.000 kroner betales inn 31. desember 2026.
- Renteinntektene og avdragene innarbeides i rulleringen av budsjett og økonomiplan 2025 - 2028.

Som følge av at Karmøy Kino AS i 2025 og 2026 skal tilbakebetale 125 000 kroner det respektive år i avdrag, reduseres tilskuddsrammen for Karmøy Kino AS tilsvarende disse to årene.

KST 113/23 Gratis kino for barn søndager i 2024
KST 113/23 Gratis kino for barn søndager i 2024

KST 113/23 Lån Karmøy kino
KST 113/23 Lån Karmøy kino

Lån til Karmøy Kino AS ble lagt inn i driftsbudsjettet som en engangsutbetaling i 2024, og reverseres dermed i økonomiplanen for 2025-2028.

Betingelser for lånet etc. ble vedtatt av Karmøy kommunestyre 18. mars 2024 i sak KST 017/24:

- Rentebetingelsene på lånet fra Karmøy kommune til Karmøy Kino AS på 250.000 kroner, settes lik kalkylerenten. Renter for 2024 betales innen 31. januar 2025, basert på den endelige kalkylerenten for 2024 som blir satt i starten av januar 2025. Rentene betales inn etterskuddsvis 31. januar påfølgende år hhv 31. januar 2026 og 31. januar 2027.
- Lånet gis avdragsfritt første året. Første avdrag på 125.000 kroner betales inn 31. desember 2025 og siste avdrag på 125.000 kroner betales inn 31. desember 2026.
- Renteinntektene og avdragene innarbeides i rulleringen av budsjett og økonomiplan 2025 - 2028.

KST 113/23 Oppstartsmidler ungdomsklubber
KST 113/23 Oppstartsmidler ungdomsklubber

KST 113/23 Tilskudd frivillige lag og foreninger økes
KST 113/23 Tilskudd frivillige lag og foreninger økes

Nye tiltak

KST 054/24 Veteranhuset - tilskudd til drift
Karmøy kommunestyre vedtok i 17. juni 2024 en felles veteranplan for Haugalandet. Et tiltak i planen var at kommunene skulle yte en årlig støtte til et felles veteranhus på Haugalandet. Støttenivået ble satt til 1 kroner per innbygger.

KST 59/24 Fritidstilbud for ungdom - helger
Inntil 150 000 kroner øremerkes fra 2025 oppstart og drift av ungdomsklubber i frivillig regi, jamfør kommunestyret 17. juni 2024 (KST 059/24).

Vedlikehold bygg
Kommunen har over flere år hatt utfordringer med begrensede rammer til bygningsmessig vedlikehold. Denne situasjonen har ledet til et vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen blir stadig eldre, og det er behov for å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare byggene. I 2023 og 2024 har kommunen hatt en økning i uforutsette utgifter til vedlikehold. Årsaken til dette er hærverk og havari, hvor havari er en konsekvens av etterslep og aldrende formålsbygg.

Sett på bakgrunn av ovennevnte, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettet for vedlikehold av formålsbygg med 3,0 millioner kroner fra og med 2025.

Innsparing

Kutt i individuelle tilbud kulturskolen
Det foreslås en reduksjon i tilbud ved tjenesteområde Kultur, Karmøy kulturskole innen individuelle aktiviteter. Kuttet som foreslås er på totalt 1 million kroner og utgjør ca. 1,2 stilling i omfang. En slik reduksjon i tjenestetilbudet kan medføre lenger ventetid på individuell plass eller at flere elever velger gruppeaktiviteter hvor kostnadsnivået med hensyn til drift er lavere.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Kultur														
Historiske Avaldsnes - ny utstilling	2030	0	15 500	0	0	0	0	5 000	10 500	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sum Kultur		**0**	**15 500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5 000**	**10 500**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Idrett

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

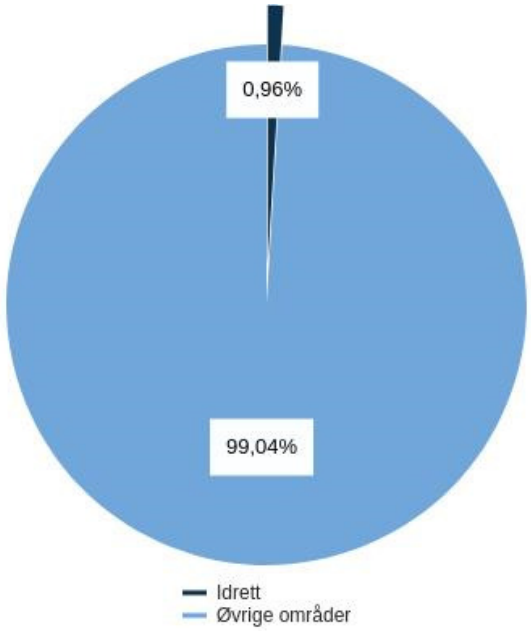

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**31 868**	**31 868**	**31 868**	**31 868**
Sum Lønns- og prisvekst	**839**	**839**	**839**	**839**
Sum Avskrivninger	**2 217**	**2 217**	**2 217**	**2 217**
Sum Pensjonsendringer	**-315**	**-315**	**-315**	**-315**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-10	-10	-10	-10
Sum Andre tekniske justeringer	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**
Tekniske justeringer	**2 731**	**2 731**	**2 731**	**2 731**
Konsekvensjustert ramme	**34 599**	**34 599**	**34 599**	**34 599**
Nye tiltak				
Aktivitetshall Åkra - Driftskonsekvens av investering	73	73	73	73
Avfallssortering	130	130	130	130
Vedlikehold bygg	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	**703**	**703**	**703**	**703**
Innsparing				
Energibesparende tiltak i formålsbygg - Driftskonsekvens av investering	-313	-313	-313	-313
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	0	-61	-70	-70
Reduksjon av energipriser	-203	-203	-203	-203
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-122	-122	-122	-122
Sum Innsparing	**-638**	**-699**	**-708**	**-708**
Nye tiltak	**65**	**4**	**-5**	**-5**
Ramme 2025-2028	**34 664**	**34 603**	**34 594**	**34 594**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Antall besøkende ved offentlig bading	0,0	43 000,0	43 500,0	44 000,0	44 500,0	45 000,0	
Antall medlemmer i idrettslag	10 128,0	10 200,0	10 300,0	10 400,0	10 500,0	10 500,0	

Sammendrag budsjett

Kommunestyret har vedtatt plan for idrett og fysisk aktivitet. Handlingsprogrammet viser hvilke idrettsanlegg som er planlagt og hvilke anlegg som venter på spillemidler og kommunalt tilskudd. Tiltakene i sektoren vedtas i planen og må dekkes innenfor eksisterende budsjettramme.

Plan for idrett og fysisk aktivitet beskriver de ulike satsingsområdene innen området. Et av målene er at alle som ønsker det har mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon. Gjennom tildeling av tilskudd prioriteres nye aktiviteter som vil gi større bredde og mangfold i idrettslagene. De senere år er det flere idrettslag som gir et tilrettelagt tilbud. Kommunen gir også tilskudd til daglig ledere og anleggstilskudd til de største idrettslagene.

Anleggssituasjonen har bedret seg de siste årene og høsten 2022 ble nye fleridrettshaller tatt i bruk. Dette har lettet noe på presset ved tildeling av treningstider i idrettshallene og har bidratt til å gi et større mangfold av idretter. På dagtid blir idrettshallene benyttet av skolene.

Det er ulike turområder i hele kommunen. Særlig er lysløypene mye brukt. Det arbeides videre med å få realisert flere lysløyper i henhold til handlingsprogrammet.

Kommunen har ansvar for offentlig bading i Karmøyhallen. Det er også offentlig bading i Vormedal svømmehall i regi av Karmøy svømmeklubb.

Flere idrettslag i kommunen har egne idrettsanlegg som de selv eier og drifter. Høye strømpriser har ført til økte kostnader for disse organisasjonene. Myndighetene har også i 2024 videreført ordningen med strømstøtte for frivillige organisasjoner. Dekningsgraden er 90 prosent av gjennomsnittlige strømpriser over 73 øre per kWt. Denne ordningen administreres av Lotteri- og stilftelsestilsynet. Flere idrettslag har også lånefinansiert deler av sin anleggsutbygging. Rentehevingene det siste året har gitt et ytterligere press på økonomien til de idrettslagene som har høy lånegjeld.

Langvarig høye strøm- og rentekostnader tærer på det enkelte idrettslag sin økonomi og kan i verste fall gi reduksjon av aktivitet eller økte kontingenter/treningsavgifter. Det er også kommet signaler om at det er idrettslag som til tider har dårlig likviditet.

Det økonomiske handlingsrommet i kommunen er blitt og forventes å bli mindre i årene fremover. I dette utfordringsbilde er det vanskelig å opprettholde dagens tilbud og tjenestenivå.

Gjeldende planer og planstatus

Plan for idrett og fysisk aktivitet, vedtatt 2021, består av en tematisk del som beskriver de ulike satsingsområdene og et handlingsprogram. Handlingsprogrammet viser hvilke idrettsanlegg som er planlagt og hvilke anlegg som venter på spillemidler og kommunalt tilskudd. Handlingsprogrammet rulleres årlig.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	11 967	12 696	12 626	12 737	12 737	12 737	12 737
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 045	6 804	6 115	6 992	6 931	6 922	6 922
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	4 468	4 374	4 446	4 688	4 688	4 688	4 688
Overføringsutgifter	8 417	8 060	8 440	8 341	8 326	8 323	8 323
Finansutgifter	7 915	7 810	9 292	10 027	10 027	10 027	10 027
Sum Driftsutgifter	**39 812**	**39 744**	**40 919**	**42 785**	**42 709**	**42 697**	**42 697**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-4 119	-5 198	-5 198	-5 380	-5 380	-5 380	-5 380
Refusjoner	-2 372	-2 678	-2 680	-2 741	-2 726	-2 723	-2 723
Overføringsinntekter	-289	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-6 780**	**-7 876**	**-7 878**	**-8 121**	**-8 106**	**-8 103**	**-8 103**
Sum	**33 032**	**31 868**	**33 041**	**34 664**	**34 603**	**34 594**	**34 594**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) **)	353	285	140	367	180	415	293	270	278
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) **)	433	478	769	693	442	422	816	838	794

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: På idrettsområdet har Karmøy i likhet med kulturområdet også lavere utgifter til idrettsformål ifølge Kostra. Tallene her er noe usikre, da det ser ut til å være en del ulik praksis mellom kommunene. For 2023 indikerer imidlertid tallene at Karmøy har lavere kostnader til kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg, men om lag like kostnader som sammenlignbare kommuner (K10) til idrettsformål ellers, noe som inkluderer tilskudd til andres idrettsanlegg.

Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg har økt mye de siste årene (fra 262 kroner per innbygger i 2020 til 478 kroner per innbygger i 2023. Dette har særlig sammenheng med investeringer i kommunale idrettsanlegg som gir høyere kostnader til avskrivninger på slike anlegg.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Fysisk aktivitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	Det er egen tilskuddsordning for idrettslag som har tilbud om fysisk aktivitet for personer med nedsatt funksjonsevne. Formålet med denne ordningen er å motivere og støtte idrettslag til å ha tilbud til denne målgruppen og få dekket noen av merkostnadene som idrettstilbudet har. Dette kan være kostnader knyttet til spesialutstyr, ekstra reisekostnader og behov for bistand. De senere år er det flere idrettslag som har tilbud innen paraidrett.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et helsefremmende samfunn som forebygger og utjevner sosial ulikhet
Gratis utlån av kommunale idrettsanlegg	Kommunen tilbyr gratis utlån av kommunale idrettsanlegg til frivillige organisasjoner. Dette bidrar til å kunne holde lavere kontingent for de enkelte medlemmene. Tildeling av treningstider i idretts- og svømmehallene gjøres av idrettsrådet. Bygging av flere idrettshaller har gitt økt mangfold og kan bidra til at flere driver med fysisk aktivitet.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et helsefremmende samfunn som forebygger og utjevner sosial ulikhet

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Aktivitetshall Åkra - Driftskonsekvens av investering
Den årlige driftskonsekvensen knyttet til aktivitetssalen på Åkra er beregnet til 73 000 kroner. Utgiftene er knyttet til kostnader ved å drifte bygget som blant annet forsikring, energi og vedlikehold. Grunnlaget er basert på historiske tall fra Åkra idrettslag.

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

Vedlikehold bygg

Kommunen har over flere år hatt utfordringer med begrensede rammer til bygningsmessig vedlikehold. Denne situasjonen har ledet til et vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen blir stadig eldre, og det er behov for å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare byggene. I 2023 og 2024 har kommunen hatt en økning i uforutsette utgifter til vedlikehold. Årsaken til dette er hærverk og havari, hvor havari er en konsekvens av etterslep og aldrende formålsbygg.

Sett på bakgrunn av ovennevnte, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettet for vedlikehold av formålsbygg med 3,0 millioner kroner fra og med 2025.

Innsparing

Energibesparende tiltak i formålsbygg - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder beregnet energibesparelse ved innstallering av luft/væske varmepumper på tre kommunale bygg, Karmøyhallen, Kopervik sykehjem og Norheim sykehjem. Det legges opp til installasjon på Karmøyhallen i 2024, og Kopervik sykehjem og Norheim sykehjem i 2025.

Halvårseffekten er beregnet til 313 000 kroner. Videre er helårseffekt av den totale besparelsen beregnet til 860 000 kroner per år for alle tre byggene fra 2026.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Omsorg	-313 000	-313 000	-313 000	-313 000
Idrett	0	-547 000	-547 000	-547 000
Sum	**-313 000**	**-860 000**	**-860 000**	**-860 000**

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Idrett														
Kjøp av aktivitetssal, Åkra	2025	0	5 200	5 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0	399	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nye Veavågen skole	2029	-6 000	33 179	864	3 250	9 998	13 000	8 729	0	0	0	0	0	Prosjektering
Sum Idrett		**-6 000**	**38 379**	**6 064**	**3 649**	**9 998**	**13 000**	**8 729**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Livssyn

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

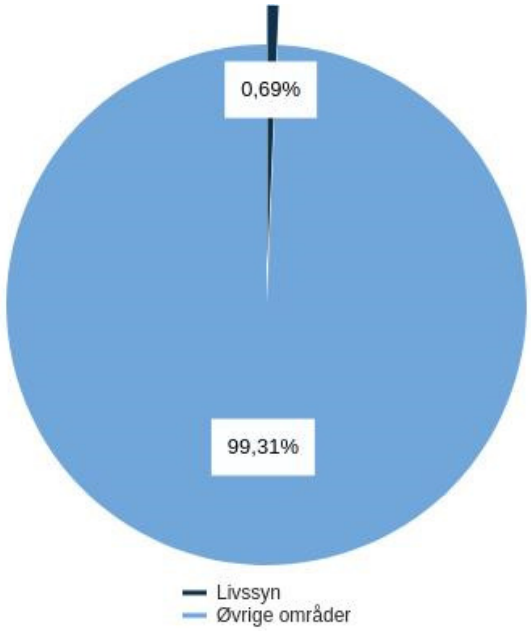

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**29 404**	**29 404**	**29 404**	**29 404**
Sum Lønns- og prisvekst	**1 201**	**1 201**	**1 201**	**1 201**
Sum Pensjonsendringer	**-4**	**-4**	**-4**	**-4**
Tekniske justeringer	**1 197**	**1 197**	**1 197**	**1 197**
Konsekvensjustert ramme	**30 601**	**30 601**	**30 601**	**30 601**
Innsparing				
Reduksjon av energipriser	-2	-2	-2	-2
Sum Innsparing	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Nye tiltak	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Ramme 2025-2028	**30 599**	**30 599**	**30 599**	**30 599**

Sammendrag budsjett

Tjenesteområdet omfatter i hovedsak tilskudd og tjenester Karmøy kommune yter til Karmøy kirkelig fellesråd. Budsjettet videreføres i tråd med tidligere vedtak, i tillegg til forslag om kutt i delfinansiering av prostdiakonstilling som er nærmere omtalt under tjenesteområdet Sosial. Fellesrådet har i innspill til budsjett for 2025 søkt om utvidet budsjettramme for drift av kirkegårder og tilskudd til strømutgifter. Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å utvide driftsrammen.

Fellesrådet har arbeidet med å effektivisere driften av gravplassene de siste årene, og har blant annet overtatt arbeidet med oppgraving av graver for å spare kostnader knyttet til dette. Fellesrådet opplever at ønske om å feste flere graver over tid avtar, og at dette sannsynligvis har sammenheng med økt festeavgift og forskjeller i de ulike generasjonene hva gjelder ønsket om å bevare festegraver. Fellesrådet foreslår at festeavgiften for kiste- og ordinære urnegraver holdes på samme nivå i 2025 som i 2024, da den økte med 8 prosent fra 2023 til 2024. Festeavgiften er 250 kroner per år.

Generelt kan det se ut til at behovet for mer gravplass øker saktere enn tidligere antatt, samt at det er overveiende sannsynlig at behovet for areal på et tidspunkt vil reduseres. Samfunnsøkonomisk er det dermed gunstig å utsette investeringer for utvidelse av gravplasser så lenge som mulig. En stigende kremasjonsandel fra 6 prosent i 2018 til 18 prosent i 2022 og 2023 reduserer også behov for gravareal, og kommunedirektøren foreslår derfor å videreføre ordningen med refusjon av utgifter til kremasjonsavgifter. Fellesrådet forventer at økningen av kremasjonsandelen i Karmøy vil tilta ytterligere dersom det anlegges minnelunder på de ulike gravplassene i kommunen. Tilbud om minnelunder som alternativ til tradisjonelle graver ble utvidet i 2024, og for å legge til rette slik at folk velger minnelund ble avgiften satt til 0 kroner. Per i dag er det minnelund på Avaldsnes og Stangeland gravplass. Fellesrådet arbeider videre med etablering av minnelunder. Det er ikke anledning til å feste graver i navnet minnelund, men navneplate kan beholdes utover fredningstid mot avgift. Fellesrådet anbefaler å sette avgift for navneplate i minnelund til 50 kroner etter at fredningstiden er ute (20 år).

I likhet med mange andre områder i kommunen har Karmøykirken utfordringer med vedlikeholdsetterslep. Med støtte fra kommunen gjennomførte fellesrådet en kartlegging av kirkebyggene i kommunen i 2017. På bakgrunn av dette er det tidligere gitt ekstra investeringsmidler til rehabilitering av kirkebygg og restaurering av Avaldsnes kirke. Fellesrådet skriver i sitt budsjettinnspill at vedlikeholdsbehovet som ble kartlagt i 2017 i all hovedsak vil være ajourført i løpet av 2024, med unntak av utskifting av vinduer i Åkra kirke. Fellesrådet peker likevel på at det fortsatt er et etterslep i de elektriske anleggene som ikke ble inkludert i tilstandsrapporten fra 2017. Kommunedirektøren har i budsjettforslaget for 2025 ikke funnet rom for midler til rehabilitering av kirkebygg eller bårehus på Avaldsnes kirkegård. Kommunedirektøren viser til mulighet for kirken i Karmøy til å søke midler fra det nye kirkebevaringsfondet som regjeringen har vedtatt, og som gir midler til vedlikehold av kirker. Det vises også til omtale av vedlikeholdsetterslepet i kommunen under tjenesteområde Administrasjon.

Fellesrådet blir kompensert for pris- og lønnsvekst på 4,1 prosent fra 2024 til 2025 i tråd med anslag i statsbudsjettet.

Det budsjetteres etter dette med følgende tilskudd til kirken i 2025:
Tilskudd til kirkeformål: 24 548 000 kroner
Tilskudd til kirkegårdsformål: 4 908 000 kroner
Refusjon av utgifter til kremasjonsavgifter: 521 000 kroner

Det vises for øvrig til Karmøy kirkelig fellesråds forslag til budsjett og økonomiplan 2025-2028. Dette ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	250	208	208	213	213	213	213
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	400	400	400	409	409	409	409
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	150	0	0	0	0	0	0
Overføringsutgifter	31 352	28 806	28 806	29 986	29 986	29 986	29 986
Sum Driftsutgifter	**32 152**	**29 414**	**29 414**	**30 608**	**30 608**	**30 608**	**30 608**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-23	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Refusjoner	-20	-10	-10	-9	-9	-9	-9
Sum Driftsinntekter	**-43**	**-10**	**-10**	**-9**	**-9**	**-9**	**-9**
Sum	**32 108**	**29 404**	**29 404**	**30 599**	**30 599**	**30 599**	**30 599**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (390) den norske kirke (B) **)	540	627	563	690	673	823	566	565	613
Netto driftsutgifter per innbygger (393) gravplasser og krematori er (B) **)	116	115	0	68	3	-38	53	108	107
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) **)	656	741	565	758	664	784	618	676	723
Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd pr. 1000 innbygger	0,99	0,92	0,86	0,79	0,81	0,90	0,77	0,79	0,86
Dekningsgrad									
Døpte i prosent av antall fødte (B)	82,4 %	74,1 %	56,9 %	51,6 %	54,1 %	54,4 %	52,4 %	51,0 %	56,1 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	68,4 %	68,1 %	49,3 %	47,5 %	43,8 %	47,2 %	48,6 %	48,4 %	51,4 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	75,0 %	73,9 %	63,7 %	66,6 %	62,5 %	66,0 %	64,1 %	62,6 %	65,7 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall sokn i kommunen	8	8	3	10	9	12	75	1 148	1 109

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 høyere kostnader til Den norske kirke enn sammenlignbare kommuner (K10) og resten av landet. Dette må ses i sammenheng med særskilte tilskudd i 2023. I årene før har kostnadene vært noe høyere enn sammenlignbare kommuner, men om lag på nivå med landsgjennomsnittet. I forhold til sammenlignbare kommuner er det kostnader til gravplasser som trekker opp kostnadene i Karmøy de siste årene, mens tilskudd til Den norske kirke har vært om lag lik med unntak av 2023.

Medlemstall og oppslutning: Karmøy har en høyere andel innbyggere som er medlemmer og tilhørige i Den norske kirke. I Karmøy utgjorde medlemmer og tilhørige i Den norske kirke 73,9 prosent av innbyggerne i 2023, mot 62,6 prosent på landsbasis. Både nasjonalt og lokalt er medlemstallet svakt fallende. Fra 2022 til 2023 gikk andelen ned med 1,1 prosentpoeng i Karmøy. Fra 2020 til 2023 er andelen i Karmøy blitt redusert fra 77,6 prosent til 73,9 prosent. Andelen som døper og konfirmerer seg i Den norske kirke er vesentlig høyere i Karmøy enn for landsgjennomsnittet.

Antall sokn, gravplasser og kirkebygg er en kostnadsdriver som kan forklare forskjeller i kostnadnivået sammenlignet med andre kommuner. Karmøy har 8 sokn. Det utgjør 5 413 innbyggerne per sokn per 2022. På landsbasis var det 4 835 innbyggere per sokn. Karmøy har i så måte relativt større sokn enn landsgjennomsnittet og kan gjennom det oppnå en stordriftsfordel og dermed lavere kostnader pr innbygger. Målt mot K10-kommune er gjennomsnitt 6 577 innbyggere per sokn i K10-kommunene.

Innsparing

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Livssyn														
Kirkegård/gravplass (planprosjekt)	2035	0	71 500	0	5 000	0	1 500	19 500	0	0	0	0	5 000	
Sum Livssyn		**0**	**71 500**	**0**	**5 000**	**0**	**1 500**	**19 500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5 000**	

Helse

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

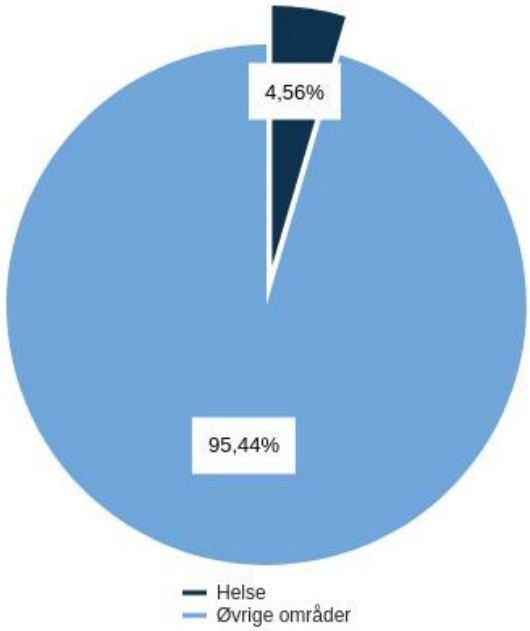

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**168 879**	**168 879**	**168 879**	**168 879**
Sum Kostra-korrigeringer	**1 739**	**1 739**	**1 739**	**1 739**
Sum Lønns- og prisvekst	**7 880**	**7 880**	**7 880**	**7 880**
Sum Avskrivninger	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Sum Pensjonsendringer	**-3 311**	**-3 311**	**-3 311**	**-3 311**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-35	-35	-35	-35
Sum Andre tekniske justeringer	**-35**	**-35**	**-35**	**-35**
Tekniske justeringer	**6 271**	**6 271**	**6 271**	**6 271**
Konsekvensjustert ramme	**175 150**	**175 150**	**175 150**	**175 150**
Nye tiltak				
Avfallssortering	20	20	20	20
Beredskapslager av verneutstyr	300	300	300	300
Bosettingsbudsjett	50	-1 635	-3 151	-3 657
Demografi	0	1 500	2 600	3 700
Journalsystem	300	300	300	300
Kompensere lønnsvekst for driftstilskudd	400	400	400	400
Kostnader med F3 og F5 dager	17	17	17	17
KST 019/24 Økt fastlegehjemler for kommunalt drift og sykefravær kompensasjon for næring	3 400	3 400	3 400	3 400
Prop 1 S 2025: Opptrappingsplan for psykisk helse	1 200	1 200	1 200	1 200
Prop 1 S 2025: Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper	1 100	1 100	1 100	1 100
Økt kostnad for kjøp av legevakt fra Haugesund kommune	785	785	785	785
Økte kostnader til nødnett	250	250	250	250

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Sum Nye tiltak	**7 822**	**7 637**	**7 221**	**7 815**
Innsparing				
Innsparingskrav	0	-1 400	-3 300	-3 500
Midlertidig leieavtale på Bygnes utgår	-216	-216	-216	-216
Omprioritering av midler til legetjenesten	-2 957	-2 957	-2 957	-2 957
Reduksjon av energipriser	-105	-105	-105	-105
Reduksjon smittevernlege	-156	-156	-156	-156
Redusert kostnad for pasientskadeerstatning	-704	-704	-704	-704
Sum Innsparing	**-4 138**	**-5 538**	**-7 438**	**-7 638**
Nye tiltak	**3 684**	**2 099**	**-217**	**177**
Ramme 2025-2028	**178 834**	**177 249**	**174 933**	**175 327**

Sammendrag budsjett

Tjenesteområde Helse omfatter flyktninghelsetjenesten, helsestasjon- og skolehelsetjeneste, annet forebyggende helsearbeid, legetjeneste, legevakt, fysio- og ergoterapitjeneste og avdeling for folkehelse.

Befolkningsframskrivinger kan være et nyttig planleggingsverktøy for kommunen for å anslå den fremtidige utviklingen i befolkningen. Utviklingen innen helse- og omsorgstjenesten preges av samfunnsendringer. Den historiske demografiske utviklingen har vist en økning i andel eldre over 80 år, samt færre barnefødsler og færre barn og unge. Dette har snudd ved inngangen til 2. kvartal 2024. Karmøy kommune har i denne tellingen det høyeste fødselstallet siden 2021 og en generell befolkningsvekst.

Samhandlingsreformen har skapt en gradvis oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Her har både behandling av lette til moderate lidelser, samt oppfølging av alvorlige sykdommer blitt overført til kommunene. Dette gir press på primærhelsetjenesten, både på legetjenesten, psykiske helsetjenester, helsestasjon- og skolehelsetjenesten og fysio- og ergoterapitjenesten. Samtidig oppleves det en økt bevissthet og ønske blant innbyggerne for å få hjelp til livsstilsendring og tidlig hjelp ved psykiske utfordringer og det ses en økende etterspørsel etter kommunens frisklivstilbud og tilbud om rask psykisk helsehjelp.

Fastlegetjenesten og allmennlegetjenesen er et grunnfundament i vår felles helse- og omsorgstjeneste. Legetjenesten i Karmøy kommune er i tråd med de nasjonale føringer organisert med næringsmodellen som hovedmodell. Rekrutteringsutfordringer for tjenesten er et nasjonalt problem som også Karmøy kommune berøres av. Dette medfører at noen av våre innbyggere i dag får allmennlegetjenester fra vikarleger og skaper utfordringer for legedekning på legevakten. Det er spesielt utfordrende å rekruttere fastleger til næringsdrift, og kommunen har på bakgrunn av dette hatt fokus på kommunale legesenter for å stabilisere utfordringene tjenesten har. Et viktig virkemiddel i robuste legetjenester er en fremtidsrettet legevakt som reduserer belastningsbehovet i legetjenesten og bruk av vikarer. Det er videre utviklet følgende mål sammen med legeforeningen for fremtidens legetjenester i Karmøy; stabilitet, kvalitet og trygghet.

Fastlegekrisen i Norge har medført stadig endringer i lov- og avtaleverk for fastleger i næring, en krevende omstilling hvor en skal ivareta både pasienter, fagområdet, legene og andre samhandlingspartnere. De nasjonale anbefalingene for å redusere rekrutteringsutfordringene i fastlegeyrket og skape stabilitet i tjenesten er opprettelse/utvidelse av større faglige enheter slik at helsepersonell har større grad av kollegastøtte i de medisinskfaglige vurderingene. Dette prioriteres høyt både i fremtidens planlegging av legesenter og legevakt. Som kompenserende støtte til den private

næringsmodellen for fastlegetjenesten, drifter nå kommunen to kommunale legesenter (Skudenes og Bygnes), det vil si 10 av totalt 30 fastlegehjemler.

For å gjøre fastlege i næringsdrift mer attraktivt for nyutdannede leger, må kommunen fortløpende vurdere tiltak som støtter opp om hovedmodellen (fastlege i næring) innenfor rammene som til enhver tid er regulert i gjeldende avtaler mellom KS og legeforeningen. I tillegg planlegges det for opprettelse av primærhelseteam og videreutvikling av pågående prosjekt om legemiddelhåndtering. Dette er eksempler på effektiviseringstiltak hvor fastlegens oppgaver blir forskjøvet til annet helsepersonell uten tap av kvalitet for pasientene.

Rekrutteringsproblemer til fastlegeyrket er en nasjonal utfordring og våren 2025 vil departementet fremlegge en stortingsmelding om hvordan en kan skape en attraktiv og fremtidsrettet allmennlegetjeneste i Norge.

Vekst i befolkning som trenger helsehjelp er en nasjonal utfordring og det er viktig at vi gir våre innbyggere muligheten til å ta et selvstendig ansvar for å bevare så god helse som mulig. Som et tiltak i dette arbeidet må trygghet- og mestringsteknologi/ velferdsteknologi benyttes når det er et reelt alternativ til andre type tjenester. Utviklingen går parallelt med utvikling innen velferdsteknologi, der ny teknologi kan bidra til forebyggende tiltak der innbyggerne mestrer eget liv bedre og lengre i eget hjem.

Tjenestetilbudet til barn og unge i Karmøy kommune ble i januar 2024 mer samordnet ved at det ble opprettet en egen sektor for barn og familie. Fysio- og ergoterapitjenester til barn og unge, psykisk helsetjeneste barn, unge og familie, flyktninghelsetjenesten og helsestasjons- og skolehelsetjenesten er en del av denne sektoren. Det arbeides kontinuerlig med kartlegging av tjenestetilbud som kan leveres gjennom tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats. Her vil det blant annet bli brukt samhandlingsmodellen bedre tverrfaglig innsasts (BTI).

Det gamle koronasenteret på Bygnes hvor helsekontroller for flyktninger blir utført av flyktninghelsetjenesten, vil ikke lengre bli brukt i 2025. Det arbeidet med nye lokaler for å ivareta helsekontroller for flyktninger.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten i Karmøy kommune har i 2024 innført DigiHelsestasjon. Dette er en meldingstjeneste mellom helsestasjon og innbyggerne. Innbyggerne kan motta meldinger, få oversikt over avtaler, motta varsler og avbestille timer. Helsepersonell administrerer avtaler og meldinger direkte i den elektroniske pasientjournalen (EPJ). Ungdomsløsningen gjør at ungdommen blant annet kan bestille time hos skolehelsetjenesten, se ansatte, finne nærmeste helsestasjon for ungdom (HFU) og motta informasjonsmeldinger fra helsesykepleier. Organisering av noen av tjenestene som leveres av helsestasjonstjenesten må ses på både geografisk, organisatorisk og ressursbruk.

Gjeldende planer og planstatus

Plan for legetjenesten (2018 – 2024) beskriver behovet for økte legeressurser i årene fremover samt kompetansekrav for alle leger i kommunen. På grunn av landsomfattende fastlegekrise, har det i kommunens planperiode blitt gjort vesentlige endringer i gjeldende avtaler mellom KS og legeforeningen, samt at regjeringen har utarbeidet en handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020–2024. Våren 2025 vil regjeringen fremlegge en ny stortingsmelding om allmennlegetjenesten. Utarbeidelse av ny kommunal plan bør derfor avvente til ny stortingsmelding foreligger.

Plan for habilitering og rehabilitering (2018 – 2025) beskriver arbeid og prosjekter innen flere områder i fagfeltet.

Plan for psykisk helsearbeid og rusarbeid (2018 - 2024) beskriver kommunens organisering og tjenestetilbud og vurderer det fremtidige behovet og satsing innen psykisk helse og rus. Planen følger opp nasjonal strategi for god psykisk helse.

Plan for psykisk helse barn og unge 2024-2026 skal bidra til å gi en oversikt over barn og unges psykiske helse, hvordan arbeidet organiseres i Karmøy kommune, og hvilke tiltak som finnes og planlegges de neste årene. Målgruppen er barn og unge mellom 0-18 år i Karmøy kommune.

Plan for forebygging – barn og unge 2023-2026 gir en detaljert beskrivelse av kommunens utfordringer og sårbarheter, hvilke grupper som kan være særlig utsatt, hvilke forebyggende ressurser som finnes i kommunen og hvordan de utfører sitt arbeid. To prinsipper er viktige for aktører som jobber med barn og unge i kommunen, og det er forebygging og tidlig innsats, samt samhandling på tvers av tjenester og sektorer.

Plan for habilitering og rehabilitering 2018-2025 har som formål å sikre at Karmøy kommune har faglig gode, lett tilgjengelige, koordinerte og rett dimensjonerte habiliterings- og rehabiliteringstilbud til innbyggerne. Planen skal bidra til å oppnå best mulig funksjons– og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet. Planen skal være et styringsdokument for utvikling av tjenesten i planperioden.

Flere av planene på dette området er også knyttet til forebygging og folkehelse. I planstrategien for inneværende kommunestyreperiode er det forslått en **strategisk folkehelseplan**, med oppstart i 2025 og ferdigstillelse i 2026. Folkehelse er et tema som må løses i samarbeid og samskaping både internt i kommunen og eksternt. Det er et ønske om å samle flere av dagens planer i den nye planen. Dette skal bidra til en samlet prioritering for å sikre målrettet arbeid rundt kommunens samfunnsmål på området, og gi en bedre oversikt.

Kommunen skal i henhold til barnevernloven § 3.1 fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. **Plan for psykisk helsearbeid barn og unge i Karmøy 2024-2026** som er omtalt ovenfor vil erstattes av ny strategisk folkehelseplan i inneværende kommunestyreperiode.

Dokumentet **Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer** peker på sentrale folkehelseutfordringer i Karmøy kommune, og er et viktig dokument i kommunens overordnede strategiske folkehelsearbeid. Oversiktsdokumentet skal danne grunnlag for planstrategien, kommunens samfunnsdel og øvrige kommunale planer. Dette er for at planene og fremtidsutviklingen skal bygge på utfordringsbildet i befolkningen og samfunnet. Oversiktsdokumentet revideres hvert fjerde år, og skal revideres i 2028. I tillegg har kommunen en plikt til å ha løpende oversikt over helsetilstanden. Oversiktsdokumentet er å betrakte som et kunnskaps- og oppslagsdokument, mens øvrige planer i kommunen som eksempelvis handlingsplan for folkehelse og rusmiddel politisk handlingsplan inneholder konkrete tiltak.

Handlingsplan for folkehelse er en plan som gjelder for alle innbyggerne i Karmøy kommune. Dette gjør at en rekke aktører må involveres for å nå planens målsettinger. Det handler om å utvikle lokalsamfunn som fremmer helse og livskvalitet, og utjevne sosiale forskjeller i helse. Dokumentet **Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer 2020** danner grunnlaget for denne handlingsplanen. Handlingsplanen beskriver hvordan vi ut fra kunnskapen fra oversiktsarbeidet danner grunnlaget for tiltakene i planen. Planen skal erstattes av strategisk folkehelseplan i løpet av denne kommunestyreperioden, og er basert på oppdatert oversiktsdokument over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer. Strategisk folkehelseplan er deretter tenkt at skal rulleres hvert 4. år, etter at nytt

oversiktsdokument foreligger. På denne måten legges oversiktsarbeidet til grunn for kommunens arbeide med folkehelse.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan. Kommunen har etter alkoholloven (§ 1-7d) plikt til å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Planen bør angi de alkoholpolitiske hovedmålene og delmål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk og de virkemidlene som benyttes for å nå målene. Hensikten med planen er at kommunens arbeid på feltet skal sees i sammenheng fra forebyggende fokus via skjenke- og bevillingspolitikk til tiltak rettet mot etablert rusmiddelbruk. Dette betyr at planen skal være tverrfaglig og tverretatlig. Planen skal videre tas inn som en del av strategisk folkehelseplan i løpet av kommunestyreperioden.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	137 291	119 270	128 439	126 539	125 026	123 665	123 211
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	22 609	12 975	12 769	13 876	13 976	13 176	14 076
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	68 183	56 513	59 856	59 090	58 918	58 763	58 711
Overføringsutgifter	8 197	3 243	3 506	3 332	3 332	3 332	3 332
Finansutgifter	5 661	70	63	68	68	68	68
Sum Driftsutgifter	**241 941**	**192 071**	**204 632**	**202 905**	**201 320**	**199 004**	**199 398**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-9 111	-8 526	-8 526	-8 844	-8 844	-8 844	-8 844
Refusjoner	-43 271	-14 536	-14 799	-15 097	-15 097	-15 097	-15 097
Overføringsinntekter	-123	-130	-130	-130	-130	-130	-130
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-6 365	0	-5 591	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-58 870**	**-23 192**	**-29 046**	**-24 071**	**-24 071**	**-24 071**	**-24 071**
Sum	**183 071**	**168 879**	**175 586**	**178 834**	**177 249**	**174 933**	**175 327**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	3 852	4 422	4 382	3 736	4 466	4 913	4 378	4 712	4 712
Dekningsgrad									
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	117,3 %	89,5 %	104,3 %	102,9 %	106,4 %	104,6 %	102,0 %	99,8 %	98,4 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	109,8 %	88,2 %	99,1 %	97,6 %	99,8 %	96,0 %	96,3 %	97,7 %	98,0 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	87,2 %	83,7 %	30,9 %	104,3 %	96,8 %	99,7 %	73,8 %	88,3 %	89,6 %
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	3,5	4,2	3,4	3,4	3,0	5,4	4,1	4,8	4,7
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232 (B)	62,7	76,3	133,5	72,6	81,0	30,5	103,4	99,7	101,3
Kvalitet									
Andel kvinnelige leger (prosent)	37,0 %	44,4 %	33,3 %	53,3 %	42,5 %	50,0 %	45,8 %	48,4 %	48,6 %
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	6,7	6,7	7,9	11,1	9,1	10,3	9,0	9,6	9,7
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	1 363,0	1 373,0	1 261,0	1 080,0	1 109,0	1 087,0	1 107,0	1 046,0	1 008,0

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 om lag 1 prosent høyere netto driftsutgifter enn sammenlignbare kommuner (K10) justert for beregnet utgiftsbehov.

Dekningsgrader: Årsverk av helsesykepleiere var i 2023 lavere enn sammenlignbare kommuner, men økte med 22 prosent fra 2022 til 2023 (målt i forhold til antall innbygger 0-5 år). Andel som har fullført helseundersøkelse var også lavere enn sammenlignbare kommuner, mens andel nyfødte med hjemmebesøk var høyere.

Fastleger: Karmøy hadde i 2023 færre legeårsverk enn sammenlignbare kommuner. Fastlegene i Karmøy kommune har i gjennomsnitt større listelengder. Andel kvinnelige leger gikk opp fra 37,0 til 44,4 prosent fra 2022 til 2023.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Forutsigbare legetjenester	Fastlegekrisen gjør det nødvendig å tenke nytt slik at innbyggerne i Karmøy til enhver tid skal ha forutsigbare legetjenester med høy kvalitet. Det å skape større legesenter og legevakt vil gi forutsigbarhet for innbyggere og leger. Dette kan stimulere til å rekruttere flere leger til kommunen noe som er nødvendig for å få ledig listekapasitet til innbyggerne. Videre vil det gi større fagmiljø som er tilrettelagt for faglig utvikling og kompetansedeling.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle
Oversikt over planen – tjenesteområde helse	Arbeidet til avdeling folkehelse har et bredt nedslagsfelt. Vinteren 2024 behandlet kommunestyret et oppdatert oversiktsdokument over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Karmøy kommune. Basert på datagrunnlaget i dette oversiktsdokumentet er det identifisert fem hovedutfordringer: 1. **Demografiutfordringen – eldre versus yngre** Synkende fødselstall og økt levealder fører til flere eldre og færre unge i Karmøy, noe som svekker inntektsgrunnlaget og legger press på offentlige tjenester. Det er viktig med god helse i yrkesaktiv alder for å sikre et godt pensjonistliv og effektiv boligstruktur. Eldre er også en verdifull ressurs. 2. **Sosial ulikhet i helse** Karmøy opplever sosiale helseulikheter, med forskjeller i levealder, sykdomsbyrde og levekår. Økende andel familier med lav inntekt og lavere utdanningsnivå bidrar til ulikheter. Økonomi, utdanning og arbeid er sentrale faktorer for å utjevne forskjellene. 3. **Ungdom og fritid** For barn og unges utvikling er trivsel på skolen, fullføring av utdanning og aktiv fritid viktig. Etter pandemien har færre ungdommer deltatt i fritidsorganisasjoner, og mange rapporterer om søvnproblemer, ensomhet og for lite fysisk aktivitet. Tidlig innsats er nødvendig for å forebygge mobbing, utenforskap og ulikheter.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har et helsefremmende samfunn som forebygger og utjevner sosial ulikhet

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	4. **Grupper med risiko for å falle utenfor** Flere grupper i Karmøy, som lavinntektsfamilier, flyktninger, unge utenfor utdanning/arbeid og personer med funksjonsvariasjoner, risikerer utenforskap. Dette kan føre til helseproblemer, kriminalitet og rus. 5. **Helse – fysisk aktivitet og psykisk helse** Økt psykisk helse og livsstilsrelaterte sykdommer som er utfordringer i Karmøy. Ungdom er for lite fysisk aktive, og tidlig innsats for gode vaner er viktig. Forebygging av risikofaktorer vil på sikt kunne gi gevinster. De forebyggende tiltakene må være målrettet og treffsikre. Oversiktsdokumentet er blant annet et grunnlag for ny planstrategi. Det er i dag flere planer som ser på ulike områder på folkehelsefeltet. I planperioden er det ønskelig å samle opp flere planer i en felles strategisk folkehelseplan som ser mer samlet på hovedutfordringene på tvers i organisasjonen. Arbeidet med planen igangsettes i 2025.				
Øke andel heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Det å tilby deltidsstillinger er en utfordring for den som ønsker å være fullverdig deltaker i arbeidslivet, få mulighet til faglig og personlig utvikling og for den som ønsker å være økonomisk uavhengig. Heltidskultur er ikke et mål i seg selv, men en viktig forutsetning for bærekraft i tjenestene som gir trygge og gode helse- og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen krever at en i større grad tenker helhetlig på hvordan en organiserer tjenesten, planlegger og bruker den enkeltes kompetanse. Andelen eldre er økende i årene som kommer. Det er derfor en forventning at det vil være økende behov for helse- og omsorgstjenester og at tjenestene kan bli mer komplekse. Gevinstene med heltidskultur er mange, men hovedmålet er at brukere av tjenestene skal oppleve høy grad av kontinuitet og trygghet, få medvirke i sitt eget liv med mer.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

Beredskapslager av verneutstyr

Regjeringen har besluttet en endring i planforskriften til Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven), i form av en ny bestemmelse § 8 a) om beredskapslagring av personlig

verneutstyr. I gjeldende forskrift lyder § 8: "Virksomheten skal sørge for å ha tilfredsstillende sikkerhet for forsyning av viktig materiell, utstyr og legemidler", altså et generelt krav om å sikre det man trenger av forsyninger uten noen nærmere spesifikasjon. Med virkning fra 1. januar 2026 gjelder krav om beredskapslagring av tre måneders normalforbruk av personlig verneutstyr (ofte omtalt som smittevernutstyr). Helse- og omsorgsdepartementet opplyser at betegnelsen "personlig verneutstyr " er valgt framfor "smittevernutstyr", fordi smittefrakk, åndedrettsvern og vernehansker defineres som verneutstyr og produktkrav til disse reguleres av arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter.

Bosettingsbudsjett

Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og defaltor her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Journalsystem
Tiltaket kompenserer lisenskostnader til journalsystemet som ble brukt under koronapandemien. Karmøy må lagre informasjonen over flere år med tilhørende lisenskostnader.

Kompensere lønnsvekst for driftstilskudd
Privatpraktiserende fysioterapeuter med avtale om driftstilskudd med Karmøy kommune blir regulert med kapittel 4. Utbetalingene ligger ikke på lønnsarter, men heller som utbetaling til private. Det ble i 2023 glemt å finansiere lønnsveksten da budsjettet her da ble prisjustert. Tiltaket finansierer differansen og legger området i balanse.

Kostnader med F3 og F5 dager
Som et verktøy for implementering av årsturnus er det benyttet en gjennomsnittsberegning av F3 og F5 dager i turnus. F3 dager er en betegnelse som settes på en helligdag hvor du i utgangspunktet har en vakt i din turnus. Den dagen skal du da ha fri med ordinær lønn. F5 dager er en erstatningsdag gitt at F1 faller på en bevegelig helligdag. F1 er en lovpålagt ukes fridag. I teorien er det mulig å legge en årsturnus uten bruk av F1 og F5 dager. Endring av arbeidstidsforhold som rullerende turnus eller å gå kun etter hovedregel i arbeidsmiljølovens bestemmelser ville nødvendigvis ikke redusere kostnadene. Kostnadene må ses opp mot dispensasjoner for lange vakter, og hvordan en gjennomsnittsberegner arbeidstid. Forhandlinger med de tillitsvalgte har gitt ansatte 3 F3 dager og 1,5 F5 beregnet med 7,1 timer. Dette betyr at en ansatt får sin årlige arbeidstid redusert med 32 timer, som totalt utgjør 16,1 årsverk redusert arbeidstid for en turnusarbeider i helse og omsorg. Forhandlinger for å redusere F3 og F5 dager endte med at de ble beholdt på nivået som før. Tiltaket kompenserer for differansen mellom den avtalen vi nå fortsetter med, og det som var siste tilbud som ikke ble godtatt.

KST 019/24 Økt fastlegehjemler for kommunalt drift og sykefravær kompensasjon for næring
For å bedre legesituasjonen i Karmøy er det økt fastlegehjemler for kommunalt drift og gitt en andel sykefravær kompensasjon for leger i privat næring i henhold til KST 18. mars 2024 i sak 019/24.

Prop 1 S 2025: Opptrappingsplan for psykisk helse
Gode tjenester der folk bor er et av de tre store innsatsområdene i regjeringens Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033). Lavterskeltilbud er en av hovedsatsingene i planen og ved å styrke inntektene får kommunene handlingsfrihet til å løse utfordringene lokalt, jamfør statsbudsjettet 2025.

Prop 1 S 2025: Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper
Tiltaket skal dekke kostnader til gjennomføring av vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk i kommunen i forbindelse med etablering av vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper, jamfør statsbudsjettet 2025.

Økt kostnad for kjøp av legevakt fra Haugesund kommune
Karmøy kommune kjøper legevakttjenester fra Haugesund kommune. Dette gjelder for befolkning fra nord Karmøy og fastlandssiden. Kostnadene for tjenesten har de siste årene økt. Det forventes at kostnaden for 2025 øker ytterligere på grunn av økt antall innbyggere, endring i bemanning og byggmessige forhold.

Økte kostnader til nødnett
Helsetjenestens driftsorganisasjon (HDO) er et helseforetak heleid av de fire regionale helseforetakene (RHF) og har ansvar for den delen av nødnett som brukes av kommune- og spesialhelsetjenesten. Stortinget har besluttet at HDO sine drifts- og forvaltningskostnader for basistjenester (nasjonale løsninger) skal finansieres av brukerne av tjenesten. I praksis vil dette si at kostnaden fordeles mellom kommune- og spesialhelsetjenesten basert på driftsvolum og kompleksitet i løsningene. For Karmøy kommune betyr dette en antatt kostnad på om lag 33,5 kroner per innbygger, som gir en økt kostnad i forhold til det gamle kobbernødnettet på 250 000 kroner. Det vil i 2026 bli presentert en ny finansieringsmodell som potensielt kan endre fordelingsnøkkelen og kostnad per innbygger.

Innsparing

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Midlertidig leieavtale på Bygnes utgår
Det blei i koronapandemien leid lokaler på Bygnes for å håndtere vaksinasjon, smittesporing og smittevern. Disse lokalene har i etterkant blitt brukt til blant annet helsestasjonstjeneste for flyktninger. Lokalene har ikke lengre dispensasjon for bruk som kontorfasiliteter og leieavtalen utgår. Leieutgiftene bygget har kostet legges nå som innsparing.

Omprioritering av midler til legetjenesten
Reduksjonen må ses opp imot tiltak KST 019/24 hvor det økes fastlegehjemler samt kompensasjonsordning for sykefravær for leger i privat næring. Tiltaket omprioriterer ressurser som før var avsatt til blant annet kjøpt av legevikar og kjøp av fastlegehjemler på grunn av lav bruk.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon smittevernlege
Karmøy kommune har de siste årene økt den samlede ressursen for kommunelegefunksjoner. I dag er det totalt 2 årsverk, fordelt på fire ulike leger. Rollen som smittevernlege har etter pandemien vært på 0,4 årsverk. Erfaringene som er gjort i denne perioden tilsier at behovet er mindre, og at disse oppgavene kan løses innenfor en redusert stilling. Det foreslås derfor å redusere smittevernlegen fra en 40 til en 30 prosent stilling.

Redusert kostnad for pasientskadeerstatning
Det har gjennom to år blitt betalt ut mindre tilskudd for medlemskapet i pasientskadeerstatning. Det legges nå opp til at området for 2025 skal gå i balanse og ikke et mindreforbruk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Helse														
Interkommunal legevakt	2026	0	100 500	9 000	90 900	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sum Helse		**0**	**100 500**	**9 000**	**90 900**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Omsorg

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

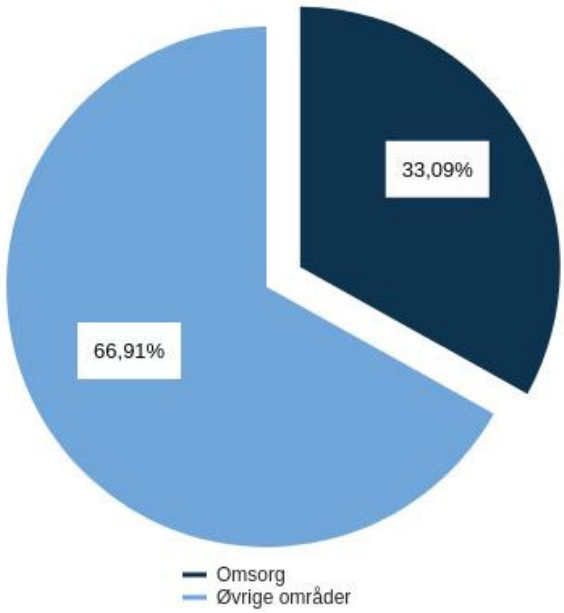

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**1 195 351**	**1 195 351**	**1 195 351**	**1 195 351**
Sum Kostra-korrigeringer	**4 559**	**4 559**	**4 559**	**4 559**
Sum Lønns- og prisvekst	**54 304**	**54 304**	**54 304**	**54 304**
Sum Avskrivninger	**1 835**	**1 835**	**1 835**	**1 835**
Sum Pensjonsendringer	**-29 765**	**-29 765**	**-29 765**	**-29 765**
Andre tekniske justeringer				
Anslagsendring refusjon ressurskrevende	4 000	4 000	4 000	4 000
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-413	-413	-413	-413
Sum Andre tekniske justeringer	**3 587**	**3 587**	**3 587**	**3 587**
Tekniske justeringer	**34 520**	**34 520**	**34 520**	**34 520**
Konsekvensjustert ramme	**1 229 871**	**1 229 871**	**1 229 871**	**1 229 871**
Nye tiltak				
Avsatt vekst til bolig og miljøarbeidertjenesten	1 933	1 933	1 933	1 933
Avsatt vekst til tjenester i hjemmet	0	417	417	417
Bosettingsbudsjett	-449	-449	-449	-449
Demografi	0	25 000	57 600	87 700
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering	0	0	-115	-115
Kompensere volum støttekontakt	1 654	1 654	1 654	1 654
Kompensere økt volum ved omsorgsstønad	100	100	100	100
Kompensere økte matvarepriser	1 000	1 000	1 000	1 000
Kostnader med F3 og F5 dager	1 232	1 232	1 232	1 232
Leveranse av mat fra produksjonskjøkken	1 300	1 300	1 300	1 300
Renhold av personalbaser - døgnbemannede boliger	759	759	759	759
Utredning av produksjonskjøkken	500	0	0	0
Vedlikehold bygg	500	500	500	500

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Økt bemanningsbehov for bolig- og miljøarbeidertjenesten	7 254	7 254	7 254	7 254
Sum Nye tiltak	**15 783**	**40 700**	**73 185**	**103 285**
Innsparing				
Endring av enetiltak	-2 656	-2 656	-2 656	-2 656
Endring av finansiering ved Skudenes sykehjem	-2 340	-2 340	-2 340	-2 340
Energibesparende tiltak i formålsbygg - Driftskonsekvens av investering	0	-547	-547	-547
Flytting av sykehjemsplassene fra Fredheim	-6 317	-6 723	-6 723	-6 723
Innsparingskrav	0	-25 300	-59 300	-63 000
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	-68	-72	-191	-298
Ny konsesjonsavtale BPA	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser - Driftskonsekvens av investering	0	-1 148	-1 148	-1 722
Reduksjon av energipriser	-1 170	-1 170	-1 170	-1 170
Reduksjon av reparasjonskostnader velferdsteknologi	-65	-65	-65	-65
Reduksjon av volum i hjemmetjenester	-1 933	-1 933	-1 933	-1 933
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-60	-60	-60	-60
Reduksjon i vikarmidler til hjemmetjeneste rus og psykisk helse	-451	-451	-451	-451
Sammenslåing av virksomhetsleder	-1 066	-1 066	-1 066	-1 066
Sum Innsparing	**-22 126**	**-49 531**	**-83 650**	**-88 031**
Nye tiltak	**-6 343**	**-8 831**	**-10 465**	**15 254**
Ramme 2025-2028	**1 223 528**	**1 221 040**	**1 219 406**	**1 245 125**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Antall sykehjemsplasser	301	297	296	296	296	360	
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) vedtakstimer	217 000	228 800	230 500	230 500	230 500	230 500	Det er avsatt 111,6 millioner kroner som gir mulighetsrom for 233 318 timer gitt at prisstigning pr. april 2025 blir finansiert. Tjenesten har per august et mulighetsrom på 249 538 timer. Avsatt budsjett opererer med en feilmargin på omtrent 6,5 prosent i forhold til mulighetsrom av vedtatte vedtakstimer. Feilmarginen er på bakgrunn av at det ofte er personen som bruker noe mindre enn vedtaket, samt naturlige bortfall fra ordningen. Det er ikke avsatt handlingsrom til vekst i ordningen.
Heldøgns omsorgsboliger utviklingshemmede vedtakstimer	0	0	0	397 000	397 000	397 000	
Hjemmetjeneste somatisk samlet antall vedtakstimer	280 000	300 000	230 500	230 500	230 500	230 500	Aktivitetstall for hjemmetjenesten somatisk. Dette gjelder for hjemmetjenesten nord, sør og midt. **Sør** / **Midt** / **Nord** 68 520 / 88 172 / 75 852
Indikator Institusjonsplasser avlastning/barnebolig	19	19	19	19	19	19	

Sammendrag budsjett

I 2030 vil det ifølge de siste befolkningsprognosene til Statistisk sentralbyrå (SSB) for første gang bli flere eldre (67 år og eldre) enn barn (17 år og yngre) her i landet. Tallet eldre vil stige med 30 prosent de neste 10 årene, mens tallet på barn og unge vil falle.

Som følge av høyere levealder beregner regjeringen at det i 2060 bare vil stå to personer i yrkesaktiv alder (fra 20-66 år) bak hver person i pensjonsalder (67 år og eldre), mot fire yrkesaktive i dag. Frem til 2050 vil behovet for pleie og omsorg være mer enn doblet.

Kommunen har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Omsorgstjenester er ikke en klart avgrenset gruppe av tjenester. Omsorgstjenestene kjennetegnes av at de ofte gis i private hjem eller omsorgsbolig, eller at hjelpen gis gjennom kort eller langvarig opphold i institusjon.

Omsorgstjenesten skal sørge for tjenester av høy kvalitet til innbyggere i alle faser av livet. I årene fremover vil dette bli mer krevende. Det blir stadig flere eldre, og stadig flere brukere har sammensatte og komplekse behov. Samtidig er det en knapphet på ressurser og personell. Dette gjør at kommunene må tenke nytt. Ikke bare må det legges til rette for god rekruttering til helse- og omsorgstjenesten og for at de ansatte har mulighet for kompetanseheving og faglig utvikling. Tjenestene må også finne nye måter å jobbe på, bli flinkere til å ta i bruk ny teknologi, utnytte tilgjengelige ressurser bedre og styrke ledelse og planlegging. En bærekraftig helse- og omsorgstjeneste forutsetter at vi utnytter mulighetene som ligger i teknologi, tjenesteutvikling og kompetansen hos de ansatte og pasientene/brukerne, og at kommunen tar i bruk samfunnets ressurser på nye og bedre måter.

Omsorgstjenestene har hatt, og vil ha en økende vekst i tjenestebehov framover. Det har i 2024 vært store merforbruk og det må settes tiltak for at merforbruket ikke blir videreført til 2025. På bakgrunn av vekst i tjenesten samt merforbruket i 2024 er det imidlertid stor risiko/usikkerhet rundt budsjettramme for disse tjenestene. Selv om det legges inn mer midler for å dekke økt behov, er det også behov for å redusere kostnadsnivået og å håndtere det økte behovet. For å imøtekomme blant annet disse utfordringene må det kontinuerlig ses på tiltak innen produktivitet og effektivitet. I år legges det frem tiltak hvor Fredheim legges ned og sykehjemsplassene erstattes med kjøp av sykehjemsplasser på Bokn samt dobbeltrom på Norheim sykehjem. Tiltaket medfører netto reduksjon på en sykehjemsplass. Videre vil det i 2025 bli utredet nye tiltak samt gjennomføring av tiltak. Tiltak som ses på er følgende:

- Utrede organisatoriske grep som TØRN prosjektet som tar for seg mer optimal oppgavedeling. Sykepleierteam og Sandsli sykehjem sin organisering av ressurser og oppgavefordeling. Det må også ses på andre organisatoriske grep med hensikt å forbedre produktivitet og effektivitet på flere av områdene innen tjenesteområdet omsorg.
- For å kunne imøtekomme bemanningsbehov, kompetansekrav og kontinuitet må det også ses på hvordan og når vi avvikler vår hovedferie og hvor stor prosentandel som går på ferie på likt. Denne prosentandelen må deles bedre ut enn den har blitt fordelt per dags dato. Det antas at dette også vil redusere behov for ferievikarer, bruk av overtid og bruk av forskjøvet vakter.
- Videre arbeid med heltidskultur som skaper økt kontinuitet, redusere vikarbehovet og bruk av overtid. Videre i dette arbeidet ligger blant annet en mer optimal fordeling mellom arbeidstimer på ukedager og helg.

Et av de store økonomiske områdene innen tjenesteområdet er brukerstyrt personlig assistanse. Her har det i 2024 blitt utlyst en ny konsesjonsavtale med oppstart 1. september 2024 som gir en innsparing på 6,0 millioner kroner i 2025 og et handlingsrom for bedre oppfølgning av de private aktørene som leverer tjenesten. Tettere oppfølgning av tjenesten og et større fokus på statlige føringer og rundskriv rundt organisering av tjenesten kan medføre en reduksjon i vedtaksvolum tjenesten har.

Kjøkkendrift har blitt sterkt berørt av prisvekst på mat og det legges inn kompenserende tiltak for økte matpriser på 1,0 millioner kroner, samt et tiltak som kompenserer for leveranse av mat levert av Bring på 1,3 millioner kroner. Noe av merforbruket tjenesten har opplevd i 2024 må ses opp imot at vi drifter caféen på Vea sykehjem som er et åpent tilbud for hele befolkningen. Hvorvidt driften er noe vi kan fortsette med må ses opp imot nivået tilbudet blir brukt, eller om like tilbud kan ekspanderes.

Behandling og oppfølging av psykiske lidelser og samordning av tjenestetilbud har fokus nasjonalt og lokalt. Det er innført barnekoordinatorordning for familier som har eller venter barn med alvorlig

sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester. Tjenesten ser kontinuerlig på optimal organiseringsmetodikk og det er nå naturlig å se på organisering av barnekoordinator.

Rus og psykiatri (ROP) er en tverrfaglig tjeneste som går på tvers av tjenesteområdene. Det er et økende behov for tjenester og kompleksiteten har også økt. For å imøtekomme det fremtidige utfordringsbildet vil det være behov for å se nærmere på hvordan tjenesten driftes og organiseres. Både i forhold til tjenestevolum, men også i forhold til ikke lovpålagte tjenester. Tjenestebildet og brukergruppen tjenesten leverer til skal gjennomgå en organisatorisk endring i forhold til diagnosegruppen det leveres til. Ved planlagt økning av boligtilbudet til brukergruppen forventes samordningseffekter.

Tjenesten skal kartlegge og gjennomgå lovpålagte området, og hvorvidt det er handlingsrom til endring av tjenestetilbud eller organisatoriske grep.

I handlingsprogrammet 2024-2027 var det en uoverenstemmelse i forhold til egenbetaling for transporttjenester til og fra arbeids-/aktivitetstilbud og dagtilbud. Etter dialog med representanter for brukergruppen av tjenestene ble det avklart at harmonisering av egenbetalingssatsen i henhold til KST 110/20 avventes. Nytt forslag for egenbetalinger til eller fra arbeids-/aktivitetstilbud og dagsenter er at den kun deflatorjusteres i 2025.

Stillingen som brukerombud har vært et ikke-lovpålagt prosjekt som ble finansiert gjennom tilskudd. Kommunestyret forlenget prosjektet ut 2024, og vedtok at de skulle vurdere finansiering gjennom budsjettarbeidet for neste år. Det ligger ikke inne midler til å videreføre stillingen utover 2024.

Gjeldende planer og planstatus

Helhetlig plan for Helse- og omsorg 2023-2028 har fokus på å sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester gjennom forebygging av helsetap og vedlikehold av innbyggernes restfunksjon. Dette tankesettet vil med tiden redusere behovet for tunge og kostbare tjenester i høyere nivåer av omsorgstrappen.

CRPD – FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne skal bidra til å motvirkre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Statsforvalteren organiserer et nasjonalt prosjekt (2023–2025), der målet er at kommunene skal få økt kompetanse og skal bli bedre rustet til å bruke konvensjonen i sitt daglige arbeid.

St.meld.24 Fellessskap og meistring – bu trygt heime har som overordnet mål å bidra til at eldre kan bo trygt hjemme, og at behovet for helse- og omsorgstjenester blir utsatt gjennom bedre planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester. Innsatsområdene er levende lokalsamfunn, bostedtilpassing og – planlegging, kompetente og myndiggjorte medarbeidere og trygghet for brukere og støtte til pårørende.

Demensplan 2025 er nasjonal plan for å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Medbestemmelse, deltakelse, forebygging, folkehelse, sammenhengende tjenester er noen av innsatsområdene.

Kommunestyret har vedtatt **strategi for pårørendesamarbeid**. Formålet er å bidra til at samarbeid med pårørende skal være en integrert og naturlig del av all tjenesteyting.

Den statlige **Opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019-2024)** har som mål at flere skal oppleve god psykisk helse og god livskvalitet, og at de som trenger det skal få et godt behandlingstilbud.

Opptrappingsplanen inneholder både helsefremmede, forebyggende og behandlingsrettede tiltak, og omfatter barn og unge mellom 0–25 år.

Plan for psykisk helse og rusarbeid 2018-2024 for Karmøy kommune gir oversikt over behovet for forebygging (sekundær og tertiær), behandling, oppfølging (inkludert «ettervern»–aktivitet) og rehabilitering av rus og psykisk sykdom/lidelse og beskriver tjenestetilbudet til målgruppen som er over 18 år. Det er vedtatt hovedmål og tiltak/satsingsområder fram mot 2024 med formål å forbedre tjenestetilbudet og effektivisere arbeidet.

Karmøy kommunes **Plan for habilitering og rehabilitering (2018-2025)** har som formål å sikre faglig gode, lett tilgjengelige, koordinerte og rett dimensjonerte habiliterings- og rehabiliteringstilbud til innbyggerne.

Kompetanseløft 2025 er regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Målet med Kompetanseløft 2025 er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning. Opptrappingsplan for heltid og god bemanning i omsorgstjenesten skal bidra til å sikre nok personell med rett kompetanse i omsorgstjenesten.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	1 234 707	1 175 040	1 182 888	1 193 860	1 192 917	1 192 802	1 192 228
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	98 070	101 564	97 421	106 259	104 714	103 195	129 488
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	129 199	133 940	134 190	141 488	141 488	141 488	141 488
Overføringsutgifter	19 758	12 415	12 610	12 564	12 515	12 485	12 458
Finansutgifter	17 553	15 760	16 305	17 595	17 595	17 595	17 595
Sum Driftsutgifter	**1 499 288**	**1 438 719**	**1 443 414**	**1 471 766**	**1 469 229**	**1 467 565**	**1 493 257**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-69 830	-66 876	-66 929	-69 619	-69 619	-69 619	-69 619
Refusjoner	-187 404	-176 492	-178 446	-178 619	-178 570	-178 540	-178 513
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 264	0	-1 645	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-260 498**	**-243 368**	**-247 020**	**-248 238**	**-248 189**	**-248 159**	**-248 132**
Sum	**1 238 790**	**1 195 351**	**1 196 394**	**1 223 528**	**1 221 040**	**1 219 406**	**1 245 125**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (B) **)	26 088	29 234	28 367	24 287	26 006	22 960	26 039	26 284	26 162
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	407 028	429 847	400 424	296 295	345 887	293 062	372 138	359 928	357 048
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 513 491	1 832 751	2 054 205	2 069 789	1 650 510	1 793 795	1 800 824	1 651 083	1 640 650
Dekningsgrad									
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	93,6 %	90,8 %	84,3 %	88,7 %	89,9 %	92,6 %	88,8 %	87,2 %	89,3 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	76,8 %	61,7 %	50,6 %	52,9 %	56,3 %	54,1 %	56,8 %	49,5 %	49,5 %
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	12,9 %	13,1 %	10,5 %	6,0 %	7,8 %	6,9 %	7,8 %	7,5 %	7,5 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	0,7 %		1,1 %	2,4 %	1,9 %	3,0 %	2,9 %	3,4 %	3,5 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	10,3 %	10,9 %	12,7 %	7,3 %	9,5 %	10,4 %	9,7 %	10,1 %	9,9 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	217	198	219	290	249	246	246	269	272
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	17,5 %	15,6 %	17,9 %	12,1 %	15,8 %	15,9 %	15,2 %	16,2 %	16,1 %
Kvalitet									
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	83,6 %	84,1 %	81,8 %	76,0 %	79,2 %	78,2 %	79,4 %	77,1 %	77,5 %
Geriatrisk sykepleier Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	8,17	7,89	10,69	3,21	2,92	6,58	4,43	3,36	3,72
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,73	0,82	0,49	0,62	0,66	1,11	0,69	0,67	0,68
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,71	0,74	0,69	0,54	0,46	0,57	0,62	0,60	0,59
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, totalt	15,20	15,10	15,10	9,00	11,40	9,50	11,10	10,90	10,80
Andre nøkkeltall									

Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,69	0,53	0,17	0,40	0,39	0,48	0,35	0,44	0,42

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy bruker mer ressurser på pleie og omsorg enn sammenlignbare kommuner (K10). Justert for beregnet utgiftsbehov var ressursbruken i Karmøy rundt 13 prosent over K10. Karmøy har høyere ressursbruk både på tjenester til hjemmeboende, institusjonstjenester og aktiviserings- og servicetjenester. Pleie- og omsorgssektoren er et sammensatt tjenesteområde, noe som gjør det vanskelig å sammenligne ressursbruk og tjenestetilbud. Det er betydelig forskjeller mellom kommunene både i alderssammensetning og hvordan de organiserer tjenestetilbudet. Dette fanges ikke nødvendigvis opp i Kostra.

Det ble derfor i 2022 gjennomført en ekstern drifts- og ressursanalyse for pleie- og omsorgstjenester av Rune Devold AS. Devold-rapporten ble behandlet i kommunestyret 17.10.22 i sak 90/22. I rapportens sammendrag heter det "*Kostnadsbildene i Karmøy er veldig spesielle, vi ser en sjelden kombinasjon: raust og nøkternt på samme tid*" og viser til at det er påvist krevende høye kostnader som følge av rause vedtak for brukere med hjemmetjenester, mens god produktivitet i hjemmetjenesten, sykehjem og bolig- og miljøarbeidertjenestene gjør at disse tjenestene driftes rimeligere enn gjennomsnittet av de kommunene det er sammenlignet med.

Det ble pekt på at BPA-tjenestene kunne bidra i motsatt retning. Rogaland revisjon IKS leverte i mars 2024 en forvaltnings-revisjonsrapport for BPA-ordningen. Rapporten bekrefter høye utgifter til ordningen i Karmøy, og at det har vært en veldig kraftig bruker- og timevekst de siste årene. Det blir pekt på en netto utgiftsvekst fra 2020 til 2022 på 139 prosent. Sammenlignet med andre kommuner fremkom det at Karmøy har "*relativt mange BPA-brukere og langt høyere ressursbruk per bruker*". Det arbeides med oppfølging av rapporten.

Produktivitet: Karmøy har høye utgifter per mottaker av hjemmetjenester sammenlignet med K10 og landsgjennomsnittet. Karmøy har samlet sett høyere kostnader per bruker, men det er viktig å understreke at dette ikke sammenligner like brukere/tilbud. Karmøy har en vesentlig høyere andel hjemmeboere med høy timeinnsats og gjennomsnittlig antall tildelte timer i uker er mye høyere enn i sammenlignbare kommuner.

Karmøy har noe høyere kostnad per institusjonsplass målt mot K10 og landssnittet, slik det måles i Kostra. Dette måler ikke bare selve institusjonsdriften, men også andre kostnader som føres på samme Kostra-funksjon. Dette er blant annet dagtilbud, vaskeri, kjøkkendrift og utgifter til utskrivningsklare pasienter som ligger på sykehus. Det er summen av dette som da deles på antall institusjonsplasser, og Kostra har ikke bedre mål på enhetspriser i institusjon. Det er derfor vanskelig å svare på hvilke faktorer som gjør at Karmøy har den kostnaden de har "per plass". Det vises til den ovennevnte Devold-rapporten for en nærmere analyse av disse tjenestene.

Dekningsgrader: Når en ser på innbyggere over 80 år, var det en noe høyere andel av disse som bodde på institusjon i Karmøy sammenlignet med K10 (10,9 mot 9,7 prosent i 2023) - men Karmøy har en lavere andel som bor i bolig med heldøgnsbemanning.

Det var en litt lavere andel av innbyggerne over 80 år som mottok hjemmetjenester i Karmøy. Det er vanskelig å tolke disse tallene. Blant annet fordi sosioøkonomiske faktorer i inntektssystemet indikerer at Karmøy har et lavere beregnet utgiftsbehov i sektoren og dermed kan forventes å ha lavere dekningsgrader. Gjennomsnittlig tildelte timer i hjemmetjenestene per bruker er høyere i Karmøy.

I institusjon har Karmøy et høyere antall lege- og fysioterapitimer per beboer enn sammenlignbare kommuner.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Øke andel heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Det å tilby deltidsstillinger er en utfordring for den som ønsker å være fullverdig deltaker i arbeidslivet, få mulighet til faglig og personlig utvikling og for den som ønsker å være økonomisk uavhengig. Heltidskultur er ikke et mål i seg selv, men en viktig forutsetning for bærekraft i tjenestene som gir trygge og gode helse- og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen krever at en i større grad tenker helhetlig på hvordan en organiserer tjenesten, planlegger og bruker den enkeltes kompetanse. Andelen eldre er økende i årene som kommer. Det er derfor en forventning at det vil være økende behov for helse- og omsorgstjenester og at tjenestene kan bli mer komplekse. Gevinstene med heltidskultur er mange, men hovedmålet er at brukere av tjenestene skal oppleve høy grad av kontinuitet og trygghet, få medvirke i sitt eget liv med mer.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Andre tekniske justeringer

Anslagsendring refusjon ressurskrevende
Anslagsendring refusjon ressurskrevende etter omlegging av topfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester.

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Avsatt vekst til bolig og miljøarbeidertjenesten
Tjenesten har en brukergruppe som lever lengre enn før. Dette betyr at det kommer både flere, og andre typer helseutfordringer som krever noe økt bemanning for å ivareta tjenesten. Det avsettes 1,933 million til videre bemanningsbehov.

Avsatt vekst til tjenester i hjemmet
Avsatt vekst til tjenester i hjemmet

Bosettingsbudsjett
Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og deflator her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede. Boligene skal etter planen ferdigstilles og tas i bruk fra 2027.

Driftskonsekvensene fra 2027 er beregnet til en netto økning på 107 000 kroner i årlige driftsutgifter. Det er lagt til grunn en besparelse i bemanning for tjenesteområdet omsorg. I tillegg er det beregnet økte leieinntekter for tjenesteområde bolig. Boligene medfører samtidig økte kostnader i drift og vedlikehold. Dette innebærer drift vedlikehold av bygg og uteområde.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tjenesteområder (tall i hele kroner)	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Administrasjon	0	0	36 000	36 000
Omsorg	0	0	-115 000	-115 000
Bolig	0	0	-75 000	-75 000
Samferdsel	0	0	52 000	52 000
Nærmiljø	0	0	209 000	209 000
Sum	**0**	**0**	**107 000**	**107 000**

Kompensere volum støttekontakt
Støttekontakt har i 2024 blitt mer brukt og tiltaket kompenserer for det økte volumet, men legger ikke opp til en videre vekst av støttekontakter. Hvor mange timer støttekontakttiltaket faktisk gjør opp for varierer i forhold til flere forutsettinger. Om en ansatt både er støttekontakt og familieavlaster vil individet få fast ansettelse og akkumulere pensjon. Videre er det utfordrende å anta utgiftsdekning ut over honorar/lønn som videre er med å redusere mulig timeantall tiltaket kan dekke. Det forventes uavhengig av dette at tiltaket får område i balanse. Videre vekst av støttekontakt vil være utfordrende i forhold til rekrutteringsutfordringer Karmøy kommune har på området, samt ordinære turnover av eksisterende ordninger.

Kompensere økt volum ved omsorgsstønad
Nivået av omsorgsstønad styres av et direkte behov og er vanskelig å prognostisere ut fra historikk og framskrivning av volum. Det ses allikevel som sannsynlig at nivået som utbetales i 2024 fortsetter på samme nivå i 2025. Det legges da opp til å kompensere for tilsvarende volum som har blitt utbetalt i 2024.

Kompensere økte matvarepriser
Fra januar 2023 til juli 2024 var det en konsumpris endring i forhold til tabell KPI-JA Matvarer og alkoholfrie drikkevarer på 121,3 til 140,9. Tiltaket er ment for å kompensere de høye matvareprisene vi nå har.

Kostnader med F3 og F5 dager
Som et verktøy for implementering av årsturnus er det benyttet en gjennomsnittsberegning av F3 og F5 dager i turnus. F3 dager er en betegnelse som settes på en helligdag hvor du i utgangspunktet har en vakt i din turnus. Den dagen skal du da ha fri med ordinær lønn. F5 dager er en erstatningsdag gitt at F1 faller på en bevegelig helligdag. F1 er en lovpålagt ukes fridag. I teorien er det mulig å legge en årsturnus uten bruk av F1 og F5 dager. Endring av arbeidstidsforhold som rullerende turnus eller å gå kun etter hovedregel i arbeidsmiljølovens bestemmelser ville nødvendigvis ikke redusere kostnadene. Kostnadene må ses opp mot dispensasjoner for lange vakter, og hvordan en gjennomsnittsberegner arbeidstid. Forhandlinger med de tillitsvalgte har gitt ansatte 3 F3 dager og 1,5 F5 beregnet med 7,1 timer. Dette betyr at en ansatt får sin årlige arbeidstid redusert med 32 timer, som totalt utgjør 16,1 årsverk redusert

arbeidstid for en turnusarbeider i helse og omsorg. Forhandlinger for å redusere F3 og F5 dager endte med at de ble beholdt på nivået som før. Tiltaket kompenserer for differansen mellom den avtalen vi nå fortsetter med, og det som var siste tilbud som ikke ble godtatt.

Leveranse av mat fra produksjonskjøkken
Det kjøpes for tiden tjenester fra Bring for transport av mat. Maten produseres på lokale produksjonskjøkken i Karmøy kommune. Avtalen har for tiden en årskostnad på omtrent 1,3 millioner kroner.

Bring transporterer mat til følgende lokasjoner:

Produksjonskjøkken	Leveringssted	Antall plasser	Antall leveringsdager i uken
Kopervik	Vea sykehjem	106	6
	Vea dagavdeling	4	5
Storasund	Norheim sykehjem	33	6
	Norheim dagavdeling	8	5
	Løftentunet	10	6
Åkra	Skudenes sykehjem	32	6
	Skudenes dagavdeling	20	5
	Fredheim sykehjem	16	6
SUM		**229**	

Tabellen viser hvilke mat produksjonskjøkken vi har i Karmøy kommune. Hvilke tilhørende leveringssteder, antall plasser og antall leveringsdager i uken.

Renhold av personalbaser - døgnbemannede boliger
Bolig- og miljøarbeidertjenesten har i all hovedsak rengjort personalbasene med eksisterende personell som går i turnus på boligen. For 2025 skal det utredes mulighetsrom for at dette kan gjøres som en del av praktisk bistand som hjemmetjenesten leverer. Avsatt sum er da for å kompensere hjemmetjenesten med økt volum.

Utredning av produksjonskjøkken
Det er et behov for å endre produksjonsform og effektivisere kjøkkendrift for kommunale tjenester. Produksjonskjøkken skal brukes for leveranser til sykehjem, dagsenter, heldøgns omsorgsboliger og hjemmeboende. Det vurderes ulike løsninger, blant annet samarbeid med andre kommuner. Kommunedirektøren foreslår derfor å sette av 0,5 millioner kroner i 2025 til planlegging av kjøkkendrift.

Vedlikehold bygg
Kommunen har over flere år hatt utfordringer med begrensede rammer til bygningsmessig vedlikehold. Denne situasjonen har ledet til et vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen blir stadig eldre, og det er behov for å gjennomføre konkrete tiltak for å bevare byggene. I 2023 og 2024 har kommunen hatt en økning i uforutsette utgifter til vedlikehold. Årsaken til dette er hærverk og havari, hvor havari er en konsekvens av etterslep og aldrende formålsbygg.

Sett på bakgrunn av ovennevnte, foreslår kommunedirektøren å øke budsjettet for vedlikehold av formålsbygg med 3,0 millioner kroner fra og med 2025.

Økt bemanningsbehov for bolig- og miljøarbeidertjenesten
Tjenesten har en brukergruppe som nå lever lengre enn før. Dette betyr at det kommer både flere, og andre typer helseutfordringer som krever noe økt bemanning for å ivareta tjenesten.

Innsparing

Endring av enetiltak
Avslutte enetiltak

Endring av finansiering ved Skudenes sykehjem
Skudenes sykehjem fikk tildelt 2,34 million kroner ekstra for å kompensere for oppstartskostnader for 3 delt turnus. Oppstartskostnadene forventes nå at er hentet inn og tiltaket reverseres i tilsvarende beløp.

Energibesparende tiltak i formålsbygg - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder beregnet energibesparelse ved innstallering av luft/væske varmepumper på tre kommunale bygg, Karmøyhallen, Kopervik sykehjem og Norheim sykehjem. Det legges opp til installasjon på Karmøyhallen i 2024, og Kopervik sykehjem og Norheim sykehjem i 2025.

Halvårseffekten er beregnet til 313 000 kroner. Videre er helårseffekt av den totale besparelsen beregnet til 860 000 kroner per år for alle tre byggene fra 2026.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Omsorg	-313 000	-313 000	-313 000	-313 000
Idrett	0	-547 000	-547 000	-547 000
Sum	**-313 000**	**-860 000**	**-860 000**	**-860 000**

Flytting av sykehjemsplassene fra Fredheim
Fredheim sykehjem foreslås nedlagt med totalt 16 plasser. For å kompensere for en brutto reduksjon av 16 plasser flyttes 8 korttidsplasser fra Vea sykehjem til Norheim sykehjem. Tilsvarende flyttes 8 langtidsplasser fra Fredheim til Vea sykehjem. Det økes videre handlingsrom for kjøp av 7 sykehjemsplasser fra Bokn kommune. Netto reduksjon av sykehjemsplasser vil da bli 1. Dette forutsetter belegg av 7 sykehjemsplasser fra Bokn. Det betyr at faktisk netto reduksjon kan variere ut fra ledig kapasitet i Bokn kommune. Reduksjon av sykehjemsplasser forutsetter at Bokn har ledig kapasitet.

Kostnad for en dag for en seng fra Bokn kommune er 2 450 kroner. Helårseffekt av 7 plasser vil da akkumulere en kostnad på 6,26 millioner kroner. For 2024 har Bokn kommune vært brukt som et tiltak for å redusere overliggere. Det har i snitt blitt brukt omtrent 3 plasser fast.

Norheim sykehjem blir kompensert 6,93 millioner kroner. Vea sykehjem reduserer 8 korttidsplasser, men øker tilsvarende 8 langtidsplasser.

Tiltaket kjøp av sykehjemssenger fra Bokn kommune, dobbeltrom på Norheim sykehjem og nedleggelse av Fredheim er ikke gjensidig avhengige av hverandre, men nedleggelsen av Fredheim finansierer kjøp av sykehjemsplasser av Bokn samt dobbeltrom på Norheim. Tiltakene samlet gir en netto innsparing på 6,317 millioner kroner i 2025 og 6,723 millioner kroner fra 2026 og videre. (Siste setning korrigert 15.11.24 da netto innsparing i tiltaksbeskrivelsen ikke inkluderte hele tiltaket.)

Innsparingskrav

Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Ny konsesjonsavtale BPA
Ny konsesjonsavtale for brukerstyrt personlig assistanse (BPA) gjelder fra og med 01.09.2024. Ny konsesjonsavtale har en lavere pris og gir en innsparing på 6 millioner kroner. Avtalen legger også bedre til rette for oppfølgning med rapporteringskrav, etterskuddsfakturering og kvartalsvis oppfølgning av alle brukere ved dialog med de private aktørene.

Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder tilpasning av 38 boliger til heldøgns omsorgsboliger. Boligene er fordelt på lokasjonene Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59), Kopervik (Torfæusgata 27-37) og Torvastad (Bjørgevegen).

Beregnet besparelse i drift baserer seg på en bedre effektivitet når en leverer tjenester til heldøgns omsorgsorgboliger enn i ambulerende tjenester.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Bolig	0	52 000	52 000	52 000
Omsorg	0	-1 148 000	-1 148 000	-1 722 000
Sum	**0**	**-1 096 000**	**-1 096 000**	**-1 670 000**

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon av reparasjonskostnader velferdsteknologi
Det ble noe lavere kostnader til reparasjon av velferdsteknologien på sykehjem. Det ses videre på om kostnadene vil stabilisere seg når det nye pasientsignalanlegget er vel utprøvd, og småfeil korrigert.

Reduksjon av volum i hjemmetjenester
Det antas en videre reduksjon av volum for somatisk hjemmetjeneste. Reduksjonen utgjør 5223 timer. Pengene vil gå til å kompensere det økte bemanningsbehovet på bolig- og miljøarbeidertjenesten.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Reduksjon i vikarmidler til hjemmetjeneste rus og psykisk helse
Reduksjon i vikarmidler for hjemmetjenesten i rus og psykisk helse. Reduksjonen på 451 000 kroner inkludert sosiale utgifter og utgjør omtrent 60 prosent stilling eksklusiv turnus tillegg.

Sammenslåing av virksomhetsleder
Det foreslås en omorganisering hvor det reduseres netto en virksomhetsleder. Organiseringen løses med at Storasund sykehjem og Kopervik sykehjem får en virksomhetsleder. Disse har før brukt to virksomhetsledere.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Omsorg														
Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser)	2029	-169 641	471 959	22 600	113 000	261 500	203 000	40 000	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Kjøp av biler og maskiner	Årsbevilgning			460	0	0	750	650	0	0	0	0	0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			512	0	1 152	0	0	0	0	0	0	0	
Takheiser beboerrom sykehjem	2025	0	14 300	10 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Sum Omsorg		**-169 641**	**486 259**	**34 372**	**113 000**	**262 652**	**203 750**	**40 650**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Sosial

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

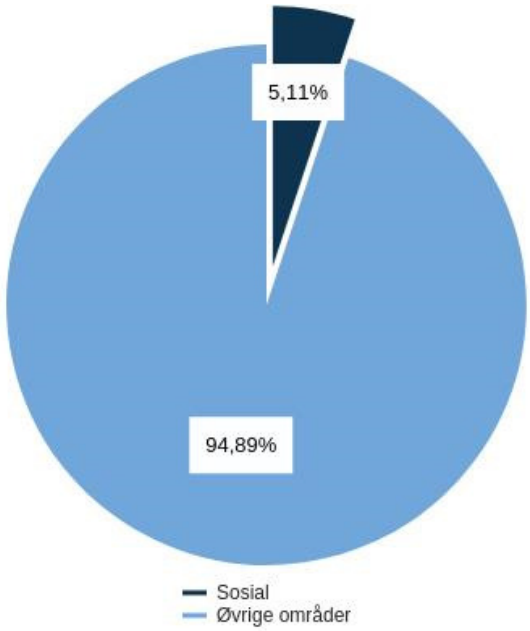

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**196 422**	**196 422**	**196 422**	**196 422**
Sum Kostra-korrigeringer	**348**	**348**	**348**	**348**
Sum Lønns- og prisvekst	**8 415**	**8 415**	**8 415**	**8 415**
Sum Pensjonsendringer	**-1 839**	**-1 839**	**-1 839**	**-1 839**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-5	-5	-5	-5
KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Økt minstesats KVP-mottakere fra 1. juli 2024	100	100	100	100
Sum Andre tekniske justeringer	**95**	**95**	**95**	**95**
Tekniske justeringer	**7 019**	**7 019**	**7 019**	**7 019**
Konsekvensjustert ramme	**203 441**	**203 441**	**203 441**	**203 441**
Nye tiltak				
Bosettingsbudsjett	14 275	-8 844	-30 227	-51 365
Demografi	0	900	1 100	1 000
KST 072/24 5 nye VTA plasser	325	325	325	325
Prop 1 S 2025: Økt behov for sosialhjelp ved endring i engangsstønad	250	250	250	250
Tolkeutgifter	3 000	2 000	1 000	0
Økonomisk sosialhjelp	1 500	1 500	1 500	1 500
Økt andel sosialmottakere	439	439	439	439
Sum Nye tiltak	**19 789**	**-3 430**	**-25 613**	**-47 851**
Innsparing				
Innsparingskrav	0	-4 400	-10 400	-11 000
Kutt i stilling etter utgått tilskudd	-381	-381	-381	-381
Kutt psykologstilling ROP	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Kutt stilling i BOM	-850	-850	-850	-850
Kutt tilskudd prostdiakoni	-216	-216	-216	-216

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Reduksjon av energipriser	-40	-40	-40	-40
Sum Innsparing	**-2 687**	**-7 087**	**-13 087**	**-13 687**
Nye tiltak	**17 102**	**-10 517**	**-38 700**	**-61 538**
Ramme 2025-2028	**220 543**	**192 924**	**164 741**	**141 903**

Sammendrag budsjett

Tjenesteområdet Sosial omfatter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, tilbud til personer med rusproblemer, arbeidsrettede tiltak i kommunal regi, ytelse til livsopphold (sosialhjelp) og kvalifiseringsordningen. I tillegg er bosetting av flyktninger en del av dette tjenesteområdet. Budsjettet for bosetting har bevilgninger på flere tjenesteområder, men er omtalt samlet her på tjenesteområdet Sosial.

NAV er et partnerskap mellom stat og kommune med visjonen «Vi gir mennesker muligheter». Kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere som aktivt skal bidra til å skape et godt arbeidsfellesskap, og fremstå som én enhet for innbyggerne. Virksomhetens viktigste oppgave er å bidra til at flest mulig kommer i arbeid eller aktivitet.

Boligsituasjonen i Norge har vært under press, noe som også gjelder for Karmøy kommune. Situasjonen i Karmøy har medført betydelig bruk av nødboliger som er en tjeneste vi har måttet kjøpe fra private aktører. Det ble lagt frem en egen boligsak i 2024 til kommunestyre hvor det ble vedtatt at denne brukergruppen er prioritert. Ved etablering og anskaffelse av flere boliger vil kjøp av nødboliger fra private aktører utgå noe som medfører lavere merforbruk. Netto økning av nye boliger vil også kunne bedre den generelle boligsituasjonen i Karmøy kommune.

Etter å ha holdt seg stabilt siden 2014 har utbetaling av kommunale stønader økt markant. For 2024 har om lag 1 150 personer mottatt sosialhjelp. Dette er en økning på 21 prosent fra 2023. Av disse har 377 forsørgeransvar, en økning på 36,6 prosent fra 2023. Videre har stønadsnivået til den enkelte økt grunnet høyere veiledende nasjonale satser og at barnas situasjon blir vurdert konkret. En stor del av disse er flyktninger hvor utgifter de første årene blir dekket gjennom integreringstilskudd.

Arbeidet med bosetting ble en egen midlertidig virksomhet i 2024, da den før var under NAV. Endringen ses opp imot størrelsen på bosetting for øyeblikket. Gitt at det bosettes 200 personer i 2024 er det fra 2022 til 2024 bosatt 758 personer. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025, men det er stor usikkerhet om hvor mange Karmøy blir anmodet om å ta imot i 2025, hvor mange som faktisk kommer og hvor mange som blir over tid. Kollektiv beskyttelse av ukrainere betyr at vedtak om opphold skal vurderes årlig og bare fram til krigen er over. Dette medfører en usikkerhet for inntektene gjennom økonomiplanperioden.

Målrettet arbeid for å få flere flyktninger i arbeid har gitt gode effekter i 2024 og det forventes en videre økning i prosentandel som er i arbeid eller arbeidsrettede tiltak. Karmøy er med i prosjektet “Flyktninger i jobb-nettverket” som skal gi drahjelp slik at flere av flyktningene kommer i arbeid i kommunen eller i det lokale næringslivet. Det vil i sin tur skape sterkere og mer bærekraftige lokalsamfunn med en sunn kommuneøkonomi der flest mulig er i jobb. Videre gir dette en reduksjon på kostnadene for sosiale utbetalinger samt en mer meningsfull tilværelse, bedre økonomi og integrering i det norske samfunnet.

Gjeldende planer og planstatus

Karmøy kommunes **Plan for psykisk helse og rusarbeid (2018-2024)** ble vedtatt i kommunestyret våren 2018. Planen beskriver kommunens organisering og tjenestetilbud og vurderer det fremtidige behovet innen psykisk helse og rus.

Karmøy kommune har vedtatt **Boligsosial handlingsplan 2018-2023.** Hovedmålene i handlingsplanen samsvarer med **Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020) «Bolig for velferd»**. Det er satt opp delmål for kommunens arbeid som samsvarer med Husbankens retningslinjer, og det blir utarbeidet en årlig aktivitetsplan som konkretiserer tiltakene. Hovedmålene er at alle skal ha et godt sted å bo, alle med behov for tjenester skal få hjelp til å mestre boforholdet og den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv.

Nasjonal strategi mot hepatitter (2018-2023) har to overordnede mål: Antallet som blir smittet med hepatitt C i Norge skal reduseres med 90 prosent innen 2023 sammenlignet med 2018, og ingen i Norge skal dø eller bli alvorlig syk av hepatitt C. Kommunen følger opp strategien med anbefalte tiltak.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	103 076	109 982	129 355	117 713	103 857	90 232	78 319
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 892	10 353	9 385	9 395	4 879	-1 835	-2 839
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 950	13 693	14 509	20 989	19 246	15 974	14 450
Overføringsutgifter	69 146	68 127	75 652	79 145	71 391	66 569	57 922
Finansutgifter	9 884	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**210 947**	**202 155**	**228 902**	**227 242**	**199 373**	**170 940**	**147 852**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-978	-723	-860	-752	-752	-752	-752
Refusjoner	-15 633	-5 010	-5 007	-5 947	-5 697	-5 447	-5 197
Overføringsinntekter	-325	0	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 012	0	-9 522	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-24 948**	**-5 733**	**-15 389**	**-6 699**	**-6 449**	**-6 199**	**-5 949**
Sum	**185 999**	**196 422**	**213 513**	**220 543**	**192 924**	**164 741**	**141 903**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (243) tilbud til personer med rusproblemer (B) **)	604	584	443	209	203	190	339	572	451
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger (B) **)	3 819	5 616	5 794	4 920	4 203	4 379	4 892	5 287	5 264
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) **)	1 019	985	720	348	336	324	560	937	748
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) **)	2 193	3 322	3 147	3 762	2 775	3 459	3 252	2 935	2 975
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	51 942	61 650	64 973	60 143	57 157	65 103	65 683	66 499	63 316
Dekningsgrad									
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	5,3 %	6,6 %	7,1 %	9,4 %	7,9 %	8,7 %	6,6 %	5,5 %	5,6 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	4,6 %	5,6 %	4,8 %	6,2 %	4,9 %	5,3 %	5,0 %	4,6 %	5,0 %
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år (B) **)	3,5	4,6	4,2	1,5	2,1	5,2	2,6	3,4	3,3
Andre nøkkeltall									
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	5,1	8,0	9,4	5,2	3,9	4,9	5,7	6,1	6,6
Innvandrere i prosent av befolkningen	9,2 %	9,5 %	16,3 %	15,4 %	17,5 %	12,9 %		16,0 %	

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Korrigert for beregnet utgiftsbehov var kostnadene høyere enn i sammenlignbare kommuner (K10) i 2023. Mye av kostnadene knyttet til bosetting av flyktninger ligger på dette området, noe som kan gi utslag mellom kommunene avhengig av hvor mange flyktninger den enkelte kommune bosetter. Kostnadene dekkes av tilskudd som føres på andre funksjoner i Kostra. Karmøy bosatte i 2023 flere flyktninger per 1 000 innbyggere enn landsgjennomsnittet.

Fordelt på underliggende funksjoner er det særlig kostnader til tilbud til personer med rusproblemer som trekker opp i Karmøy

Behovsprofil: Karmøy er på landsgjennomsnittet på såkalt "beregnet utgiftsbehov". Dette tas det hensyn til i fordeling av rammetilskuddet til kommunene. Når ressursbruken i Karmøy er tilnærmet lik K10, som nevnt over, er dette i realiteten en kombinasjon av at kostnadene til sosiale tjenester i Karmøy er lavere enn landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner, men samtidig har Karmøy et lavere beregnet utgiftsbehov og forventes derfor også å ha lavere kostnader til sosiale tjenester. Årsaken til at Karmøy har lavere beregnet utgiftsbehov er blant annet at kommunen statistisk sett har færre innbyggere med lavinntekt og en lavere såkalt opphopningsindeks som skal fange opp om kommunen har en høy eller lav kombinasjon av antall fattige, antall arbeidsledige og antall skilte/separerte.

Økonomisk sosialhjelp: Karmøy hadde i 2023 høyere utgifter til sosialhjelp enn landsgjennomsnittet, og litt høyere enn sammenlignbare kommuner. Her føres både ordinær sosialhjelp og sosialhjelp i forbindelse med bosetting av flyktninger. Karmøy bosatte relativt flere flyktninger i 2023, sånn at dette kan påvirke tallene. Karmøy hadde i 2023 en høyere andel sosialhjelpsmottakere enn landsgjennomsnittet. Det har vært særlig fokus på unge sosialhjelpsmottakere. Denne andelen var i 2023 lik i Karmøy som i sammenlignbare kommuner, men høyere enn landsgjennomsnittet.

Bosetting av flyktninger: Karmøy bosatte 346 flyktninger i 2023, en økning fra 218 flyktninger året før. Mens bosetting i 2022 var om lag på nivå med sammenlignbare kommuner, og litt under landsgjennomsnittet, mål i forhold til innbyggertall - hadde Karmøy en høyere bosetting i 2023. I 2023 utgjorde bosettingen 8,0 personer per 1 000 innbygger i Karmøy, mot 6,1 personer per 1 000 innbyggere nasjonalt. For 2024 har Karmøy kommunestyre vedtatt å bosette 200 flyktninger.

Arbeidsledighet: Per juli 2024 var 1,3 prosent av arbeidsstyrken i Karmøy helt ledige. Dette var lavere enn gjennomsnittet i Rogaland, som var på 1,9 prosent.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Øke andel heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Det å tilby deltidsstillinger er en utfordring for den som ønsker å være fullverdig deltaker i arbeidslivet, få mulighet til faglig og personlig utvikling og for den som ønsker å være økonomisk uavhengig. Heltidskultur er ikke et mål i seg selv, men en viktig forutsetning for bærekraft i tjenestene som gir trygge og gode helse- og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen krever at en i større grad tenker helhetlig på hvordan en organiserer tjenesten, planlegger og bruker den enkeltes kompetanse. Andelen eldre er økende i årene som kommer. Det er derfor en forventning til at det vil være økende behov for helse- og omsorgstjenester og at tjenestene kan bli mer komplekse. Gevinstene med heltidskultur er mange, men hovedmålet er at brukere av tjenestene skal oppleve høy grad av kontinuitet og trygghet, få medvirke i sitt eget liv med mer.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som “Innsparing administrasjon i hele kommunen”. Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Økt minstesats KVP-mottakere fra 1. juli 2024
KST 113/23 Prop. 1 S Tillegg 1, Økt minstesats KVP-mottakere fra 1. juli 2024

Nye tiltak

Bosettingsbudsjett
Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og deflator her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

KST 072/24 5 nye VTA plasser
NAV Rogaland ønsker å øke antall VTA-plasser i noen kommuner. En forutsetning for at vi kan øke antall plasser er at Karmøy kommunen blir med på medfinansiering av de nye plassene. Det er per tid ventelister på VTA-plasser, og uføregraden i Karmøy ligger høyt. (KST 16.09.2024, sak 072/24)

Prop 1 S 2025: Økt behov for sosialhjelp ved endring i engangsstønad
Endringer i folketrygdloven gjør at det nå vil være krav om at en er medlem i folketrygdloven i mist tolv måneder sammenhengende for å ha rett på engangsstønad ved fødsel og adopsjon. Dette vil medfører en økning i kommunen sin sosialhjelp da lovendringen vil flytte noen av kostnadene som før ble gitt i en engangsstønad over til sosialbudsjettet. Karmøy kommune kompenseres for dette med 0,25 millioner kroner, jamfør statsbudsjettet 2025.

Tolkeutgifter
Kvalifiserte tolker spiller en nøkkelrolle i det offentlige møte med minoritetsspråklige. I henhold til tolkeloven har offentlige organer plikt til å bruke kvalifisert tolk. Det finnes også bestemmelser i særlovgivningen som medfører plikt til å bruke tolk. Fram til 31. desember 2026 er det dispensasjon fra kravet i tolkeloven § 7, om å bruke kvalifisert tolk. Det vil si at offentlige organer ikke er pliktige til å bruke kvalifisert tolk før etter denne datoen. Bakgrunnen for dispensasjonsregelen er at markedet skal ha tid til å tilpasse seg kravet og sikre et tilstrekkelig høyt antall kvalifiserte tolker. Det vil som et tiltak i kostnadskontroll på området bli ansatt ukvalifisert tolk. Området økes med 3,0 millioner kroner på bakgrunn av bruk. Bruken må ses i sammenheng med antall bosatte.

Økonomisk sosialhjelp
Økonomisk sosialhjelp er rettet mot personer som ikke er i stand til å sørge for eget livsopphold og er en stønad som gis fra NAV. Mennesker i nød kan ha krav på økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgiving og gjeldsrådgivning og/eller et midlertidig botilbud. Nivå og størrelse på sosialhjelp er en skjønnsmessig ytelse. NAV-kontoret har både rett og plikt til å utøve skjønn ved vurdering av om det skal ytes stønad, og ved utmåling av stønaden. Stønaden skal utmåles på grunnlag av en konkret vurdering av den enkeltes faktiske behov. Sosialtjenesteloven gir ingen veiledning om det konkrete stønadsnivået. Det er da vanskelig å prognostisere fremtidig behov av eksisterende mottakere, og nye.

Økt andel sosialmottakere
Sosialmottakere finansiert av integreringsstønad på sitt femte år vil i 2025 gå over til ordinær sosialstønad og vil da ikke lengre bli finansiert av integreringsstønad. Dette øker kostnaden på sosialbudsjettet. Tiltaket kompenserer for vekst.

Innsparing

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Kutt i stilling etter utgått tilskudd
Foreslår kutt i en stilling på omtrent 45 prosent. Stillingen var en del av et nedtrappings tilskudd som betyr at kommunen til slutt må stille med egenfinansiering om arbeidet skal videreføres.

Kutt psykologstilling ROP
Det har gjennom flere år vært utfordrende å fylle stillingen. På bakgrunn av at stillingen har vært ledig over flere år legges det nå forslag om å fjerne stillingen.

Kutt stilling i BOM
Kutt stilling i BOM

Kutt tilskudd prostdiakoni
Kommunedirektøren viser til kommunens økonomiske situasjon, og i lys av denne er også kommunens ikke-lovpålagte tilskuddsordninger vurdert. Karmøy kommune gir i dag tilskudd til å finansiere deler av en prostdiakonstilling, sammen med Stavanger bispedømme og Karmøy kirkelig fellesråd. Tilskuddet ble først vedtatt i 2019 som et tidsbegrenset prøveprosjekt, men er siden gjort til et fast tilskudd. En prostdiakonstilling skal bidra til kirkens omsorgsarbeid overfor blant annet ungdom, eldre og utviklingshemmede. Tilskuddet til denne funksjonen er ikke lovpålagt og foreslås derfor fjernet.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år				
Investeringsprosjekter	Ferdig år	Ørem. fin.	Netto prosjektutgift	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Investeringsfase
Sosial														
Sum Sosial		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Barnevern

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

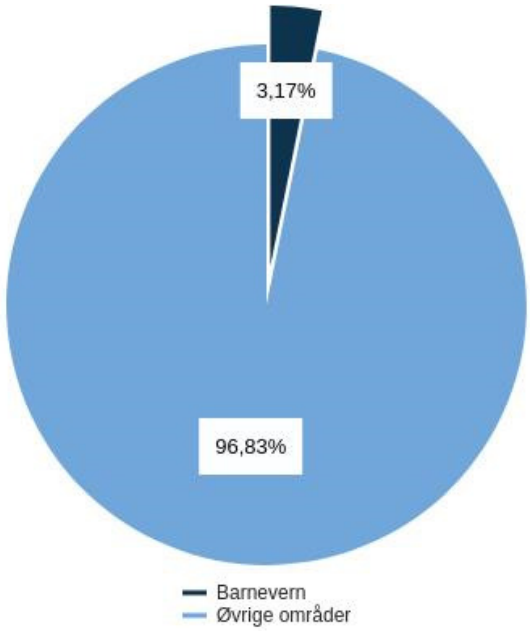

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**126 051**	**126 051**	**126 051**	**126 051**
Sum Kostra-korrigeringer	**708**	**708**	**708**	**708**
Sum Lønns- og prisvekst	**5 439**	**5 439**	**5 439**	**5 439**
Sum Pensjonsendringer	**-1 182**	**-1 182**	**-1 182**	**-1 182**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-47	-47	-47	-47
Sum Andre tekniske justeringer	**-47**	**-47**	**-47**	**-47**
Tekniske justeringer	**4 918**	**4 918**	**4 918**	**4 918**
Konsekvensjustert ramme	**130 969**	**130 969**	**130 969**	**130 969**
Nye tiltak				
Barnevern forebyggende tiltak	5 000	0	0	0
Bosettingsbudsjett	-449	-449	-449	-449
Prop 1 S 2025: Pensjon for fosterforeldre	234	234	234	234
Sum Nye tiltak	**4 785**	**-215**	**-215**	**-215**
Innsparing				
Demografi	0	-1 900	-4 000	-6 100
Innsparingskrav	0	-2 400	-5 700	-6 100
Reduksjon av energipriser	-22	-22	-22	-22
Reduksjon i bruk av statlige tiltak	-846	-846	-846	-846
Sum Innsparing	**-868**	**-5 168**	**-10 568**	**-13 068**
Nye tiltak	**3 917**	**-5 383**	**-10 783**	**-13 283**
Ramme 2025-2028	**134 886**	**125 586**	**120 186**	**117 686**

Sammendrag budsjett

Det er et mål at barn, unge og familier som har behov for det, skal motta barnevernstjenester av god kvalitet. Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen, trådte i kraft 1. januar 2022.

Oppvekstreformen har gitt kommunene et mer helhetlig økonomisk og faglig ansvar, blant annet ved at tilskuddsordninger for statlige plasseringer og redusere egenandel for spesialiserte hjelpetiltak ble fjernet. Reformen legger opp til at kommuner skal levere tiltak i egen kommune fremfor statlige plasseringer. For å kunne levere tiltak i egen kommune av ønsket kvalitet krever dette et tett tverrfaglig samarbeid med flere instanser i Karmøy kommune. Barneverntjenesten jobber da tett opp mot blant annet skoler, barnehager, helsestasjoner, psykisk helsetjeneste barn, unge og familie, SLT, NAV, Politiet og BUP.

Selv om historisk utvikling demografisk tilsier redusert aktivitet har dette nå snudd ved inngangen til 2. kvartal 2024. Karmøy kommune har i denne tellingen det høysete fødselstallet siden 2021 og en generell befolkningsvekst. Antall bekymringsmeldinger i 2024 har økt i forhold til 2023 hvor kommunen også opplevde en høy aktivitet. Det høye aktivitetsnivået har medført en økning i barn som mottar tiltak og en økning i antall alvorlige saker med vold og/eller seksuelle overgrep. Hvorvidt nivået av bekymringsmeldinger blir av like stort volum for 2025 er usikkert. Dette skaper også usikkerhet rundt rammen for barnevernstjenesten. Deler av tjenesten skal blant annet samlokaliseres med familiesenteret, videre skal tjenesten også få nytt saksbehandlingssystem i løpet av 2025. Begge tiltakene forventes å gi kostnadseffektivitet og redusere risikoen for at merforbruket i 2024 fortsetter i 2025.

For å sikre optimal ressursbruk av støttefunksjoner, tjenestetilbud og ressursbruk vil det bli foretatt en gjennomgang av oppgavebildet til tjenesten. Dette kan medføre flytting av ressurser.

Karmøy kommune startet i 2023 deltagelse i ett interkommunalt samarbeid med Stord, Fitjar, Bømlo og Haugesund om MST-CAN1. MST-CAN er et behandlingstiltak for familier med barn mellom 6 og 18 år, hvor det rapporteres om fysisk vold og/eller omsorgssvikt i hjemmet. Metoden benyttes som behandling for familier med ungdom som viser alvorlige atferdsvansker. Hvert team har en kapasitet på tre saker, og hver sak har en behandlingstid på 6-9 måneder. Karmøy har hatt oppstart med sine tre første saker. Det målrettede arbeidet med MST-CAN forventes på sikt å redusere statlige plasseringer av barn. Hvorvidt MST-CAN arbeidet medfører antatt resultater er enda usikkert. Om kostnadsnivået tjenesten har hatt i 2024 fortsetter i 2025 må det tas en vurdering av hvorvidt MST-CAN arbeidet videreføres da dette også har en kostnad.

Barneverntjenesten har utredet muligheten for å starte opp barneverninstitusjon i Karmøy for å kunne gi barn hjelp i hjemkommunen. Opprettelse av barneverninstitusjon ble ikke godkjent av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og barneverntjenesten vurderer andre muligheter for å kunne gi styrket oppfølging i nærmiljøet.

Barnevernstjenesten deltok på Tjenestestøtteprogrammet i juni 2024. Dette er et samlingsbasert tjenesteutviklingsprogram for kommunal barnevernstjeneste som har som målsetting å føre til bedre kvalitet i barnevernsarbeidet og bedre tjenester til barna og familiene.

Fra 2021 ble det et lovkrav om årlig redegjørelse til kommunestyret om tilstanden (tilstandsrapport) i barnevernstjenesten. Tilstandsrapporten skal gi et helhetsbilde av tjenesten, og den skal vise til en videre retning for arbeidet til barnevernet. Målsetting med rapporten er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og utfordringer, samt å skape åpenhet, og bidra til å styrke kommunens rolle i barnevernsarbeidet.

Gjeldende planer og planstatus

Kompetanse- og opplæringsplan i barneverntjenesten 2020-2024, som er vedtatt av hovedutvalg helse og omsorg, inneholder tiltak for å følge opp nye krav til kompetanse i oppvekstreformen.

Et av målene med barnevernsreformen (oppvekstreformen) er at kommuner skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats med tiltak som er godt tilpasset barnas og familiens behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, og må ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere. Karmøy kommune har en plan for dette arbeidet. **Plan for forebygging – barn og unge 2023-2026** gir en detaljert beskrivelse av kommunens utfordringer og sårbarheter, hvilke grupper som kan være særlig utsatt, hvilke forebyggende ressurser som finnes i kommunen og hvordan de utfører sitt arbeid. To prinsipper er viktige for aktører som jobber med barn og unge i kommunen, og det er forebygging og tidlig innsats, samt samhandling på tvers av tjenester og sektorer.

Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028) Trygghet for alle inneholder over 100 tiltak, jamfør. Prop. 36 S (2023-2024). Proposisjonen gir en oversikt over hovedutfordringene og inneholder tiltak for å forebygge og avdekke vold og overgrep i større grad, gi bedre oppfølging til voldsutsatte, øke kompetansen, og styrke samarbeidet mellom tjenester og sektorer.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2021-2026 har et overordnet mål om å ivareta innbyggernes rettsikkerhet ved å forebygge og avdekke vold i nære relasjoner. Virksomhetene skal være trygge og kompetente i møte med voldsutsatte mennesker. Innbyggerne i kommunen skal kunne finne informasjon og bistand på kommunens hjemmeside, tjenester og sosiale medier.

Meld.St. 29 (2023-2024) Fosterheim – ein trygg heim å bu i. Regjeringen har lagt frem en melding om fosterhjemsomsorgen i Norge. Et sentralt mål for regjeringen er at barn som har behov for det, får et fosterhjem når de trenger det, og at de får en trygg og stabil omsorgssituasjon. Tiltakene i meldingen skal derfor bidra til økt rekruttering, og bedre stabilitet og forutsigbare rammer for fosterhjem. Tiltakene må ses i sammenheng med flere forslag om endringer i barnevernsloven som ble sendt på høring i april 2024. Saken er til behandling i familie- og kulturkomiteen. Tilråding fra Barne- og familiedepartementet 21. juni 2024, godkjent i statsråd samme dag (Regjeringa Støre).

Regjeringen har 2. mai 2024 lagt frem en **strategi for barnevernets institusjonstilbud** - vårt felles ansvar – ny retning for barnevernets institusjonstilbud. Strategien staker ut en felles politisk kurs for det langsiktige arbeidet med å gi god og samordnet hjelp til barn som bor på barnevernsinstitusjon.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	80 049	82 611	82 756	89 045	85 045	85 045	85 045
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 259	11 691	11 589	12 672	8 372	2 972	472
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	27 964	20 505	20 505	21 346	21 346	21 346	21 346
Overføringsutgifter	16 219	17 307	17 307	18 130	17 130	17 130	17 130
Finansutgifter	0	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**138 490**	**132 114**	**132 157**	**141 193**	**131 893**	**126 493**	**123 993**
Driftsinntekter							
Refusjoner	-5 384	-6 063	-6 063	-6 307	-6 307	-6 307	-6 307
Overføringsinntekter	-110	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-5 494**	**-6 063**	**-6 063**	**-6 307**	**-6 307**	**-6 307**	**-6 307**
Sum	**132 996**	**126 051**	**126 094**	**134 886**	**125 586**	**120 186**	**117 686**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	51,3 %	51,7 %	52,9 %	33,1 %	58,2 %	57,3 %	54,3 %	50,5 %	51,4 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	17,7 %	16,5 %	10,6 %	17,5 %	6,9 %	9,4 %	12,0 %	11,8 %	11,6 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	31,0 %	31,8 %	36,5 %	49,4 %	34,9 %	33,3 %	33,7 %	37,7 %	37,0 %
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger **)	2 839	3 128	2 857	2 274	3 968	2 865	2 935	2 925	3 016
Produktivitet									
Andel meldinger med behandlingstid innen 7 dager	99,6 %	99,9 %	100,0 %	100,0 %	99,6 %	99,7 %	99,8 %	99,5 %	99,5 %
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	97,0 %	97,0 %	88,0 %	95,0 %	94,0 %	97,0 %	95,0 %	93,0 %	93,0 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	12,9	13,8	19,7	17,2	12,3	17,9	14,9	13,8	14,0
Dekningsgrad									
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	3,8 %	4,6 %	5,0 %	4,6 %	4,2 %	4,4 %	4,2 %	3,9 %	3,9 %
Kvalitet									
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	5,6	6,0	5,1	5,8	6,8	5,9	5,7	5,7	5,7

***) Justert for utgiftsbehov*

Tilstandsrapport for barneverns- og ungdomstjenesten i Karmøy og Bokn 2023: Karmøy kommunestyre behandlet i juni 2024 en rapport om barnevernstjenesten i Karmøy og Bokn. Rapporten går mer i dybden på nøkkeltall både for økonomi og tjenestene, i tillegg til å se på organisering, utfordringsbildet med videre.

Ressursbruk: Kostra-tallene viser at Karmøy i 2023 hadde høyere ressursbruk på barnevernet enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10) per innbygger justert for beregnet utgiftsbehov. Tallene kan være vanskelig å sammenligne da mange kommuner har betydelige kostnader innenfor barnevern knyttet til bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Den gruppen er liten i Karmøy, noe som bidrar til å redusere våre kostnader sammenlignet med gjennomsnittstall for K10 og landet.

Kostnadene til barnevernet defineres enten som kostnader til drift av barnevernstjenesten, eller tiltakskostnader. Tiltakskostnadene kan være enten til barn som er plassert av barnvernet eller (forebyggende) tiltak for barn som ikke er plassert av barnevernet. Karmøy har om lag like kostnader til drift av barnevernstjenesten som sammenlignbare kommuner, men høyere tiltakskostnader. Det er da særlig forebyggende tiltak som er høyt sammenlignet med K10. Dette gjenspeiles i at andelen av utgiftene til slike forebyggende tiltak var 16,5 prosent av kostnadene til barnevern i Karmøy i 2023, mot 12,0 prosent i K10.

Personaldekning: For 2023 er stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år noe høyere i Karmøy kommune enn i K10 og landsgjennomsnittet.

Ser man på antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk på funksjon 244 (Kostnader til drift av barnevernstjenesten med unntak av kostnader til tiltak), så var det 13,8 barn per årsverk i Karmøy i 2023, som er lavere enn K10 nivå på 14,9 barn pr. årsverk.

Barn med undersøkelse: Antall barn med undersøkelse ligger per 2022 lavere enn K10, 3,8 prosent mot 4,1 prosent.

Karmøy hadde en høyere andel undersøkelser med saksbehandlingstid innen 3 måneder enn på landsbasis. Tilnærmet alle meldinger ble behandlet innen fristen på 7 dager i 2023.

Det vises ellers til tilstandsrapporten for med detaljerte gjennomganger.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Øke andel heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Det å tilby deltidsstillinger er en utfordring for den som ønsker å være fullverdig deltaker i arbeidslivet, få mulighet til faglig og personlig utvikling og for den som ønsker å være økonomisk uavhengig. Heltidskultur er ikke et mål i seg selv, men en viktig forutsetning for bærekraft i tjenestene som gir trygge og gode helse- og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen krever at en i større grad tenker helhetlig på hvordan en organiserer tjenesten, planlegger og bruker den enkeltes kompetanse. Andelen eldre er økende i årene som kommer. Det er derfor en forventning til at det vil være økende behov for helse- og omsorgstjenester og at tjenestene kan bli mer komplekse. Gevinstene med heltidskultur er mange, men hovedmålet er at brukere av tjenestene skal oppleve høy grad av kontinuitet og trygghet, få medvirke i sitt eget liv med mer.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Barnevern forebyggende tiltak
Barnevernet har gjennom flere år prioritert å jobbe målrettet med å sikre at barn skal bo hjemme og ikke plasseres i fosterhjem eller statlige institusjoner. Arbeidet er forebyggende som gjør at innsparingene er fremtidsrettet, men det er god grunn til å anta at det allerede i år har vært effekter. Forbruket på tjenesten gjenspeiler aktivitetsnivået og graden av alvorlighet i sakene. Aktiviteten medfører økte utgifter til alle typer tiltak og virkemiddel som kan brukes for å forhindre omsorgsovertakelse. Flere av sakene med høy alvorlighetsgrad krever store og kostbare tiltak. For 2025 økes rammen med 5 millioner kroner for forebyggende tiltak, fortsetter det høye aktivitetsnivået av saker som barnevernstjenesten nå opplever må det ses på videre tiltak for området.

Bosettingsbudsjett
Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og defaltor her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

Prop 1 S 2025: Pensjon for fosterforeldre
Regjeringen har våren 2024 hatt på høring forslag som vil gi fosterforeldre mer forutsigbare rammer, blant annet ved at alle fosterforeldre som er frikjøpt fra vanlig jobb skal kompenseres for manglende opptjening av tjenestepensjon. For å legge til rette for at kommunene tilpasser seg før lovendringen trer

i kraft den 1. januar 2026, er kommunen kompensert for deler av kostnaden i 2025, jamfør statsbudsjettet 2025.

Innsparing

Demografi
Demografi KS prognose. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Reduksjon av energipriser

Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i bruk av statlige tiltak
Reduksjon i bruk av statlige tiltak

Forvaltning

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

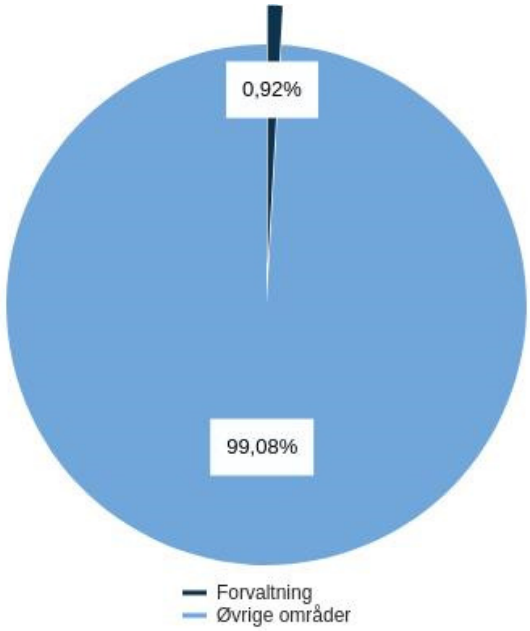

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**10 434**	**10 434**	**10 434**	**10 434**
Sum Lønns- og prisvekst	**250**	**250**	**250**	**250**
Sum Avskrivninger	**41**	**41**	**41**	**41**
Sum Pensjonsendringer	**-880**	**-880**	**-880**	**-880**
Tidsavgrenset bevilgning				
Frys av en oppmålingsingeniørstilling til og med 30. juni 2025	-331	0	0	0
Sum Tidsavgrenset bevilgning	**-331**	**0**	**0**	**0**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-1 335	-1 335	-1 335	-1 335
Sum Andre tekniske justeringer	**-1 335**	**-1 335**	**-1 335**	**-1 335**
Tekniske justeringer	**-2 255**	**-1 924**	**-1 924**	**-1 924**
Konsekvensjustert ramme	**8 179**	**8 510**	**8 510**	**8 510**
Nye tiltak				
Avsetning til selvkostfond - tilsyn med avløpsanlegg og bygge- og delesaker	3 218	3 218	3 218	3 218
Gebyrøkning utover deflator - tilsyn med avløpsanlegg	-610	-610	-610	-610
KST 113/23 Aktivitetsnedgang gebyrer	0	-2 000	-2 000	-2 000
KST 113/23 Konsulentutgifter til kommuneplanleggingsarbeid	-300	-300	-300	-300
Økning av gebyrer for bygge- og delesaker	-1 004	-1 004	-1 004	-1 004
Sum Nye tiltak	**1 304**	**-696**	**-696**	**-696**
Innsparing				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Gebyrøkning utover deflator - kart og oppmåling	-284	-284	-284	-284
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	-102	-175	-285	-334
KST 113/23 Aktivitetsbasert lønnsutgiftsnedgang - Areal og byggesak	0	1 323	1 323	1 323
Kutt i bruk av eksterne konsulentutgifter - kommunale planer	-156	-156	-156	-156
Overgang til 100 % selvkostfinansiering - Areal og byggesak	-3 436	-3 436	-3 436	-3 436
Reduksjon med en leasingbil - bygge- og delesaker	-53	-53	-53	-53
Sum Innsparing	**-4 031**	**-2 781**	**-2 891**	**-2 940**
Nye tiltak	**-2 727**	**-3 477**	**-3 587**	**-3 636**
Ramme 2025-2028	**5 452**	**5 033**	**4 923**	**4 874**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Antall bestillinger fra Infoland	671	720	700	700	670	670	Aktivitetsnøkkeltallet viser årlige bestillinger fra Infoland.
Behandlede ett-trinns søknader med ansvarsrett	276	260	250	280	280	280	
Behandlede ett-trinns søknader uten ansvarsrett	192	192	180	250	250	250	
Gitt midlertidig brukstillatelse/bruksattest	723	572	600	600	600	600	
Gitte igangsettelsestillatelser	122	102	110	110	110	110	
Gitte rammetillatelser	116	110	110	140	140	140	
Politisk godkjente planer/planendringer	7	12	15	8	10	10	

Sammendrag budsjett

Et sammensatt utfordringsbilde gjør at kommunen må utvikle nye måter å jobbe på, og kommuneplanens samfunnsdel holder frem at «når problemstillingene og målsturkuren er sammensatt, må kommunen utvikle nye arbeidsmetoder og samarbeidsrelasjoner (…). Gjennom prosjektet «Design for likestilling» med støtte fra Rogaland forskningsfond og samarbeid med Design og arkitekturhøyskolen i Oslo, skal kommunen bidra til innovasjon i offentlig sektor. Sammen med Norce deltar kommunen i et stort forskningsprosjekt om deltagelse og medvirkning i planprosesser, finansiert av forskningsrådet . For å bygge bærekraftige byer og lokalsamfunn, utforsker Karmøy offentlig-privat samarbeid for hvordan vi sammen kan utvikle de byene vi ønsker oss. Kommunen legger også til rette for dialog og kunnskapsdeling mellom sektorer for å styrke nettverk, verdiskaping og økonomisk vekst.

Bygge- og delesaker, eierseksjonering, kart og oppmåling, tilsyn med avløpsanlegg og private planer er i hovedsak underlagt den nasjonale selvkostforskriften. Selvkost innebærer at kostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Kommunestyret, KST 68/20, har vedtatt at selvkostområdet tilsyn med private avløpsanlegg årlig skal gjøres opp med et nullregnskap, hvor overskudd eller underskudd blir avregnet mot selvkostfond. Det har over flere år

vært en målsetning at selvkostgebyrene skal dekke kommunens kostnader til å drive tjenestene. Fra og med budsjett 2025 foreslår kommunedirektøren at alle selvkostområder innenfor tjenesteområde Forvaltning skal drives med 100 prosent selvkostfinansiering. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025 innebærer derfor en større gebyrøkning.

Per 1. januar 2024 har det største selvkostområdet, bygge- og delesaker, et selvkostfond på 3,2 millioner kroner. Mens for selvkostområdet tilsyn med avløpsanlegg har kommunen per 1. januar 2024 et fremførbart underskudd på 1,1 millioner kroner.

Tjenester utenfor selvkostområdet er lovpålagte tjenester kommunen ikke kan ta gebyrer for, eksempelvis utarbeidelse av kommunale planer, klagesaksbehandling og adressetildeling.

For budsjettet for 2025 har kommunedirektøren foreslått en gjennomsnittlig gebyrøkning på 27,7 prosent for bygge- og delesaker, eierseksjonering, tilsyn med avløpsanlegg, private planer og kart og oppmåling. Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at det er store variasjoner med hensyn til prosentvis gebyrøkning innenfor de ulike selvkostområdene. Det er planlagt en større gjennomgang av hele gebyrregulativet, og kommunedirektøren tar sikte på å legge frem egen politisk sak om gebyrregulativet i 2025.

Utfordringer og endringer i byggebransjen gir seg utslag i både saksmengde og type saker inn til kommunen. Kommunen har hatt økende svikt i gebyrinntekter de siste to årene. Dyrtid og økende renter er medvirkende forklaringer til utviklingen. Samtidig har kommunedirektøren erfart større kompleksitet i forbindelse med saksbehandling. Utfordringsbildet er sammensatt, og har utviklet seg over tid. Det er i dag økt fokus på å håndheve gjeldende regelverk, kvalitetssikring og rettssikkerhet. Dette gjelder på alle nivåer, herunder overordnede myndigheter, naboer, tiltakshavere, profesjonelle aktører, med videre. Prosessene og kommunikasjonen mellom de nevnte nivåene gir et mer tidkrevende og komplekst saksbilde.

Sett hen til en krevende økonomisk situasjon, blir det kontinuerlig vurdert tiltak for å ivareta budsjettrammen. I budsjettet for 2025 har kommunedirektøren foreslått å holde en oppmålingsingeniørstilling ubesatt frem til 1. juli 2025.

Kommunedirektøren etterstreber færrest mulig fristbrudd.

Gjeldende planer og planstatus

Planer gir retning for samfunnsutvikling og må forankres i politiske vedtak. Ifølge plan- og bygningsloven §10-1 skal kommunestyret vedta en planstrategi minst én gang per valgperiode. **Planstrategi** for kommunestyreperioden 2023-2027 skal bidra til strategisk styring og prioritering av planarbeid, og er til behandling i kommunestyret høsten 2024. **Kommuneplanens samfunnsdel**, vedtatt i juni 2022, inkluderer en visjon om en bærekraftig og inkluderende kommune og syv fokusområder basert på FNs bærekraftsmål. **Kommuneplanens arealdel** følger som en kartbasert speiling av samfunnsmålene. Planprogrammet for rullering av arealdelen ble fastsatt i februar 2024, og arbeidet med denne vil stå sentralt i perioden. Kommunen bidrar aktivt til samfunnsutvikling, blant annet med planer for opprustning av torgene i Skudeneshavn og Åkrehamn samt parken i Kopervik, for å fremme bærekraftig byliv og økt privat investeringsvilje.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	34 171	36 290	35 317	35 472	37 126	37 126	37 126
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 684	5 094	5 496	4 540	4 467	4 357	4 308
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	104	0	0	0	0	0	0
Overføringsutgifter	799	614	714	507	489	461	449
Finansutgifter	1 612	190	214	3 449	3 449	3 449	3 449
Sum Driftsutgifter	**41 371**	**42 188**	**41 740**	**43 968**	**45 531**	**45 393**	**45 332**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-23 448	-29 365	-29 365	-36 200	-38 200	-38 200	-38 200
Refusjoner	-3 600	-2 160	-2 260	-2 316	-2 298	-2 270	-2 258
Overføringsinntekter	0	-229	-229	-0	-0	-0	-0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 342	0	-671	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-28 390**	**-31 754**	**-32 524**	**-38 516**	**-40 498**	**-40 470**	**-40 458**
Sum	**12 980**	**10 434**	**9 216**	**5 452**	**5 033**	**4 923**	**4 874**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) **)	164	191	243	643	192	204	319	352	346
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) **)	-66	-6	72	163	121	133	94	135	129
Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B) **)	55	113	165	210	144	60	112	137	147
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging per innbygger (B) **)	153	298	480	1 016	457	397	525	624	622
Kvalitet									
Dispensasjonssøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	48	49	64	37	56	51	50	49	49
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 12 ukers frist (dager)	43	46	48	37	65	75	47	38	38
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 3 ukers frist (dager)	14	13	18	10	25	27	19	19	19
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid fra mottatt komplett planforslag til endelig vedtak (dager)	144	156	123	112	148	155	138	145	143
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig (kr)	16 950	16 900	21 218	25 500	11 400	24 750	25 122	17 196	17 196
Gebyr for opprettelse av grunneiendom (kr)	24 700	22 600	12 731	27 000	26 880	31 500	25 496	21 126	21 126
Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr)	150 000	150 000	217 306	133 500	126 540	126 150	173 599	92 114	91 698

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 lavere netto utgifter knyttet til plansaksbehandling og byggesaksbehandling enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10), målt per innbygger. Netto utgifter til kart og oppmåling var på nivå med K10-kommunene, men lavere enn landsgjennomsnittet. I sum var dermed kostnadene til fysisk planlegging per innbygger klart lavere enn gjennomsnittet. Store deler av tjenesteområdet er gebyrfinansiert, slik at netto driftsutgifter bare gir et bilde på tjenester som ikke dekkes av gebyrinntekter eller hvor gebyrinntektene ikke dekker de fulle kostnadene til tjenestene.

Gebyrer: Gebyrnivået kan være vanskelig å sammenligne, da kommuner har ulike gebyrregulativ. Kostra gir noen eksempler på gebyrer. For byggesaksgebyr på oppføring av enebolig var gebyrnivået i Karmøy litt lavere enn landsgjennomsnittet, og vesentlig lavere enn sammenlignbare kommuner (33 prosent lavere). For opprettelse av grunneiendom var gebyret i Karmøy litt høyere enn landsgjennomsnittet, men lavere enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner. Også for privat reguleringsplan er gebyret i Karmøy høyere enn landsgjennomsnittet, men lavere enn i sammenlignbare kommuner.

Saksbehandlingstid: Tilsvarende gir Kostra enkelte eksempler på saksbehandlingstid. Karmøy ligger her nokså likt sammenlignbare kommuner for byggesøknader med 12 ukers frist og dispensasjonssøknader, men har en kortere saksbehandlingstid på byggesøknader med 3 ukers frist. Saksbehandlingstiden fra komplett planforslag til endelig vedtak, er på sin side noe lengre.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Design for likestilling	Karmøy kommune vil fortsette samarbeidsprosjektet «Design for likestilling» sammen med Design og arkitekturhøyskolen i Oslo (AHO). Prosjektet fikk støtte av Rogaland forskningsfond og skal bidra til innovasjon i offentlig sektor. Som et resultat at dette arbeidet vil kommunen videreutvikle prosjektet i samarbeid med AHO.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har oppnådd likestilling og en likestillingskultur hvor deltakelse i det politiske, økonomiske og sosiale liv gjenspeiler befolkningssammensetningen
Samskaping mellom kommunen og private	Karmøy kommune vil gjennom proaktive tiltak utforske hvordan det offentlige og private sammen kan utvikle de byene vi ønsker oss. Dette har blant annet vært et særlig fokus i arbeidet med Europan – hvor ambisjonen har vært å se på mulighetene for et felles by- og eiendomsutviklingsselskap.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig)	Dialog, nettverksbygging, kunnskaps – og meningsutveksling er nyttig på alle arenaer hvor utvikling og bærekraftig vekst er del av agendaen. Kommunens sektor Areal og byggesak skal være aktiv bidragsyter i tilretteleggingen av treffpunkter på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingsarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn
Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig)	Dialog, nettverksbygging, kunnskaps – og meningsutveksling er nyttig på alle arenaer hvor utvikling og bærekraftig vekst er del av agendaen. Kommunens sektor Areal og byggesak skal være aktiv bidragsyter i tilretteleggingen av treffpunkter på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer.	2025	2025	2025	Karmøy kommune har stedsbevisste, levende byer og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
Tilrettelegge for kunnskapsdeling og dialog på tvers av sektorer (privat/offentlig)	Dialog, nettverksbygging, kunnskaps – og meningsutveksling er nyttig på alle arenaer hvor utvikling og bærekraftig vekst er del av agendaen. Kommunens sektor Areal og byggesak skal være aktiv bidragsyter i tilretteleggingen av treffpunkter på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Tidsavgrenset bevilgning

Frys av en oppmålingsingeniørstilling til og med 30. juni 2025
På grunn av kommunens økonomiske utfordringsbilde, foreslår kommunedirektøren at en oppmålingsingeniørstilling blir holdt ubesatt frem til 1. juli 2025. Tiltaket vil gi en besparelse mot budsjettet for 2025 på 331 000 kroner.

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Avsetning til selvkostfond - tilsyn med avløpsanlegg og bygge- og delesaker
I årsregnskapet for 2023 ble det fremført et underskudd på 1,1 millioner kroner for selvkostområdet tilsyn med avløpsanlegg. I tillegg må det forventes et mindre underskudd til fremføring også for 2024. Fra og med 2025 er forslag til gebyrer tilpasset en begynnende prosess for eliminering av tidligere års fremførbare underskudd. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025 innebærer at det skal avsettes 542 000 kroner til reduksjon av opparbeidet fremførbart underskudd.

For bygge- og delesaker er det i budsjettforslaget for 2025 lagt opp til er overskudd på 2 676 000 kroner. Over fem år etter 2025 må dette overskuddet elimineres gjennom fremtidige underskudd.

Kommunedirektøren legger til grunn full selvkostfinansiering for alle gebyr områder som har selvkost som øvre gebyrgrense innenfor tjenesteområde Forvaltning fra og med budsjett 2025.

Gebyrøkning utover deflator - tilsyn med avløpsanlegg

For å skape mer samsvar mellom gebyrinntekter og driftsutgifter og starte opp eliminering av tidligere års underskudd, foreslår kommunedirektøren en gebyrøkning på 30,7 prosent utover deflator på gebyr for tilsyn med private avløpsanlegg etter forurensningsforskriften kapittel 12. Inkludert deflator på 4,1 prosent blir det dermed en foreslått gebyrøkning på 34,8 prosent for 2025. Det aktuelle gebyret vil årlig øke med 150 kroner. Foreslått gebyrøkning utover deflatorvekst vil gi merinntekter på 610 000 kroner.

KST 113/23 Aktivitetsnedgang gebyrer
Det er en målsetning at gebyrene innenfor sektor Areal og byggesak skal være selvkostfinansiert. I 2022 ble selvkostgrensen for første gang passert for bygge- og delesaker, hvor kommunen nå har et selvkostfond på 3,2 millioner kroner.

Det er utfordrende å forutsi sakstype og saksmengde for hele sektor Areal og byggesak fremover. Frem til nå i 2024 ser vi nedgang i aktivitet innenfor de fleste fagområder grunnet dyrtid, men større enkeltsaker kan gi vesentlige positive utslag i gebyrinntektene. Ved eventuell reduksjon i private planer, frigjøres kapasitet til å arbeide med gamle og utdaterte reguleringsplaner. Oppdatert og helhetlig planlegging gir forutsigbarhet for alle aktører. Dette kan i neste omgang gjøre det mindre krevende for private aktører å gå i gang med prosjekter som gir grunnlag for større inntekter innenfor områdene oppmåling og byggesak.

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2024 anbefalte kommunedirektøren en midlertidig reduksjon i inntektsbudsjettet på 2,0 millioner kroner for budsjettene 2024 og 2025. Kommunestyret vedtok anbefalingen fra kommunedirektøren, KST 113/23. Aktivitetsnivået etter 2025 er på nåværende tidspunkt vanskelig å vurdere. Kommunedirektøren vil ta stilling til gebyraktivitet i 2026 og videre i forbindelse med framlegg til handlingsprogram 2026-2029 med budsjett og økonomiplan.

KST 113/23 Konsulentutgifter til kommuneplanleggingsarbeid
I vedtatt Handlingsprogram 2024-2027 med budsjett og økonomiplan vedtok kommunestyret, KST 113/23, å gi 300 000 kroner i 2024 til bruk av eksterne konsulenter relatert til arbeid med kommuneplanen. Denne bevilgningen gjaldt utelukkende for 2024, og bevilgningen tas derfor ut fra og med budsjett 2025.

Økning av gebyrer for bygge- og delesaker
For å sikre full selvkostfinansiering i 2025 og videre, foreslår kommunedirektøren at gebyrsatsene for bygge- og delesaker, selvkost, blir økt gjennomsnittlig med 11,5 prosent utover deflatorvekst for 2025. Tiltaket er beregnet til å gi merinntekter på 1 004 000 kroner.

I 2025 har kommunedirektøren lagt opp til et budsjettert overskudd på 2 676 000 kroner for selvkostområdet bygge -og delesaker. Det er risiko for at gebyraktiviteten blir lavere enn lagt til grunn i budsjettet for 2025. Med tanke på å sikre full selvkostfinansiering i 2025 for bygge- og delesaker, har kommunedirektøren derfor funnet det hensiktsmessig å foreta en høy regulering av gebyrsatsene.

Innsparing

Gebyrøkning utover deflator - kart og oppmåling
Sett på bakgrunn av kommunens økonomiske utfordringsbilde, har kommunedirektøren funnet det hensiktsmessig å foreslå en gebyrvekst for kart og oppmåling som er 9 prosent utover deflatorveksten på 4,1 prosent. Den ekstra prisveksten vil medføre merinntekter fra og med budsjett 2025 på 284 000 kroner. I tillegg kommer ytterligere oppjustering av gebyrinntektsbudsjettet for 2025 grunnet foreslått overgang til 100 prosent selvkostfinansiering.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

KST 113/23 Aktivitetsbasert lønnsutgiftsnedgang - Areal og byggesak
I forbindelse med behandlingen av budsjett 2024 anbefalte kommunedirektøren en reduksjon i lønnsutgifter på 1,3 millioner kroner årlig for budsjettene 2024 og 2025. Kommunestyret vedtok anbefalingen i sitt vedtak til Handlingsprogram 2024-2027 med budsjett og økonomiplan, KST 113/23.

Kutt i bruk av eksterne konsulentutgifter - kommunale planer
Sett på bakgrunn av kommunens økonomiske utfordringsbilde, foreslår kommunedirektøren å redusere budsjettet for bruk av eksterne konsulenter til utarbeidelse av kommunale planer med 156 000 kroner. Foreslått kutt innebærer at halvpart av dagens budsjett til bruk av eksterne konsulenter forsvinner.

Overgang til 100 % selvkostfinansiering - Areal og byggesak
Kommunedirektøren går inn for at alle selvkostområdene innen tjenesteområde Forvaltning skal ha 100 prosent selvkostfinansiering fra og med budsjett 2025. Økning av gebyrsatser for private planer og kart og oppmåling medfører i denne sammenheng at gebyrinntektene er økt med 3 436 000 kroner.

Reduksjon med en leasingbil - bygge- og delesaker
Innenfor sektor Areal og byggesak hadde kommunen en leasingbil som fikk opphør av sin leieperiode 25. september 2024. Det ble vurdert at det ikke er behov for en erstatningsbil for den utgående leasingbilen. Kommunedirektøren foreslår derfor at bortfall av utgifter til den utgående leasingbilen tas ut av budsjettet fra og med 2025 med 53 000 kroner.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan						Sum øvrige år				
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Forvaltning														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			865	1 620	0	700	0	0	0	0	0	0	
Oppmålingsmateriell	Årsbevilgning			350	0	350	0	350	0	350	0	350	0	
Sum Forvaltning		**0**	**0**	**1 215**	**1 620**	**350**	**700**	**350**	**0**	**350**	**0**	**350**	**0**	

Nærmiljø

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

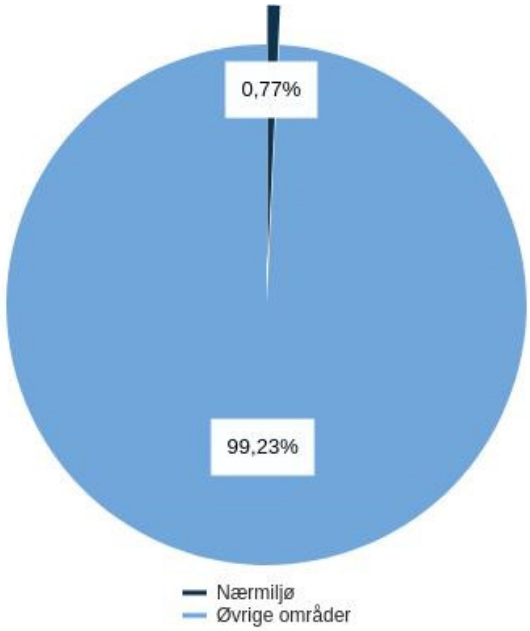

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**33 257**	**33 257**	**33 257**	**33 257**
Sum Lønns- og prisvekst	**1 183**	**1 183**	**1 183**	**1 183**
Sum Avskrivninger	**-539**	**-539**	**-539**	**-539**
Sum Pensjonsendringer	**-548**	**-548**	**-548**	**-548**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-25	-25	-25	-25
Sum Andre tekniske justeringer	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**
Tekniske justeringer	**71**	**71**	**71**	**71**
Konsekvensjustert ramme	**33 328**	**33 328**	**33 328**	**33 328**
Nye tiltak				
Byutvikling - Driftskonsekvens av investering	0	317	317	317
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering	0	0	209	209
Sum Nye tiltak	**0**	**317**	**526**	**526**
Innsparing				
Innsparingskrav	0	-1 000	-2 400	-2 600
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	0	0	-118	-242
Kutt 1 stilling kulturminnevern	-730	-730	-730	-730
Nedleggelse Kolnes barnehage	35	85	85	85
Reduksjon av energipriser	-13	-13	-13	-13
Reduksjon i budsjettrammen til klima- og miljøtiltak	-171	-171	-171	-171
Stans i oppgradering av eldre lekeplasser	-460	-460	-460	-460
Sum Innsparing	**-1 339**	**-2 289**	**-3 807**	**-4 131**
Nye tiltak	**-1 339**	**-1 972**	**-3 281**	**-3 605**
Ramme 2025-2028	**31 989**	**31 356**	**30 047**	**29 723**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Antall lekeplasser som kommunen har helt eller delvis ansvar for	408	410	411	412	413	414	

Sammendrag budsjett

Karmøy tilbyr rekreasjonsmuligheter i fire parker i kommunens tre byer. Rundt 410 lekeplasser sørger for aktivitetstilbud for barn i alle aldre. Kommunen har et langt nett med turstier, hvorav flere er tilrettelagt for alle brukergrupper og med belysning.

Kommunen tilrettelegger arealer for rekreasjon, og begrenset bruk av plantevernmidler krever nå høyere innsats av personalet. Andre oppgaver må nedprioriteres, og det er ikke mulig å imøtekomme alle forventninger om anleggenes tilstand. Det har vært en økning i antall henvendelser fra publikum rundt dette, og problemstillingen vil av naturlige årsaker fortsette å øke. Det arbeides derfor med å utvikle arealene som krever mindre vedlikehold. På grunn av størrelsen og tidligere utforming, krever denne prosessen store ressurser og vil derfor ta lang tid. I forbindelse med nyutbygging overtar kommunen nye arealer, og dette medfører økte utgifter til drift og vedlikehold av offentlige utearealer. På grunn av krav til økonomiske besparelser, vil kommunedirektøren i tiden fremover gå inn for å sanere eldre lekeplasser der det ikke er mulig å opprettholde sikkerhetskrav ihht. standard. Mindre reparasjoner gjøres så langt dette er forsvarlig å gjøre i forhold til ressursbruk.

Oppgraderinger av eksisterende park- og torgområder vil i tiden fremover by på nye utfordringer med tanke på drift. Områdene er planlagt med bærekraftige materialer, men dette er nye materialer som krever en annen drift enn tidligere. Kommunen vil i tiden fremover tilegne seg ny kompetanse og kunnskapene for å løse disse oppgavene.

Karmøy arbeider aktivt med naturforvaltning. Det søkes årlig om tilskuddsmidler til mindre nærmiljøtiltak rundt om i kommunen. Det har vært utfordrende å gjennomføre tiltakene grunnet egen ressurskapasitet. Kommunen gjennomfører tiltakene i egenregi, og dette er begrunnet utfra hensynet til driftsøkonomien og egen kontroll med tiltakene.

Konserveringen av middelalderruinen på Avaldsnes er blitt noe forsinket, men nærmer seg slutten. Det er foretatt arkeologiske undersøkelser rundt ruinen inne på kirkegården og man starter deltaljplanleggingen med å tilrettelegge landskapet rundt denne delen av ruinen. Det er laget et eget formidlingsopplegg for ruinen og det brukes aktivt i formidlingen til både skoleelever og turister. Reguleringsplanen for det historiske Avaldsnes har vært ute på høring og det arbeides med justeringer, formingsveileder for planområdet og detaljering av ulike områder etter innspill fra høringen.

Kommunestyret vedtok våren 2022 en plan for ivaretakelse av skipsgravene ved Karmsundet. I planen er det beskrevet nærmere aktuelle tiltak som omfatter forskning, arealavgrensing, tilrettelegging, skjøtsel og formidling for skipsgravene Storhaug og Grønhaug. Resultater fra ulike undersøkelser i forprosjektet viser funn av enda en skipsgrav og flere båtgraver. De nye funnene og kunnskap vil påvirke hvordan kommunen skal ivareta og formidle skipsgravene, både på de fysiske stedene og ved historiesenteret. Riksantikvaren har nedsatt en egen arbeidsgruppe som ser på mulighetene for at vikingskipsgravene i Norge kommer på Unesco verdensarv liste. Storhaug er en av vikingskipsgravene som er foreslått til Unesco verdensarv.

Kommunen har mange kulturminner og kulturmiljøer. Kulturminneloven definerer hva som legges i de begrepene innen kulturminne/kulturmiljø og sier noe om forvaltingen av disse. Med så mange kulturminner i vår kommune er det viktig å ha nødvendig kompetanse på dette feltet slik at de blir forvaltet riktig og formidlet på en god måte.

En annen viktig oppgave innen kulturminnevernfeltet er å bistå/veilede huseierne i restaureringsarbeider og søknader om økonomisk støtte til dette arbeidet. Huseierne kan søke om kommunale, fylkeskommunale og andre private ordninger. En av de største truslene for fredede trehusmiljøer er brann. Kommunen har egen tverretatlig/faglig brannsikringsgruppe som arbeider med dette.

Det er lagt inn et kutt i stilling knyttet til kulturvern og dette medføre reduksjon i tjenestetilbudet.

Gjeldende planer og planstatus

Kommunedelplan for kulturminner har som målsetting å sikre en god og langsiktig planlegging av den kommunale kulturminneforvaltningen. Det er foretatt en gjennomgang av SEFRAK-registreringen fra 1985 (landsdekkende register over eldre bygninger og andre kulturminner). Registeret består i dag av nærmere 2 000 bygg i hele kommunen som er bygget før 1900. Denne vil være en del av grunnlaget for revidering av gjeldende kulturminneplan. Plan har vært på høring og vil komme til politisk behandling høsten 2024.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	19 794	22 295	22 571	22 006	22 295	22 295	22 295
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	10 639	6 483	12 772	6 017	5 095	3 786	3 462
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	998	1 288	1 288	1 342	1 342	1 342	1 342
Overføringsutgifter	4 341	1 816	6 912	1 737	1 759	1 729	1 698
Finansutgifter	13 780	3 820	3 040	3 281	3 281	3 281	3 281
Sum Driftsutgifter	**49 551**	**35 702**	**46 583**	**34 383**	**33 772**	**32 433**	**32 078**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-229	-34	-34	-36	-36	-36	-36
Refusjoner	-6 790	-2 411	-2 578	-2 358	-2 380	-2 350	-2 319
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-10 300	0	-11 242	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-17 320**	**-2 445**	**-13 855**	**-2 394**	**-2 416**	**-2 386**	**-2 355**
Sum	**32 232**	**33 257**	**32 728**	**31 989**	**31 356**	**30 047**	**29 723**

Kostra-analyse

Prioritet	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B) **)	204	147	55	-5	30	36	28	30	25
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) **)	114	82	135	155	132	517	142	229	220
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B) **)	434	493	425	315	453	382	391	354	347

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 høyere utgifter til nærmiljø enn sammenlignbare kommuner (K10) målt per innbygger. Innfor dette området hadde Karmøy vesentlig høyere utgifter til kulturminnevern, mens kostnadene til naturforvaltning og friluftsliv var lavere. Dette er små funksjoner hvor det er en del variasjon fra år til år, og hvor tallene kan være sårbare for ulik praksis for regnskapsføring av utgifter mellom kommunene. Kostnadene på det som i Kostra kalles rekreasjon i tettsted (offentlige plasser og torg, parker/grøntanlegg, turstier og offentlige toaletter), har Karmøy generelt noe høyere kostnader enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner.

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen

Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Byutvikling - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder driftskonsekvens av planlagt oppgradering av torget i Åkrehamn og Skudeneshavn. Tiltak for å forbedre byrommene medfører økte driftskostnader i forhold til dagens drift av områdene. Delårseffekt knyttet til driftskonsekvens ved torget i Skudeneshavn ble innarbeidet i budsjett 2024. Delprosjektet ble av uforutsette hendelser forsinket. Helårseffekt av tiltaket innarbeides derfor fra 2026. Torget i Åkra er også forventet i drift fra 2026.

Driftskonsekvensene knyttet til oppgradering av parken i Kopervik er ikke innarbeidet i budsjettet enda. Det planlegges for at denne vil innarbeides ved neste års budsjettarbeid.

Driftskonsekvensen fra 2026 er på 425 000 kroner er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Nærmiljø	317 000	317 000	317 000	317 000
Samferdsel	108 000	108 000	108 000	108 000
Sum	**425 000**	**425 000**	**425 000**	**425 000**

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede. Boligene skal etter planen ferdigstilles og tas i bruk fra 2027.

Driftskonsekvensene fra 2027 er beregnet til en netto økning på 107 000 kroner i årlige driftsutgifter. Det er lagt til grunn en besparelse i bemanning for tjenesteområdet omsorg. I tillegg er det beregnet økte leieinntekter for tjenesteområde bolig. Boligene medfører samtidig økte kostnader i drift og vedlikehold. Dette innebærer drift vedlikehold av bygg og uteområde.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tjenesteområder (tall i hele kroner)	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	0	36 000	36 000
Omsorg	0	0	-115 000	-115 000
Bolig	0	0	-75 000	-75 000
Samferdsel	0	0	52 000	52 000
Nærmiljø	0	0	209 000	209 000
Sum	**0**	**0**	**107 000**	**107 000**

Innsparing

Innsparingskrav
Innsparingskrav. Korrigert 15.11.24 da riktig tekst ikke kom med i publiseringen.

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Kutt 1 stilling kulturminnevern
Det foreslås en reduksjon av 1 (én av to stillingshjemler) stilling innen tjenesteområde Nærmiljø/ kulturminnevern. Stillingen som kommuneantikvar består som gjenværende stilling innen fagområdet.

Nedleggelse Kolnes barnehage
Det er fra og med 15.12.24 registrert 28 barn med barnehageplass i Kolnes barnehage. De to private barnehagene på Kolnes, Espira Århaug og Steinhaugane Fus, har per i dag ledige arealer til å ta inn barna fra Kolnes barnehage dersom denne legges ned. En nedleggelse av Kolnes barnehage vil dermed ikke innebære en reduksjon i kommunens totale tjenestetilbud knyttet til barnehageplasser. Kolnes er et område som de siste årene ikke har opplevd press på barnehageplassene. I sone 5 for øvrig (utenom Kolnes) er kapasiteten sprengt.

Å legge ned Kolnes vil kunne gi en innsparing i den kommunale driften på sikt, slik driften er på nåværende tidspunkt. Det forutsettes at barna tar imot barnehageplass i nærheten, og det medfører utbetaling av tilskudd til private barnehager slik at kostnadene for kommunen faktisk øker noe de to første årene. Det skyldes at tilskudd til private barnehager gis på bakgrunn av kommunale barnehagers regnskap to år tilbake i tid. Beregninger viser at nedleggelse av barnehagen gir reduserte tilskuddssatser fra og med 2027, og det gir da innsparing for kommunen.

Våren 2023 fikk barnehagen imidlertid oppgradert utearealet, slik at det nå fremstår nytt og innbydende. Dette gir et håp og en forventning om at det i fremtiden vil bli økte søkertall til barnehagen. Hittil har det ikke gitt stor endring i søkermasse. Dersom barnehagens drift opphører, vil kommunedirektøren fortsatt legge til rette for at utearealet skal fungere som et nærmiljøanlegg og være tilgjengelig for innbyggerne.

Det har også lenge vært en forventning knyttet til utbygging av boligfelter på Kolnes. Dette har latt vente på seg. Nå er en områdeplan for Kolnes på trappene, og dersom utbygging skjer snarlig ser kommunedirektøren at det kan være mulighet å starte opp igjen driften av barnehagen. I påvente av det vil det vurderes alternativer for etterbruk og utleie av bygget.

Kommunedirektøren vurderer kommunens økonomiske situasjon som utfordrende og ser behovet for å finne frem til mulige innsparingstiltak uten at tjenestene ut mot innbyggerne svekkes vesentlig. Av den grunn foreslås nedleggelse av Kolnes barnehage.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i budsjettrammen til klima- og miljøtiltak
Som en mindre del av innsparingsløsningen for budsjett 2025, foreslår kommunedirektøren å redusere budsjettrammen for klima- og miljøtiltak med 171 000 kroner. Denne budsjettposten er i ganske liten grad til bundet opp til faste årlige forpliktelser. Årlig bruk av utgifter holdes innenfor rammen av budsjettet.

Stans i oppgradering av eldre lekeplasser
Over tid må eldre lekeplasser oppgraderes ihht. forskriftsmessige krav. Per i dag har kommunen ansvar for over 400 lekeplasser. Istedenfor å oppgradere eldre lekeplasser, foreslås det at disse blir sanert/demontert. Forslaget innebærer at kommunen fra og med budsjett 2025 årlig kan spare 460 000 kroner i oppgraderingsutgifter. For øvrig har Haugesund kommune en lignende praksis som kommunedirektøren foreslår.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan						Sum øvrige år				
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Nærmiljø														
Byutvikling (planprosjekt)	2026	-584	48 146	23 977	10 600	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Historiske Avaldsnes - kjøp av driftsbygning	2026	0	4 100	0	3 090	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0	0	1 212	0	0	0	0	0	0	0	
Turveier Almannamyr - grunnerverv	2025	-150	460	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Turveier Vea - grunnerverv	2025	-267	448	411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene	2025	-919	919	1 838	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Sum Nærmiljø		**-1 920**	**54 073**	**26 436**	**13 690**	**1 212**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Bolig

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

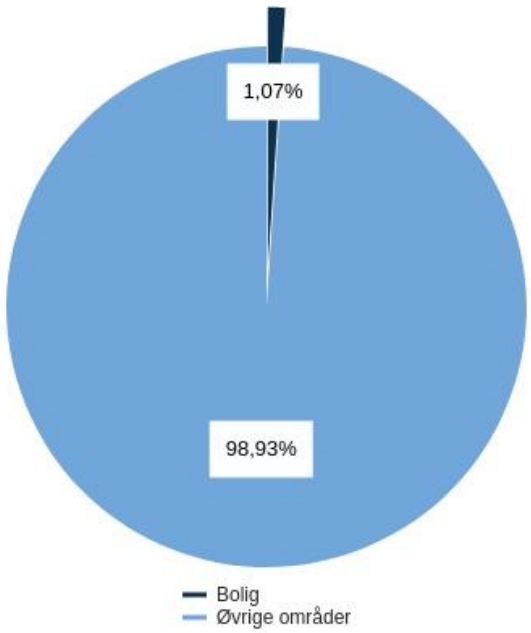

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**8 133**	**8 133**	**8 133**	**8 133**
Sum Lønns- og prisvekst	**87**	**87**	**87**	**87**
Sum Avskrivninger	**-470**	**-470**	**-470**	**-470**
Sum Pensjonsendringer	**-254**	**-254**	**-254**	**-254**
Tekniske justeringer	**-637**	**-637**	**-637**	**-637**
Konsekvensjustert ramme	**7 496**	**7 496**	**7 496**	**7 496**
Nye tiltak				
Avfallssortering	30	30	30	30
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering	0	0	-75	-75
Modulboliger for midlertidige botilbud - Driftskonsekvens av investering	0	306	306	306
Utleiebolig - klargjøring og vedlikehold	3 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	**3 030**	**1 336**	**1 261**	**1 261**
Innsparing				
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	-8	-221	-425	-458
Kjøp av utleieboliger - Driftskonsekvens av investering	-409	-409	-409	-409
Nedleggelse av miljøarbeidertjenesten, Vea	-23	-34	-34	-34
Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser - Driftskonsekvens av investering	0	52	52	52
Oppgradering dagsenter Skudeneshavn - Driftskonsekvens av investering	0	-43	-43	-43
Reduksjon av energipriser	-372	-372	-372	-372
Reduksjon av husleie	-148	-148	-148	-148
Sum Innsparing	**-960**	**-1 175**	**-1 379**	**-1 412**

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Nye tiltak	**2 070**	**161**	**-118**	**-151**
Ramme 2025-2028	**9 566**	**7 657**	**7 378**	**7 345**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Gjennomsnittlig løpetid på startlån, år	0,0	24,4	23,6	23,6	23,6	23,6	
Startlån med restanser, antall	0	44	40	40	40	40	
Totalt restansebeløp for startlån, kroner	0	407 000	340 000	340 000	340 000	340 000	
Utleiegrad i kommunale utleieboliger, prosent	93,0 %	94,0 %	93,0 %	93,0 %	93,0 %	93,0 %	

Sammendrag budsjett

Karmøy kommune har 400 kommunale boliger per 31. juli 2024.

Utleieboliger per 31.7.24	Antall	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Sone 4	Sone 5
Ordinære utleieboliger	144	14	33	52	21	24
Omsorgsboliger	256	45	67	62	50	32
Kommunalt eide utleieboliger	**400**	**59**	**100**	**114**	**71**	**56**

I tillegg kommer 71 privateide utleieboliger som kommunen tildeler (44) eller fremleier (27). Totalt disponerer kommunen 471 utleieboliger. Sett i forhold til samme tidspunkt i 2023, har tallet på kommunalt eide utleieboliger per juli 2024 økt med 19 boliger, dvs. en økning på 5 prosent.

Karmøy kommune har i tråd med nasjonale føringer jobbet systematisk for at bistå vanskeligstilte på boligmarkedet med å skaffe og beholde en egnet eid eller leid bolig. Antallet innbyggere som står i fare for å bli, eller allerede er, bostedsløse øker i kommunen. En kartlegging fra mai 2024 viste at 81 husstander trenger hjelp fra kommunen til å finne bolig. Dette skyldes økonomiske problemer og økt konkurranse om boliger, særlig leieboliger. Økt etterspørsel har presset opp leieprisene, og mange har ikke råd til å betale den høye husleien. Samtidig har boligprisene økt i deler av kommunen, og med høy rente på lån har mange ikke råd til å kjøpe bolig uten kommunal hjelp. Mange boligeiere sliter også med å betale boliglånet på grunn av de høye rentene.

Kommunen har for få utleieboliger til å dekke dagens behov. Siden 2023 har kommunen prøvd å møte økt etterspørsel etter kommunal bolig ved å utvide boligporteføljen. Kommunen har kjøpt fem boliger for avsatte integreringsmidler, KST 47/23. For tre av disse fem boligene fikk kommunen støtte fra Husbanken, men denne tilskuddsordningen ble avsluttet fra 2024. Åtte av de nye utleieboligene ble til ved å omdisponere to kommunale bygg. I tillegg har kommunen kjøpt tre nye boliger med midler fra ordinært budsjett og en ekstraordinær bevilgning, KST 68/24. Kommunen jobber fortsatt med å kjøpe

flere boliger med de resterende midlene fra ekstraordinær bevilging, og det forventes at fire til seks boliger vil bli kjøpt inn. I forhold til kommunale byggeprosjekt er det planlagt ferdigstillelse av tre utleieboliger (hardførboliger) i høsten 2024. Det er ingen kommunale boliger solgt siden 2023, men to boliger har blitt tatt ut av boligporteføljen grunnet tilstanden.

Et eksternt konsulentfirma gjorde i 2016 en tilstandsvurdering av kommunale bygg. I denne vurderingen ble kommunale utleieboliger vurdert å ha et vedlikeholdsetterslep på 120 millioner kroner. Kommunedirektøren har gjennom forslag til driftstiltak for budsjett 2025 prioritert vedlikeholdsbudsjettet med 3 millioner kroner knyttet til kommunale utleieboliger, men det kan fortsatt være risiko forbundet med vedlikeholdsbehov. I 2024 har kommunen økt rammen til drift og vedlikehold av boligmassen med 1 millioner kroner, KST 68/24. Midlene brukes til å dekke inn økte kostnader til materialer og å redusere nedetiden for kommunale utleieboliger ved å kjøpe inn tjenester fra eksterne leverandører.

Startlån og tilskudd

Kommunen har de siste årene økt utlån av startlån betydelig, men det er fortsatt krevende å dekke innbyggernes behov for finansiering, refinansiering, lån til utbedring og tilpasning av boliger.

Per 1. august 2024 har Karmøy kommune en samlet utlånsportefølje på 575 millioner kroner i startlån, en økning på 89 millioner kroner sammenlignet med samme tid i 2023. Denne låneporteføljen vokser raskt og utgjør en økende finansiell risiko for kommunen. Mislighold av startlån anses som lavt, med kun 8 av 495 lån sendt til inkasso. Den totale tapsrisikoen er estimert til 11,5 millioner kroner, noe som tilsvarer 2 prosent av det totale utlånsbeløpet. Kommunen har etablert et tapsfond for startlån, hvor 2 prosent av den totale utlånsrammen settes av.

Fra 2023 til 2024 er ordinær ramme til startlån økt fra 80 til 90 millioner kroner. Som i de siste fire årene, er det også i 2024 søkt om ekstra låneopptak for å dekke et stort behov for startlån, og kommunen har fått 34,4 millioner kroner i ekstra lån fra Husbanken til startlån i 2024. I tillegg er det besluttet at ekstraordinære innbetalinger og innfrielser av lån fra året før kan lånes ut på nytt, noe som utgjør 15,6 millioner kroner i 2024. Den totale utlånsrammen for startlån i 2024 er dermed 140 millioner kroner. For 2025 foreslås ramme til startlån økt til 110 millioner kroner. I tillegg kommer eventuelle ekstraordinære innbetalinger og innfrielser av lån fra tidligere år som kan lånes ut på nytt.

Karmøy kommune tilbyr også tilskudd for tilpasning av boliger. Denne ordningen er rettet mot innbyggere med nedsatt funksjonsevne for å gi dem mulighet til å bo hjemme. Dette bidrar til å redusere behovet for sykehjemsplasser og omsorgsboliger, samtidig som det gir innbyggerne muligheten til å bo i sitt eget hjem.

Gjeldende planer og planstatus

I mars 2024 kom regjeringen med en ny boligmelding. I **Meld. St. 13 (2023–2024) Bustadmeldinga – Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet** legger regjeringen fram tiltak for å fremme en samlet og aktiv boligpolitikk på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Hovedmålet er at folk over hele landet skal ha tilgang til en egnet bolig. Meldingen skisserer fire hovedområder for boligpolitikken:

- Flere skal få mulighet til å eie egen bolig.
- Leiemarkedet skal være trygt og forutsigbart.
- Ta vare på eksisterende boliger og bygge nye der det er behov.
- Øke innsatsen for dem som ikke klarer å skaffe eller beholde en egnet bolig på egen hånd.

Regjeringen vil sikre at kommunene har de nødvendige forutsetningene og rammevilkårene for å ta en aktiv boligpolitisk rolle, tilpasset lokale forhold og nasjonale mål. Meldingen foreslår også flere tiltak for å fornye og styrke Husbanken.

Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet (boligsosialloven) trådte i kraft 1. juli 2023. Loven har til hensikt å forebygge boligsosiale utfordringer og bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig. Loven gir nye føringer til kommunens samfunns- og arealplanlegging. Kommunen må ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Denne oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Husbankens systemer som Boligsosial monitor og Kobo kan benyttes til å få oversikt. Loven oppfordrer også til at kommunens boligsosiale arbeid diskuteres i planstrategien for å identifisere utfordringer i bolig og bomiljøer. Kommunen må også sette mål og strategier i kommuneplanen for å møte boligsosiale utfordringer, og vurdere om kommuneplanen trenger oppdatering.

Samtidig stiller loven nye krav til saksbehandlingen. Kommunen må fatte enkeltvedtak ved avgjørelse om boligsosial bistand til personer som ber om det. Videre stiller loven krav om at hovedinnholdet i bistanden skal angis i vedtaket og høy grad av brukermedvirkning. Statsforvalter er klageinstans på vedtak om bistand.

Nasjonal strategi for sosial boligpolitikk, Alle trenger et trygt hjem (2021-2024), gir også retning for arbeidet med boliger og oppfølgingstjenester for vanskeligstilte på boligmarkedet. Strategien skal bidra til:

- At flere kan eie egen bolig.
- At leie skal være et trygt alternativ.
- Sosial bærekraft i boligpolitikken.
- Tydelige roller.
- Nødvendig kunnskap og kompetanse.

Barn og unge, bostedsløse, personer som står i fare for å bli bostedsløse og mennesker med nedsatt funksjonsevne er prioriterte målgrupper i strategien.

Karmøy kommune har hatt en **boligsosial handlingsplan** siden 2009, men i 2023 har seneste versjon av planen gått ut. Fremtiden for planen vil bli avklart i ny planstrategi til kommunen.

Kommuneplanens arealdel er under revisjon, og som en del av dette arbeidet utarbeides det en boliganalyse og en boligstrategi for Karmøy kommune.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	9 948	9 987	9 997	10 333	10 677	10 888	10 888
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	22 496	17 329	18 329	20 615	18 722	18 993	18 960
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2	0	0	31	31	31	31
Overføringsutgifter	5 726	7 199	7 521	7 450	7 433	7 382	7 374
Finansutgifter	19 826	38 920	37 792	36 370	32 370	34 470	37 870
Sum Driftsutgifter	**57 997**	**73 435**	**73 639**	**74 799**	**69 233**	**71 764**	**75 123**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-29 918	-32 094	-32 094	-33 996	-34 356	-35 117	-35 117
Refusjoner	-5 551	-3 728	-3 903	-3 837	-3 820	-3 769	-3 761
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-13 103	-25 900	-26 047	-26 100	-27 800	-31 400	-35 400
Sum Driftsinntekter	**-48 573**	**-61 722**	**-62 044**	**-63 933**	**-65 976**	**-70 286**	**-74 278**
Sum	**9 424**	**11 713**	**11 595**	**10 866**	**3 257**	**1 478**	**845**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Dekningsgrad									
Andel søkere som har fått avslag på kommunal bolig	26,0 %	25,0 %	33,0 %	50,0 %	13,0 %	27,0 %	31,0 %	31,0 %	26,0 %
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	10	11	14	24	17	24	18	21	21
Kvalitet									
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	1,8	2,1	2,2	1,4	1,5	1,8	1,7	1,4	1,5
Antall nye søknader per 1000 innbyggere	3,0	4,0	5,0	3,0	6,0	11,0	5,0	5,0	5,0
Beløp per innbygger i startlån videretildelt av kommunen	2 358	3 317	3 733	2 792	3 229	3 558	3 311	2 903	2 991
Andre nøkkeltall									
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	0,4	0,4	0,7	0,8	0,5	0,5	0,6	1,0	1,1
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	3,0	4,0	4,5	3,3	6,2	11,0	5,3	5,2	5,0
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	3,6	4,6	5,4	3,9	6,8	13,3	7,0	7,8	7,4

Kommunale boliger: Karmøy har færre kommunalt disponerte boliger per 1 000 innbyggere enn gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner (K10). Det ble lagt frem en sak for kommunestyret i juni 2024 med mål om å anskaffe flere kommunale boliger.

Startlån: Omfanget av startlån har økt de siste årene. I 2023 hadde Karmøy høyere bruk av slike utlån

enn landsgjennomsnittet, og på nivå med sammenlignbare kommuner (K10). Særlig ble det godkjent flere boliger for finansiering med startlån i Karmøy i 2023, enn i landet for øvrig.

Nye tiltak

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering

Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede. Boligene skal etter planen ferdigstilles og tas i bruk fra 2027.

Driftskonsekvensene fra 2027 er beregnet til en netto økning på 107 000 kroner i årlige driftsutgifter. Det er lagt til grunn en besparelse i bemanning for tjenesteområdet omsorg. I tillegg er det beregnet økte leieinntekter for tjenesteområde bolig. Boligene medfører samtidig økte kostnader i drift og vedlikehold. Dette innebærer drift vedlikehold av bygg og uteområde.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tjenesteområder (tall i hele kroner)	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	0	36 000	36 000
Omsorg	0	0	-115 000	-115 000
Bolig	0	0	-75 000	-75 000
Samferdsel	0	0	52 000	52 000
Nærmiljø	0	0	209 000	209 000
Sum	**0**	**0**	**107 000**	**107 000**

Modulboliger for midlertidige botilbud - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder driftskonsekvensen ved å bygge modulboliger for midlertidig botilbud. Det planlegges for at boligene bygges i løpet av 2025, med ferdigstillelse årsskiftet 2025/2026.

Driftskonsekvens er beregnet til 306 000 kroner med helårseffekt fra og med 2026. Estimerte kostnader er basert på fem modulboliger. Antall er enda litt usikkert så her kan det komme endringer. Tiltaket inkluderer drift, vedlikehold og leieinntekter. Boligene er ment som et midlertidig botilbud, noe som tilsier en høyere slitasje på boligene enn ved ordinære utleieboliger der leieperioden er minimum tre år.

Utleiebolig - klargjøring og vedlikehold
Karmøy kommune har totalt 471 utleieboliger. Kommunen leier ut boliger til vanskeligstilte som kan defineres som dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg eller beholde en bolig, og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner:

- Er uten bolig.
- Står i fare for å miste boligen sin.
- Bor i uegnet bolig eller bomiljø.

Følgende grupper er overrepresentert blant de vanskeligstilte på boligmarkedet: Funksjonshemmede, psykisk utviklingshemmede, psykisk syke, rusmisbrukere, bostedsløse, løslatte fanger, flyktninger og til en viss grad ungdom.

I de senere årene har kommunen erfart en hardere bruk av de kommunale utleieboligene, hvilket blant annet har gitt utslag i økte behov til vedlikehold. Vesentlige økte utgifter til opprydding i kommunale utleieboliger er en annen konsekvens av hard bruk. I 2024 har kommunen også hatt en svært høy utleiegrad, hvor utleiegraden stabilt har ligget mellom 93 prosent og 95 prosent. Dette fører til et økt press på å klargjøre utleieboliger, som går på bekostning av budsjett for drift og vedlikehold

Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet for vedlikehold med 3,0 millioner kroner i 2025. Videre i 2026-2028 vil budsjettet økes med 1,0 millioner kroner.

Innsparing

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Kjøp av utleieboliger - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder driftskonsekvensen ved å kjøpe utleieboliger til vanskeligstilte innbyggere i kommunen.

Det tas utgangspunkt i at det kan kjøpes åtte boliger for avsatt budsjettert investering i 2024. Beregnet driftskonsekvens inkluderer energiutgifter, kommunale avgifter, drift og vedlikehold og leieinntekter. Fra 2025 er det beregnet en helårseffekt på -409 000 kroner.

Nedleggelse av miljøarbeidertjenesten, Vea
Kommunedirektøren foreslår å endre miljøarbeidertjenesten organisatorisk med virkning fra og med 2025. Miljøarbeidertjenesten disponerer en personalbase i Østhusvegen på Vea, og denne skal ikke lengre benyttes som følge av den organisatoriske endringen. Strømutgifter for personalbasen vil dermed forsvinne. Dette medfører et utgiftskutt på 23 000 kroner i 2025 og 34 000 kroner årlig i 2026 og videre. (Korrigert 16.11.24 da tiltaksbeskrivelsen ikke kom med i publiseringen).

Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder tilpasning av 38 boliger til heldøgns omsorgsboliger. Boligene er fordelt på lokasjonene Skudeneshavn (Postvegen 57 og 59), Kopervik (Torfæusgata 27-37) og Torvastad (Bjørgevegen).

Beregnet besparelse i drift baserer seg på en bedre effektivitet når en leverer tjenester til heldøgns omsorgsorgboliger enn i ambulerende tjenester.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Bolig	0	52 000	52 000	52 000
Omsorg	0	-1 148 000	-1 148 000	-1 722 000
Sum	**0**	**-1 096 000**	**-1 096 000**	**-1 670 000**

Oppgradering dagsenter Skudeneshavn - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder oppgradering og utvidelse av dagsenteret i Skudeneshavn. I forbindelse med utvidelsen bygges det også to nye heldøgns omsorgsboliger i samme bygg.

Årlig driftskonsekvens er beregnet til å gi en netto økt inntekt på 43 000 kroner. Driftskonsekvens gjelder økt renhold knyttet til utvidelse av dagsenteret, og beregnede utgifter og leieinntekter knyttet til de to nye heldøgns omsorgsboliger som er inkludert i prosjektet.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon av husleie
Ved omorganisering av rus og psykisk helse ble det frigjort 148 000 kroner i leiekostnader av lokaler som ble benyttet på Åkra. Kostnadene legges nå som forslag til innsparing.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Bolig														
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt)	2029	0	66 500	41 500	15 000	0	0	10 000	0	0	0	0	0	
Boliger tilpasset vanskeligstilte (planprosjekt 2018-2023)	2025	-10 639	33 480	13 670	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede	2026	-14 114	30 986	11 500	33 100	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser)	2033	-112 915	296 285	5 000	15 000	20 000	0	0	20 000	159 700	159 000	30 500	0	Konseptutvikling
Kjøp av biler og maskiner	Årsbevilgning			1 690	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			323	1 102	473	0	0	0	0	0	0	0	
Kopervik (Rusnes) boligfelt	2026	0	9 550	2 650	6 469	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Modulboliger for midlertidige botilbud	2025	0	14 600	14 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Omgjøring av boliger til heldøgns omsorgsplasser	2025	0	11 800	11 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Oppgradering dagsenter Skudeneshavn	2025	-4 120	8 680	11 277	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Planlegging, grunnerverv, teknisk infrastruktur mv., omsorgstun/ heldøgns omsorgsplasser	2027	0	106 000	18 500	21 000	37 552	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sandbakkene/Solhaugvegen (Åkrehamn) boligfelt	2025	0	1 000	525	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Skudeneshavn (Hålandshøgda) boligfelt	2026	0	300	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Slettafeltet (Veavågen) boligfelt	2027	0	11 900	500	1 000	10 400	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 4	2026	0	11 000	5 300	5 205	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sum Bolig		**-141 788**	**602 081**	**138 035**	**98 176**	**68 425**	**0**	**10 000**	**20 000**	**159 700**	**159 000**	**30 500**	**0**	

Næring

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

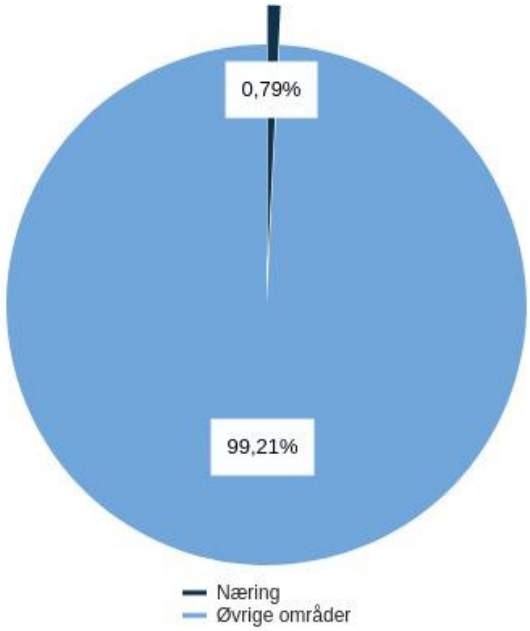

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**16 386**	**16 386**	**16 386**	**16 386**
Sum Lønns- og prisvekst	**605**	**605**	**605**	**605**
Sum Avskrivninger	**165**	**165**	**165**	**165**
Sum Pensjonsendringer	**-411**	**-411**	**-411**	**-411**
Andre tekniske justeringer				
KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen	-4	-4	-4	-4
Sum Andre tekniske justeringer	**-4**	**-4**	**-4**	**-4**
Tekniske justeringer	**355**	**355**	**355**	**355**
Konsekvensjustert ramme	**16 741**	**16 741**	**16 741**	**16 741**
Nye tiltak				
Avfallssortering	30	30	30	30
FSK 66/24 Veterinærvaktsordning - smådyrvakt og stordyr-/produkjsonsdyrvakt	69	69	69	69
Ny leieavtale - Fotvegen 13, 2.etasje	835	835	0	0
Overlappstilling landbruk	300	0	0	0
Samarbeidende næringsforeninger	225	225	225	225
Sum Nye tiltak	**1 459**	**1 159**	**324**	**324**
Innsparing				
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	0	-88	-205	-205
Kutt 1 stilling reiseliv	-867	-867	-867	-867
Reduksjon av energipriser	-150	-150	-150	-150
Sum Innsparing	**-1 017**	**-1 105**	**-1 222**	**-1 222**
Nye tiltak	**442**	**54**	**-898**	**-898**
Ramme 2025-2028	**17 183**	**16 795**	**15 843**	**15 843**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Behandlet antall konsesjonssøknader	13	17	15	15	15	15	
Behandlet antall saker etter jordloven	11	10	10	10	10	10	
Behandlet antall søknader om produksjonstilskudd	220	218	215	215	215	215	

Sammendrag budsjett

Karmøy kommune har for tiden ingen ledige kommunale næringstomter til salgs, men har flere næringsområder som det jobbes med, og på sikt vil bli lagt ut for salg på markedet. I første omgang vil det dreie seg om å legge ut næringstomter på Vea for salg. Alle kommunale næringstomter på Husøy er solgt, men næringsområdet, som i sin tid ble solgt av Karmøy kommune til Karmsund Havn IKS, har en betydelig størrelse og vil bli utbygd i etapper over flere år. Selv om området nå disponeres av Karmsund Havn IKS, vil arealet like fullt være et tilgjengelig næringsområde for andre interessenter som kan nyttiggjøre seg av havnen.

Karmøy kommune eier et næringsområde på rundt 33,5 mål på Vea. Kostnader til etablering av tomter og teknisk infrastruktur har i senere tid økt betraktelig i pris, mens priser på næringstometer ikke har hatt samme utvikling. I en gjennomført markedsundersøkelse knyttet til den planlagte utbyggingen av Vea industrifelt etappe 2, har det fremkommet stor interesse for kjøp av råtomter. Kommunestyret har gitt kommunedirektøren fullmakt til å foreta valg av modell for byggemodning av næringsareal på tomteområder, KST 74/24. Basert på undersøkelser i markedet, er det vurdert hensiktsmessig å ikke foreta masseutskifting og planering av tomtene på Vea. Istedenfor vil kommunen kun bygge vei, vann og avløp frem til de enkelte tomtene. Dette gir en lavere investeringskostnad for kommunen, og gir en lavere takst/salgspris.

Karmøy kommune eier et næringsområde nord på Bygnes på ca. 67 dekar. Det er en privat eier på deler av dette området som disponerer 20 dekar. Privat eier er i gang med teknisk plan for området. Kommunedirektøren er i dialog med vedkommende for å kunne legge til rette for best utnyttelse av kommunens areal. Privat eier ønsker å komme i gang med utførelse av teknisk infrastruktur snarest mulig da de har en kjøper for sin eiendom. Et biprodukt av dette vil være at kommunens areal vil være ferdig byggemodnet og kan klargjøres for salg når dette er gjennomført.

Karmøy kommune eier også et område som er regulert til næringsformål i Skudeneshavn, Storamyr industriområde. Ut fra dialog med Statsforvalteren, registrerer kommunedirektøren at det kan oppstå utfordringer med å få realisert utbyggingen som planlagt på grunn av rekkefølgekravene for utbygging. Kommunedirektøren tar sikte på å gjennomføre rekkefølgekravene for Storamyr industriområde i løpet av 2026.

Kommunens landbruksadministrasjon har som hovedoppgaver å forvalte landbrukets særlover og forvaltning av ulike tilskuddsordninger innenfor landbruket. I tillegg har landbruksavdelingen ansvar for oppdatering av ulike offentlige databaser og statistikk i tilknytning til landbruket og LNF-områdene.

For budsjett 2025 er det lagt inn midler til videreføring av kommunens deltakelse i veterinærvaktsordninger for store produksjonsdyr/stordyrvakt og smådyrvakt, KST 66/24.

Reiselivsnæring

Karmøy har en kulturbasert reiselivsnæring. Det arbeides målrettet med å øke besøksattraktivitet og tilby godt vertskap for kommunes besøkende. Karmøy er sterk på attraksjoner hvor Avaldsnes og Skudeneshavn er av de mest populære utfluktene. De ulike attraksjonene i kommunen har utviklet og tilbyr pakker mot cruisenæringen, noe som har gitt økt besøk. Den positive utviklingen som vi hadde i 2023 har stabilisert seg i 2024.

I henhold til reiselivsplanen utvikles det nye produkter og eksisterende tilbud videreutvikles. Flere områder legges til rette med digital formidling gjennom appen Tilbakeblikk og det utvikles flere roller innen Levende historiefortelling med teater vri. Det er videre profilering av kommunen på flere digitale plattformer. Produktutvikling har vært et kontinuerlig arbeid.

På det historiske Avaldsnes har det i 2024 vært på samme nivå som i 2023. Det er foretatt noen justeringer for å kunne ta imot flere besøkende samtidig og man har fortatt en liten ombygging av filmrommet (amfiet) for å bedre komforten og tilgjengeligheten. Cruise segmentet er fremdeles større enn individuelle besøk, men det har vært en liten økning i individuelle besøk. Regionalt pilegrimssenter på Avaldsnes er et fast tiltak. Dette tilbudet kryssfinansieres sammen med fylkeskommunen og tre andre kommuner i Rogaland. I sommersesongen er stabburet benyttet som utgangspunkt for pilegrimssenteret og driften koordineres sammen med historiesenteret.

I henhold til den nye grafiske designet til kommunen er den digitale kommunikasjonen lagt om for visitkarmøy og det historiske Avaldsnes.

Det er lagt inn et kutt i stilling knyttet til reiseliv og det kan medføre reduksjon i tjenestetilbudet.

Strategisk næringsplan
Kommunens strategiske næringsplan ble erstattet av «Veikart for næringsutvikling på Haugalandet 2021-2024». Hovedstrategien i «Veikartet» er at kommunene på Haugalandet må legge til rette for vekst i bransjer som det nasjonalt og internasjonalt forventes vekst i. Det vil si bransjer med høy verdiskaping pr. sysselsatt. Slike vekstbransjer bidrar til å dra med seg de øvrige næringene. Høy verdiskaping per sysselsatt, bidrar videre til høy verdiskaping pr innbygger, som er den viktigste indikatoren for god velferd. Det vil si gir høyere skatteinngang til kommunene. Aktiv eierstyring er et strategisk virkemiddel for å klare dette. Verdiskaping og arbeidsplassvekst tilsvarende landsgjennomsnittet er fortsatt et sentralt mål.

Karmøy har de siste 10-15 årene hatt en svakere utvikling i antall arbeidsplasser. I 2023 lå Karmøysamfunnet 1,3 prosent under landsgjennomsnittet. Til sammenligning ligger Stavanger-regionen 23 prosentpoeng over landsgjennomsnittet. Bergen ligger på landsgjennomsnittet. På Haugalandet er det kun Tysvær som har en positiv trend. «Næringsattraktiviteten» det siste året har derimot vært positiv for Karmøysamfunnet. «Næringsattraktivitet» er forskjellen mellom virkelige arbeidsplassvekst og forventet vekst, drevet av kombinasjonen av befolkningsvekst og bransjeeffekt. Forskjellen er målt i prosent. En score på +5,4 prosent, betyr da at attraktiviteten faktisk var 5,4 prosent over forventet vekst i 2023. For Karmøy betyr dette 659 flere arbeidsplasser enn forventet. Dette var en positiv utvikling i forhold til 2022, da næringsattraktiviteten ble målt til -2,2 prosent, noe som utgjør 265 færre arbeidsplasser enn forventet. Befolkningsveksten flatet ut i 2016. De siste årene viser en liten positiv vekst, men det skyldes primært innvandring fra Ukraina. Bransjeeffekten har virket negativt på veksten på Haugalandet. Dette betyr at regionen har lite av bransjer som på nasjonalt nivå har bidratt til vekst. Det er «nasjonal vekst» som er driveren for arbeidsplassveksten det siste året. Dette svinger, men det er viktig å arbeide for en positiv trend.

Vekstbransjene med høy verdiskaping pr sysselsatt, er ofte arbeidsplasser for innbyggere med høyere utdanning. Sysselsetningsandelen i kommunen ligger ca. 1,5 prosentpoeng under landsgjennomsnittet. I tillegg ligger også utdanningsnivået i kommunen under landsgjennomsnittet. Det er derfor avgjørende å tilrettelegge for arbeidsplassintensive næringer, som for eksempel reiseliv og butikkhandel. «Veikartet» viser derfor en helt tydelig retning for hvilke tiltak kommunene på Haugalandet må gjøre av tiltak. Investeringer i infrastruktur som tilrettelegger for privat verdiskaping er det viktigste området. Kommunene gjør dette primært gjennom felles eide selskaper, som Karmsund Havn IKS, Haugaland Næringspark AS, Haugaland Kraft AS, og Norwegian Offshore Wind AS (tidligere Marin Energi Testsenter AS). Indirekte eierskap i Lufthavndrift AS er også viktig å nevne. Aktiv eierstyring står derfor sentralt for kommunen som samfunnsutvikler. For de arbeidsintensive næringene blir investering i byutvikling viktig, for å styrke handel og turisme. Lokasjon av kommunale funksjoner i byene er derfor sentralt for å nå målene, i tillegg til utvikling av næringsareal.

Gjeldende planer og planstatus

Kommunens strategiske næringsplan er utarbeidet for perioden 2018-2023. I forslag til ny planstrategi for 2024-2027 som skal behandles høsten 2024, er det foreslått å prioritere utarbeidelse en ny «Strategisk næringsplan». Se også delmålene under kommuneplanens samfunnsdels hovedmål om «inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst», herunder: «Karmøy kommune har sammen med regionen oppnådd landets høyeste arbeidsplassvekst innen grønn energi- og industri, og de bærekraftige havnæringene».

Veikart for næringsutvikling på Haugalandet 2021-2024 er utarbeidet i fellesskap med de øvrige deltakerkommunene i Haugaland Vekst IKS. Karmøy kommunestyre vedtok i 2021 å slutte seg til den regionale næringsplanen.

Karmøy kommunestyre vedtok i 2022 en ny **Eierskapsmelding**. Eierskapsmeldingen ble utarbeidet i fellesskap med Haugesund og Tysvær kommune. Den nye eierskapsmelding er forsterket på tema om «vedtaksmyndighet», ansvar og myndighet mellom kommunestyret og kommunens representanter i selskapenes «eierorganer», samt administrasjonens ansvar i eierstyringen. Hensikten er å forsterke kommunestyrets politiske forvaltningsansvar for eierstyring for å bidra til høyere verdiskaping og arbeidsplassvekst. Verdien av dagens selskapsportefølje er på rundt 6 milliarder kroner. Det er utarbeidet egne **eierstrategier** for flere av selskapene, men for de største selskapene må eierstrategiene fornyes. Både for å gi kommunestyret en forsvarlig styringsplattform for selskapene, men også som sentrale virkemidler for å oppnå målene om verdiskaping- og arbeidsplassvekst tilsvarende landsgjennomsnittet.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	15 319	16 949	17 000	17 255	16 955	16 955	16 955
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 741	7 590	8 303	8 571	8 583	7 631	7 631
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 644	4 629	4 629	4 922	4 922	4 922	4 922
Overføringsutgifter	10 089	2 713	2 756	3 276	3 276	3 067	3 067
Finansutgifter	2 555	1 675	1 746	1 840	1 840	1 840	1 840
Sum Driftsutgifter	**39 348**	**33 556**	**34 434**	**35 864**	**35 576**	**34 415**	**34 415**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-14 757	-13 736	-13 736	-14 889	-14 989	-14 989	-14 989
Refusjoner	-3 519	-3 434	-3 477	-3 792	-3 792	-3 583	-3 583
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-949	0	-1 010	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-19 225**	**-17 170**	**-18 223**	**-18 681**	**-18 781**	**-18 572**	**-18 572**
Sum	**20 123**	**16 386**	**16 211**	**17 183**	**16 795**	**15 843**	**15 843**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B) **)	64	49	18	-12	61	-34	15	-29	-83
Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B) **)	0	0	0	-346	-532	-1	-152	-729	-837
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) **)	256	304	238	203	115	85	207	167	184
Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B) **)	130	139	0	170	110	79	145	140	140
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B) **)	320	353	256	-155	-356	50	70	-590	-735

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Næringsformål utgjør en nokså liten del av kommunesektorens kostnader, og tall for ressursbruk kan derfor være påvirket av ulik praksis i kommunene. En del kommune har dessuten konsesjonskraftinntekter eller større kommunal næringsvirksomhet (drift av kommunale skoger, næringsavfall, utleie av bygg kommunen ikke benytter etc.), som også vil påvirke tallene for dette området. Karmøy hadde i 2023 høyere kostnader til tilrettelegging og bistand for næringslivet enn sammenlignbare kommuner.

Oppdrag for å nå mål

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Eierstyring	Karmøy kommune forvalter verdier for rundt 6 milliarder kroner i form av aksjer og eierskap i rundt 20 selskaper. De største verdiene er eierskap i Haugaland Kraft AS, Karmsund Havn IKS og Holding Haugaland Næringspark AS. Alt eierskap i næringsvirksomhet har potensialer for avkastning, men er også forbundet med risiko. Siden 2014 og fram til i dag har verdiene økt med ca. 3,3 milliarder. Eierskap i disse selskapene er viktige verktøy for næringsutvikling i regionen, og utøves i samarbeid med nabokommunene. Utbytteinntekter fra Haugaland Kraft AS er også svært viktige. Kommunens økonomi er de siste årene vært avhengig av finansinntektene for å finansiere løpende driftsoppgaver. Kommunens eierstyring må ta sikte på å sikre avkastning og inntekter fra kommunens eierskap i næringsvirksomhet. I handlingsprogram-perioden bør det gjennomføres en evaluering av gjeldende eierstrategi og utbyttepolitikk i Haugaland Kraft AS. Høsten 2024 behandles også saken om mulig omdanning av Karmsund Havn. Ved eventuelle økte utbytteinntekter vil det være naturlig å også vurdere hvordan slike inntekter skal håndteres. Kommunen har en økonomisk sårbarhet når utbytteinntekter i så stor grad går til å dekke løpende driftsoppgaver. Det bør vurderes om eventuelle økte utbytteinntekter alternativt bør benyttes til å finansiere investeringer, særlig knyttet til investeringer som kan bidra til økt lokal verdiskapning og arbeidsplassvekst.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle
Strategisk eiendomsutvikling	Kommunen er en betydelig eiendomsbesitter som gjennom strategisk styring av sin eiendomsportefølje, kan bidra til både ønsket samfunnsutvikling i kommunen og en fremtidsrettet og effektiv måte å løse kommunens nåværende og fremtidige eiendomsbehov. I planstrategien for inneværende kommunestyreperiode, er det gjort en strategisk prioritering av kommunens planbehov. En av planene som det pekes på er en temaplan for kommunen som strategisk eiendomsaktør og samfunnsutvikler. Det er foreslått at dette planarbeidet skal ha oppstart i 2025, og det er foreslått satt av egne ressurser til å styrke dette arbeidet. Gjennom privatrettslige avtaler kan kommunen benytte sin posisjon til å stimulere til innovasjon eller bidra til at konkrete funksjoner blir realisert. Det pågår et arbeid for å bruke prosjektkonkurranse ved salg av Eide skole	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	med tilhørende anlegg og eiendom, for på den måten å utforske en ny modell for utvikling og transformasjon av kommunale bygg og eiendommer.				
Strategisk næringsplan	I forslag til ny planstrategi for 2024-2027 som skal behandles høsten 2024, er det foreslått å prioritere utarbeidelse en ny «Strategisk næringsplan». Det er foreslått oppstart av arbeidet allerede i 2024, men ferdigstillelse i 2026.	2025	2025	2025	Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle

Andre tekniske justeringer

KST 113/23 Innsparing administrasjon i hele kommunen
Kommunestyret vedtok 18. desember 2023, sak 113/23 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram 2024-2027 et innsparingskrav på 4,0 millioner kroner som "Innsparing administrasjon i hele kommunen". Innsparingen ble lagt under tjenesteområdet administrasjon og deretter i henhold til vedtak i 1. tertial 2024 den 17. juni 2024, sak KST 48/24 og 2. tertial 2024 den 14. oktober 2024, sak KST 80/24 fordelt på de ulike tjenesteområdene. Tiltaket er en videreføring av innsparingskrav fra økonomiplan 2024.

RAMME FOR TJENESTEOMRÅDE	ADMINISTRATIV FORDELING I KRONER
01 ADMINISTRASJON	4 000 000
01 ADMINISTRASJON	-53 408
02 BARNEHAGE	-7 000
03 SKOLE	-2 062 000
05 IDRETT	-10 000
07 HELSE	-35 340
08 OMSORG	-415 924
09 SOSIAL	-5 339
10 BARNEVERN	-46 989
11 FORVALTNING	-1 335 000
12 NÆRMILJØ	-25 000
14 NÆRING	-4 000

Tabellen viser kommunestyrets videreføring av innsparingskrav til administrasjonen fra handlingsprogram 2024-2027, fordelt på tjenesteområdene.

Nye tiltak

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

FSK 66/24 Veterinærvaktsordning - smådyrvakt og stordyr-/produkjsonsdyrvakt

Dyrehelsepersonelloven § 3a fastslår at det er et kommunalt ansvar å sørge for veterinærvakt. Kommunene Karmøy, Haugesund, Sveio og Utsira har gjennom Karmsund veterinærvaktdistrikt en to-delt veterinærvaktordning – smådyrvakt og stordyr- /produksjonsdyrvakt. Fra og med 2024 har ordningene blitt mer kostbare å drifte.

Formannskapet har fattet vedtak, FSK 66/24, om økte bevilgninger til de to veterinærvaktsordningene i 2024. Som en del av vedtaket lå dessuten en forutsetning om at de økte bevilgingene skulle innarbeides i kommunedirektørens framlegg til Handlingsprogram 2025-2028.

Kommunedirektøren foreslår, i tråd med formannskapets vedtak, at budsjettet for kommunens deltakelse i veterinærvaktordningene økes med 69 000 kroner fra og med budsjett 2025. Beløpet er 183 000 kroner lavere enn beløpet som ble lagt til grunn som økning i saksframlegget til FSK 66/24. Kommunedirektøren har for budsjett 2025 og videre vurdert at beløpet på 183 000 kroner kan dekkes innenfor allerede eksisterende budsjettpost for kjøp av tjenester fra andre kommuner.

Ny leieavtale - Fotvegen 13, 2.etasje
Det er knapphet på lokaler til kommunens ansatte. Kommunedirektøren har derfor valgt å inngå leieavtale for 2. etasje i Fotvegen 13 (Aski-bygget) på Bygnes. Inngått leieavtale løper frem til og med 31. desember 2026. Årlige leieutgifter inkludert fellesutgifter til drift av lokalene anslås til å bli på 835 000 kroner. Kommunedirektøren går inn for å sette av 835 000 kroner årlig for dette leieforholdet i 2025 og 2026.

Overlappstilling landbruk
I 2025 skal en av de ansatte ved Landbruksavdelingen gå av med pensjon. For å få kunnskapsoverføring og opplæring av en etterfølger anbefaler kommunedirektøren å sette av 300 000 kroner til overlapp som en engangsbevilgning for 2025.

Stillingen innehar lovpålagte oppgaver, der behandlingen må foregå i flere ledd, innenfor stramme tidsfrister og med stor nøyaktighet. Feil og/eller mangelfull behandling kan få store økonomiske følger for bøndene i kommunen. Arbeidstoppene for stillingen er spesielt i forbindelse med søknad om produksjonstilskudd, der det er to søknadsfrister gjennom året, 15. mars og 15. oktober.

I ny gjødselbruksforskrift, som skal innføres fra nyttår 2025, er det forslag om at alle innmarksbeiter må godkjennes som spredeareal. Dette har til nå kun vært tilfeller der det skal brukes husdyrgjødsel på innmarksbeiter, men skal nå også gjelde tilførsel av mineralgjødsel. Karmøy kommune har 31 779 dekar med innmarksbeite som i dag er i aktiv bruk. Av disse er det kun et fåtall som i dag er godkjent som spredeareal. Et grovt anslag er at en før vekstsesongen 2025 må vurdere, godkjenne og digitalisere minst 20 000 dekar innmarksbeite som spredeareal. Dette vil være svært arbeidskrevende for kommunen.

Samarbeidende næringsforeninger
Karmøy kommune har i samfunnsdelen vedtatt mål om blant annet:

- Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle
- Karmøy kommune har stedsbevisste, levede byer og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
- Karmøy kommune har virkemidlene og de nødvendige samskapingssarenaene som trengs for å utvikle et bærekraftig samfunn

For å bidra til å realisere disse målsettingene, foreslår kommunedirektør å styrke rammen for tilskudd til samarbeid med de lokale næringsforeningene. Næringsforeningene bidrar positivt til å skape aktivitet og møteplasser i byene i Karmøy, fremme lokalt næringsliv.

Innsparing

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Kutt 1 stilling reiseliv
Det foreslås en reduksjon av 1 (én av én stillingshjemler) stilling innen tjenesteområde Næring/ reiseliv. Kommunens satsing innen tjenesteområdet Næring/ tilrettelegging innen reiseliv antas å ville bli redusert som følge av denne prioriteringen.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Næring														
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0	1 113	0	0	0	0	0	0	0	0	
Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes	2027	0	11 866	0	0	7 715	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Overvannshåndtering Storamyr industrifelt og Skudenes barnehage	2027	0	4 988	0	0	4 100	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Vea industrifelt - etappe 2	2026	0	12 800	4 500	6 800	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Vestheim industrifelt - etappe 3	2026	0	11 500	10 000	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sum Næring		**0**	**41 154**	**14 500**	**9 413**	**11 815**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Samferdsel

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

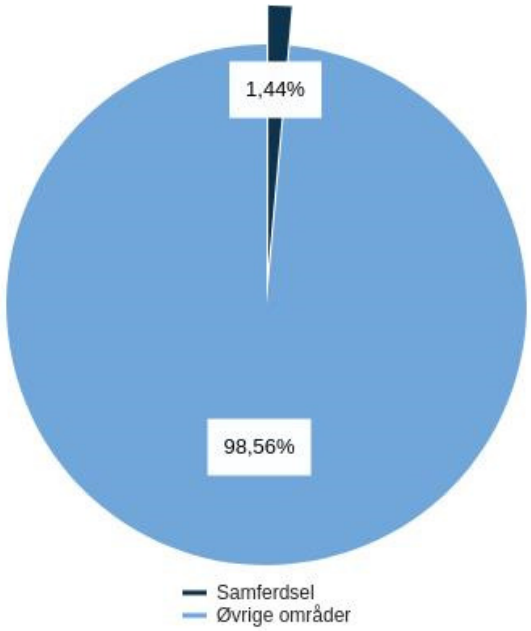

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**52 633**	**52 633**	**52 633**	**52 633**
Sum Lønns- og prisvekst	**1 262**	**1 262**	**1 262**	**1 262**
Sum Avskrivninger	**2 161**	**2 161**	**2 161**	**2 161**
Sum Pensjonsendringer	**-462**	**-462**	**-462**	**-462**
Tidsavgrenset bevilgning				
KST 113/23 Ny Eikjeveg	0	0	6 000	6 000
Sum Tidsavgrenset bevilgning	**0**	**0**	**6 000**	**6 000**
Tekniske justeringer	**2 961**	**2 961**	**8 961**	**8 961**
Konsekvensjustert ramme	**55 594**	**55 594**	**61 594**	**61 594**
Nye tiltak				
Avfallssortering	10	10	10	10
Byutvikling - Driftskonsekvens av investering	0	108	108	108
Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering	0	0	52	52
Nytt miljøkrav - strøsand	135	135	135	135
Tostemveg, Åkrehamn - Driftskonsekvens av investering	0	133	133	133
Økt veivedlikehold	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Nye tiltak	**1 645**	**1 886**	**1 938**	**1 938**
Innsparing				
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering	0	-31	-244	-534
Reduksjon av energipriser	-433	-433	-433	-433
Reduksjon i antall renholdsstillinger	-67	-67	-67	-67
Reduksjon i mindre vegsamarbeidstiltak med private	-100	-100	-100	-100

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene - Driftskonsekvens av investering	-64	-128	-128	-128
Sum Innsparing	**-664**	**-759**	**-972**	**-1 262**
Nye tiltak	**981**	**1 127**	**966**	**676**
Ramme 2025-2028	**56 575**	**56 721**	**62 560**	**62 270**

Sammendrag budsjett

Karmøy kommune har ansvar for rundt 300 km kommunal veg, mer enn 73 000 m2 parkeringsareal og rundt 7 000 gatelyspunkter.

Hovedplan veg ble vedtatt i 2016, og dokumenterte at kommunen har et vedlikeholdsetterslep på samferdselsområdet. Det har ikke vært handlingsrom til å øke bevilgningene til veg til nivået som er nødvendig for å nå ambisjonene i planen, men kommunedirektøren går inn for å øke budsjettet til veivedlikehold med 1,5 millioner kroner fra og med budsjett 2025.

På grunn av behov for effektivisering og høyere utnyttelse av maskinparken og personellressursene innenfor virksomheten, ble det i 2024 besluttet å samlokalisere samferdselsavdelingene, nord og sør, til en felles lokasjon på Bygnes.

En ser at på grunn av klimaendringene blir været mer ekstremt. Dette påvirker det kommunale vegnettet i negativ retning, og skaper derfor behov for mer vedlikehold.

Fra og med 2025 foreslås innført gebyr for kontroll av gravearbeid som er forhåndsgodkjent av kommunen. Gravegebyret og kontrollgebyret vil bli utfakturert under ett i tilfeller hvor det gjennomføres kontroll. Gebyrsatsene er basert på selvkostprinsippet og er hjemlet i ledningsforskriftens § 18. Kommunedirektøren har i budsjettet prioritert 90 prosent stilling til disse oppavene. Stillingsbruken er hentet fra eksisterende stillingsmasse.

I 2024 har kommunedirektøren rapportert stort merforbruk knyttet til tjenesteområde Samferdsel. I KST 80/24, budsjettoppfølgning 2. tertial - drift, investering, finans- og gjeldsforvaltning, ble det meldt om et forventet merforbruk for 2024 på 6,5 millioner kroner. Kommunedirektøren ser for seg en bedre budsjettsituasjon i 2025. En betydelig del av merforbruket for 2024 har vært knyttet til enkeltstående saker i 2024. Dessuten arbeider kommunedirektøren med tiltak som skal gjøre kommunens utgifter til vinterdrift billigere. Arbeidsbehov knyttet til vinterdrift vil utgjøre en risiko for merforbruk også i budsjettet for 2025.

Gjeldende planer og planstatus

Kommunedirektøren legger frem forslag til ny **Hovedplan veg 2025-2034** innen 1. kvartal 2025.

Det pågår arbeid med ny **Trafikksikkerhetsplan 2025-2032**. Kommunedirektøren vil i løpet av 2. kvartal 2025 legge frem forslag til ny Trafikksikkerhetsplan.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	17 624	19 584	19 603	19 940	19 954	19 954	19 954
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	20 287	20 474	20 157	21 978	35 110	34 949	34 659
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	63	2	2	12	-12 988	-6 988	-6 988
Overføringsutgifter	4 705	4 884	6 884	5 338	5 370	5 317	5 244
Finansutgifter	14 283	14 700	15 625	16 861	16 861	16 861	16 861
Sum Driftsutgifter	**56 962**	**59 644**	**62 271**	**64 129**	**64 307**	**70 093**	**69 730**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-349	-1 603	-1 603	-1 668	-1 668	-1 668	-1 668
Refusjoner	-5 093	-5 408	-5 408	-5 886	-5 918	-5 865	-5 792
Sum Driftsinntekter	**-5 442**	**-7 011**	**-7 011**	**-7 554**	**-7 586**	**-7 533**	**-7 460**
Sum	**51 520**	**52 633**	**55 260**	**56 575**	**56 721**	**62 560**	**62 270**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	153 596	164 582	159 014	197 622	160 050	244 445	228 165	221 871	203 884
Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B) **)	15	8	42	-69	12	0	0	-190	-138
Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B) **)	1 117	1 182	860	1 458	1 086	1 556	1 344	1 595	1 635
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B) **)	1 132	1 190	901	1 389	1 098	1 556	1 344	1 405	1 496
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	117 551	120 447	122 198	167 536	121 257	202 968	162 255	182 109	162 724
Brutto driftsutgifter i kr til gatebelysn. pr. lyspunkt, kommunal vei og gate (B)	1 083	902	718	1 260	781	963	974	987	951
Dekningsgrad									
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	8,3 %	8,4 %	31,4 %	16,3 %	22,3 %	21,6 %	22,6 %	15,5 %	15,4 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier (prosent)	96,5 %	96,8 %	91,3 %	54,1 %	56,4 %	95,2 %	76,5 %	64,7 %	63,6 %
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger (B)	7,27	7,18	5,41	7,38	6,79	6,36	5,89	7,19	8,02

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk: Karmøy hadde i 2023 lavere utgifter på samferdsel enn sammenlignbare kommuner (K10). Dette skyldes delvis at en del andre kommuner har inntekter fra samferdselsbedrifter (for eksempel

havnevesen), men også at Karmøy bruker mindre på kommunale veier. Dette er særlig synlig når man ser på utgifter per km kommunal vei, ettersom Karmøy har mer vei per innbygger enn sammenlignbare kommuner.

Når man tar bort avskrivninger og ser på brutto driftsutgifter per km kommunal vei og gate i 2023, lå Karmøy 26 prosent lavere enn gjennomsnittet i K10-kommunene.

Andre indikatorer: Karmøy har ifølge Kostra-tallene en høy andel kommunale veier som har belysning, men en lav andel som er tilrettelagt for syklende.

Tidsavgrenset bevilgning

KST 113/23 Ny Eikjeveg
KST 113/23 Ny Eikjeveg

Nye tiltak

Avfallssortering
Ny avfallssortering har ført til at mange næringskunder, som inkluderer kommunen selv, har inngått avtaler om innhenting av næringsavfall med ekstern leverandør. Dette har i løpet av 2024 ført til en merkostnad på 360 000 kroner for formålsbyggene til Karmøy kommune. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettet for renovasjonstjenester med totalt 400 000 kroner fra og med 2025.

Ramme for tjenesteområde	Fordeling i kroner
01 Administrasjon	180 000
05 Idrett	130 000
07 Helse	20 000
13 Bolig	30 000
14 Næring	30 000
15 Samferdsel	10 000

Tabellen viser fordelt budsjett per tjenesteområde.

Byutvikling - Driftskonsekvens av investering

Tiltaket gjelder driftskonsekvens av planlagt oppgradering av torget i Åkrehamn og Skudeneshavn. Tiltak for å forbedre byrommene medfører økte driftskostnader i forhold til dagens drift av områdene. Delårseffekt knyttet til driftskonsekvens ved torget i Skudeneshavn ble innarbeidet i budsjett 2024. Delprosjektet ble av uforutsette hendelser forsinket. Helårseffekt av tiltaket innarbeides derfor fra 2026. Torget i Åkra er også forventet i drift fra 2026.

Driftskonsekvensene knyttet til oppgradering av parken i Kopervik er ikke innarbeidet i budsjettet enda. Det planlegges for at denne vil innarbeides ved neste års budsjettarbeid.

Driftskonsekvensen fra 2026 er på 425 000 kroner er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Nærmiljø	317 000	317 000	317 000	317 000
Samferdsel	108 000	108 000	108 000	108 000
Sum	**425 000**	**425 000**	**425 000**	**425 000**

Heldøgns omsorgsboliger til utviklingshemmede - Driftskonsekvens av investering

Prosjektet gjelder bygging av åtte heldøgns omsorgsboliger (HDO), fellesarealer og personalbase for utviklingshemmede. Boligene skal etter planen ferdigstilles og tas i bruk fra 2027.

Driftskonsekvensene fra 2027 er beregnet til en netto økning på 107 000 kroner i årlige driftsutgifter. Det er lagt til grunn en besparelse i bemanning for tjenesteområdet omsorg. I tillegg er det beregnet økte leieinntekter for tjenesteområde bolig. Boligene medfører samtidig økte kostnader i drift og vedlikehold. Dette innebærer drift vedlikehold av bygg og uteområde.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tjenesteområder (tall i hele kroner)	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	0	36 000	36 000
Omsorg	0	0	-115 000	-115 000
Bolig	0	0	-75 000	-75 000
Samferdsel	0	0	52 000	52 000
Nærmiljø	0	0	209 000	209 000
Sum	**0**	**0**	**107 000**	**107 000**

Nytt miljøkrav - strøsand
Strøsand kan inneholde helse- og miljøskadelige stoffer, mikroplast, sand, slam, grus, salt og annet avfall som kan være til skade eller ulempe for miljøet. Som masser i seg selv, er forurensningsgraden til brukt strøsand lav, men verdier over normverdier for tyngre oljer mm. kan forekomme, og må ihht. nytt, lovpålagt, miljøkrav sendes til godkjent deponi. For Karmøy kommune vil dette nå innebære å levere til miljøstasjonen i Borgaredalen.

I 2023/2024 sesongen kjøpte kommunen ca. 1 200 tonn med strøsand til vinterdriften. Av denne mengden antas ca. 900 tonn å bli sopt opp. Gitt en avgift på 100 kroner per tonn, vil utgiften for å deponere massene i Borgaredalen utgjøre 90 000 kroner.

Strøsanden som blir sopt opp rundt om i kommunen mellomlagres på 3 lokasjoner, Åkra, Bygnes og Tuastad.

Når masser leveres deponi, skal det følge med er resept som viser forurensningsgrad. Det må derfor tas strøsandprøver en gang pr år på samtlige 3 mellomlagringslokaliteter. Dette koster 6 000 kroner per prøve, og vil summere seg til 18 000 kroner årlig. Gjennomsnittlig kjøring med lastebil er ca. 40 km tur/retur Borgaredalen. Transport av 900 tonn vil utgjøre 75 lastebillass og 1 200 liter med diesel til 27 000 kroner.

Kommunedirektøren går inn for å tilføre budsjettet fra og med 2025 med 135 000 kroner årlig for deponering av strøsand.

Tostemveg, Åkrehamn - Driftskonsekvens av investering
Prosjektet gjelder oppgradering av deler av Tostemveg, Åkrehamn. Prosjektet har en forventet oppstart første kvartal 2025 og forventes ferdigstilt innen fjerde kvartal 2025.

Tiltaket er beregnet til å gi en økt årlig driftsutgift på 133 000 kroner. Kostnadene er beregnet basert på vegens trafikkmengde og prioritet med tanke på drift og vedlikehold.

Økt veivedlikehold
Prisstigningen på veivedlikehold har vært vesentlig siden slutten av 2018 og frem til i dag. Statistisk sentralbyrås byggekostnadsindeks for veianlegg viser en prisvekst på 31,9 prosent mellom 4. kvartal 2018 og 3. kvartal 2024. Budsjettposten for veivedlikehold har ikke vært gjenstand for tilsvarende prisjustering i samme periode. Redusert kjøpekraft til veivedlikehold medfører redusert kvalitet på kommunale veianlegg.

Kommunedirektøren går inn for å øke budsjettet til veivedlikehold med 1,5 millioner kroner fra og med budsjett 2025.

Innsparing

Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler - Driftskonsekvens av investering
I løpet av perioden 2025-2028 vil i alt 27 leasingbiler bli erstattet med kjøpte biler. Gradvis vil dette gi økte årlige besparelser over driftsbudsjettet grunnet bortfall av leasingutgifter. I 2028 er det lagt til grunn en årlig besparelse på 2,3 millioner kroner. Leasingselskapet dekker utgifter til service, EU-kontroll, dekkskift og kjøp av nye dekk med dagens rammeavtale. I beregningen av årlige besparelser knyttet til investeringstiltaket er økte driftsutgifter for nevnte momenter medregnet.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Skole			-95 000	-163 000
Idrett		-61 000	-70 000	-70 000
Omsorg	-68 000	-72 000	-191 000	-298 000
Forvaltning	-102 000	-175 000	-285 000	-334 000
Nærmiljø			-118 000	-242 000
Bolig	-8 000	-221 000	-425 000	-458 000
Næring		-88 000	-205 000	-205 000
Samferdsel		-31 000	-244 000	-534 000
Sum	**-178 000**	**-648 000**	**-1 633 000**	**-2 304 000**

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Reduksjon i antall renholdsstillinger
Implementering av nye renholdsstandarder og naturlige avganger blant kommunens renholdere gjør at kommunen med varig effekt kan redusere antall faste renholdsstillinger med 2,1 stillinger i budsjettet for 2025. Dette vil gi en budsjettmessig innsparing på 1 273 000 kroner i 2025. Av kuttet vil 1,5 stillinger være knyttet til renhold av skolebygg. I tillegg kommer mindre kutt knyttet til omsorgsbygg, barnehagebygg, samferdselsbygg, idrettsbygg og kulturbygg.

Reduksjon i mindre vegsamarbeidstiltak med private
Innenfor tjenesteområde Samferdsel vil kommunedirektøren foreslå å redusere driftsutgiftene til vegsamarbeidstiltak som kommunen gjør sammen med private (asfaltering, kantstein, mm.). Her foreslås det et budsjettmessig kutt på 100 00 kroner fra og med budsjett 2025.

Utskifting til LED gatelys turvei Liarlund og turvei Bjørgene - Driftskonsekvens av investering
Investeringsprosjektet gjelder utskifting av gammelt og utslitt lysarmatur i Liarlund og Bjørgene turveier. Investering i nye lysarmatur er beregnet å gi en årlig besparelse på 128 000 kroner i drift i form av redusert vedlikehold og redusert energiforbruk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Samferdsel														
Gang og sykkelvei, Eidsbakkane - Stølen	2025	0	1 800	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Hovedplan vei (planprosjekt 2025-2034)	2034	0	60 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	
Infrastruktur/utvikling Kolnes	2028	0	107 800	30 000	30 000	21 000	20 800	0	-0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Kjøp av biler til erstatning for leasingbiler	Årsbevilgning			0	566	2 694	0	0	0	0	0	0	0	
Overdragelse av anlegg fra andre	Årsbevilgning			2 209	2 043	1 868	1 258	638	348	184	184	184	184	
Parkeringshus Kopervik - rehabilitering	2025	0	24 300	22 613	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Parkeringsplass Skudeneshavn	2025	-1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Tostemveg, Åkrehamn	2025	-3 200	9 500	8 988	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Trafikksikkerhetsplan (planprosjekt 2025-2032)	2032	0	8 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	
Vedlikeholdsmaskiner, samferdsel og utemiljø	Årsbevilgning			3 500	3 500	4 000	4 000	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
Sum Samferdsel		**-4 200**	**212 400**	**75 610**	**43 109**	**36 562**	**33 058**	**13 638**	**12 348**	**12 184**	**12 184**	**11 184**	**11 184**	

Brann og ulykkesvern

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

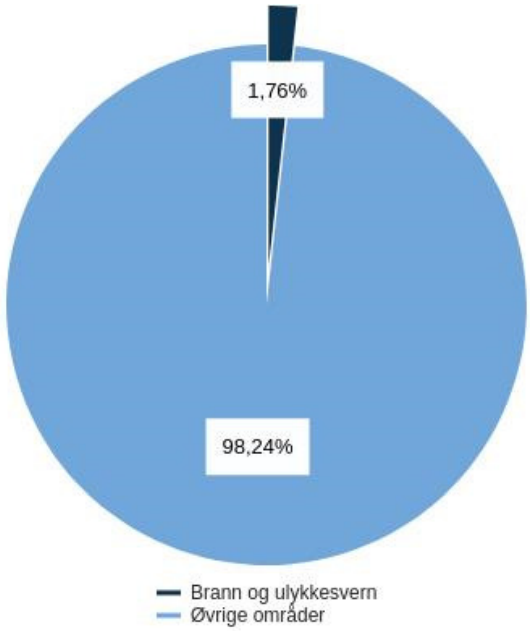

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**54 524**	**54 524**	**54 524**	**54 524**
Sum Lønns- og prisvekst	**2 059**	**2 059**	**2 059**	**2 059**
Sum Avskrivninger	**9**	**9**	**9**	**9**
Sum Pensjonsendringer	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**
Sum Helårseffekter av vedtak	**-494**	**-988**	**-1 482**	**-1 482**
Tekniske justeringer	**1 567**	**1 073**	**579**	**579**
Konsekvensjustert ramme	**56 091**	**55 597**	**55 103**	**55 103**
Nye tiltak				
Økt tilskudd Haugaland brann og redning IKS	5 930	11 530	11 530	11 530
Sum Nye tiltak	**5 930**	**11 530**	**11 530**	**11 530**
Innsparing				
Brannstasjon Veavågen - Driftskonsekvens av investering	0	-5 342	-5 342	-5 342
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS - Driftskonsekvens av investering	-6 907	-10 360	-10 360	-10 360
Reduksjon av energipriser	-7	-7	-7	-7
Sum Innsparing	**-6 914**	**-15 709**	**-15 709**	**-15 709**
Nye tiltak	**-984**	**-4 179**	**-4 179**	**-4 179**
Ramme 2025-2028	**55 107**	**51 418**	**50 924**	**50 924**

Sammendrag budsjett

Oppgaver knyttet til beredskap mot brann og andre ulykker, forebygging av brann og ulykker, samt feiing og tilsyn er siden 1. juli 2018 i hovedsak organisert gjennom Haugaland brann og redning IKS (HBR). Netto ramme på tjenesteområdet omfatter tilskudd til HBR, inntekter fra feiegebyr, utgifter knyttet til drift av brannstasjoner som leies ut til HBR og husleieinntekter til disse, samt utgifter til interkommunalt utvalg for akutt forurensning.

HBR har i forslag til budsjett 2025 lagt opp til stor økning av utgifter til beredskap, forebygging og selvkostområdet feiing og tilsyn. Utgiftsøkningen kommer for det første av at selskapet vil få betydelig økte utgifter til husleie til neste år i forbindelse med etablering av ny hovedbrannstasjon på Raglamyr. I tillegg medfører Sveio kommune sin uttreden fra selskapet at det blir færre kommuner som skal dekke fellesutgifter i selskapet, samt at det er lagt opp til en økt bevilgning knyttet til tiltak som er foreslått i selskapet som følge av gjennomført beredskapsanalyse. Dessuten står HBR, som andre, overfor generell høy lønns- og prisvekst i samfunnet. Økte utgifter for HBR medfører at kommunen må øke tilskuddene til tjenesteleveranser fra selskapet.

På grunn av den store økningen i utgifter, har HBR planlagt og innarbeidet innsparinger på 2,6 millioner kroner i budsjettforslaget for 2025. Innsparingene skal la seg redusere gjennom stillingsmessig ledighet, oppsigelse av eksterne avtaler og tiltak for å forbedre finansposter.

Utover allerede vedtatt økning i tilskudd til beredskap og forebygging på 4,0 millioner kroner i 2025, KST 113/23, går kommunedirektøren inn for å øke tilskuddet med ytterligere 1,9 millioner kroner for 2025. Denne tilskuddsøkningen er knyttet til tiltak som følge av gjennomført beredskapsanalyse.

Etter at Sveio kommune har gått ut av HBR, gjelder for 2025 følgende fordelingsnøkkel mellom eierkommunene til fordeling av tilskudd for beredskap og forebygging:

Kommune	**Fordelingsnøkkel driftstilskudd 2025**
Bokn	2,28 %
Karmøy	66,07 %
Tysvær	17,17 %
Utsira	0,45 %
Vindafjord	14,04 %
Sum	100,00 %

For selvkostområdet feiing og tilsyn foreslår kommunedirektøren en gebyrøkning på 25,2 prosent for 2025. Siden kommunen har opparbeidet et selvkostfond for feiing og tilsyn, legger kommunedirektøren opp til å bruke 0,3 millioner kroner fra selvkostfondet for å finansiere driften i 2025. Selvkostfondet for feiing og tilsyn er ved utgangen av 2024 prognostisert med en beholdning på 0,6 millioner kroner.

Kommunedirektøren har i budsjettet for 2025 lagt inn midler tilsvarende HBR styrets forslag til representantskapet i HBR. Dette utgjør 62 824 000 kroner for Karmøy (tilskudd til feiing og tilsyn kommer i tillegg). Beløpet fordeles på følgende områder:

- 56,54 millioner kroner til beredskap mot brann og andre ulykker.
- 6,28 millioner kroner til forebygging av brann og andre ulykker.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Rev.budsjett 2024	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	0	0	0	452	829	829	829
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	866	415	415	1 040	1 846	1 846	1 846
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	56 953	63 203	63 203	73 369	78 475	77 981	77 981
Overføringsutgifter	184	75	75	2 702	2 702	2 702	2 702
Finansutgifter	1 232	860	806	869	869	869	869
Sum Driftsutgifter	**59 236**	**64 553**	**64 499**	**78 432**	**84 721**	**84 227**	**84 227**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-7 551	-8 078	-8 078	-10 135	-10 135	-10 135	-10 135
Refusjoner	-2 439	-1 859	-1 859	-12 844	-22 822	-22 822	-22 822
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	-92	-92	-346	-346	-346	-346
Sum Driftsinntekter	**-9 990**	**-10 029**	**-10 029**	**-23 325**	**-33 303**	**-33 303**	**-33 303**
Sum	**49 246**	**54 524**	**54 470**	**55 107**	**51 418**	**50 924**	**50 924**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	12,4	13,7	23,4	23,9	16,7	20,7	17,6	17,6	17,0
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	1 194	1 005	1 161	1 270	957	934	1 123	1 109	1 146
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B) **)	84	97	173	170	126	15	122	116	116
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B) **)	1 110	908	988	1 101	831	919	1 001	993	1 030
Dekningsgrad									
Andel A-objekter som har fått tilsyn (B)	38,8 %	15,9 %	64,4 %	36,4 %	67,0 %	47,9 %	33,1 %	27,7 %	32,2 %
Andel piper feiet	46,0 %	19,9 %	33,8 %	26,2 %	9,3 %	35,3 %	20,3 %	18,8 %	19,7 %
Årsverk av feier pr. 1000 innbyggere funksjon 338	0,33	0,18	0,13	0,22	0,15	0,12		0,14	0,15
Kvalitet									
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	566	472	389	446	384	371	548	591	589

***) Justert for utgiftsbehov*

Ressursbruk. Netto driftsutgifter per innbygger til brann- og ulykkesvern gikk ned fra 2022 til 2023 i Karmøy. For 2023 viser Kostra-tallene at Karmøy hadde lavere utgifter til brann og ulykkesvern per innbygger enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10) og høyere enn landssnitt.

Feiing. Årsgebyr for feiing og tilsyn er i 2023 lavere enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.

Karmøy ligger under K10 og landssnitt i antall A-objekter som har fått tilsyn i 2023, men hadde en høyere andel i 2022. (A-objekter er bygninger til opphold for et større antall mennesker hvor brann kan medføre mer enn alminnelig fare for tap av menneskeliv). Andel piper som ble feiet var om lag lik landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner i 2023.

Nye tiltak

Økt tilskudd Haugaland brann og redning IKS
I kommunestyrets vedtak om Handlingsprogram 2024-2027 med budsjett og økonomiplan, KST 113/23, ble det lagt til grunn et økt tilskudd i 2025 til Haugaland brann og redning iks (HBR) for beredskap og forebygging på 4,0 millioner kroner. Bakgrunnen for denne veksten kom i hovedsak av at selskapet vil få økte utgifter i forbindelse med etablering av ny hovedbrannstasjon på Raglamyr i 2025.

I budsjettet for 2025 fra styret i HBR legges det til grunn en noe høyere utgiftsvekst enn lagt til grunn i kommunens vedtatte økonomiplan for perioden 2024-2027. Dette kommer av ekstra bevilgning til tiltak knyttet til gjennomført beredskapsanalyse, og for Karmøy kommune utgjør dette en økning av tilskuddet på 1,9 millioner kroner.

Med tidligere vedtatt tilskuddsøkning og foreslåtte tiltak knyttet til gjennomført beredskapsanalyse, er det for 2025 lagt opp til en økning av tilskudd til HBR for beredskap og forebygging på 5,9 millioner kroner. Forslaget skal behandles av selskapets representantskap. Per 2025 står Karmøy kommune for rundt 2/3 av tilskuddsfinansieringen fra eierkommunene til HBR.

Innsparing

Brannstasjon Veavågen - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvensen (inntekten) gjelder ny brannstasjon på Vea og viser leieinntekter Karmøy kommune vil motta fra Haugaland brann og redning IKS (HBR). I henhold til selskapsavtalen skal Karmøy bygge ny brannstasjon på Vea til erstatning for brannstasjonene på Åkra og i Kopervik. HBR leier så brannstasjonen av kommunen.

Tekniske driftskostnader for den nye brannstasjonen på Vea inkluderer renhold, energiforbruk, forsikring, vaktmester og forvaltning. Videre er det beregnet er leiesum basert på kapitalutgifter for bygg. Premissene som er lagt til grunn er nedbetaling over 50 år, med en kalkylerente på 4,28 prosent. Renten vil bli fastsatt gjennom leieavtalen mellom HBR og Karmøy kommune. Etablert avtalepraksis for utleie av brannstasjoner er at renten endres årlig etter kommunalbankens kalkylerente. Den delen av leieprisen som gjelder refusjon for driftsutgifter vil avregnes årlig, slik at de gjenspeiler faktiske regnskapsførte utgifter. Dette kan føre til variasjoner fra år til år.

Beregning av driftskonsekvens tar også høyde for at brannstasjonene på Åkra og Kopervik legges ned.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområde:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	0	22 000	22 000	22 000
Brann og ulykkesvern	0	-5 342 000	-5 342 000	-5 342 000
Sum	**0**	**-5 320 000**	**-5 320 000**	**-5 320 000**

Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvensen (inntekten) gjelder ny hovedbrannstasjon på Raglamyr og viser leieinntekter Karmøy kommune vil motta fra Haugaland brann og redning IKS (HBR). Ny brannstasjon vil erstatte eksisterende stasjoner på Vormedal og Bø.

Teknisk driftskostnader for hovedbrannstasjon på Raglamyr inkluderer renhold, energiforbruk, forsikring, vaktmester og forvaltning. Videre er det beregnet er leiesum basert på kapitalutgifter for bygg og tomt. Premissene som er lagt til grunn er nedbetaling over 50 år, med en rente på 4,28 prosent. Renten vil bli fastsatt gjennom leieavtalen mellom HBR og Karmøy kommune. Etablert avtalepraksis for utleie av brannstasjoner er at renten endres årlig etter kommunalbankens kalkylerente. Den delen av leieprisen som gjelder refusjon for driftsutgifter vil avregnes årlig, slik at de gjenspeiler faktiske regnskapsførte utgifter. Dette kan føre til variasjon fra år til år.

Beregning av driftskonsekvens tar også høyde for at brannstasjonene på Vormedal og Bø legges ned.

Driftskonsekvensen er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	53 000	79 000	79 000	79 000
Brann og ulykkesvern	-6 907 000	-10 360 000	-10 360 000	-10 360 000
Sum	**-6 854 000**	**-10 281 000**	**-10 281 000**	**-10 281 000**

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Brann og ulykkesvern														
Brannstasjon Veavågen	2026	0	120 000	81 553	19 000	0	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS	2025	0	187 069	43 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Sum Brann og ulykkesvern		**0**	**307 069**	**124 553**	**19 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

VAR

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

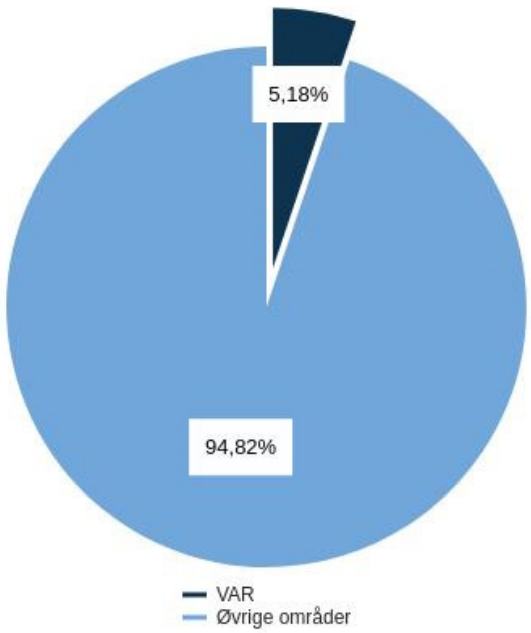

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**-79 544**	**-79 544**	**-79 544**	**-79 544**
Sum Lønns- og prisvekst	**7 275**	**7 275**	**7 275**	**7 275**
Sum Avskrivninger	**10 790**	**10 790**	**10 790**	**10 790**
Sum Pensjonsendringer	**-1 139**	**-1 139**	**-1 139**	**-1 139**
Tekniske justeringer	**16 926**	**16 926**	**16 926**	**16 926**
Konsekvensjustert ramme	**-62 618**	**-62 618**	**-62 618**	**-62 618**
Nye tiltak				
Anleggsmaskiner - Borgaredalen - Driftskonsekvens av investering	50	100	100	100
Avstemning mot selvkostmodell	-51	-51	-51	-51
Endring av KOSTRA-bruk - sektor VAR	-504	-504	-504	-504
Hovedplan avløp - Driftskonsekvens av investering	1 054	1 054	1 054	1 054
Hovedplan drikkevann - Driftskonsekvens av investering	60	120	120	120
Justering av sykelønnsrefusjon	-500	-500	-500	-500
Kopervik renseanlegg - Driftskonsekvens av investering	0	0	5 290	5 290
Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen - Driftskonsekvens av investering	20	40	40	40
Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp - Driftskonsekvens av investering	0	125	125	125
Overtid knyttet til vaktordning for renseanlegg og avløpsutslipp	350	350	350	350
Redusert inntekt Hydro	845	845	845	845
Rensing av sigevann fra deponi - Driftskonsekvens av investering	0	-50	-50	-50

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Økte priser på slaminnhenting	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	**2 324**	**2 529**	**7 819**	**7 819**
Innsparing				
Endring avsetning til/fra selvkostfond	11 143	12 342	14 356	25 577
Gebyrendring vann, avløp og renovasjon	-15 667	-31 961	-53 246	-86 827
Justering av tilknytningsgebyr	-51	-51	-51	-51
KST 035/24 Kjøp av leasede renovasjonsbiler for avhending	-1 095	-1 095	-1 095	-1 095
MO-senter og administrasjonslokaler - Driftskonsekvens av investering	-175	-175	-175	-175
Nye lokaler renovatørene - Driftskonsekvens av investering	-50	-100	-100	-100
Reduksjon av energipriser	-1 454	-1 454	-1 454	-1 454
Redusert kostnad - kommunale slamavskillere	-500	-500	-500	-500
Reduserte kostnader til utskiftning av kommunalt vannledningsnett	-500	-500	-500	-500
Reduserte kostnader-behandling av avfall	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Volumendring vann, avløp og renovasjon	3 970	3 953	3 652	3 218
Sum Innsparing	**-6 379**	**-21 541**	**-41 113**	**-63 907**
Nye tiltak	**-4 055**	**-19 012**	**-33 294**	**-56 088**
Ramme 2025-2028	**-66 673**	**-81 630**	**-95 912**	**-118 706**

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2023	Anslag 2024	Planlagt 2025	Planlagt 2026	Planlagt 2027	Planlagt 2028	Beskrivelse
Kapitalkostnader, 5 årig swaprente uten påslag	3,8 %	3,7 %	3,2 %	3,2 %	3,3 %	3,3 %	

Sammendrag budsjett

Tjenesteområdet VAR står for tjenestene vann, avløp og renovasjon. Innenfor tjenesteområdet er hovedoppgaven å begrense forurensing og sikre drikkevannsforsyning til innbyggerne. Kravene til å minimere forurensing har aldri vært større innen tjenestene avløp og renovasjon. Det gjenspeiles i den store aktiviteten som pågår innenfor tjenesteområdet.

Sjøen rundt Karmøy er et naturgode

I august 2024 ga Statsforvalter i Rogaland Karmøy kommune tillatelse til utslipp med unntak fra krav om sekundærrensing for Kopervik renseanlegg. EUs reviderte avløpsdirektiv har sekundærrensing som minimumskrav. For Karmøy kommune vil et krav om sekundærrensing på alle renseanlegg med flere enn 1 000 personer føre til økte investeringer nærmere en milliard kroner og dobling av driftskostnader. Se artikkel i NRK og Norsk Vann fagblad og Nyheter Karmøy kommune

Store utfordringer på avløp

Et eventuelt framtidig krav om sekundærrensing for kommunale utslipp vil føre til økte investeringer i størrelsesorden 1 milliard kroner. Unntaket gjort av Statsforvalter for Kopervik renseanlegg gir en forventning om at primærrensekrav gjøres gjeldende for alle kommunale utslipp til mindre følsomme resipienter i Karmøy kommune. Samtidig stilles det strenge krav om å sanere utslipp og å skifte ut ledningsanlegg i utslippstillatelsen. Dette arbeidet er kommunen nødt til å ha søkelys på samtidig som vi bygger nytt renseanlegg i Kopervik. Økte krav til avløpstjenesten gir økte kostnader i årene framover.

Nytt avløpsrenseanlegg med flotasjon (primærrensing) på Åkrehamn vil være i drift i 2025. Driftsutgifter for renseanlegget gir betydelige økte kostnader.

Bruk av fond holder avgiftene nede

Vann-, avløp- og renovasjonstjenestene driftes etter selvkostprinsippet. Fordeling av lønnskostnader mellom VAR-tjenestene er gjennomgått i 2024, og viser at lønnsbudsjettet for avløpsrensing må økes, mens vannbudsjettet tilsvarende får reduserte lønnskostnader. Selvkost er kostnadene som kommunen direkte og indirekte kan henføre til tjenesten som det skal betales gebyr for. Dette omfatter både faste og variable drifts- og kapitalkostnader. Selvkost innebærer at kommunens gebyr ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten. Overstiger gebyrinntektene kostnadene ved ytte tjenester, skal overskuddet avsettes til selvkostfond for avregning mot senere års underskudd. Et overskudd som er avsatt til selvkostfond, må være tilbakeført gjennom å finansiere fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppstod.

Det legges opp til bruk av selvkostfond i 2025. Bruk av fond vil holde gebyrøkningene nede, og er i tråd med regelverk. Når selvkostfondene er brukt opp må finansieringen fra årsgebyrene økes. Dette ser en tydelig på vannavgiften, som får en betydelig prisøkning i 2028.

Økte avgifter for abonnenter med slamavskiller til privat utslipp

Karmøy kommune foretar innhenting og behandling av slam for de husstander som har private avløpsanlegg og utslipp. Utgiftene forbundet med tjenesten vil få et vesentlig prishopp etter ny anbudsrunde. Selvkostfondet for slam vil i sin helhet bli brukt til å finansiere budsjett 2025. Kloakkslam fra slamavskillere er lite attraktivt, og ingen biogassanlegg vil ta imot slammet. Alternativet er nå å kjøre slammet til kompostering. Karmøy kommune har søkt Statsforvalter om å kompostere slam i Borgaredalen. Forhåpentligvis vil det gi lavere kostnader på sikt.

Store framskritt på renovasjon

Renovasjonstjenesten har gjennomgått en formidabel transformasjon. Alle tiltakene i avfallsstrategien 2019-2025 er snart gjennomført, og Karmøy kommune har på få år gått fra en av de dårligste til en av de beste kommunene i landet på området. I 2025 forventes resultatet å løftes ytterliggere når den nye gjenvinningsstasjonen åpner. Løsningene som gir mer sortering krever litt mer av organisasjonen og innbyggerne, men resultatet viser at det virker. Som et resultat vil også budsjettet for transport og behandling av avfall reduseres med 2 millioner kroner i 2025, samtidig øker kapitalkostnadene som følge av investeringer. Avgiftsøkningen er i tråd med anslag for et år siden. Samtidig har våre innbyggere fått en kundevennlig løsning hvor de i større grad enn andre innbyggere i Norge kan bidra til å redusere sine egne renovasjonsutgifter ved god sortering.

Næringsrenovasjon

Næringsrenovasjonen er ikke en del av selvkosttjenesten for renovasjon, som avgrenser seg til husholdningsavfall. Næringskunder krever mer administrasjon og behandling enn husholdningskunder. På grunn av økte kostnader er prisene foreslått økt i 2025.

VAR-gebyrer

Karmøy kommune beregner kommunale VAR-gebyrer i tråd med selvkostforskriften.
Det foreslås følgende endringer i VAR-avgiftene i økonomiplanen:

	2025	2026	2027	2028
Vann	0,0 %	7,0 %	11,9 %	27,6 %
Avløp	5,5 %	5,5 %	7,1 %	5,5 %
Renovasjon	12,0 %	5,2%	3,8 %	1,1 %
Slam	44,9 %	11,4 %	0,0 %	0,0 %

Tabellen viser gebyrendringene beregnet i 2025-kroner.

Gjeldende planer og planstatus

Revidert **Hovedplan for avløp 2020-2027** ble vedtatt i 2020. Arbeidet med å realisere tiltakene i planen pågår.

Ny **Hovedplan drikkevann 2020-2027** ble vedtatt i 2020. Kommunen har lang horisont når vi forvalter det som er Haugalandets største prosessanlegg. Løsningene som etablereres skal vare i 100 år. De viktigste behovene som planen peker på er rehabilitering/utskiftning av dårlig ledningsnett, å redusere lekkasjen fra ledningsnettet, sikring av nedslagsfeltet mot uønsket aktivitet og forurensning, samt sikre etablering av reservevannkilde etter krav fra myndighetene.

Avfallstrategi 2019-2025 ble vedtatt i 2019. Implementering av strategien innebærer en rekke tiltak, hvor man forsøker å balansere strategiens tre hovedmål. Disse hovedmålene er å ha en kraftig bedring av miljøaspektet, det skal være enkelt å sortere rett og kommunen skal levere kostnadseffektive tjenester.

I løpet av 2025 vil det bli utarbeidet ny Hovedplan for avfall.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	60 686	62 747	60 599	70 097	70 369	71 419	71 419
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	72 154	82 041	94 511	79 599	79 482	83 722	83 722
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	21 498	26 619	26 619	24 357	24 357	24 357	24 357
Overføringsutgifter	12	61	61	64	64	64	64
Finansutgifter	47 409	45 502	58 732	56 292	56 292	56 292	56 292
Sum Driftsutgifter	**201 758**	**216 970**	**240 522**	**230 409**	**230 564**	**235 854**	**235 854**
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-239 342	-269 987	-258 987	-281 376	-297 687	-319 273	-353 288
Refusjoner	-2 887	-404	-404	-726	-726	-726	-726
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-6 423	-26 123	-56 423	-14 980	-13 781	-11 767	-546
Sum Driftsinntekter	**-248 652**	**-296 514**	**-315 814**	**-297 082**	**-312 194**	**-331 766**	**-354 560**
Sum	**-46 893**	**-79 544**	**-75 292**	**-66 673**	**-81 630**	**-95 912**	**-118 706**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Produktivitet									
Vann - Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 806	2 040	1 437	2 188	2 804	2 537		2 358	2 445
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 985	2 073	1 499	1 957	2 737	2 137		2 164	2 262
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 588	2 756	2 504	3 753	3 379	3 267	3 234	3 562	3 557
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	3 951	5 544	4 142	9 900	6 216	4 633	5 890	5 251	5 257
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	2 312	3 052	3 438	5 700	4 536	3 160	4 165	4 800	4 804
Dekningsgrad									
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	30,0 %	30,0 %	32,0 %	40,5 %	33,8 %	37,9 %		29,9 %	29,6 %
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,8 %	0,7 %	0,8 %	0,3 %	1,7 %	1,1 %		0,6 %	0,6 %
Kvalitet									
Andel kommunalt spillvannsnett med ukjent alder (prosent)	15,0 %	14,0 %	20,0 %	4,0 %	1,0 %	6,0 %		14,0 %	14,0 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (B)	0,8 %	0,8 %	0,9 %	0,4 %	0,8 %	1,0 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	30,0	30,0	35,0	38,0	33,0	35,0		35,0	34,0
Renovasjon - Andel levert til forbrenning	67,9 %	45,0 %	47,8 %	46,7 %	54,6 %	31,1 %	45,2 %	50,5 %	50,0 %
Renovasjon - Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	27,9 %	51,4 %	48,5 %	48,8 %	43,9 %	66,7 %	49,6 %	45,3 %	45,6 %
Renovasjon - Antall hentinger av avfall som inneholder matavfall, pr år	52	26	26	26	26	52	0	0	0
Renovasjon - Dager pr år med utvidet åpningstid for mottak av avfall	104	312	100	130	118	50	0	0	0
Vann - Andel ledningsnett med ukjent alder	15,0 %	15,0 %	13,0 %	2,0 %	1,0 %	4,0 %		9,0 %	10,0 %
Vann - Beregnet gjennomsnittsalder for vannledningsnett med kjent alder	31,0	30,0	34,0	42,0	37,0	29,0		34,0	34,0
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	4,1	4,3	5,2	3,4	2,9	4,5	3,4	3,8	3,4
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 588	2 756	2 504	3 753	3 379	3 267	3 234	3 562	3 557

Gebyrer: Karmøy hadde i 2023 lavere gebyrer for både vann, avløp og renovasjon enn landsgjennomsnittet.

Gebyrene er avhengig av flere faktorer, men i de standardiserte eksemplene Kostra-benytter er årsgebyrene slik:

- Årsgebyr vann (3 052 kroner i Karmøy mot 4 165 kroner hos sammenlignbare kommuner (K10)).
- Årsgebyr avløp (5 544 kroner i Karmøy mot 5 890 kroner hos sammenlignbare kommuner (K10)).
- Årsgebyr avfall (2 756 kroner i Karmøy mot 3 234 kroner hos sammenlignbare kommuner (K10)).

Vann: I bedreVANNs kartlegging av standarden på kommunenes tjeneste i 2023 kommer Karmøy ut om lag midt på treet, med en kvalitetsindeks på 3,2 (på en skala fra 0-4). Karmøy scorer der dårlig på alternativ forsyning og middels på ledningsnettets funksjon. På kriteriene hygienisk betryggende drikkevann, bruksmessig vannkvalitet og leveringsstabilitet får Karmøy en god score.

De tre siste årene har Karmøy i gjennomsnitt fornyet 0,7 prosent av ledningsnettet årlig. Det er over landsgjennomsnittet.

I 2023 er det anslått at 30 prosent av kommunens vannleveranse gikk til lekkasje. Det er rett over landsgjennomsnittet på rundt 29,9 prosent. Estimert vannlekkasje pr km ledningsnett var høyere i Karmøy.

Renovasjon: Sammenlignet med landsgjennomsnittet har Karmøy tidligere levert mer av avfallet til forbrenning og mindre til materialgjenvinning. Etter endring av sorteringsordningen har sorteringsgraden økt og andelen som går til materialgjenvinning ligger nå høyere enn sammenlignbare kommuner.

Oppdrag for å nå mål

"-" benyttes der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
0,6 % utskiftet avløpsledning	Årlig utskiftningstakt er satt til 0,6 prosent, som utgjør 1860 meter. Tiltak for å gjennomføre målsetning er: • Gjennomføre prosjekt som vedtatt i handlingsplan hovedplan for avløp. • Fellessystem skal legges om til separatsystem	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet
0,6 % utskiftet vannledning	Årlig utskiftningstakt er satt til 0,6 prosent, som utgjør 2400 meter. Tiltak for å gjennomføre målsetning er: • Prioritere utskiftning av gammelt ledningsnett iht. handlingsplan i ny hovedplan vann. • Skifte ut vannledninger samtidig som prosjekt iht. hovedplan avløp gjennomføres.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet
29 % udokumentert vannforbruk	En forutsetning for tilstrekkelig kildekapasitet i fremtiden vil være å redusere mengden udokumentert vannforbruk. I samsvar med nasjonalt mål skal Karmøy kommune redusere det udokumenterte vannforbruket til 20 prosent. Tallet er basert på et forbruk på 150 liter per person per døgn. Måltallet for 2025 er å komme ned i 29 prosent udokumentert vannforbruk. Tiltak for å gjennomføre målsetningen er blant annet: • Fortsette arbeidet med å installere flere vannmålere på det kommunale ledningsnettet. Dette gjør det mulig å dele kommunen inn i flere målesoner, som igjen gir en mer effektiv lokalisering av udokumentert vannforbruk. Per i dag har kommunen 53 vannmålere, de fleste med kablet teknologi som knyttet dem mot kommunens overvåkningssystem. I første omgang er det behov for ca. 50 nye målere. • Arbeide for innføring av digitale vannmålere hos abonnentene. • Utvide overvåkningssystemene slik at alle unormale vannuttak/trykkøkninger på sikt skal kunne detekteres via sensorer/følere/vannmålere. Dette vil avgrense området for manuelt lekkasjesøk.	2025	2025	2025	-

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
	• Prosjekt i hovedplan drikkevann er knyttet opp til målsettingen om 20 prosent udokumentert vannforbruk innen 2030.				
5 % energireduksjon per ny pumpestasjon som ligger nedstrøms i ledningsanlegget	Separeringsprosjekter skal bidra til minimum 5 prosent energireduksjon på pumpestasjoner som ligger nedstrøms i ledningsanlegget. Dette skal måles i forhold til 3 års siste energiforbruk i foregående år.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet
5 % energireduksjon per nye pumpestasjon	Hovedplan legger opp til skifte av 2 pumpestasjoner i året i perioden. Nye pumpestasjoner skal bidra til redusert energiforbruk. Dette skal være målbart i forhold til 3 års siste energiforbruk i foregående år.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet
55 % materialgjenvinning	Måltallet ligger på det nasjonale kravet fra 2025. Basert på resultatet for 2024 ligger vi godt an, og har en ambisjon om å overoppfylle målet i 2025. Differensiert gebyr har allerede gitt god effekt, og den nye stasjonen som tas i bruk etter sommeren 2025 vil bedre resultatet for siste den av 2025.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet
Installering av 2 stykk overløpsmålere	Mange av overløpene har ikke digital overvåkning. Målet er å få tall fra overløp rett inn i overvåkningssystemet vårt.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet

Oppdrag	Beskrivelse	Opprettet år	Startår	Sluttår	Mål
Installering av minst 3 nye kommunale vannmålere	Videre arbeid med inndeling i soner, ved hjelp av flere kommunale vannmålere.	2025	2025	2025	Karmøy kommune er et lavutslippssamfunn hvor naturmangfold og økosystemer blir beskyttet, gjenopprettet og fremmet

Nye tiltak

Anleggsmaskiner - Borgaredalen - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvens av investering gjelder økte driftsutgifter knyttet til en større og mer tilrettelagt maskinpark i Borgaredalen. Dette gjelder utgifter til forsikring, drivstoff, reparasjon, dekk og lignende.

Avstemning mot selvkostmodell
I arbeidet med forkalkyle for 2025 har det blitt noen mindre forskjeller mellom tallbudsjett og Momentum selvkostmodell. For å avstemme disse, er budsjettet redusert med 51 000 kroner.

Endring av KOSTRA-bruk - sektor VAR
For å sikre riktig fordeling av lønnskostnader mellom tjenestene vann, avløp, slam, husholdningsrenovasjon og næringsrenovsjon, er arbeidsoppgavene per ansatt innenfor sektoren i kommunen som dekker de nevnte tjenestene gjennomgått. Arbeidet har for det første medført interne flyttinger på KOSTRA-funksjoner som sorterer inn under tjenesteområde VAR. Et vesentlig utfall av gjennomgangen er at 0,6 stilling er flyttet fra tjenesteområde VAR (selvkost) til tjenesteområde Næring (næringsrenovsasjon). I denne sammenhengen utgjør 0,6 stilling 504 000 kroner i lønnskostnader på årsbasis. At næringskunder krever mer administrasjon og registreringsarbeid enn husholdningskunder, er hovedforklaringen på omfordelingen av lønnskostnader.

Økningen i lønnskostnader på 504 000 kroner for næringsrenovasjon vil for budsjett 2025 og videre bli dekket inn gjennom økte gebyrsatser knyttet til innhenting av næringsavfall.

Hovedplan avløp - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvens av investering er knyttet til hovedplan avløp 2016-2020 og 2021-2027.

Driftskonsekvens av hovedplan avløp har en økning fra 2025 knyttet til Åkrehamn renseanlegg. Åkrehamn renseanlegg sto ferdig september 2024 og det er derfor estimert en helårseffekt på driftskonsekvenser i 2025.

Hovedplan drikkevann - Driftskonsekvens av investering
Driftskonsekvens av investering er i henhold til vedtatt hovedplan drikkevann, kommunestyresak 106/20 Hovedplan drikkevann. Tiltak i 2025 som vil gi økning er generelle driftskonstander. Tall for disse er lagt inn med 2 % av investeringen.

Justering av sykelønnsrefusjon
Nyere regnskapsutvikling viser at beløpsnivået på refusjoner fra NAV for langtidssykemeldte innenfor tjenesten innhenting av husholdningsavfall er vesentlig høyere enn det budsjettet er satt opp med. Kommunedirektøren ser det som sannsynlig at dette bildet vil holde frem i 2025. Av den grunn foreslår kommunedirektøren at budsjettet for sykelønnsrefusjoner fra og med 2025 blir økt med 500 000 kroner.

Kommunedirektøren vil ta stilling til om nytt beløpsnivå for denne posten skal opprettholdes i forbindelse med framlegg til Handlingsprogram 2026-2029 med budsjett og økonomiplan.

Kopervik renseanlegg - Driftskonsekvens av investering
Kopervik renseanlegg er planlagt ferdigstilt tidlig 2027. Estimert driftskonsekvens gjelder blant annet vaktordning, innkjøp av kjemikalier, kjemisk testing, og teknisk vedlikehold. Estimat er basert på Åkrehamn renseanlegg.

Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen - Driftskonsekvens av investering

Ny gjenvinningstasjon er forventet ferdigstilt i september 2025. Beregnet driftskonsekvens gjelder driftsmessige merutgifter ved ny stasjon og inkluderer utgifter til renhold, service og vedlikehold, vedlikehold av grøntområder, strøm, forsikring og en 50 prosent stilling som driftsoperatør. Økte inntekter fra næring bidrar positivt.

Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp - Driftskonsekvens av investering
Tiltaket gjelder den driftsmessige merutgiften ved ombygging av eksisterende lagerhall og bygging av ny lagerhall. Driftskonsekvensen består av økte kostnader til strøm, service og forsikring, fratrukket redusert leie av lagerbygg.

Overtid knyttet til vaktordning for renseanlegg og avløpsutslipp
I forbindelse med oppstart av nytt rensanlegg, samt økte krav til oppfølging av overløp, nedbør og driftsfeil på ledningsnettet, er det etablert vaktlag for vannmiljø.

Utrykninger på vakt fører til overtid. Budsjettet er ikke dimensjonert for disse utgiftene. For at budsjettet skal være realistisk, anbefaler kommunedirektøren at budsjettet for overtid blir økt med 350 000 kroner fra og med 2025.

Redusert inntekt Hydro
Reduksjon av inntekter fra Hydro skyldes i hovedsak lavere energikostnader.

Rensing av sigevann fra deponi - Driftskonsekvens av investering
Renseanlegget er et krav i forbindelse med ny utslippstillatelse fra deponi.

Driftskonsekvenser av renseanlegget knyttes til drift, prøvetaking, analyse, konsulentbistand og behandling av miljøgiftene i slammet som samles opp av renseanlegget. Det knyttes noe foreløpig usikkerhet til mengde miljøgift som renses ut og hva driftskostnaden endelig blir. Slammet fra renseanlegget vil sannsynligvis være såpass forurenset at det ikke kan deponeres i Borgaredalen men må leveres til ekstern sluttbehandling. Anlegget trenger mindre oppfølging fremover enn det hadde tidligere på grunn av innkjøring og prøvetaking i starten. Fra 2025 vil det være mindre tilsyn/prøving og feiling fra operatør i Borgardalen, samt mindre omfattende prøvetakingsprogram. Driftskonsekvensen reduseres derfor fra 250 000 kroner i 2024 til 200 000 kroner i 2025.

Økte priser på slaminnhenting
Kommunen har inngått inngått ny rammeavtale for slaminnhenting etter anbudsrunde. Prisnivået i den nye rammeavtalen er langt høyere enn i tidligere rammeavtale. Kommunedirektøren ser det derfor som nødvendig å øke budsjettet for kjøp av tjenesten for slaminnhenting med 1 million kroner fra og med 2025.

Innsparing

Endring avsetning til/fra selvkostfond
VAR er et selvkostområde. Dette avstemmes mot bruk eller avsetning til selvkostfond. Avsetning til og bruk av selvkostfond vil variere. For budsjett 2025 legger kommunedirektøren opp til større bruk av selvkostfond. Økte renter gir betydelige økte kostnader.

Vann

Siden kommunedirektøren legger opp til høy bruk av selvkostfond i 2025-2027, må det bli en større gebyrøkning i 2028 da selvkostfondet vil være brukt opp ved utgangen av 2027.

Avløp

Det legges opp til bruk av selvkostfond med 7,1 millioner kroner i 2025. Høy bruk av selvkostfondsmidler skyldes blant annet behovet for å begrense avgiftsøkningen.

Renovasjon

Det legges opp til bruk av selvkostfond innen renovasjon, og det er lagt opp til avvikling av selvkostfondet innen utgangen av 2026.

Slam

Det legges opp til å bruke hele selvkostfondet, 0,8 millioner kroner i 2025. Kostnadene med slam har økt betydelig.

Gebyrendring vann, avløp og renovasjon
Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2025 legge opp til følgende prosentvise økninger i årsgebyrene for 2025:

Vann	**0,0 %**
Avløp	5,5 %
Renovasjon:	12,0 %
Slamtømming	44,9 %

I 2025 vil midler fra selvkostfond være med å finansiere budsjettene innenfor alle selvkosttjenestene. Innenfor slam er kostnaden økt vesentlig, og midler fra selvkostfondet er ikke nok til å dempe gebyrøkningen.

Justering av tilknytningsgebyr
Tilknytningsgebyret økes tilsvarende gebyrøkning for årsgebyr, samt at det er økt med en mindre oppjustering av antall nye abonnenter.

KST 035/24 Kjøp av leasede renovasjonsbiler for avhending
Kommunestyret vedtok 13. mai 2024 i sak 035/24 å selge tidligere leasede renovasjonsbiler. Fra og med budsjett 2025 kan derfor leasingbudsjettet på 1 095 000 kroner i sin helhet fjernes.

MO-senter og administrasjonslokaler - Driftskonsekvens av investering
Ombygging av Kopparen til MO- senter og kontorplasser er ferdigstilt. Samlet besparelse i drift for 2024 er beregnet til 902 000 kroner. Fra 2024 til 2025 reduseres årlig besparelse i drift til 772 000 kroner. Endringen fra 2024 til 2025 gjelder at kommunen fra 2025 skal betale leie for parkeringsareal til Kopparen, som fremdeles eies av berg Eiendom AS. I tillegg er det bortfall av leieutgifter for avdeling Vann, Avløp og Renovasjon (VAR) som nå er flyttet inn i Kopparen. Netto gir dette en redusert årlig besparelse på 130 000 kroner.

Driftskonsekvensene er fordelt på følgende tjenesteområder:

Tall i hele kroner	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Administrasjon	1 483 000	1 483 000	1 788 000	1 788 000	1 788 000	1 788 000
Helse	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000	-1 065 000
Omsorg	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000	-325 000
Sosial	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000
Næring	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Vann, avløp og renovasjon (VAR)		-525 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Sum	**-377 000**	**-902 000**	**-772 000**	**-772 000**	**-772 000**	**-772 000**

Nye lokaler renovatørene - Driftskonsekvens av investering
Målet med investeringsprosjektet er å tilrettelegge for at renovatørene kan lokaliseres i Borgaredalen fremfor dagens løsning med leide lokaler på Bygnes. Driftskonsekvensen gjelder bortfall av leieutgifter.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Redusert kostnad - kommunale slamavskillere
På grunn av kostnadsøkning innenfor selvkosttjenesten slam, har kommunedirektøren redusert kostnader med 500 000 kroner innenfor selvkosttjenesten avløp.

Pris for tømming av kommunale stortanker er redusert i ny rammeavtale for slamtømming. På sikt vil slamtømming av kommunale tanker fases ut når renseanlegg settes i drift. Dette er et pågående arbeid.

Reduserte kostnader til utskiftning av kommunalt vannledningsnett
På grunn av kostnadsøkning innenfor selvkosttjenesten slam, har kommunedirektøren redusert kostnader innenfor selvkosttjenesten vann.

Kostnader er knyttet til driftsfinansiert utskiftningsarbeid på vannledningsnettet i forbindelse med tiltak i Hovedplan vann foreslås redusert med 500 000 kroner.

Investeringene i Hovedplan vann er redusert i ny prognose og dermed kan driftsfinansieringen reduseres.

Årsaken til at kommunedirektøren forslår reduksjon innenfor vannområdet, er først og fremst at avløpsprosjekt blir prioritert.

Reduserte kostnader-behandling av avfall
Bedre sortering og en litt lavere avfallsmengder medfører at utgifter til transport og behandling av avfall årlig kan reduseres med 2 millioner kroner i budsjett 2025 og videre.

Volumendring vann, avløp og renovasjon
Volumendring er tilsig av nye abonnenter. Differensierte renovasjonsgebyr benyttes av flere og gir mindre inntekter, men også lavere behandlingskostnader for restavfall.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
VAR														
Anleggsmaskiner - Borgaredalen	Årsbevilgning			3 600	0	2 400	0	2 600	0	2 200	0	750	0	
Biler og maskiner, vann og avløp	Årsbevilgning			0	2 000	600	600	600	0	1 000	1 200	0	600	
Hovedplan avfall (planprosjekt 2026-2034)	2034	0	22 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Hovedplan avløp (planprosjekt 2021-2027)	2028	0	647 886	92 600	89 295	40 200	95 938	0	0	0	0	0	0	
Hovedplan avløp (planprosjekt 2028-2034)	2034	0	700 000	0	0	0	20 000	110 000	110 000	110 000	110 000	120 000	120 000	
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2021-2027)	2028	0	678 121	68 430	101 400	184 227	69 562	0	0	0	0	0	0	
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2028-2034)	2034	0	525 000	0	0	0	15 000	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	
Kopervik renseanlegg	2027	0	206 900	60 000	100 000	39 600	0	0	0	0	0	0	0	Prosjektering
Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen	2025	0	88 000	33 003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Nye lokaler renovatørene	2025	0	2 250	1 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Ombygging til godkjente garderobefasiliteter for sektor vann og avløp	2025	0	14 700	13 110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Reservevannsforsyning	2031	0	777 000	5 000	151 000	170 000	150 000	150 000	100 000	49 500	0	0	0	Konseptutvikling
Utskifting av renovasjonsbiler	Årsbevilgning			0	0	0	16 500	0	0	0	0	16 500	0	
Vann og avløpsutbygging Kolnes	2028	0	25 900	2 500	0	16 400	5 900	0	0	0	0	0	0	Konseptutvikling
Sum VAR		**0**	**3 687 757**	**279 493**	**446 695**	**456 427**	**376 500**	**351 200**	**297 000**	**249 700**	**198 200**	**224 250**	**207 600**	

Økonomi

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

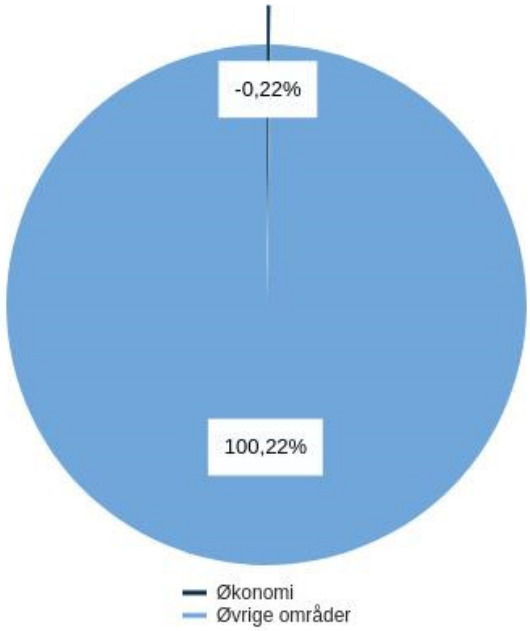

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vedtatt Budsjett Forrige år	**-374 031**	**-374 031**	**-374 031**	**-374 031**
Sum Lønns- og prisvekst	**-515**	**-515**	**-515**	**-515**
Sum Avskrivninger	**-26 713**	**-26 713**	**-26 713**	**-26 713**
Sum Pensjonsendringer	**69 634**	**69 532**	**69 614**	**69 614**
Tidsavgrenset bevilgning				
KST 113/23 Tilskudd til Dyrebeskyttelsen Haugaland	-50	-50	-50	-50
KST 113/23 Tilskudd til En hjelpende hånd Haugaland	-50	-50	-50	-50
Sum Tidsavgrenset bevilgning	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**
Tekniske justeringer	**42 306**	**42 204**	**42 286**	**42 286**
Konsekvensjustert ramme	**-331 725**	**-331 827**	**-331 745**	**-331 745**
Nye tiltak				
Bosettingsbudsjett	2 528	43 712	81 453	110 513
KST 038/24 Godtgjørelse og velferdsgoder folkevalgte	213	213	213	213
Sum Nye tiltak	**2 741**	**43 925**	**81 666**	**110 726**
Innsparing				
Opphør av kommunal kontantstøtte	-262	-262	-262	-262
Reduksjon av energipriser	-5	-5	-5	-5
Sum Innsparing	**-267**	**-267**	**-267**	**-267**
Nye tiltak	**2 474**	**43 658**	**81 399**	**110 459**
Ramme 2025-2028	**-329 251**	**-288 169**	**-250 346**	**-221 286**

Sammendrag budsjett

Tjenesteområdet Økonomi er en oppsamling av diverse poster som består av Kostra funksjonene for regnskapstekniske poster for pensjon (Kostra funksjon 170-173, premieavvik, amortisering premieavvik, premiefond med videre), funksjon 180 diverse fellesfunksjoner (Sivilforsvar, eldreråd, tap på fordringer med videre), funksjon 285 tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde (i hovedsak utgifter til kommunal kontantstøtte og private veier), funksjon 850 der inntektene for bosetting føres, samt funksjonene 800-899 der hvor de inntektene og utgiftene ikke inngår i forskriftsskjema § 5-4 1. ledd, hvilket i all hovedsak er motpost avskrivninger.

Budsjettet for 2025 er på - 329,3 millioner kroner:

- Regnskapstekniske pensjonsposter (-13,9 millioner kroner)
- Diverse fellesfunksjoner (3,1millioner kroner)
- Annet (0,2 millioner kroner)
- Inntekter bosettingsbudsjett (-148,3 millioner kroner)
- Motpost avskrivninger (-170,5 millioner kroner)

Endringene fra 2024 er i hovedsak knyttet til:

- Pensjonspostene består i hovedsak av pensjonspremier som føres på de respektive tjenestesektorene, samt en regnskapsmessig "premieavvik" som utgjør forskjellen mellom hva kommunen skal betale av premier, og hva kommunen netto skal bokføre etter egne regler i det enkelte regnskapsår. Denne netto pensjonskostnaden er relativt stabilt, mens forholdet mellom premiene og premieavviket kan variere mye mer mellom år - og også i løpet av det enkelte budsjettåret. Tidligere års premieavvik skal belastes regnskapet over flere påfølgende regnskapsår, gjennom såkalt amortisering av tidligere års premieavvik. Under Tjenesteområdet Økonomi blir inntekter og utgifter knyttet til premieavvik, amortisering av tidligere års premieavvik, bruk av premiefond og en del andre sentrale pensjonskostnader ført. Endringer som er knyttet til pensjon i de respektive tjenesteområdene er synliggjort i hovedtabellen i hvert tjenesteområde.
- Bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd og hører til under tjenesteområdet Økonomi. Med en reduksjon i antall flyktninger, reduseres også statstilskuddet.
- Avskrivninger som må ses i sammenheng med endring i avskrivningene på de ulike tjenestesektorene, og har ingen netto resultateffekt.

Kommunedirektørens prosjektpott
Kommunedirektør har en prosjektpott på 2,1 millioner kroner, og midlene er i utgangspunktet under diverse fellesfunksjoner. Potten har hatt som mål å kunne sette i gang prosjekter som vil kunne gi lavere kostnader eller nye tjenester til innbyggerne. I samsvar med egen fullmakt benyttes disse midlene på andre funksjoner. Fra 2024 spisset kommunedirektøren mandatet slik at midlene nå brukes til å arbeide med implementering av nylig vedtatt samfunnsdel. Dette kan være tiltak knyttet til samskapningsarbeid med eksterne aktører, utredningsarbeid for å identifisere nye og mest mulig treffsikre tiltak og aktiviteter, oppstartskostnader eller lignende. Målet er at aktivitetene skal støtte mest mulig opp om måloppnåelse for målene i samfunnsdelen. Potten skal ikke dekke varige faste kostnader.

Lønnsoppgjør
Lønnsoppgjøret for 2025 er lagt inn med en ramme inkludert pensjon på 101,4 millioner kroner med grunnlag i en årslønnsvekst på 4,5 prosent, jamfør statsbudsjettet. Fordelingen av lønnsoppgjøret mellom tjenesteområdene kan variere fra år til år. Det er av den grunn lagt inn et forslag til vedtak at

kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor rammen av budsjettet for lønnsoppgjøret på tvers av tjenesteområdene.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Driftsutgifter							
Lønn	-249 417	-82 161	-82 043	-12 894	-12 996	-12 914	-12 914
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	660	2 451	2 451	2 516	2 516	2 516	2 516
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	391	504	504	525	525	525	525
Overføringsutgifter	3 585	460	1 210	100	100	100	100
Finansutgifter	309 086	310 560	273 414	296 026	337 926	371 983	432 626
Sum Driftsutgifter	**64 305**	**231 814**	**195 536**	**286 273**	**328 071**	**362 210**	**422 853**
Driftsinntekter							
Refusjoner	-1 751	-736	-736	-764	-764	-764	-764
Overføringsinntekter	-3 080 607	-3 238 766	-3 265 645	-3 438 611	-3 403 597	-3 373 356	-3 358 416
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-450 267	-417 216	-403 430	-432 916	-384 396	-344 253	-353 553
Sum Driftsinntekter	**-3 532 626**	**-3 656 718**	**-3 669 811**	**-3 872 291**	**-3 788 757**	**-3 718 373**	**-3 712 733**
Sum	**-3 468 321**	**-3 424 904**	**-3 474 275**	**-3 586 018**	**-3 460 686**	**-3 356 163**	**-3 289 880**

Kostra-analyse

	Karmøy 2022	Karmøy 2023	Haugesund	Ringerike	Indre Østfold	Larvik	Kostragruppe 10	Landet	Landet uten Oslo
Prioritet									
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	17,3 %	14,4 %	9,7 %	9,9 %	13,8 %	11,0 %	12,6 %	13,3 %	13,4 %
Eiendomsskatt per innbygger (B)	3 022	2 812	3 276	2 220	1 256	974	3 176	3 176	3 225
Dekningsgrad									
Eiendomsskatt annen eiendom Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	2	2	1	1	1	0	2	2	2
Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	1	1	2	1	0	1	2	2	2
Økonomi									
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) **)	64 508	64 601	66 407	64 827	66 509	65 872	65 378	69 559	67 232
Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser Beløp per innbygger (kr)	75 262	81 839	97 193	125 025	87 990	110 708	124 713	120 195	121 982
Langsiktig lånegjeld korr for pensjon per innbygger	75 262	81 839	97 193	125 025	87 990	110 708	124 713	120 118	121 900
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	4,5 %	0,7 %	-0,5 %	-0,3 %	1,3 %	1,7 %	1,0 %	0,8 %	1,0 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	61 441	63 449	74 324	100 611	71 926	91 954	100 977	95 635	98 206
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	66,8 %	67,1 %	74,3 %	105,9 %	78,1 %	95,6 %	101,8 %	88,8 %	92,5 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer (per 1000)	2,80	2,80	4,00	2,50					
Generell eiendomsskattesats (per 1000)	7,00	7,00	5,15	5,00	7,00	1,00			
Hva er størrelsen på bunnfradraget? (kr)	935 000	935 000	600 000	1 100 000		750 000			

***) Justert for utgiftsbehov*

Det vises generelt til eget kapittel om finansielle måltall og supplerende indikatorer.

Lånegjeld per innbygger: Karmøy har lavere netto lånegjeld per innbygger enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner (K10). Dette er konserntall, som inkluderer gjeld kommunene har gjennom interkommunale selskaper og lignende. I treårsperioden fra 2020 til 2023 økte langsiktig lånegjeld per innbygger med rundt 27 prosent i Karmøy (17 323 kroner per innbygger).

Netto lånegjeld er lånegjeld fratrukket utlån fra kommunene. Karmøy kommune har gitt et ansvarlig lån til Haugaland Kraft og Haugaland Næringspark.

Disposisjonsfond: Det har historisk vært gode regnskapsresultater både i Karmøy og i kommunesektoren for øvrig de siste årene. Mye av disse midlene er planlagt brukt til å finansiere investeringer. Det vises også igjen i regnskapstallene ved at Karmøy kommunes disposisjonsfond er redusert fra 18,7 prosent av inntektene i 2021 til 14,4 prosent av inntektene i 2023. Det budsjetteres med å bruke fondsmidler til å finansiere investeringer fremover.

Eiendomsskatt: Karmøy har lave frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i forhold til andre kommuner, når man justerer for innbyggertall og beregnet utgiftsbehov. For eiendomsskatt utgjør slike inntekter mindre per innbygger i Karmøy, enn i gjennomsnittet for landet og K10-kommunene. Det er særlig eiendomsskatt på næringseiendom som trekker opp for Karmøys vedkommende (inkl. vindkraftverk og petroleumsanlegg), mens eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom er lavere. Sistnevnte skyldes at Karmøy har en forholdsvis lav skattesats (2,8 promille) på bolig- og fritidseiendom, samt et høyt bunnfradrag. Den generelle skattesatsen, som gjelder næringseiendom mv, er på maksimalsatsen 7 promille.

Tidsavgrenset bevilgning

KST 113/23 Tilskudd til Dyrebeskyttelsen Haugaland

Kommunen har gitt 50 000 kroner i årlig tilskudd til Dyrebeskyttelsen Haugaland for 2023 og 2024. I tråd med kommunestyrets vedtak i KST 113/23, videreføres ikke tilskuddet etter 2024. Fra og med budsjett 2025 tas derfor tilskuddsbeløpet på 50 000 kroner ut fra budsjettet. (Korrigert 17.11.24 da tiltaksbeskrivelsen ikke kom med i publiseringen).

KST 113/23 Tilskudd til En hjelpende hånd Haugaland

KST 113/23 Tilskudd til En hjelpende hånd Haugaland

Nye tiltak

Bosettingsbudsjett

Situasjonen i Ukraina medfører en stor flyktningstrøm til Norge. Budsjettet legger opp til å bosette 100 personer i 2025 med forbehold om anmodning og vedtak om anmodning. Det har for tiden vært flere fraflytninger og personer som har meldt at de skal flytte. Inntektene for budsjettet finansieres gjennom integreringsstønad som følger de som bosettes. Dette betyr at ved fraflytting vil noe av inntektene trekkes ut i forhold til når fraflytter var bosatt, og når på året de foretar flytting. Budsjettet legger antagelser for fraflyttinger gjennom de neste årene som vises i tabellen under.

Bosettingsår	2025	2026	2027	2028
Personer med integreringsstønad år 1	100	50	30	30
Personer med integreringsstønad år 2	170	90	50	30
Personer med integreringsstønad år 3	320	160	80	50
Personer med integreringsstønad år 4	199	300	150	70
Personer med integreringsstønad år 5	36	199	280	140
Sum	825	799	590	320

Tabellen viser antall personer vi får integreringsstønad for, samt videre bosettingsår frem til 2028 og antall personer som vi da får inntekter for. I hvilken grad antagelsene om fraflytting stemmer i tabellen er det knyttet usikkerhet til. Om det er store differanser i forhold til de antatte bosettingene og

fraflyttinger vil bosettingsbudsjettet revideres i forhold til dette. Budsjettet er pris- og lønnsjustert i forhold til statsbudsjettet. Antagelsen og defaltor her er 4,1prosent.

Siden bosettingsbudsjettet finansieres gjennom statstilskudd føres inntektene under tjenesteområdet 18 Økonomi. De direkte kostnadene med bosetting er fordelt ut på tjenesteområdene i oversikten under. Det avsettes ramme av inntekten fra integreringsstønaden som går til indirekte kostnader som fordeles ut på rammen til etatene. Disse kostnadene er vanskelig å henføre direkte til bosetting av flyktningene og består blant annet av flyktningetjenestens andel av felleskostnader, tolkekostnader, boligkostnader og kostnader innen barnevern. Fordeling mellom tjenesteområdene er som følgende:

Tall er i tusen.

Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Sosial	101 794	78 676	57 293	36 155
Skole	25 505	15 301	6 121	3 064
Helse	4 213	2 528	1 012	506
Barnehage	*	*	*	*
Økonomi (inntekt)	-148 281	-107 097	-69 356	-40 296
Til dekning av indirekte kostnader	16 769	10 592	4 930	571

*Barnehage får direkte tilskudd per barn i barnehagealder som ikke regnes med i ordinært bosettingsbudsjett.

KST 038/24 Godtgjørelse og velferdsgoder folkevalgte
Karmøy kommune vedtok i 13. mai 2024 i sak 038/24 en ny forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Karmøy kommune. Vedtaket innebar økt godtgjørelse på flere områder, og innebar økte kostnader på årsbasis med vel 2 millioner kroner. Dette kommer i tillegg til vedtak 18. mars 2024 i sak 012/24, hvor det ble vedtatt at posisjonen for kommunestyreperioden 2023-2027 kan peke ut en kommunestyrerepresentant som godtgjøres inntil 38 prosent av ordførers godtgjørelse. Dette hadde isolert sett en økt kostnad på 650 000 kroner. Samlet konsekvens av endringene i godtgjørelsesforskriften anslås til 2,75 millioner kroner.

Innsparing

Opphør av kommunal kontantstøtte
Ordningen med kommunal kontantstøtte for 2-åringer foreslås avviklet da det er få innbyggere som benytter dette tilbudet. Høsten 2024 er det 4 familier som mottar kontantstøtte for totalt 4 stk barn. Kommunedirektørens vurdering er at midlene bør omfordeles til andre tiltak som kommer flere til gode.

Reduksjon av energipriser
Kommunedirektøren har innhentet prisanbefaling for neste års strømpris fra kommunens strømleverandør, Fjordkraft. Anbefalt strømpris fra Fjordkraft for 2025 er 1,41 kroner per kWh inkludert nettleie. Etter anbefaling fra Fjordkraft, budsjetterte kommunen med en strømpris på 1,55 kroner per kWh inkludert nettleie for 2024. Dermed kan kommunen for neste år nedjustere priselementet i strømutgiftene med 9 prosent. Strøm er den klart mest dominerende energivaren i kommunen, og den

prosentvise endringen som legges til grunn for strøm brukes også til å prisjustere budsjettpostene for øvrige energivarer, som brukes som energikilder for kommunale bygg.

Reduksjon av energipriser medfører en utgiftsreduksjon på 6 021 000 kroner. Videre fordeler denne reduksjonen seg med 4 567 000 kroner for kommunens eget budsjett og 1 454 000 kroner for VAR. Utgiftsnedtaket innenfor VAR medfører lavere kostnadsgrunnlag for selvkost, samt lavere refusjonsinntekter fra Norsk Hydro for deres utgiftsansvar knyttet til Brekke vannverk.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan					Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Ørem. fin.**	**Netto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Investeringsfase**
Økonomi														
Egenkapitalinnskudd KLP	Årsbevilgning			8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	
Energibesparende tiltak i formålsbygg	2025	-600	5 400	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Gjennomføring
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	Årsbevilgning			34 500	34 500	34 500	19 500	19 500	19 500	19 500	19 500	19 500	19 500	
Sum Økonomi		**-600**	**5 400**	**46 500**	**42 500**	**42 500**	**27 500**	**27 500**	**27 500**	**27 500**	**27 500**	**27 500**	**27 500**	